

2008

ÅRSRAPPORT BÆREKRAFTRAPPORT

VEKST MED REN ENERGI

VERDEN HAR ET UMETTELIG BEHOV FOR REN ENERGI. DETTE INNEBÆRER ET ENORMT POTENSIAL FOR STATKRAFT. VI HAR OFFENSIVE PLANER FOR VIDERE VEKST I NORGE, I RESTEN AV EUROPA OG I UTVALGTE MARKEDER UTENFOR EUROPA.

FORSIDEBILDE: LEIRDØLA KRAFTVERK LIGGER I LUSTER KOMMUNE I SOGN- OG FJORDANE. RETT SØR FOR JOSTEDALSBEEN. KRAFTVERKET ER OGSÅ STATKRAFTS REGIONSENTER FOR MIDT-NORGE.

GJENGITT MED TILLATELSE FRA GOOGLE MAPS

INNHOOLD:

01 KONSERNJEF BÅRD MIKKELSEN
"Lønnsom vekst innen miljøvennlig energi"

06 STATKRAFTS SEGMENTER

20 STYRETS ÅRSBERETNING
"Størst i Europas innen fornybar energi"

31 LEDELSENS GJENNOMGANG

Marked og rammebetingelser	32
Konsernstrategi	36
Økonomi og finans	38
Risikostyring og internkontroll	42
Foretaksstyring	44
Segmenter	48
Bærekraftig verdiskaping	58

65 REGNSKAP

	Statkraft AS	Statkraft konsern
Resultatregnskap	106	66
Balanse	107	67
Kontantstrømpstilling	108	68
Egenkapital		69
Regnskapsprinsipper	109	
Noter	110	70
Revisors beretning	117	117

118 BÆREKRAFTREGNSKAP

Bærekraftregnskap	118
GRI-indeks	126
Om bærekraftrapporteringen	128
Revisors uttalelse	129

130 SELSKAPSFORMLASJON

Konsernledelsen	130
Organisasjon, finansiell kalender	131

FINANSIELLE NØKKELTALL

STATKRAFT AS KONSERN	ENHET	JUSTERT**		JUSTERT**		JUSTERT**		JUSTERT**	
		2008	2008	2007	2007	2006	2006	2005	2005
FRA RESULTATREGNSKAPET									
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	25 061	25 061	17 619	17 619	16 200	16 200	14 015	15 021
Netto driftsinntekter	Mill. kr	19 319	23 601	14 000	13 261	14 970	16 945	-	-
- hvorav urealiserte verdiendringer og engangsposter	Mill. kr	-	4 283	-	-739	-	1 975	-	-
Driftsresultat før avskrivninger/ EBITDA	Mill. kr	13 888	18 171	9 620	8 881	11 406	13 335	9 505	10 233
- reversering av nedskrivning fra vindparker	Mill. kr	-	307	-	-	-	-	-	-
Driftsresultat	Mill. kr	12 029	16 618	7 981	7 242	9 918	11 847	8 008	8 375
Resultatandel i tilknyttede selskaper	Mill. kr	2 153	935	2 643	2 613	1 803	2 009	1 936	1 577
- hvorav urealiserte verdiendringer og engangsposter	Mill. kr	-	-1 218	-	-30	-	206	-	-
Netto finansposter	Mill. kr	-2 222	20 267	-1 317	-1 090	-1 143	-2 274	-1 838	-1 504
- hvorav urealiserte verdiendringer og engangsposter	Mill. kr	-	22 489	-	227	-	-1 131	-	-
Resultat før skatt	Mill. kr	11 960	37 820	9 307	8 765	10 578	11 582	8 107	8 449
Resultat etter skatt	Mill. kr	8 097	33 262	7 031	6 632	6 945	7 735	5 343	5 620
FRA BALANSEN									
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	Mill. kr	-	77 035	-	57 817	-	58 276	-	52 812
Investering i tilknyttede selskaper	Mill. kr	-	14 387	-	32 131	-	30 634	-	28 793
Øvrige eiendeler	Mill. kr	-	52 877	-	20 164	-	14 153	-	9 249
Eiendeler	Mill. kr	-	144 299	-	110 112	-	103 063	-	90 854
Egenkapital	Mill. kr	-	72 324	-	44 418	-	44 565	-	39 994
Rentebærende gjeld	Mill. kr	-	40 791	-	37 284	-	32 021	-	31 251
Sysselsatt kapital ¹⁾	Mill. kr	-	46 991	-	42 628	-	41 169	-	41 364
KONTANTSTRØM									
Netto likviditetsendring fra virksomheten	Mill. kr	-	11 499	-	7 720	-	6 544	-	12 250
Utbytte for året til eier (inkl. minoriteter)	Mill. kr	-	8 396	-	6 838	-	5 598	-	4 788
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	Mill. kr	-	1 553	-	1 639	-	1 488	-	1 858
Vedlikeholdsinvesteringer ²⁾	Mill. kr	-	796	-	571	-	573	-	468
Ekspansjonsinvesteringer i varige driftsmidler ³⁾	Mill. kr	-	1 196	-	1 413	-	3 125	-	1 767
Investeringer i eierandeler ⁴⁾	Mill. kr	-	581	-	1 800	-	750	-	4 511
Likvide midler	Mill. kr	-	2 209	-	3 150	-	1 758	-	4 374
Ubenyttede trekkrettigheter	Mill. kr	-	8 400	-	5 400	-	5 600	-	5 334
FINANSIERINGSSTØRRELSER									
Rentedeckningsgrad/FFO interest coverage ⁵⁾		3,9	5,4	5,0	4,6	6,4	7,7	3,6	4,1
Rentebærende gjeldsgrad ⁶⁾	%	-	36,1	-	45,6	-	41,8	-	43,9
Egenkapitalandel ⁷⁾	%	-	50,1	-	40,3	-	43,2	-	44,0
Langsiktig rating – Standard & Poor's		-	BBB+	-	BBB+	-	BBB+	-	BBB+
Langsiktig rating – Moody's		-	Baa1	-	Baa1	-	Baa1	-	Baa1
NØKKELTALL, REGNSKAP									
EBITDA-margin ⁸⁾	%	55	73	55	50	70	82	68	68
ROACE før skatt ⁹⁾	%	26,6	37,1	17,7	17,3	22,9	29,4	19,3	20,2
Regnskapsmessig avkastning fra tilknyttede selskaper ¹⁰⁾	%	15,0	6,5	8,2	8,1	5,9	6,6	6,7	5,5
Totalkapitalrentabilitet etter skatt ¹¹⁾	%	9,9	27,9	8,3	7,4	8,4	8,6	7,8	8,1
Egenkapitalrentabilitet etter skatt ¹²⁾	%	15,6	57,0	14,7	14,9	15,0	17,8	13,5	14,2
Skatteprosent ¹³⁾	%	32,3	12,1	24,5	24,3	34,3	33,2	34,1	33,5
NØKKELTALL, OPPSTRØMSVIRKSOMHET*									
Produksjonskostnad/kWh ¹⁴⁾	Øre/kWh	-	6,35	-	5,93	-	5,47	-	5,33
Produksjonsevne ***	TWh	-	50,0	-	42,4	-	42,2	-	42,0
Produksjon, virkelig	TWh	-	53,4	-	44,9	-	45,6	-	48,5
Installert ytelse	MW	-	15 478****	-	12 028	-	10 921	-	10 888
Magasinkapasitet	TWh	-	40,0	-	39,7	-	38,1	-	37,5
Magasinbeholdning 31.12.	TWh	-	25,9	-	30,2	-	23,3	-	29,8
Hel- og deleide kraft- og fjernvarmeverk	Antall	-	264	-	170	-	161	-	156
NØKKELTALL, NEDSTRØMSVIRKSOMHET*									
Antall nettkunder	1000	-	273	-	271	-	268	-	265
Levert energi	TWh	-	9,1	-	9,1	-	7,4	-	9,0
Nettkapital (NVE kapital) ¹⁵⁾	Mill. kr	-	3 614	-	3 657	-	3 694	-	3 721
Antall sluttbrukerkunder	1000	-	399	-	401	-	67	-	82
Totalt levert volum	TWh	-	11,4	-	2,2	-	2,0	-	2,0
MARKEDSSTØRRELSER*									
Systempris Nord Pool	EUR/MWh	-	44,7	-	22,4	-	39,1	-	23,5
Kraftforbruk i det nordiske markedet	TWh	-	390	-	395	-	390	-	390
Kraftproduksjon i det nordiske markedet, virkelig	TWh	-	391	-	393	-	379	-	391
Statkrafts markedsandel av nordisk produksjon	%	-	13,7	-	11,4	-	12,0	-	12,4

Tallene for 2008, 2007 og 2006 er IFRS.

* Nøkkeltall omfatter konsoliderte selskaper (ikke tilknyttede selskaper) i Norge.

** Justert for urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter.

*** Eksklusiv gasskraft.

****Inkluderer kraftverk og fjernvarmeanlegg omfattet av E.ON-transaksjonen, konsolideringen av SN Power og gjelder fra januar 2009.

BÆREKRAFT NØKKELTALL

HELSE OG SIKKERHET	ENHET	2008	2007	2006	2005
H1	Antall skader med fravær per mill. arbeidstimer	4,6	5,9	6,5	6,6
H2	Antall skader med og uten fravær per mill. arbeidstimer	12,1	16,5	16,2	17,9
Sykefravær	%	3,9	3,9	4,1	3,8

MILJØVENNLIG ENERGI	ENHET	2008	2007	2006	2005
Installert effekt, Statkrafts andel *	MW	15 478	12 335	11 213	11 150
Herav vannkraft	MW	12 546	10 573	10 676	10 683
Herav vindkraft	MW	245	245	245	205
Herav gasskraft	MW	2 130	1 210	-	-
Herav biokraft	MW	16	-	-	-
Herav fjernvarme	MW	541	327	292	262
Kraftproduksjon, virkelig, Statkrafts andel *	TWh	53,4	44,9	45,7	48,5
Herav vannkraft	TWh	47,4	42,7	45,2	48,1
Herav vindkraft	TWh	0,6	0,7	0,5	0,4
Herav gasskraft	TWh	5,4	1,5	-	-
Herav fjernvarme	TWh	0,5	0,5	0,4	0,4
Andel fornybar produksjon	%	89,7	96,4	99,6	99

* De felleskontrollerte kraftverkene Herdecke (Tyskland) og Kårstø (Norge) er inkludert. Installert effekt inkluderer kraftverk og fjernvarmeanlegg omfattet av E.ON-transaksjonen, konsolideringen av SN Power og gjelder fra januar 2009.

UTSLIPP OG MILJØAVVIK	ENHET	2008	2007	2006	2005
Utslipp av CO ₂ -ekvivalenter	Tonn	1 604 700	291 600	63 700	43 700
Miljøavvik					
Alvorlige miljøbrudd	Antall	1	1	0	1
Alvorlige miljøhendelser	Antall	0	0	1	2

SAMFUNNSBIDRAG	ENHET	2008	2007	2006	2005
Fordeling av verdiskaping					
Eier (inkl. minoriteter)	Mill. kr	10 000	6 837	5 598	4 788
Stat og kommuner	Mill. kr	5 524	3 301	4 878	3 735
Långivere	Mill. kr	3 066	1 717	2 087	2 312
Ansatte	Mill. kr	1 594	1 419	1 139	1 185
Selskapet	Mill. kr	23 382	-371	342	685
Industrikraft til faste priser					
Solgt mengde	TWh	8,3	10,3	13,1	14,6
Mindreverdi av solgt mengde ¹⁶⁾	Mill. kr	-1 438	-587	-3 357	-1 719
Konsesjonskraft til faste priser					
Solgt mengde	TWh	2,6	2,9	2,5	2,8
Mindreverdi av solgt mengde ¹⁶⁾	Mill. kr	-706	-395	-785	-533

OMDØMME	ENHET	2008	2007	2006	2005
Omdømme blant profesjonelle ¹⁷⁾	Skala fra 1 til 100, der 100 er best	80	84	74	77
Omdømme blant befolkningen ¹⁷⁾	Skala fra 1 til 100, der 100 er best	47	45	40	45

ORGANISASJON	ENHET	2008	2007	2006	2005
Årsverk 31.12	Antall	2633*	2 287	2 087	1 971
Kvinneandel					
Totalt	%	24	24	22	21
Ledere	%	21	22	17	16
Lærlinger per 31.12	Antall	48	49	47	25
Traineer per 31.12	Antall	35	23	14	6
Medarbeidertilfredshet	Skala fra 1 til 5, der 5 er best	4,1	4,1	4,1	4,0
Foretrukket arbeidsgiver ¹⁸⁾					
Økonomistudenter	Rangering	43	53	33	28
Økonomistudenter, utvalgte linjer **	Rangering	35	-	-	-
Teknologistudenter	Rangering	15	28	41	29
Teknologistudenter, utvalgte linjer **	Rangering	10	-	-	-

* Inkludert 183 årsverk knyttet til E.ON-avtalen.

** Utdanningslinjer identifisert som spesielt relevante for Statkraft.

¹⁾ Varige driftsmidler
+ immaterielle eiendeler
+ fordringer
+ varer
- avsetning for forpliktelser
- betalbar skatt
- annen rentefri gjeld
+ avsatt, ikke betalt utbytte

²⁾ Balanseført vedlikehold for å opprettholde produksjonsevnen.

³⁾ Balanseført utvidelse av produksjonskapasitet.

⁴⁾ Kjøp av aksjer eller andeler, samt egenkapitalutvidelse i andre selskaper.

⁵⁾ (Driftsresultat
+ finansinnt.
+ avskrivninger
+ utbytte fra tilkn. selsk.
- betalbar skatt)
Finanskostnader

⁶⁾ Rentebærende gjeld x 100
(Rentebærende gjeld + egenkapital)

⁷⁾ Egenkapital x 100
Eiendeler

⁸⁾ Driftsresultat før avskrivninger x 100
Brutto driftsinntekter

⁹⁾ Driftsresultat x 100
Gjennomsnittlig sysselsatt kapital

¹⁰⁾ Resultatandel i tilknyttede selskaper x 100
Investerings i tilknyttede selskaper

¹¹⁾ (Resultat etter skatt + finanskostnader x 0,72) x 100
Gjennomsnittlig totalkapital

¹²⁾ Resultat etter skatt x 100
Gjennomsnittlig egenkapital

¹³⁾ Skattekostnad x 100
Resultat før skatter

¹⁴⁾ Prod.kostnad inkl. eiendomsskatt og avskrivninger, ekskl. salgskostn., overhead, finans og skatt
Normalproduksjon i egendrevne verk

¹⁵⁾ Avkastningsgrunnlag for beregning av inntektsrammen.
Offentlig på www.nve.no.

¹⁶⁾ Estimert tap på politisk bestemte kontrakter i forhold til spotpris.

¹⁷⁾ Andel med meget eller ganske godt totalinntrykk av Statkraft.
Kilde: Synovate

¹⁸⁾ Rangering som ønsket arbeidsgiver blant avgangsstudenter.
Kilde: Universum Graduate Survey

15 478 MW
installert
effekt

89,7%

Bård Mikkelsen,
konsernsjef

Mer enn
3000
ANSATTE

Kontorer i
23
LAND

**AV KRAFTPRODUKSJONEN
FRA FORNYBARE KILDER.
VANN- OG VINDKRAFT ER
100 % FORNYBAR. GASSKRAFT
ER ET MILJØVENNLIG ALTER-
NATIV SAMMENLIGNET MED
ANDRE FOSSILE ENERGIKILDER.
FJERNVARMEANLEGGENE ER
I STOR GRAD BASERT PÅ FLIS
OG AVFALL.**

264 KRAFT- OG
FJERNVARMEVERK

2008 ble utvilsomt Statkrafts internasjonale gjennombrudd. Ikke bare gjennomførte Statkraft norgeshistoriens største byttehandel gjennom avtalen med E.ON, men vi inngikk også avtalen som sikrer oss majoritet i SN Power. Dermed har Statkraft nå vel 3000 ansatte fordelt på 23 land. Statkrafts største aktivitet og verdiskaping er likevel fortsatt i Norge, der vi de neste årene planlegger nær halvparten av våre investeringer.

Mer fra konsernsjefen på neste side

Strategi 2009–2011:

Statkrafts posisjon, kompetanse og finansielle resultater danner en solid plattform for videre vekst. Vi skal styrke denne plattformen og vokse videre i tre hovedretninger:

01

Industriell utvikler i Norge: Statkraft er den viktigste aktøren i arbeidet med å tilføre ren energi til forbrukere og virksomheter i Norge. Vi skal være en aktiv pådriver i utviklingen av energibransjen og gjennom det skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra til å møte behovet for mer ren energi.

02

Europeisk svingprodusent: Statkraft skal vokse innen regulerbar kraftproduksjon i Europa og ytterligere utvide markedsoperasjonene. Vi skal utnytte fleksibiliteten i våre kraftverk til å forsyne markedet med miljøvennlig kraft når svingningene i etterspørsel og priser gjør det attraktivt.

I løpet av fjoråret falt brikkene på plass i forhold til E.ON-avtalen,

en byttehandel som sikrer oss en betydelig posisjon både i Sverige og Tyskland, og som sammen med den norske vannkraften gjør oss til Europas største produsent av fornybar kraft.

Byttehandelen er også hovedårsaken til at vi for 2008 kan bokføre et rekordstort resultat, selv om også den underliggende driften var historisk god. Samtidig påvirker finanskrisen den realøkonomiske situasjonen på kort sikt også i vårt marked. Dette skjer direkte, gjennom redusert tilgang til og økt pris på finansiering, og indirekte gjennom fallende kraft- og råvarepriser, lavere etterspørsel og strukturelle endringer i de markedene Statkraft opererer i. På lenger sikt ser vi likevel

at klimautfordringene og kravene knyttet til fremtidens energiforsyning gjør vårt kjerneprodukt mer verdifullt og etterspurt enn noen gang. Utgangspunktet er derfor det aller beste når vi nå søker ny lønnsom vekst innen miljøvennlig energi.

Styret i Statkraft vedtok på tampen av fjoråret en ny strategi

for konsernet de neste tre årene. Strategien bygger på tre ulike roller for Statkraft: Vi skal være en industriell utvikler i Norge, vi skal være en fleksibel svingprodusent i Europa, og vi skal være en grønn global utvikler.

I Norge har vi mer enn 100 oppgraderings- og utvidelsesprosjekter innen vannkraft og konkrete planer for utbygging av fjernvarme. I regi av nyetablerte Statkraft Agder Energi Vind DA vil vi bygge ut mer

vindkraft i Norge. Som industriell eier i Skagerak Energi, Agder Energi og BKK er vi opptatt av å øke lønnsomheten og bygge videre på sterke fagmiljøer. Innen nettvirksomheten vil vi aktivt delta i konsolideringen, og for kraftsalg til sluttbruker er målet vårt å utvikle en konkurransekraftig struktur.

Vi satser sterkere enn noen gang på forskning og utvikling,

som blant annet omfatter etablering av et større nordisk program for havenergi i samarbeid med ledende universiteter. Dette gir grunnlag for videre satsing på tidevann-, bølge- og saltkraft. Med bakgrunn i vår posisjon som den største kraftleverandøren til norsk industri har vi også igangsatt samarbeid med kraftkrevende industri om energieffektivisering.

03

Grønn global utvikler: Det er et stort behov for utvikling av fornybar kraft for å møte verdens energi- og klimautfordringer. Statkraft har økt ambisjonene innen ny fornybar kraftproduksjon, også utenfor Europa. Vi skal etablere en sterk nisjeposisjon innen internasjonal vannkraft og innen nye fornybare energikilder i Europa.

“ Utgangspunktet er det aller beste for ny lønnsom vekst innen miljøvennlig energi ”

Våre europeiske ambisjoner

knytter seg først og fremst til ny, fleksibel kraftproduksjon i form av mer gass- og vannkraftproduksjon. Vi ønsker å utnytte vår spisskompetanse i samspillet mellom kraftproduksjonen og våre handelsaktiviteter. Fjoråret ga oss det første gjennombruddet for vannkraftsatsingen i Sørøst-Europa, med konsesjonen for et større vannkraftprosjekt i Albania. Arbeidet fortsetter med fokus også på Tyrkia og Montenegro.

I Norden og Storbritannia, samt i Nordsjøbassenget søker vi ytterligere utbygging av vindkraft. Sammen med sterke partnere satser vi offensivt på lisenser i tredje tildelingsrunde for havbasert vindkraft i Storbritannia. Vi tar også de første steg innen solkraft i Sør-Europa.

SN Power vil fremover være konsernets spydspiss for utvikling av fornybar energi utenfor Europa. Gjennom hovedsakelig vannkraftprosjekter skal selskapet de nærmeste årene firedoble sin produksjonskapasitet i utvalgte deler av Asia og Sør-Amerika, samt satse i Afrika og Mellom-Amerika gjennom et nyopprettet datterselskap.

En høy andel av de globale klimautslippene kommer fra kraftsektoren, samtidig som vi vet at behovet for energi vil fortsette å øke fremover. Statkrafts investeringsplaner summerer seg til rundt 90 milliarder kroner frem til 2015. Dette er investeringer for fremtiden, som vil bidra med ny teknologi og mer miljøvennlig kraftproduksjon. Det vil gjøre oss i stand til å levere

i forhold til vår visjon om å møte verdens behov for renere energi, og sikre vår eier fortsatt god avkastning.

Bård Mikkelsen
konsernsjef

VISJON:

VI VIL MØTE VERDENS BEHOV FOR RENERE ENERGI

STATKRAFT:

- Er størst i Europa innen fornybar energi
- Produserer vannkraft, vindkraft, gasskraft og fjernvarme
- Har størst aktivitet i Norge og er den viktigste kraftleverandøren til industrien i hjemmemarkedet
- Satser på innovasjon og fremtidens energiløsninger som marin energi, salt- og solkraft
- Er en betydelig aktør på de europeiske energi-børsene og har spisskompetanse innen fysisk og finansiell krafthandel

VERDIER:

Kompetanse →

Bruke kunnskap og erfaring til å nå ambisiøse mål og bli anerkjent som ledende.

Ansvarlighet →

Skape verdier, med respekt for medarbeidere, kunder, miljø og samfunn.

Nyskaping →

Tenke nytt, søke mulighetene og utvikle og skape gode løsninger.

- Leverer strøm og varme til over 600 000 kunder i Norge og Sverige
- Er majoritetseier av overføringskabelen Baltic Cable mellom Sverige og Tyskland
- Bygger ut vannkraft i vekstmarkeder utenfor Europa gjennom selskapet SN Power
- Har mer en 3000 medarbeidere i 23 land
- Har over 100 års erfaring som leverandør av ren energi
- Er heleid av den norske stat

STOR-BRITANNIA

PERU

CHILE

BRASIL

ÅRET SOM GIKK

2008 var et viktig år. Avtalen med E.ON om bytte av eiendeler gjorde Statkraft til Europas største produsent av fornybar kraft.

VEKST I VINDKRAFT

I mars annonserte Statkraft og Catamount Energy Corporation kommersiell oppstart av Blaengwen Wind Farm i Wales i løpet av høsten 2009. I november vedtok Statkraft å kjøpe alle aksjer i driftsselskapet fra Catamount Energy, og bli eeneier.

I juni ble Statkraft og GreenPower tildelt konsesjon for å bygge og drive Carraig Gheal Wind Farm på vestkysten av Skottland.

I august signerte Statkraft og Agder Energi en avtale som etablerte selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA. Det nye selskapet skal håndtere alle nye prosjekter innenfor utvikling, utbygging, drift og vedlikehold av vindparker i Norge.

INDUSTRIKRAFT TIL 2030

Statkraft og Boliden Odda inngikk to langsiktige, kommersielle industrikraftavtaler for perioden 2009 til 2030. Leveransen på omlag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft har inngått siden 1998, og befester selskapets rolle som den største og viktigste kraftleverandøren til den kraftkrevende industrien.

E.ON
bytte-
handel
til EUR

4,5
milliarder

Den 24. juli undertegnet Statkraft og E.ON endelig avtale om byttehandel av verdier tilsvarende 44 milliarder kroner. Ved årsskiftet overtok Statkraft i alt 63 kraft- og fjernvarmeverk i Sverige, Tyskland og Storbritannia og fikk 217 nye medarbeidere. Avtalen gjorde Statkraft til den fjerde største kraftprodusenten i Sverige, doblet konsernets produksjonskapasitet i Tyskland og ga solid fotfeste i Storbritannia.

217 nye
medarbeidere

63 nye
anlegg

4. største
i Sverige

2 nye
gasskraftverk

STØRRE EIERANDEL I SN POWER

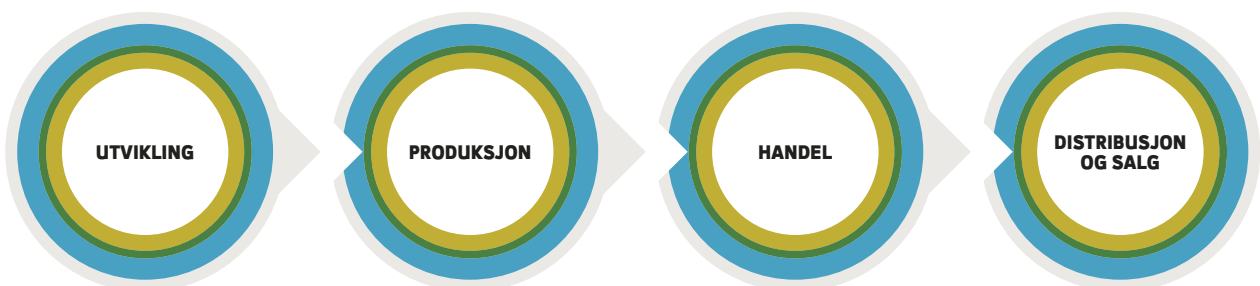
Statkraft og Norfund ble i november enige om ny eierstruktur i SN Power. Statkraft økte sin eierandel fra 50 til 60 % fra 13.1.2009, med en opsjon på å kjøpe seg videre opp til 67 % senest i 2015.

MILEPÆLER I INNOVASJON

Statkraft økte innovasjonsinnsatsen i 2008 og nådde milepæler i flere prosjekter. Statkraft startet oppføring av verdens første saltkraftprototyp og etablerte et felles selskap for utvikling av tidevannskraft i Nord-Irland. Tidevann er også en viktig del av Havenergiprogrammet, sammen med bølgekraft og havbasert vindkraft.

STATKRAFTS VERDIKJEDE

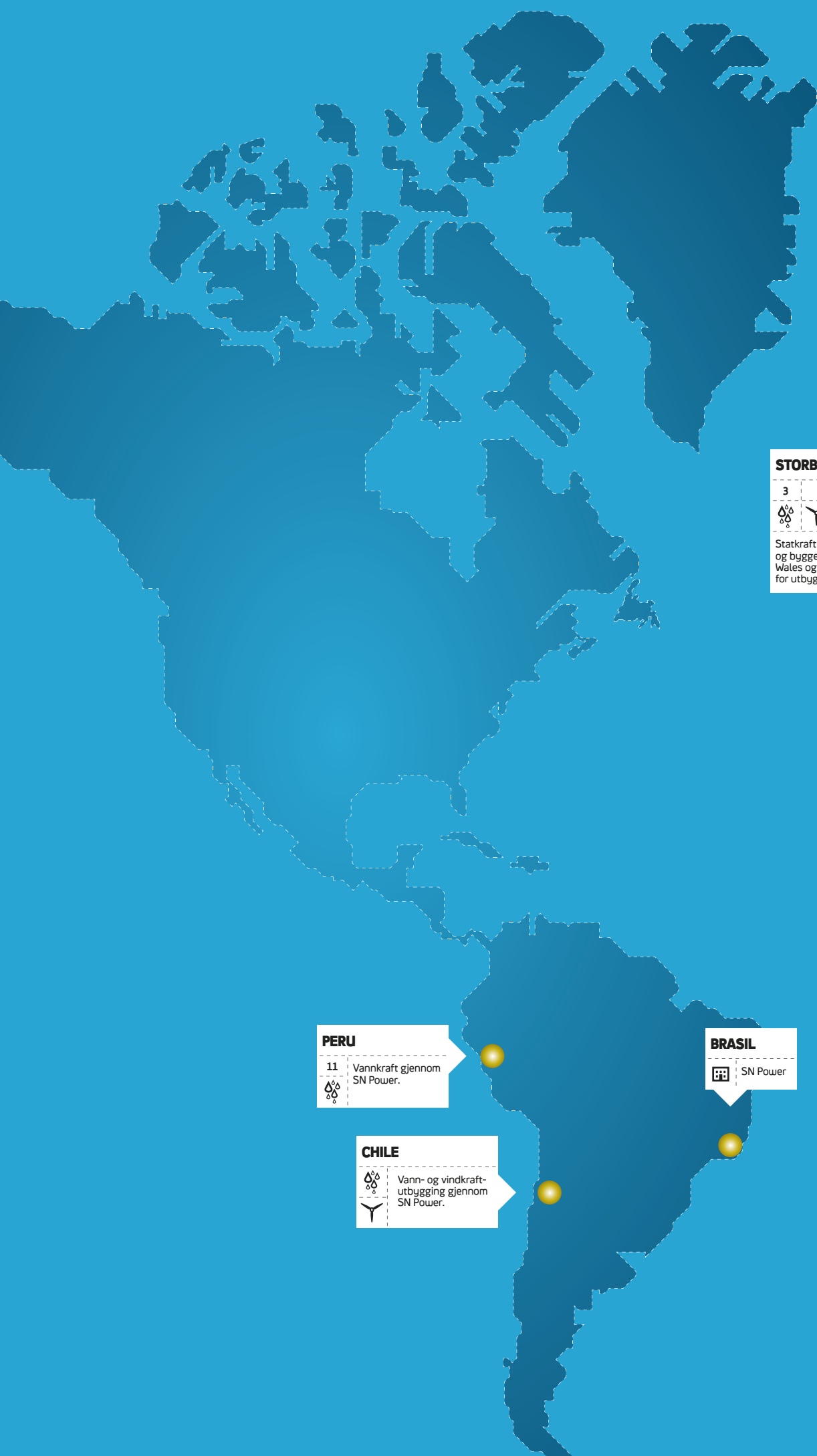

- Vannkraft
- Vindkraft
- Gasskraft
- Fjernvarme
- Nye energikilder

- Vannkraft (Norge, Sverige, Finland, Tyskland, Storbritannia)
- Vindkraft (Norge)
- Gasskraft (Norge, Tyskland)
- Fjernvarme (Norge, Sverige)

- Direkte storkundesalg i Norden og Europa
- Handel via kraftbørser i Norden og resten av Europa

- Nettvirksomhet, fjernvarme og kraftsalg til privatkunder og bedrifter gjennom konsernselskapene Trondheim Energi, Skagerak Energi og Fjordkraft

STORBRITANNIA

3

Statkraft har vannkraft og bygger ut vindkraft i Wales og har konsesjon for utbygging i Skottland.

PERU

11

Vannkraft gjennom SN Power.

CHILE

Vann- og vindkraft-utbygging gjennom SN Power.

BRASIL

SN Power

NORGE

149 3 1 6 1

Statkraft er Norges største kraftprodusent.

NEDERLAND

Handelskontor i Amsterdam.

BELGIA

Treasury Centre i Brüssel.

SPANIA

Statkraft satser på solkraft i Sør-Europa, har kontor i Spania og er involvert i prosjekter i Italia og Spania.

SØRØST-EUROPA

Statkraft driver handel og utvikler vannkraft.

SVERIGE

58 5

Statkraft er Sveriges fjerde største kraftprodusent, og satser på vindkraft.

FINLAND

4 Vannkraft

TYSKLAND

11 4 2

Statkraft fikk egen produksjon på det europeiske kontinentet fra 2007, og styrket dermed handelsvirksomheten.

NEPAL

1 Vannkraft gjennom SN Power.

LAOS

1 Vannkraft-utbygging.

INDIA

1 Vannkraft gjennom SN Power.

THAILAND

Nordic Hydro Power

FILIPPINENE

3 Vannkraft gjennom SN Power.

SRI LANKA

2 Vannkraft gjennom SN Power.

SINGAPORE

SN Power

STATKRAFTS HISTORIE

- Statkrafts røtter går tilbake til det 19. århundre. I 1895 kjøpte den norske regjering sitt første fossefall, Paulenfoss i Vennesla, for produksjon av elektrisitet. Oppbyggingen av kraftkrevende industri drev frem utbygging av flere vannkraftverk i Norge etter århundreskiftet.
- Etter 2. verdenskrig ønsket myndighetene i Norge å realisere det enorme potensialet som lå i uutnyttet vannkraft. Den andre store utbyggingsperioden varte frem til midten av 1980-årene.
- I 1991 ble det norske kraftmarkedet, som det første i verden, deregulert og delt inn i en konkurranseutsatt og en monopolstyrt del. Statkraft ble etablert i 1992 for å ivareta statens produksjon og omsetning av kraft. En nasjonal kraftbørs ble også etablert.
- De siste 15 årene har vært preget av vekst for selskapet. Statkraft har investert i flere regionale kraftselskaper i Norge. Trondheim Energi og Skagerak Energi inngår som datterselskaper i konsernet.
- I Sverige har Statkraft vært til stede som markedsaktør siden 1996 og med egen kraftproduksjon siden 2005. I 1998 ble handelsvirksomheten utvidet til det europeiske kontinentet gjennom etablering av handelskontor i Nederland og Tyskland.
- I 2007 ble en ny milepæl nådd da Statkraft åpnet gasskraftverk i Norge og Tyskland. Avtalen med E.ON som trådte i kraft 2008, gjorde Statkraft til Europas største produsent av fornybar kraft.

VAREMERKER

Trondheim Energi er et heleid datterselskap av Statkraft som produserer kraft ved 14 egne og fem deleide kraftverk og driver det regionale kraftnettet og distribusjonen av kraft i Trondheim.

Skagerak Energi er et deleid datterselskap av Statkraft og er en betydelig kraftprodusent med 45 hel- eller deleide kraftverk i Sør-Norge. Selskapet har også ansvar for distribusjonsnettet i Vestfold og Grenlandsregionen.

Fjordkraft AS er et salgsselskap som selger strøm til kunder over hele Norge, og er landets nest største strømleverandør. Fjordkraft eies av Statkraft, Skagerak Energi og BKK.

SN Power ble etablert i 2002 som et joint venture mellom Statkraft og Norfund, og investerer i vannkraftprosjekter i utvalgte vekstmarkeder.

Småkraft eies av Statkraft, Skagerak Energi, Trondheim Energi, Agder Energi og BKK. Småkraft har som formål å bygge ut kraftverk i skalaen 1–10 MW, i samarbeid med lokale grunneiere.

REN ENERGI FRA MANGE KILDER

VANNKRAFT

Den største delen av Statkraft-konsernets produksjon kommer fra vannkraft. Produksjonen foregår i 225 vannkraftverk i Europa – 149 i Norge, 58 i Sverige, 11 i Tyskland, fire i Finland og tre i Storbritannia. Statkraft er involvert i nye vannkraftprosjekter i Norden og Sørøst-Europa. Vi utvikler ny produksjonskapasitet i utvalgte land i Sør-Amerika og Asia gjennom selskapet SN Power der Statkraft eier 60 %.

VINDKRAFT

Vindkraft er en av de mest miljøvennlige energiformene som er tilgjengelig for energiproduksjon i stor skala. Statkraft har bygget og driver tre vindparker i Norge og har en rekke prosjekter under utredning. Statkraft har en vindpark under utbygging i Wales og har konsesjon for utbygging av en vindpark i Skottland. Selskapet planlegger å utvikle seks vindparker i Sverige. Vi utvikler nye vindkraftprosjekter i Norge gjennom selskapet Statkraft Agder Energi Vind der Statkraft eier 60 %.

FJERNVARME

Statkraft satser på fjernvarme basert på miljøvennlige energikilder. I Norge drives satsingen med utgangspunkt i virksomheten i Trondheim og Porsgrunn. I Sverige driver vi fem fjernvarmeanlegg.

BIOMASSE

Statkraft er medeier i to biomasseverk i Tyskland.

TRADING

Statkrafts handelsaktiviteter på europeiske kraftbørser utgjør mer enn fem ganger verdien av konsernets egen kraftproduksjon.

DISTRIBUSJON

Statkraft driver nett for strømforsyning i Midt-Norge og i Sør-Norge.

GASSKRAFT

Gasskraft er en bro til bærekraftig energiforsyning i fremtiden. Statkraft driver tre gasskraftverk i Tyskland og har eierandeler i to andre i henholdsvis Tyskland og Norge.

SALTKRAFT

Statkraft er i ferd med å bygge verdens første prototyp for saltkraftverk i Norge. Saltkraft kan produseres der ferskvann og saltvann møtes. Potensialet i verden er beregnet til 1600 TWh årlig.

MARIN ENERGI

Marin energi er fellesnevneren for teknologier som tidevannskraft og bølgekraft. Statkraft satser på forskning og utvikling innen disse områdene.

SOLKRAFT

Statkraft har mål om å bli en sterk aktør innen solkraft og satser på solparker i Italia og Spania. Gjennom partnerskap utvikler vi to solparker i Italia, hver på 3,3 MW.

INNOVASJON

Statkraft satser på innovasjon for å kunne møte behovet for ren energi og tilpasse virksomheten til endringer i markedet.

NORGE

SVERIGE

FINLAND

BELGIA

TYSKLAND

MONTENEGRO

NEDERLAND

ROMANIA

BULGARIA

SPANIA

ALBANIA

SERBIA

NEPAL

LAOS

INDIA

THAILAND

SRI LANKA

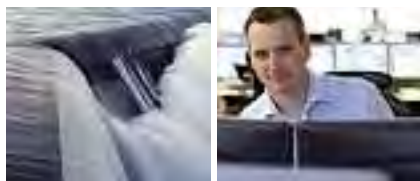
SINGAPORE

FILIPPINENE

Statkrafts segmenter

Statkraft reorganiserte sin virksomhet med virkning fra 1. juli 2008. Statkrafts segmenter ble da endret for å være i tråd med den interne styringsstrukturen og reflektere den informasjonen som ledelsen benytter for å ta beslutninger og følge opp forretningsbeslutninger.

PRODUKSJON OG MARKED

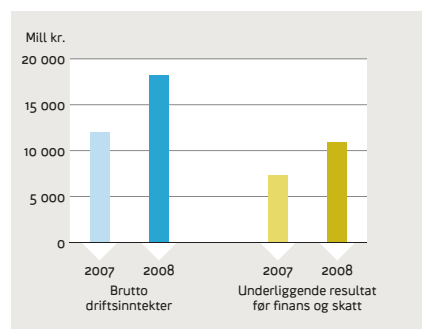

Omfatter:

- Drift og vedlikehold av vannkraftanlegg i Norden, Tyskland og Storbritannia samt gasskraftverk i Norge og Tyskland.
- Energidisponering samt fysisk og finansiell handel med energi i Europa.

Viktige hendelser:

- Ved utgangen av 2008 overtok området vannkraftanlegg i Tyskland, Sverige og Storbritannia, samt gasskraftverk i Tyskland fra E.ON. Installert effekt økte dermed med 2190 MW.
- I oktober inngikk Statkraft og Boliden Odda to langsiktige industrikraftavtaler for perioden 2009–2030 på om lag 20 TWh. Dette er den største industrikraftavtalen Statkraft har inngått siden 1998.
- Gasskraftverket Knapsack ble satt i kommersiell drift 16. januar 2008.

→ Les mer på side 48

VINDKRAFT

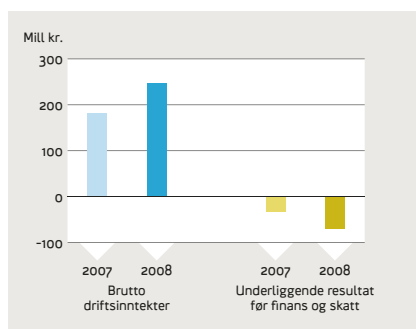

Omfatter:

- Utvikling, bygging og drift av landbaserte vindparker i Norge, Sverige og Storbritannia samt havbaserte vindparker i Nordsjø-bassenget.
- Utvikling og kommersialisering av havbasert vindkraftteknologi.

Viktige hendelser:

- Etablerte sammen med Agder Energi selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA i august 2008. Selskapet har ansvaret for utvikling av landbasert vindkraft i Norge.
- Vedtok i mars 2008 å bygge vindparken Blaenguen i Storbritannia med en installert effekt på 23 MW.
- Leverte i desember konsesjonssøknad på seks vindkraftverk i Sverige med samlet installert effekt på over 1000 MW.

→ Les mer på side 50

NYE VEKSTMARKEDER

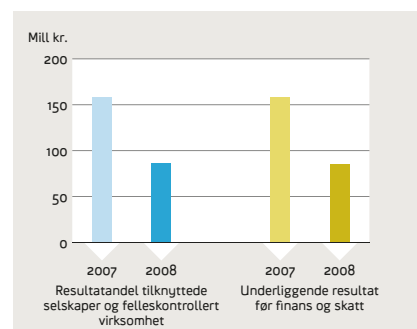

Omfatter:

- Forvaltning og videreutvikling av eierposisjoner utenfor Europa gjennom selskapet SN Power. Segmentet har primært hovedvekt på vannkraft.
- Kraftproduksjon i seks land i Sørøst-Asia og Sør-Amerika.

Viktige hendelser:

- I januar 2009 økte Statkraft sin eierandel i SN Power fra 50 til 60 %, med en opsjon på å kjøpe seg videre opp til 67 % senest i 2015.
- I juni overtok SN Power sammen med Aboitiz to vannkraftverk på Filippinene med en total installert effekt på 175 MW.
- SN Power innledet i august 2008 et samarbeid med indiske Tata om utvikling av vannkraft i Himalaya.
- SN Power vedtok i juni 2008 å bygge selskapets første vindpark. Vindparken vil få en installert effekt på 46 MW.

→ Les mer på side 51

ANNET

Omfatter:

- Forretningsenhetene Sørøst-Europa vannkraft, Solkraft, Småskala vannkraft, Innovasjon og vekst, konsernfunksjoner og eliminerings.

→ Les mer på side 56

SKAGERAK ENERGI

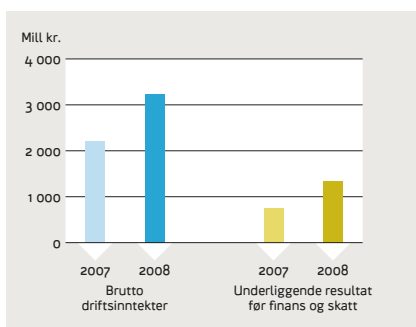

Omfatter:

- Virksomheten i Skagerak Energi som i hovedsak er knyttet til produksjon, omsetning og distribusjon av kraft.

Viktige hendelser:

- Styrene i Skagerak Energi og Trondheim Energi vedtok i september 2008 en fusjon av selskapene Nota og Enita. Selskapet skal ivareta måleravlesning og avregning og har fått navnet Metor.
- Skagerak Varme fikk i 2008 konsesjon for fjernvarmeanlegg i Tønsberg og Horten og startet byggingen av et fjernvarmeanlegg i Jarlsø.

→ Les mer på side 53

KUNDER

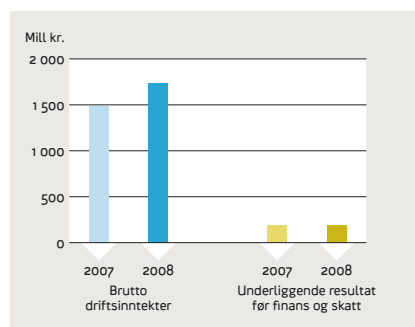

Omfatter:

- Nett-, fjernvarme- og kraftsalgsvirksomhet eid av Trondheim Energi samt fjernvarmevirksomhet i Sverige.

Viktige hendelser:

- I forbindelse med avtalen med E.ON AG overtok segmentet ved utgangen av 2008 fem fjernvarmeanlegg i Sverige med en samlet installert effekt på cirka 200 MW.
- I januar 2009 fikk Trondheim Energi konsesjon til å bygge fjernvarmeanlegg i Harstad.

→ Les mer på side 54

INDUSTRIELT EIERSKAP

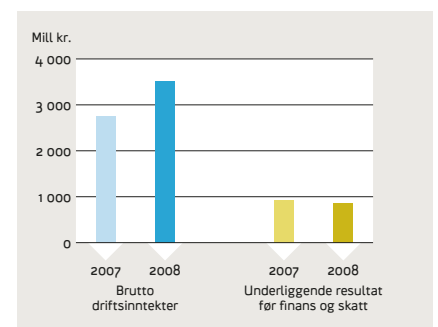

Omfatter:

- Forvaltning og videreutvikling av industrielle eierposisjoner i Fjordkraft, BKK og Agder Energi.

Viktige hendelser:

- Fjordkraft introduserte i 2008 i samarbeid med Trondheim Energi FN-godkjente klimavoter innen privatmarkedet og til bedriftskunder som ønsker å gjøre sin virksomhet klimanøytral i forhold til utslipp av CO₂.
- I november åpnet Agder Energi det nye kraftverket Hunsfoss Øst, den første store vannkraftutbyggingen på Sørlandet på ti år.

→ Les mer på side 55

**NORGE:
MER
ENN**

**ÅR MED
REN
ENERGI**

STATKRAFTS KJERNEVIRKSOMHET ER Å MØTE DET NORSKE SAMFUNNETS BEHOV FOR REN ENERGI. I DAG DEKKER KONSERNETS KRAFTPRODUKSJON FRA VANN OG VIND OM LAG 35 % AV FORBRUKET I NORGE. I 2008 ØKTE KAPASITETEN GJENNOM OPPGRADERING OG EFFEKTIVITETSFORBEDRINGER, ÅPNINGEN AV LEIRFOSSENE KRAFTVERK I TRONDHEIM OG UTBYGGING AV FEM SMÅKRAFTVERK. PÅ HURUM STARTET BYGGINGEN AV VERDENS FØRSTE PROTOTYP FOR SALTkraftverk. STATKRAFT FORTSETTER Å UTVIKLE AKTIVITETER OG POSISJONER I HELE VERDIKJEDEN, FRA BYGGING AV NY PRODUKSJON TIL SALG OG DISTRIBUTJON AV KRAFT OG VARME TIL PRIVATKUNDER OG BEDRIFTER.

149

vannkraftverk

3

vind-
parker

1

gasskraftverk

6

fjernvarmeanlegg

273 000
NETTKUNDER

399 000
KRAFTKUNDER

TYSO II

Tysso II er et av kraftverkene som inngår i Tyssefaldene. I Tysedal har det vært drevet kraftproduksjon siden 1908, noe som har dannet grunnlaget for utvikling av industrisamfunnene innerst i Sørfjorden. I 2008 ble denne tradisjonen videreført da Boliden Odda inngikk to langsiktige, kommersielle kraftavtaler med Statkraft frem til 2030.

Vel 20 personer arbeider ved kraftverkene i Tysedal. Jan Sandven er lærling for å bli energioperatør, og en viktig del av hans jobb er å overvåke Statkrafts anlegg slik at det ikke forekommer feil ved noen av maskinene.

Jan Sandven,
lærling

TROSA FJERNVARMEANLEGG

Trosa er en av fem byer i Sverige der Statkraft forsyner husholdninger og bedrifter med miljøriktig, vannbåren varme. Omkring 900 privatkunder og 400 offentlige virksomheter og bedrifter i Sverige kommer i tillegg til Statkrafts 5500 fjernvarmekunder i Norge.

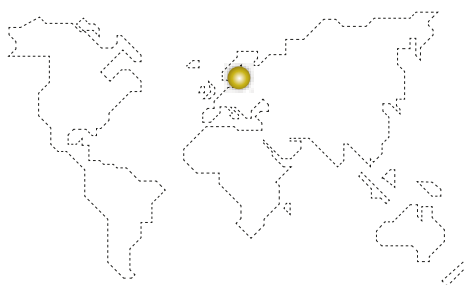
Rolf Ebbvik er en av Statkrafts 180 medarbeidere i Sverige. Han er driftsjef for fjernvarmeanleggene i Trosa og Vagnhärad.

**Rolf Ebbvik,
driftsjef**

4.

STØRSTE KRAFT PRODUSENT I SVERIGE

SVERIGE UTGJØR EN BETYDELIG DEL AV DET NORDISKE KRAFTMARKEDET. I 2008 UTVIDET STATKRAFT VIRKSOMHETEN I SVERIGE MED 39 VANNKRAFTVERK OG FEM FJERNVARMEANLEGG. DETTE GJØR STATKRAFT TIL EN AV SVERIGES STØRSTE KRAFTPRODUSENTER OG EN BETYDELIG AKTØR I MARKEDET.

De fem fjernvarmeanleggene som ble innlemmet i Statkrafts portefølje i Sverige i 2008, fyres med ftis. Anleggene understøtter Statkrafts ambisjoner om å øke produksjonen av miljøvennlig varme og danner basis for videre vekst.

5 fjernvarme-
anlegg

58
VANNKRAFTVERK

6
vindparker
under utvikling

Mer enn 50 medarbeidere sitter rundt handelsbordet ved Statkrafts kontor i Düsseldorf. Ulrich Haberland er en del av Origination-teamet som jobber med salg av strukturerte kontrakter i Vest-Europa.

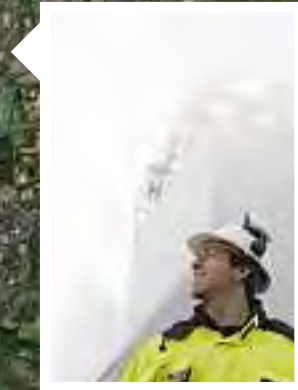
Ulrich Haberland,
trader

VIKTIG AKTØR I

I 2008 FORDOBLET STATKRAFT PRODUKSJONSKAPASITETEN I TYSKLAND. MED TO NYE GASSKRAFTVERK STÅR KONSERNET NÅ FOR EN FEMTEDEL AV DEN FLEKSIBLE GASSKRAFTPRODUKSJONEN I DETTE VIKTIGE MARKEDET I EUROPA. I TILLEGG HAR KONSERNET INNLEMMET VANNKRAFT, BIOMASSE-ANLEGG, GASSLAGERAVTALE OG EN LANGSIKTIG KRAFTLEVERINGSAVTALE I KONSERNETS PORTEFØLJE. DETTE STYRKER OGSÅ STATKRAFTS HANDEL MED KRAFT PÅ DET EUROPEISKE KONTINENTET.

KNAPSACK GASSKRAFTVERK, TYSKLAND
GJENGITT MED TILLATELSE FRA GOOGLE MAPS

KNAPSACK GASSKRAFTVERK

Gasskraftverket i Knapsack utenfor Köln er det første og største av Statkrafts gasskraftverk i Tyskland. Kraftverket er utstyrt med to gass-turbiner og én dampturbin som til sammen gir en installert effekt på 800 MW.

TYSKLAND

4

GASS-
KRAFTVERK

1

pumpe-
kraftverk

1

handelskontor
i Düsseldorf

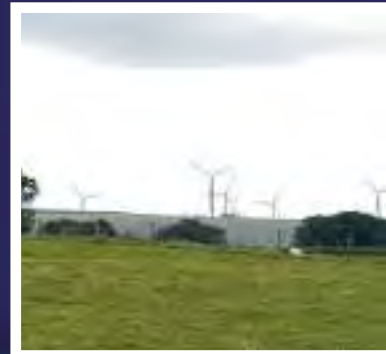

10

VANN-
KRAFTVERK

Eivind Torblaa står i spissen for Statkrafts satsing i Storbritannia. Med base i London jakter han og hans medarbeidere på nye prosjekter og styrer vindkraftutbyggingen i Wales.

Eivind Torblaa,
Managing Director

BLAENGWEN VINDPARK

Blaengwen vindpark vil bestå av ti vindmøller med en total installert effekt på 23 MW. Den årlige produksjonen vil kunne forsyne cirka 10 000 hjem med fornybar energi. Byggingen av Blaengwen vindpark startet i 2008 og vil bli satt i drift i løpet av 2010.

VI UTVIDER REKKEVIDDEN MED VANN OG VIND

STATKRAFT POSISJONERER SEG SOM PRODUSENT AV REN, FORNYBAR ENERGI I STORBRITANNIA, FØRST OG FREMST GJENNOM UTVIKLING AV VINDKRAFT. BLAENGWEN VINDPARK – STATKRAFTS FØRSTE VINDPARK UTENFOR NORGE – ER UNDER BYGGING OG VIL BLI SATT I DRIFT I 2010. I 2008 BLE STATKRAFT TILDELTE KONSESJON FOR CARRAIG GHEAL PÅ VESTKYSTEN AV SKOTTLAND. EN REKKE ANDRE VINDKRAFTPROSJEKTER ER UNDER UTVIKLING. I 2008 OVERTOK STATKRAFT VANNKRAFTVERKENE I RHEIDOL I WALES FRA E.ON.

1
vindpark
under bygging

3
vannkraftverk

2009

– første år som kraftprodusent
i Storbritannia

VANN = KRAFTTAK

FOR UTVIKLING I INDIA

ALLAIN DUHANGAN VANNKRAFTVERK

SN Power har en minoritetsandel i Malana Power Company Ltd (MPCL). MPCL utvikler Allain Duhangan-prosjektet i Himachal Pradesh i India. Anlegget får en installert effekt på 192 MW og settes i drift i 2009. Det vil forsyne 4,000 000 mennesker med ren energi.

Allain Duhangan-prosjektet understreker utfordringene knyttet til helse, miljø og sikkerhet ved store utbyggingsprosjekter i utviklingsland. Flere dødsfall og skader har dessverre funnet sted under utbyggingen. SN Power har iverksatt betydelige tiltak for å sikre gode HMS-standarder ved anlegget.

POTENSIALET FOR MER VANNKRAFT I VERDEN ER BETYDELIG. BARE EN TREDJEDEL AV DET GLOBALE POTENSIALET ER UTNYTTET. MULIGHETENE ER STØRST I OMRÅDER DER ENERGIBEHOVET ER STORT, SOM I SØR-AMERIKA, ASIA OG AFRIKA. GJENNOM SN POWER, DER STATKRAFT EIER 60 %, INVESTERER KONSERNET I VANNKRAFTUTBYGGING I VEKSTMARKEDER SOM INDIA, NEPAL, FILIPPINENE, PERU OG CHILE. DER KAN VANNKRAFT VIRKELIG GJØRE EN FORSKJELL OG BIDRA TIL UTVIKLING OG ØKONOMISK VEKST.

1

**VANNKRAFTVERK
I PRODUKSJON**

1

**VANNKRAFTVERK
UNDER BYGGING**

ALLAIN DUHANGAN, VANNKRAFTVERK, INDIA
GJENGITT MED TILLATELSE FRA GOOGLE MAPS

Bidyut Shome er stasjonert ved SN Powers kontor i India og er ansvarlig for oppfølging av selskapets utbyggingsprosjekter i Asia.

**Bidyut Shome,
prosjektleder SN Power**

En milepæl er nådd med byggingen av verdens første saltkraftverk. Stein Erik Skilhagen står i spissen for prosjektet og er en av Statkrafts dedikerte innovasjonsmedarbeidere.

Stein Erik Skilhagen,
prosjektleder

SALKRAFT

Statkraft har det siste tiåret forsket på kraften som kan hentes ut der ferskvann møter saltvann. Vi er i ferd med å bygge verdens første prototyp for saltkraftverk. Beregninger viser at teknologien årlig kan bidra med cirka 1600 TWh på verdensbasis – det er 13 ganger så mye kraft som produseres i norske vannkraftverk hvert år.

MARIN ENERGI

Havet har stort energipotensial. Marin energi er fellesnevneren på energiformer som bølgekraft og tidevannskraft. Statkraft er involvert i flere forsknings- og utviklingsprosjekter på begge områder.

SOLKRAFT

Statkraft har mål om å bli en sterk aktør innen solkraft i Italia, Spania og Sørøst-Europa. Solkraft har stort potensial og markedet er i kraftig vekst. I 2008 etablerte Statkraft et partnerskap med Norsk Solkraft i Italia for å utvikle to solparker, hver på 3,3 MW.

INNOVASJON

Tidevannskraft

Saltkraft

Bølgekraft

Solkraft

VI HENTER UT KRAFTEN

STATKRAFT INVESTERER BETYDELIG I FORSKNING OG UTVIKLING GJENNOM HELE VERDIKJEDEN, MED VEKT PÅ NYE TEKNOLOGIER FOR PRODUKSJON OG DISTRIBUSJON AV MILJØVENNLIG ENERGI. BLANT DE TEKNOLOGIER OG ENERGIKILDER VI SATSER PÅ ER TIDEVANNSKRAFT, BØLGEKRAFT OG SALTkraft, SOM ALLE HAR POTENSIAL TIL Å BIDRA BETYDELIG I EN FREMTIDIG BÆREKRAFTIG ENERGI FORSYNING.

Verdens

1.

prototyp
for saltkraft

3

FoU
programmer

Sterk

satsing på marin energi

Styrets årsberetning

2008 ble et ekstraordinært år for Statkraft. Avtalen med E.ON AG om bytte av Statkrafts aksjer i E.ON Sverige AB mot aktiva og aksjer i E.ON AG ble gjennomført ved utgangen av året og gjør Statkraft til Europas største produsent av fornybar energi. Industrikraftavtalene med Boliden Odda befester Statkrafts rolle som den største og viktigste kraftleverandøren til den kraftkrevende industrien i Norge. Avtalen om økt eierandel i SN Power underbygger Statkrafts ambisjoner om å utvikle rollen som global nisjeaktør innenfor vannkraft og annen fornybar energi. I tillegg til en betydelig bokført gevinst fra byttehandelen med E.ON AG, hadde Statkraft et sterkt resultat fra underliggende drift. Det gode resultatet skyldes høyere kraftpriser, økt produksjon, effektiv drift og gode resultater fra sikringsaktivitetene. Ikke minst skyldes de gode resultatene en betydelig innsats fra de ansatte.

ARVID GRUNDEKJØN

Styreleder og leder av Statkrafts kompensasjonsutvalg, styremedlem fra 2004

FØDT: 1955

STILLING: Egen virksomhet innen eiendomsutvikling og private equity

UTDANNELSE: Advokat, siviløkonom

ANDRE STYREVERV: Styreleder i Anders Wilhelmsen & Co AS, Creati AS og Pluss Bank, styremedlem i Royal Caribbean Cruises Ltd. og Romania Invest

VIKTIGE HENDELSER

Statkraft og E.ON AG gjennomførte 31. desember 2008 en byttehandel som innebar at E.ON AG overtok Statkrafts aksjepost på 44,6 % i E.ON Sverige AB samt et vannkraftverk i Sverige i bytte mot 40 vannkraftverk og fem fjernvarmeanlegg i Sverige, to gasskraftverk og 11 vannkraftverk i Tyskland, tre vannkraftverk i Storbritannia, samt en gasslagerkontrakt og en kraftleveringsavtale. I tillegg fikk Statkraft 4,17 % av aksjene i E.ON AG. Transaksjonen hadde en total verdi på om lag 44 milliarder kroner, og ga Statkraft en bokført gevinst på 25 591 millioner kroner i fjerde kvartal. Transaksjonen hadde begrenset likviditetsmessig effekt.

Statkraft og Norfund ble i november enige om en ny eierstruktur for SN Power. Statkraft økte dermed eierandelen til 60 % med virkning fra 13. januar 2009. I tillegg ble aksjonærviljen avtalen reforhandlet og Statkraft fikk en opsjon på å kjøpe seg opp til 67 % til markedspris senest i 2015. Norfund fikk en opsjon på å selge seg helt eller delvis ut i samme periode. Samtidig ble det etablert et eget selskap for satsing i Afrika og Mellom-Amerika, hvor Norfund går inn som direkte eier sammen med SN Power.

Statkraft og Agder Energi inngikk i august en avtale om å etablere selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA. Selskapsetableringen innebærer at Statkraft og Agder Energi går

sammen om en felles satsing på landbasert vindkraft i Norge.

Statkraft og Boliden Odda inngikk i oktober to langsiktige, kommersielle industrikraftavtaler for perioden 2009 til 2030. Leveransen på om lag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft har inngått siden 1998. Som et ledd i avtalen vil Statkraft overta aksjene til Boliden Odda i AS Tyssefaldene og Statkrafts eierandel vil øke til 60,17 %. Avtalen trer i kraft så snart blant annet skattemessige forhold blir avklart.

Leirfossene kraftverk i Trondheim ble åpnet i oktober. Det nye vannkraftverket erstatter to gamle kraftverk og øker den årlige produksjonen fra 150 GWh til 193 GWh.

Gasskraftverket i Knapsack i Tyskland med en installert effekt på 800 MW ble satt i kommersiell drift 16. januar 2008.

Statkraft og partneren Catamount Energy Corporation besluttet i mars 2008 å bygge ut vindparken Blaengwen i Wales. Parken vil få en installert effekt på 23 MW. Byggearbeidene startet høsten 2008 og forventes ferdigstilt tidlig i 2010. Statkraft overtok Catamounts eierandel i mars 2009 og ble dermed eneeier av prosjektet.

Statkraft fikk i juni sammen med en av sine øvrige partnere i Storbritannia konsesjon til å

oppføre 20 vindmøller ved Oban på Skottlands vestkyst. Vindparken Carraig Gheal vil få en installert effekt på mellom 46 og 60 MW.

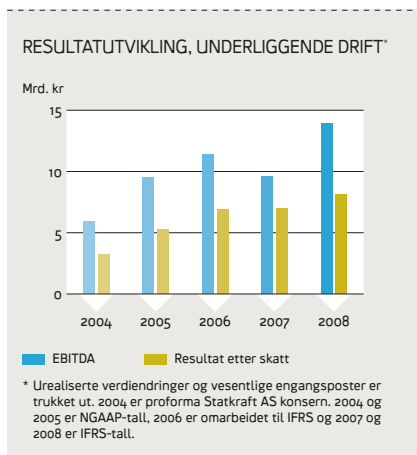
Statkraft og det østerrikske energikonsernet EVN signerte i desember en konsesjonsavtale for vannkraftutbygging i Albania. Gjennom et felleseid selskap planlegges det å bygge tre kraftverk med en samlet installert effekt på 340 MW, og en forventet årlig produksjon på 1 TWh. Prosjektet ventes gjennomført innen 2016.

For å kunne gjennomføre Statkrafts strategi om fortsatt lønnsom vekst innen miljøvennlig og fleksibel kraftproduksjon fremmet Statkrafts styre i februar 2009 forslag overfor staten som eier om å styrke egenkapitalen med 8 milliarder kroner samt å justere utbyttepolitikken til å ligge mellom 50 og 75 %.

ØKONOMISKE RESULTATER¹

For å sikre en bedre forståelse av Statkrafts underliggende drift er urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter i konsernet og tilknyttede selskaper holdt utenfor i den finansielle gjennomgangen for konsernet og segmentene. Mer informasjon om disse postene finnes i avsnittet "Poster holdt utenfor underliggende resultat".

Årsresultat I 2008 ble resultatet 11 960 millioner kroner før skatt (9307 millioner kroner) og 8097 millioner kroner etter skatt (7030 millioner kroner). Resultatforbedringen skyldes i hovedsak høyere kraftpriser og produksjon, men dette ble til en viss grad motvirket av betydelig høyere finanskostnader, lavere bidrag fra tilknyttede selskaper og høyere skattekostnad.

¹ Tall i parentes viser sammenlignbare tall for 2007.

Avkastning Målt ved ROACE – driftsresultatet i forhold til gjennomsnittlig sysselsatt kapital – viser konsernet en avkastning på 26,6 % i 2008 (17,7 %). Økningen på 8,9 %-poeng skyldes primært høyere driftsresultat som følge av høyere kraftpriser og produksjon.

Avkastningen på egenkapitalen var 15,6 % etter skatt (14,7 %), og total kapitalavkastningen etter skatt var 9,9 % (8,3 %).

Driftsinntekter Gjennomsnittlig systempris i det nordiske markedet var høyere i 2008 enn i 2007, og økte med 16,8 EUR/MWh til 44,7 EUR/MWh. Det er 3,8 EUR/MWh lavere enn rekordprisene i 2006. Nedbøren var over normalen i Norge i 2008 og forbruket høyt til tross for relativt varmt vær. Gjennomsnittlig månedspris var i 2008 høyere enn året før i alle årets måneder med unntak av desember. Gjennomsnittlig spotpris i Tyskland var også betydelig høyere i 2008 enn i 2007, og økte med 27,8 EUR/MWh til 65,8 EUR/MWh. Med unntak av november var prisen høyere enn året før i alle måneder i 2008.

Konsernet hadde brutto driftsinntekter på 25 061 millioner kroner i 2008 (17 619 millioner kroner). Økningen på 42 % skyldes høyere priser og at produksjonen økte fra 44,9 TWh i 2007 til 53,4 TWh i 2008. Av produksjonsøkningen på 8,5 TWh bidro gasskraft i Tyskland med 4,1 TWh, mens den resterende økningen primært er knyttet til vannkraft i Norge. Høyere priser og produksjon medførte at netto fysisk spottsalg økte med 7199 millioner kroner, tilsvarende 132 %. Høye priser påvirket også inntektene fra sluttbrukervirksomheten som økte med 27 % til 4305 millioner kroner. Inntektene fra sikringsaktivitetene var noe lavere enn de historisk gode resultatene fra 2007, og bidro med 1221 millioner kroner i 2008.

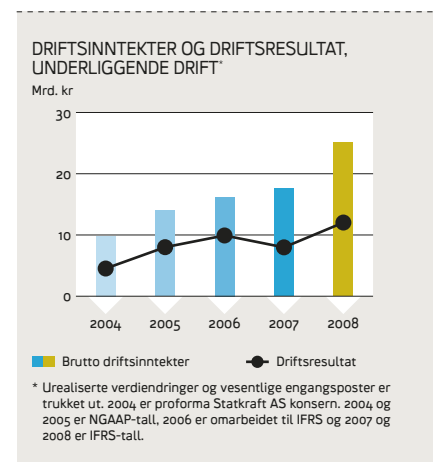
Kraftsalg til industrien på politisk bestemte kontrakter utgjorde 8,3 TWh, som gir en estimert mindreverdi på 1438 millioner kroner i forhold til salg av kraftvolumet til spotpris.

Andre driftsinntekter utgjorde 856 millioner kroner i 2008 (1075 millioner kroner). Nedgangen skyldes at det i 2007 ble inntektsført forsikringsoppgjør for Svartisen og dagbøter relatert til forsinket ferdigstilling av gasskraftverkene.

Energikjøp utgjorde 4416 millioner kroner i 2008 (2680 millioner kroner). Økningen skyldes primært kjøp av gass til gasskraftverkene.

Kostnadene til overføring av kraft var 1326 millioner kroner (939 millioner kroner). Økningen skyldes at de variable delene av overføringstariffen økte som følge av høyere overføringsvolum og priser.

Netto driftsinntekter utgjorde 19 319 millioner kroner (14 000 millioner kroner).

Driftskostnader Driftskostnadene var 7290 millioner kroner i 2008 (6019 millioner kroner), en økning på 21 % fra 2007.

Lønnskostnadene økte med 250 millioner kroner til 1854 millioner kroner. Økningen er primært knyttet til økt aktivitet, ordinær lønnsutvikling samt økte avsetninger for pensjonsforpliktelser.

Økningen i avskrivningene på 220 millioner kroner er hovedsakelig knyttet til gasskraftverket i Knapsack. Totale avskrivninger i 2008 var 1860 millioner kroner.

Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter økte med 94 millioner kroner hovedsakelig som følge av økt beregningsgrunnlag for eiendomsskatt i Norge og Sverige. Totalt utgjorde eiendomsskatt og konsesjonsavgifter 1077 millioner kroner.

Andre driftskostnader utgjorde 2500 millioner kroner. Økningen på 707 millioner kroner er primært knyttet til gasskraftverkene som bidrar med 350 millioner kroner. Resterende

økning er knyttet til øvrig ny virksomhet, prosjektutvikling samt generell økt aktivitet.

Driftsresultat Driftsresultatet var 12 029 millioner kroner (7981 millioner kroner), en forbedring på 51 % fra 2007.

Resultatandeler fra tilknyttede selskaper Resultatandelene fra konsernets tilknyttede selskaper var 2153 millioner kroner i 2008 (2643 millioner kroner), en nedgang på 19 %.

284 millioner kroner av nedgangen relaterer seg til E.ON Sverige og har sammenheng med bytteavtalen med E.ON AG. I perioden fra styret i Statkraft vedtok å gå videre med bytteavtalen, 18. juni 2008, til gjennomførings-tidspunktet, 31. desember 2008, ble ikke resultatandeler fra E.ON Sverige resultatført. Ikke resultatført andel inngår som en del av gevinsten som ble resultatført ved gjennomføringen av salget 31. desember 2008.

Resultatene i Telenor Cinclus har vært svakere enn forventet og Skagerak Energi har innarbeidet en resultatandel med et underskudd på 239 millioner kroner for 2008. Som følge av denne svært negative utviklingen pågår et omfattende arbeid med å restrukturere selskapet sammen med majoritetseier Telenor. Styret understreker at det har vist seg utfordrende å engasjere seg i virksomhet som ligger i utkanten av konsernets kjernevirksomhet.

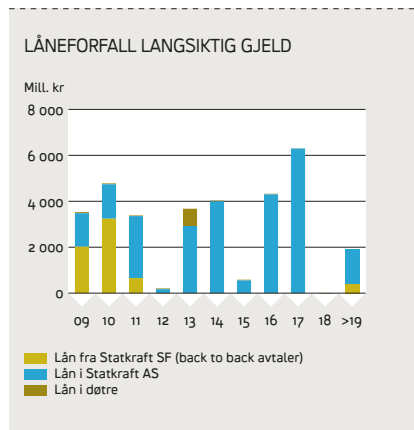
Finansposter Netto finansposter utgjorde -2222 millioner kroner i 2008 (-1318 millioner kroner).

Finanskostnadene økte med 1349 millioner kroner i 2008 sammenlignet med året før. I hovedsak skyldes dette realisert netto tap på tidligere inngåtte valutakontrakter i kombinasjon med økte rentekostnader på gjelden som følge av både høyere markedsrenter og økt gjennomsnittlig gjeld.

Finansinntektene økte med 444 millioner kroner i forhold til 2007. Gjennomsnittlig likviditet var lavere i 2008, mens økte markedsrenter medførte økt avkastning på porteføljen.

Som følge av innfrielse av statsgaranterte lån fra Statkraft SF ble garantipremiebetaling til staten redusert og utgjorde 65 millioner kroner i 2008.

Konsernet har tre låneporteføljer i henholdsvis norske kroner, svenske kroner og euro. Porteføljene har både flytende og fast rente med en andel på 76 % i flytende rente. I 2008 var gjennomsnittlig løpende rente 6,7 % på lån i norske kroner, 4,9 % på lån i svenske kroner og 5,3 % på lån i euro.

Statkraft hadde i 2008 flere regnskapsmessige valuta- og rentesikringsforhold som reduserte volatiliteten i resultatregnskapet. Investeringen i E.ON Sverige var valutasikret mot endringer i svenske kroner, eurolån var verdisikret mot endringer i markedsrentene og en større kontrakt i euro var sikret mot endringer i valutakursen (kontantstrøms-sikring).

Kapitaltilgangen er redusert som følge av den finansielle krisen og det er begrenset tilgang på likviditet både i verdipapirmarkedet og gjennom lån fra banker. Statkraft har gjennom krisen hatt god tilgang på kapital gjennom sertifikatmarkedet, men opplever stor usikkerhet i markedet. Gjennom det siste året har Statkraft økt sine trekkfasiliteter med 3 milliarder kroner og har nå til sammen 8 milliarder kroner i trekkfasiliteter som ikke har vært brukt.

Statkraft har inngått avtaler med sine finansielle motparter om avregning av verdimeessige endringer i rente- og valutakurser slik at motpartsrisiko som følge av derivatkontrakter er begrenset til en ukes verdiendring.

Statkraft plasserer tidvis større beløp i banker, spesielt i forkant av store utbetalinger. Motpartene følges opp kontinuerlig for å redusere risiko for tap.

Poster holdt utenfor underliggende resultat

Totalt utgjorde urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter etter skatt 25 165 millioner kroner i 2008 (-398 millioner kroner).

Urealiserte verdiendringer energikontrakter var 4283 millioner kroner i 2008 (-739 millioner kroner). Konsernets kontrakter er blant annet indeksert mot ulike råvarer, valutaer og indekser og ved utgangen av året var det særskilt stigende dollarkurs som påvirker de urealiserte verdiendringene for kontraktene.

Urealiserte verdiendringer for tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet utgjorde totalt -753 millioner kroner i 2008 (279 millioner kroner).

Urealiserte verdiendringer valuta og rente utgjorde -3102 millioner kroner i 2008 (227 millioner kroner). Verdiendringene skyldes både urealiserte valutaeffekter på gjeld i svenske kroner og euro og valutaeffekter på interne lån, samt urealiserte effekter på valutasikring av fremtidige eurokontantstrømmer. Dette er et resultat av at den norske kronen har svekket seg mot den svenske kronen og euro med henholdsvis 6,4 % og 22,5 % i 2008. Endring i verdien på rentederivater bidro imidlertid positivt.

Engangsposter som det er korrigert for i beregningen av underliggende resultat

POSTER HOLDT UTENFOR UNDERLIGGENDE RESULTAT

Statkraft konsern	2008	2007
BELOP I MILL. KR		
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	4 283	-739
Urealiserte verdiendringer, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	-753	279
Urealiserte verdiendringer valuta og rente	-3 102	227
Sum urealiserte verdiendringer	428	-233
Vesentlige engangsposter	25 433	-309
Urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter etter skatt	25 165	-398

beløper seg til 25 433 millioner kroner i 2008 (-309 millioner kroner). Hele beløpet i 2007 og -68 millioner kroner i 2008 er relatert til utbedringskostnader i E.ON Sverige i forbindelser med storm i henholdsvis januar 2007 og januar/februar 2008.

I 2005 ble det foretatt nedskrivninger av vindparkene på Smøla og Hitra. Disse ble reversert i fjerde kvartal 2008, og engangsposten beløper seg til 307 millioner kroner. Reverseringen av nedskrivningen skyldes oppdaterte prisforutsetninger, et bredere erfaringsgrunnlag for å estimere produksjonen, samt at levetiden for vindparkene er noe forlenget.

Som følge av en betydelig reduksjon i tildelte CO₂-kvoter for perioden 2008–2012 for gasskraftverket på Kårstø, ble investeringen i Naturkraft nedskrevet med 397 millioner kroner i fjerde kvartal 2008.

I forbindelse med byteavtalen med E.ON AG bokførte Statkraft en gevinst på 25 591 millioner kroner i fjerde kvartal 2008 som er holdt utenfor underliggende resultat.

Skatt Skattekostnad av underliggende resultat utgjorde 3863 millioner kroner (2277 millioner kroner), tilsvarende en effektiv skattesats på 32,3 % (24,5 %). Effekten av urealiserte verdiendringer og engangsposter på skattekostnaden var 696 millioner kroner i 2008 (-144 millioner kroner).

Regnskapsmessig skattekostnad utgjorde 4558 millioner kroner i 2008 (2133 millioner kroner).

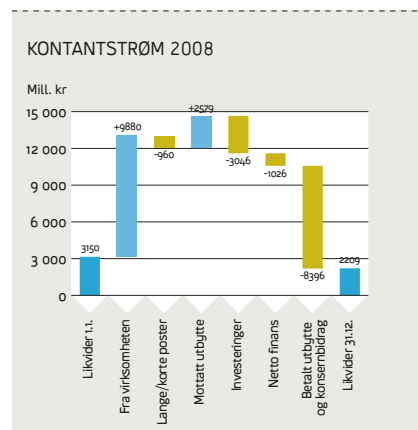
I 2008 utgjorde grunnrenteskatten 1883 millioner kroner (758 millioner kroner), tilsvarende 41,3 % av konsernets totale skattekostnad (35,5 %). Økningen i grunnrenteskattens andel av konsernets totale skattekostnad var et resultat av høyere produksjon og områdepriser.

Skattekostnaden for 2007 var påvirket av endringer i regelverket for grunnrentebe-
skatning. For 2007 ga endringene en positiv nettoeffekt i form av redusert regnskapsmessig skattekostnad på 525 millioner kroner, noe som hovedsakelig skyldes at flere kraftverk enn tidligere kom i skatteposisjon. Kombinert med en økt skattesats ga dette en høyere negativ fremførbar grunnrenteinn-

tekt og dermed en økning i regnskapsført utsatt skattefordel.

Kontantstrøm og kapitalforhold Den operasjonelle virksomheten ga en kontantstrøm på 9880 millioner kroner i 2008 (5993 millioner kroner). Endringer i kortsiktig og lang-siktig kapitalbinding ga en negativ likviditets-effekt på 960 millioner kroner (308 millioner kroner), mens utbytte fra tilknyttede selskaper beløper seg til 2579 millioner kroner (1419 millioner kroner). Netto kontantstrøm fra virksomheten ble dermed 11 499 millioner kroner (7720 millioner kroner).

Investeringene beløper seg til 3046 millioner kroner (4002 millioner kroner), og knytter seg primært til vedlikehold, kapasitetsøkning og investeringer i andre foretak. De største postene er kapitalinnskudd i SN Power og Energy Future Invest AS på henholdsvis 200 millioner kroner og 137 millioner kroner, samt investeringer i Leirfossene kraftverk på 105 millioner kroner og kjøp av aksjer i vind-selskapet Arise AB for 73 millioner kroner.

Opptak av ny gjeld var 6525 millioner kroner, hvorav 5570 millioner kroner i sertifikatlån, mens nedbetaling av gjeld utgjorde 7551 millioner kroner. I tillegg ble det utbetalt utbytte og konsernbidrag på 8396 millioner kroner.

Netto likviditetsendring i 2008 var negativ med 969 millioner kroner, og konsernets likviditetsbeholdning var 2209 millioner kroner ved utgangen av perioden mot 3150 millioner kroner ved inngangen til året.

Rentebærende gjeld utgjorde 40 791 millioner kroner ved utgangen av 2008 mot

ELLEN STENSURD Nestleder,
styremedlem
fra 2007

FØDT: 1953

STILLING: Førstesekretær i LO

UTDANNELSE: 3-årig realskole

ANDRE STYREVERV: Styreleder i Internasjonal Faglig Solidaritet, styremedlem i Forbrukerrådet

HALVOR STENSTADVOLD Leder av Statkrafts
revisjonsutvalg,
styremedlem
fra 2003

FØDT: 1944

STILLING: Rådgiver

UTDANNELSE: Magister i statsvitenskap

ANDRE STYREVERV: Borregaard Skoger AS,
styremedlem i Storebrand ASA

AUD MORK

Medlem av Statkrafts kompensasjonsutvalg, styremedlem fra 2004

FØDT: 1945

STILLING: Ordfører i Aukra 1999–2007, pedagogisk rådgiver fra 01.02.08

UTDANNELSE: Adjunkt

ANDRE STYREVERV: Romsdalsmuseet AS, Molde flyplassutvikling, Møreaksen AS og medlem av kontrollkomiteén i KLP

37 284 millioner kroner ved utgangen av året før. Nettoøkningen skyldes en kraftig svekkelse av den norske kronen mot slutten av 2008. Rentebærende gjeldsgrad var 36,1 % mot 45,6 % ved utgangen av 2007. Nedgangen på 9,5 %-poeng skyldes at den regnskapsmessige egenkapitalen økte som en følge av at den betydelige verdiøkningen på Statkrafts aksjer i E.ON Sverige ble realisert i forbindelse med byttehandelen med E.ON AG. Andelen gjeld i euro økte i 2008, mens andelen gjeld i svenske kroner ble redusert tilsvarende. Dette ble gjort for å tilpasse gjelden til økte euroinvesteringer i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG.

Lån fra Statkraft SF utgjorde ved utgangen av året 6,5 milliarder kroner, mot 11,4 milliarder kroner på samme tid i 2007.

Et overordnet mål for finansieringen av Statkraft er å etablere og vedlikeholde finansiell fleksibilitet og sikre en jevn fordeling av forfall på gjelden. Låneforfallene har nå en balansert profil. Forfallene i de kommende årene er imidlertid betydelige.

Omløpsmidler, utenom likviditetsbeholdning, var 25 500 millioner kroner og kortsiktig rentefri gjeld var 19 857 millioner kroner ved utgangen av 2008. Herav utgjør derivater henholdsvis 12 806 millioner kroner og 11 299 millioner kroner, mot henholdsvis 8326 millioner kroner og 12 454 millioner kroner ved utgangen av 2007.

Ved utgangen av 2008 hadde Statkraft en egenkapital på 72 324 millioner kroner (44 418 millioner kroner). Dette tilsvarer 50,1 % av totalkapitalen. Økningen på 9,7 %-poeng fra inngangen av året skyldes

økning i egenkapitalen som følge av byttehandelen med E.ON AG.

Fortsatt drift I samsvar med regnskapslovens krav bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

STATKRAFTS VIRKSOMHET

Statkraftkonsernet var i 2007 Europas 14. største kraftprodusent, men den største produsenten av fornybar energi i Europa. Konsernet produserer og utvikler vannkraft, vindkraft, gasskraft og fjernvarme, og er en betydelig aktør på de europeiske energibørsene med spisskompetanse innen fysisk og finansiell krafthandel. Statkraft har også en betydelig satsing på innovasjon og utvikling av solkraft, marin energi, saltkraft og andre nye miljøvennlige energiløsninger. Konsernet leverer strøm og varme til om lag 600 000 kunder og har cirka 270 000 nettkunder, og er den største leverandøren av kraft til norsk prosessindustri. Utenfor Europa er Statkraft engasjert i kraftproduksjon og utvikling av ny produksjon gjennom datterselskapet SN Power. Konsernet har også eierandeler i andre energiselskaper både i Norge og Norden, samt en eierpost på 4,17 % i det tyske energiselskapet E.ON AG.

For å sikre en god struktur for fortsatt vekst og lønnsomhet reorganiserte Statkraft konsernets operative struktur med virkning fra 1. juli 2008. I forbindelse med implementeringen av den nye styringsstrukturen har Statkraft valgt å implementere IFRS 8 tidligere enn 1. januar 2009 som er påkrevd. IFRS 8 grupperer segmentene i tråd med hvordan virksomheten er organisert for interne styringsformål, og utgangspunktet er at den informasjonen som ledelsen benytter til å ta beslutninger internt også skal reflekteres i segmentrapporteringen. Den nye organisasjonsformen ble valgt for å møte de store endringene som følger av økt vekst og internasjonalisering. Hensikten er å få en mer fleksibel og dynamisk organisasjon der nye prioriteringer og vekstområder kan løftes opp og bli synliggjort som egne forretningsenheter med tydelige resultatansvar. Samtidig legges grunnlaget for en god ledelses- og styringsstruktur.

Statkrafts virksomhet er nå organisert i seks segmenter – Produksjon og marked, Vindkraft, Nye vekstmarkeder, Skagerak Energi, Kunder og Industrielt eierskap. I tillegg kommer Annet,

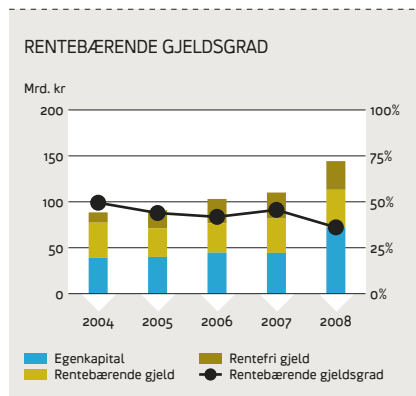
ODD VANVIK

Ansattevalgt styremedlem, medlem av Statkrafts kompensasjonsutvalg, styremedlem fra 1993

FØDT: 1952

STILLING: Konserntillitsvalgt i Statkraft

UTDANNELSE: Fagarbeider

som inkluderer Sørøst-Europa vannkraft, Solkraft, Småskala vannkraft, Innovasjon og vekst, samt investeringen i E.ON Sverige AB, konsernfunksjoner og eliminerings. Aksjeposten i E.ON Sverige ble solgt til E.ON AG 31. desember 2008. Fra 31. desember 2008 inngår aksjeposten på 4,17 % i E.ON AG i Annet.

Produksjon og marked er det største segmentet og består av drift og vedlikehold av vannkraftanlegg i Norden, gasskraftverk i Europa og fysisk og finansiell handel i Europa. Disse forretningsenhetene er organisert i ett segment på grunn av den tette integrasjonen mellom drift, vedlikehold og energidisponering. Segmentet vindkraft omfatter utvikling, bygging og eieroppfølging av land- og havbaserte vindparker i Norge og Europa forøvrig, mens Nye vekstmarkeder er ansvarlig for forvaltning og videreutvikling av eierposisjoner utenfor Europa. Virksomheten i Skagerak Energi følges opp som en samlet aktivitet av ledelsen og rapporteres som et eget segment. I segmentet Kunder inngår nett-, fjernvarme- og kraftsalgsvirksomhet som er eid av Trondheim Energi, mens Industrielt eierskap omfatter eierandelene i BKK, Agder Energi og Fjordkraft.

Strategi og visjon

Visjon Statkraft oppdaterte i 2008 sin visjon:

Som ledende i Europa innen fornybar energi, vil vi møte verdens behov for renere energi.

Selskapet vil gjennom sin kompetanse og erfaring bidra til å møte verdens klima- og energitfordringer.

Strategi I 2008 utarbeidet Statkraft en ny strategi for årene frem til 2015. Strategien legger opp til fortsatt lønnsom vekst både nasjonalt og internasjonalt innen miljøvennlig og fleksibel kraftproduksjon.

Den nye strategien angir tre hovedretninger for videre utvikling.

Industriell utvikler i Norge Statkraft er den viktigste aktøren i arbeidet med å tilføre ren energi til forbrukere og virksomheter i Norge, og skal være en aktiv pådriver i utviklingen av kraftbransjen i Norge, og gjennom det skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra til å møte behovet for mer ren energi. De store verdiene knyttet til vannkraftver-

kene skal forvaltes på en ansvarlig måte. Ambisjonene er å vokse videre gjennom utvikling av ny vann- og vindkraft og møte industriens behov for langsiktige kraftavtaler. Nye vekstområder skal utvikles, i tillegg til å utvikle virksomheten innen nett, kraftsalg og fjernvarme samt eierposisjonene i andre kraftselskaper.

Europeisk svingprodusent Statkraft skal vokse innen regulerbar kraftproduksjon i Vest-Europa og ytterligere utvide markedsoverasjonene.

Eksisterende kraftverk skal utvides og rustes opp, og fleksibiliteten i kraftverkene skal utnyttes til å forsyne markedet med miljøvennlig kraft når svingningene i etterspørsel og priser gjør det attraktivt. Spisskompetanse innen markedsanalyse, energidisponering, handel med energiprodukter samt drift og vedlikehold skal utnyttes og videreutvikles.

Grønn global utvikler Det er et stort behov for utvikling av fornybar kraft for å møte verdens energi- og klimautfordringer. Dette gir kommersielle muligheter, og Statkraft etterstreber å etablere en sterk nisjeposisjon innen internasjonal vannkraft og fornybare energikilder i Europa.

Vi skal vokse innen vannkraft i Sørøst-Europa og i utvalgte land i Asia, Sør-Amerika og Afrika, øke satsingen innen land- og havbasert vindkraft og etablere grunnlag for vekst innenfor solkraft og marin energi.

Eierstyring og selskapsledelse Statkrafts prinsipper for eierstyring og selskapsledelse klargjør rollefordelingen mellom eier, styre og daglig ledelse. Statkraft følger "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" så langt den passer selskapets organisasjonsform og eierskap. Anbefalinger knyttet til likebehandling av aksjeeiere, fri omsettelighet av aksjer og generalforsamling er ikke relevante for Statkraft som ikke er børsnotert og har staten som eneste eier.

Statkraft har et revisjonsutvalg som forbereder styrets behandling av oppgaver knyttet til finansiell rapportering, intern kontroll og revisjon. Et kompensasjonsutvalg forbereder styrets behandling av lønn og andre ytelser til konsernsjefen, i tillegg til prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, insentivordninger og pensjonsvilkår for selskapets ansatte.

BERIT RØDSETH

Medlem av Statkrafts
revisjonsutvalg,
styremedlem fra 2007

FØDT: 1951

STILLING: Prosjektdirektør i Moelven Industrier ASA

UTDANNELSE: Økonom, agronom

ANDRE STYREVERV: Styreleder i Moelven Bioenergi AS, Vånerbrånse AB, styremedlem i Moelven Utvikling AS, Trefokus og Norsk Bioenergiforening

THORBJØRN HOLØS

Ansattevalgt
styremedlem,
styremedlem
fra 2002

FØDT: 1957
STILLING: Hovedtillitsvalgt i Skagerak Energi
UTDANNELSE: Energimontør

Styrets arbeid Det var ingen endringer i styrets sammensetning i 2008. Styreleder og styremedlemmene i Statkraft AS er også utnevnt til styreleder og styremedlemmer i Statkraft SF. Styret avholdt gjennom året 11 styremøter. Styret foretok i 2008 en ny behandling av konsernets strategi.

Ved siden av å følge den løpende driften var en vesentlig del av styrets arbeid i 2008 knyttet til byttehandelen med E.ON AG og avtalen med Norfund om ny eierstruktur for SN Power.

Risiko og internkontroll De viktigste risikoene for Statkraft er knyttet til markedsoperasjoner, finansforvaltning, driftsaktiviteter og rammebetingelser. Håndteringen av risiko er viktig for verdiskapingen og er en integrert del av alle forretningsaktiviteter. Dette følges opp innenfor den respektive enhet gjennom prosedyrer for overvåking av risiko og tiltak for risikoavlastning.

Det er betydelig volum- og prisrisiko i forbindelse med produksjon og handel med kraft. I det nordiske kraftmarkedet har nedbørsforhold og vintertemperaturer stor betydning og medfører betydelige svingninger i både priser og produksjonsvolumer. I tillegg påvirkes kraftprisene av gass-, kull- og oljepriser, samt priser på CO₂-kvoter. Gasskraftproduksjonen er i tillegg direkte eksponert mot både gass, olje og CO₂. Statkraft håndterer denne markedsrisikoen ved å handle fysiske og finansielle instrumenter i flere markeder. Den økte integreringen av energimarkedene har stor betydning for forretningsmodeller og håndtering av risiko, og det legges stor vekt på å se de ulike markedene i sammenheng. Det er etablert interne fullmakter og rammer for all handelsvirksomhet som følges opp løpende.

Den sentrale finansfunksjonen samordner og ivaretar den finansielle risikoen knyttet til valuta, renter og likviditet. De viktigste instrumentene i styringen er terminkontrakter i valuta, rentebytteavtaler og terminavtaler for renter. Valuta- og renterisikoen reguleres gjennom mandater. Det er videre gitt rammer for likviditets- og motpartsrisiko. Markedsrisikoen og den øvrige finansielle risikoen, samt eksponering i forhold til mandatene, følges opp av uavhengige middle office-funksjoner og rapporteres jevnlig til konsernledelsen og styret.

Den operasjonelle risikoen håndteres i hovedsak ved hjelp av detaljerte prosedyrer, beredskapsplaner og forsikring. Det er også etablert et omfattende system for å kartlegge, registrere og rapportere farlige forhold, uønskede hendelser og skader, og disse analyseres fortløpende.

Annen risiko er primært knyttet til generelle rammebetingelser og politiske beslutninger. Klimaendringer kan medføre både trusler og muligheter, og har betydning for alle risikoene beskrevet ovenfor. Statkraft er derfor svært opptatt av hvilke konsekvenser klimaendringer kan ha.

Statkrafts styre legger vekt på å ytterligere styrke internkontrollen i konsernet. Det er etablert et styringssystem som samler alle styrende dokumenter og som legger til rette for en mer effektiv, systematisk og enhetlig styring av konsernet med tilstrekkelig formalisering, dokumentasjon og etterrettelighet. Det utarbeides nå et internkontrollsystem som vil bestå av risikovurdering, kontrolltiltak og oppfølging av etterlevelse. Systemet planlegges ferdigstilt innen utgangen av 2009. Status for etterlevelse av styringssystemet inngår som en del av ledelsens gjennomgang i henhold til ISO 9000- og ISO 14000-sertifiseringene.

Finansuroen i siste halvdel av 2008 har direkte betydning for Statkrafts finansielle risiko og indirekte betydning for priser og strukturelle endringer i viktige markeder. Den økte risikoen håndteres innenfor rammeverket for finansiell risiko, men med større oppmerksomhet og tettere oppfølging enn tidligere.

Forretningsprinsipper Forretningsprinsippene beskriver bærekraftig verdiskaping, etisk forretningsdrift, sikker og sunn bedriftskultur samt kontinuerlig forbedring. Når ulike hensyn må veies mot hverandre gjelder følgende prioriteringer:

1. Sikre liv og helse
2. Sikre miljø
3. Sikre mot tap av tillit i marked og samfunn
4. Sikre mot økonomisk tap
5. Sikre forretningskritiske systemer

Forretningsprinsippene er styrende for Statkraftkonsernets virksomhet og skal

ASTRI BOTTEN LARSEN

Ansattevalgt
styremedlem,
medlem av Statkrafts
revisjonsutvalg,
styremedlem
fra 2002

FØDT: 1964
STILLING: Senioringeniør i Statkraft
UTDANNELSE: Sivilingeniør maskin, bedriftsøkonom

gjelde for konsernets medarbeidere på alle nivåer, samt for konsulenter, leverandører og andre som opptrer på vegne av Statkraft eller er forretningspartner til konsernet.

BÆREKRAFTIG VERDISKAPING

Etisk forretningsdrift Konsernet vektlegger betydningen av god forretningsskikk, og selskapets etiske retningslinjer gjelder for medarbeidere og alle som opptrer på vegne av konsernet. Statkraft oppfordrer medarbeidere til å varsle om kritikkverdige forhold. Konsernrevisjonen er uavhengig varslingskanal med rett og plikt til å rapportere til styret. Retningslinjer som beskriver arbeidsgivers plikter ved mottatt varslingsble utarbeidet i 2008.

Som følge av etablering i nye markeder ble innsatsen innenfor etikkområdet styrket i 2008. Økt fokus innebærer blant annet opprettelse av et etikkprogram som omfatter revisjon av prinsipper og retningslinjer for etikk, opplæringsprogram for alle ansatte samt styrking av etikktemaet i konsernets lederutviklingsprogram.

Samfunnsansvar Statkraft har fokus på fornybar energi og klimautfordringer, og arbeider med å utvikle ny produksjonskapasitet som kan bidra til langsiktig og sikker energiforsyning også i fremtiden. Konsernet legger stor vekt på operasjonell sikkerhet og beredskap mot alvorlige uforutsette hendelser.

Statkrafts totale økonomiske verdiskaping utgjorde 43 566 millioner kroner i 2008. Av dette blir 10 000 millioner kroner tilbakeført til eier som utbytte og konsernbidrag. Skatter og avgifter til stat og kommuner utgjorde 5524 millioner kroner. Statkrafts samlede investeringer i 2008 var 2573 millioner kroner (eksklusiv gitte lån), hvorav 1758 millioner kroner i Norge og 815 millioner kroner utenfor Norge. 46 % av investeringene var knyttet til utvidelse av produksjonskapasiteten.

Miljøforhold Det ble registrert ett alvorlig miljøbrudd i konsernet i 2008. 27. juli fikk en strekning i Surna elv sterkt redusert vannføring i 3,5 timer etter en uforutsett stans i Trollheim kraftverk. Hendelsen medførte strandning av cirka 20 000 yngel av laks og sjøørret. Statkraft har bidratt til etablering av to fond med formål å styrke lakse- og sjøørrestammene i Surna.

Statkraft har tidligere vedtatt å installere omløpsventil i Trollheim kraftverk. Etter planen vil ventilen være ferdig montert og settes i drift våren 2010. Sjansen for uønskede utfall og reduksjon i vannføringen i Surna elv vil da bli betydelig redusert.

Det ble i tillegg registrert 27 mindre alvorlige miljøbrudd i 2008. De fleste av disse oppsto i forbindelse med kortvarige brudd på kravene til minstevannføring.

Statkrafts klimagassutslipp utgjorde 1 605 000 tonn i 2008. Dette er en økning fra 292 000 tonn i 2007, hvilket reflekterer at 2008 var det første hele året hvor CO₂-utslipp fra gasskraftverket i Knapsack i Tyskland er inkludert i regnskapet.

Konsernet vil kjøpe klimavoter i det frivillige CO₂-kvotemarkedet for å nøytralisere klimagassutslipp fra drivstofforbruk, tjenestereiser og uhellsutslipp i 2008 for den delen av virksomheten som ikke er underlagt pliktige kvoteordninger.

I 2008 var elektrisitetsbruken i Statkraft 828 GWh. All elektrisitetsbruk i konsernet er sertifisert fornybar i henhold til RECS (Renewable Energy Certificate System). Statkraft genererte i 2008 34 300 tonn farlig avfall som ble behandlet i tråd med gjeldende regelverk. Gjenvinningsgraden (material- og varmegjenvinning) av annet produsert avfall i segmentet Produksjon og marked var 82 % i 2008.

Datterselskapene Statkraft Energi AS og Statkraft Development AS er sertifisert i henhold til kravene i miljøstyringssystemet ISO 14001:2004. Et prosjekt med formål å utvikle et konsernfelles miljøstyringssystem er nå i avslutningsfasen, og systemet vil i løpet av 2009 implementeres i hele konsernet.

SIKKER OG SUNN BEDRIFTSKULTUR

Organisasjon Statkraftkonsernet er i kraftig internasjonal vekst, og for bedre å håndtere denne utviklingen ble konsernet omorganisert i 2008. Ved utgangen av 2008 var det 2633 årsverk i konsernet, en økning på 346 sammenlignet med utgangen av 2007. I forbindelsen med byttehandelen med E.ON AG ble 217 ansatte, tilsvarende 183 årsverk, overført fra E.ON til Statkraft. Disse er inkludert i bemanningstallene per 31. desember 2008, men ikke i øvrige nøkkeltall. Gjennom-

EGIL NORDVIK

Styremedlem
fra 2007

FØDT: 1944

STILLING: Rådgiver

UTDANNELSE: Bergingeniør NTH

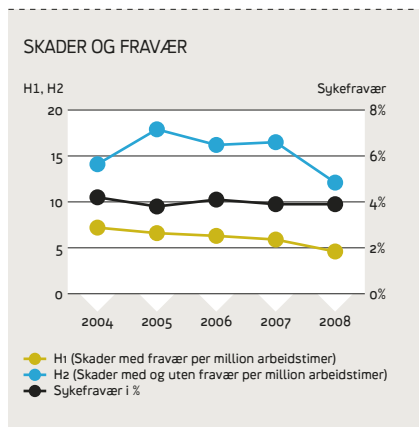
ANDRE STYREVERV: Styreleder i A/S Bleikvasli Gruber
Entreprenør, styremedlem i Bergindustriens
Landsforening, Norvag AS (Euroskiltgruppen),
SMA-Nordland (Svenska Mineral)

snittsalderen i Statkraft er 45 år, mens gjennomsnittlig ansiennitet er 14 år. I 2008 var turnover i Statkraft 4,0 %, eksklusiv avgang ved pensjonering.

Sykefraværet i Statkraft var 3,9 % i 2008 (3,9 %). Selskapet har et mål om å ha et sykefravær under 4 %. Alle de norske selskapene i konsernet har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (IA) med aktiv fraværsoppfølging og nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Statkraft etterstreber en jevn kjønnsfordeling i konsernet og flere kvinner i ledende stillinger. I 2008 var 24 % av konsernets ansatte kvinner (24 %). Andelen kvinner i lederstillinger var 21 % i 2008 (24 %), mens andelen kvinner i styret er 44 %. Styret følger opp arbeidet for balansert kjønnsfordeling fortløpende, herunder oppfylging av lovbestemte krav om kjønnsfordeling i styrene i datterselskaper og i selskaper der Statkraft har større eierinteresser.

Statkraft etterstreber et mangfoldig arbeidsmiljø, og fremmer likebehandling ved rekruttering og i personalpolitikken. Konsernet har medarbeidere i mer enn 20 land.

Sikkerhet Statkrafts mål er å unngå skader og helseplager i forbindelse med konsernets virksomhet. Helse- og sikkerhetsaspekter skal identifiseres og vurderes i forkant av alle drifts- og vedlikeholdsaktiviteter. Alle skader, nestenulykker og farlige forhold blir registrert, analysert og fulgt opp på en systematisk måte.

Et konsernfelles styringssystem for helse, miljø og sikkerhet er under utarbeidelse. Arbeidet inkluderer etablering av konsernfelles krav til kategorisering, analysing og oppfølging av HMS-avvik, samt revisjon av konsernets HMS-krav overfor partnere og leverandører.

Fraværsindikatoren H1 var 4,6 i 2008 (5,9), mens skadeindikatoren H2 var 12,1 (16,5). Økt oppmerksomhet på rapportering og analyse av både hendelser, nestenulykker og farlige forhold, samt strengere krav til granskning av alvorlige forhold, antas å være grunnen til den positive utviklingen. Konsernet har et uttalt ønske om å lære av samtlige skader, nestenulykker og farlige forhold. I 2008 ble det registrert 4524 farlige forhold i konsernet.

I SN Power var det ni dødsulykker i 2008 og ytterligere tre frem til medio mars 2009. Seks av dødsulykkene inntraff i utbyggingsprosjektet Allain Duhangan i India, hvor SN Power eier 43 %. Per medio mars 2009 har 13 personer omkommet ved Allain Duhangan-prosjektet siden byggestart i 2006. De fleste av dødsulykkene har skjedd i tilknytning til transport og i forbindelse med stein og snøras. Statkraft og SN Power ser svært alvorlig på situasjonen og har iverksatt en rekke tiltak; herunder engasjement av internasjonale eksperter, ny HMS-ledelse og løpende oppfølging. I forbindelse med økt eierskap i SN Power vil Statkraft ytterligere styrke innsatsen for å bedre sikkerheten.

Statkraft arbeider kontinuerlig for økt forståelse for og etterlevelse av sikkerhetskrav i alle utviklingsprosjekter hvor konsernet er involvert. Helse- og sikkerhetsarbeid og prestasjoner blir fulgt opp direkte i prosjektene og gjennom respektive styre.

RAMMEBETINGELSER

Statkrafts eksisterende virksomhet i Norge er påvirket av rammebetingelser som skatte-reguleringer, endringer i regime for nettleie, revisjoner knyttet til minstevannføring og andre pålegg fra NVE, i tillegg til begrensninger i overføringsnettet, generelle støtteordninger og reguleringer for industrien. Rammebetingelsene kan påvirke Statkrafts produksjon, inntekter og lønnsomhet. På tilsvarende måte er Statkraft eksponert for

rammebetingelser og reguleringer gjennom virksomheten innen EU og i vekstmarkeder internasjonalt.

EUs nylig vedtatte fornybardirektiv vil få stor betydning for Statkraft i årene som kommer. Direktivet setter bindende mål om at 20 % av total energibruk skal komme fra fornybar energi i 2020. De europeiske kraftprisene er ikke alene tilstrekkelig til å gi lønnsomhet for nye fornybare teknologier. De fleste land har derfor støttesystemer for å sikre vekst innenfor disse teknologiene. Støttesystemene er nasjonale og varierer mye både i utforming og støttenivå. Det er to hovedtyper av støttesystemer: innmatingstariffer og grønne sertifikater. Statkraft er eksponert mot støttereimer knyttet til utvikling av ren energi i en rekke markeder. Både kjente teknologier som landbasert vindkraft og nye teknologier som havbasert vind-, bølge- og tidevannskraft er avhengig av økonomisk støtte for å kunne realiseres. Usikkerhet knyttet til fremtidig omfang av og størrelse på ulike lands støttesystemer tillegges stor vekt ved investeringsbeslutninger og vil være avgjørende for på sikt å kunne utvikle nye teknologier.

Finanskrisen kan føre til at enkelte land for en periode stiller seg kritiske til å bruke penger på dyre støttetiltak. Det er imidlertid også indikasjoner på at nedgangskonjunkturen kan føre til økt støtte til fornybar energi. For å skape økt økonomisk aktivitet kan det bli foreslått midler spesifikt til aktivitet innenfor miljøvennlig energi.

RESULTATDISPONERING

I statsbudsjettet for 2009 er utbyttet fra Statkraft til staten satt til 10 milliarder kroner. Utbyttet vil bli utbetalt fra Statkraft SF. For å gi Statkraft SF tilstrekkelig utbyttevne foreslår styret følgende disponering av årsresultatet i Statkraft AS.

BELOP I MILLIONER KRONER	
Årsresultat i selskapsregnskapet til Statkraft AS	29 721
Disponering av årets resultat:	
Konsernbidrag fra Statkraft AS til Statkraft SF	10 000
Overføres til annen egenkapital	19 721

Morselskapets frie egenkapital var omlag 19 830 millioner kroner ved utgangen av året.

FREMTIDSUTSIKTER

Høy magasinbeholdning ved inngangen til 2009 og mer nedbør enn normalt gjør at ressursituasjonen i Norden er robust. Den gjennomsnittlige systemprisen var betydelig høyere i 2008 sammenlignet med 2007, men terminprisene indikerer et lavere prisnivå fremover. Sammen med den økte produksjonskapasiteten fra byttehandelen med E.ON, gir dette grunnlag for en relativt høy kraftproduksjon i 2009 og økte inntekter fra det løpende kraftsalget. Det hefter imidlertid stor usikkerhet ved den videre utviklingen i kraftprisene og den hydrologiske ressursituasjonen. Det er forventet at pris og etterspørsel etter kraft kan falle på kort og mellomlang sikt som følge av den finansielle krisen. De langsiktige konsekvensene er mer usikre.

Konsernet la ved slutten av året frem en videreutviklet strategi for perioden 2009 til 2015. Den nye strategien angir tre hovedretninger for videre utvikling – industriell utvikling i Norge, europeisk svingprodusent og grønn global utvikler. Førstnevnte innebærer at Statkraft skal være en aktiv pådriver i utviklingen av energibransjen i Norge, og gjennom det skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra til å møte behovet for mer ren energi. Som europeisk svingprodusent skal Statkraft vokse innen regulerbar kraftproduksjon i Vest-Europa og ytterligere utvide markedsposisjonene. Innenfor rollen som grønn global utvikler ønsker Statkraft å etablere en sterk nisjeposisjon innen internasjonal vannkraft og fornybare energikilder i Europa.

I strategien tas det høyde for investeringer i størrelsesorden 80–100 milliarder kroner i denne perioden. Av dette forventes 85 %

å være investeringer innen fornybar energi, og resten innen vedlikehold, gass og andre miljøforbedrende tiltak. Noe under halvparten av de samlede investeringene planlegges å komme i Norge. Samlet legger Statkrafts strategi opp til en veksttakt frem til 2015 på nivå med konsernets gjennomsnittlige vekst de siste fem årene. For å kunne gjennomføre Statkrafts strategi om fortsatt lønnsom vekst innen miljøvennlig og fleksibel kraftproduksjon har Statkrafts styre fremmet forslag overfor staten som eier om å styrke egenkapitalen med 8 milliarder kroner samt å justere utbyttepolitikken. Styret anslår at det samlede behovet for egenkapital vil møtes gjennom en kombinasjon av ny egenkapital og et gjennomsnittlig utbyttensnivå i perioden frem til 2015 på mellom 50 og 75 %.

Styret i Statkraft AS
Oslo, 18. mars 2009

Arvid Grundekjøn
styreleder

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth

Halvor Stenstadvold

Aud Mork

Egil Nordvik

Thorbjørn Holøs

Astri Botten Larsen

Odd Vanvik

Bård Mikkelsen
konsernsjef

**ERKLÆRING FRA STYRET
OG DAGLIG LEDER**

Vi erklærer etter beste overbevisning at konsernregnskapet for 2008 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven, samt at årsregnskapet for morselskapet for 2008 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge, og at regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Styret i Statkraft AS
Oslo, 18. mars 2009

Arvid Grundekjøn
styreleder

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth

Halvor Stenstadvold

Aud Mork

Egil Nordvik

Thorbjørn Holøs

Astri Botten Larsen

Odd Vanvik

Bård Mikkelsen
konsernsjef

**INNHold
LEDELSENS GJENNOMGANG:**

32	MARKED OG RAMMEBETINGELSER	
36	KONSERNSTRATEGI	
38	ØKONOMI OG FINANS	
42	RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL	
44	FORETAKSSTYRING	
48	SEGMENTER	
	Produksjon og marked	48
	Vindkraft	50
	Nye vekstmarkeder	51
	Skagerak Energi	53
	Kunder	54
	Industrielt eierskap	55
	Annet	56
58	BÆREKRAFTIG VERDISKAPING	
	Etikk	58
	Samfunn	59
	Miljø	60
	Helse og sikkerhet	62
	Organisasjon	63

→ Marked og rammebetingelser

Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring
Segmenter
Bærekraftig verdiskaping

Marked og rammebetingelser

De politiske rammebetingelsene for investeringer i fornybar energi har utviklet seg positivt både i Norge og i EU, og denne utviklingen ser ut til å fortsette. Finanskrisen som slo til høsten 2008 har dempet de rekordhøye energiprisene og investeringene i energisektoren. Statkraft tror imidlertid situasjonen vil normalisere seg på sikt. Tilbakegangen i verdensøkonomien kan skape investeringsmuligheter i form av lavere priser på selskaper, prosjekter og teknologi.

→ Dramatisk nedgang i råvare-, kraft- og CO₂-priser

→ Fortsatt gode rammebetingelser for investeringer i fornybar energi

→ EUs tredje energipakke gir større åpenhet i kraftmarkedene

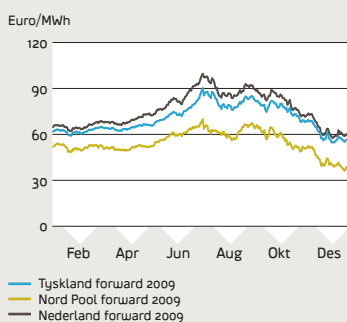
Energiprisene har vært høye gjennom flere år. På slutten av 2008 falt den gjennomsnittlige spotprisen for kraft på Nord Pool fra 67,5 euro per MWh i september til 44,5 euro i desember, en nedgang på 34 %. Også spotprisen på de andre europeiske kraftbørsene samt råvareprisene på olje og kull har falt dramatisk, mens gass har holdt seg noe bedre. Ved siden av fallende råvarepriser og CO₂-pris, var det særlig svikten i tysk stål- og bilproduksjon, generelt lavere forbruk samt uvanlig høy vindkraftproduksjon som påvirket kraftprisene i Europa på slutten av året. Kraftforbruket i Norden sank med 1,6 % i 2008 sammenlignet med 2007, mens forbruket i Norge økte med 1,0 % i samme periode.

UTSIKTENE FREMOVER

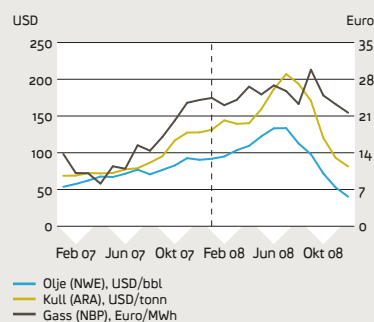
Finanskrisen har ført til kraftig fall i priser, etterspørsel og investeringer. Det er usikkert hvor langvarig finanskrisen vil bli og hvilke konsekvenser den vil få. Statkraft tror at situasjonen vil normalisere seg på sikt. Lavere priser påvirker inntjeningen til konsernet på kort sikt. Samtidig åpnes muligheter for gode investeringer fordi verdien av selskaper og nye prosjekter er blitt kraftig redusert og det er lite risikokapital tilgjengelig i markedet.

Risikoen i markedsutviklingen håndteres gjennom scenarier. Statkraft har utviklet fire scenarier hvor usikkerheten knyttet til EUs virkemiddelbruk for CO₂-kutt og

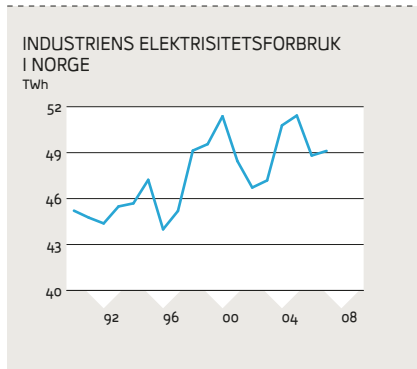
UTVIKLING AV EUROPEISKE KRAFTPRISER 2008

RÅVAREPRISER 2007 OG 2008

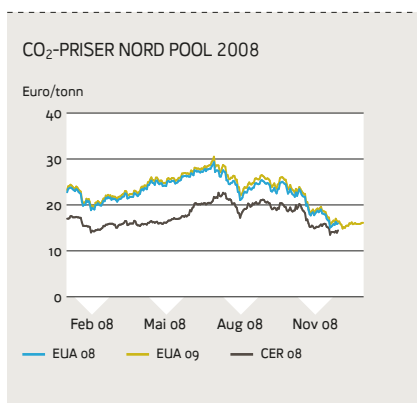

teknologitvilling vurderes som drivkreftene med størst betydning for kraftmarkedet. Dette danner grunnlaget for Statkrafts lange prisbaner og gir et godt grunnlag for å fatte robuste investeringsbeslutninger.

NORSK KLIMAFORLIK

I januar 2008 kom Stortingets klimaforlik på plass. Målet om kutt i klimautslippene ble skjerpet til mellom 15 og 17 millioner tonn CO₂ innen 2020, hvorav to tredeler skal tas nasjonalt. Videre ble det vedtatt å gjøre Norge klimanøytralt innen 2030. Det betyr at Norge skal sørge for utslippskutt i andre land tilsvarende norske utslipp i 2030. Norge skal overoppfylle Kyoto-avtalen med 10 %, og det skal legges frem klimagassbudsjett i forbindelse med statsbudsjettene.

Støtten til forskning på fornybar energi skal trappes opp med 70 millioner kroner i 2008, 300 millioner i 2009 og minst 600 millioner i 2010. Det er satt av 150 millioner kroner til et demonstrasjonsprogram for utvikling av havvindmøller og andre umodne teknologier. Arbeidet med utslippsfri kraft til petroleumsvirksomheten skal intensiveres. Regjeringen har gjenopptatt forhandlingene med Sverige

om grønne sertifikater for fornybar kraftproduksjon. Hvis dette ikke lykkes, vil man innføre en ny ordning som legger til rette for utbygging av like mye fornybar kraft som en ordning med grønne sertifikater ville ha gjort. Norge forventes, gjennom EØS-avtalen, å bli bundet av EUs direktiv. Regjeringen har i forbindelse med finanskrisen foreslått en krisepakke med ytterligere støtte til fornybar energi. Pakken ble fremlagt i januar 2009.

HJEMFALLSRETEN

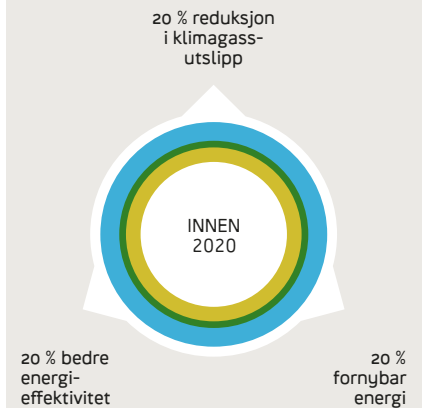
EFTA-domstolen avga en dom i juni 2007 som fastslo at den norske hjemfallsretten strider mot EØS-regelverket. Som en følge av dette vedtok Stortinget 26. september 2008 endringer i industrikonsesjonsloven, som medfører en innskjerping av intensjonen om at "Landets vannkraftressurser tilhører og skal forvaltes til beste for allmennheten" (§ 1).

Private selskaper eier i dag rundt 12 % av den utbygde vannkraftproduksjonen i Norge. Lovendringen medfører at private aktører fortsatt kan utnytte fall som er bygget ut konsesjonsfritt, men disse kan ikke overføres til andre private selskaper. Kraftverk som er bygget med tidsbegrenset konsesjon, kan drives som før ut konsesjonstiden, men ikke overføres til andre private. Kraftverk eller fallrettigheter kan derimot i begge tilfeller overføres til offentlig eide selskaper – som vil kunne få konsesjon på ubegrenset tid.

EU SATSER TUNGT

Klimautfordringer og forsyningssikkerhet står høyt på den energipolitiske agendaen i Europa. EU har satt som mål innen 2020 at 20 % av energiforbruket skal være fornybart, at det samlede energiforbruket skal reduseres med 20 %, og at klimautslippene skal

EUs MÅL ER 20 PROSENT ØKNING I FORNYBAR ENERGI INNEN 2020

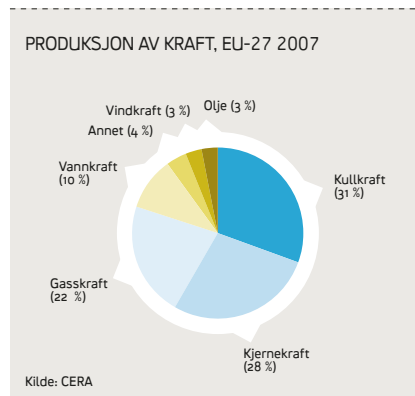
redueres med med 20 % i forhold til 1990. Energimålet innebærer at andelen fornybar kraft må økes med over 30 %. Dette er et viktig signal om langsiktige rammer mot 2020, selv om implementering gjennom nasjonale tiltak gjenstår.

ULIKE STØTTEORDNINGER

Støtte til økt utbygging av fornybar kraftproduksjon er et sentralt virkemiddel for å redusere klimagassutslippene. Statkraft forventer at det fortsatt vil være gode støtteordninger som fremmer etablering av ny fornybar energi, spesielt innen vind- og solkraft. Det finnes i dag nesten 30 ulike støttesystemer for fornybar energi i Europa. Storbritannia, Sverige, Belgia, Italia, Polen og Romania har systemer basert på grønne sertifikater, mens de fleste andre land har en variant av garanterte minstepriser. Tyskland og Spania har svært ambisiøse mål for ny fornybar energi og har gjennom høye støttesatser oppnådd betydelig vekst. Tyskland og Spania har til sammen over 60 % av den installerte vindkraftkapasiteten i Europa i 2007 ifølge European Wind Energy Association (EWEA). Tyskland har mer enn 42 % av all installert solkraft i verden (European Photovoltaic Industry Association, 2007).

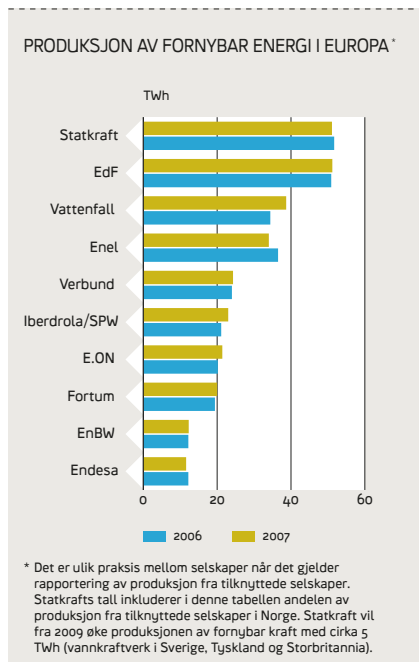
NY KAPASITET

For å nå målet i 2020 må produksjonen av fornybar elektrisitet fordobles. Dette kan utløse behov for støttebeløp på 200–300 milliarder kroner per år. Det antas at vindkraft kan stå for så mye som halvparten av veksten, fordelt noenlunde likt mellom

→ Marked og rammebetingelser

Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring
Segmenter
Bærekraftig verdiskaping

havbasert og landbasert vindkraft. Bioenergi (masse, gass, drivstoff), vannkraft og marin energi er de tre andre sentrale teknologi-områdene for vekst. Samtidig er usikkerheten betydelig rundt en rekke forhold knyttet til utvikling av ny fornybar energi i dette omfanget, herunder videre teknologiutvikling, konsesjonsprosesser, nettilknytning, konkurranse med andre kraftinvesteringer, kostnadsutvikling med mer.

I 2008 ble det installert mer vindkraft enn noen annen kraftteknologi i EU. Ifølge statistikk fra EWEA var 43 % av all kapasitet som ble installert i EU vindenergi. Ved utgangen av 2008 var det 64 949 MW vindkraft i drift i EU, hvilket er 15 % høyere enn på samme tid i 2007. Dersom EU skal nå sine mål, kan dette innebære utbygging av mer enn 100 000 MW vind frem til 2020. De store energiselskapene posisjonerer seg nå for å håndtere denne veksten. Spesielt utviklingen av havbasert vindkraft domineres av de store energiselskapene, blant annet på grunn av prosjektenes størrelse og omfang samt de teknologiske utfordringene. En rekke av de større energiselskapene har offentliggjort omfattende investeringsplaner innen fornybar energi.

Den store andelen ikke-regulerbar kraftproduksjon i EU øker verdien av fleksibel produksjon som vannkraft og gasskraft. Samtidig

fører økt etterspørsel, utfasing av gamle kraftverk og fokus på forsyningssikkerhet til at kullkraftverk og kjernekraft kan komme til å spille en viktig rolle fremover, gitt at man renser og lagrer karbonutslippet fra kullkraftverkene (Carbon Capture and Storage (CCS)).

De siste årene har det vært kraftig vekst i selskaper som utvikler nye energiløsninger. I 2008 ble saltkraft (osmose) og andre havbaserte, fornybare energikilder inkludert i det nye direktivet for fornybar energi, slik at fremtidige investeringer og produksjon kan kvalifisere til støtte. Statkraft er i ferd med å bygge verdens første komplette saltkraftprototyp på Tofte i Hurum og vurderer det globale potensialet som betydelig.

ØKT LIBERALISERING

Liberaliseringsprosessen i kraftmarkedet i Europa er godt i gang. Statkraft forventer at den vil fortsette, og at markedstilgangen blir stadig bedre. EUs tredje energimarkeds-pakke legger ytterligere press på aktørene for å sikre reell markedsåpning og vel-fungerende kraftmarkeder. Etableringen av ENTSO-E og ACER (europeisk organisasjon for nettforvaltere og regulatorer) gir signaler om at EU vil styrke utbygging og effektiv utnyttelse av overføringskapasitet mellom land og kreve et enda klarere skille mellom systemoperatører og kraftprodusenter for å ivareta åpenhet og konkurranse i markedet.

SKJERPEDE UTSLIPPSKRAV

Det europeiske kvotemarkedet for utslippsretter av CO₂ er det viktigste virkemidlet for å oppnå det ambisiøse målet om 20 % reduksjon i klimagassutslipp i 2020 sammenlignet med 1990. Målet kan skjerpes til 30 % hvis en global avtale om utslippskutt vedtas. Kvotemarkedet i EU/EØS omfatter cirka halvparten av de samlede klimautslippene, og utslipp fra kraftsektoren utgjør cirka 60 % av dette.

Vi er nå inne i den andre perioden i det europeiske kvotemarkedet (2008–2012) som er sammenfallende med forpliktelsesperioden i Kyoto-avtalen. I forhold til den forutgående perioden 2005–2007 er kravene til reduksjoner skjerpet, og tildelingen av vederlagsfrie kvoter for kraftnæringen er redusert. Dette resulterte i relativt høye kvotepriser i 2008, med lavere volatilitet enn det vi så i 2005–2007, selv om den

internasjonale finanskrisen og redusert aktivitet i deler av industrisektoren sendte kvoteprisene nedover mot slutten av 2008.

Vedtaket om å redusere klimautslippene med 20 % i 2020 bygger på EU-landenes Kyoto-forpliktelse om en reduksjon på cirka åtte prosent innen 2012. EU har nylig fastsatt rammene for den påfølgende perioden i kvotehandelssystemet, som vil gå fra 2013 til 2020. Kvotehandelen vil bli noe utvidet ved at flytransport blir inkludert fra 2012 og aluminiumsproduksjon fra 2013. Det blir ellers en betydelig reduksjon i total kvotemengde, og kraftsektoren får med få unntak ikke gratiskvoter. Dette gir økt forutsigbarhet for nye investeringer i kraftsektoren, selv om det fortsatt er knyttet usikkerhet til prisutviklingen på kvotene.

FORSYNINGSSIKKERHET

Økt fokus på forsyningssikkerhet har gjort at EU ønsker å diversifisere energiforsyningen til Europa og redusere avhengigheten av Russland. Gasskonflikten mellom Russland og Ukraina har ytterligere aktualisert problemstillingen. En konsekvens er at holdningen til kullkraft og kjernekraft er blitt mer positiv. EU har som mål å støtte utvikling av 12 CCS-anlegg som skal bygges før 2020. Den store satsingen på fornybar energi samt tiltak for energieffektivisering vil også redusere importavhengigheten og dermed øke forsyningssikkerheten.

EU ser på markedsliberalisering og -integrering som virkemidler for å øke forsyningssikkerheten. Det legges vekt på å bedre overføringskapasiteten i kraftnettet, etablere mottaksterminaler for flytende naturgass (LNG) i flere land og sikre importkapasitet fra gassressurser utenfor Russland. Storskala utbygging av kullkraft eller kjernekraft kan bidra til lave kraftpriser på lang sikt (etter 2020), og kan dessuten svekke posisjonen som gasskraft har i Europa.

TETTERE MELLOM MARKEDENE

Det tradisjonelle bildet der kraftprisene i Norden har fulgt været, med store variasjoner mellom tørrår og våtår, er i endring. Ny kabelforbindelse mellom Norden og kontinentet (NorNed) gjør at kraftprisene i Norden i større grad følger de kontinentale kraftprisene. Riktignok førte et langvarig kabelhavari (Oslofjord-forbindelsen) og transformatorhavari til betydelige prisforskjeller mellom

Marked og rammebetingelser ←

Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring
Segmenter
Bærekraftig verdiskaping

Sør-Norge og Midt-Norge i store deler av 2008, men i det store bildet påvirkes prisene hovedsakelig av utviklingen i CO₂- og brenselmarkedene. Typisk setter kull prisen i grunnlasttimer, mens gass setter prisen i topplasttimer.

Energimarkedene er i endring og Statkraft får økende eksponering mot flere produkter og markeder, blant annet gjennom gassvirksomheten og kontrakter med eksponering mot priser på globale råvarer som kull og LNG. Det forventes at fremtidige CO₂-regimer i andre land og kontinenter også vil påvirke den europeiske kvoteprisen.

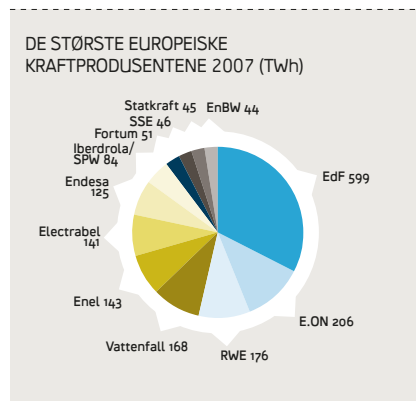
Samlet sett innebærer dette at det kontinentale og det nordiske markedet under normale driftsforhold er tettere sammenkoblet enn før. I år med mye nedbør og påfølgende tilsig vil fortsatt det nordiske markedet ha en annen prisutvikling enn på kontinentet. De nordiske prisene vil også i noen grad bli direkte påvirket av CO₂, kull- og gasspriser gjennom termisk produksjon i Norden, og av kraftutveksling med det kontinentale systemet.

ENDRINGER I HANDELSSTRUKTUREN

Omsetningen på de kontinentale kraftbørsene er økende, men likviditeten er fortsatt langt lavere enn på Nord Pool. Det pågår aktiviteter for å sammenkoble markedsområdene i Nordvest-Europa (Belgia, Nederland, Tyskland, Norden og Frankrike) for å sikre at kapasitet på grensen mellom børser utnyttes maksimalt ved at flyten av elektrisitet alltid går fra lav-til høyprisområde. For eksempel ble den tyske EEX-børsen og den franske PNX-børsen slått sammen i 2008. Slike sammenkoblinger krever at markedene som knyttes sammen er likvide. Statkraft forventer at likviditeten vil fortsette å øke fremover da det er betydelig vekstpotensial for krafthandel i Europa.

KONSOLIDERING AV STORE SELSKAPER

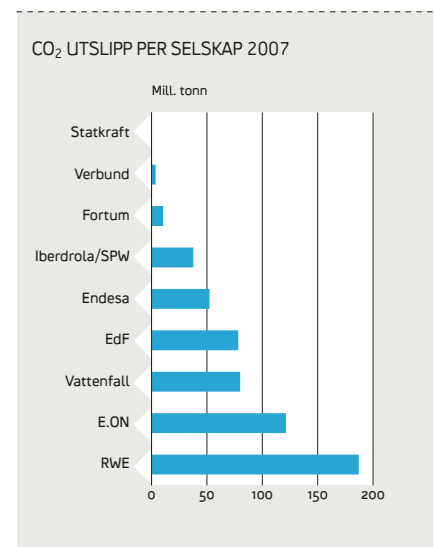
Kraftbransjen har vært gjennom en konsolideringsperiode hvor spesielt de store energiselskapene har styrket sin posisjon. Nasjonale energiselskaper vokser ved å fusjonere både nasjonalt og på tvers av landegrensener. På bakgrunn av økt fokus på forsyningssikkerhet, er det økende aksept fra EU og nasjonale konkurransemyndigheter for etablering av sterke selskaper. Statkraft forventer fortsatt betydelig aktivitet knyttet til fusjoner og oppkjøp.

GASSMARKEDET ÅPNER SEG

Det kontinentale europeiske gassmarkedet er fremdeles preget av store aktører med langsiktige oljeindekserte gasskontrakter til sine kunder. EU har gjennom flere år hatt som mål å skape markeds plasser i Kontinental-Europa etter modell fra Storbritannia, der gass blir handlet som en selvstendig råvare. Nederland og Belgia er de ledende på kontinentet, men også i Tyskland fortsetter den positive utviklingen i retning av ett gassmarked. Etter påtrykk fra markedsregulatoren i landet har transmisjonsselskapene blant annet etablert et forutsigbart balanseringsregime, en forutsetning for at nye aktører skal kunne etablere seg.

EU har fortsatt ambisjoner om å liberalisere gassmarkedet, men det er her større usikkerhet knyttet til tempo i utviklingen. Aktørene viser motvilje spesielt i forhold til å skille operatørrollen fra infrastruktureier.

Potensialet for økt bruk av gass i Europa er hovedsakelig knyttet til vekst i gasskraft. Kraftsektoren står foran store investeringer i årene som kommer etter hvert som gamle kraftverk fases ut. Gasskraftverk er særlig godt egnet i kombinasjon med fornybar vindkraft.

Marked og rammebetingelser

→ **Konsernstrategi**Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring
Segmenter
Bærekraftig verdiskaping

Konsernstrategi

Statkraft planlegger å investere 80–100 milliarder kroner fram til 2015. Strategien legger opp til fortsatt lønnsom vekst både nasjonalt og internasjonalt innen miljøvennlig og fleksibel kraftproduksjon. Posisjonen som Europas ledende produsent av fornybar energi skal opprettholdes, samtidig som nye posisjoner skal tas i utvalgte markeder utenfor Europa.

→ **Statkraft vil være en pådriver i utviklingen av energibransjen i Norge, og gjennom det skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra til å møte behovet for mer ren energi**

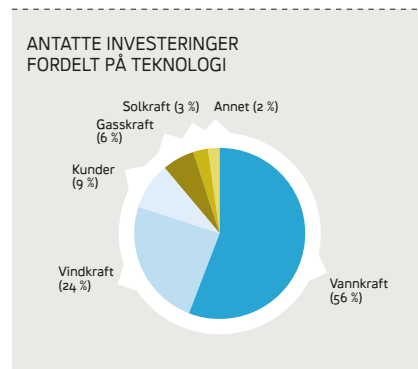
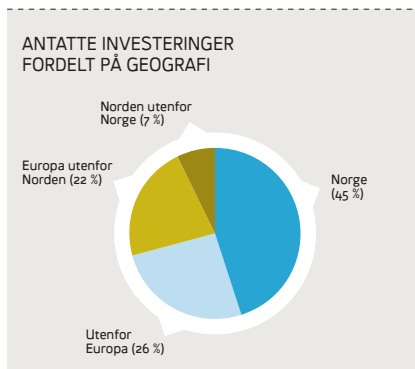
→ **Statkraft ønsker å vokse innen regulerbar kraftproduksjon i Vest-Europa og ytterligere utvide handelen med energi og CO₂-kvoter**

→ **Statkraft ønsker å etablere en sterk posisjon innen internasjonal vannkraft og innen nye fornybare energikilder i Europa**

Statkraft er et norsk selskap med en internasjonal tilstedeværelse. Dagens posisjon som Europas største produsent av fornybar kraft er et resultat av norske ressurser og kompetanseoppbygging over mange år. Spisskompetanse innen drift av regulerbare kraftverk, markedsanalyse og energihandel er benyttet til å utvikle lønnsom virksomhet i nye geografiske områder. Konsernet har de siste to årene vesentlig styrket sin posisjon gjennom etablering av gasskraftverk i Tyskland, gjennomføring av bytteavtalen med E.ON og økt eierandel i SN Power. Selskapets sterke finansielle resultater og posisjon i Norge i kombinasjon med suksessfulle etableringer internasjonalt, utgjør en solid plattform for videre lønnsom vekst.

Utviklingen av Europas klima- og energi-politikk gjør Statkrafts fortrinn innen miljøvennlig og regulerbar kraftproduksjon stadig mer aktuelle. Dette gjelder videreutvikling av et integrert europeisk energimarked, det europeiske kvotehandelssystemet for CO₂ og målet om 20 % fornybar energibruk innen 2020. Mer vindkraft og annen ikke-regulerbar kraftproduksjon gir større behov for regulerbar produksjonskapasitet. Utenfor Europa vil langsiktig velstandsutvikling og klimautfordringene gi behov for mer ren energi. Samlet gir dette gode kommersielle muligheter for Statkraft.

Statkrafts styre behandlet i desember 2008 konsernets strategiske plattform. Det legges opp til en vekststrategi frem til 2015 på

nivå med konsernets gjennomsnittlige vekst de siste fem år.

Alle prioriteringene favnes av Statkrafts nye visjon:

Som ledende i Europa innen fornybar energi, vil vi møte verdens behov for renere energi.

Selskapets strategi peker på tre strategiske hovedretninger:

1. Industriell utvikler i Norge
2. Europeisk svingprodusent
3. Grønn global utvikler

INDUSTRIELL UTVIKLER I NORGE

Statkraft skal være en aktiv pådriver i utviklingen av kraftbransjen i Norge. De store verdiene knyttet til de norske vannkraftverkene skal forvaltes på en god måte, samtidig som virksomhetene innen nett, kraftsalg og fjernvarme, samt eierposisjonene i andre regionale kraftselskap, skal videreutvikles. Samtidig ønsker Statkraft å vokse videre gjennom oppgradering og utvikling av mer vannkraft, vindkraft og nye vekstområder.

For å utvikle virksomheten i Norge vil Statkraft:

- Øke vannkraftproduksjonen inklusive småkraft med 2–2,5 TWh, vindkraftproduksjonen med 1–1,5 TWh og fjernvarmeproduksjon med 0,5–1 TWh innen 2015.
- Øke satsingen på innovasjon og FoU for å understøtte lønnsom vekst og bidra til energieffektivisering. Statkraft vil utvide samarbeidet med norske og utenlandske universitetsmiljøer innen innovasjon og FoU.
- Bidra til å dekke industriens behov for stabil og langsiktig kraftforsyning på kommersielle vilkår og inngå samarbeid om energigjenvinning.
- Delta aktivt i konsolidering av nettvirksomhet i Norge og forbedre lønnsomheten i konsernets kraftsalgsaktiviteter.
- Utvikle eierposisjonene i de deleide selskapene Agder Energi og BKK.

EUROPEISK SVINGPRODUSENT

Statkraft har over mange år bygget bred kompetanse innen drift og optimalisering av regulerbare kraftverk, samt europeisk krafthandel. Kombinasjonen av regulerbar vannkraft i Norge, regulerbar gasskraft i Tyskland og en stor europeisk handelsvirksomhet, gjør at Statkraft kan ta rollen som

en europeisk svingprodusent. Det innebærer at Statkraft med sin fleksible produksjon og markedsforståelse kan forsyne markedet med miljøvennlig kraft i perioder med høyt forbruk eller redusert produksjon i ikke-fleksible kraftverk. Statkraft vil derfor posisjonere seg for et mer integrert europeisk kraftmarked og videreutvikle integrerte markedsoperasjoner og øke den regulerbare produksjonskapasiteten i Vest-Europa.

For å styrke posisjonen som en europeisk svingprodusent vil Statkraft:

- Skalere opp drifts- og markedsaktivitetene knyttet til nye kraftverk.
- Øke virksomheten innen trading og origination slik at vi blant annet kan tilby utbyggere av nye prosjekter mer langsiktige kraftavtaler og utvide handelen med CO₂.
- By på franske vannkraftkonsesjoner som i årene fremover skal fornyes.
- Utvide virksomheten i Storbritannia ved å etablere markedsoperasjoner med markedsanalyse, trading og origination.
- Utvikle ny gasskraftkapasitet innen 2015 for å imøtekomme økt behov for regulerbar kraftproduksjon i Vest-Europa. Geografisk vil Tyskland og BeNeLux-landene bli prioritert. I forbindelse med økt aktivitet i Storbritannia og Frankrike vil også disse to landene bli vurdert.
- Vurdere nye utenlandskabler som et fundament for økt verdiskaping fra norske vannkraftverk.

For å spille en rolle som svingprodusent i Europa, må Statkraft kontinuerlig utvikle kompetanse, systemer og modeller innen energidistribusjon og fundamentalanalyser om det europeiske energisystemet. Arbeidet med opprusting og utvidelser av eksisterende kraftverk fortsetter for bedre å kunne utnytte den gode regulerbarheten i norske vannkraftverk.

GRØNN GLOBAL UTVIKLER

Det er et stort behov for utvikling av mer fornybar kraft for å møte verdens klimautfordringer, og det ventes stadig strengere krav til bærekraftige energiløsninger. Statkraft vil derfor etablere en sterk nisjeposisjon innen internasjonal vannkraft og innen nye fornybare energikilder i Europa.

De viktigste virkemidlene i denne sammenhengen er eierandelen i SN Power, satsingen

på vannkraft i Sørøst-Europa og vindkraft i Norden, Storbritannia og Nordsjøbassenget, solkraftsatsingen og FoU-arbeidet knyttet til nye energiteknologier som saltkraft, havbasert vindkraft, bølge- og tidevannskraft.

For å fylle rollen som en grønn global utvikler vil Statkraft:

- Vokse videre gjennom SN Power. Målet er å ha 4000 MW i drift eller investeringsklart i utvalgte land i Sør-Amerika og Sørøst-Asia, samt 700 MW installert effekt i Afrika og Mellom-Amerika innen 2015.
- Øke satsingen innen vindkraft. Statkraft skal bli en ledende aktør innen landbasert vindkraft i Norden og Storbritannia, og en betydelig aktør innen havbasert vindkraft i Nordsjøbassenget. Totalt vil Statkraft utvikle 1000–1500 MW land- og havbasert vindkraft innen 2015.
- Utvikle vannkraft i Sørøst-Europa. Albania, Tyrkia og Montenegro er prioriterte markeder, og innen 2015 vil Statkraft ha investeringsklare prosjekter på 1–1,5 TWh.
- Vokse innen solkraft gjennom utvikling, bygging og drift av solkraftanlegg. Prioriterte geografiske områder er Italia, Spania og Sørøst-Europa med et mål om å utvikle 75 MW solkraft innen 2012.
- Etablere kompetanse og vekstposisjoner innen saltkraft og marine energikilder som tidevannskraft og bølgekraft.

I 2008 ble det gjennomført en omorganisering av konsernet som understøtter vekstambisjonene i den nye strategiske plattformen.

Den nye organisasjonsstrukturen består av separate forretningsenheter med tydelige ansvarsområder, og gir et utfordrende miljø der nye prioriteter og vekstområder vurderes og oppmuntres.

Selskapets mål for omorganiseringen er lønnsom vekst, fleksibilitet, synliggjøring av neste generasjons ledere, samt helhetlig utvikling og utnyttelse av kompetanse og ressurser.

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi

→ Økonomi og finans

Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring
Segmenter
Bærekraftig verdiskaping

Økonomi og finans

Statkraft har de siste årene lyktes i å skape svært gode økonomiske resultater. Stor fleksibilitet har sammen med en omfattende og bevisst satsing på analyse og markedskompetanse bidratt til at Statkraft har kunnet hente ut merverdier i markedet. Konsernets unike kompetanse innen kraftverksdrift, energidisponering og energihandel er Statkrafts viktigste konkurransefortrinn.

→ **Positiv resultatutvikling og økt avkastning på investert kapital**

→ **Solid balanse med betydelig økt egenkapitalandel**

→ **Behov for styrket egenkapital for å gjennomføre vekstambisjonene**

Konsernet har hatt en meget positiv resultatutvikling de siste årene, og brutto driftsinntekter og underliggende resultat etter skatt har steget fra henholdsvis 9,8 milliarder kroner og 3,2 milliarder kroner i 2004 til henholdsvis 25,1 milliarder kroner og 8,1 milliarder kroner i 2008. 7,4 milliarder kroner av omsetningsøkningen og 1,1 milliarder kroner av resultatforbedringen relaterer seg til 2008.

Statkrafts balanseverdier har økt betydelig de siste årene. Fra utgangen av 2004 til utgangen av 2008 steg totalbalansen fra 88,5 til 144,3 milliarder kroner, en økning på 55,8 milliarder kroner. 34,2 milliarder kroner av denne verdøkningen relaterer seg til 2008 og skyldes i hovedsak byttehandelen med E.ON AG. Det antas å være betydelige verdier utover de bokførte i konsernets balanse.

Konsernet har en solid kontantstrøm, og kontantstrømmen fra den operasjonelle virksomheten har økt fra 4,0 milliarder kroner i 2004 til 11,5 milliarder kroner i 2008. 3,8 milliarder kroner av denne økningen relaterer seg til 2008.

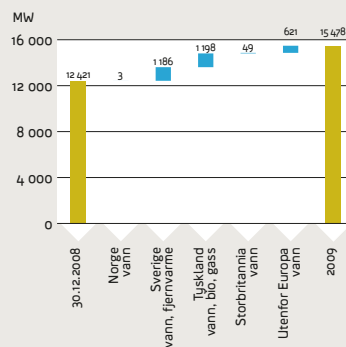
STATKRAFTS INNTEKTER

Statkrafts inntekter kommer fra spotsalg (salg av egen produksjon i spotmarkedet), salg på kontrakter til industrien, finansiell handel, nettvirksomhet, samt kraftsalg til

sluttbruker og fjernvarme. Det fundamentale grunnlaget for Statkrafts inntekter er kraftpris og produksjon.

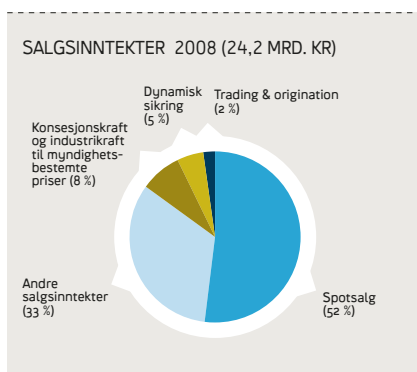
Kraftpriser Den viktigste enkeltfaktoren for Statkrafts lønnsomhet er kraftprisen i det nordiske og tyske kraftmarkedet. Kraftprisene drives blant annet av hydrologiske forhold, råvarepriser, CO₂-priser, valutakurser og forholdet mellom tilbud og etterspørsel. Kraftmarkedet fungerer på den måten at det er marginalkostnaden på den siste produserte enheten som til enhver tid setter prisen i markedet. Kraftprisen vil dermed variere med hvilke energibærere som til enhver tid må kobles inn for å få produsert det volumet som etterspørres. Med Statkrafts store overvekt av vannkraft i produksjons-

STERK VEKST I INSTALLERT EFFEKT

porteføljen, påvirkes selskapets lønnsomhet positivt av differansen mellom egne kostnader og marginalkostnaden for de energibærerne som til enhver tid setter prisen i markedet. I 2008 bidro høyere brenselpriser til en kraftig økning i kraftpriser, høye inntekter og godt resultat.

Produksjon Statkrafts produksjon er knyttet til kapasitet, ressurstilgang (hydrologisk balanse, vind og gass) og energidisponering. I 2008 økte konsernets produksjonskapasitet vesentlig som følge av de nye gasskraftverkene som kom i drift mot slutten av 2007 og begynnelsen av 2008. For 2009 vil kapasiteten øke ytterligere som en følge av byttehandelen med E.ON AG og konsolideringen av SN Power som datterselskap. Ressurstilgangen er noe Statkraft ikke kan påvirke i særlig grad, men den er en viktig faktor i energidisponeringen, hvis formål er å maksimere inntektene på kort og lang sikt ved optimal utnyttelse av vannressursene. Etter spørsele etter kraft varierer både gjennom døgnet og gjennom året. Som en følge av disse svingingene i etterspørselen er kraftmarkedene avhengig av kapasitet som kan reguleres gjennom døgnet. Statkrafts store andel fleksible produksjonskapasitet er i kombinasjon med analyseapparatet et fortrinn som bidrar til at Statkraft gjennomgående klarer å oppnå gode prismarginer og resultater.

Salgsinntekter Statkrafts krafthandel har utgangspunkt i den fysiske kraftproduksjonen fra egne kraftverk. I tillegg til å levere i henhold til myndighetsbestemte vilkår (konesjonskraft og industrikraft) selges kraftproduksjonen i all hovedsak i spotmarkedet og på langsiktige kontrakter. Den løpende vannkraftproduksjonen optimaliseres innenfor konesjonsvilkår og anleggenes fleksibilitet.

Gjennom selskapets energidisponering etterstreber man å produsere mest mulig kraft når det er forventning om de høyeste prisene i markedet. Kontraksforpliktelser dekkes løpende ved egen produksjon eller ved kjøp i markedet dersom dette er mer lønnsomt. Statkrafts gasskraftverk produserer når kraft- og gasspriser tilsier at dette er lønnsomt, mens vindkraftverkene produserer i henhold til vindforholdene.

Konesjons- og industrikraft til myndighetsbestemte priser Statkraft er pålagt å avgi en andel av kraftproduksjonen til det berørte distriktet, såkalt konesjonskraft. Prisen for denne kraften tilsvarer den gjennomsnittlige produksjonskostnaden som er betydelig lavere enn markedsprisen for kraft.

Statkraft er storleverandør til kraftkrevende industri, og en del av denne kraften blir solgt på vilkår bestemt av myndighetene. Gjennomsnittsprisen for disse kontraktene er betydelig lavere enn markedsprisen og kontantstrøm og resultat blir derfor lavere enn om kraften hadde vært solgt i markedet. Dagens myndighetsbestemte kontrakter utløper suksessivt frem til 2011. I takt med at disse forfaller, øker den kommersielle kontraktporteføljen med kraftkrevende industri. Statsstøttereglene i EØS-avtalen setter strenge begrensninger i forhold til inngåelse av kraftavtaler med den kraftkrevende industrien og særnorske ordninger som gir denne industrien fordeler av betydning.

Dynamisk sikring For å avlaste risiko knyttet til usikkerhet i fremtidig pris og produksjonsvolum samt for å øke langsiktige inntekter foretas dynamisk sikring av produksjonsinntekter gjennom finansiell handel med kraft. Siden kraftprisen påvirkes av andre råvarepriser som kull, olje, gass og CO₂, og fordi disse prisene både kan inngå som innsatsfaktor i vår gasskraftproduksjon (gass og CO₂), og som prisjusteringsfaktor i våre kontraktpriser, driver vi også finansiell handel med disse råvarene.

Sentralt for hele handelsvirksomheten er Statkrafts analysevirksomhet. Denne er basert på innsamling og bearbeiding av hydrologiske data og andre markedsdata. Disse dataene benyttes til å estimere markedspriser og optimalisere den regulerbare produksjonen. Høy kompetanse og gode

analyseverktøy på dette området har gitt Statkraft et konkurransefortrinn som har resultert i gode økonomiske resultater. I gjennomsnitt har den dynamiske sikringshandelen gitt en gevinst på i overkant av 1 milliard kroner årlig de siste fire årene. De gode resultatene skyldes blant annet god analysekompetanse.

Trading og origination Statkraft driver også finansiell handel som er uavhengig av produksjonsvirksomheten. Dette dreier seg om relativt kortsiktig posisjonering med finansielle standardkontrakter (trading) og handel med strukturerte produkter og skreddersydde avtaler for industri og næringsliv (origination). Resultatet fra denne aktiviteten har vært relativt stabil de siste årene med et gjennomsnittlig resultat på om lag 500 millioner kroner per år.

STATKRAFTS KOSTNADER

Statkraft legger stor vekt på effektivisering og kostnadskontroll. Gjennom målekortsystemene følges kostnadene knyttet til drift av kraftverk og andre deler av verdikjeden løpende, både med intern måltallsoppfølging og ved systematisk sammenligning med andre energiselskaper. Det legges stor vekt på å oppnå kostnadssynergier, ikke minst ved integrering av ny virksomhet i konsernet. Et eksempel på kostnadseffektiv drift er Trondheim Energis nettvirksomhet som er målt til å være blant landets mest effektive. I målekortsystemene inngår også oppfølging av kostnadene knyttet til administrativ drift. Driftskostnadene, eksklusiv av- og nedskrivninger, utgjør i overkant av 20 % av brutto driftsinntekter.

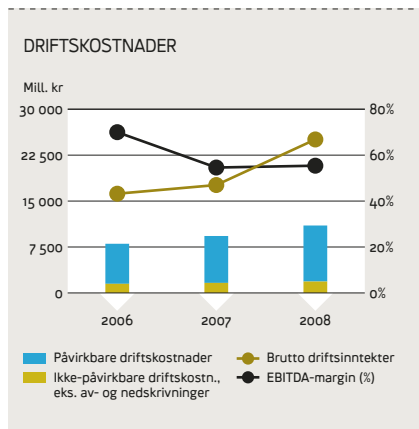
Påvirkbare driftskostnader

Lønns- og personalkostnader Lønnskostnadene har økt de siste årene som følge av et høyere aktivitetsnivå i konsernet. Av økningen på 249 millioner kroner fra 2007 til 2008 relaterer rundt 30 % seg til ny virksomhet – hovedsakelig gasskraft – rundt 30 % relaterer seg til lønnsvekst, mens om lag 15 % følger av økte avsetninger til pensjonsforpliktelser. Den resterende økningen relaterer seg i hovedsak til økt bemanning i eksisterende virksomhet. Lønnskostnadene utgjør i underkant av 10 % av brutto driftsinntekter.

Andre driftskostnader Andre driftskostnader har i likhet med lønnskostnadene økt i takt

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi

→ Økonomi og finans

Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring
Segmenter
Bærekraftig verdiskaping

med aktivitetsnivået de siste årene. Av økningen på 707 millioner kroner fra 2007 relaterer rundt 90 % seg til ny virksomhet hvor gasskraft utgjør om lag halvparten av økningen. Andre driftskostnader er relativt lave sammenlignet med inntektene, og utgjør om lag 10 % av brutto driftsinntekter.

Ikke påvirkbare driftskostnader**Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter**

Konsesjonsavgiftene prisjusteres med konsumprisindeksen ved første årsskifte fem år etter at konsesjonen ble gitt og deretter hvert femte år. Beregningsgrunnlaget for eiendomsskatt på kraftverk baseres på et gjennomsnitt av resultatene for kraftverket de siste fem årene og høye kraftpriser vil derfor påvirke skattekostnaden. Konsesjonsavgiftene for Statkraft er relativt stabile, mens eiendomsskatten har økt de siste årene som følge av en økning i beregningsgrunnlaget.

Avskrivninger Vannkraftverk har generelt lang teknisk levetid, og med riktige vedlikeholdsinvesteringer og fravær av store teknologiske endringer vurderes også konsernets anlegg å ha lang gjenstående levetid. Økningen i avskrivninger de siste årene skyldes vindparken i Kjøllefjord og gasskraftverket i Knapsack som begge ble satt i drift mot slutten av 2007. Vind- og gasskraftverk er anlegg med en betydelig kortere levetid enn vannkraftanlegg. Ved utgangen av 2008 utgjorde vind- og gasskraft henholdsvis 2 og 14 % av konsernets totale installerte kapasitet.

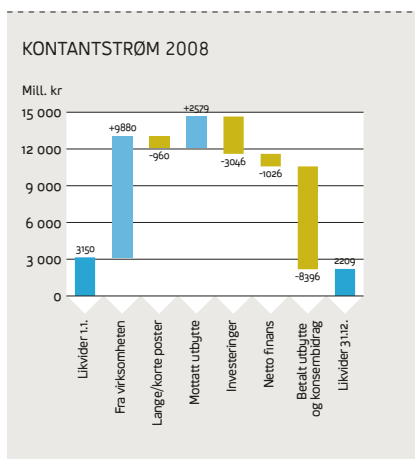
EBITDA-MARGIN

Statkraft har historisk sett hatt meget høye EBITDA-marginer som følge av at driftskost-

nadene i forbindelse med vannkraftproduksjon er lave. Kraftprisene kan derfor være meget lave før EBITDA-marginen for vannkraftproduksjon rammes kritisk. Fallet i EBITDA-marginen fra 2006 til 2007 har, i tillegg til lavere priser, sammenheng med at en større andel av inntektene kom fra sluttbrukervirksomhet som følge av konsolideringen av Fjordkraft, som har betydelig lavere marginer enn vannkraftproduksjon. For 2008 blir økte kraftpriser motvirket av økt aktivitet innen gasskraft, som også har lavere marginer enn vannkraftproduksjon.

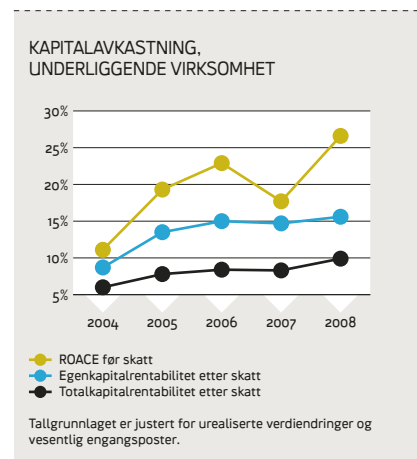
KONTANTSTRØM

Statkraft har en god kontantstrøm fra den operasjonelle virksomheten, men denne blir i stor grad spist opp av et høyt utbytenivå. Årsaken til at Statkraft likevel har kunnet gjennomføre betydelige investeringer og nedbetaling av gjeld er at utbytte fra et års resultat utbetales i juli året etter. Dette innebærer et kontantstrømmessig etterslep i betaling av utbytte. De siste årene har Statkraft hatt et sterkt stigende resultat som betyr at utbyttet for de enkelte år er betalt av en langt sterkere kontantstrøm året etter.

AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL

Avkastningen på investert kapital har vært gjennomgående høy de siste årene, og viser også en forbedring sammenlignet med 2007. ROACE – driftsresultatet i forhold til gjennomsnittlig sysselsatt kapital – varierer i takt med selskapets driftsresultat og avkastningen har økt fra 17,7 % i 2007 til 26,6 % i 2008. Dette er betydelig høyere enn Statkrafts interne mål på 16 %.

Avkastningen på egenkapitalen har steget fra 14,7 % i 2007 til 15,6 % i 2008, mens total kapitalavkastningen har økt fra 8,3 % til 9,9 % i samme periode.

FINANSIERINGSEVNE

Konsernet har i dag en solid balanse og den regnskapsmessige egenkapitalen økte fra 44,4 milliarder kroner ved utgangen av 2007 til 72,3 milliarder kroner ved utgangen av 2008. Dette skyldes at den betydelige verdøkningen på Statkrafts aksjer i E.ON Sverige ble realisert i forbindelse med byttehandelen med E.ON AG. I 2009 vil egenkapitalen øke ytterligere ved konsolidering av SN Power som datterselskap. Økningen som følge av de to nevnte transaksjonene innebærer kun en regnskapsmessig oppskrivning uten særlig ny tilførsel av likviditet.

VERDISTIGNING I KONSERNET OG OPPSKRIVNINGSPOTENSIAL

Byttehandelen som Statkraft og E.ON AG gjennomførte i 2008 innebar at E.ON AG overtok Statkrafts aksjepost på 44,6 % i E.ON Sverige AB i bytte mot aktiva og aksjer i E.ON AG. E.ON Sverige har en årsmiddelproduksjon på om lag 32 TWh og cirka en million strøm- og nettkunder. Aksjeposten var bokført til 17,9 milliarder kroner og ble byttet mot aktiva til en verdi av 17,1 milliarder kroner og aksjer i E.ON AG til en verdi av 23,1 milliarder kroner. Aksjeposten i E.ON AG tilsvarer en eierandel på 4,17 %.

De norske vannkraftanleggene som ligger under segmentet Produksjon og marked, har en middelproduksjon på 34,9 TWh. Dette er anlegg som til sammen er bokført til 27,4 milliarder kroner.

KRAFT- OG FJERNVARMEVERK I KONSERNET

	SMÅKRAFT		VANN		VIND		GASS		FJERNVARME OG BIO		SUM	
	ANTALL	INSTALLERT EFFEKT	ANTALL	INSTALLERT EFFEKT	ANTALL	INSTALLERT EFFEKT	ANTALL	INSTALLERT EFFEKT	ANTALL	INSTALLERT EFFEKT	ANTALL	INSTALLERT EFFEKT
Norge	12	35	137	10 246	3	245	1	210	6	330	159	11 066
Sverige			58	1 267					5	211	63	1 478
Finland			4	66							4	66
UK			3	49							3	49
Tyskland			11	262			4	1 920	2	16	17	2 198
Utenfor Europa			18	621							18	621
Sum	12	35	231	12 511	3	245	5	2 130	13	557	264	15 478

I forbindelse med at Statkraft med virkning fra 13. januar 2009 økte eierandelen i SN Power fra 50 til 60 % vil det fra januar 2009 konsolideres inn driftsmidler tilsvarende om lag 9 milliarder kroner fra SN Power som datterselskap. Selskapet er ved utgangen av 2008 bokført til 2,5 milliarder kroner.

Ovennevnte forhold skulle tilsi at det i konsernets balanse foreligger betydelige verdier utover de bokførte også etter gjennomføringen av byttehandelen med E.ON AG.

Vekstambisjoner Statkraft har utarbeidet en referanseportefølje for konsernets investeringer som for perioden 2009–2015 er i størrelsesorden 80–100 milliarder kroner. Investeringer i kraftproduksjon er av langsiktig karakter og det kreves en robust finansiell plattform for å realisere konsernets mål om fremtidig lønnsom vekst. De sentrale kapitalkildene for å finansiere veksten er en kombinasjon av økte låneopptak, tilbakeholdt overskudd og forhøyet innskuddskapital fra eieren. Statkrafts forutsetninger for å hente fremmedkapital bestemmes i hovedsak av vurderinger rundt Statkrafts kredittverdighet og soliditet på lang sikt og dagens markedsforutsetninger på kort sikt. For å kunne gjennomføre vekstambisjonen har Statkraft fremmet forslag overfor staten som eier om å styrke egenkapitalen med 8 milliarder kroner og å justere utbyttepolitikken til et gjennomsnittlig utbyttensnivå på mellom 50 og 75 %.

Rating De to internasjonale ratingselskapene Standard & Poor's (S&P) og Moody's kredittvurderer Statkraft AS. På kort og mellomlang sikt ønsker Statkraft en minimumsrating på BBB+/Baa1. Det har ikke vært endringer i ratingen for Statkraft AS i 2008. I tillegg kredittvurderer S&P Statkraft Energi AS.

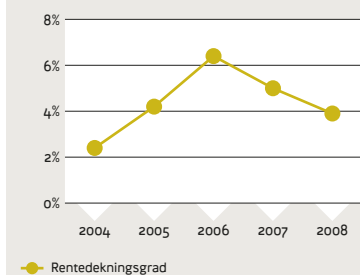
	STANDARD & POOR'S	MOODY'S
Statkraft AS		
Long-term rating	BBB+	Baa1
Short-term rating	A-2	-
Outlook	Stable	Stable
Statkraft SF*		
Long-term rating	AA+	Aaa
Statkraft Energi AS		
Long-term rating	BBB+	
Short-term Rating	A-2	
Outlook	Stable	

* Angitt rating gjelder utestående statsgaranterte lån utstedt av Statkraft SF. Det gjennomføres ingen generell rating av selskapet Statkraft SF.

S&P trekker frem Statkraft AS' flerårsmagasiner, kostnadseffektive vannkraftproduksjon, strategiske posisjon innen nedstrømsaktivitet og det statlige eierskapet som viktig for ratingen. S&P vurderer selskapets risikoprofil å være svakere enn gjennomsnittet som følge av et høyt utbyttensnivå, store minoritetsinteresser i de regionale selskapene og lav lønnsomhet på industrikraft til myndighetsbestemte priser. Moody's vurdering er basert på ratingmetodikken for Government-related issuers. Ratingen reflekterer en kombinasjon av den sterke markedsposisjonen og resultatbidraget fra forretningsaktivitetene i Norge, det statlige eierskapet og Aaa-ratingen av Norge, samt selskapets finansielle posisjon og kredittrisiko.

Rentedekningsgrad Rentedekningsgraden er viktig for Statkrafts rating og har steget betydelig siden 2004. Fallet fra nivået i 2006 med høy inntjening og lave renter, skyldes store låneopptak og stigende renter i 2007. I 2008 falt rentedekningsgraden ytterligere, primært som følge av tap på valutakontrakter som en konsekvens av svekkelsen av den norske kronen. 2008-nivået er innenfor hva som er ansett som nødvendig for å opprettholde dagens ratingnivå.

RENTEDEKNINGSGRAD

Finansiell kommunikasjon Statkraft legger vekt på å ha åpen og god kommunikasjon med alle interessenter. Konsernets finansielle rapportering skal være preget av gjennomsiktighet og gi brukerne relevant, utfyllende og pålitelig oversikt over strategier, mål og resultater samt konsernets økonomiske utvikling og finansielle stilling.

Eier, långivere og finansmarkedene ellers skal få tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere underliggende verdier og risiko i selskapet. For å sikre forutsigbarhet skal eier og finansmarkedene likebehandles, og informasjon skal kommuniseres til rett tid. Selskapet tilstreber jevnlig møter med eier og interessenter i finansmarkedet. Viktig informasjon meldes til børsene hvor selskapets obligasjoner er notert. I tillegg legges all viktig informasjon ut på selskapets nettsider.

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans

→ **Risikostyring og internkontroll**

Foretaksstyring
Segmenter
Bærekraftig verdiskaping

Risikostyring og internkontroll

Statkrafts evne til å håndtere risiko er avgjørende for verdiskapingen og er en integrert del av den samlede ledelses- og styringsmodellen. Statkraft er eksponert for risiko på en rekke områder og gjennom hele verdikjeden. De viktigste risikoene er knyttet til markedsoperasjoner, finansforvaltning, driftsaktiviteter og rammebetingelser. Internkontroll står sentralt i risikostyringen og bidrar til å sikre kvalitet og kontroll.

RISIKOSTYRING

Risikostyringen i Statkraft er en integrert del av alle forretningsaktiviteter og følges opp innenfor den respektive enhet gjennom prosedyrer for overvåking av risiko og tiltak for risikoavlastning. Statkrafts totale risiko overvåkes dessuten på konsernnivå og inngår i rapporteringen til konsernledelsen og styret. Det er gjennomført systematisk kartlegging av risikoene i hele organisasjonen, og risikokartene er gjenstand for jevnlig oppdateringer og oppfølging. Statkrafts risikokomite har over flere år bidratt til risikomessig oversikt og koordinering av risikobildet på tvers av konsernet.

Markedsrisiko i energimarkedene Statkraft er eksponert for betydelig markedsrisiko i forbindelse med produksjon og handel med kraft. Inntektene fra kraftproduksjonen er eksponert for volum- og kraftpriserisiko. Både kraftpriser og produksjonsvolum påvirkes av vær og nedbørmengde, og kraftprisene avhenger av produksjons-, forbruks- og overføringsforholdene i kraftmarkedet. Kraftprisene påvirkes også indirekte av gass-, kull- og oljepriser, samt priser på CO₂-kvoter. Gasskraftproduksjonen er direkte eksponert mot priser på gass, olje og CO₂. Statkraft håndterer markedsrisiko i energimarkedene ved å handle fysiske og finansielle instrumenter i flere markeder. Økt integrering av energimarkedene har stor betydning for

forretningsmodeller og håndtering av risiko. Det legges derfor stor vekt på å se de ulike markedene i sammenheng. Sikringsstrategier reguleres av rammer for posisjonenes volum og verdi, samt kriterier for å vurdere nye kontrakter mot forventede inntekter og nedsiderisiko. Porteføljen justeres kontinuerlig i forhold til gjeldende oppfatning av fremtidige priser og egen produksjonsevne.

Statkraft har egne porteføljer innenfor trading og strukturerte produkter. Risikotakingen er også her regulert av rammer. Tradingporteføljen omfatter begrensede, kortsiktige posisjoner innenfor finansielle kraftinstrumenter. Porteføljen for strukturerte produkter omfatter skreddersydde, bilaterale kontrakter med

OVERORDNEDE RISIKOFAKTORER	RAMMEBETINGELSER OG POLITISKE BESLUTNINGER		FINANSIELL RISIKO	
		<ul style="list-style-type: none"> → Skatter, avgifter og konkurranselovgivning → Støtteregimer → Regelverk i EU og EØS → Pålegg fra reguleringsmyndigheter 	<ul style="list-style-type: none"> → Hjemfallsordningen og rammeverk for industrikraft → Konesjoner → Fastsettelse av selskapets utbytte 	
RISIKO I VERDIKJEDEN	UTVIKLING OG UTBYGGING	PRODUKSJON	ENERGIDISPONERING OG HANDEL	DISTRIBUSJON/ SLUTTKUNDE
Markedsrisiko			<ul style="list-style-type: none"> → Hydrologi → Kraftpriser, brenselpriser og priser på CO₂-kvoter 	<ul style="list-style-type: none"> → Kraftpriser og brenselpriser → Volumrisiko ved avvik fra normalforbruk
Finansiell risiko	<ul style="list-style-type: none"> → Motparts- og valutarisiko ved investeringer 		<ul style="list-style-type: none"> → Motpartsrisiko handelsmotparter 	<ul style="list-style-type: none"> → Renterisiko i inntekter fra nettvirksomhet → Motpartsrisiko slutt kunder
Operasjonell risiko	<ul style="list-style-type: none"> → Skade på eiendeler, helse eller miljø, forsinkelser/overskridelser og omdømmetap 	<ul style="list-style-type: none"> → Skade på eiendeler, helse eller miljø, system- og menneskelig svikt, bøter og omdømmetap 	<ul style="list-style-type: none"> → Bøter, erstatningskrav, system- og menneskelig svikt og omdømmetap 	<ul style="list-style-type: none"> → Skade på eiendeler, helse eller miljø, bøter og omdømmetap

kunder som har spesielle ønsker, hvor avtalene så langt som mulig sikres ved hjelp av finansielle standardkontrakter.

Nedstrømsvirksomheten er eksponert for usikkerhet i salgsprisen til privatkunder og bedrifter, samt innkjøpsprisen i engros-markedet. Gjennom å sikre symmetri i eksponeringen mellom kundene og innkjøpene i engrosmarkedet og ved finansielle instrumenter, begrenses nettoeksponeringen. Det er også markedsrisiko i fjernvarmevirksomheten som følge av usikkerhet i brenselprisene (avfall, olje, gass, kraft med flere) og prisene til kundene. Prisene til kundene er imidlertid knyttet opp til brenselprisene, slik at nettoeksponeringen mot prisendringer er begrenset.

Finansiell risiko Den sentrale finansfunksjonen samordner og ivaretar den finansielle risikoen knyttet til valuta, renter og likviditet. Statkraft er eksponert for renterisiko gjennom fremmedfinansieringen og inntektene fra nettvirksomheten. Konsernet er også eksponert for valutarisiko gjennom integrasjonen mellom det nordiske og det kontinentale kraftmarkedet, konsernets krafthandel i euro, finansiering og andre kontantstrømmer knyttet til utenlandske datter- og tilknyttede selskaper. Valuta- og renterisikoen reguleres gjennom mandater. I styringen er terminkontrakter i valuta, rentebytteavtaler og terminavtaler for renter de viktigste instrumentene. Likviditetsrisikoen i Statkraft knytter seg til avvik mellom løpetid på de finansielle forpliktelsene og kontantstrømmene som genereres av eiendelene og håndteres hovedsakelig gjennom gode lånemuligheter, trekkfasiliteter og minimumskrav til konsernets likviditetsbeholdning.

Statkraft påtar seg motpartsrisiko gjennom krafthandel og plassering av overskuddslikviditet. Før avtaleinngåelse blir kredittverdigheheten til alle motparter vurdert og eksponeringen mot enkeltmotpartene begrenses av mandater basert på kredittverdighet. Både markedsrisikoen i energimarkedene og den øvrig finansielle risikoen, samt eksponering i forhold til mandatene, følges opp av uavhengige middle office-funksjoner og rapporteres jevnlig til konsernledelsen og styret.

Uroen i finansmarkedene i siste halvdel av 2008 har direkte betydning for Statkraft gjennom tilgang og pris på eksterne lån,

samt risikoen for tap på fordringer på våre motparter. Dette håndteres innenfor rammeverket for finansiell risiko, men med større oppmerksomhet og tettere oppfølging enn tidligere. De indirekte konsekvensene er relatert til realøkonomiske forhold som eksempelvis endringer i priser i energi- og leverandørmarkeder og mulige strukturelle endringer i markedene Statkraft opererer. Statkraft er opptatt av at dette både kan innebære trusler og muligheter.

Operasjonell risiko Alle prosesser i hele verdikjeden er eksponert for operasjonell risiko. Dette kan medføre skader på konsernets ansatte og skader på miljøet, skader og tap på egne og tredjeparts produksjonsanlegg og øvrige eiendeler. Det er etablert forsikringsordninger som omfatter alle vesentlige skadetyper, blant annet gjennom konsernets eget forsikringsselskap Statkraft Forsikring AS.

Håndteringen av den operasjonelle risikoen skjer gjennom detaljerte prosedyrer for aktiviteter i samtlige operative enheter og ulike typer beredskapsplaner. Det er etablert et omfattende system for å registrere og rapportere farlige forhold, uønskede hendelser og skader. Disse analyseres fortløpende for å forebygge og begrense eventuelle konsekvenser, samt for å sikre oppfølging av årsakssammenhenger og nødvendige tiltak.

Anslag på de mulige økonomiske konsekvensene av den totale operasjonelle risikoen inngår i rapporteringen av totalrisikoen på konsernnivå.

Annen risiko Endringer i rammebetingelser og politiske beslutninger påvirker konsernets handlingsrom og utgjør en betydelig del av Statkrafts risikobilde. Statkraft er eksempelvis eksponert mot støtterejimer knyttet til utvikling av ren energi i en rekke markeder. Usikkerheten knyttet til fremtidig utvikling i disse tillegges derfor stor vekt ved investeringsbeslutninger. Konsernet evaluerer løpende endringer i det politiske bildet og vektlegger en åpen dialog og gode relasjoner med beslutningstakere på alle relevante arenaer.

Statkrafts internasjonale satsing innebærer både økt landrisiko og partnerrisiko. Landrisiko vurderes for hvert land og som sammenligning mellom land i en region.

Partnerrisiko vurderes tidlig for å få bekreftet nødvendig integritet og styringsstruktur. Statkraft er opptatt av at konsernets standarder innen HMS og etikk etterleves i alle deler av konsernet.

Klimaendringer kan medføre både trusler og muligheter og har betydning for alle risikoene beskrevet ovenfor. Etablering av nye markeder for CO₂-kvoter har allerede påvirket energimarkedene. Store endringer i temperatur og nedbør vil ha konsekvenser for både kraftpriser og produksjon. I tillegg kan flom og uvær føre til økt skade og slitasje på anlegg samt konsekvenser for ansatte og tredjeparter. Klimarisiko er en viktig premiss for endringer i rammebetingelser og politiske beslutninger.

INTERNKONTROLL

Statkraft arbeider målrettet med å styrke internkontrollen i konsernet. Det er over flere år arbeidet med å realisere forbedringspotensialet knyttet til den finansielle rapporteringen, og det er her tatt utgangspunkt i COSO-modellen for risikostyring og internkontroll.

Det å sikre et godt kontrollmiljø er sentralt i arbeidet med internkontroll. Det er derfor etablert et styringssystem som samler alle styrende dokumenter, og som legger til rette for en mer effektiv, systematisk og enhetlig styring av konsernet med tilstrekkelig formalisering, dokumentasjon og etterrettelighet.

Internkontroll over finansiell rapportering er en løpende prosess for å sikre pålitelig regnskapsmessig informasjon i måneds-, kvartals- og årsrapporter. Det utarbeides nå et internkontrollsystem som vil bestå av risikovurdering, kontrolltiltak og oppfølging av etterlevelse. Systemet planlegges ferdigstilt innen utgangen av 2009.

ISO-sertifisering Statkrafts systemer for kvalitets- og miljøstyring er sertifisert i henhold til kvalitetsstandard ISO 9001:2000 og miljøstandard ISO 14001:2004. Det utføres interne revisjoner etter en årlig rullende plan og eksterne oppfølgingsrevisjoner i henhold til standardene. Disse revisjonene koordineres av Statkrafts konsernrevisjon. Konsernledelsen gjennomfører i henhold til ISO-standardene en årlig gjennomgang som blant annet omfatter evaluering av risiko.

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll

→ **Foretaksstyring**

Segmenter
Bærekraftig verdiskaping

Foretaksstyring

Statkraftkonsernets styringssystem er et helhetlig system som beskriver hvordan konsernet styrer sin virksomhet og hvilke interne rammer medarbeidere skal forholde seg til i sitt daglige arbeid. Styringssystemet samler alle styringsdokumenter, fra de overordnede vedtektene til ulike prinsipper og retningslinjer for konsernprosesser. Styringssystemet er et viktig grunnlag for Statkraftkonsernets foretaksstyring, risikostyring, internkontroll og arbeid med kontinuerlig forbedring.

→ **Effektiv styringsinformasjon**

→ **At konsernets rammer for styring blir synlige og lett tilgjengelige**

→ **Etterlevelse av interne og eksterne krav**

Styringssystemet skal legge til rette for:

1. Effektiv styringsinformasjon
2. At konsernets rammer for styring blir synlige og lett tilgjengelige
3. Etterlevelse av interne og eksterne krav

Med en hensiktsmessig struktur på styrende dokumenter har konsernet lagt grunnlaget for en kultur som bidrar til kvalitet og effektivitet i det daglige arbeidet, samt i rapporteringen til selskapets ledelse, styret og kapitalmarkedene.

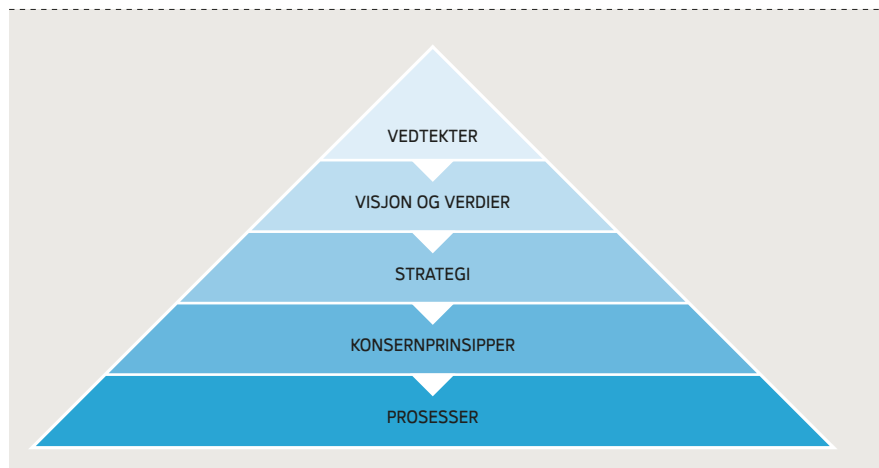
DOKUMENT- OG BESLUTNINGSHIERARKI

Styringssystemet er et beslutningshierarki oppdelt i fem nivåer i henhold til figuren nedenfor.

Vedtekter Statkrafts virksomhet fremgår av vedtektene. All virksomhetsutøvelse i konsernet skal drives innenfor vedtektenes rammer. Vedtektene fastsettes av eier.

Visjon og verdier Statkrafts visjon er: "Som ledende i Europa innen fornybar energi, vil vi møte verdens behov for renere energi".

Kjerneverdiene kompetanse, ansvarlighet og nyskaping beskriver hvordan selskapet skal fremstå og er førende for medarbeidernes handlinger. Forretningsprinsippene tjener som rettesnor for selskapets overordnede beslutninger og er førende for virksomhetsutøvelsen. Prinsippene omfatter bærekraftig

verdiskaping, etisk forretningsdrift, sikker og sunn bedriftskultur samt kontinuerlig forbedring. Prinsippene for eierstyring og selskapsledelse klargjør rollefordelingen mellom eier, styre og daglig ledelse. Dokumenter på dette nivået fastsettes av styret.

Strategi Statkraftkonsernets strategi er kommunisert til ansatte gjennom Strategisk plattform. Dokumentet formidler hovedlinjene i strategien og tjener som referansedokument med føringer for forretningsmessige beslutninger i strategiperioden. Strategien besluttes av styret.

Konsernprinsipper Konsernprinsippene angir hensikt og retning for all underliggende virksomhet og er en rettesnor som ansatte skal følge i sitt daglige arbeid. Konsernprinsippene skal være i tråd med Statkrafts vedtekter, visjon og verdier samt strategi. Konsernprinsippene besluttes av konsernsjef.

De fire øverste nivåene i styringssystemet gjelder for alle ansatte i konsernet. Enhver medarbeider har ansvar for å gjøre seg kjent med dokumentene på disse nivåene og skal etterleve relevante krav i sitt daglige arbeid.

Prosesser Styrende dokumenter for konsernets ledelses-, kjerne- og støtteprosesser finnes i prosessmodellene. Dokumenter på prosessnivå skal være i tråd med konsernprinsippene. Ansatte skal i gjennomføringen av arbeidsprosessene følge de relevante styrende dokumenter for prosessen.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

I Statkraft skal god eierstyring og selskapsledelse bidra til en bærekraftig og størst mulig varig verdiskaping i konsernet. God og transparent styring og kontroll med virksomheten skal legge grunnlaget for å skape langsiktige verdier for eier, ansatte, andre interessenter og samfunnet for øvrig, og skal bygge tillit hos interessentene gjennom forutsigbarhet og troverdighet. Åpen og tilgjengelig kommunikasjon skal sikre at konsernet har gode relasjoner til samfunnet i sin alminnelighet og spesielt til de interessenter som berøres av virksomheten.

Statkrafts prinsipper for eierstyring og selskapsledelse klargjør rollefordelingen mellom eier, styre og ledelse.

NORSK ANBEFALING FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

PUNKT I ANBEFALINGEN	KOMMENTARER OG HENVISNINGER
Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse	Se "Foretaksstyring" side 44
Virksomhet	Vedtekter, visjon, verdier, forretningsprinsipper, etiske retningslinjer og prinsipper for eierstyring og selskapsledelse – se www.statkraft.no . Nærmere om etisk forretningsdrift – se side 58. Se "Konsernstrategi", side 36
Selskapskapital og utbytte	Se "Foretaksstyring" side 45 og note 35
Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående	Se "Foretaksstyring" side 46. For nærstående parter – se note 38
Fri omsettelighet	Ikke relevant – kun én eier, ikke-omsettelige aksjer
Generalforsamling	Se "Foretaksstyring" side 46
Valgkomité	Besluttes av staten som eier
Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet	Se "Foretaksstyring" side 46
Styrets arbeid	Se "Foretaksstyring" side 46 og styrets årsberetning side 26
Risikostyring og intern kontroll	Se "Risikostyring og internkontroll", side 42. Risikoforhold omtalt i notene 32, 33 og 34
Godtgjørelse til styret	Se note 36
Godtgjørelse til ledende ansatte	Se note 36
Informasjon og kommunikasjon	Se "Foretaksstyring" side 47
Selskapsovertakelse	Ikke relevant – 100 % statseierskap
Revisor	Se "Foretaksstyring" side 47

Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse er lagt til grunn hensyntatt selskapets organisasjonsform og eierskap. Avvik fra anbefalingen skyldes at Statkraft ikke er børsnotert, at staten er eneier av selskapet samt begrensninger i vedtektene. Avvikene vedrører likebehandling av aksjeeiere, fri omsettelighet, utbytte og generalforsamling. En redegjørelse om oppfølgingen av anbefalingens punkter er gitt ovenfor.

Statkraft forholder seg også til statens ti prinsipper for godt eierskap som er basert på hvordan staten vil opptre som eier og hva staten forventer fra eide selskaper.

Virksomheten I Statkrafts vedtekter heter det at: "Selskapets formål er, selv eller gjennom deltakelse i eller samarbeid med andre selskaper, å planlegge, prosjektere, oppføre og drive energianlegg, forestå fysisk og finansiell energihandel, samt drive virksomhet som står i naturlig sammenheng med dette".

Statkraft AS er registrert i Norge og styringsstrukturen bygger på norsk selskapslovgivning. Videre er Statkraft underlagt verdipapirlovgivning og børsregler knyttet til selskapets gjeldsforpliktelser. I tillegg skal

selskapets vedtekter, visjon, verdier, forretningsprinsipper, prinsipper for samfunnsansvarlighet og etiske retningslinjer være førende for virksomheten i selskapet. En samlet fremstilling av disse gis på www.statkraft.no.

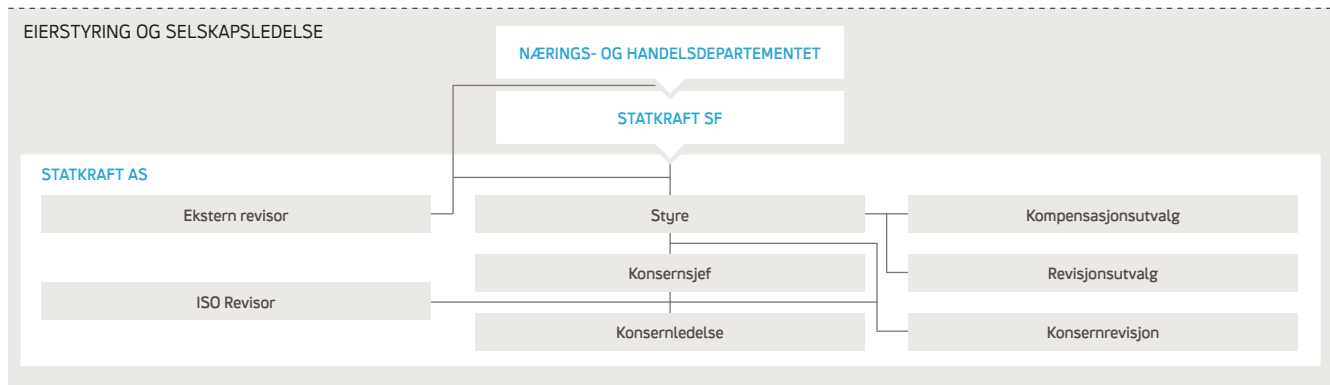
Selskapskapital og utbytte Statkraft AS har en aksjekapital på 20 milliarder kroner, fordelt på 200 000 000 aksjer, hver med pålydende kroner 100. Ved utgangen av 2008 var samlet egenkapital 72,3 milliarder kroner tilsvarende en egenkapitalandel på 50,1 %.

I Eierskapsmeldingen (St.meld. nr. 13 (2006–2007)) legger regjeringen til grunn at utbyttet fra Statkraft normalt vil ligge i øvre kvartil. Det uttales videre at regjeringen ikke ser det som nødvendig å innføre aksjelovens normalordning for fastsettelse av utbytte for statsaksjeselskap. Bestemmelsen om at utbyttet fra selskapet holdes innenfor styrets anbefaling gjelder derfor ikke. Statkraft AS vil arbeide for en utbyttepolitikk som balanserer utdelingsforholdet til eier med selskapets behov for et utbyttensnivå som er forutsigbart, og som holder en rimelig andel av verdiskapingen tilbake

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll

→ **Foretaksstyring**

Segmenter
Bærekraftig verdiskaping

for å videreutvikle selskapet. Styret i Statkraft fremmet i februar 2009 forslag overfor staten som eier om å justere utbyttepolitikken til normalt å ligge mellom 50 og 75 %.

Aksjonærforhold Alle aksjene i Statkraft AS eies av statsforetaket Statkraft SF som igjen eies av Nærings- og handelsdepartementet. Gjennom vedtekter for Statkraft SF og Statkraft AS sikres det at disposisjoner som har vesentlig betydning for selskapets formål eller virksomhetens karakter blir forelagt statsforetaket, som morselskap. Dagens regjering har fastslått at Statkraft fortsatt skal være 100 % statlig eid og har i Eierskapsmeldingen utdypet prinsippene for forvaltning av statens eierskap.

Prinsipper knyttet til aksjonærrettigheter, herunder likebehandling, fri omsettelighet og representasjon i styrende organer, er lite relevante for Statkraft AS fordi selskapet bare har én eier.

Generalforsamling Generalforsamlingen er det øverste organet for aksjeeierens utøvelse av myndighet i Statkraft AS. Generalforsamlingen behandler og avgjør saker i henhold til norsk lov, herunder godkjenning av årsregnskap og årsberetning, utdeling av utbytte, valg av revisor og fastsettelse av revisors godtgjørelse. Videre utpeker generalforsamlingen aksjonærvalgte medlemmer til styret og vedtar vedtektsendringer. Ordinær generalforsamling holdes i henhold til vedtektene innen utgangen av juni hvert år.

Statkraft SF vil, som eier av alle aksjene, utgjøre generalforsamlingen i Statkraft AS. I henhold til vedtektene i Statkraft SF er det

foretaksrådet i foretaket, det vil si Nærings- og handelsdepartementet, som skal gi fullmakt til å møte og avgi stemme i generalforsamlingen i Statkraft AS.

Bedriftsforsamling og styre Statkraft AS har, med hjemmel i unntaksreglene i aksjeloven, inngått avtale med de ansattes fagforeninger om at selskapet ikke skal ha bedriftsforsamling.

Styret består av syv til ni medlemmer etter generalforsamlingens bestemmelse, og tjenestetiden er to år. To, eventuelt tre medlemmer velges av og blant de ansatte i selskapet etter reglene i aksjeloven. De øvrige medlemmer velges av generalforsamlingen. Det sittende styret har ni medlemmer. Av disse er tre medlemmer valgt av de ansatte med grunnlag i avtale om at selskapet ikke skal ha bedriftsforsamling.

Styrets sammensetning og kompetanse vurderes av Nærings- og handelsdepartementet gjennom en ordning med identiske styre i Statkraft AS og Statkraft SF. Målet er å få mangfold i styret i forhold til geografisk tilhørighet, kjønn (minimum 40 % av hvert kjønn), industriell forståelse og faglig bakgrunn. I tillegg tilstrebes kontinuitet i styret.

Styremedlemmene vurderes med hensyn til habilitet og uavhengighet, noe som for eksempel utelukker at ansatte i eierdepartementet, eller personer med næringsinteresser i bransjen blir styremedlemmer. Styret skal videre være uavhengig av selskapets ledelse. Selskapets aktuelle utfordringer skal hensyntas ved sammensetning av styret.

Styrets arbeid Styret har fastsatt styreinstruks for Statkraft AS som gir

retningslinjer for styrets arbeid og saksbehandling. Styrets oppgaver er generelt beskrevet i selskapslovgivningen og selskapets vedtekter. Styreinstruksen definerer videre konsernsjefens arbeidsoppgaver og plikter overfor styret. Styret evaluerer årlig konsernsjefens arbeid og kompetanse. Styret evaluerer selv sitt arbeid og sin kompetanse årlig.

Styrets revisjonsutvalg består av tre av styrets medlemmer. Utvalget skal virke som et forberedende organ i forhold til styrets forvaltnings- og tilsynsoppgaver på følgende områder:

- Kvalitet i ekstern finansiell rapportering
- Intern kontroll knyttet til finansiell rapportering og formuesforvaltning
- Ekstern revisors kvalifikasjoner, kvalitet i den eksterne revisjon samt ekstern revisors uavhengighet
- Konsernrevisjonens kvalifikasjoner og kvalitet i konsernrevisjonens arbeid

Minst ett av medlemmene i revisjonsutvalget skal ha erfaring fra utøvelse av regnskaps-, økonomiledelse eller revisjon. Utvalget har møter med ekstern revisor ved hver kvartalsrapportering og for øvrig ved behov.

Styrets kompensasjonsutvalg består av styrets leder og to av styrets øvrige medlemmer og forbereder styrets behandling av konsernsjefens lønn og vilkår – i tillegg til prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, insentivordninger, pensjonsvilkår, ansettelsesavtaler og lignende for lederne. Under gitte forhold gjelder dette også andre medarbeidere i Statkraft.

Risikostyring og intern kontroll Statkraft er eksponert for risiko på en rekke områder

og gjennom hele verdikjeden. De sentrale risikofaktorene er knyttet til markedsoperasjoner, finansforvaltning, driftsaktiviteter og rammebetingelser. Håndteringen av risiko er viktig for verdiskapingen og er en integrert del av alle forretningsaktiviteter og følges opp innenfor den respektive enhet gjennom prosedyrer for overvåking av risiko og tiltak for risikoavlastning. Statkrafts totale risiko overvåkes på konsernnivå og inngår i rapporteringen til konsernledelsen og styret. Risikofaktorer, risikostyring og intern kontroll er omtalt særskilt i eget kapittel i årsrapporten og i noter til regnskapet.

Godtgjørelse til styret og ledende

ansatte Styrets godtgjørelse skal reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Godtgjørelsen skal ikke være resultatavhengig.

Styrets kompensasjonsutvalg behandler lønn til konsernsjefen og den øvrige ledelsen i selskapet. Ledende ansatte har individuelt fastsatte lønnsbetingelser. Konserndirektørene har en bonusordning som kan gi inntil 500 000 kroner i årlig utbetaling basert på fastlagte kriterier og måloppnåelse for eget ansvarsområde.

Det redegjøres for konkrete ytelser i note 36 til regnskapet.

Informasjon og kommunikasjon Statkraft legger vekt på å ha en åpen og ærlig kommunikasjon med alle interessenter, med størst fokus på de interessenter som berøres direkte av Statkrafts virksomhet. Selskapets informasjon til eier, långivere og finansmar-

kedene for øvrig skal gi tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere underliggende verdier og risiko i selskapet. For å sikre forutsigbarhet skal eier og finansmarkedene likebehandles og informasjon skal kommuniseres til rett tid. Statkrafts rapportering av finansiell informasjon skal være preget av gjennom-siktighet og skal gi brukerne relevant, utfyllende og pålitelig oversikt over strategier, mål og resultater samt konsernets økonomiske utvikling og finansielle stilling.

Revisor Generalforsamlingen oppnevner revisor, etter forslag fra styret, og fastsetter revisors honorar. Revisor tjenestegjør inntil ny revisor oppnevnes. Oppdrag som valgt revisor legges med visse mellomrom ut på anbud. Deloitte AS er revisor for Statkraft AS fra 2004.

Styret har møter med ekstern revisor i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet og ellers etter behov. Styret vurderer ekstern revisors uavhengighet, og har fastsatt retningslinjer for bruk av ekstern revisor til rådgivning. I tråd med kravet til revisors uavhengighet vil Statkraft i liten grad benytte ekstern revisor til andre oppgaver enn lovbestemt finansiell revisjon.

Som en del av den ordinære revisjonen rapporterer revisor skriftlig én gang i året til Statkrafts konsernsjef. Styret orienteres om hovedpunktene i rapporten.

Som ledd i konsernets interne kontrollsystem har Statkraft etablert en konsernrevisjon med formål å bistå styret og ledelsen i å utøve uavhengig og nøytral vurdering av om

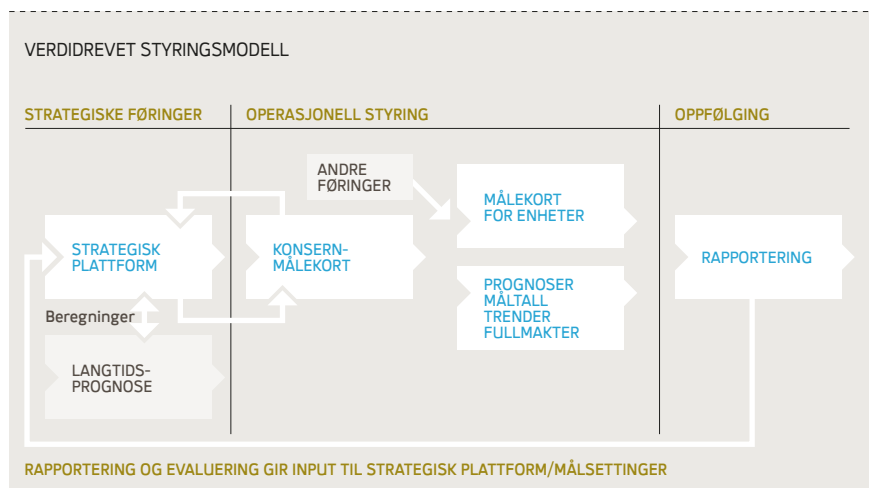
konsernets vesentligste risiko er tilstrekkelig håndtert og kontrollert. Konsernrevisjonen skal også bidra til kontinuerlig kvalitetsforbedring i interne styrings- og kontrollsystemer. Leder av konsernrevisjonen ivaretar funksjon som rådgiver i etiske spørsmål og varslingsinstans for uetiske eller ulovlige forhold. Styret blir forelagt årsrapport fra konsernrevisjonen og revisjonsplan for kommende år. Revisjonsutvalget skal holde tilsyn med konsernrevisors kvalifikasjoner og kvalitet i konsernrevisjonens arbeid.

OPERASJONELL STYRING

Statkraft har en verdidrevet styringsmodell med vekt på sammenhengene mellom strategiske føringer, operasjonelle styringsverktøy og oppfølging.

Premissene for operasjonell styring fastsettes gjennom konsernets strategiske plattform med prioriteringer og målsettinger som kommuniseres internt. I den operasjonelle styringen legges det vekt på å spesialtilpasse verktøy som dekker de tre formålene måloppnåelse, ressurskoordinering og kostnadsrammer. Disse verktøyene er tatt i bruk gjennom målekortsystemer med et overordnet konsernmålekort og mer detaljerte målekort i forretnings- og stabsenhetene.

Det legges stor vekt på at måleindikatorerne skal være balanserte – både med tanke på tidshorizont, trender og bredde. Målekortene skal dekke forhold av finansiell og operasjonell art samt måltall for organisasjon, HMS, omdømme og miljø. Finansielle fremskrivninger utarbeides gjennom løpende prognoser både for regnskapsåret og for rullerende 12-månedperioder. Finansiell kontroll ivaretas ved å overvåke kostnadsmåltall og regnskapshistorikk, og det etableres intervensjonsgrenser for kostnadsmåltallene. Et fullmaktssystem sikrer godkjenning og kontroll av enkelttransaksjoner. I tillegg skal alle vesentlige investeringer kvalitetssikres gjennom behandling i Statkrafts investeringskomité. Det utarbeides interne rapporter til styret og konsernledelsen hver måned.

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring

→ **Segmenter**

Bærekraftig verdiskaping

Segmenter

For å sikre en god struktur for fortsatt vekst og lønnsomhet reorganiserte Statkraft konsernets operative struktur med virkning fra 1. juli 2008. Statkrafts segmenter ble endret til å være i tråd med hvordan virksomheten er organisert for interne styringsformål. Statkrafts virksomhet er nå organisert i syv segmenter som presentert under.

PRODUKSJON OG MARKED

VANNKRAFT

GASSKRAFT

TRADING

12 723 MW

total installert effekt

18,2 Mrd NOK

brutto driftsinntekter

FINANSIELLE NØKKELTALL – UNDERLIGGENDE DRIFT

	ENHET	2008	2007
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	18 251	12 041
Netto driftsinntekter	Mill. kr	14 977	10 813
EBITDA	Mill. kr	11 887	8 273
Driftsresultat	Mill. kr	10 819	7 356
Resultatandel tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	Mill. kr	148	84
Resultat før finans og skatt	Mill. kr	10 966	7 331
Urealiserte verdiendringer og engangsposter	Mill. kr	4 301	-289
Investeringer	Mill. kr	1 083	1 745

PRODUKSJON OG MARKED OMFATTER DRIFT OG VEDLIKEHOLD AV VANNKRAFTANLEGG OG GASSKRAFTVERK I EUROPA, SAMT FYSISK OG FINANSIELL HANDEL MED ENERGI.

Produksjonsanleggene er i hovedsak regulerbare og omfatter 181 hel- og deleide vannkraftverk, fem gasskraftverk samt to biomasseanlegg. Total installert effekt er 12 723 MW. Utover egen kraftproduksjon drives utstrakt handel med standardiserte og strukturerte kontrakter innenfor kraft, gass, kull, olje og CO₂. Virksomheten drives i åtte land i Europa og sysselsetter 1208 årsverk. Gjennom selskapet Baltic Cable AB eies 2/3 av en undersjøisk kabel mellom Sverige og Tyskland på 600 MW.

HOVEDPUNKTER

Som følge av avtalen med E.ON AG overtok segmentet 31. desember 2008 53 vannkraftverk i Sverige, Tyskland og Storbritannia, samt ett pumpekraftverk, to gasskraftverk og andeler i to biomasseanlegg i Tyskland. Som en del av byteavtalen overtok E.ON ett vannkraftverk i Sverige. Samlet kapasitetsøkning er 2190 MW. I tillegg kommer en gasslageravtale og en kraftleveringsavtale. 199 ansatte ble overført fra E.ON til Produksjon og marked. Forberedelser for overtakelse har pågått i hele 2008, og har krevd betydelig oppmerksomhet og ressursinnsats. Den operative overtakelsen ved årsskiftet gikk som planlagt og uten driftsmessige avbrudd.

23. oktober inngikk Statkraft og Boliden Odda to langsiktige industrikraftavtaler for perioden 2009 til 2030. Leveransen på om lag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft har inngått siden 1998, og befester Statkrafts rolle som den største og viktigste kraftleverandøren til den kraftkrevende industrien i Norge. Som et ledd i avtalen vil Statkraft overta aksjene til Boliden Odda i AS Tyssefaldene og Statkrafts eierandel øker til 60,17 %. Avtalen trer i kraft så snart blant annet skattemessige forhold blir avklart.

Leirfossene kraftverk i Trondheim ble satt i drift i fjerde kvartal. Det nye vannkraftverket erstatter de to gamle kraftverkene Øvre og Nedre Leirfoss og årlig produksjon øker fra 150 GWh til 193 GWh.

2008 har vært første fulle driftsår for gasskraftverkene Herdecke og Kårstø, som ble satt i drift i fjerde kvartal i 2007. Gasskraftverket Knapsack ble satt i kommersiell drift den 16. januar 2008.

I desember ble kvotetildelingen for Kårstø vedtatt. Beslutningen innebærer en betydelig reduksjon av tildelte CO₂-kvoter for årene 2008–2012 til Naturkraft AS som eier anlegget på Kårstø. Årlig tildelte kvoter er 320 000 tonn, tilsvarende 2500 driftstimer. Dette er 40 % av nivået som europeiske myndigheter tildeler tilsvarende type anlegg. Som følge av at kvotetildelingen var lavere enn forventet er det utført en vurdering av avtalene knyttet til Kårstøinvesteringen. Resultatet av denne verddivurderingen ga en nedskrivning på 397 millioner kroner som er resultatført i fjerde kvartal.

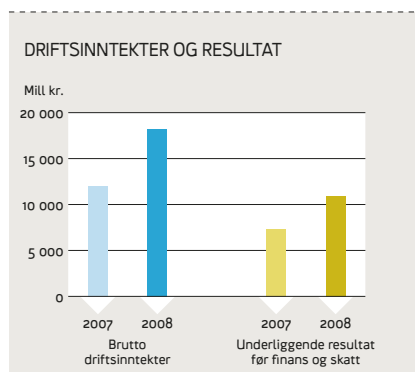
Fra og med 1. juli 2008 inngikk virksomheten i Trondheim Energi Kraft AS i segmentet Produksjon og marked. Vannkraftporteføljen økte med 19 kraftverk med en total installert effekt på 770 MW. Som følge av dette ble de 67 ansatte i Trondheim Energi Kraft AS overført til Statkraft Energi AS fra 1. januar 2009. Kraftverksdriften ble integrert med den øvrige driften i Region Midt-Norge fra samme tidspunkt.

Baltic Cable AB og European Market Coupling Company (EMCC) har undertegnet en avtale om å introdusere markedskobling på kraftkabelen Baltic Cable. Avtalen innebærer blant annet at den variable avgiften for kraftutveksling på svensk side blir fjernet, slik at en optimal flyt på kabelen sikres. Markedskoblingen startet på den danske tyske grensen i september, men ble avbrutt som følge av tekniske problemer. Disse forventes løst i løpet av andre kvartal 2009. Forventet oppstart av markedskobling på Baltic Cable er våren 2009.

ØKONOMISKE RESULTATER

Segmentet hadde høy produksjon i 2008. Kombinert med høye priser ga dette et driftsresultat på 10 966 millioner kroner i 2008 (7331 millioner kroner). Økt produksjonskapasitet fra gasskraftverkene i Tyskland har bidratt til resultatforbedringen.

De viktigste endringene i resultat før finans og skatt fra 2007 til 2008 er:

Brutto driftsinntekter økte med 6211 millioner kroner til 18 251 millioner kroner som følge av høyere priser og produksjon. Dynamisk sikring av nordisk vannkraftportefølje oppnådde meget gode resultater, og realiserte inntekter utgjorde 1132 millioner kroner. Energidisponeringen var god, og oppnådd pris er høyere enn både relevant områdepris og prisen konkurrenter har oppnådd. Trading og origination porteføljene ga meget gode resultater og realiserte inntekter utgjorde 583 millioner kroner i 2008.

Gasskjøpskostnader økte med 1620 millioner kroner som en følge av at 2008 var første fulle driftsår for gasskraftverkene.

Driftskostnadene økte med 702 millioner kroner til 4158 millioner kroner. Økningen skyldes i all vesentlighet driftskostnader for gasskraftverkene og kostnader i forbindelse med overtagelsen av nye eiendeler som følge av E.ON-avtalen.

Driftsresultat for segmentet var 10 819 millioner kroner i 2008 (7356 millioner kroner).

Resultatandel fra tilknyttede selskaper økte med 64 millioner til 148 millioner kroner.

DRIFTEN

Det var stabil drift og produksjon i 2008. Samlet produksjon var 46,1 TWh, som er 7,7 TWh høyere enn i 2007. Vannkraftproduksjonen utgjorde 40,7 TWh og gasskraftproduksjonen 5,4 TWh.

Nyttejustert utliggjengelighet, prosent av installert effekt som var utliggjelig på et tidspunkt hvor Statkraft har behov for den, var 2,7 % i 2008, som er høyere enn målet på 2 %. Det var en høyere andel uforutsett utliggjengelighet enn målsatt, hovedsakelig

IKKE-FINANSIELLE NØKKELTALL

	ENHET	2008	2007
Årsverk	Antall	1 208	-
Sykefravær	%	3,2	-
Alvorlige miljøbrudd	Antall	1	-
Installert effekt	MW	12 723	10 444
Produksjon – faktisk	TWh	46,1	38,4

relatert til tekniske feil ved flere stasjoner. Svartisen kraftverk ble satt i drift igjen 4. juni med ny stator etter å ha vært ute siden høsten 2006.

Det oppstod en alvorlig miljøhendelse 27. juli som følge av en driftsstans i Trollheim kraftverk. Vannføringen i Surna var under kravet til minstevannføring i cirka tre timer, til tross for at Statkraft iverksatte tiltak for å gjenopprette vannføringen i elva nedenfor kraftstasjonen. Awiket er fulgt opp, og det er etablert to fiskefond som erstatning for skade. Statkraft har tidligere vedtatt å installere omløpsventil i Trollheim kraftverk fra og med våren 2010. Dette vil hindre at lignende situasjoner oppstår i fremtiden.

I forbindelse med utførelse av montasjearbeid i Smøla vindpark i oktober 2006 fikk en medarbeider strømgjennomgang i kroppen. Statkraft fikk i denne forbindelse et forelegg på 100 000 kroner for overtredelse av lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr. Statkraft har vedtatt boten.

Sykefraværet i segmentet var 3,2 % i 2008.

VEIEN VIDERE

Statkraft har en høy magasinfylling ved inngangen til 2009 og er godt posisjonert, selv om prisene har gått ned i forhold til 2007. Finanskrisen satte sitt preg på fjerde kvartal. Markedsprisene gikk ned og forbruket i Norden var lavere i fjerde kvartal 2008 enn i fjerde kvartal 2007. Inntektsforventningene ble betydelig redusert i fjerde kvartal som følge av nedgangen i kraft- og brenselprisene. Likviditetssituasjonen i markedet og kreditteksponeringen følges nøye.

Arbeidet med å integrere eiendelene som ble overtatt fra E.ON i virksomheten og forretningsprosessene fortsetter i 2009. Andre satsingsområder er økte handelsaktiviteter i Europa og utvidet handel med CO₂.

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring

→ **Segmenter**

Bærekraftig verdiskaping

VINDKRAFT

VINDKRAFT ER ANSVARLIG FOR UTVIKLING, BYGGING, DRIFT OG EIEROPPFØLGING AV LAND- OG HAVBASERTE VINDPARKER I NORGE OG EUROPA FOR ØVRIG SAMT UTVIKLING OG KOMMERSIALISERING AV HAVBASERT VINDKRAFTTEKNOLOGI.

Det er i dag utviklings- og utbyggingsprosjekter i Norge, Sverige, Danmark, Storbritannia og Tyskland. Tre vindparker er i drift – Smøla, Hitra og Kjøllefjord. Totalt installert effekt for disse er 245 MW.

HOVEDPUNKTER

Statkraft og Agder Energi inngikk 15. august en avtale om å etablere selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA. Etableringen innebærer at Statkraft og Agder Energi går sammen om en felles satsing på landbasert vindkraft i Norge. Selskapet får hovedkontor i Kristiansand og vil bli den ledende aktøren innen norsk vindkraft med mål om å oppnå en installert effekt på 1500 MW. Samarbeidet omfatter alle nye prosjekter innen utvikling, utbygging, drift og vedlikehold av vindparker i Norge, samt kraftomsetning fra disse. Vindparkene som allerede er i drift holdes utenfor samarbeidet. Ved avtaleinngåelsen besto det nye selskapets prosjektportefølje av 27 vindkraftprosjekter med en forventet installert effekt på 3765 MW.

Statkraft søkte konsesjon for Storheia vindpark (255 MW) i Åfjord og Bjugn kommuner i mars. Samtidig ble det søkt om konsesjon for samordnet nettilknytning for fire vindparker på Fosen, hvorav to er konsesjonsøkt av Statkraft (Kvenndalsfjellet og Storheia).

I juni sendte Statkraft melding med forslag til konsekvensutredningsprogram til Norges

VINDKRAFT

245 MW installert effekt**248 MILL NOK** brutto driftsinntekter

FINANSIELLE NØKKELTALL – UNDERLIGGENDE DRIFT

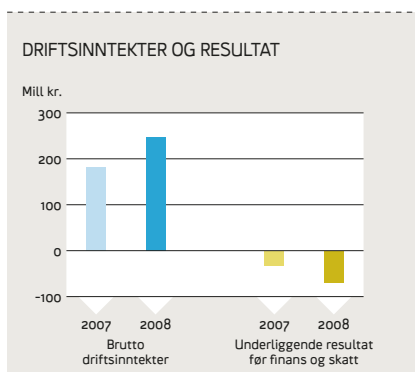
	ENHET	2008	2007
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	248	182
Netto driftsinntekter	Mill. kr	228	169
EBITDA	Mill. kr	43	36
Driftsresultat	Mill. kr	-31	-32
Resultatandel tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	Mill. kr	-38	-
Resultat før finans og skatt	Mill. kr	-69	-32
Urealiserte verdiendringer og engangsposter	Mill. kr	307	-
Investeringer	Mill. kr	217	16

vassdrags- og energidirektorat (NVE) for to vindparker, Skardsøya (inntil 70 MW) i Aure kommune og utvidelse av Hitra vindpark (inntil 55 MW).

Det er også gjennomført nettstudier og mulighetsanalyser som nødvendig basis for utvikling av nye vindprosjekter.

NVE ga i juni avslag på konsesjonssøknaden for Fræna vindpark. Statkraft har ut fra en helhetlig vurdering besluttet å ikke anke denne avgjørelsen. Olje- og energidepartementet (OED) avslo i august å gi konsesjon til utbygging av Skallhalsen vindpark. I februar 2009 avslo Olje- og energidepartementet Statkrafts konsesjonssøknad for Selbjørn vindpark.

Statkraft besluttet i mars sammen med sin partner Catamount Energy Corporation å bygge vindparken Blaengwen i Wales. Parken vil få en installert effekt på 23 MW. Byggearbeidene startet høsten 2008 og parken forventes ferdigstilt tidlig i 2010. Statkraft overtok Catamounts eierandel i mars 2009 og ble dermed eeneier av prosjektet.

I juni fikk Statkraft sammen med en av sine øvrige partnere i Storbritannia konsesjon til å oppføre 20 vindmøller ved Oban på Skottlands vestkyst. Vindparken Carraig Gheal vil få en installert effekt på mellom 46 og 60 MW.

I desember leverte Statkraft SCA Vind AB (60 % eierandel) søknad om konsesjon for seks vindparker i Sverige med en total installert effekt på 1144 MW. Vindparkene vil i hovedsak ligge i Västernorrland og Jämtland og forventet årlig produksjon er cirka 2,5 TWh.

Gjennom Arise Windpower AB (11,8 % eierandel) i Sverige bygges en vindpark bestående av 12 vindmøller.

I fjerde kvartal ble det utført en ny verdivurdering som medførte en reversering av tidligere nedskrivning av vindparkene på Smøla og Hitra. Reverseringen beløper seg til 307 millioner kroner og skyldes oppdaterte prisforutsetninger, et bredere erfaringsgrunnlag for å estimere produksjonen samt at levetiden for vindparkene er noe forlenget.

ØKONOMISKE RESULTATER

Underliggende resultat før finans og skatt var -69 millioner kroner (-32 millioner

IKKE-FINANSIELLE NØKKELTALL

	ENHET	2008	2007
Årsverk	Antall	289	-
Sykefravær	%	3,3	-
Alvorlige miljøbrudd	Antall	0	-
Installert effekt	Mw	245	245
Produksjon - faktisk	TWh	0,6	0,7

kroner). Vindparkene som er i drift hadde høyere inntekter og et bedre resultat enn i 2007. Resultatet ble imidlertid negativt påvirket av økt prosjektaktivitet samt kostnadsføring av 31 millioner kroner relatert til prosjekter før 2008 i tilknyttede selskaper.

Brutto driftsinntekter var 248 millioner kroner (182 millioner kroner). Økningen skyldes gjennomgående høyere priser i 2008, noe som veier opp for en lavere produksjon.

Overføringskostnadene knyttet til transport av kraft økte til 20 millioner kroner (13 millioner kroner) som følge av høyere priser.

Netto driftsinntekter ble dermed 229 millioner kroner (169 millioner kroner). Driftskostnadene utgjorde 259 millioner kroner (201 millioner kroner). Økningen skyldes primært økt prosjektaktivitet.

Driftsresultat for segmentet var -31 millioner kroner (-32 millioner kroner).

Resultatandel fra tilknyttede selskaper var -38 millioner kroner i 2008 mot et nullresultat året før.

DRIFTEN

Total produksjon for vindparkene i 2008 var 0,6 TWh mot 0,7 TWh året før.

I januar oppstod det brann i kabela som knytter Smøla vindpark til sentralnettet. Skadene var så omfattende at vindparken ikke kunne levere kraft til sentralnettet på 11 dager. Antatt produksjonstap var om lag 13 GWh. Deler av inntektstapet ble dekket av konsernets avbruddsforsikring.

I løpet av året ble det inngått en kontrakt på installasjon av heiser i alle vindturbinene.

Halvparten av heisene var installert ved utgangen av året.

Det ble funnet ti døde havørner etter kollisjon med møller i 2008. Av disse ble ni funnet på Smøla og en på Hitra. Statkraft satses betydelige ressurser på forskning som kan forhindre kollisjoner mellom havørn og vindturbiner.

Sykefraværet i segmentet var 3,3 % i 2008.

VEIEN VIDERE

Statkrafts mål er å bli en ledende aktør innen landbasert vindkraft i Norden og ta en betydelig posisjon innenfor havbasert vindkraft. I Norge skal målet nås via Statkraft Agder Energi Vind DA. Utenfor Norge skal ambisjonene realiseres enten i egen regi eller sammen med partnere.

NYE VEKSTMARKEDER

NYE VEKSTMARKEDER FORVALTER OG VIDEREUTVIKLER EIERPOSISJONER UTENFOR EUROPA OG INKLUDERER EIERANDELNE I SN POWER (50 % FREM TIL 13. JANUAR 2009 DA DEN ØKTE TIL 60 %).

I tillegg forvaltes en 20 % eierandel i Theun Hinboun Power Company (THPC) på vegne av Statkraft SF, som ikke inngår i de finansielle tallene for segmentet.

VANKRAFT

VINDKRAFT

621 MW
installert effekt

SN | POWER

FINANSIELLE NØKKELTALL – UNDERLIGGENDE DRIFT

	ENHET	2008	2007
Resultatandel tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	MILL. kr	87	158
Resultat før finans og skatt	MILL. kr	86	158
Investeringer	MILL. kr	200	1 200

SN Power hadde ved årsskiftet eierandeler i 17 vannkraftanlegg og ett gasskraftverk i Latin-Amerika og Asia. Kraftverkene har en total installert effekt på 966 MW, hvorav SN Powers andel er 621 MW. I tillegg har SN Power sammen med partnere 641 MW under bygging og rehabilitering. THPC eier et vannkraftverk på 210 MW og har to vannkraftverk på totalt 280 MW under bygging i Laos.

HOVEDPUNKTER

Det var totalt ni dødsulykker knyttet til SN Powers virksomhet i 2008, hvorav seks var ved utbyggingsprosjektet Allain Duhangan i India (43 % eierandel). Utbyggingsprosjektene La Higuera (50 % eierandel) og La Confluencia (50 % eierandel) i Chile hadde ett dødsfall hver i 2008, og en ti år gammel gutt omkom da han skulle hente opp en fotball fra inntakskanalen til et mindre kraftverk SN Power eier i Peru. I 2009 har

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring

→ **Segmenter**

Bærekraftig verdiskaping

det vært ytterligere to dødsfall i tilknytning til Allain Duhangan-prosjektet og ett dødsfall i Peru. SN Power har arbeidet målrettet for å heve HMS-standarden ved sine verk.

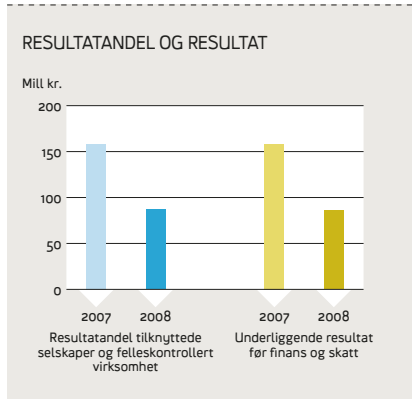
I desember 2008 ble det med SN Powers assistanse blant annet engasjert internasjonale eksperter ved Allain Duhangan-prosjektet, deriblant en ny leder for arbeidet med HMS. Sammen med andre tiltak er dette et viktig grep for å sikre god gjennomføring av nødvendige forbedringstiltak ved anlegget.

I november 2008 ble Norfund og Statkraft enige om å restrukturere eierskapet i SN Power. Gjennom kjøp av 578 363 aksjer fra Norfund, samt en rettet emisjon mot Statkraft på 2 milliarder kroner, økte Statkrafts eierandel i SN Power fra 50 til 60 %. I tillegg ble aksjonærvartalen reforhandlet og Statkraft fikk en opsjon på å kjøpe seg opp til 67 % til markedspris senest i 2015. Norfund fikk en opsjon på å selge seg helt eller delvis ut i samme periode. Parallelt ble det etablert et datterselskap for satsing i Afrika og Mellom-Amerika, hvor SN Power (51 % eierandel) går inn som eier sammen med Norfund. Avtalen fikk virkning fra 13. januar 2009.

I juni 2008 økte Norfund og Statkraft egenkapitalen i SN Power med 200 millioner kroner hver. Beløpet benyttes til prosjektutvikling og oppkjøp i Nepal og på Filippinene.

I løpet av 2008 har SN Power sammen med sin lokale partner Aboitiz overtatt de to vannkraftverkene Binga (50 %) og Ambuklao (50 %) på til sammen 175 MW på Filippinene. Høsten 2008 ble det igangsatt en større rehabilitering av det minste av disse kraftverkene.

SN Power startet høsten 2008 byggingen av Totoral vindpark (80 % eierandel) i Chile med en samlet installert effekt på 46 MW.

I 2008 ble det besluttet å utvide kapasiteten til THPC fra 210 til 500 MW gjennom oppgradering av eksisterende anlegg samt bygging av to nye kraftverk. En ny konsesjonsavtale er inngått med laotiske myndigheter. I tillegg er det inngått kraftsalgsavtaler med Electricity Generating Authority of Thailand og Electricité du Laos på til sammen 2,8 TWh per år. Avtalene løper 27 år etter at utbyggingen er ferdigstilt.

ØKONOMISKE RESULTATER

Statkrafts andel av SN Powers resultater utgjør 87 millioner kroner. Dette er 71 millioner kroner svakere enn i 2007. Nedgangen skyldes i hovedsak en svekkelse av filippinske peso som ga et valutatap og en tapsavsetning som følge av at utbyggingen av vannkraftverket La Higuera i Chile er forsinket. Prisene har vært gjennomgående høyere enn forventet i Peru og India, mens et nettutfall bidro til en noe lavere gjennomsnittspris på Filippinene.

DRIFTEN

Tilgjengeligheten til kraftverkene i Peru, India, Nepal, Sri Lanka og på Filippinene har vært gjennomgående god, fra over 95 % til oppunder 100 %. Det var ingen større avbrudd, og total produksjon for SN Powers relative andel var 2,5 TWh i 2008.

IKKE-FINANSIELLE NØKKELTALL

	ENHET	2008	2007
Installert effekt	MW	621	560
Produksjon – faktisk	TWh	2,5	1,5

Det er forsinkelser og kostnadsoverskridelser på utbyggingsprosjektene Allain Duhangan i India og La Higuera i Chile. La Confluencia-utbyggingen i Chile er også forsinket som følge av at riksvegen i området ble sterkt skadet under et uvær i mai 2008. Det arbeides tett med kontraktøren for å hente inn forsinkelsen. Rehabiliteringen og utvidelsen av vannkraftverket Ambuklao (50 % eierandel) på Filippinene startet høsten 2008 og går i henhold til plan. Vindparken Totoral i Chile forventes ferdigstilt som planlagt ved årsskiftet 2009–2010.

VEIEN VIDERE

Statkraft og Norfund inngikk høsten 2008 en ny aksjonærvartale vedrørende eierskap og strategisk utvikling av SN Power frem mot 2015. Målet er å øke SN Powers kraftverksportefølje fra dagens relative andel på 942 MW til 4000 MW i drift eller investeringsklart innen 2015. Veksten skal skje gjennom oppkjøp, rehabilitering og utbygging av vannkraftverk i utvalgte land i Latin-Amerika og Asia. I tillegg etablerte SN Power (51 %) og Norfund (49 %) 13. januar et eget selskap kalt SN Power Africa AS som skal fokusere spesielt på vannkraftutbygging i Afrika og Mellom-Amerika. Selskapets mål er 500 MW i Afrika og 200 MW i Mellom-Amerika innen 2015.

SKAGERAK ENERGI

VANNKRAFT

FJERNVARME

NETT

1313 MW
 installert effekt

3234 MILL NOK
 brutto driftsinntekter

FINANSIELLE NØKKELTALL – UNDERLIGGENDE DRIFT

	ENHET	2008	2007
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	3 234	2 209
Netto driftsinntekter	Mill. kr	3 128	2 170
EBITDA	Mill. kr	2 076	1 302
Driftsresultat	Mill. kr	1 596	869
Resultatandel tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	Mill. kr	-247	-108
Resultat før finans og skatt	Mill. kr	1 349	761
Urealiserte verdiendringer og engangsposter	Mill. kr	34	-42
Investeringer	Mill. kr	442	499

VIRKSOMHETEN ER KONSENTRERT OM PRODUKSJON OG OMSETNING AV KRAFT OG FJERNVARME SAMT NETTVIRKSOMHET I SKAGERAK ENERGI. ANNEN VIRKSOMHET ER FIBER OG ENTREPRENØRVIRKSOMHET.

Selskapet eies av Statkraft (66,6 %) og kommunene Skien (15,2 %), Porsgrunn (14,8 %) og Bamble (3,4 %). Produksjonsanleggene omfatter 45 hel- og deleide vannkraftverk med en samlet installert effekt på 1313 MW. Selskapet har om lag 177 000 nettkunder.

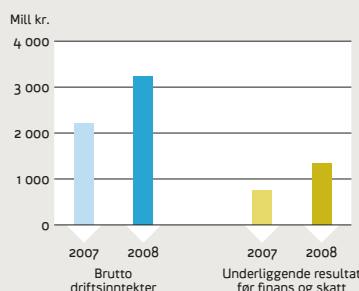
HOVEDPUNKTER

I september vedtok styrene i Skagerak Energi og Trondheim Energi en fusjon av avregningsselskapene Nota (Skagerak Energi) og Enita (Trondheim Energi). Det nye selskapet, Metor AS, blir en ledende aktør innenfor måling, avregning, fakturering og innfordring i det nordiske energimarkedet. Skagerak Energi eier 60 % og Trondheim Energi 40 % av det fusjonerte selskapet. Fusjonen fikk regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2009.

Ombyggingen av vannkraftverkene Grønvollfoss, Toklev og Vafos går som planlagt. Endringene vil øke produksjonen for disse verkene med 23 GWh til 213 GWh per år.

I mai fikk Skagerak Varme fornyet konsesjon fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) for bygging av fjernvarmeanlegg på Jarlsø i Tønsberg, samt konsesjon for bygging av et fjernvarmeanlegg i Horten. Utbyggingene ventes ferdigstilt i 2012 og årlig varmeproduksjon vil bli i overkant av 100 GWh. I januar etablerte Skagerak Varme og

DRIFTSINNTEKTER OG RESULTAT

Agder Energi selskapet Viking Varme for felles fjernvarmeutbygging. I løpet av 2008 søkte selskapet konsesjoner i Kongsberg og Larvik.

I november vant Skagerak Elektro en fireårs-kontrakt verdt 50 millioner kroner med Hafslund i Asker og Bærum. Kontrakten innebærer at alle kundeinitierte oppdrag i Hafslunds nett i Asker og Bærum skal gjennomføres av Skagerak Elektro. Fra før har Skagerak Elektro tilsvarende oppdrag i seks kommuner i Akershus og Østfold.

Ny administrerende direktør i Skagerak Energi, Knut Barland, tiltrådte i august.

ØKONOMISKE RESULTATER

Underliggende resultat før finans og skatt var 1349 millioner kroner (761 millioner kroner) i 2008.

Bruttodriftsinntekter var 3234 millioner kroner (2209 millioner kroner). Økningen skyldes hovedsakelig høyere kraftpriser og produksjonsvolum.

IKKE-FINANSIELLE NØKKELTALL

	ENHET	2008	2007
Årsverk	Antall	756	-
Sykefravær	%	4,4	-
Alvorlige miljøbrudd	Antall	0	-
Kraftproduksjon			
Installert effekt	MW	1 313	1 325
Produksjon – faktisk	TWh	6,5	5,7
Nettvirksomhet			
Antall kunder	1000	178	177
Lvert volum	GWh	6 508	6 421
Nettkapital	Mill. kr	2 772	2 800
Fjernvarme			
Antall kunder	1000	0,5	0,4
Lvert energi	GWh	26	24

Driftskostnadene var 1532 millioner kroner (1301 millioner kroner). Økningen er hovedsakelig knyttet til fibersatsingen.

Driftsresultat for året var 1596 millioner kroner (869 millioner kroner).

Resultatandel fra tilknyttede selskap var -247 millioner kroner (-108 millioner kroner). Endringen skyldes primært Telenor Cinclus, hvor Skagerak Energi eier 34 % og Telenor 66 %.

DRIFTEN

Det var stabil drift og produksjon innenfor kraftvirksomheten i 2008, og produksjonen utgjorde 6,5 TWh, hvilket er 0,8 TWh høyere enn i 2007. Produsert volum i 2008 var 25 % høyere enn midlere årsproduksjon.

Nettvirksomheten hadde i hovedsak normal driftssituasjon i 2008. Imidlertid medførte stormer i januar og oktober 2008 avbrudd i strømforsyningen og til dels betydelige

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring

→ Segmenter

Bærekraftig verdiskaping

skader på nettanlegg. Beredskapsplanene ble iverksatt og fungerte tilfredsstillende. Det er ikke registrert krav om kompensasjon for avbrudd over 12 timer.

Sykefraværet var 4,4 % i 2008.

VEIEN VIDERE

2009 blir et avgjørende år for Skagerak Energis planer innen gass. Gassrørprosjektet Skanled skal avklares i løpet av året og utgjør et avgjørende element i forhold til videre fremdrift i gasskraftplanene i Grenland.

Nettvirksomheten vil fortsatt arbeide for å restrukturere nettbransjen i regionen.

Innen fjernvarme vil man fortsette utviklingen av fjernvarmeprosjekter og arbeidet med å få flere konsesjoner.

KUNDER

VANNKRAFT

FJERNVARME

NETT

81 000

kraftkunder

95 000

nettkunder

1731 MILL NOK

brutto driftsinntekter

FINANSIELLE NØKKELTALL – UNDERLIGGENDE DRIFT

	ENHET	2008	2007
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	1 731	1 482
Netto driftsinntekter	Mill. kr	759	693
EBITDA	Mill. kr	336	327
Driftsresultat	Mill. kr	181	184
Resultatandel tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	Mill. kr	9	2
Resultat før finans og skatt	Mill. kr	190	191
Urealiserte verdiendringer og engangsposter	Mill. kr	-10	-
Investeringer	Mill. kr	169	277

KUNDER BESTÅR AV NETT-, FJERNVARME- OG KRAFTSALG SVIRKSOMHET SOM ER EID AV TRONDHEIM ENERGI. SEGMENTET HAR OM LAG 95 000 NETTKUNDER OG 81 000 KRAFTKUNDER.

Totalt har fjernvarmesystemet i Trondheim og Klæbu en installert effekt på 297 MW, som forsyner 550 næringskunder og 6000 husstander med fjernvarme. I Sverige har segmentet 211 MW fjernvarme og forsyner cirka 1300 kunder. Segmentet inneholder i tillegg eiendomsforvaltning.

HOVEDPUNKTER

Segmentet overtok fem svenske fjernvarmeanleggene i forbindelse med E.ON-transaksjonen, og fokus i 2008 har vært på å forberede implementering av disse. Anleggene, med en samlet produksjon på 330 GWh og installert effekt på 211 MW, styres og driftes av Trondheim Energi Fjernvarme fra 1. januar 2009.

Gjennom en samlet forretningsmodell for fjernvarme i Trondheim Energi Fjernvarme og Skagerak Varme, jobbes det enhetlig

med å etablere et felles fjernvarmeselskap i konsernet.

Nye Hesttrø transformatorstasjon i Klæbu kommune ble satt i drift 27. august 2008. Den nye transformatorstasjonen gir en bedre leveringssikkerhet til nettkundene i forsyningsområdet og er dimensjonert til å dekke en forventet forbruksøkning i Klæbu de kommende årene.

ØKONOMISKE RESULTATER

Segmentets underliggende resultat før finans og skatt var 190 millioner kroner i 2008 (191 millioner kroner).

Brutto driftsinntekter var 1731 millioner kroner (1482 millioner kroner). Økningen skyldes primært økte inntekter fra kraftsalg og fjernvarme som følge av høyere volum og pris.

Energikjøp og overføringskostnader utgjorde 972 millioner kroner (789 millioner kroner). Nettvirksomheten har en økning på 18 millioner kroner som i hovedsak skyldes økte priser, kraftsalg har en økning på 172 millio-

ner kroner som skyldes høyere innkjøpspris for strøm, og fjernvarme har en reduksjon på 10 millioner kroner fordi andelen avfallsenergi økte som følge av oppstart av ny linje.

Driftskostnadene var 578 millioner kroner (509 millioner kroner). Økningen skyldes primært økte avskrivninger og kostnader i forbindelse med nye fjernvarmeanlegg, samt kostnader i forbindelse med rettssak vedrørende utbyggingen av Heimdal varmesentral.

Driftsresultatet for segmentet var 181 millioner kroner (184 millioner kroner).

DRIFTEN

Virksomhetsområdene i segmentet hadde stabil drift og produksjon i 2008. Trondheim Energi Nett viste en fortsatt god utvikling i avkastning på nettkapitalen og i NVE sin effektivitetsmåling.

Det var større endringer i kundeporteføljen innen kraftsalg sammenlignet med tidligere år, noe som primært skyldes de store forskjellene i områdeprisene i 2008. Antall kunder ble redusert med i overkant av 2000 til om

lag 81 000, mens det innen nettvirksomheten var en økning i antall kunder fra i overkant av 94 000 til i underkant av 95 000.

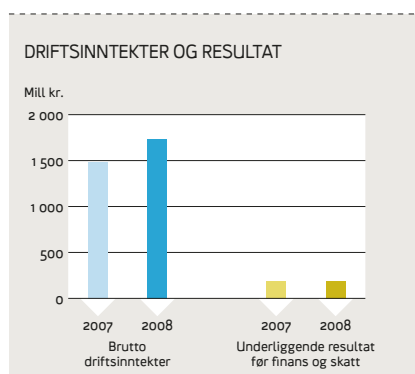
Fjernvarmedriften var stabil i 2008, men det var en noe lavere vekst enn forventet både i avfallsmottak og levert til kunde. Levert energimengde var 447 GWh.

Fjernvarmevirksomheten arbeidet i 2008 med utvikling av en rekke prosjekter samt forberedelser til overtagelsen av fjernvarmekerene i Sverige.

Sykefraværet i segmentet var 5,7 % i 2008.

VEIEN VIDERE

Statkraft er en betydelig aktør innen nett-, fjernvarme- og kraftsalgsvirksomhet og segmentet er derfor godt posisjonert for videre utvikling og vekst, både i og utenfor Norge. Statkraft vil utvikle nasjonale forretnings- og

vekstmodeller innen segmentet, der geografisk tilstedeværelse og kompetanse ivaretas. Selskapet ser betydelige gevinster knyttet til konsolidering og profesjonalisering av virksomheter innenfor kundesegmentet og har som ambisjon å øke kundegrunnet både innen nett, fjernvarme og kraftsalg, alene eller sammen med andre.

IKKE-FINANSIELLE NØKKELTALL

	ENHET	2008	2007
Årsverk	Antall	263	-
Sykefravær	%	5,7	-
Alvorlige miljøbrudd	Antall	0	-
Kraftsalg			
Antall kunder	1000	81	83
Levert volum	GWh	1 948	2155
Nettvirksomhet			
Antall kunder	1000	95	94
Levert volum	GWh	2 616	2681
Nettkapital	MILL. kr	842	857
Fjernvarme			
Antall kunder	1000	7,8	3
Levert energi	GWh	447	444

INDUSTRIELT EIERSKAP

INDUSTRIELT EIERSKAP FORVALTER STATKRAFTS EIERSKAP I BKK (49,9 %), AGDER ENERGI (45,5 %) SAMT STATKRAFTS DIREKTE EIERANDEL I FJORDKRAFT.

Målet er langsiktig lønnsomhet gjennom god industriell utvikling av de forskjellige virksomhetsområdene. Skagerak Energi blir rapportert som eget segment.

FINANSIELLE NØKKELTALL – UNDERLIGGENDE DRIFT

	ENHET	2008	2007	
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	3 510	2 758	
Resultat før finans og skatt, underliggende drift	Mill. kr	861	921	
Investeringer	Mill. kr	-	-	
<hr/>				
	ENHET	Fjordkraft	BKK	Agder Energi
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	3 510	4 121	7 211
Driftsresultat	Mill. kr	-18	2 379	1 701
Resultat etter skatt	Mill. kr	40	762	514
Sum eiendeler	Mill. kr	1 384	18 567	15 425

HOVEDPUNKTER

I november åpnet Agder Energi AS det nye kraftverket Hunsfoss Øst, den første store vannkraftutbyggingen på Sørlandet på ti år. Kraftverket erstatter et eldre kraftverk og gir en produksjonsøkning på 65 GWh. Det arbeides med en videre utvikling av selskapets vannkraftportefølje og det planlegges nye investeringer knyttet til vind, nettforsterkninger og fjernvarme.

BKK arbeider med å trygge kraftforsyningen i regionen og har forhåndsmeldt en ny 300-kilovolt ledning fra Modalen via Matre til Mongstad. Dette er siste etappe i arbeidet for å sikre kraftforsyningen i regionen. Ledningen kan tidligst stå ferdig i 2016.

ØKONOMISKE RESULTATER

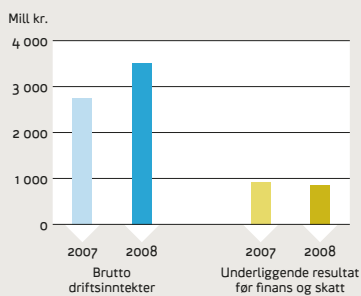
Resultat før finans og skatt var 861 millioner kroner (921 millioner kroner) i 2008. Nedgangen er primært knyttet til sluttbruker-

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring

→ Segmenter

Bærekraftig verdiskaping

DRIFTSINNTÆKTER OG RESULTAT

selskapet Fjordkraft. De tilknyttede selskapene BKK og Agder Energi viser henholdsvis en liten forbedring og en liten nedgang i underliggende resultat.

DRIFTEN

Driften i selskapene tilknyttet segmentet var i all hovedsak stabil i 2008.

Agder Energi arbeider med en videreutvikling av selskapets vannkraftportefølje og det planlegges nye investeringer knyttet til vind, nettforsterkninger og fjernvarme.

IKKE-FINANSIELLE NØKKELTALL

	ENHET	FJORDKRAFT	BKK	AGDER ENERGI
Årsverk	Antall	88	1 056	1 455
Sykefravær	%	4,3	4,9	4,0
Alvorlige miljøbrudd	Antall	0	0	0
Kraftproduksjon				
Installert effekt	MW	-	1 682	1 770
Produksjon – faktisk	TWh	-	7,2	9,5
Kraftsalg				
Antall kunder	1000	318	-	153
Lvert volum	TWh	9,5	-	6,8
Nettvirksomhet				
Antall kunder	1000	-	177	167
Lvert volum	GWh	-	7 621	5 210
Nettkapital	Mill. kr	-	3 035	2 574

Både BKK og Agder Energi planlegger linjeforsterkninger som vil være nødvendig for å utløse et betydelig potensial for småskala vannkraft i regionene, så fremt rammebetingelsene gjør dette økonomisk forsvarlig.

I 2008 var 40 % av volumet Fjordkraft AS solgte i bedriftsmarkedet strøm med opprinnelsesgaranti fra vannkraft, sammenliknet med 15 % i 2007.

VEIEN VIDERE

Industrielt eierskap arbeider for industriell samordning av likeartede virksomhetsområder i konsernet. Det er et mål å bidra til Eiermessig samordning mellom Skagerak Varmer og fjernvarmevirksomheten i Trondheim samt en fusjon av Fjordkraft og Trondheim Energi Kraftsalg. Det vil arbeides videre med å utvikle eierposisjonene.

ANNET

ANNET INKLUDERER FORRETNINGS-ENHETENE SØRØST-EUROPA VANNKRAFT, SOLKRAFT, SMÅSKALA VANNKRAFT, INNOVASJON OG VEKST, SAMT INVESTERINGEN I E.ON SVERIGE AB (44,6 %), KONSERNFUNKSJONER OG ELIMINERINGER.

VANNKRAFT

SOLKRAFT

SALTkraft

MARIN ENERGI

INNOVASJON

FINANSIELLE NØKKELTALL – UNDERLIGGENDE DRIFT

	ENHET	ELIMINERINGER		ELIMINERINGER	
		2008	2008	2007	2007
Brutto driftsinntekter	MILL. kr	495	-88	426	-69
Resultat før finans og skatt	MILL. kr	435	-69	1 184	-86
Investeringer	MILL. kr	462		77	

Aksjeposten i E.ON Sverige AB ble solgt til E.ON AG 31. desember 2008. Som en del av avtalen mottok Statkraft en aksjepost på 4,17 % i E.ON AG som inngår i segmentet fra 1.1.2009.

SØRØST-EUROPA VANNKRAFT

Forretningsenheten har ansvaret for alle vannkraftaktiviteter i Sørøst-Europa, inkludert oppkjøp og rehabilitering av eksisterende anlegg, samt utvikling og bygging av

nye vannkraftverk. Enheten har kontorer i Serbia, Albania, Romania og Montenegro.

19. desember signerte Statkraft og det østerrikske energikonsernet EVN en konsesjonsavtale for vannkraftutbygging med albanske myndigheter. Gjennom etableringen av et 50/50 joint venture-samarbeid skal de to selskapene utvikle et vannkraftprosjekt i Devoll-elven. Utbyggingen er et av de største vannkraftprosjektene i Europa og vil øke den totale vannkraftproduksjonen i Albania med 20 %. De tre vannkraftverkene vil få en total effekt på om lag 340 MW og en forventet gjennomsnittlig årsproduksjon på cirka 1 TWh. Prosjektet ventes gjennomført innen 2016.

Landene i Sørøst-Europa har det største potensialet for utvikling av ny vannkraft i Europa. Den økonomiske veksten tilsier økt kraftbehov i årene som kommer. Statkraft arbeider derfor langsiktig i regionen med utvikling av vannkraftprosjekter, og vil utvikle 1–1,5 TWh innen 2015.

SOLKRAFT

Forretningsenheten er ansvarlig for Statkrafts satsing innen solkraft. Målet er å utvikle solkraftanlegg i Europa, med fokus på Spania, Italia og Sørøst-Europa, med en samlet produksjonskapasitet på 75 MW innen utgangen av 2012. Prosjektene utvikles i samarbeid med lokale partnere. Nye, strategiske partnerskap vurderes løpende for å sikre økt markedstilgang, deltakelse i større deler av verdikjeden og tilgang til ny teknologi.

SMÅSKALA VANNKRAFT

Forretningsenheten er ansvarlig for eiermessig oppfølging av kraftverk og aktiviteter innenfor området Småskala vannkraft, herunder Småkraft AS (installert effekt på mellom 1 og 10 MW).

Småkraft AS¹ mottok ni nye konsesjoner i 2008. 13 kraftverk er under bygging og ytterligere 11 prosjekter har konsesjon og forventes igangsatt i løpet av 2009

og 2010. Småkraft har ytterligere 63 prosjekter med en forventet årlig produksjon på 860 GWh til behandling hos Norges vassdrags- og energidirektorat. Ved utgangen av 2008 hadde selskapet 12 kraftverk i drift med en samlet årlig produksjon på 129 GWh.

Ved å bygge relativt standardiserte småkraftverk er det mye å vinne i forhold til kostnader, tid og kvalitet. Hovedutfordringene for selskapet er saksbehandlingsskapasiteten i NVE, konkurransen om fallretter og begrenset nettkapasitet i deler av landet.

INNOVASJON OG VEKST

Forretningsenheten er ansvarlig for å utvikle nye forretningsområder, produkter og tjenester samt koordinere og initiere forsknings- og utviklingsaktiviteter.

Enheten etablerte høsten 2007 et havenergi-program i samarbeid med NTNU, Uppsala Universitet og Danmarks Tekniske Universitet. Målet er å bli Europas ledende kompetanse- og utdanningsnettverk på områdene offshore vindkraft, bølgekraft og tidevannskraft. Egne vannkraft- og kundeprogram er på trappene, i tråd med konsernets FoU-strategi.

Statkraft sendte i 4. kvartal konsesjons-søknaden for Sauda Energigjenvinning, et energieffektiviseringsprosjekt i samarbeid med Eramet Sauda. Forhandlinger pågår fortsatt med flere industribedrifter om samarbeid for energieffektivisering i industrien. Videre vedtok konsernet en strategi for posisjonering innen marin energi. Strategien prioriterer tidevannskraft foran bølgekraft, fordi denne teknologien anses som mest moden og fordi tilgangen på egnede områder for tidevannskraft er begrenset.

I 2008 startet Statkraft byggingen av verdens første prototyp for saltkraftverk i Hurum. Det pågår også et kontinuerlig arbeid med å videreutvikle membraner for saltkraftverk i samarbeid med en rekke eksterne partnere.

I desember dannet Statkraft selskapet THETIS Energy (51 % eierandel) sammen med to lokale partnere. Selskapet skal utvikle en tidevannstomt ved Torr Head i Nord-Irland.

I løpet av 2008 investerte Statkraft 162 millioner kroner i venturefondet Energy Future Invest AS (EFI).

På innovasjonssiden har Statkraft startet et nytt FoU-program for vannkraftteknologi, som sammen med Havenergiprogrammet skal bidra til verdiskapingen for konsernet.

Innenfor CO₂-håndtering har Statkraft i fjerde kvartal vedtatt å delta i første fase av SOLvit-programmet, et åtteårig FoU-program for utvikling av forbedrede kjemikalier for CO₂-fangst. I tillegg har Statkraft inngått avtale med Siemens om å utforme en kravspesifikasjon for hvordan et rensanlegg for et topplastbasert gasskraftverk kan se ut.

ØKONOMISKE RESULTATER

Underliggende resultat før finans og skatt for Annet, inkludert resultatandel fra E.ON Sverige, konsernfunksjoner og eliminerings, var 366 millioner kroner (1098 millioner kroner) i 2008. Nedgangen i resultatet skyldes hovedsakelig økt bemanning som følge av økt aktivitet og prosjektutvikling, samt at resultatandeler fra E.ON Sverige ikke ble resultatført i perioden fra styret i Statkraft vedtok å gå videre med byteavtalen, 18. juni 2008, til gjennomføringstidspunktet, 31. desember 2008. Ikke resultatført andel inngikk som en del av gevinsten som ble resultatført ved gjennomføringen av salget 31. desember 2008.

¹ Småkraft eies med 20 % hver av Statkraft, Trondheim Energi, Skagerak Energi, BKK og Agder Energi.

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring
Segmenter

→ Bærekraftig verdiskaping

Bærekraftig verdiskaping

Statkraftkonsernet skal skape langsiktige verdier for eier og samfunnet gjennom effektiv kommersiell virksomhet basert på prinsippet om bærekraftig utvikling. Omtrent 90 % av energien konsernet produserer er fornybar og gir liten negativ klimaeffekt. Konsernets miljøstyringsystem er under utvikling og skal utvides til å omfatte flere enheter. Ett alvorlig miljøbrudd inntraff da vannføringen i Surna ble sterkt redusert etter driftstans. Flere dødsfall i tilknyttede selskaper understreker utfordringer knyttet til helse og sikkerhet i internasjonal virksomhet.

→ **Statkraftkonsernet er i kraftig, internasjonal vekst. Dette gir organisasjonen nye utfordringer – ikke minst i forhold til sikkerhet og etisk opptreden**

→ **Produksjon av miljøvennlig energi er Statkrafts viktigste miljøbidrag – samtidig som miljøhensyn og systematisk håndtering av miljøspørsmål skal prege all virksomhet i konsernet**

STYRING OG ORGANISERING

Begrepet samfunnsansvar dekker en rekke områder, inkludert etikk, miljø, helse og sikkerhet og organisasjonsforhold. Alle disse områdene dekkes av konsernets styringssystem. Stabsressurser for de ulike områdene er ansvarlige for prosesser og verktøy felles for konsernet, mens den enkelte resultatenheter er ansvarlig for daglig drift, oppfølging og rapportering.

Prinsipper og overordnede retningslinjer for de enkelte områdene innen samfunnsansvar er gjengitt på konsernets nettsider.

ETISKE RETNINGSLINJER

Konsernets etiske retningslinjer skal tydelig definere rammene for etisk atferd, gi veiledning ved vanskelige vurderinger og fremme bevissthet om etiske problemstillinger. Retningslinjene gjelder for medarbeidere og alle som opptre på vegne av konsernet.

ETISK OPPTREDEN

Statkrafts internasjonale vekst og inntreden i nye markeder stiller nye krav til organisasjonen i forhold til etisk opptreden. I 2008 ble det derfor gjennomført opplæring og etisk dilemmatrening for flere av de resultatenheterne som utvikler prosjekter i nye markeder. I tillegg ble det besluttet å etablere et etikkprogram. Programmet omfatter revisjon av konsernets prinsipper og retningslinjer for etikk, utvikling av et nettbasert opplæringsprogram for alle medarbeidere, samt utvikling av kurs om etikk og samfunnsansvar for både ledere og øvrige medarbeidere.

VARSLING

Statkraft oppfordrer medarbeidere til å varsle om kritikkverdige forhold. Konsernrevisjonen er uavhengig varslingskanal med rett og plikt til å rapportere til styret. Retningslinjer som beskriver arbeidsgivers plikter ved mottatt varslings ble utarbeidet i 2008. Det ble registrert én varslings sak i 2008. Denne saken er fulgt opp i henhold til konsernets retningslinjer og er nå avsluttet.

ETIKK

Etikkprogram i
2009

- ØKT INNSATS I FORHOLD TIL ETISKE PROBLEMSTILLINGER – ETIKKPROGRAM SKAL UTVIKLES OG IMPLEMENTERES I 2009
- REVIDERTE RUTINER FOR VARSLING

ORGANISERING

I 2008 ble det etablert en stabsenhet for samfunnsansvar i Statkraft. Stabsenheten har ansvar for tilrettelegging av etisk styring i konsernet, på tvers av det ordinære arbeidet i linjen.

Konsernledelsen har en referansegruppe å rådføre seg med vedrørende etiske dilemmaer. Referansegruppen består av leder for konsernrevisjonen, juridisk direktør, leder for samfunnsansvar og HR-direktør.

SAMFUNN

43 566

millioner kroner i verdiskaping

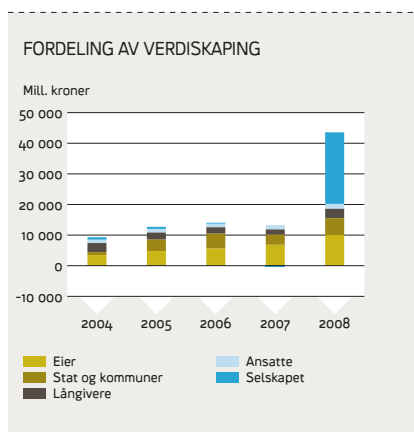

- ØKONOMISK VERDISKAPING PÅ 43 566 MILLIONER KRONER
- INNKJØP AV VARER OG TJENESTER FOR 3,7 MILLIARDER KRONER
- BYGGESTART FOR VERDENS FØRSTE PROTOTYP FOR SALTkraft PÅ TOFTE I HURUM

ØKONOMISK VERDISKAPING

Statkrafts totale økonomiske verdiskaping utgjorde 43 566 millioner kroner i 2008. Av dette ble 10 000 millioner kroner tilbakeført til eier som utbytte og konsernbidrag. Skatter og avgifter til stat og kommuner utgjorde 5524 millioner kroner. Skattebidraget til norske kommuner var 1408 millioner kroner. De ti kommunene som mottok størst andel (46 %) av skattebidraget fikk utbetalt tilsammen 653 millioner kroner. Kommunen med størst skatteinntekt fra Statkrafts virksomhet, Vinje kommune, mottok 91 millioner kroner.

Statkrafts samlede investeringer i 2008 var 2573 millioner kroner; 1758 millioner kroner i Norge og 815 millioner kroner utenfor Norge.

LEVERANDØRKJEDEN

I løpet av året kjøpte konsernet (eksklusive Fjordkraft, Småkraft, Baltic Cable og Statkraft Markets) inn varer og tjenester for cirka 3,7 milliarder kroner fra om lag 7500 leverandører. Statkraft har detaljerte retningslinjer for anskaffelser som skal sikre strukturert og etterprøvbart samhandling med og likebehandling av leverandører.

Statkraft benytter primært leverandører som er godkjent i den nordiske energibransjens felles kvalifikasjonsordning Sellihca, med cirka 2000 godkjente leverandører. Statkrafts leverandører gjøres kjent med konsernets etiske retningslinjer.

Spesielt viktige og sårbare leveranser følges opp særskilt ved at kontraktobjektet følges gjennom flere leverandørledd med avtalte bedriftsbesøk og uanmeldte inspeksjoner. Dette ble gjort i forbindelse med produksjon av en ny turbin til Svartisen kraftverk i 2008. Turbinen blir levert av en norsk kontraktspartner, men produsert av underleverandører i Kina.

Vekst og økt internasjonal virksomhet aktualiserer problemstillinger knyttet til helse og sikkerhet, miljø og etisk forretningsdrift i leverandørkjeden. Konsernet startet i 2008 et prosjekt for å forsterke systematikken i samhandlingen med leverandører gjennom utvelgelses-, kontrakts- og leveransefasene.

INTERNASJONALE AKTIVITETER

Statkraft ønsker å bidra til utvikling av lønnsomme kraftanlegg som gir varige økonomiske, sosiale og miljømessige bidrag i samfunnene der de bygges. Alle anlegg planlegges i samråd med lokale myndigheter og eksperter innen områdene miljø, menneskerettigheter og utvikling. Før utbyggingsbeslutninger fattes, gjennomføres analyser av miljømessige og sosiale konsekvenser i henhold til Verdensbankens standarder. Prosesser for risikostyring og programmer for sosial utvikling inngår i alle prosjekter. Ved utvikling av vannkraftprosjekter benyttes International Hydropower Association's Sustainability Guidelines og Assessment Protocol for å måle prosjektenes bærekraftprestasjon.

Utvikling av ny kraftproduksjon utenfor Europa skjer gjennom SN Power, der Statkraft gjennom 2008 hadde 50 % eierandel. I tillegg eier Statkraft SF 20 % av Theun-Hinboun Power Company i Laos.

I 2008 ble det tatt investeringsbeslutning på utvidelse av vannkraftverket Theun-Hinboun. Utvidelsesprosjektet har fått mye oppmerksomhet fra internasjonale miljøorganisasjoner som er spesielt opptatt av å sikre lokalbefolkningens rettigheter. Totalt er det satt av nesten 50 millioner amerikanske dollar for å sikre et bærekraftig prosjekt.

BÆREKRAFTVURDERINGER I INNKJØPSPROSESSEN

PREKVALIFISERING	VALG AV LEVERANDØR	KONTRAKT
<ul style="list-style-type: none"> → Fastsette minimumskrav ift helse og sikkerhet, miljø og etikk → Fastsette opplegg for oppfølging av leverandørkjeden <ul style="list-style-type: none"> • Bredde • Dybde 	<p>Objektive kriterier:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Sertifisering → Statistikk, målesystem → Resultater og prestasjoner → Målsetninger om forbedring → Valg og oppfølging av underleverandører 	<ul style="list-style-type: none"> → Konkrete krav ift helse og sikkerhet, miljø og etikk i kontrakt → Videreføring av krav mot underleverandører → Tydeliggjøre konsekvenser ved brudd på bærekraftkrav

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring
Segmenter

→ Bærekraftig verdiskaping

World Business Council for
Sustainable Development

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL

I forbindelse med konsernets internasjonale aktiviteter inntraff i 2008 ni dødsulykker, for mer informasjon se side 63.

Statkraft er aktiv i forhold til klima- og energi-politikk i flere internasjonale fora, blant annet World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), International Hydro Association (IHA) og Eurelectric. Statkraft la sammen med WBCSD og åtte andre energiselskaper frem rapporten "Power to Change" på FNs klimakonferanse i Poznan i Polen i desember 2008. Rapporten gjennomgår hvordan kraftsektoren kan bidra til å redusere de globale klimautslippene. Statkrafts engasjement i IHA har omfattet arbeid for å sikre bred oppslutning om et vurderingsverktøy for bærekraftigheten av vannkraftprosjekter (IHAs Sustainability Assessment Protocol). I forhold til Eurelectric har hovedspørsmålene gjennom 2008 vært knyttet til utformingen og vedtak av EUs såkalte grønne pakke.

Statkraft er også medlem av Transparency International, en organisasjon som bekjemper korrupsjon verden over.

INNOVASJON

Statkrafts samfunnsbidrag inkluderer kompetanseheving gjennom innovasjon. Konsernets innovasjonsaktiviteter koordineres av forretningsenheten Innovasjon og vekst.

Aktivitetene omfatter større FoU-programmer innenfor havenergi, vannkraft og kundesnittet, samt teknologianalyser og -overvåking og bidrag til FoU-prosjekter i den enkelte forretningsenhet. I dette arbeidet har Statkraft et tett samarbeid med partnere og forskningsmiljøer.

Rammen for Statkrafts innovasjonssatsing i perioden 2007–2009 er 230 millioner kroner. I 2008 ble viktige milepæler nådd i flere prosjekter. Blant eksemplene er byggestart av verdens første prototyp for saltkraft på Tofte i Hurum og sammen med partnere etablering av selskapet Thetis Ltd. for utvikling av tidevannskraft i Nord-Irland. En strategi for økt satsing på marin energi (tidevanns- og bølgekraft) ble også utarbeidet i 2008.

OMDØMME OG MERKEVARE

Statkraft arbeider for å styrke omdømmet og fremme merkevaren Statkraft. I løpet av året gjennomførte konsernet to profilerende reklamekampanjer i Norge.

Målinger i Norge viser at konsernets omdømme blant beslutningstagere og i finansmiljøer er på et høyt nivå. Kjennskapet til Statkraft er økende i befolkningen generelt, og andelen med et ganske godt eller meget godt inntrykk av Statkraft steg fra 45 % til 47 % i løpet av året.

SPONSORAVTALER

Statkraft støtter lokale formål innen kultur og idrett. Konsernet har for tiden løpende sponsoravtaler med Norges Skiskytterforbund, Det Norske Teatret, Oslo Jazzfestival, Nobels fredspriskonsert, Hardanger Musikkfest, Odd Grenland Fotball, Larvik Håndball, Selbu Håndball og MODO Hockey. Totalt brukte konsernet 18,75 millioner kroner på sponsorer i 2008.

STATKRAFTFONDET

Statkraftfondet er opprettet som en støtte til samfunnsnyttige formål. Fondets størrelse er på fem millioner kroner og deles ut til kandidater, organisasjoner og prosjekter som har vist evner til å tenke nytt, utvikle muligheter og skape løsninger. Statkraftfondet ble i 2008 delt ut til Ny-Ålesund-symposiet på Svalbard (2 millioner kroner) samt Vitensenteret i Trondheim og Technichus i Härnösand i Sverige (1,5 millioner hver). De to vitenskapsinstitusjonene samarbeider om et pedagogisk program som bidrar til å øke den kommende generasjonens interesse for fremtidens energiløsninger.

Statuttene for Statkraftfondet vil bli revidert i 2009 for å tydeliggjøre linken til konsernets strategi, og samtidig fange flere av dimensjonene ved konsernets utviklingsprosjekter.

MILJØ

15 478 MW
installert effekt

- UTVIDELSE AV KONSERNETS MILJØ-STYRINGSSYSTEM
- PRODUKSJON AV 48 TWh FORNYBAR ENERGI I 2008
- ETT ALVORLIG MILJØBRUDD – STERKT REDUSERT VANNFØRING I SURNA ELV ETTER UTFALL AV TROLLHEIM KRAFTVERK

MILJØVENNLIG ENERGI

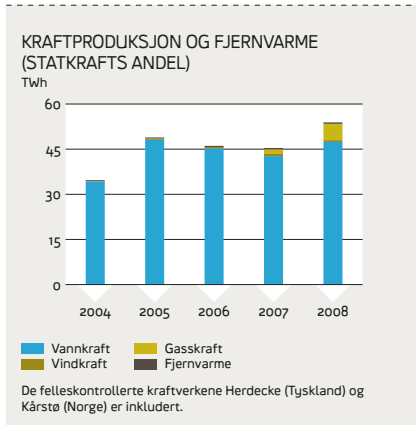
Produksjon av miljøvennlig energi er Statkrafts viktigste miljøbidrag. 89,7 % av Statkrafts energiproduksjon i 2008 var basert på fornybare kilder. Innlemmelsen av 63 nye kraftverk og fjernvarmeanlegg fra 31.12.2008 gjør Statkraft til Europas største produsent av fornybar energi. Andelen fornybar kraft, målt som installert effekt, er nå 86 %.

Både vann og vindkraftproduksjon skjer uten utslipp av farlige stoffer, CO₂ eller andre klimagasser. Gasskraftverkene medfører utslipp av klimagasser, men er et miljøvennlig alternativ sammenlignet med andre karbonbaserte energikilder. Fjernvarme produseres ved hjelp av ulike energikilder, inkludert en mindre andel olje og ikke-fornybart avfall. I 2008 var 82 % av produsert fjernvarme basert på ikke-fossilt brensel.

Effektiviseringsprosjekter økte produksjons- evnen i Statkrafts vannkraftverk med 45 GWh i 2008.

Energieffektivisering i samarbeid med industrien er et nytt og prioritert satsingsområde for Statkraft. I 2008 ble det inngått en intensjonsavtale med industriselskapet Eramet Norway om å gjenvinne energien fra overskuddsgassen ved Eramets smelteverk i Sauda. Prosjektet vil kunne gi 110 GWh ny elektrisitet per år fra 2011.

Statkraft driver handel med EUAs (CO₂-kvoter i det europeiske markedet for utslippsreduksjonsheter) og CERs (Certified Emission Reductions). Statkraft deltar også direkte i

prosjekter under Kyotoprotokollens grønne utviklingsmekanisme CDM (Clean Development Mechanism) og JI (Joint Implementation). Videre tilbyr Statkraft RECS-sertifikater (Renewable Energy Certificate System), en ordning hvor kundene mot en høyere betaling kan kjøpe garantert fornybar energi.

MILJØSTYRING

Datterselskapene Statkraft Energi AS og Statkraft Development AS er sertifisert i henhold til kravene i miljøstyringssystemet ISO 14001:2004. Det pågår et prosjekt med formål å utvikle et helhetlig miljøstyringssystem for konsernet, og systemet skal i løpet av 2009 implementeres i hele selskapet. Miljøstyringssystemet skal blant annet inkludere prosesskart og tydelige beskrivelser av hovedaktiviteter som miljøaspektgjennomgang, samsvarsvurdering og ledelsens gjennomgang.

MILJØBRUDD OG MILJØHENDELSER

Miljøbrudd og miljøhendelser registreres systematisk og rapporteres månedlig til konsernets ledelse og styre.

Det ble registrert ett alvorlig miljøbrudd og ingen alvorlige miljøhendelser i 2008. 27. juli fikk en strekning i Surna elv sterkt redusert vannføring i cirka 3,5 time etter en uforutsett stans i Trollheim kraftverk. Etter avklaring med Direktoratet for Naturforvaltning engasjerte Statkraft Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) for å evaluere de fiskebiologiske konsekvensene av hendelsen. Resultatet viser at omtrent 20 000 yngel av laks og sjørøtt kan ha strandet. Dette tilsvarer cirka 3000 utvandrende smolt som igjen utgjør omtrent 3 % av smoltproduksjonen nedstrøms kraftverket. Statkraft har bidratt

MILJØBRUDD OG -HENDELSER

	ENHET	2008	2007	2006
Alvorlige miljøbrudd	Antall	1	1	0
Alvorlige miljøhendelser	Antall	0	0	1
Mindre alvorlige miljøbrudd	Antall	27	32	18

KATEGORI	BESKRIVELSE
ALVORLIG MILJØBRUDD	Brudd på konsesjoner, manøvreringsreglement, lovverk, miljøplaner og selvpålagte krav med alvorlige miljøkonsekvenser eller konsekvenser for omdømmet
ALVORLIG MILJØHENDELSE	Hendelser med alvorlige eller potensielt alvorlige miljøkonsekvenser eller omdømmemessige konsekvenser som ikke går inn under definisjonen miljøbrudd
MINDRE ALVORLIG MILJØBRUDD	Brudd på konsesjoner, manøvreringsreglement, lovverk, miljøplaner og selvpålagte krav med moderate eller minimale miljøkonsekvenser og uten omdømmemessige konsekvenser

til etablering av to fond med formål å styrke og bevare lakse- og sjørøttstammene i Surna. Statkraft besluttet i 2007 å installere en omløpsventil i Trollheim kraftverk for å sikre vannføringen i Surna elv ved uforutsett stans i kraftproduksjonen. Omløpsventilen skal etter planen være i drift ved årsskiftet 2009/2010.

Det ble registrert 27 mindre alvorlige miljøbrudd i 2008. De fleste av disse oppsto i forbindelse med kortvarige brudd på kravene til minstevannføring.

Det ble funnet ti døde havørn etter kollisjon med vindturbiner i 2008. Av disse ble ni funnet på Smøla og én på Hitra. Dette antallet er det høyeste siden Smøla vindpark ble satt i drift i 2002. Statkraft har siden 2003 bidratt i et forskningsprosjekt med formål om å finne tiltak som bidrar til å redusere risikoen for kollisjoner mellom fugl og vindturbiner.

KLIMAGASSUTSLIPP

Statkrafts klimagassutslipp utgjorde 1 605 000 tonn i 2008. Dette er en økning fra 292 000 tonn i 2007. Økningen reflekterer først og fremst at 2008 var det første hele året hvor CO₂-utslippet fra gasskraftverket i Knapsack i Tyskland er inkludert i regnskapet.

Kildene for utslipp av klimagasser i 2008 var gasskraftverk, fjernvarmeverk, transport (drivstofforbruk i egen virksomhet samt tjenestereiser med bil og fly) og uhellsutslipp (utslipp av halon og SF₆).

Faktiske utslipp av CO₂ fra gasskraftverket Knapsack i 2008 utgjorde 1 541 300 tonn. Forbrenning i fjernvarmeanlegg medførte utslipp av 56 400 tonn fossil CO₂, mens

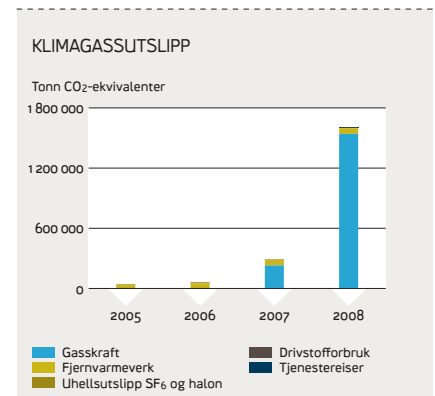
transport og uhellsutslipp bidro med 7000 tonn CO₂-ekvivalenter.

Fra 31.12.2008 ble ytterligere to gasskraftverk innlemmet i Statkrafts portefølje, hvilket vil føre til en øking av konsernets samlede CO₂-utslipp.

Konsernet vil kjøpe klimakvoter i det frivillige CO₂-kvotemarkedet for å nøytralisere klimagassutslipp fra drivstofforbruk, tjenestereiser og uhellsutslipp i 2008 for den virksomheten som ikke er underlagt pliktige kvoteordninger.

Konsernets prinsipper for anskaffelser av kjøretøy og reiser ble revidert i 2008 for bedre å reflektere konsernets miljø- og sikkerhetskrav.

Statkraft har siden 2003 vært involvert i forskning relatert til utslipp av klimagasser fra neddemmede vannmagasiner. Det arbeides spesielt med å fastsette internasjonalt anerkjent målemetodikk. I 2008 etablerte Statkraft og SN Power The SN Power Statkraft GHG Initiative, der resultater fra målinger i

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring
Segmenter

→ Bærekraftig verdiskaping

norske magasiner ses i sammenheng med undersøkelser gjort i magasiner i Laos og på Filippinene.

VASSDRAGSFORVALTNING

Miljøtilpasset drift av kraftverkene står sentralt i vassdragsforvaltningen i Statkraft. Aktiviteten omfatter også tiltak som elvetilpasninger, tilføring av egnet gyte- og oppvekstsubstrat, fiskeutsettinger, bygging av fisketrapper og forbedring av terskler og vandringshindre. Tilbakeføring av laks til vassdragene Rana og Røssåga etter gyrobehandling er eksempler på vellykkede tiltak der Statkraft har bidratt sammen med forvaltningen og lokale aktører. Statkraft driver syv fiskekultiveringsanlegg, og er en stor produsent av settefisk i Norge. Konsernett satte i 2008 ut 732 000 settefisk av laks, sjørørret, røye og innlandsørret. I tillegg ble det plantet nærmere 1,8 millioner rognkorn. Statkraft bedriver også omfattende overvåking av fiskebestander, gjennomfører fiskebiologiske undersøkelser og driver to av Norges tre genbanker for laks.

Gjennom prosjektet Elvelangs, som løper i perioden 2007–2012, bruker Statkraft 15 millioner kroner på å bedre forholdene for fisk og friluftinteresser i flere av de norske vassdragene hvor Statkraft er regulant. Prosjektet består av over 50 tiltak; to eksempler er utsetting av stor ørret i Totak i Telemark for bedre å tilrettelegge for fiske, og restaurering av en steinbu på Hardangervidda slik at denne kan brukes til overnatting.

ENERGI- OG RESSURSBRUK

I 2008 var elektrisitetsbruken i Statkraft 828 GWh, eksklusive energitap ved trafostasjoner og linjer. Energibruk knyttet til pumpekraft og elektrokjeler, 713 GWh, er inkludert. All elektrisitetsbruk i konsernett er sertifisert fornybar i henhold til RECS.

FORBRUK

	ENHET	2008	2007	2006
Elektrisitet	Gwh	828	843	213
Herav pumpekraft	Gwh	595	598	-
Herav elektrokjel til fjernvarmeverk	Gwh	118	107	-
Herav øvrig drift	Gwh	115	-	-
Herav sertifisert fornybar (RECS) *	%	100	100	100
Fossile brensler				
Naturgass, gasskraftverk	Mill. Nm ³	767,4	116,1	-
Fyrgass, fjernvarmeverk	Tonn	5 100	5 500	-
Fyringsolje	Tonn	800	2 200	-
Drivstoff **	Tonn	1 000	900	1 300
Annet brensel				
Avfall til fjernvarmeverk	Tonn	163 800	138 500	-
Biobrensel	Tonn	5 700	5 200	-
Trafo- og smøreoljer	Liter	4 700	6 800	10 388

* Inkluderer ikke energitap ved trafostasjoner og linjer. Elektrokjel er inkludert fra 2007.
** Omfatter forbruk av drivstoff til egen maskinpark..

Resultatenheten Produksjon har et mål om 10 % redusert egetforbruk av elektrisitet (eksklusive pumpekraft) innen 2010 i forhold til 2005/2006. Alle kraftverk har nå identifisert og gjennomført ENØK-tiltak. Et eksempel på tiltak er utskifting av lyskilder og installering av lysstyringssystemer i alle norske anlegg.

AVFALLSHÅNDTERING

Statkraft genererte i 2008 34 300 tonn farlig avfall. Mesteparten av dette (33 800 tonn) er slagg, filterstøv og filterkake fra fjernvarmeverket i Trondheim. Alt farlig avfall blir behandlet i tråd med gjeldende regelverk. Gjenvinningsgraden (material- og varmegjenvinning) av annet produsert avfall i resultat-enheten Produksjon var 81 % i 2008. Statkraft Energi har inngått en rammeavtale med ett renovasjonsselskap som skal bidra til en mer enhetlig og miljøvennlig avfallshåndtering. De fleste lysarmaturer med PCB-kondensatorer er nå skiftet ut. Resterende vil fases ut i løpet av 2009, i henhold til en plan for utfasing godkjent av SFT.

Ved større vedlikeholdsarbeid, opprustings- og utbyggingsprosjekter følges avfallshåndteringen opp gjennom egne miljøplaner.

LOKAL FORURENSING

Med virksomheten kan det følge noe uhellsslipp av gasser, i første rekke halon og SF₆. Det er også en viss risiko for oljespill fra kjøretøyer, anleggsmaskiner og produksjonsutstyr.

Støy kan forekomme lokalt i forbindelse med transport og drift av anlegg. Gasskraftverk vil i tillegg til utslipp av CO₂ også gi utslipp av NO_x.

HELSE OG SIKKERHET

4,6
H1 for
2008

- NI DØDSULYKKER I TILKNYTTET VIRKSOMHET
- 20 SKADER MED FRAVÆR I KONSERNETT I 2008, MOT 25 I 2007
- STABILT, LAVT SYKEFRAVÆR I STATKRAFT PÅ 3,9 %

HELSE- OG SIKKERHETSSTYRING

I Statkraftkonsernett preger hensynet til helse og sikkerhet all virksomhet, og målet er null skader. Helse- og sikkerhetsaspekter

AVFALL

AVFALLSTYPER	ENHET	2008	2007	2006
Farlig avfall	Tonn	34 287	26 765	-
Herav farlig avfall fra avfallsforbrenning *	Tonn	33 811	26 393	-
Herav annet farlig avfall	Tonn	476	372	267
Annet avfall	Tonn	1 640	1 268	2 154
Gjenvinningsgrad for annet avfall **	%	81	86	74
Herav materialgjenvinning	%	67	-	-
Herav energigjenvinning	%	14	-	-

* Består av slagg, filterstøv og filterkake. Rapportert fra 2007.
** Omfatter kun segmentet Produksjon og marked

skal identifiseres og vurderes i forkant av alle drifts- og vedlikeholdsaktiviteter. Hensyn til helse og sikkerhet er også et viktig element ved prosjektutvikling og valg av partnere og leverandører. Alle skader og farlige forhold blir registrert, analysert og fulgt opp på en systematisk måte.

Et konsernfelles styringssystem for helse og sikkerhet, som tilfredsstillende kravene i OHSAS 18001, er under utarbeidelse. Arbeidet inkluderer blant annet etablering av felles krav til kategorisering, analysering og oppfølging av HMS-avvik for konsernet, samt revidering av konsernets HMS-krav overfor partnere og leverandører.

Rapportering av helse og sikkerhet til konsernledelsen og styret skjer månedlig gjennom konsernmålekortet.

DØDSFALL I TILKNYTTET VIRKSOMHET

Det norske selskapet SN Power har en indirekte eierandel på 43 % i utbyggingsprosjektet Allain Duhangan (192 MW vannkraft) i India. Statkraft og Norfund eide i 2008 50 % hver av SN Power, mens Statkrafts eierandel økte til 60 % fra 13. januar 2009.

Per medio mars 2009 har 13 personer omkommet ved Allain Duhangan-prosjektet siden byggestart i 2006. Seks av dødsulykkene inntraff i 2008. De fleste av dødsulykkene var knyttet til transportaktivitet og stein- og snøskred. Anlegget er lokalisert i vanskelig og ulendt terreng.

Både Statkraft og SN Power har tydelig signalisert overfor Allain Duhangan-prosjektet at situasjonen er uakseptabel, og SN Power har trappet opp innsatsen for å forbedre sikkerhets- og miljøstyringen i prosjektet. I 2008 gjennomførte SN Power, med støtte fra Statkraft, to revisjoner av HMS-forholdene i prosjektet og en rekke tiltak ble iverksatt på bakgrunn av revisjonsresultatene. Blant annet engasjerte SN Power eksperter fra Norges Geotekniske Institutt for å bistå ved sikring av rasfarlige områder. Videre er det blitt engasjert en HMS-leder på anlegget som fortløpende vil følge opp prosjektets HMS-prestasjoner.

I tillegg til dødsulykkene i Allain Duhangan-prosjektet har det vært to dødsulykker ved utbyggingsprosjektene La Higuera (155 MW vannkraft) og La Confluencia (158 MW vannkraft) i Chile. Begge ulykkene inntraff

i forbindelse med transport. I tillegg omkom en ti år gammel gutt som skulle hente opp en fotball fra inntakskanalen til et mindre kraftverk SN Power eier i Peru.

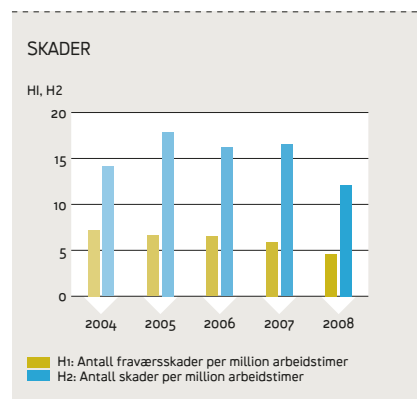
Statkraft arbeider kontinuerlig for økt forståelse for og etterlevelse av sikkerhetskrav i alle utviklingsprosjekter hvor konsernet er involvert. Helse- og sikkerhetsarbeid og -prestasjoner blir fulgt opp direkte i prosjektene og gjennom respektive styrever.

SKADER OG FARLIGE FORHOLD

Statkrafts mål er null skader i forbindelse med konsernets virksomhet. Indikatoren H1 (antall fraværsskader per million arbeidstimer) var 4,6 (5,9 i 2007), mens indikatoren H2 (antall skader per million arbeidstimer) var 12,1 (16,5 i 2007). Økt oppmerksomhet på rapportering og analyse av både hendelser og farlige forhold, samt strengere krav til granskning av alvorlige forhold, antas å være grunnen til den positive utviklingen. Likevel er resultatene ikke tilfredsstillende. Totalt ble det registrert 20 fraværsskader i 2008 og tilsammen 53 skader. I tillegg ble det registrert fem fraværsskader blant konsernets leverandører.

Konsernet har et uttalt ønske om å lære av skader og farlige forhold. Det legges derfor vekt på å etablere en sikkerhetskultur preget av åpenhet, samarbeid og vilje til etterlevelse. I 2008 ble det registrert 4524 farlige forhold i konsernet.

Statkraft ble i 2008 ilagt en bot på 100 000 kroner etter at en lærling ble alvorlig skadet i en arbeidsulykke på Smøla i 2006. Statkraft har godtatt boten og er enig i politiets konklusjon som tilsier at arbeidet ikke ble planlagt på en forsvarlig måte.

SYKEFRAVÆR

Sykefraværet i Statkraftkonsernet har de siste årene vært stabilt og var i 2008 3,9 %, det samme som i 2007. Målet er å ha sykefravær på mindre enn 4 %. Alle de norske selskapene i konsernet har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv med aktiv fraværsoppfølging og nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Statkraft ønsker å fremme god helse blant alle medarbeidere, og som et ledd i dette ble prosjektet "Energi for livet" videreført i 2008. Prosjektets mål er bedre helse med økt fysisk aktivitet som virkemiddel.

ORGANISASJON

15,1%
vekst i antall
årsverk fra
31.12.07 til 31.12.08

- **BETYDELIG VEKST – 2633 ÅRSVERK PER 31.12.2008 (2287 PER 31.12.2007)**
- **OMFATTENDE ORGANISASJONSENDRING 1.7.2008**
- **NORGES TREDJE BESTE ARBEIDSPASS I KÅRINGEN "GREAT PLACE TO WORK"**

VEKST OG ENDRING

Statkraftkonsernet er i kraftig internasjonal vekst. Gjennom 2008 økte antall årsverk fra 2287 til 2633 inkludert 183 årsverk gjennom E.ON-avtalen. Konsernet hadde per 31.12.2008 medarbeidere i 15 land som til sammen representerte 35 nasjonaliteter. For å møte Statkrafts internasjonale satsing ble konsernet reorganisert 1.7.2008. Også konsernets HR-stab er restrukturert for å bedre håndtere den nye virksomheten. Alle forretnings- og stabsenheter har fått sin egen HR-partner, og det er etablert nye avdelinger for strategisk HR, rekruttering og introduksjon.

LIKESTILLING OG MANGFOLD

Kjønnfordelingen i Statkraft er på linje med norsk energibransje for øvrig, med en kvinneandel på 24 % (likt som i 2007).

Marked og rammebetingelser
Konsernstrategi
Økonomi og finans
Risikostyring og internkontroll
Foretaksstyring
Segmenter

→ Bærekraftig verdiskaping

Blant nyansatte var kvinneandelen 26 %. Andelen kvinner i lederstillinger er 21 %. I konsernledelsen er det én kvinne av seks. I styret er kvinneandelen 44 %, tre av seks aksjonærvalgte representanter og én av tre representanter for de ansatte er kvinner. Gjennomsnittslønn for kvinner er 93 % av gjennomsnittslønn for menn. Dette reflekterer at Statkraft har flere menn enn kvinner i høyere stillinger.

Statkrafts livsfaseprinsipper for medarbeidere over 62 år gir økt fleksibilitet for konsernet og økt insitamant til medarbeidere om å fungere lenger i stillingen.

KOMPETANSE

Statkraft har en kompetansesammensetting som er godt tilpasset konsernets virksomhet. Om lag 38 % av medarbeiderne har utdanning på høyskole- eller universitetsnivå og om lag 31 % er fagarbeidere med fagbrev. Gjennomsnittsalderen blant Statkrafts medarbeidere er 45 år. Gjennomsnittlig ansiennitet er 14 år, mens turnover i arbeidsstokken var 4,0 % i 2008.

Konsernets internasjonale vekst gir behov for ny kompetanse, og Statkraft har derfor økt satsingen på kompetanseutvikling. I 2009 vil konseptet "Statkraft University" utvikles og implementeres. Konseptet vil tilby kortere og lengre kurs innenfor en rekke områder. I tillegg vil det legges til rette for en tettere oppfølging av den enkelte medarbeiders kompetanse og opplæringsbehov.

På sikt vil det være en utfordring å sikre tilstrekkelig nyrekruttering av fagarbeidere til konsernets kraftverk. For å møte dette har Statkraft i en årrekke tilbudt lærlingprogrammer, og i 2008 var 48 lærlinger i arbeid.

Statkraft har som mål å være blant de ti mest foretrukne selskapene for nyutdannede fra for Statkraft viktige rekrutteringslinjer

ved universiteter og høyskoler i Norge. I en undersøkelse blant cirka 10 000 avgangsstudenter gjennomført av Universum Graduate Survey kom Statkraft i 2008 på 35. plass blant økonomistudentene og 10. plass blant teknologistudentene. Statkrafts to-årige traineeprogram er et attraktivt tilbud, og i 2008 var i alt 35 traineer i arbeid i ulike deler av konsernet.

Statkraft ble i 2008 kåret som Norges tredje beste arbeidsplass blant virksomheter med over 250 ansatte. Kåringen er gjennomført av Great Place to Work Institute Norge, og Statkraft utmerker seg spesielt på områdene respekt, omsorg, gode velferdsordninger og fleksibel arbeidstid.

ORGANISASJONS- OG LEDELSES-EVALUERING

Statkraft gjennomfører årlig en evaluering av organisasjonen og lederne som omhandler blant annet strategi, mål, kompetanse, organisasjonsforhold og arbeidsmiljø. Totalresultatet rapporteres til konsernledelse og styre gjennom konsernmålekortet.

I 2008 ble undersøkelsen for første gang gjennomført i hele konsernet med svært gode resultater – 4,1 på en skala fra 1 til 5. Svarprosenten var som tidligere meget høy, 87 %.

LEDELSESUTVIKLING

I alt 55 ledere deltok i 2008 i ett av konsernets tre lederprogrammer (Just, Next og Reflexion) tilpasset ulike nivåer. Programmene utvikles kontinuerlig og tilpasses nye utfor-

dringer, inkludert internasjonal vekst. 301 medarbeidere gjennomgikk i 2008 konsernets prosjektlederutdanning.

En mer systematisk og omfattende oppfølging og evaluering av ledere, både i forhold til leveranser og adferd, er under utvikling. Et pilotprosjekt om lederevaluering ble gjennomført i 2008 og videre implementering er under planlegging.

INSENTIVORDNINGER

Statkraft har en felles ordning med kollektiv variabel lønn for alle medarbeidere, unntatt Fjordkraft som har en egen avtale. Ordningen tok i 2008 utgangspunkt i en operasjonell indeks og en indeks for avviksregistrering og forbedringsforslag. Hver av indeksene kan gi en maksimal uttelling på 15 000 kroner i året per medarbeider. Kollektiv variabel lønn ga i 2008 en utbetaling på 5000–28 000 kroner i de ulike selskapene.

Individuell variabel lønn er basert på bidrag til måloppnåelse og etterlevelse av Statkrafts visjon og verdier. Gjennomsnittlig avsetning til individuell variabel lønn for 2006, 2007 og 2008 er satt til 3,5 % av den totale lønnsmasse med et øvre tak for hver enkelt medarbeider på 10 % av egen lønn.

ATTRAKTIVITET SOM ARBEIDSGIVER I NORGE

FORETRUKKET ARBEIDSGIVER BLANT	ENHET	MÅL	2008	2007	2006
Økonomistudenter, totalt	Rangering	-	43	53	33
Økonomistudenter, utvalgte linjer *	Rangering	10	35	-	-
Teknologistudenter, totalt	Rangering	-	15	28	41
Teknologistudenter, utvalgte linjer *	Rangering	10	10	-	-

* Utanningslinjer identifisert som spesielt relevante for Statkraft.

Kilde: Universum Graduate Survey

**INNHold
REGNSKAP:**

65 REGNSKAP			
		Statkraft AS	Statkraft konsern
Resultatregnskap	106		66
Balanse	107		67
Kontantstrømoppstilling	108		68
Egenkapital			69
Regnskapsprinsipper	109		
Noter	110		70
Revisors beretning	117		117
118 BÆREKRAFTREGNSKAP			
Bærekraftregnskap			118
GRI-indeks			126
Om bærekraftrapporteringen			128
Revisors uttalelse			129

→ Resultat

Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital
Noter
Revisors beretning

Resultat- regnskap

STATKRAFT AS KONSERN

Beløp i mill. kroner	NOTE	2008	2007
Salgsinntekter	7	24 205	16 544
Andre driftsinntekter	8	856	1 075
Brutto driftsinntekter		25 061	17 619
Energikjøp	9	-4 416	-2 680
Overføringskostnader		-1 326	-939
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	10	4 282	-739
Netto driftsinntekter		23 601	13 261
Lønnskostnader	11	-1 853	-1 604
Avskrivninger og nedskrivninger	17, 18	-1 553	-1 639
Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	13	-1 077	-983
Andre driftskostnader	14	-2 500	-1 793
Driftskostnader		-6 983	-6 019
Driftsresultat		16 618	7 242
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	19	935	2 613
Finansinntekter	15	26 435	400
Finanskostnader	15	-3 066	-1 717
Urealiserte verdiendringer valuta- og rentekontrakter	15	-3 102	227
Netto finansposter		20 267	-1 090
Resultat før skatt		37 820	8 765
Skattekostnad	16	-4 558	-2 133
Resultat etter skatt		33 262	6 632
Herav minoritetens andel		250	166
Herav majoritetens andel		33 012	6 466

Resultat

Balanse ←

Kontantstrømoppstilling

Egenkapital

Noter

Revisors beretning

Balanse

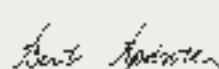
STATKRAFT AS KONSERN

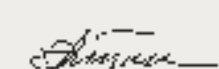
Beløp i mill. kroner	NOTE	31.12.08	31.12.07
EIENDELER			
Immaterielle eiendeler	17	2 481	1 589
Varige driftsmidler	18	74 553	56 228
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	19	14 387	32 131
Øvrige finansielle anleggsmidler	20	25 169	2 944
Anleggsmidler		116 590	92 892
Beholdninger	21	699	303
Fordringer	22	11 646	5 094
Kortsiktige finansielle plasseringer	23	349	347
Derivater	24	12 806	8 326
Bankinnskudd, kontanter og lignende	25	2 209	3 150
Omløpsmidler		27 709	17 220
Eiendeler		144 299	110 112
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital		31 569	31 569
Opptjent egenkapital		37 983	10 032
Minoritetsinteresser		2 772	2 817
Egenkapital		72 324	44 418
Avsetning for forpliktelser	26	11 327	10 831
Rentebærende langsiktig gjeld	27	30 639	30 361
Langsiktig gjeld		41 966	41 192
Rentebærende kortsiktig gjeld	28	10 152	6 923
Betalbar skatt	16	2 735	1 583
Annen rentefri gjeld	28	5 823	3 542
Derivater	24	11 299	12 454
Kortsiktig gjeld		30 009	24 502
Egenkapital og gjeld		144 299	110 112

Styret i Statkraft AS
Oslo, 18. mars 2009

Arvid Grundekjøn
styreleder

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth

Halvor Stenstadvold

Aud Mørk

Egil Nordvik

Thorbjørn Holøs

Astri Botten Larsen

Odd Vanvik

Bård Mikkelsen
konsernsjef

Resultat
Balanse→ **Kontantstrømoppstilling**Egenkapital
Noter
Revisors beretning**Kontantstrøm-
oppstilling**

STATKRAFT AS KONSERN

Beløp i mill. kroner	2008	2007
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN		
Resultat før skatt	37 820	8 765
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	-12	-9
Avskrivninger og nedskrivninger	1 553	1 639
Gevinst fra salg av aksjer	-25 591	-
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	-935	-2 613
Urealiserte verdiendringer	-1 180	512
Betalt skatt	-1 775	-2 301
Tilført fra årets virksomhet	9 880	5 993
Endring i langsiktige poster	2 159	-370
Endring i kortsiktige poster	-3 119	678
Utbytte fra tilknyttede selskaper	2 579	1 419
Netto likviditetsendring fra virksomheten	A	7 720
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER		
Investeringer i varige driftsmidler, vedlikehold	-796	-571
Investeringer i varige driftsmidler, kapasitet	-1 196	-1 443
Salg av anleggsmidler (salgssum)	13	25
Utbetalinger av utlån	-486	-212
Investeringer i andre foretak	-581	-1 800
Netto likviditetsendring fra investeringer	B	-4 001
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING		
Opptak av ny gjeld	6 525	11 786
Nedbetaling av gjeld	-7 551	-6 236
Innskudd av kapital	-	24
Utdelt utbytte og konsernbidrag	-8 396	-7 895
Netto likviditetsendring fra finansiering	C	-2 321
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	1 398
Valutakurseffekter på kontantstrøm	28	-6
Likviditetsbeholdning 01.01	3 150	1 758
Likviditetsbeholdning 31.12	2 209	3 150
Ubenyttede kommitterte kredittlinjer	8 000	5 000
Ubenyttet kassekreditt	400	400

Bytteavtale med E.ON AG ble gjort opp uten kontantvederlag i 2008.

Egenkapital

STATKRAFT AS KONSERN

Beløp i mill. kroner	INNSKUTT KAPITAL	OPPTJENT KAPITAL	AKKUMULERTE	SUM MAJORITET	MINORITETS- INTERESSE	SUM EGENKAPITAL
			OMREGNINGS DIFFERANSER			
Egenkapital 01.01.07	31 569	9 284	769	41 622	2 943	44 565
Periodens resultat	-	6 465	-	6 465	166	6 631
Endring i omregningsdifferanser på investeringer	-	-	-1 636	-1 636	-21	-1 657
Endring i verdi på sikringsinstrumenter	-	-	821	821	-	821
Estimatavik pensjoner	-	-118	-	-118	-39	-157
Egenkapitalføringer i tilknyttede selskaper	-	-357	-	-357	-	-357
Utdelt utbytte og konsernbidrag	-	-5 598	-	-5 598	-417	-6 015
Endret konsernbidrag tidligere år	-	404	-	404	-	404
Kapitalforhøyelser	-	-	-	-	24	24
Endring som følge av oppkjøp	-	-2	-	-2	161	159
Egenkapital 31.12.07	31 569	10 078	-46	41 601	2 817	44 418
Periodens resultat	-	33 012	-	33 012	250	33 262
Endring i omregningsdifferanser på investeringer	-	-	3 364	3 364	-18	3 346
Endring i verdi på sikringsinstrumenter	-	-	-12	-12	-	-12
Omregningsdifferanser som inngår i gevinstberegning	-	-	-931	-931	-	-931
Estimatavik pensjoner	-	-417	-	-417	-100	-517
Egenkapitalføringer i tilknyttede selskaper	-	-229	-	-229	-	-229
Utdelt utbytte og konsernbidrag	-	-6 836	-	-6 836	-197	-7 033
Kapitalforhøyelser	-	-	-	-	20	20
Egenkapital 31.12.08	31 569	35 608	2 375	69 552	2 772	72 324

Det er i styremøte 18. mars 2009 foreslått å yte 10 000 millioner kroner i konsernbidrag uten skatteeffekt til morselskapet Statkraft SF.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Noter

KONSERN

OVERSIKT OVER NOTER TIL KONSERN- REGNSKAPET

GENERELT

- Note 1 Regnskapsprinsipper m.v.
Note 2 Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger
Note 3 Viktige hendelser og hendelser etter balansedagen
Note 4 Oppkjøp og virksomhets sammenslutninger
Note 5 Konsoliderte selskaper
Note 6 Segmentinformasjon

RESULTATREGNSKAP

- Note 7 Salgsinntekter
Note 8 Andre driftsinntekter
Note 9 Energikjøp
Note 10 Urealiserte verdiendringer energikontrakter
Note 11 Lønnskostnader og antall årsverk
Note 12 Pensjoner
Note 13 Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter
Note 14 Andre driftskostnader
Note 15 Finansposter
Note 16 Skatter

BALANSE

- Note 17 Immaterielle eiendeler
Note 18 Varige driftsmidler
Note 19 Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 20 Øvrige finansielle anleggsmidler

- Note 21 Beholdninger
Note 22 Fordringer
Note 23 Kortsiktige finansielle plasseringer
Note 24 Derivater
Note 25 Bankinskudd, kontanter og lignende
Note 26 Avsetning for forpliktelser
Note 27 Rentebærende langsiktig gjeld
Note 28 Kortsiktig gjeld

FINANSIELLE INSTRUMENTER OG RISIKO

- Note 29 Bruk av finansielle instrumenter
Note 30 Sikringsbokføring
Note 31 Virkelig verdi av finansielle instrumenter
Note 32 Markedsrisiko i konsernet
Note 33 Analyse av markedsrisiko
Note 34 Kredittrisiko og likviditetsrisiko
Note 35 Styring av kapitalstruktur

ANDRE OPPLYSNINGER

- Note 36 Ytelser til ledende ansatte og styret
Note 37 Honorar til ekstern revisor
Note 38 Nærstående parter
Note 39 Pantstillelser, forpliktelser og garantiansvar
Note 40 Leieavtaler
Note 41 Betingede utfall, tvistesaker m.m
Note 42 Aksjer og aksjonærforhold

01

REGNSKAPS- PRINSIPPER

GENERELL INFORMASJON

Statkraft AS er et norsk aksjeselskap, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft AS er eiet 100 % av Statkraft SF som igjen er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet Statkraft avlegger konsernregnskap for 2008 i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er godkjent av EU.

Endringer i regnskapsprinsipper, nye regnskapsstandarder og fortolkninger Regnskapet er avlagt etter alle pliktige standarder utgitt av International Accounting Standards Board (IASB) og International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC).

Standarder tatt i bruk gjennom året 2008:

- IFRS 8 – Operating Segments. Standarden tilsier at ledelsesrapportering skal legges til grunn ved segmentinndelingen. Standarden trådte i kraft 1. januar 2009, men Statkraft benyttet muligheten til å tidligimplementere denne i forbindelse med intern reorganisering fra og med 1. juli 2008.
- International Accounting Standards (IAS) 23 – Borrowing Costs. Standarden er oppdatert, og fra 1. januar 2009 er det pliktig å balanseføre byggefinansiering. Dette prinsippet anvendes allerede i Statkraft

Relevante standarder og fortolkninger utgitt ved avleggelsen av regnskapet, men ikke tatt i bruk av Statkraft:

- IFRS 3 – Business Combinations. Standarden er oppdatert, og fra 1. juli 2009 får den konsekvenser for hvordan oppkjøp regnskapsføres. Hovedeffektene knytter seg til presentasjon og måling av eiendeler og forpliktelser knyttet til oppkjøpstransaksjoner og behandling av transaksjonskost-

nader. Standarden vil dermed påvirke fremtidige oppkjøp for Statkraft.

- IFRIC 12 – Service Concession Arrangements. Fortolkningen gir veiledning til regnskapsføring av private selskapers involvering i offentlig infrastruktur.
- IFRIC 16 – Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation. Fortolkningen er oppdatert og får konsekvenser for hvordan sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet kan sikringsbokføres gjennom at sikringsinstrumentet er et finansielt instrument som holdes av den samme utenlandske virksomheten som er identifisert som sikringsobjekt.
- IFRIC 18 – Transfers of Assets from Customers. Fortolkningen får konsekvenser for regnskapsføring av eiendeler overført fra kunder.
- Amendment to IAS 27 – Consolidated and Separate Financial Statements. Tillegget til standarden omhandler presentasjon av morselskapets finansregnskap sett opp mot konsernregnskapet.

Amendment til IAS 27, IFRIC 12, IFRIC 16 og IFRIC 18 er foreløpig ikke godkjent av EU. Det forventes at disse kan få konsekvenser for Statkraft, men effektene er foreløpig ikke estimert.

Øvrige nye standarder og fortolkninger forventes ikke å gi effekter av betydning for Statkraft.

Sammenligningstall Alle beløpmessige størrelser i resultat, balanse, kontantstrøm og tilleggsopplysninger er angitt med ett års sammenligningstall.

SAMMENDRAG AV VIKTIGE REGNSKAPS- PRINSIPPER

Konsolidering og konsernregnskap Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede

økonomiske stillingen for morselskapet Statkraft AS og dets kontrollerende eierandeler i andre selskaper presentert som én økonomisk enhet. Selskapenes interne omsetning og mellomværende, samt gevinster og tap som er oppstått ved transaksjoner mellom selskapene, er eliminert.

I konsernregnskapet inkluderes de selskapene hvor Statkraft direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse eksisterer normalt der eierskapet direkte eller via andre kontrollerte enheter overstiger 50 %. Datterselskaper kjøpt eller etablert i løpet av året inkluderes fra og med kjøps- eller etableringstidspunktet.

Oppkjøp Ved oppkjøp legges transaksjonstidspunktet til grunn for fastsetting av kostpris og mer- eller mindreverdi-analyser. Transaksjonstidspunktet er når risiko og kontroll er overdratt og sammenfaller normalt med gjennomføringstidspunktet. Kostpris på aksjer i datterselskaper elimineres mot egenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser innregnes til deres virkelige verdier. En eventuell forskjell mellom kostpris og virkelig verdi på overtatte eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser føres som goodwill eller inntektsføres dersom kostpris er lavest. Det avsettes ikke til utsatt skatt på goodwill.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter Eierandeler i selskaper hvor Statkraft har betydelig, men ikke bestemmende innflytelse, og eierandeler i selskaper med delt kontroll (ikke deleide kraftverk), er behandlet etter egenkapitalmetoden. Konsernets andel av selskapets resultat etter skatt, korriger for merverdiavskrivninger og eventuelle avvik i regnskapsprinsipper, vises på egen linje i konsernets resultatoppstilling. I balansen er investeringen klassifisert som anleggsmiddel og står oppført til kostpris korriger for akkumulerte resultatandeler, mottatte utbytter, valutajusteringer samt egenkapitalføringer i selskapet.

Prinsipper for å innarbeide kjøp av tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er de samme som for kjøp av datterselskaper.

Deleide kraftverk Kraftverk med delt eierskap, det vil si verk Statkraft driver, men der andre er medeiere, og verk andre driver, men der Statkraft er medeier, er regnskapsført i henhold til IAS 31. Kraftverkene tas inn som felleskontrollerte eiendeler med Statkrafts andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld.

Utleide kraftverk Kraftverk som er utleid til andre, føres brutto i regnskapet. Brutto leieinntekter inngår i andre driftsinntekter, og driftskostnader regnskapsføres under vedkomende kostnadsart.

Inntekter

Inntektsføring generelt Inntektsføring ved salg av varer og tjenester skjer ved opptjening. Opptjening ved varesalg skjer i det hoveddelen av risiko og kontroll over varen går over til kjøper.

Energinntekter Inntekter fra kraftsalg regnskapsføres som salgsinntekter ved levering. Realiserte inntekter fra fysisk og finansiell handel i energikontrakter presenteres som salgsinntekter. Der slike fysiske og finansielle kontrakter er omfattet av IAS 39 som finansielle instrumenter (derivater), presenteres endringer i virkelig verdi under urealiserte verdiendringer energikontrakter. Realiserte inntekter fra handelsporteføljer presenteres netto under salgsinntekter.

Nettinntekter Nettvirksomhet er underlagt inntektsrammegulering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). NVE fastsetter hvert år en maksimal inntektsramme for den enkelte netteier. Denne rammen reduseres årlig med et generelt effektivitetskrav på 1,5 %. I tillegg kan netteier bli pålagt individuelle effektivitetskrav. Inntektsrammens størrelse kan justeres ved endringer i leveringskvaliteten. Inntekter innregnet i resultatregnskapet tilsvarer de faktiske tariffinntektene gjennom året. Forskjellen mellom inntektsrammen og faktiske

tariffinntekter utgjør mer- eller mindreinntekt. Mer- eller mindreinntekt er ikke balanseført. Størrelsen på denne er opplyst i note 41.

Utbytte Mottatt utbytte fra selskaper annet enn datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter inntektsføres i det utdeling av utbytte endelig vedtas i det utdelende selskap.

Salg av varige driftsmidler Ved salg av varige driftsmidler beregnes gevinst/tap ved salget ved å sammenholde salgssum med gjenværende innregnet verdi av det solgte driftsmiddelet. Beregnet gevinst/tap presenteres som del av henholdsvis andre driftsinntekter eller driftskostnader.

Offentlige tilskudd Offentlige tilskudd innregnes netto i resultat og balanse. Der tilskudd er knyttet til aktiviteter som innregnes i resultatregnskapet direkte, er tilskudd behandlet som en reduksjon av de kostnader som knytter seg til aktiviteten og som tilskuddet er ment å skulle dekke. Der tilskuddet er knyttet til prosjekter som innregnes i balansen, er tilskudd behandlet som en reduksjon av beløp innregnet i balansen. Senere av- og nedskrivninger på slike investeringer presenteres også netto i det av- eller nedskrivning innregnes i resultatregnskapet.

Utenlandsk valuta Konsernregnskapet er presentert i norske kroner som er morselskapets funksjonelle valuta. Konsernet har datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter med annen funksjonell valuta. Disse regnes om til norske kroner etter dagskursmetoden. Det vil si at balanseposter er omregnet til kurs per 31. desember, og resultatregnskapet er omregnet etter vektet gjennomsnittskurs for året. Omregningsdifferanser føres mot egenkapitalen og innregnes i resultatregnskapet ved salg av enheten.

Balanseposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens kurs. Valutaeffekter føres under finansposter. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på gjeld som er sikringsinstrument av nettoinvestering i utenlandsk enhet, føres direkte mot egenkapitalen.

Finansielle instrumenter

Generelt Finansielle instrumenter henføres ved første gangs innregning til en av klassene av finansielle instrumenter som er beskrevet i IAS 39. De ulike klassene som er aktuelle for Statkraft og behandlingen som følger for instrumenter innregnet i hver av klassene er beskrevet i det følgende.

Vurderingsprinsipper for ulike kategorier av finansielle instrumenter

1) Instrumenter som er vurdert til virkelig verdi over resultat
Pliktig til virkelig verdi over resultat Derivater er finansielle instrumenter som er pliktig vurdert til virkelig verdi i balansen. Også andre finansielle instrumenter holdt for handelsformål er pliktig å vurdere til virkelig verdi over resultat. Utenfor sikringsforhold vil verdiendringer føres over resultat. For derivater som er sikringsinstrumenter i et sikringsforhold, vil ikke verdiendring på disse medføre noen resultatteffekt. I en virkelig verdisikring vil verdiendringen møte motsvarende verdiendring på sikringsobjektet, mens man for kontantstrømsikringer og sikringer av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet vil føre verdiendringer direkte mot egenkapitalen. Derivater består av både frittstående derivater, samt innebygde derivater som er skilt ut fra vertskontrakten og ført opp til virkelig verdi som om derivatet var en frittstående kontrakt.

Virkelig verdi valgmulighet Finansielle eiendeler og forpliktelser kan i visse tilfeller utpekes som til virkelig verdi over resultat. Bruk av virkelig verdi kan velges der det finansielle instrumentet inngår i en portefølje som måles og følges opp av ledelsen til virkelig verdi, eller der innregning til virkelig verdi over resultat reduserer det som ellers ville bli en innregningsmessig asymmetri som følge av ulike målemetoder for ulike kategorier av finansielle instrumenter.

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

2) Lån og fordringer måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles lån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode, slik at effektiv rente blir lik over hele instrumentenes løpetid.

3) Holdt til forfall eiendeler er ikke-derivative eiendeler med betalinger som er faste eller som er mulig å fastsette, og som enheten har evne og intensjon om å holde til forfall. Dette forutsatt at eiendelene ikke oppfyller definisjonen av lån og fordringer, er utpekt som til virkelig verdi over resultat, eller er utpekt som tilgjengelig for salg.

4) Tilgjengelig for salg eiendeler er de som er utpekt som tilgjengelig for salg, eller som ikke er kategorisert i noen av kategoriene ovenfor.

5) Finansielle forpliktelser måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles finansielle forpliktelser til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode, slik at effektiv rente blir lik over hele instrumentets løpetid.

Prinsipper for henføring av finansielle instrumenter til ulike kategorier av instrumenter I det følgende beskrives hvilke retningslinjer Statkraft har for henføring av finansielle instrumenter til ulike kategorier av finansielle instrumenter i de tilfeller at et instrument kan kvalifisere for å innregnes under mer enn en kategori av instrumenter.

Pliktig til virkelig verdi over resultat Derivater vil alltid måtte vurderes i kategorien "til virkelig verdi over resultat". Finansielle kontrakter om kjøp og salg av energi og CO₂-kvoter må alltid anses som finansielle instrumenter som er derivater. Fysiske kontrakter om kjøp og salg av energi og CO₂-kvoter som er inngått i kraft av fullmakter som følger av handelsbøker (trading), eller som gjøres opp finansielt, vil betraktes som om de var finansielle instrumenter og er pliktig vurdert til virkelig verdi. Fysiske kontrakter om kjøp og salg av energi, CO₂-kvoter og gass som er inngått i kraft av fullmakter knyttet til eget behov for bruk eller avsetning for egen produksjon, faller normalt utenfor IAS 39 så lenge kontraktene ikke videregives eller inneholder skrevne opsjoner i form av volumfleksibilitet. Kontrakter inngått for ulike formål føres i klart atskilte bøker.

Virkelig verdi valgmulighet Frivillig utpeking til klassen "til virkelig verdi over resultat" kan skje ved førstegangs innregning av det finansielle instrumentet når det inngår i en gruppe finansielle eiendeler eller forpliktelser som forvaltes på grunnlag av virkelig verdi. Retningslinjer i Statkraft for frivillig utpeking av finansielle instrumenter som "til virkelig verdi over resultat" er at utpeking automatisk skal skje for alle instrumenter handlet innenfor fullmaktene av kortsiktige finansielle plasseringer, innenfor plassering av likvide midler (eksklusive bankinnskudd) og for egenkapitalinstrumenter knyttet til CO₂-fondsinvesteringer. Statkraft vil normalt ikke peke ut finansielle forpliktelser som "til virkelig verdi over resultat". En eventuell slik utpeking av finansielle forpliktelser må eventuelt skje etter en konkret vurdering av at slik utpeking vil gi en bedre presentasjon av instrumentet.

Holdt til forfall eiendeler Statkraft vil normalt ikke ha investeringer som kvalifiserer for utpeking til klassen holdt til forfall. En utpeking av et instrument til denne klassen må eventuelt skje etter en nærmere vurdering av at man oppfyller kriteriene for slik klassifisering med henblikk på intensjon om å holde eiendelen til forfall.

Finansielle instrumenter som inngår i sikringsbokføring Identifisering av finansielle instrumenter som skal inngå som sikringsinstrument eller sikringsobjekt i en sikringsføring skjer med utgangspunkt i intensjonen ved anskaffelsen av det finansielle instrumentet. Dersom finansielle instrumenter på finanssiden er anskaffet med intensjon om å oppnå en økonomisk sikringseffekt, gjøres det en nærmere vurdering av muligheter for å kunne dokumentere en sikringsføring.

Slike vurderinger gjøres normalt ikke på løpende basis innenfor energihandel selv om intensjonen ved anskaffelsen av instrumentet er av sikringsmessig art. Se ellers nærmere beskrivelse under omtale av sikringsføring i note 30.

Presentasjon av derivater i resultat og balanse Derivater utenfor sikringsforhold er presentert på egne linjer i balansen under henholdsvis eiendeler og gjeld. Derivater med henholdsvis positive og negative virkelige verdier presenteres brutto i balansen så langt det ikke foreligger juridisk rett til motregning av ulike kontrakter, og slik motregningsrett faktisk vil bli benyttet i de løpende kontantoppgjør under kontraktene. I de sistnevnte tilfeller vil de aktuelle kontraktene presenteres netto i balansen. Alle kraftkontrakter handlet over kraftbørsene er presentert netto i balansen. I resultatregnskapet vises endring i virkelig verdi av derivater utenfor sikringsføring på egne linjer. Endring i verdi av energikontrakter presenteres på egen linje under inntekter, mens endring i verdi av rente- og valutakontrakter presenteres på egen linje under finansposter.

Skatt

Generelt Selskaper i konsernet som driver med kraftproduksjon i Norge, er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Konsernet står derfor overfor både overskuddsskatt, naturressursskatt, grunnrenteskatt og eiendomsskatt. Eiendomsskatt er klassifisert som driftskostnad.

Overskuddsskatt Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Naturressursskatt Naturressursskatt er en overskudds-uavhengig skatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Overskuddsskatt kan avregnes mot betalt naturressursskatt. Den andelen av naturressursskatten som overstiger overskuddsskatt, kan fremføres med renter til senere år, og blir balanseført som forskuddsbetalt skatt.

Grunnrenteskatt Grunnrenteskatt er overskuddsavhengig og utgjør 30 % av netto grunnrenteinntekt beregnet for hvert enkelt kraftverk. Grunnrenteinntekten blir beregnet på grunnlag av det enkelte verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende time. For leveranser av konsesjonskraft og for kraft på langsiktige fysiske kontrakter over syv år brukes faktisk kontraktspris. Den beregnede inntekten reduseres med faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt for å komme frem til skattegrunnlagets netto grunnrenteinntekt. Friinntekten fastsettes årlig på grunnlag av skattemessig verdi av driftsmidlene i kraftverket multiplisert med en normrente fastsatt av Finansdepartementet. Den aktuelle normrenten er for 2008 fastsatt til 5,2 %. Det er innført endringer i reglene for fastsettelse av grunnrenteinntekt med virkning fra inntektsåret 2007. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk beregnet fra og med inntektsåret 2007 kan samordnes med positiv grunnrenteinntekt for andre kraftverk skatteyter eier. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk fra inntektsåret 2006 eller tidligere år følger de gamle reglene, og kan fremføres med renter mot senere positiv grunnrenteinntekt i samme kraftverk. Utsatt skattefordel knyttet til fremførbare underskudd og utsatt skatt knyttet til andre midlertidige forskjeller er beregnet med basis i kraftverk hvor det er sannsynliggjort at skattefordel vil utnyttes innenfor en tidshorisont på ti år. Avsetning til utsatt grunnrenteskatt skjer med nominell skattesats på 30 %. Friinntekt behandles som en permanent forskjell i det året som den beregnes for, og påvirker således ikke beregningen av utsatt skatt knyttet til grunnrente.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til overskuddsskatt presenteres netto så langt de forventes å reversere i samme periode. Tilsvarende gjelder for utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til grunnrenteskatt. Utsatte skatteposisjoner knyttet til overskuddsskatt kan ikke utlignes mot utsatte skatteposisjoner knyttet til grunnrenteskatt.

Klassifisering som kortsiktig/langsiktig En post i balansen klassifiseres som kortsiktig når den forventes realisert innen 12 måneder etter balansedagen. Andre poster klassifiseres som langsiktig med de unntak som er nevnt nedenfor.

Presentasjon av finansielle instrumenter i henholdsvis kortsiktige og langsiktige poster skjer i tråd med de generelle retningslinjene for slik klassifisering. For langsiktig gjeld er første års avdrag presentert som kortsiktig post. Alle derivater er presentert som kortsiktige poster, bortsett fra enkelte derivater som er sikringsinstrumenter i en sikringsføring, der derivatene er presentert sammen med sikringsobjektet.

Immaterielle eiendeler Utgifter til immaterielle eiendeler, herunder goodwill, er balanseført til historisk kost i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Goodwill og immaterielle eiendeler med ubegrenset levetid avskrives ikke.

Utgifter til forskning og utvikling Utgifter til forskning kostnadsføres løpende. Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel.

Varige driftsmidler Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmidler innregnes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivningene starter når eiendelene er tilgjengelig for bruk. Anskaffelseskost for varige driftsmidler inkluderer utgifter for å anskaffe eller utvikle eiendelen for bruk. Lånekostnader for større investeringer blir beregnet og balanseført. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Ved tidsbegrensete konsesjoner avsettes det for fjerningsforpliktelse. Det føres en motpost i økt balanseført verdi av den aktuelle anleggsinvesteringen, og denne avskrives over konsesjonsperioden.

Påløpte kostnader til egne investeringsarbeider i konsernet balanseføres som anlegg under utførelse. Anskaffelseskost består kun av direkte henførbare kostnader. Indirekte kostnader balanseføres ikke.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over forventet brukstid. Restverdi hensyntas ved beregning av årlige avskrivninger. Tomter er ikke gjenstand for avskrivning. Vannfallrettigheter er klassifisert under tomter og avskrives ikke, da det ikke foreligger hjemfallsrett og verdiene anses som evigvarende. Periodisk vedlikehold blir balanseført med avskrivning over perioden frem til neste vedlikehold forventes gjennomført. Estimert brukstid, avskrivningsmetode og restverdi vurderes årlig.

Når eiendeler selges eller avhendes, blir balanseført verdi fraregnet og eventuelt tap eller gevinst resultatføres. Reparasjoner og løpende vedlikehold innregnes i resultatet når det påløper. Hvis nye deler innregnes i balansen, fjernes delene som ble skiftet ut og eventuelt gjenværende balanseført verdi innregnes som tap ved avgang.

Investerings eiendommer balanseføres til historisk kost.

Leieavtaler Leieavtaler regnskapsføres som finansiell lease når det vesentlige av risiko og avkastning på eiendelen er overført til Statkraft. I andre tilfeller regnskapsføres leieavtaler løpende ved betaling av leie.

Nedskrivninger Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorene på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført

verdi. Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid avskrives ikke, men vurderes årlig for verdifall. En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler unntatt goodwill.

Beholdninger CO₂-kvoter som er mottatt eller anskaffet i forbindelse med egne utslippsbehov er målt til kostpris og klassifisert som immaterielle eiendeler. Alle andre CO₂-kvoter vurderes som holdt for handelsformål og er innregnet som beholdninger. Beholdninger av CO₂-kvoter og el-sertifikater holdt for handelsformål måles til netto realiserbar verdi. Andre beholdninger måles til det laveste av kostpris og netto realiserbar verdi. I kostpris inngår kjøpspris og andre utgifter som har medgått til å bringe beholdningene til deres nåværende tilstand og plassering. Netto realiserbar verdi måles som salgsverdi fratrukket forventede salgsgutgifter.

Kostpris tilordnes beholdninger spesifikt der dette er mulig. Ved ombyttbare varer tilordnes kostpris ved bruk av veid gjennomsnitt eller FIFO-metoden (først inn, først ut).

Kontanter og kontantekvivalenter På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid på anskaffelsestidspunktet. Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (cash collateral) balanseføres.

Egenkapital Foreslått utbytte ved avleggelsen av regnskapet er klassifisert som egenkapital. Utbyttet reklassifiseres til kortsiktig gjeld når det blir vedtatt.

Avsetninger, betingede eiendeler og betingede forpliktelser Det innregnes en avsetning bare når det er en eksisterende plikt som er resultat av en tidligere hendelse og det er sannsynlig at en strøm av ressurser som omfatter økonomiske fordeler ut fra foretaket vil kreves for å gjøre opp forpliknelsen. Avsetninger innregnes med det beløp som er uttrykk for beste estimat av de utgifter som kreves for å gjøre opp den eksisterende plikten på balansedagen. Dersom vesentlig, tas det hensyn til tidsverdien av penger ved beregning av avsetningens størrelse.

Det foretas ingen innregning av betingede eiendeler eller betingede forpliktelser.

Konsesjonskraft, konsesjonsavgifter og erstatninger Det blir årlig levert konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser fastsatt av Stortinget. Levering av konsesjonskraft inntektsføres løpende i henhold til fastsatt konsesjonskraftpris. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør, der Statkraft faktureres for forskjellen mellom spot- og konsesjonsprisen. Det er innen bransjen forskjellig praksis for regnskapsmessig behandling av konsesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør. Statkraft har valgt ikke å innarbeide slike konsesjonskontrakter i regnskapet. Kapitalisert verdi av fremtidige konsesjonskraftforpliktelser er estimert og vist i note 2.

Det blir årlig innbetalt konsesjonsavgifter til stat og kommuner for den økning av produksjonsevnen som innvinnes ved regulering og vannoverføringer. Konsesjonsavgifter blir kostnadsført når de påløper. Kapitalisert verdi av fremtidige avgifter er estimert og vist i note 13.

Konsernet betaler erstatninger til grunneiere for å få bruksrett til vannfall og grunn. I tillegg utbetales erstatninger til andre for skade påført skog, grunn, telenett og lignende. Erstatningsutbetalingene er dels engangsutbetalinger og dels løpende i form av utbetalinger eller plikt til å levere erstatningskraft. Nåverdien av forpliktelsene knyttet til årlige erstatninger og

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

frikraft er klassifisert som avsetning for forpliktelser. Årlige betalinger føres som andre driftskostnader, mens engangsoppgjør regnskapsføres mot forpliktelsen.

Pensjoner

Ytelsesplaner En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes lønn. Kravet til full pensjonsopptjening vil være mellom 30 og 40 år. Ansatte som ikke har full opptjening vil få sin pensjon redusert forholdsmessig. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene som regnskapsmessig ansees opptjent på balansedagen redusert for virkelig verdi av pensjonsmidlene og for ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Nåverdien av fremtidige ytelser opptjent på balansedagen beregnes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger med en risikofri rente. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av lineær opptjeningsmetode.

Aktuarielle tap og gevinster som skyldes endringer i aktuariemessige forutsetninger eller grunnlagsdata føres løpende direkte mot egenkapitalen, etter avsetning for utsatt skatt.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner som gis med tilbakevirkende kraft, det vil si hvor opptjening av rettigheten ikke er betinget av videre opptjeningsstid, resultatføres direkte. Endring som ikke gis med tilbakevirkende kraft resultatføres over gjenværende opptjeningsstid.

Netto pensjonsmidler for overfinansierte ordninger er balanseført til virkelig verdi, og klassifisert som langsiktig eiendel. Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierte ordninger og ikke fondsbaserte ordninger som dekkes over drift er klassifisert som langsiktig gjeld.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens

pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og beregnet avkastning på pensjonsmidlene.

Innskuddsplaner En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en forvalter uten ytterligere forpliktelser for Statkraft etter at innskuddet er betalt. Innskuddene kostnadsføres som lønnskostnad.

SEGMENTER

Statkraft har gjennomgått en intern reorganisering, og har i den sammenheng valgt å tidligimplementere IFRS 8. Standarden er pliktig fra og med 1. januar 2009. Tall for 2007 er omarbeidet for å vise sammenlignbarhet.

Endringen innebærer at konsernet nå rapporterer i tråd med hvordan konsernledelsen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger, og medfører dermed en ny inndeling i forhold til tidligere rapporterte segmenter. De operative segmentene identifiseres på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og benyttes til ressursallokering og måloppnåelse.

Den nye organisasjonsformen ble valgt for å møte de store endringene som følger av økt vekst og internasjonalisering. Hensikten er å få en mer fleksibel og dynamisk organisasjon der nye prioriteringer og vekstområder kan løftes opp og bli synliggjort som egne forretningsenheter med tydelige resultatansvar. Samtidig legges grunnlaget for en god ledelses- og styringsstruktur.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i konsernets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten. Utbytte betalt til eier og til minoritetsinteresser er presentert under finansieringsaktiviteter.

om finansielt oppgjør gjelder for en begrenset periode, men i beregningen av virkelig verdi legges den underliggende konsesjonskraftkontraktens evige horisont til grunn. Med disse forutsetningene ville estimert virkelig verdi per 31. desember 2008 vært negativ med omlag 6700 millioner kroner og endring i virkelig verdi i 2008 ville vært omlag -2500 millioner kroner.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

De viktigste antagelser vedrørende fremtidige hendelser og andre viktige kilder til usikkerhet i estimater på balansedagen, og som kan ha betydelig risiko for vesentlige endringer i regnskapsførte beløp i fremtidige regnskapsperioder er diskutert nedenfor.

Varige driftsmidler Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid, og dette danner grunnlaget for årlige avskrivninger i resultatregnskapet. Forventet levetid estimeres på bakgrunn av erfaring, historikk og skjønnsmessige vurderinger og justeres dersom det oppstår endringer i slike estimater. Det tas hensyn til restverdi ved fastsettelse av avskrivningene, der vurdering av restverdi også er gjenstand for estimater.

Nedskrivninger Det er betydelige investeringer i varige driftsmidler, immaterielle eiendeler, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter. Disse anleggsmidlene testes for nedskrivninger når det foreligger indikatorer på mulige verdifall. Slike indikatorer kan være endringer i markedspriser, avtalestrukturer, negative hendelser eller andre driftsforhold. Ved beregning av gjennvinnbart beløp må det gjøres en rekke

02

SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER, ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER

Ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper har selskapets ledelse utøvd skjønn på områder der dette har hatt vesentlig betydning for hvilke beløp som har blitt innregnet i konsernets resultat og balanse. Dette er følgende:

Ikke-finansielle energikontrakter IAS 39 foreskriver at ikke-finansielle energikontrakter som faller innenfor begrepet "netto finansielt oppgjør" skal behandles som om disse kontraktene var finansielle instrumenter. Dette vil typisk gjelde kontrakter om fysisk kjøp og salg av strøm og gass. Det er ikke klare grenser for når slike kontrakter skal anses for å være gjort opp netto finansielt. Ledelsen har, basert på kriteriene i IAS 39, etter beste skjønn vurdert hvilke kontrakter som vil falle inn under definisjonen av finansielt instrument og hvilke kontrakter som faller utenfor, primært som følge av "eget bruk"-unntaket. Kontrakter som defineres som finansielle instrumenter etter IAS 39 regnskapsføres til virkelig verdi i balansen og med verdiendringer over resultatet, mens de som faller utenfor definisjonen regnskapsføres hovedsakelig ved levering.

Konsesjonskraftkontrakter Regnskapsføring av konsesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør etter IAS 39 hadde medført at disse kontraktene hadde blitt ført i balansen til virkelig verdi og at endringer i virkelig verdi hadde blitt ført over resultatet. Ved utgangen av 2008 utgjorde konsesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør et årlig volum på i størrelsesorden 500 GWh og gjennomsnittsprisen var 9,2 øre per kWh. Avtale

estimerer vedrørende fremtidige kontantstrømmer der prisbaner og produksjonsvolum er de viktigste faktorene.

Utsatt skattefordel Det er balanseført utsatte skattefordeler knyttet til negativ grunnrenteinntekt til fremføring. Utsatt skattefordel er balanseført der det forventes at negativ grunnrenteinntekt kommer til anvendelse innenfor en tidshorison på ti år. Tidspunkt for når negativ grunnrenteinntekt kan komme til fremføring er avhengig av forutsetninger om fremtidige inntekter, og i særdeleshet avhengig av forventninger til fremtidige kraftpriser. Ledelsen har anvendt sitt beste skjønn ved vurderinger knyttet til fremtidige kraftpriser og øvrige forutsetninger som bestemmer fremtidig grunnrenteinntekt.

2008

Bytte av aktiva Statkraft AS og E.ON AG gjennomførte 31. desember et avtalt bytte av aktiva. Bytteavtalen innebar at E.ON AG overtok Statkrafts aksjepost på 44,6 % i E.ON Sverige AB samt ett vannkraftverk i Sverige i bytte mot 40 vannkraftverk og fem fjernvarmeanlegg i Sverige, to gasskraftverk og 11 vannkraftverk i Tyskland, tre vannkraftverk i Storbritannia samt en gasslagerkontrakt og en kraftleveringsavtale. De overtatte produksjonsaktivaene har en installert kapasitet på om lag 2500 MW. I tillegg mottok Statkraft 4,17 % av aksjene i E.ON AG. Transaksjonen hadde en total verdi på om lag 4,5 milliarder euro. Virkelig verdi på overtagelsestidspunktet utgjør 45,3 milliarder kroner og avviker noe fra tidligere opplyst beløp grunnet valutakurser og estimerer på pro et contra oppgjør, og ga Statkraft en bokført gevinst på 25,6 milliarder kroner etter skatt.

Økt eierandel i Statkraft Norfund Power Invest AS (SN Power) I november ble Statkraft AS og Norfund enige om en ny eierstruktur for SN Power. Avtalen fikk virkning fra 13. januar 2009 og Statkraft økte sin eierandel til 60 % gjennom kjøp av 10 % av Norfunds aksjer. Statkraft fikk videre en opsjon på å kjøpe seg opp til 67 % til markedspris senest i 2015. Norfund fikk en opsjon på å selge seg helt eller delvis ut i samme periode. Parallelt ble det etablert et eget selskap for satsing i Afrika og Mellom-Amerika, hvor Norfund går inn som direkte eier sammen med SN Power.

Ny industrikraftavtale I oktober inngikk Statkraft og Boliden Odda to langsiktige, kommersielle industrikraftavtaler for perioden 2009–2030. Kraftleveransen på om lag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft har inngått siden 1998. Som et ledd i avtalen vil Statkraft overta aksjene til Boliden Odda i AS Tyssefaldene og Statkrafts eierandel i selskapet vil øke til 60,17 %. Avtalen trer i kraft så snart blant annet skattemessige forhold er avklart.

Vannkraft I oktober ble Leirfossene kraftverk i Trondheim åpnet. Det nye kraftverket erstatter to gamle kraftverk og årlig produksjon øker fra 150 GWh til 193 GWh.

Småkraft AS idriftsatte fem småskala vannkraftverk i 2008. Ved utgangen av året var 12 småkraftverk i drift med en samlet årlig produksjon på 129 GWh og 13 kraftverk var under bygging. Selskapet mottok ni nye konsesjoner gjennom 2008 og har nå 11 utbyggingskonsesjoner.

I desember signerte Statkraft og det østerrikske energikonsernet Energi Versorgung Niederösterreich (EVN) en konsesjonsavtale for vannkraftutbygging i Albania. Gjennom et felleseid selskap planlegges det å bygge tre kraftverk med en samlet installert effekt på 340 MW og en forventet årlig produksjon på 1 TWh.

I 2008 overtok Statkraft sammen med sin lokale partner Aboitiz to vannkraftverk på til sammen 175 MW på Filippinene.

Pensjoner Beregning av pensjonsforpliktelse innebærer bruk av skjønn og estimerer på en rekke parametre. Det henvises til note 12 for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn. I noten er det også vist hvor sensitive beregningene er i forhold til de viktigste forutsetningene.

Utviklingskostnader Utviklingskostnader balanseføres når det er sannsynlighetsovervekt for at det medfører fremtidige økonomiske fordeler. Fastsettelsen av slike sannsynligheter innebærer bruk av estimerer for fremtidige kontantstrømmer fra prosjekter og er i sin natur beheftet med usikkerhet. I beregningene legges til grunn tidligere resultater og erfaringer, egne og tredjeparts analyser samt øvrige metoder som anses hensiktsmessige.

Statkraft har 18. mars 2009 inngått avtale om kjøp av 95 % av selskapet Yesil Enerji fra tyrkiske Global Investment Holdings. Yesil Enerji har en portefølje på til sammen sju vannkraftprosjekter. Hele prosjektporteføljen har en planlagt samlet installasjon på 633 MW og en gjennomsnittlig produksjonskapasitet på 2,1 TWh i året. Overdragelsen av aksjene er planlagt gjennomført i juni i år. Avtalen forutsetter at relevante myndigheter godkjenner transaksjonen.

Landbasert vindkraft I august inngikk Statkraft og Agder Energi en avtale om å etablere selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA. Selskapetableringen innebærer at Statkraft og Agder Energi går sammen om en felles satsing på landbasert vindkraft i Norge. Samarbeidet omfatter alle nye prosjekter innen utvikling, utbygging, drift og vedlikehold av vindparker i Norge, samt kraftomsetningen fra disse. Vindparkene som er i drift i dag holdes utenfor samarbeidet. Etableringen av selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA forutsetter godkjenning fra konkurransemyndighetene.

I mars vedtok Statkraft å bygge ut vindparken Blaengwen i Wales som vil ha en installert effekt på 23 MW. Byggearbeidene startet høsten 2008 og forventes ferdigstilt tidlig i 2010. Vindparken var opprinnelig et 50/50 samarbeid med det amerikanske selskapet Catamount Energy Corporation, men i mars 2009 overtok Statkraft Catamounts andel og eier etter dette 100 % av vindparken.

I juni ble Statkraft sammen med partneren GreenPower tildelt konsesjon for bygging og drift av en vindpark på vestkysten av Skottland.

I desember leverte Statkraft SCA Vind AB søknad for konsesjon på seks vindparker i Sverige med en total installert effekt på vel 1100 MW og en forventet årlig produksjon på cirka 2,5 TWh. Utbyggingselskapet eies av Statkraft med 60 % og det svenske selskapet SCA med 40 %.

I mai og oktober kjøpte Statkraft eierandeler på til sammen 11,8 % i Arise Windpower AB som utvikler landbaserte vindkraftprosjekter i Sør-Sverige og har en vindpark under bygging.

SN Power vedtok i juni å starte byggingen av selskapets første vindpark. Parken, som vil få en samlet effekt på 46 MW, blir bygget i Chile og er eid sammen med en lokal partner (SN Power 80 %).

Havbasert vindkraft Statkraft inngår i et konsortium sammen med StatoilHydro samt britiske Airtricity og RWE Npower Renewables som sammen søkte soner for havbasert vindkraft rundt Storbritannia i mars 2009. Søknaden gjelder britiske myndigheters tredje runde av konsesjonstildelinger.

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Solkraft I slutten av mars fikk Statkraft og samarbeids-partneren Norsk Solkraft konsesjon på et 3 MW Photovoltaics solcelleanlegg i Italia.

Innovasjon og nye teknologier Et havenergiprogram i samarbeid med ledende universitetsmiljøer i Norge, Sverige og Danmark ble videreført med et kommittert beløp på 80 millioner kroner over fire år.

I mars inngikk Statkraft en samarbeidsavtale med NorWind om offshore vindkraft hvor NorWind vil gjennomføre en konseptstudie for et stort bunnfast offshore vindkraftanlegg.

I juni etablerte Statkraft sammen med partnere WindSea AS (49 % eierandel) som utvikler et konsept for offshore vindkraft basert på en flytende konstruksjon.

Statkraft har sammen med to lokale partnere etablert Thetis Energy Ltd (51 % eierandel) for utvikling av tidevannskraft i Nord-Irland.

Statkraft startet byggingen av verdens første prototyp for saltkraftverk i Hurum utenfor Oslo.

Statkraft har innledet samarbeid med flere norske industri-bedrifter for energieffektivisering i industrien. Det er søkt konsesjon for et energigjenvinningsanlegg i samarbeid med Eramet Sauda.

2007

Nye gasskraftverk Tre gasskraftverk som har vært under bygging siden 2005 ble ferdigstilt i fjerde kvartal. Knapsack i Tyskland er heleid av Statkraft og har en kapasitet på 800 MW. Herdecke i Tyskland og Kårstø i Norge er eid 50 % av Statkraft og har en totalkapasitet på cirka 400 MW hver. Den samlede utbyggingskostnaden for Statkrafts andeler var 5,2 milliarder kroner.

Bytte av aktiva Statkraft AS og E.ON AG inngikk i oktober en intensjonsavtale om å la E.ON AG overta Statkrafts eierandel i E.ON Sverige AB (44,6 %) i bytte mot aktiva innen fleksibel kraftproduksjon i Sverige, Tyskland og Storbritannia samt aksjer i E.ON AG.

Avtaler om kraftleveranse og samarbeid om utbygging av fornybar energi Statkraft og det svenske hygiene- og papirselskapet SCA inngikk i september en rekke avtaler om kraftleveranser og samarbeid om utbygging av vind- og vannkraft på SCAs eiendommer i Sverige. Statkraft vil årlig levere 500 GWh kraft til SCAs svenske virksomhet innen skogindustri. Leveransene starter i 2009 og avtalens varighet er 10 år. Videre har

SCA og Statkraft etablert et felles selskap for utbygging av syv vindparker i Västernorrland og Jämtland i Sverige. Om anleggene blir bygget vil de årlig kunne produsere omlag 2,8 TWh og investeringskostnaden vil være cirka 14 milliarder kroner. Samarbeidet omfatter også utredning av forutsetningene for mulige vannkraftprosjekter med et potensial på 650 GWh.

Småskala vannkraft Pålsbu vannkraftverk, med en forventet årsproduksjon på 22 GWh, ble åpnet i oktober. Statkraft har videre mottatt konsesjon på Kjensvatn vannkraftverk (75 GWh per år) i Nordland. I løpet av 2007 ble åtte nye småskala vannkraftverk utbygget av datterselskapet Småkraft AS (totalt 115 GWh per år).

Vindkraft Statkraft fikk i mars sin første endelige vindkraftkonsesjon i Storbritannia. Vindparken Blaengwen (50 % eierandel) vil ha en total kapasitet på 20–30 GWh per år.

Fjernvarme Det nye forbrenningsanlegget ved Heimdal varmesentral og den nye fjernvarmeledningen til Midtbyen i Trondheim ble åpnet i september. Varmeproduksjonen vil være 200 GWh per år.

Nye teknologier Statkraft besluttet i oktober å bygge verdens første prototyp av et saltkraftverk på Hurum med formål å utvikle fremtidige kommersielle anlegg. Statkraft har videre innledet samarbeid med forskingsmiljøer i Norge, Sverige og Danmark om utvikling på havenergi.

Representasjon på Balkan Statkraft økte sin satsing i Sørøst-Europa gjennom året og etablerte representasjons- og prosjekt-kontorer i Serbia, Romania og Albania (2008).

Internasjonal satsing SN Power, hvor Statkraft har en eierandel på 50 %, kjøpte det peruanske selskapet Electroandes SA som gjør SN Power til en av Perus fem største kraftprodusenter. På Filippinene har SN Power, sammen med lokale partnere, overtatt et vannkraftverk og er i sluttforhandlinger om overtagelse av to andre. I Chile har selskapet besluttet å bygge ut et vannkraftverk på 156 MW, samt en vindpark på om lag 50 MW. Statkrafts kapitalinnskudd i SN Power var 1,2 milliarder kroner i 2007.

Nye obligasjonslån under EMTN programmet Statkraft AS gjennomførte emisjon av fire lån under EMTN programmet. To lån på henholdsvis 300 og 600 millioner euro og løpetider på 6 og 10,5 år er notert på børsen i London. To lån på 1,5 milliarder kroner hver og løpetider på henholdsvis 3 og 15 år er notert på Oslo Børs. Formålet med låneopptakene var å finansiere låneforfall og nye investeringer generelt.

04

OPPKJØP OG
VIRKSOMHETS-
SAMMENSLUTNINGER

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER

Bytteavtalen med E.ON Den 24. juli 2008 signerte Statkraft AS og E.ON AG en bytteavtale. I bytte for aksjene i E.ON Sverige AB mottok Statkraft fornybar og fleksibel kraftproduksjon samt aksjer i E.ON AG. Bytteavtalen har en total verdi på 45 346 millioner kroner. På overdragelsestidspunktet, 31. desember 2008, ble Statkrafts eierandel i E.ON Sverige AB samt ett svensk vannkraftverk byttet mot en tredel av E.ON Sveriges vannkraftproduksjon (40 vannkraftverk), fem svenske fjernvarmeanlegg, to gasskraftverk og 11 vannkraftverk i Tyskland, tre vannkraftverk i Storbritannia og aksjer i E.ON AG. I tillegg fikk Statkraft en strukturert gasslagerkontrakt og en kraftleveringsavtale. Statkraft øker med dette sin totale produksjonskapasitet med om lag 2500 MW og overtar 217 ansatte i hovedsak knyttet til virksomhet i Tyskland og fjernvarmeverksamhet i Sverige.

Statkraft blir etter dette en av de fire største kraftprodusentene i Sverige. Økt fleksibel kraftproduksjon i Tyskland og Storbritannia styrker Statkrafts stilling som en betydelig aktør i Nord-Europa og gir Statkraft en solid plattform for fremtidig vekst i disse kjernemarkedene.

E.ON Sverige AB var før transaksjonen eid med 55,365 % av E.ON AG, 44,631 % av Statkraft AS og 0,004 % av øvrige aksjonærer. Transaksjonen vil frigjøre en stor verdistigning på Statkrafts investering i E.ON Sverige AB, og samtidig omgjøre disse verdiene til 100 % eierskap i strategiske aktiva i kjernemarkeder. Dessuten vil deler av verdien overføres til aksjer i E.ON AG, tilsvarende om lag 2180 millioner euro. Etter transaksjonen blir Statkraft eier av: Statkraft Sverige Vattendel 3 AB (100 %), Harrsele AB (50,57 %), Statkraft Värme AB (100 %), Statkraft Energy Ltd (100 %), Emden Biofuel (30 %), Landesbergen Biofuel (50 %) og E.ON AG (4,17 %).

Stemmeandelen i selskapene som overtas tilsvarer eierandelen.

Byttehandelen er gjort til virkelig verdi og det inngår ikke kontanter i oppgjøret med unntak av endelig avregning som skal være gjennomført i løpet av første kvartal 2009 og er estimert til å utgjøre 2300 millioner kroner i Statkrafts favør. Den initiale allokeringen av kjøpesum ble gjennomført av konsernets egne spesialister og ledelse i samarbeid med ekstern ekspertise. Allokeringen knyttet til overtatt virksomhet er vedtatt å være foreløpig i påvente av at den endelige verddivurderingen av overtatte eiendeler og forpliktelser sluttføres. Videre vil kjøpspris for overtatt virksomhet og eiendeler justeres som følge av endelig avregning.

Den samlede verdien av bytteavtalen er 45 346 millioner kroner og foreløpig beregning av virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser som inngår i byttehandelen fordeler seg som følger:

Eiendeler	Balansført verdi på oppkjøpstidspunktet	Mer./mindre verdier	Innregnet virkelig verdi
Beløp i mill. kroner			
Goodwill	274	151	425
Driftsmidler	4 859	12 273	17 132
Investering i tilknyttede selskaper	181	-	181
Finansielle anleggsmidler	21 285	1 840	23 125
Sum anleggsmidler	26 599	14 264	40 863
Kontanter	339	-	339
Fordringer	2 883	-	2 883
Varelager	73	-	73
Derivater	1 350	358	1 708
Sum omløpsmidler	4 645	358	5 003
Oppkjøpte eiendeler	31 244	14 622	45 866
Gjeld	405	-	405
Utsatt skatt	9	106	115
Sum gjeld	414	106	520
Nettverdi oppkjøpte eiendeler	30 830	14 516	45 346

Kostnader knyttet til bytteavtalen utgjør i størrelsesorden 98 millioner kroner hvorav 32 millioner kroner er kostnadsført.

Goodwill fra oppkjøpet utgjør 425 millioner kroner og fordeler seg med 151 millioner kroner på fjernvarmeverksamheten i Sverige og 274 millioner kroner fra vann- og gasskraftverk i Tyskland. I goodwill knyttet til fjernvarmeverksamheten inngår også kundeporteføljer. Når endelig allokering av kjøpesum foreligger vil kundeporteføljer vises som egen post under immaterielle eiendeler. For øvrig er bakgrunn for goodwill synergier og forventet fremtidig inntjeningssevne som er identifisert uten å kunne knytte verdien opp mot andre immaterielle eiendeler, samt oppføring av utsatt skatt forpliktelse til nominell verdi.

Dersom byttehandelen med E.ON AG hadde vært gjennomført per 1. januar 2008, ville salgsinntektene for konsernet vært 30 812 millioner kroner, og resultat etter skatt vært 7681 millioner kroner. Ledelsen har justert for følgende forhold for å komme frem til disse pro forma tallene:

- lagt til salgsinntekter og resultat for enhetene i Sverige, Tyskland og Storbritannia samt estimert avskrivninger på avskrivbare merverdier
- lagt til andel av utbytte fra E.ON AG for 2008
- trukket ut resultatandel fra investeringen i E.ON Sverige AB
- trukket ut gevinst fra salg av aksjer i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG
- justert for kostnader i forbindelse med oppkjøpet

OPPKJØP GJENNOMFØRT ETTER BALANSEDAGEN MEN FØR STYREBEHANDLING AV ÅRSREGNSKAPET

Statkraft Norfund Power Invest AS (SN Power) Den 11. november 2008 ble Statkraft AS og Norfund enige om en ny eierstruktur for SN Power. Statkraft økte sin eierandel fra 50 til 60 % på gjennomføringstidspunktet den 13. januar 2009. Økt eierandel i SN Power underbygger Statkrafts ambisjoner om å utvikle rollen som global nisjeaktør innenfor vannkraft og annen fornybar energi. SN Powers markedsposisjoner i Asia og Sør-Amerika gir et sterkt utgangspunkt for en langsiktig, global satsing. Statkraft kjøpte 10 % av aksjene i SN Power for 1100 millioner kroner. Statkraft får videre en kjøpsopsjon på ytterligere 7 % av aksjene i 2015, eller når investeringsporteføljen i Afrika når 500 MW.

Norfund garanteres samtidig mulighet til å selge seg ut av SN Power gjennom salgsoptions på sine resterende aksjer i 2010, 2013, 2014 og 2015. Prisingen av aksjene, og dermed Statkrafts finansielle forpliktelse overfor Norfund, vil på det aktuelle

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

tidspunktet bli basert på retningslinjer i avtalen beregnet i henhold til anerkjente verdsettelsesmodeller. Opsjonene vil løpende bli balanseført til virkelig verdi. Norfund kan selge inntil halvparten av sin resterende aksjepost i SN Power (20 %) til nye investorer, med unntak av internasjonale konkurrenter av Statkraft, innen utgangen av 2010.

SN Power etablerer sammen med Norfund et eget selskap for å investere i Afrika og Mellom-Amerika, der SN Power vil eie 51 % og Norfund vil eie 49 %.

SN Power har over 400 ansatte med kraftproduksjon og utbyggingsprosjekter i India, Nepal, Sri Lanka, Filippinene, Peru og Chile, i tillegg til hovedkontor i Norge og kontorer i Singapore og Brasil. SN Power hadde i 2008 621 MW i drift og 320 MW under bygging fordelt på hel- og deleide anlegg. Ambisjonen er å øke installert effekt til 4000 MW innen 2015 gjennom oppkjøp og utbygginger i eksisterende markeder samt utvalgte nye markeder.

Kjøpesummen inklusive omkostninger for aksjene er 1100 millioner kroner og er oppgjort med 276,4 millioner kroner i kontanter og ved en rettet emisjon der Statkraft innbetaler 2 milliarder kroner.

Stemmeandelen i selskapene som overtas tilsvarer eierandelen. Enkelte beslutninger krever imidlertid tilslutning fra alle aksjonærer.

Oversikt over eiendeler, gjeld og forpliktelse som overtas ved oppkjøpet:

Eiendeler	Balanseført verdi på oppkjøpstidspunktet
Beløp i mill. kroner	
Immaterielle eiendeler	213
Vannfallsrettigheter	1 879
Øvrige anleggsmidler	2 173
Investering i tilknyttede selskaper	2 403
Sum anleggsmidler	6 668
Kontanter	1 346
Fordringer	640
Sum omløpsmidler	1 986
Oppkjøpte eiendeler	8 654
Langsiktig gjeld og forpliktelser	2 084
Kortsiktig gjeld	527
Sum gjeld	2 611
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler	6 043

SN Power har før transaksjonen blitt regnskapsført etter egenkapitalmetoden som et tilknyttet selskap. Fra og med 1. kvartal 2009 fullkonsolideres selskapet i Stakrafts konsernregnskap. Oppkjøpet er nylig gjennomført og arbeidet med allokering av kjøpesum er påbegynt. I og med at tilordning av verdier på vesentlige områder gjenstår vises ikke innregnet virkelig verdi.

05 KONSOLIDERTE SELSKAPER

AKSJER I KONSOLIDERTE DATTERSLSKAPER

Navn	Forretningskontor	Land	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Statkraft Energi AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Baltic Cable AS	Malmø	Sverige	Statkraft Energi AS	66,67 %
Statkraft Carbon Invest AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Financial Energy AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Germany GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Markets GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Germany GmbH	100,00 %
Statkraft Markets Hungaria LLC	Budapest	Ungarn	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft South East Europe EOOD	Sofia	Bulgaria	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Romania SRL	Bucuresti	Romania	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Energy Austria GmbH	Wien	Østerrike	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Markets BV	Amsterdam	Nederland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Markets Financial Services GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Holding Knapsack GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Knapsack Power GmbH & Co KG	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Holding Knapsack GmbH	100,00 %
Knapsack Power Verwaltungs GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Knapsack Power GmbH & Co KG	100,00 %
Statkraft Holding Herdecke GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Trading GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Germany Drei GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Germany Vier GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Germany Fünf GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Suomi Oy	Kotka	Finland	Statkraft AS	100,00 %
Ahvisionkoski Oy	Kotka	Finland	Statkraft Suomi Oy	100,00 %
Statkraft Sverige AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Grange AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Gidekraft AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	91,00 %
Statkraft Sverige Vättendel 3 AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Vättendel 2	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Statkraft Agder Energi Vind DA	Kristiansand	Norge	Statkraft AS	66,00 %

(forts.) Navn	Forretnings- kontor	Land	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Statkraft Development AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Smøla Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Hitra Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Kjøllefjord Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Statkraft UK Ltd	London	Storbritannia	Statkraft AS	100,00 %
Fairwind Statkraft Orkney Ltd	Orknøyene	Storbritannia	Statkraft UK Ltd	75,00 %
Statkraft Energy Limited	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd	100,00 %
Thetis Energy Limited	Belfast	Storbritannia	Statkraft UK Ltd	51,00 %
Statkraft Western Balkans d.o.o.	Beograd	Serbia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft d.o.o. Banja Luka	Banja Luka	Republika Srpska	Statkraft AS	100,00 %
Wind Power Bulgaria OOD	Sofia	Bulgaria	Statkraft AS	60,00 %
Statkraft Albania LLC	Tirania	Albania	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Montenegro	Podgorica	Montenegro	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Treasury Centre SA	Brüssel	Belgia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft SCA Vind AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	60,00 %
Renewable Energies and Photovoltaics Spain S.L.	Malaga	Spania	Statkraft AS	70,00 %
Statkraft Värme AB	Kungsbacka	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Industrial Holding AS (tidligere Statkraft Regional Holding AS)	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Skagerak Energi AS	Porsgrunn	Norge	Statkraft Regional Holding AS	66,62 %
Skagerak Kraft AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Nett AS	Sandefjord	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Metor AS ¹	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	60,00 %
Telekraft AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Nett AS	100,00 %
Skagerak Elektro AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Varme AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Fibernett AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Grenland Fibernett AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Energimåling AS	Skien	Norge	Skagerak Energi AS	85,00 %
Skien Fjernvarme AS	Skien	Norge	Skagerak Varme AS	51,00 %
Grunnåi Kraftverk AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	55,00 %
Trondheim Energi AS	Trondheim	Norge	Statkraft Regional Holding AS	100,00 %
Trondheim Energi Fjernvarme AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Kraft AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Kraftsalg AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Nett AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Eiendom AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Sluppen Eiendom AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi Eiendom AS	100,00 %
Statkraft Forsikring AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Fjordkraft AS ²	Bergen	Norge		
Småkraft AS ³	Oslo	Norge		

¹ Metor AS eies 60 % av Skagerak Energi AS og 40 % av Trondheim Energi AS.

² Fjordkraft AS eies av Statkraft Regional Holding AS (3,15 %), Skagerak Energi AS (48 %) og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS (48,85 %). Fjordkraft AS er konsolidert fra og med 1. januar 2007.

³ Småkraft AS eies med 20 % hver av Statkraft AS, Skagerak Kraft AS, Trondheim Energi Kraft AS, Agder Energi AS og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS.

06

SEGMENT-
INFORMASJON

Etter reorganiseringen av konsernet i 2008 er segmentinndelingen som spesifisert under:

Produksjon og marked Produksjon og marked er det største segmentet og består av drift og vedlikehold av vannkraftanlegg og gasskraftverk i Europa, samt fysisk og finansiell handel med energi og energirelaterte produkter i Europa. Disse forretningsenhetene er organisert i ett segment på grunn av den tette integrasjonen mellom drift, vedlikehold og energidisponering.

Vindkraft Vindkraft er ansvarlig for utvikling, bygging, drift og eieroppfølging av land- og havbaserte vindparker, i Norge og Europa for øvrig, samt utvikling og kommersialisering av offshore vindkraftteknologi.

Nye vekstmarkeder Nye vekstmarkeder er ansvarlig for forvaltning og videreutvikling av eierposisjoner utenfor Europa, og består av eierandelen i SN Power (50 % eierandel frem til 13. januar 2009) som Statkraft eier sammen med Norfund. I tillegg forvaltes Theun Hinboun Power Company (THPC) på vegne av Statkraft SF. THPC inngår ikke i de finansielle tallene for segmentet.

Skagerak Energi Virksomheten i Skagerak Energi følges opp som en samlet aktivitet av ledelsen og rapporteres som et eget segment. Virksomheten er konsentrert om produksjon og omsetning av kraft og fjernvarme, samt nettvirksomhet. Annen virksomhet er fiber og elektroentreprenør- og avregningsvirksomhet.

Kunder Kunder består av nett-, fjernvarme- og kraftsalgsvirksomhet som er eid av Trondheim Energi.

Industrielt eierskap Industrielt eierskap er ansvarlig for forvaltning og videreutvikling av norske eierposisjoner hvor Statkraft har en industriell ambisjon. Selskapene som er inkludert i segmentet er Fjordkraft, BKK og Agder Energi. Fra 31. desember 2008 inngår aksjeposten i E.ON AG i segmentet.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Annet Annet inkluderer forretningsenhetene Sørøst-Europa vannkraft, Solkraft, Småskala vannkraft, Innovasjon og vekst, samt investeringen i E.ON Sverige AB, konsernfunksjoner og eliminerings. Aksjeposten i E.ON Sverige ble solgt til E.ON AG 31. desember 2008.

REGNSKAPSPESIFIKASJON PER SEGMENT

Segmenter Beløp i mill. kr	Statkraft AS		Produksjon og marked	Vindkraft	Nye vekst- markeder	Skagerak	Kunder	Industrielt eierskap	Annet
	Konsern								
Året 2008									
Driftsinntekter eksterne	25 061	17 447	13	-	2 197	1 684	3 508	212	
Driftsinntekter interne	-	804	235	-	1 037	47	2	-2 125	
Brutto driftsinntekter	25 061	18 251	248	-	3 234	1 731	3 510	-1 913	
Driftsresultat	16 618	15 570	276	-1	1 630	171	-78	-950	
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	935	-302	-38	87	-247	9	530	896	
Resultat før finans og skatt	17 553	15 268	238	86	1 383	180	452	-54	
Balanse 31.12.08									
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	14 387	1 224	91	2 737	88	249	9 884	114	
Øvrige eiendeler	129 912	74 936	1 512	200	14 955	4 612	24 729	8 968	
Totale eiendeler	144 299	76 160	1 603	2 937	15 043	4 861	34 613	9 082	
Av- og nedskrivninger	-1 553	-1 069	233	-	-480	-155	-33	-49	
Vedlikeholdsinvesteringer	796	490	-	-	202	84	-	20	
Investering i økt kapasitet	1 196	567	39	-	214	82	-	294	
Investering i eierandeler	581	26	178	200	26	3	-	148	
Året 2007									
Driftsinntekter eksterne	17 619	11 432	16	-	1 808	1 335	2 758	270	
Driftsinntekter interne	-	608	166	-	402	147	-	-1 323	
Brutto driftsinntekter	17 619	12 040	182	-	2 210	1 482	2 758	-1 053	
Driftsresultat	7 242	6 700	-32	-	827	184	77	-514	
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	2 613	451	-	158	-108	7	829	1 276	
Resultat før finans og skatt	9 855	7 151	-32	158	719	191	906	762	
Balanse 31.12.07									
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	32 131	1 318	11	2 173	84	293	10 338	17 914	
Øvrige eiendeler	77 981	51 349	1 297	-	14 826	5 934	1 220	3 355	
Totale eiendeler	110 112	52 667	1 308	2 173	14 910	6 227	11 558	21 269	
Av- og nedskrivninger	-1 639	-917	-68	-	-433	-143	-33	-45	
Vedlikeholdsinvesteringer	571	316	-	-	207	48	-	-	
Investering i økt kapasitet	1 443	967	16	-	163	221	-	76	
Investering i eierandeler	1 800	462	-	1 200	129	8	-	1	

SPESIFIKASJON PER PRODUKT

Det henvises til note 7.

SPESIFIKASJON PER GEOGRAFISKE OMRÅDER

Eksterne salgsinntekter fordeles basert på opprinnelsesland til produksjonsapparatet eller virksomheten.

Anleggsmidler ekskluderer finansielle instrumenter, utsatt skatt og pensjonsmidler og fordeles basert på opprinnelsesland til produksjonsapparatet eller virksomheten.

Geografiske områder Beløp i mill. kr	Statkraft AS					
	Konsern	Norge	Tyskland	Sverige	Finland	Øvrige
2008						
Eksterne salgsinntekter	24 205	19 424	4 211	156	4	410
Anleggsmidler per 31.12	75 515	48 804	6 387	18 769	911	644
2007						
Eksterne salgsinntekter	16 544	15 041	1 383	109	5	6
Anleggsmidler per 31.12	56 791	48 226	3 013	4 810	739	3

INFORMASJON OM VIKTIGE KUNDER

Ingen eksterne kunder står for 10 % eller mer av konsernets driftsinntekter.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

Noter ←

Revisors beretning

07
SALGSINNEKTER

Statkraft optimaliserer sin vannkraftproduksjon ut fra en vurdering av verdien av tilgjengelig vann mot faktisk og forventet fremtidig spotpris. Dette gjøres uavhengig av inngåtte kontrakter. Dersom Statkraft har fysiske leveringsforpliktelser som avviker fra den faktiske produksjonen, kjøpes eller selges differansen i spotmarkedet. Nødvendige spotkjøp regnskapsføres som en korreksjon mot kraftsalg. Fysiske og finansielle kontrakter benyttes for å sikre den underliggende produksjonen i form av inngåelse av salgs- eller kjøpsposisjoner. Salgsposisjoner inngås for å sikre prisen på en nærmere fastsatt andel av planlagt fremtidig produksjon. Kjøpsposisjoner inngås for å justere sikringsnivået dersom forutsetningene endres og det vurderes at Statkraft har en for høyt sikret posisjon. Alle kontrakter føres som en justering av den underliggende inntekten fra produksjonen basert på marginen mellom kontraktspris og spotpris (systempris for finansielle kontrakter).

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Netto fysisk spotsalg, inkludert grønne sertifikater	12 668	5 469
Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser	234	213
Industrikraft til myndighetsbestemte priser	1 624	1 713
Lange kommersielle kontrakter	1 758	1 582
Dynamisk sikring	1 221	1 593
Trading og origination	447	623
Nett	1 426	1 535
Sluttbruker	4 305	3 390
Fjernvarme	370	315
Annet/elimineringer	152	111
Salgsinntekter	24 205	16 544

Statkraft har langsiktige fysiske salgskontrakter med kraftkrevende industri og treforedlingsindustrien til priser fastsatt av Stortinget, samt leveringsforpliktelser til kommuner som har rett til å kjøpe kraft til konsesjonspris.

Årlig leveringsvolum for industri- og konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser

Tall i TWh	Industrikraft	Konsesjonskraft	Sum
2009	9,3	2,8	12,1
2010	9,3	2,8	12,1
2011	1,5	2,8	4,3
2012	0,5	2,8	3,3
2013	0,5	2,8	3,3
2014	0,5	2,8	3,3
2015	0,5	2,8	3,3
2016	0,5	2,8	3,3
2017	0,5	2,8	3,3
2018	0,5	2,8	3,3
Sum	23,6	28,0	51,6

Pris og volum for for industri- og konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser	2008	2007
Industrikraft – Volum (TWh)	8,7	10,3
Industrikraft – Pris (øre/kWh)	19,1	16,6
Konsesjonskraft – Volum (TWh)	2,5	2,9
Konsesjonskraft – Pris (øre/kWh)	9,4	8,8

Industrikontraktene på myndighetsbestemte vilkår løper i all hovedsak ut fortløpende frem til 2011. Etter hvert som de myndighetsbestemte kontraktene går ut, vil de for en stor del bli erstattet av kommersielle avtaler.

I tillegg har Statkraft andre fysiske kontraktsforpliktelser av varierende varighet både til innen- og utenlandske kunder.

Statkraft har inngått langsiktige avtaler om kjøp av gass fra henholdsvis StatoilHydro og WINGAS. Statkraft har forøvrig ingen langsiktige fysiske kjøpsforpliktelser av vesentlig betydning.

08
ANDRE
DRIFTSINNEKTER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Inntekter ved utleie av kraftverk	121	119
Øvrige leieinntekter og salg av tjenester	493	427
Øvrige driftsinntekter	242	529
Sum	856	1 075

09
ENERGIKJØP

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Gasskjøp	2 053	425
Sluttbrukervirksomhet	2 363	2 255
Sum	4 416	2 680

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

10

UREALISERTE VERDIENDRINGER ENERGIKONTRAKTER

Urealiserte verdiendringer på energikontrakter er spesifisert per portefølje i tabellen nedenfor. Beskrivelse av de enkelte porteføljene ligger i note 32.

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Nordisk vannkraftportefølje eksklusiv industrikraft	382	-1 515
Industrikraftkontrakter i nordisk vannkraftportefølje	2 335	407
Trading & Origination	312	-401
Baltic Cable og kontinentale eiendeler	233	122
Sluttbrukerportefølje	-71	53
Gasskraftvirksomhet	1 091	595
Sum	4 282	-739

Kontrakter indeksert mot ulike råvarer, valutaer og indekser hadde en positiv urealisert verdøkning i 2008. Dette skyldes særsilt økt kull-, gass- og dollarpris, samt endring i volum.

11

LØNSKOSTNADER OG ANTALL ÅRSVERK

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lønn	1 331	1 178
Arbeidsgiveravgift	200	172
Pensjonskostnader	236	205
Andre ytelser	86	49
Sum	1 853	1 604

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2008 var 2460 for konsernet. I 2007 var tilsvarende tall 2187. I forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG økte antall årsverk med 183 fra 31. desember 2008.

Pensjonskostnader er nærmere omtalt i note 12.

12

PENSJONER

YTELSESPLANER

Kollektive pensjonsordninger i konsernet Ansatte i konsernets selskaper i Norge deltar i offentlige tjenestepensjonsordninger i henhold til Lov om statens pensjonskasse, overføringsavtalen og regelverket for offentlige tjenestepensjoner. 2475 ansatte og 1201 pensjonister var dekket gjennom ytelsesplaner per 31. desember 2008. Skagerak Energi konsern har sine ordninger i egen pensjonskasse. Fjordkraft AS er medlem av BKKs pensjonskasse. Med unntak av Småkraft AS, har resten av konsernet sine ordninger i Statens Pensjonskasse (SPK). Pensjonsbetalingene fra SPK er garantert av den norske stat (pensjonsloven §1). De kollektive pensjonsordningene omfatter alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Alderspensionen utgjør ved full opptjening 66 % av pensjonsgrunnlaget for lønn opp til 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G).

Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. For øvrig har alle selskapene avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) for ansatte fra 62 år.

Selskapene som har sine ordninger i SPK betaler inn en årlig premie til SPK og er ansvarlig for finansieringen av ordningen. Ordningen i SPF er ikke fondsbasert, men det simuleres en forvaltning av fondsmidler ("fiktive fond") som om midlene var plassert i statsobligasjoner. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til forfall. Pensjonsmidlene er garantert av Staten. Inntil 35 % av pensjonsmidlene kan plasseres i Statens pensjonsfond – utland, som er et reellt fond hvor avkastning er knyttet til markedssituasjonen.

Ansatte som forlater selskapet før pensjonsalder får en oppsatt pensjonsrettighet. For ordningene i SPK hefter ikke selskapene for disse forpliktelsene. Oppsatte rettigheter i Skagerak Pensjonskasse og for Fjordkraft i BKKs pensjonskasse videreføres som en forpliktelse for pensjonskassene.

Usikrede pensjonsforpliktelser Noen konsernselskaper i Norge har i tillegg til de ovennevnte avtalene også inngått pensjonsavtaler som gir alle ansatte med pensjonsgrunnlag over 12G alders- og uførepensjon på 66 % av pensjonsgrunnlag overskytende 12G. For enkelte medlemmer av konsernledelsen er det også inngått avtale om ektefelle- og barnepensjon. I tillegg har Statkraft en etterlattepensjonsordning, som er en fortsettelse av ordningen i Statkrafts Pensjonskasse (ordningen opphørte i 2003). Pensjonene dekkes over driften.

Ansatte som slutter før pensjonsalder vil få en oppsatt pensjonsrettighet for ordningen over 12G.

Aktuarielle beregninger – ytelsesplaner Nåverdien av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og inneværende års pensjonsopptjening blir beregnet ved bruk av påløpte ytelsers metode. Netto nåverdi av pensjonsforpliktelsene opptjent på balansedagen justert for forventet fremtidig lønnsvekst frem til pensjonsalder er basert på beste estimat på forutsetninger per 31. desember 2008. Beregningene tar utgangspunkt i medlemsbestand og lønnsdata ved utgangen av året.

Aktuarielle tap i 2008 skyldes i hovedsak endret pensjonsforpliktelse per 31. desember 2008 grunnet oppdaterte forutsetninger, medlemsbestand og faktisk lønnsøkning. Per 31. desember 2008 er diskonteringsrenten endret fra 4,6 % til 3,7 %.

Pensjonsforpliktelser i forbindelse med overtakelse av ansatte fra E.ON AG Bytteavtalen med E.ON AG medførte at Statkraft overtok pensjonsforpliktelser for 15 ansatte i England og 169 ansatte i Tyskland. Pensjonsforpliktelsene er tatt inn i Statkrafts balanse per 31. desember 2008.

For ansatte i England er det etablert en egen pensjonsordning (Rheidol 2008 Pension Scheme) som ivaretar og viderefører den pensjonsordningen som tidligere var gjeldende for denne gruppen. Pensjonsordningen administreres av Rheidol 2008 Trustee Ltd. Pensjonsrettigheter for ansatte som er overført fra E.ON AG i Tyskland ivaretas av Statkraft.

INNSKUDDSPLANER

Konsernets selskaper i Sverige, Finland og Belgia har innskuddsplaner i samsvar med lokale lover. Øvrige ansatte i England som ikke er underlagt ytelsesordningen nevnt over, har også innskuddspensjonsordning.

Forklaring bakgrunn valgte forutsetninger/risikotabell Diskonteringsrenten er satt til 3,7 % og er beregnet som et veid gjennomsnitt av den risikofrie rente frem til utbetalingene ventes å finne sted. Lønnsreguleringen er beregnet som summen av forventet reallønnsvekst på 1,75 %, inflasjon på 2,0 % og et karrieretillegg på 0,25 %. Regulering av løpende pensjoner følger i henhold til dagens regelverk reguleringen av folketrygdens grunnbeløp (G) og er satt lik forventet lønnsvekst. For de demografiske faktorene er tariffene K2005, GAB 07 og IR73 anvendt for fastsettelse av dødelighet og uførerisiko.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn

	31.12.08	01.01.08	31.12.07	01.01.07
Årlig diskonteringsrente	3,7 %	4,6 %	4,6 %	4,4 %
Lønnsregulering	4,0 %	4,0-4,5 %	4,0-4,5 %	4,0 %
Regulering av løpende pensjoner	3,75 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,75 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Forventet frivillig avgang				
• Opp til 45 år	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
• Mellom 45 og 60 år	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %
• Over 60 år	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Forventet avkastning	3,7 %	4,6-6,0 %	4,6-6,0 %	4,4-6,0 %
Inflasjonsrate	2,0 %	2,25 %	2,25 %	2,25 %
Uttakstilbøyelighet AFP	20,0 %	20,0 %	20,0 %	20,0 %

Forutsetninger per 31.12. er benyttet til beregning av netto pensjonsforpliktelse ved utgangen av året, mens forutsetninger per 01.01. er benyttet til å beregne pensjonskostnaden for året.

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	4 267	3 558
Virkelig verdi på pensjonsmidler	2 525	-2 463
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	1 742	1 095
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger	267	223
Kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening som ikke er innregnet i balansen	-	-38
Arbeidsgiveravgift	266	181
Netto pensjonsforpliktelse i balansen – se note 26	2 275	1 461

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse gjennom året

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 01.01.	3 743	3 221
Økning i forpliktelser ved nytt datterselskap/nye medlemmer	148	90
Reduksjon i forpliktelse overførsel av ansatte	-12	-
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	180	160
Rentekostnader	169	146
Aktuarielle tap (gevinster) på forpliktelsen	399	224
Kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening	-	4
Utbetalte ytelser	-93	-102
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31.12.	4 534	3 743

Bevegelse i virkelig verdi på pensjonsmidler for ytelsesbaserte pensjonsordninger

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 01.01.	2 463	2 103
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	129	113
Aktuarielle gevinster/(tap) på pensjonsmidlene	-234	78
Totalt tilskudd	187	200
Økning i pensjonsmidlene ved nytt datterselskap	-	54
Reduksjon midler overførsel av ansatte	-4	-
Utbetalte ytelser	-90	-85
Endring klassifisering pensjonsmidler	74	-
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31.12.	2 525	2 463

Pensjonsmidler består av

	31.12.08		31.12.07	
Egenkapitalinstrumenter	248	10 %	310	13 %
Rentebærende instrumenter	2 075	82 %	1 868	76 %
Annet	202	8 %	285	11 %
Virkelig verdi pensjonsmidler	2 525	100 %	2 463	100 %

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

For pensjonsordninger i SPK består pensjonsmidlene av et fiktivt fond som er plassert i statsobligasjoner med 1, 3, 5 eller 10-årige norske statsobligasjoner eller en kombinasjon av disse. I 2008 har noen av selskapene reinvestert en liten andel av pensjonsmidlene fra det fiktive fondet og til Statens pensjonsfond – utland.

Skagerak Energi har egen pensjonskasse som har plassert pensjonsmidlene i en diversifisert portefølje av norske og utenlandske rentebærende papirer, pantelån til medlemmer, aksjer (maks 25 %), hedgefond (maks 7 %) og eiendom (maks 10 %) gjennom eksterne forvaltere. Fjordkraft, som er medlem av BKKs Pensjonskasse, har plassert pensjonsmidlene i norske rentebærende papirer og norske og utenlandske aksjer (max 30 %).

Bevegelse i aktuarmessige (gevinst)/tap innregnet direkte i egenkapitalen

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen før skatt 01.01.	1 241	1 038
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen før skatt nytt datterselskap/nye medlemmer	-4	36
Innregnet i perioden	722	168
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen før skatt 31.12.	1 959	1 242
Utsatt skatt releatert til aktuarmessige (gevinst)/tap innregnet direkte i egenkapital	548	348
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen etter skatt 31.12.	1 411	894

Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Ytelsesplaner		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	180	160
Rentekostnad	169	146
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-129	-112
Kostnad ved tidligere perioders pensjonsopptjening	-	4
Tilskudd fra ansatte	-17	-19
Arbeidsgiveravgift	29	24
Pensjonskostnad ytelsesplaner	232	203

Innkuddsplaner

Arbeidsgivers tilskudd	4	2
Totale pensjonskostnader – se note 11	236	205

	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst	
	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
Sensitivitetsanalyse ved endring i forutsetninger				
Økning (+)/reduksjon (-) periodens netto pensjonskostnad	-53	70	74	-59
Økning (+)/reduksjon (-) netto pensjonsforpliktelse per 31.12.	-773	1 011	526	-420

	Økning i G		Fratredelsesrate	
	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
Sensitivitetsanalyse ved endring i forutsetninger				
Økning (+)/reduksjon (-) periodens netto pensjonskostnad	29	-30	-17	14
Økning (+)/reduksjon (-) netto pensjonsforpliktelse per 31.12.	440	-382	-84	63

13
EIENDOMSSKATT OG
KONSESJONSAVGIFTER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Eiendomsskatt	785	729
Konsesjonsavgifter	292	254
Sum	1 077	983

Konsesjonsavgifter prisjusteres med konsumprisindeksen ved første årsskifte fem år etter at konsesjonen ble gitt og deretter hvert femte år. Nåverdien av forpliktelser vedrørende framtidige konsesjonsavgifter, som ikke er avsatt for i regnskapet, er for konsertnet beregnet til 7300 millioner kroner diskontert med en rente på 4 % i henhold til forskrift om justering av konsesjonsavgifter, årlige erstatninger og fond med videre.

14
ANDRE
DRIFTSKOSTNADER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Kjøp av eksterne tjenester	914	630
Materialer	377	197
Kostnader kraftverk drevet av andre	202	197
Erstatninger	53	88
Øvrige driftskostnader	954	681
Sum	2 500	1 793

Økningen i andre driftskostnader fra 2007 til 2008 skyldes generelt økt aktivitet samt byteavtalen med E.ON AG.

15
 FINANSPOSTER

2008

Beløp i mill. kroner	Vurderingsbasis						Sum
	Frivillig vurdert til virkelig verdi over resultat	Pliktig virkelig verdi over resultat	Amortisert kost	Tilgjengelig for salg	Holdt for salg	Honorar-utgifter	
Finansinntekter							
Gevinst ved salg av aksjer	-	-	-	-	25 591	-	25 591
Renteinntekter likviditet	344	-	-	-	-	-	344
Renteinntekter annet	-	-	116	-	-	-	116
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	70	-	-	-	70
Utbytte	-	-	-	19	-	-	19
Andre finansinntekter	-	-	11	284	-	-	295
Sum	344	-	197	303	25 591	-	26 435
Finanskostnader							
Rentekostnader	-	-	-2 186	-	-	-	-2 186
Garantipremier	-	-	-	-	-	-65	-65
Finansielle derivater, realisert valutagevinst/tap	-	-776	-	-	-	-	-776
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	-36	-	-	-	-36
Verdipapir gjeld, gevinst/tap, realisert	29	-	-	-	-	-	29
Andre finanskostnader	-	-	-32	-	-	-	-32
Sum	29	-776	-2 254	-	-	-65	-3 066
Urealiserte verdiendringer valuta- og rentekontrakter							
Finansielle rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	298	-	-	-	-	298
Finansielle valuta- og rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	-229	-	-	-	-	-229
Valutaterminer, urealisert verdiendring	-	-1 241	-	-	-	-	-1 241
Valutalån, urealisert verdiendring	-	-393	-1 548	-	-	-	-1 941
Verdipapir likviditet, gevinst og tap, urealisert	11	-	-	-	-	-	11
Sum	11	-1 565	-1 548	-	-	-	-3 102
Sum finansposter	384	-2 341	-3 605	303	25 591	-65	20 267

2007

Beløp i mill. kroner	Vurderingsbasis						Sum
	Frivillig vurdert til virkelig verdi over resultat	Pliktig virkelig verdi over resultat	Amortisert kost	Tilgjengelig for salg	Honorar-utgifter		
Finansinntekter							
Renteinntekter likviditet	287	-	-	-	-	-	287
Renteinntekter annet	-	-	48	-	-	-	48
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	12	-	-	-	12
Verdipapir likviditet, gevinst og tap, realisert	26	-	-	-	-	-	26
Utbytte	-	-	-	4	-	-	4
Andre finansinntekter	-	-	23	-	-	-	23
Sum	313	-	83	4	-	-	400
Finanskostnader							
Rentekostnader	-	-	-1 563	-	-	-	-1 563
Garantipremier	-	-	-	-	-73	-	-73
Finansielle derivater, realisert valutagevinst/tap	-	-81	-	-	-	-	-81
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	33	-	-	-	33
Verdipapir gjeld, gevinst/tap, realisert	-3	-	-	-	-	-	-3
Andre finanskostnader	-	-	-29	-	-	-	-29
Sum	-3	-81	-1 559	-	-73	-	-1 717
Urealiserte verdiendringer valuta- og rentekontrakter							
Finansielle rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	-410	-	-	-	-	-410
Finansielle valuta- og rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	-263	-	-	-	-	-263
Valutaterminer, urealisert verdiendring	-	372	-	-	-	-	372
Valutalån, urealisert verdiendring	-	-	530	-	-	-	530
Verdipapir likviditet, gevinst og tap, urealisert	-2	-	-	-	-	-	-2
Sum	-2	-301	530	-	-	-	227
Sum finansposter	308	-382	-946	4	-73	-	-1 090

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

16 SKATTER

Skattekostnad består av

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Overskuddsskatt	3 242	2 008
Grunnrenteskatt	1 708	758
Korreksjon tidligere års ligning	31	58
Endring utsatt skatt	-423	-691
Skattekostnad i resultatregnskapet	4 558	2 133

Betalbar overskuddsskatt

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Beregnet overskuddsskatt årets resultat	3 116	3 714
Skattevirkning av konsernbidrag	-982	-2 961
Reduksjon forskuddsbetalt naturressursskatt tidligere år	-1 114	-
Betalbar overskuddsskatt før utligning mot årets naturressursskatt	1 020	753

Betalbar skatt i balansen

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Naturressursskatt	570	562
Grunnrenteskatt	1 708	758
Overskuddsskatt som overstiger naturressursskatt	450	191
Korreksjonsskatt	-	75
Skyldig skatt tidligere inntektsår	7	-3
Betalbar skatt i balansen	2 735	1 583

Forskuddsbetalt skatt i balansen

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Forskuddsbetalt naturressursskatt	-	1 073
Forskuddsbetalt korreksjonsskatt	85	75
Forskuddsbetalt skatt i balansen	85	1 148

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Resultat før skattekostnad	37 820	8 765
Forventet skattekostnad etter nominell sats 28 %	10 590	2 454

Skatteeffekter av

Grunnrenteskatt	1 876	571
Satsforskjeller i utlandet	268	260
Endringer i skattesats/skatteeregler	-	-588
Resultat tilknyttede selskaper	-262	-732
Skattefrie inntekter	-7 930	-14
Endringer vedrørende tidligere år	31	38
Andre permanente forskjeller, netto	-15	144
Skattekostnad	4 558	2 133
Effektiv skattesats	12,1 %	24,3 %

SPESIFIKASJON AV UTSATT SKATT

Nedenfor er det gitt en spesifisering av netto utsatt skatt. I balansen er det utsatt skattefordel og utsatt skatt knyttet til ulike skatte-subjekter/-regimer presentert hver for seg. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet.

Beløp i mill. kroner	01.01.07	Resultatført i perioden	Ført mot egenkapital	Kjøp og salg av selskaper	Annet	31.12.07
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	1 110	-479	-4	-	-227	400
Driftsmidler	3 708	226	-107	14	-	3 841
Pensjonsforpliktelser	-370	16	-46	-14	-	-414
Andre langsiktige poster	450	120	-	53	-	623
Fremførbar underskudd/godtgjørelse	-193	167	-	-	-	-26
Utsatt skatt grunnrentebeskatning	1 873	64	-	-	-	1 937
Fremførbar negativ grunnrenteinntekt	-275	-805	-	-	-	-1 080
Sum netto utsatt skatt	6 303	-691	-157	53	-227	5 281
Herav presentert som utsatt skattefordel – se note 17	1 585	-	-	-	-	1 025
Herav presentert som utsatt skatt – se note 26	7 887	-	-	-	-	6 306

Beløp i mill. kroner	01.01.08	Resultatført i perioden	Ført mot egenkapital	Kjøp og salg av selskaper	Annet	31.12.08
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	400	99	-138	-	139	500
Driftsmidler	3 841	268	-102	32	-	4 039
Pensjonsforpliktelser	-414	-40	-162	-	-	-616
Andre langsiktige poster	623	-253	-	-	-	370
Fremførbar underskudd/godtgjørelse	-26	-653	-	-	-	-679
Utsatt skatt grunnrentebeskatning	1 937	-21	-	-	-	1 916
Fremførbar negativ grunnrenteinntekt	-1 080	177	-	-	-	-903
Sum netto utsatt skatt	5 281	-423	-402	32	139	4 627
Herav presentert som utsatt skattefordel – se note 17	1 025	-	-	-	-	1 518
Herav presentert som utsatt skatt – se note 26	6 306	-	-	-	-	6 145

Annet består hovedsakelig av effekt knyttet til konsernbidrag.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

Noter ←

Revisors beretning

Utsatt skatt ført direkte mot egenkapitalen

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Estimatavvik pensjoner	-162	-46
Sikringsinstrumenter	-261	-43
Omregningsdifferanser	21	-68
Sum utsatt skatt ført mot egenkapital	-402	-157

Anvendte skattesatser i beregning av utsatt skatt

26 % – Selskapsskattesats Finland
 28 % – Selskapsskattesats i Sverige (26,3 % fra og med 2009)
 28 % – Selskapsskattesats i Norge
 31,4 % – Selskapsskattesats Tyskland
 30 % – Grunnrenteskattesats Norge
 58 % – Marginalskattesats Norge (grunnrenteskattesats + selskapsskattesats)

17
 IMMATERIELLE
 EIENDELER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Utsatt skattefordel	1 518	1 025
Goodwill	632	207
Annet	331	357
Sum	2 481	1 589

Utsatt skattefordel er nærmere omtalt i note 16.

Beløp i mill. kroner	Goodwill	Annet
2007		
Anskaffelseskost per 01.01.07	365	107
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 01.01.07	-158	-4
Balanseført verdi per 01.01.07	207	103
Tilgang	-	1
Tilgang ved konsolidering av nye selskaper	-	512
Valutadifferanser	-	-3
Avskrivninger	-	-20
Tilgang akkumulerte avskrivninger	-	-236
Balanseført verdi per 31.12.07	207	357
Anskaffelseskost per 31.12.07	365	617
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.07	-158	-260
Balanseført verdi per 31.12.07	207	357
2008		
Balanseført verdi per 01.01.08	207	357
Tilgang	-	7
Tilgang ved konsolidering av nye selskaper	425	-
Valutadifferanser	-	10
Avskrivninger	-	-43
Balanseført verdi per 31.12.08	632	331
Anskaffelseskost per 31.12.08	757	683
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.08	-125	-352
Balanseført verdi per 31.12.08	632	331

Antatt økonomisk levetid

10–15 år

FORSKNING OG UTVIKLING

Konsernets forsknings- og utviklingsaktiviteter består av aktiviteter knyttet til nye energikilder og videreutvikling av eksisterende anlegg og teknologier. I forskningsaktiviteter knyttet til nye energikilder inngår generelle forskningsprosjekter. Prosjektene har som formål å gi mer viten om teknologi eller annet som kan gi grunnlag for fremtidige aktiviteter/prosjekter.

For å tilegne seg ny kunnskap og utvikle nye metoder innenfor energidisponering og vedlikehold, har konsernet også forsknings- og utviklingsaktiviteter rettet mot eksisterende anlegg/energi-kilder. Forsknings- og utviklingsaktiviteter som har pågått i 2008 og 2007 omfatter i det vesentlige forskning som samlet er resultatført med henholdsvis 157 millioner kroner for 2008 og 98 millioner kroner for 2007.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

18 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i mill. kroner	Regulerings- anlegg	Turbiner, genera- torer, mv.	Nettanlegg	Andeler i kraftverk drevet av andre	Tomt, fjell- rom, bygg, vei, bru og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet ¹	Sum
Anskaffelseskost per 01.01.07	26 898	18 906	9 766	3 103	12 320	4 615	2 936	78 544
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 01.01.07	-4 868	-8 652	-4 410	-830	-1 991	-1	-1 411	-22 163
Balanseført verdi per 01.01.07	22 030	10 254	5 356	2 273	10 329	4 614	1 525	56 381
2007								
Balanseført verdi per 01.01.07	22 030	10 254	5 356	2 273	10 329	4 614	1 525	56 381
Tilgang	53	168	196	10	68	1 124	284	1 903
Overført fra anlegg under utførelse	165	2 656	-	-	322	-3 985	842	-
Avgang	-	-20	-74	-	-34	-9	-	-137
Balanseførte låneutgifter	103	7	-	-	-	1	2	113
Valutaeffekter	-53	-25	-74	-	-285	-81	-	-518
Avskrivninger/nedskrivninger	-289	-537	-335	-75	-125	-	-257	-1 618
Avgang akkumulerte avskrivninger/nedskrivninger	-	-	68	-	14	-	22	104
Balanseført verdi per 31.12.07	22 009	12 503	5 137	2 208	10 289	1 664	2 418	56 228
Anskaffelseskost per 31.12.07	27 166	21 692	9 814	3 113	12 391	1 664	4 064	79 904
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.07	-5 157	-9 189	-4 677	-905	-2 102	-	-1 646	-23 676
Balanseført verdi per 31.12.07	22 009	12 503	5 137	2 208	10 289	1 664	2 418	56 228
2008								
Balanseført verdi per 01.01.08	22 009	12 503	5 137	2 208	10 289	1 664	2 418	56 228
Tilgang	157	217	186	29	78	961	357	1 985
Tilgang ved kjøp av nye datterselskaper	4 781	5 239	-	-	6 444	63	605	17 132
Overført fra anlegg under utførelse	260	516	87	-	264	-1 127	-	-
Avgang	-3	-25	-1	-	-352	-38	-36	-455
Balanseførte låneutgifter	-	1	-	-	-	8	3	12
Valutaeffekter	44	530	49	-	423	35	5	1 086
Avskrivninger/nedskrivninger	-294	-377	-334	-76	-108	-39	-282	-1 510
Avgang akkumulerte avskrivninger/nedskrivninger	-	10	-	-	-	38	27	75
Balanseført verdi per 31.12.08	26 954	18 614	5 124	2 161	17 038	1 565	3 097	74 553
Anskaffelseskost 31.12.08	32 405	28 222	10 192	3 142	19 278	1 565	4 999	99 803
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.08	-5 451	-9 608	-5 068	-981	-2 240	-	-1 902	-25 250
Balanseført verdi per 31.12.08	26 954	18 614	5 124	2 161	17 038	1 565	3 097	74 553
Avskrivningstid (år)	30-75	15-40	25-35	5-50	25-75		3-40	

¹ I posten Annet inngår i hovedsak fjernvarmeanlegg, bygninger, kontor- og datautstyr, elektrotekniske anlegg og kjøretøyer.

Nedenfor følger en nærmere spesifisering av brukstiden for de ulike driftsmidlene. Det er ikke gjort vesentlige endringer i avskrivningsplan fra tidligere:

	Avskrivningstid (år)		Avskrivningstid (år)
Fallrettigheter	evig	Nettanlegg	
Damanlegg		- transformator	35
- fyllingsdammer, betongdammer	75	- apparatanlegg, høyspent	35
- øvrige dammer	30	Bygninger (adm. mv.)	25-50
Tunnelsystemer	75	Øvrige faste anlegg	
Maskintekniske installasjoner		- varige	20
- rørgater	40	- mindre varige	10
- aggregater (turbin, ventil)	40	Diverse løsøre	5
- øvrige maskintekniske anlegg	15	Tomter	evig
Fjellrom	75	Kontor- og datautstyr	3
Veier, broer og kaier	75	Inventar og utstyr	5
Elektrotekniske anlegg		Transportmidler	8
- transformator/generator	40	Anleggsmaskiner	12
- apparatanlegg (høyspent)	35	Småbåter	10
- kontrollanlegg	15	Gass- og dampgenerator	20-25
- driftssentral	15	Kjølevannsystem	20-25
- samband	10	Transformatorer gasskraftverk	20-25

INVESTERINGSEIENDOMMER

Konsernet har eiendommer i Trondheim der hensikten er utvikling med tanke på salg og utleie. Markedsverdien av eiendommene er vurdert til 134 millioner kroner og bokført verdi er 14 millioner kroner. Fastsettelse av markedsverdi er basert på økonomiske betraktninger i form av kontantstrømanalyser foretatt av uavhengig takstmann i 2007. I hovedsak bygger fastsettelsen på lokal markeds kunnskap ved å se på den enkelte eiendoms evne til å generere leieinntekter i dag og i fremtiden samt utbyggingspotensiale, beliggenhet, beskaffenhet og kunnskap om aktørenes (kjøpernes) krav til avkastning.

19

TILKNYTTETE SELSKAPER OG
FELLESKONTROLLERTE
VIRKSOMHETER**SELSKAP BEHANDLET ETTER EGENKAPITALMETODEN**

Aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Dette gjelder følgende selskaper:

Navn	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Felleskontrollerte virksomheter:			
Statkraft Norfund Power Invest AS	Oslo	50,0 %	50,0 %
Naturkraft AS	Bærum	50,0 %	50,0 %
Luster Småkraft AS	Gaupne	50,0 %	50,0 %
Viking Varme AS	Porsgrunn	50,0 %	50,0 %
RA1 S.r.l.	Milano	50,0 %	50,0 %
RA2 S.r.l.	Milano	50,0 %	50,0 %
Kraftwerksgesellschaft Herdecke, GmbH & Co. KG	Hagen	50,0 %	50,0 %
Biomassheizkraftwerk Landesbergen GmbH	Landesbergen	50,0 %	50,0 %
Catamount Cymru Cyf	Cardiff	50,0 %	50,0 %
Catamount Energy Ltd	St. Albans	50,0 %	50,0 %
Greenpower Carraig Gheal Ltd	Sterling	50,0 %	50,0 %
Greenpower Little Law Ltd	Sterling	50,0 %	50,0 %
HPC Ammerån AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
HPC Byske AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
HPC Edsox AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
HPC Røan AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
Tilknyttede selskap:			
Hydra Tidal Energy Technology AS	Oslo	28,3 %	28,3 %
Energy Future Invest AS	Oslo	34,0 %	34,0 %
Windsea AS	Sandvika	49,0 %	49,0 %
Midtnorge Kraft AS	Rissa	40,0 %	40,0 %
Telenor Cinclus AS	Bærum	34,0 %	34,0 %
Censitel AS	Horten	40,0 %	40,0 %
Vestfold Trafo Energi AS	Stokke	34,0 %	34,0 %
Naturgass Grenland AS	Porsgrunn	30,0 %	30,0 %
Larvik Fibernett AS	Larvik	34,0 %	34,0 %
Skagerak Fibernett Vestfold AS	Porsgrunn	49,0 %	49,0 %
Energi og Miljøkapital AS	Skien	35,0 %	35,0 %
Termokraft AS	Porsgrunn	22,2 %	22,2 %
Biomassheizkraftwerk Emden GmbH	Emden	30,0 %	30,0 %
Rullestad og Skromme Energi AS	Etne	35,0 %	35,0 %
Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS (BKK)	Bergen	49,9 %	49,9 %
Agder Energi AS	Kristiansand	45,5 %	45,5 %
Istad AS	Molde	49,0 %	49,0 %
Ecopro AS	Steinkjer	25,0 %	25,0 %
Baillie Wind Farm Ltd	Thurso	33,0 %	33,0 %

Ingen av selskapene har observerbare markedsverdier i form av børskurs eller lignende.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Beløp i mill. kroner	Telenor				
	BKK	Agder	Cinclus	SN Power	Naturkraft
Inngående balanse	6 193	4 146	1	2 173	1 075
Resultatandel	378	232	-203	87	66
Merverdiavskrivninger	-15	-65	-	-	-
Nedskrivning ³	-	-	-36	-	-397
Investering/salg	-	-	-	200	-
Utbytte	-451	-329	-	-	-
Omregningsdifferanser ¹	-	-	-	296	-
Endring sikkerhetsinstrumenter	-	-	-	-17	-
Direkteføringer i selskapet	-90	-115	-	-	-
Annet ²	-	-	238	-	-
Utgående balanse	6 015	3 869	-	2 739	744
Merverdi 31.12.2008	2 362	2 461	-	-	-
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 818	333	-	-	-

Beløp i mill. kroner	E.ON Sverige					Sum
	Sverige	Istad	Herdecke	Andre		
Inngående balanse	17 914	269	243	117		32 131
Resultatandel	988	27	31	-54		1 552
Merverdiavskrivninger	-92	-12	-	-		-184
Nedskrivning ³	-	-	-	-		-433
Investering/salg	-17 925	-	185	265		-17 275
Utbytte	-1 780	-14	-	-5		-2 579
Omregningsdifferanser ¹	1 062	-	21	-		1 379
Endring sikkerhetsinstrumenter	-176	-	-	-		-193
Direkteføringer i selskapet	-	-24	-	-		-229
Annet ²	9	-	-	-29		218
Utgående balanse	-	246	480	294	-	14 387
Merverdi 31.12.2008	4 588	110	-	-		9 521
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 729	-	-	-		3 880

¹ Urealisert gevinst/tap som følge av valutakursendringer på investeringene føres som omregningsdifferanse mot egenkapitalen. Urealisert gevinst/tap på lån i utenlandsk valuta, tatt opp i sammenheng med utenlandske investeringer, føres tilsvarende som omregningsdifferanser mot egenkapitalen da disse anses som sikring av nettoinvestering i utenlandsk valuta. For E.ON Sverige AB ble akkumulerte omregningsdifferanser hentet opp fra egenkapitalen i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG.

² Annet består av ettergivelse av gjeld fra Skagerak Energi AS.

³ Som følge av en betydelig reduksjon i tildelte CO₂-kvoter for perioden 2008–2012 for gasskraftverket på Kårstø, ble investeringen i Naturkraft nedskrevet med 397 millioner kroner.

SELSKAP BEHANDLET ETTER EGENKAPITALMETODEN – 100 PROSENT-BASIS

Oppstillingen nedenfor viser en oversikt over finansiell informasjon knyttet til Statkrafts største investeringer i tilknyttede selskaper på 100 prosent-basis.

Resultatregnskap (ikke revidert)	E.ON Sverige (tall i SEK)		Agder		BKK	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Beløp i mill. kroner						
Driftsinntekter	-	30 908	7 211	5 032	4 121	3 818
Driftskostnader	-	-25 363	-5 509	-3 733	-1 742	-2 262
Driftsresultat	-	5 545	1 702	1 299	2 379	1 556
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	-	5 381	1 150	1 141	1 523	1 611
Årets resultat	-	3 972	510	846	762	997
Balanse (ikke revidert)						
Beløp i mill. kroner	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Anleggsmidler	-	90 852	11 906	11 430	14 813	14 440
Omløpsmidler	-	12 109	3 088	1 570	3 754	2 398
Eiendeler	-	102 961	14 994	13 000	18 567	16 838
Egenkapital	-	35 164	3 007	3 481	7 516	7 835
Minoritetsinteresser	-	634	14	2	19	22
Langsiktig gjeld og forpliktelser	-	48 970	6 616	6 143	3 183	2 558
Kortsiktig gjeld	-	18 193	5 357	3 374	7 849	6 423
Gjeld og egenkapital	-	102 961	14 994	13 000	18 567	16 838

Investeringen i E.ON Sverige AB ble avhendet 31. desember 2008 i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG. Se note 4 for ytterligere informasjon.

FELLESKONTROLLERTE EIENDELER

Statkraft har eierandeler i kraftverk som også har andre eiere. Disse kraftverkene behandles som felleskontrollerte eiendeler og regnskapsføres med Statkrafts andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld. Kraftverk med eierandel under 50 % drives av andre.

Navn	Eierandel
Grytten	88,00 %
Vikfalli	88,00 %
Følgefonn	85,06 %
Kobbelv	82,50 %
Ulla-Førre	73,50 %
Svartisen	70,00 %
Eidfjord	65,00 %
Leirdøla	65,00 %
Harrsele AB	50,57 %
Svorka	50,00 %
Kraftverkene i Orkla	48,60 %
Sira-Kvina Kraftselskap DA	46,70 %
Mørkfoss-Solbergfoss	33,33 %
Tyssefaldene	20,29 %
Røldal-Suldal Kraft AS*	8,74 %
Aurlandsverkene	7,00 %

* Statkraft eier 8,74 % av aksjene i Røldal-Suldal Kraft AS, som igjen eier 54,79 % av Røldal-Suldal anleggene. Statkrafts indirekte eierandel i kraftanleggene er dermed 4,79 %

20
 ØVRIGE
 FINANSIELLE
 ANLEGGSMIDLER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Vurdert til amortisert kost:		
Lån til Statkraft SF	1 049	1 014
Lån til tilknyttede selskaper	481	284
Forskuddsbetalt naturressursskatt	-	1 073
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	109	243
Sum vurdert til amortisert kost	1 639	2 614
Frivillig vurdert til virkelig verdi over resultat:		
Egenkapitalinvestering CO ₂ -fond	127	147
Tilgjengelig for salg:		
Andre aksjer og andeler	23 403	183
Sum	25 169	2 944

I posten andre aksjer og andeler inngår aksjene i E.ON AG med 23 125 millioner kroner.

21
 BEHOLDNINGER

Beløp i mill. kroner	2008		2007	
	Innregnet verdi	Kostpris	Innregnet verdi	Kostpris
Vurdert til netto realiserbar verdi:				
El-sertifikater	440	423	187	157
CO ₂ kvoter	117	74	42	16
Sum varelager vurdert til netto realiserbar verdi	557	497	229	173
Vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi:				
Reservedeler	83		42	
Annet	59		32	
Sum varelager vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi	142		74	
Sum	699		303	

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

22

FORDRINGER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Kundefordringer	2 649	2 262
Periodiserte inntekter mv	3 377	1 310
Rentebærende bundne midler	1 910	502
Andre fordringer	3 710	1 020
Sum	11 646	5 094

Endringen i fordringer fra 2007 til 2008 gjenspeiler konsernets økte aktivitet og omsetning. I andre fordringer inngår etteroppgjør med E.ON AG i forbindelse med bytteavtale med 2827 millioner kroner.

Forfallsanalyse av fordringer

2008	Beløp i mill. kroner	Ikke nedskrevet fordringer, forfalt med			Forfalte fordringer, nedskrevet	Sum
		Ikke forfalt	Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager		
	Kundefordringer	2 334	251	52	12	2 649
	Andre fordringer	8 967	26	4	-	8 997
	Sum	11 301	277	56	12	11 646

Nedskrivning for året 15

2007	Beløp i mill. kroner	Ikke nedskrevet fordringer, forfalt med			Forfalte fordringer, nedskrevet	Sum
		Ikke forfalt	Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager		
	Kundefordringer	1 931	308	15	8	2 262
	Andre fordringer	2 494	281	57	-	2 832
	Sum	4 425	589	72	8	5 094

Nedskrivning for året 9

23

KORTSIKTIGE FINANSIELLE PLASSERINGER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Obligasjoner	175	156
Rentefond	109	126
Aksjer og finansplasseringer	65	65
Sum	349	347

24

DERIVATER

I tabellen nedenfor er derivater med henholdsvis positiv og negativ markedsverdi fordelt på porteføljetilhørighet. Porteføljene er beskrevet i note 32. Tallene for energiderivater i tabellen under er regnskapsførte verdier av kontrakter som etter kriteriene i IAS 39 faller inn under definisjonen av finansielle instrumenter. Det kan være betydelige avvik mellom de regnskapsmessige verdiene og de underliggende realøkonomiske verdiene siden porteføljene inneholder kontrakter som både faller innenfor og utenfor IAS 39.

Derivater – eiendeler

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Energiderivater		
Nordisk vannkraftportefølje ekskl industrikraft	586	947
Industrikraftkontrakter i nordisk vannkraftportefølje	1 630	773
Trading & Origination	5 250	5 224
Baltic Cable og kontinentale eiendeler	2 018	-
Sluttbrukerportefølje	261	97
Gasskraftvirksomhet	266	-
Sum	10 011	7 041

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler	627	493
Valutaterminkontrakter	754	216
Rente- og valutabytteavtaler	1 414	576
Sum	2 795	1 285

Sum derivater – eiendeler **12 806** 8 326

Derivater – gjeld

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Energiderivater		
Nordisk vannkraftportefølje ekskl industrikraft	1 611	2 504
Industrikraftkontrakter i nordisk vannkraftportefølje	1 406	2 582
Trading & Origination	4 529	5 344
Baltic Cable og kontinentale eiendeler	311	-
Sluttbrukerportefølje	330	101
Gasskraftvirksomhet	136	955
Sum	8 323	11 486
Valuta- og rentederivater		
Rentebytteavtaler	183	444
Valutaterminkontrakter	2 783	81
Rente- og valutabytteavtaler	10	443
Sum	2 976	968
Sum derivater – gjeld	11 299	12 454

Baltic Cable og kontinentale eiendeler består av en gasslagerkontrakt og en kraftleveringsavtale som ble anskaffet i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG. Valutaterminkontrakter med salg av euro mot norske kroner har falt i verdi fra 2007 til 2008 som følge av en styrking av euro mot norske kroner.

25

**BANKINNSKUDD,
KONTANTER
OG LIGNENDE**

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Kontanter og bankinnskudd	2 199	2 736
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	10	414
Sum	2 209	3 150

Bokført verdi av eiendeler som er stilt som garanti for forpliktelser

Av likvide midler er følgende beløp stilt som sikkerhet til/fra motpart:

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Cash collateral for finansielle derivater	-534	174
Depotkonti i forbindelse med kraftomsetning på kraftbørs	494	218
Sum	-40	392

Cash collateral er innbetalinger til/fra motparter som sikkerhet for netto urealiserte gevinster og tap som Statkraft har på rentebytteavtaler, valutabytteavtaler samt valutaterminer.

26

**AVSETNING FOR
FORPLIKTELSE**

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Utsatt skatt	6 145	6 306
Pensjonsforpliktelser	2 275	1 461
Andre avsetninger for forpliktelser	2 907	3 064
Sum avsetninger for forpliktelser	11 327	10 831

Pensjonsforpliktelser er nærmere omtalt i note 12, mens utsatt skatt er omtalt i note 16.

Av andre avsetninger for forpliktelser er den vesentligste en mottatt forskuddsbetaling knyttet til kraftsalgsavtale for Rana kraftverk. Forskuddsbetalingen ble mottatt i 2005 og var på 2200 millioner kroner. Den amortiseres over avtalens løpetid på 15 år.

Beløp i mill. kroner	Rana	Annet	Sum
Inngående balanse 01.01.07	1 906	1 251	3 157
Nye avsetninger i perioden	-	181	181
Beløp som er benyttet i perioden	-147	-88	-235
Ubenyttet beløp som er tilbakeført i perioden	-	-39	-39
Utgående balanse 31.12.07	1 759	1 305	3 064
Nye avsetninger i perioden	-	128	128
Beløp som er benyttet i perioden	-147	-164	-311
Valutaeffekter	-	26	26
Utgående balanse 31.12.08	1 612	1 295	2 907

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

27

RENTEBÆRENDE LANGSIKTIG GJELD

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lån fra Statkraft SF	5 165	6 034
Obligasjonslån i det norske markedet	14 680	15 311
Øvrige lån i utenlandske markeder	10 554	7 889
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån	240	1 127
Sum	30 639	30 361

Total rentebærende gjeld økte fra 37 milliarder kroner i 2007 til 41 milliarder kroner i 2008 (se note 27 og 28). Dette til tross for at konsernets netto nedbetaling av gjeld i 2008 utgjorde 1 milliard kroner. Økningen forklares i hovedsak av økninger i valutakurs på lån i utenlandsk valuta.

For nærmere detaljer se notene 29–34.

28

KORTSIKTIG GJELD

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Sertifikatgjeld	4 509	900
Første års avdrag på langsiktig gjeld	3 699	4 958
Gjeld knyttet til cash collateral	1 385	714
Kassekreditt	531	351
Andre kortsiktig lån	28	-
Sum	10 152	6 923

Se kommentarer i note 27.

Annen rentefri gjeld

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Leverandørgjeld	2 295	847
Skyldige offentlige avgifter	805	808
Øvrig rentefri gjeld	2 260	1 709
Kortsiktig gjeld til Statkraft SF	463	178
Sum	5 823	3 542

I øvrige rentefri gjeld inngår estimert etteroppgjør med E.ON AG i forbindelse med bytteavtalen.

29

BRUK AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

FINANSIELLE INSTRUMENTERS PÅVIRKNING PÅ FINANSIELL STILLING OG RESULTATER

Finansielle instrumenter utgjør en vesentlig del av Statkrafts totale balanse og er av vesentlig betydning for konsernets finansielle stilling og resultat. Det største omfanget av finansielle instrumenter finnes i de to hovedkategoriene finans og energihandel. Finansielle instrumenter innenfor finans består hovedsakelig av lån, rentebytteavtaler, valutabytteavtaler og valutaterminer. Finansielle instrumenter innenfor energihandel består hovedsakelig av finansielle og fysiske avtaler om kjøp og salg av kraft og gass, samt innebygde derivater i fysiske energisalgavtaler. I tillegg til de ovennevnte, eksisterer det finansielle instrumenter i form av kundefordringer, leverandørgjeld, kontanter, kortsiktige likviditetsplasseringer og egenkapitalinvesteringer.

Innenfor finansområdet er en rekke finansielle instrumenter i bruk som del av en økonomisk sikringsstrategi, men uten at de detaljerte og formelle kravene til sikringsbokføring i IAS 39 er oppfylt. Sikringsobjektene er gjerne eiendeler i fremmed valuta, fremtidige kontantstrømmer eller finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost, mens sikringsinstrumentene er vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Det vil i resultatregnskapet komme til uttrykk en betydelig volatilitet som følge av endringer i virkelig verdi, men uten at dette fullt ut reflekterer de økonomiske realiteter. I noen tilfeller er det lagt til grunn sikringsbokføring i tråd med IFRS. Dette gjelder utvalgte låneforhold hvor rente er byttet fra fast til flytende (virkelig verdi sikring), sikring av nettoinvestering i utenlandsk enhet og kontantstrømsikring av kontrakter. For i størst mulig grad å synliggjøre urealiserte effekter av finansielle derivater er slike kontrakter, og verdiendringene på disse, presentert på egne linjer i resultatregnskapet og i balansen.

Innenfor energihandel er det betydelig bruk av finansielle instrumenter i tradingvirksomheten. I tillegg er også en rekke finansielle instrumenter i bruk som del av en økonomisk sikringsstrategi der man sikrer fremtidige inntekter fra deler av forventet produksjonsvolum. Dette sikringsbokføres ikke etter IAS 39 fordi slik sikringsbokføring ikke nødvendigvis vil klare å vise de underliggende økonomiske realitetene. Blant energiderivater finner man også innebygde derivater som er komponenter av fysiske kontrakter der disse som sådan ikke er omfattet av IAS 39. Energiderivater vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Som følge av betydelige volumer knyttet til slike kontrakter, medfører verdiendringene på kontraktene potensielt stor volatilitet i balanse og resultat, uten at dette alltid gjenspeiler den underliggende virksomheten. For i størst mulig grad å synliggjøre urealiserte effekter av energikontrakter, er disse og de tilhørende verdiendringene presentert på egne linjer i resultatregnskapet og i balansen.

30
SIKRINGSBOKFØRING**GENERELT OM SIKRINGSBOKFØRING I STATKRAFT**

Virkelig verdisikring Det er kun ett låneforhold som er behandlet som virkelig verdisikring. Et utstedt obligasjonslån er utpekt som sikringsobjekt i sikringsforholdet, og en tilhørende rentebytteavtale er pekt ut som sikringsinstrument.

Muligheter for ytterligere sikringsbokføring gjennom virkelig verdisikring vurderes løpende i takt med at nye låneforhold og sikringskontrakter etableres, og gjennom en tilhørende vurdering av sikringseffektivitet i sikringsforholdene. Der det kan dokumenteres sikringseffektivitet vil sikringsbokføring normalt legges til grunn.

Sikring av nettoinvestering i utenlandsk enhet Deler av investeringene i svenske kroner var i 2008 sikringsobjekt i sikringsbokføring av nettoinvestering i utenlandske virksomhet. Et sett av finansielle instrumenter var utpekt som sikringsinstrumenter i denne sikringsrelasjonen. Sikringsforholdet er avsluttet per 31. desember 2008 i forbindelse med gjennomføringen av bytteavtalen med E.ON AG. For andre utenlandske virksomheter har ikke Statkraft anvendt sikringsbokføring.

Kontantstrømsikring Det har i løpet av 2008 vært et kontantstrømsikringsforhold. Muligheter for andre sikringsforhold vurderes løpende på finanssiden. Der det kan dokumenteres sikringseffektivitet vil sikringsbokføring normalt legges til grunn. For kraftproduksjon har Statkraft konkludert at sikringsføring ikke nødvendigvis vil gi den risikodemping i regnskapsmessig resultat som kunne være ønskelig. Det skjer derfor ingen løpende vurdering av mulighetene for å kunne dokumentere sikringsbokføring knyttet til kraftproduksjon.

Nærmere beskrivelse av kontantstrømsikring Sikringsobjektet var kjøpskontrakten i euro på E.ON AG aksjene, som var en del av bytteavtalen med E.ON AG. Sikringsinstrumentene var valutaterminkontrakter om salg av euro og lån i euro som ikke var byttet til andre valutaer. Den sikrede risiko i sikringsforholdet var valutarisiko knyttet til eksponering i euro. De kritiske betingelser i sikringsobjekt og sikringsinstrument var vurdert å være like, og det ble lagt til grunn 100 % sikringseffektivitet. Som følge av 100 % effektivitet i sikringsforholdet ble det ikke innregnet noen effekter av ineffektivitet i resultatregnskapet.

Nærmere beskrivelse av virkelig verdisikring Sikringsobjekt er utstedt fastrenteobligasjon pålydende 600 millioner euro. Sikringsinstrument er en rentebytteavtale pålydende 600 millioner euro inngått med en større bank som motpart. Rentebytteavtale bytter rente fra fast til flytende rente 6 måneders EURIBOR. Den sikrede risiko i sikringsforholdet er renterisiko. Det er full korrelasjon mellom de kritiske betingelser i sikringsobjekt og sikringsinstrument, og det legges til grunn 100 % sikringseffektivitet. Som følge av 100 % effektivitet i sikringsforholdet vil det ikke innregnes noen effekter av ineffektivitet i resultatregnskapet.

Nærmere beskrivelse av sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet Deler av investeringen i svenske kroner i det tilknyttede selskapet E.ON Sverige AB var utpekt som sikringsobjekt i sikringsbokføring av nettoinvestering i utenlandske virksomhet. Det var pekt ut et sett av finansielle instrumenter som var sikringsinstrumenter i denne sikringsrelasjonen. Disse instrumentene bestod av valutabytteavtaler fra svenske kroner til norske kroner, samt valutaterminkontrakter om salg av svenske kroner. Den sikrede risiko i sikringsforholdet var valutarisiko knyttet til eksponering i svenske kroner. De kritiske betingelser i sikringsobjekt og sikringsinstrument var vurdert å være like, og det legges til grunn 100 % sikringseffektivitet. Som følge av 100 % effektivitet i sikringsforholdet ble det ikke innregnet noen effekter av ineffektivitet i resultatregnskapet. Sikringsforholdet ble avsluttet 31. desember 2008 og balanseførte valutagevinster og -tap har blitt resultatført som en del av gevinsten på bytteavtalen med E.ON AG.

Virkelig verdi av sikringsinstrumenter

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Sikringsinstrumenter i virkelig verdisikring	438	-27
Sikringsinstrumenter i nettoinvestering i utenlandsk virksomhet	-	225
Sum virkelig verdi av sikringsinstrumenter	438	198

Andre opplysninger om virkelig verdisikring

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Gevinster og tap på sikringsinstrumenter	438	-27
Gevinster og tap på sikringsobjekter, relatert til den sikrede risiko	-438	27

Resultat
Balanse
Kontantstrømpstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

31

VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

VIRKELIG VERDI AV ENERGIDERIVATER

I verdsettelsen av virkelig verdi av energiderivater er følgende parametre og forutsetninger anvendt:

Kraftpris Kraftbørskontrakter verdsettes mot offisielle sluttkurser på balansedagen. Sluttkursene blir diskontert.

Andre bilaterale kraftkontrakter vurderes på basis av en markedspriskurve. For kontrakter med løpetid mellom 0 og 5 år benyttes sluttkurser på kraftbørser. For perioden 5–10 år er det en lineær fremskrivning av prisen basert på observert omsetning av 5–10 årskontrakter i markedet, samt meglerkvoteringer for tilsvarende kontrakter. For tidshorisont utover ti år justeres prisen med forventet inflasjon.

Noen kontrakter er referert til områdepriser. Disse kontraktene verdsettes mot offisielle sluttkurser på kraftbørser. For kontrakter som strekker seg ut over den horisonten som kvoteres på kraftbørser, justeres prisen med forventet inflasjon.

Valuta Flere kraftkontrakter har priser i ulike valutaer. For disse er det innhentet aktuelle markedspriser fra ECB (den Europeiske Sentralbank) og større finansinstitusjoner. Dersom det ikke finnes kvoteringer for hele den aktuelle tidshorisonten, legges valutapriscurven for dette området flatt lik siste kvoterte pris.

Råvarer Enkelte kraftkontrakter har en kontraktspris som refereres til prisutviklingen på ulike råvarer inklusiv gass. I verdsettelsen benyttes det forwardpriser fra relevante råvarebørser og større finansinstitusjoner. Dersom det ikke finnes kvoteringer for hele den aktuelle tidshorisonten, inflasjonsjusteres råvareprisene fra siste kvoterte pris i markedet.

CO₂ CO₂-kontrakter prises på grunnlag av forwardprisen på EUA-kvoter og CER-kvoter. Statkraft bruker sluttkurs på råvarebørser for å prisse CO₂-kontraktene.

I enkelte kraftsalgsavtaler som regnskapsføres til virkelig verdi er verdien avhengig av CO₂-kostnader ved konsernets gasskraftverk. I den forbindelse er det antatt at kraftverkene ikke får tildelt CO₂-kvoter kostnadsfritt etter utløpet av Kyoto-avtalen i 2012.

Renter Markedsrentekurven (swaprenten) er lagt til grunn ved diskonteringen av derivater. Denne innhentes fra større finansinstitusjoner. I tilfeller hvor kredittrisiko er relevant, benyttes et påslag lagt til rentekurven.

VIRKELIG VERDI AV VALUTA- OG RENTEDERIVATER

Rentebytteavtaler, valutabytteavtaler og valutaterminer Verdsettelse av rentebytteavtaler skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer diskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og diskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) og observerte valutakurser (hvorav forward valutakurser avledes). Beregnede nåverdier kontrolleres mot tilsvarende beregninger fra motparter i kontraktene.

VIRKELIG VERDI AV KORTSIKTIGE FINANSIELLE PLASSERINGER

Sertifikater og obligasjoner Sertifikater og obligasjoner er vurdert til noterte priser når priser er tilgjengelig og det er likviditet i papirene. For andre papirer er verdsettelse foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

Aksjer Egenkapitalinvesteringer er vurdert til noterte priser når priser er tilgjengelig og det er likviditet i papirene. For andre papirer er verdsettelse foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

VIRKELIG VERDI AV EGENKAPITALINVESTINGER I CO₂-FOND

Egenkapitalinvesteringer i CO₂-fond er frivillig klassifisert som "til virkelig verdi over resultat". Verdsettelse av slike egenkapitalinvesteringer skjer ved bruk av verdsettelsesteknikker og diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Viktigste forutsetninger ved beregning av virkelig verdi er forutsetninger om antall kvoter som deles ut fra fondet, samt fremtidig omsetningspris på slike kvoter.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

Noter ←

Revisors beretning

Beløp i mill. kroner	Note	2008 Innregnet verdi	2008 Virkelig verdi	2007 Innregnet verdi	2007 Virkelig verdi
Finansielle eiendeler pliktig vurdert til virkelig verdi					
Energiderivater	24	10 011	10 011	7 041	7 041
Valuta- og rentederivater	24	2 795	2 795	1 285	1 285
Sum		12 806	12 806	8 326	8 326
Finansielle eiendeler frivillig vurdert til virkelig verdi					
Egenkapitalinvestering CO ₂ -fond	20	127	127	147	147
Obligasjoner	23	175	175	156	156
Aksjer og finansplasseringer	23	65	65	65	65
Rentefond	23	109	109	126	126
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	25	10	10	414	414
Sum		486	486	908	908
Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost					
Lån til Statkraft SF	20	1 049	1 049	1 014	1 022
Lån til tilknyttede selskaper	20	481	480	284	284
Forskuddsbetalt naturressursskatt	20	-	-	1 073	1 073
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	20	109	109	243	243
Kundefordringer	22	2 649	2 649	2 262	2 262
Periodiserte inntekter mv	22	3 377	3 377	1 310	1 310
Rentebærende bundne midler	22	1 910	1 910	502	502
Andre fordringer	22	3 710	3 710	1 020	1 020
Kontanter og bankinnskudd	25	2 199	2 199	2 736	2 736
Sum		15 484	15 483	10 444	10 452
Tilgjengelig for salg finansielle eiendeler					
Andre aksjer og andeler	20	23 403	23 403	183	183
Sum		23 403	23 403	183	183
Finansielle forpliktelser pliktig vurdert til virkelig verdi					
Energiderivater	24	-8 323	-8 323	-11 486	-11 486
Valuta- og rentederivater	24	-2 976	-2 976	-968	-968
Sum		-11 299	-11 299	-12 454	-12 454
Finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost					
Lån fra Statkraft SF	27	-5 165	-5 408	-6 034	-6 362
Obligasjonslån i det norske markedet	27	-14 680	-15 652	-15 311	-15 537
Øvrige lån i utenlandske markeder	27	-10 554	-10 117	-7 889	-8 017
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån	27	-240	-240	-1 127	-1 223
Gjeld knyttet til cash collateral	28	-1 385	-1 385	-714	-714
Sertifikatgjeld	28	-4 509	-4 543	-900	-914
Kassekreditt	28	-531	-531	-351	-351
Første års avdrag på langsiktig gjeld	28	-3 699	-3 741	-4 958	-4 931
Andre kortsiktig lån	28	-28	-28	-	-
Leverandørgjeld	28	-2 295	-2 295	-847	-847
Skyldige offentlige avgifter	28	-805	-805	-808	-808
Øvrig rentefri gjeld	28	-2 260	-2 260	-1 709	-1 709
Kortsiktig gjeld til Statkraft SF	28	-463	-463	-178	-178
Sum		-46 614	-47 468	-40 826	-41 591
Sum		-5 734	-6 589	-33 419	-34 176
Virkelig verdi som er presentert, er beregnet på grunnlag av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer diskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og diskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-kurve) med påslag for kredittrisiko og observerte valutakurser.					
Urealiserte verdiendringer					
Beløp i mill. kroner	Note	2008	2007		
Energikontrakter	10	4 282	-739		
Valuta- og rentekontrakter	15	-3 102	227		
Sum		1 180	-512		

32

MARKEDSRISIKO
I KONSERNET**GENERELT OM RISIKO VED FINANSIELLE INSTRUMENTER**

Statkrafts finansielle instrumenter vil være eksponert for markedsrisiko. Markedsrisiko er risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi eller framtidige kontantstrømmer vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Markedsrisiko vil i hovedsak være knyttet til kraftpriserisiko, CO₂-priser, gasspriserisiko, renterisiko og valutarisiko. Risikostyringen i Statkraft fokuserer på hele porteføljer av kontrakter og ikke spesifikt på kontrakter i henhold til IAS 39. I det følgende vil det redegjøres nærmere for ulike typer av markedsrisiko og hvordan disse styres.

KRAFTRISIKO

Beskrivelse av de ulike porteføljene:

Nordisk vannkraft Den nordiske vannkraftporteføljen har til hensikt å ivareta vannkraftproduksjon i Norden og risiko i tilknytning til dette. Alle finansielle og deler av fysiske kontrakter vurderes til virkelig verdi. De fysiske kontrakter som vurderes til virkelig verdi er kontrakter med volumopjonalitet og innebygde derivater.

Nettoeksponeringen i denne porteføljen består av de til enhver tid oppdaterte produksjonsprognoser, kjøps- og salgsforpliktelser under langsiktige fysiske kontrakter, samt kontrakter over kraftbørser og bilaterale finansielle kontrakter. Porteføljen tar sikte på å sikre verdien av fremtidige inntekter.

De fysiske salgsforpliktelsene består av industrikraftkontrakter til myndighetsbestemte priser, langsiktige salgskontrakter, konsesjonskraftforpliktelser samt diverse frikraft og erstatningskraftavtaler. Industrikraftkontraktene til myndighetsbestemte priser løper i all hovedsak ut fortløpende frem til 2011. De langsiktige avtalene har ulik varighet, men den lengste gjelder til 31. desember 2020. Konsesjonskraftavtaler er evigvarende. For enkelte av disse salgsforpliktelsene er prisen indeksert opp mot annen markedsrisiko som metaller og valuta (innebygde derivater).

De finansielle kontraktene er både kontrakter handlet over kraftbørser og bilaterale kontrakter. I all hovedsak har de løpetider som ligger innenfor fem år, men enkelte bilaterale finansielle kontrakter har en løpetid frem til og med 2020. I noen grad er de i utgangspunktet evigvarende konsesjonskraftavtalene reforhandlet til finansielt oppgjør for kortere tidsperioder.

I 2000 inngikk Statkraft og Elsam en avtale der en fysisk kraftutvekslingsavtale inngått i 1994 ble omgjort til finansiell nettoavregning mellom kontraktspris (indeksert til kull med videre) og en markedsbasert referansepris (område spot). Kontrakten løper inntil 30. juni 2020 og har et årlig volum på 1462,5 GWh. Til grunn for Elsam-avtalen ligger en samarbeidsavtale hvor flere norske energiselskaper deltar. Statkrafts andel av det nevnte volumet er 53,46 %.

Trading og origination Statkraft har ulike porteføljer for trading og origination som forvaltes uavhengig av selskapets forventede kraftproduksjon. Porteføljene agerer i markedet med tanke på gevinster på korte og lange endringer i markedsverdier for energi samt gevinster på ikke-standard kontrakter, og er beskrevet nærmere nedenfor.

Alle kontrakter i trading og origination vurderes til virkelig verdi i henhold til IAS 39.5 og 39.6.

Trading (Norge) Porteføljen i Norge består av finansielle forward- og opsjonskontrakter for kraft og CO₂ kontrakter handlet over kraftbørser. Porteføljen består også av bilaterale finansielle kontrakter med vanligvis likelydende betingelser som standardiserte kontrakter handlet over kraftbørs.

Trading (kontinentet) Porteføljen består hovedsakelig av kraftkontrakter handlet i det skandinaviske, tyske og nederlandske markedet. Til tross for utviklingen av organiserte finansielle markedsplasser som EEX (Tyskland) og APX (Nederland), er det bilaterale markedet i det kontinentale Europa fremdeles kjennetegnet ved at kontrakter inngås med fysiske leveranser. Porteføljen inkluderer også fysiske gass kontrakter handlet på de mest likvide markedsplassene, slik som NBP (National Balancing Point) i Storbritannia og Zeebrugge i Belgia og TTF (Title Transfer Facility) i Nederland.

Origination (Norge) Statkraft tilbyr kundene skreddersydde bilaterale kontrakter. Ved å tilpasse kontraktsvilkårene til kundenes individuelle behov, genereres merverdier i forhold til standard børsnoterte kontrakter. Som hovedregel brukes noterte likvide kontrakter som systempris, områdepriser og valuta til å redusere risikoen som handel i strukturerte produkter og kontrakter medfører. Majoriteten av kontraktene i porteføljen har løpetider opptil fem år, men enkelte kontrakter har løpetid til og med 2018.

Origination (kontinentet) Porteføljen består av strukturerte kontrakter. I originationporteføljen inngås det også handel med transportkapasitet over grenser, for å kunne profitere på situasjoner hvor det oppstår prisforskjeller mellom land. En separat underportefølje er opprettet for virtuelle kraftverkskontrakter. Den vesentligste av disse kontraktene er en avtale med en sveitsisk vannkraftprodusent med varighet til 2013.

Statkraft Financial Energy Denne porteføljen består av fysiske og finansielle bilaterale samt clearede kontrakter i det nordiske markedet og sikringskontrakter i ulike valutaer. Det handles også med CO₂ og el-sertifikater. Som hovedregel søkes det meste av volumeksponeringen lukket ved å inngå motsvarende standardiserte finansielle kontrakter, slik at porteføljens totale nettoeksponering til enhver tid er relativt moderat.

Continental Asset Hedges Porteføljen består av sikringskontrakter relatert til Baltic Cable AB, gasskraftverkene og kontinentale eiendeler. Porteføljen består av finansielle og fysiske kraftkontrakter mot både det nordiske kraftmarkedet og det europeiske kraftmarkedet. Formålet er å sikre prisdifferanser i et tidsperspektiv på 0–5 år. Sikring av risiko knyttet til gasskraftverkene er forwardkontrakter for oljeprodukter, kull, CO₂ samt kraftpris.

CO₂/grønne sertifikater CO₂/grønne sertifikater inkluderer handel med ulike grønne sertifikater og CO₂-kvoter, samt dokumentasjon av fysisk flyt av miljøvennlig kraft.

Sluttbrukersalg I konsernet inngår to porteføljer knyttet til sluttbrukervirkomhet. Porteføljene inngår i henholdsvis Fjordkraft AS og Trondheim Energi Kraftsalg AS. Med sluttbrukervirkomhet menes her salg til sluttbrukere som er private konsumenter, offentlig virksomhet/etater, private bedrifter og industri, men ikke større industrivirksomheter. Kontrakter med større industrivirksomheter ligger innenfor Nordisk vannkraft. Det inngås ulike typer av kontrakter med sluttbrukere, herunder både fysiske og

finansielle kontrakter. Fysiske kontrakter kan ha spotpris, variabel pris, fast pris eller variabel pris med tak. Løpende leveranser av kraft skjer ved innkjøp til spotpris. Mange av de fysiske kontraktene som inngås har en volumfleksibilitet. En del av de finansielle kontrakter som er inngått over kraftbørs har back-to-back avtaler med sluttkunder.

Beskrivelse av risikostyring for kraftprisisiko Generelt er det for både sikrings- og tradingformål etablert interne retningslinjer for grad av eksponering i markedet. Ansvar for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til organisatorisk uavhengige enheter i Oslo og Düsseldorf. Rammene for handel med både finansielle og fysiske kontrakter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig. Fullmaktsbrudd rapporteres til konsernsjefen.

Nordisk vannkraft Statkraft handler med ulike fysiske og finansielle instrumenter med formål om inntektssikring. Kontraktshandelen bidrar til å stabilisere selskapets inntekter fra år til år, noe som anses ønskelig med tanke på den store usikkerheten som ellers er knyttet til de samlede kraftsalgsinntektene. Sikringshandelen, som tar hensyn til selskapets nåværende og fremtidige produksjonsevne, har som formål å sikre en optimal kontraktposisjon i forhold til foretakets risikoholdning. Statkraft er utsatt for både pris- og mengderisiko, fordi både framtidig pris og tilsig er ukjent. Fullmakter for krafthandel er basert på årlige volumgrenser og forholdet til tilgjengelig produksjon. I tillegg er det etablert egne ageringsstrategier på operativt nivå som også ivaretar risikohensyn basert på en PaR (Profit at Risk) metode med ulike utfallsrom. For risikostyringsformål ser en finansielle og fysiske kontrakter under ett.

Tradingporteføljer I risikostyringen for denne porteføljen er VaR (Value at Risk – det maksimale tap en vil kunne bli påført med en gitt sannsynlighet over en gitt periode) det viktigste redskapet. Omsatt volum er betydelig, men den økonomiske eksponeringen er til enhver tid begrenset i forhold til sikringshandelen. Fullmakter for krafthandel er basert på beløpsgrenser for eventuelle tap. Risikostyringen er på operativt nivå fokusert på å minimere slike eventuelle tap.

Originationporteføljer Risikoen ved denne virksomheten sikres i stor grad ved handel i standardkontrakter. Gjenværende økonomisk eksponering er liten i forhold til sikringshandelen og kvantifiseres både med VaR og PaR. Interne begrensninger på disse måltallene brukes for å sikre at eksponeringen ligger innenfor vedtatte retningslinjer. Som hovedregel brukes noterte likvide kontrakter (systempris, områdepriser, CO₂ og valuta) til å redusere risikoen som handel i strukturerte produkter medfører. Risiko i porteføljen er knyttet til eksponering i prisområder, profiler, volatilitet i opsjoner og brukstidskontrakter, temperatur, valuta og CO₂.

Sluttbrukervirksomhet Denne virksomheten eksponeres for en kraftprisisiko der det avtales faste priser med sluttbrukere, samt der endringer i flytende priser må varsles til sluttbrukerne med en viss frist. Der det foreligger slik prisrisiko vil man sikre priser ved inngåelse av finansielle sikringskontrakter med kraftbørs. Man vil normalt søke å eliminere det meste av kraftprisisiko, og det er fastsatt rammer for maksimal eksponering innenfor ulike tidsbånd av leveringsperioder. Det rapporteres til ledelsen hvilken eksponering man har i forhold til de fastsatte rammer. Sluttbrukerporteføljene er også eksponert for en mengderisiko ved at mange fysiske kontrakter har volumfleksibilitet. Basert på erfaring, kunnskap om normale sesongsvingninger og kunnskap om andre spesifikke forhold som påvirker sluttbrukernes strømforbruk, gjøres det beregninger av hvilke volumer som kan forventes brukt og som det derfor må inngås sikringsforretninger for.

RÅVARERISIKO

Flere kraftkontrakter i den nordiske vannkraftporteføljen, både myndighetsbestemte industrikontrakter og langsiktige industrikontrakter, er indekset mot prisen på ulike råvarer/metaller (produktprisavhengige kontrakter). Dette bidrar til å sikre at kraftkostnadene i den kraftintensive industrien korrelerer med inntektene. Det eksisterer volumfullmakter knyttet til de produktene en handler i terminmarkedet. Produktprisavhengige kraftkontrakter inngår i den samlede risikomålingen for vannkraftporteføljen.

GASSRISIKO

Konsernet har eierandeler i fem gasskraftverk, fire i Tyskland og ett i Norge, og har i den forbindelse inngått leveringskontrakter for naturgass. Kjøpsprisen i disse kontraktene indekseres mot kull og olje. Prisutviklingen i spotmarkedet for kraft, gass, de underliggende råvarer som inngår i indekseringen og CO₂ påvirker derfor gasskraftverkene inntjening. Statkraft foretar sikringshandlinger i henhold til gjeldende mandater gjennom å låse inn inntjeningen når kraftprisene relativt til gassprisene pluss CO₂-kostnadene er attraktive. Selskapets avdeling for risikostyring følger opp eksponeringer og sikringshandler løpende. Ansvar for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til organisatorisk uavhengige enheter i Oslo og Düsseldorf.

VALUTA- OG RENTERISIKO

På finanssiden blir Statkraft eksponert for to hovedtyper av markedsrisiko; valutarisiko og renterisiko. I det følgende beskrives hvordan Statkraft håndterer hver av disse risikoene.

Valutarisiko Statkraft har valutarisiko i form av transaksjonsrisiko som i hovedsak er knyttet til kraftsalgsinntekter i valuta, samt balanserisiko som knytter seg til eierandeler i utenlandske datterselskap som i Belgia, Sverige, Tyskland og UK, og i enkelte tilknyttede selskap.

Oppgjørsvalutaen for kraftomsetningen på kraftbørs er euro, og alle kontrakter som inngås over kraftbørs nomineres i euro og har således en eksponering mot euro. Statkraft sikrer euro-eksponeringen knyttet til kontantstrømmer som følge av sikret kraftsalg (fysiske kontrakter og finansiell handel på kraftbørs). Finansielle investeringer i valuta kan sikres. For å sikre eksponeringen benyttes både finansielle derivater og lån i valuta som sikringsinstrumenter for å oppnå en økonomisk sikring. Selv om det foreligger det som i økonomisk forstand er naturlig å betrakte som sikring, så er det få av disse sikringsrelasjonene som kvalifiserer til sikringsføring i henhold til IAS 39.

Eksponering for valutarisiko følges opp løpende av avdeling for risikostyring i økonomi. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør økonomi og finans hvilken valutaeksponering som eksisterer per valuta i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien.

Renterisiko Hoveddelen av Statkrafts renterisikoeksponering er knyttet til låneporteføljen. Det er etablert rammer for rentestyring med utgangspunkt i en fordeling mellom flytende og fast rente. Målet er at netto låneportefølle i hovedsak skal være renteeksponert mot flytende rente, men det kan inngås eksponering mot faste renter for inntil 50 % av innlånsporteføljen. Den delen av porteføljen som har fast rente, skal som hovedregel være bundet for mer enn fem år. Strategi for styring av renterisiko er fastsatt med utgangspunkt i et formål om mest mulig kostnadseffektiv finansiering, men samtidig med et ønske om en viss stabilitet og

forutsigbarhet i finanskostnadene. Det er etablert rammer for maksimal eksponering også mot renter i andre valutaer enn NOK. Løpende vurderinger av hvilke posisjoner som skal inntas skjer per valuta, gitt de markedsforhold man ser for valutaen og den helhetlige eksponering man har i valutaen.

Eksponering for renterisiko følges opp løpende av avdeling for risikostyring i finans. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør økonomi og finans hvilken renteeksponering som eksisterer per valuta i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien.

Bruk av rente- og valutainstrumenter Statkraft benytter rente- og valutainstrumenter som ledd i styringen av selskapets rente- og valutaeksponering. Rentebytteavtaler og valutabytteavtaler, samt fremtidige renteavtaler, brukes for å oppnå ønsket valuta og rentestruktur på selskapets låneportefølje. Terminkontrakter i valuta anvendes for å sikre kontantstrømmer i utenlandsk valuta og i noen tilfeller for å etablere forpliktelser i valuta som ledd i sikring av valutainvesteringer.

33

ANALYSE AV MARKEDSRISIKO

Statkrafts hovedvirksomhet er produksjon og handel med kraft. I et marked med stort innslag av vannkraft, der tilgangen på vann varierer sterkt fra år til år, vil også pris og produksjonsevne variere betydelig. Statkraft benytter i stor grad terminkontrakter og andre finansielle instrumenter til inntektssikring. Markedsrisiko knyttet til energidisponeringen omfatter således volumrisiko, kraftpriserisiko i spotmarkedet og risiko knyttet til posisjoner i finansielle instrumenter. I tillegg tas det markedsposisjoner i forbindelse med porteføljene innenfor Trading og Origination. Statkraft er videre eksponert for markedsrisiko relatert til rente- og valutaposisjoner, fjernvarme- og sluttbrukervirksomheten, samt risiko knyttet til nettdrift gjennom at inntekten er relatert til rentemarkedet.

Statkraftkonsernet kvantifiserer risiko som avvik fra forventet resultat etter skatt med et gitt konfidensnivå. Markedsrisiko inngår i disse beregningene, og beregningene benyttes både i oppfølgingen av virksomhetsområdene/porteføljene og på konsernnivå som del av rapporteringen til konsernledelsen og styret. Risikomålet for markedsrisiko skal med 95 % sannsynlighet dekke alle potensielle tap (avvik fra forventning) knyttet til markedsrisiko på balansedagens posisjoner i løpet av ett år. Statistiske metoder er lagt til grunn for beregningene av usikkerheten i de underliggende instrumentene/prisene og sammenhengen mellom disse.

Tidshorizonten for beregningene er ett år. For kontrakter med eksponering utover ett år, er det bare usikkerheten i dette året som gjenspeiles i beregningene. Eksponeringen kan være faktisk eksponering eller en forventet maksimal utnyttelse av rammer. Modellen tar videre hensyn til samvariasjon, både innen de enkelte områdene og mellom områdene.

Total markedsrisiko er beregnet til 2562 millioner kroner per 31. desember 2008, og denne risikoen er hovedsakelig knyttet til energidisponeringen. Økningen i risikoen for energidisponeringen fra 31. desember 2007 til 31. desember 2008 må ses i sammenheng med at produksjonskapasiteten og prisene ved utgangen av 2008 er høyere enn for 2007, og at nedside (risikoen) dermed også er større. Økt volatilitet i energimarkedene bidrar imidlertid også til den økte risikoen. Økningen i risiko innen rente og valutarisiko skyldes i hovedsak økt volatilitet i rente- og valutamarkedene.

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Markedsrisiko i energidisponeringen	2 532	1 548
Markedsrisiko i trading og origination	237	193
Markedsrisiko i rente- og valuta	319	91
Markedsrisiko i nettinntekter	25	15
Markedsrisiko i sluttbrukervirksomhet	30	40
Diversifiseringseffekter	-581	-325
Total markedsrisiko	2 562	1 562
Diversifiseringseffekt i prosent	19 %	17 %

Spesifikasjon av valutafordeling for lån¹

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lån i norske kroner	23 206	18 241
Lån i svenske kroner	5 408	13 882
Lån i euro	8 734	3 941
Sum	37 348	36 064

¹ inkluderer sertifikater, rentebytteavtaler og valutabytteavtaler

Spesifikasjon av renter per valuta¹

	2008	2007
Nominell gjennomsnittlig rente, norske kroner	6,7 %	5,1 %
Nominell gjennomsnittlig rente, svenske kroner	4,9 %	3,7 %
Nominell gjennomsnittlig rente, euro	5,3 %	4,8 %

¹ inkluderer sertifikater, rentebytteavtaler og valutabytteavtaler

Rentebinding låneportefølje¹

Beløp i mill. kroner	Fremtidige rentereguleringer				Sum
	2009	1-3 år	3-5 år	5 år og senere	
Lån i norske kroner	8 274	216	2 624	12 092	23 206
Lån i svenske kroner	5 408	-	-	-	5 408
Lån i euro	4 387	487	-	3 860	8 734
Sum	18 069	703	2 624	15 952	37 348

¹ inkluderer sertifikater, rente- og valutabytteavtaler

Likvide midler – obligasjoner per debitorkategori

Beløp i mill. kroner	2008	2007	2008	
			Mod. durasjon	Gj.snitt rente (%)
Forretnings-/sparebanker	67	82	1,04	5,42
Industri	23	32	3,34	4,55
Offentlig sektor	85	42	4,17	5,05
Sum	175	156		

34

KREDITTRISIKO OG
LIKVIDITETSRISIKO

Statkrafts finansielle instrumenter vil være eksponert for kredittisiko og likviditetsrisiko.

KREDITTRISIKO

Kredittisiko er risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre den annen part et finansielt tap ved å ikke innfri sin plikt. Statkraft påtar seg motpartsrisiko ved krafthandel og fysisk salg, ved plassering av overskuddslikviditet og ved handel med finansielle instrumenter.

For finansielle kraftkontrakter som cleares gjennom kraftbørs, antar en ingen motpartsrisiko. For alle andre inngåtte kraftkontrakter fastsettes rammene mot den enkelte motpart med utgangspunkt i en intern kreditt-rating. Motpartene blir her gruppert i fire ulike klasser. Den interne kreditt-ratingen er basert på finansielle nøkkeltall. Bilaterale kontrakter er underlagt rammer for hver motpart både med hensyn til volum, beløp og varighet. Statkraft har også en egen klasse for motparter det ikke handles med av etiske hensyn.

For å redusere kredittisikoen benyttes i noen tilfeller bankgarantier ved inngåelsen av en avtale. Banken som utsteder garantien må være en internasjonalt ratet forretningsbank. Morselskapsgarantier benyttes også. I slike tilfeller vurderes og kategoriseres morselskapet på ordinær måte. Datterselskapet vil naturlig nok aldri kunne plasseres høyere enn morselskapet. Ved bankgarantier og morselskapsgarantier kan motparten oppgraderes til en høyere klasse i den interne kreditt-ratingen.

Statkraft har nettingavtaler med flere av sine motparter innenfor energihandelen. Inngående og utgående kontantstrømmer nettes og skyldneren betaler nettobeløpet til kontraktsmotparten. Oppgjøret skjer vanligvis månedlig.

Plassering av overskuddslikviditet er i hovedsak fordelt på institusjoner med BBB-rating eller bedre. For finansielle instrumenter beregnes et tapspotensial ved manglende oppfyllelse av kontrakten fra motpartens side. Statkraft har inngått avtale om løpende kontantoppgjør av markedsverdien på finansielle instrumenter med de fleste av sine motparter (cash collateral), slik at motparts-eksponeringen knyttet til disse avtalene er sterkt redusert.

Statkraft har gode oppfølgingsrutiner for at utestående fordringer innbetales i henhold til avtale. Aldersfordelte kundelister følges opp kontinuerlig. Hvis en kontraktsmotpart får betalingsproblemer følges særskilte prosedyrer.

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses for å være begrenset. Historisk har Statkraft hatt begrensede tap på fordringer.

Maksimal kredittisiko av energiderivater er tilnærmet lik de bokførte verdier innregnet i balansen.

Rammene for eksponering mot enkeltmotparter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig. I tillegg kvantifiseres motpartsrisikoen ved å kombinere eksponeringen med sannsynligheten for mislighold for de enkelte motpartene. Den samlede motpartsrisikoen beregnes og rapporteres for alle relevante enheter, i tillegg til at den konsolideres på konsernivå og inngår i konsernriskostyringen.

Statkrafts brutto eksponering for kredittisiko tilsvarer innregnede verdier av finansielle eiendeler slik disse gjenfinnes i de ulike notene til balansen. Statkraft har stilt morselskapsgarantier for datterselskap og tilknyttede selskap (note 39). Statkraft har ikke gitt lånetilsagn, eller på annen måte stilt sikkerheter. Maksimal eksponering for kredittisiko overstiger ikke allerede innregnede verdier av finansielle eiendeler. Brutto eksponering for kredittisiko i finansielle eiendeler er til dels redusert gjennom sikkerheter. I den grad det er stilt relevante sikkerheter av vesentlig betydning er dette gjengitt nedenfor.

Beløp i mill. kroner	Note	2008	2007
Brutto eksponering kredittisiko:			
Øvrige finansielle anleggsmidler	20	25 169	2 944
Derivater	24	12 806	8 326
Fordringer	22	11 646	5 094
Kortsiktige finansielle plasseringer	23	349	347
Bankinnskudd, kontanter og lignende	25	2 209	3 150
Sum		52 179	19 861

Eksponering avdempet av sikkerheter (garantier, cash collateral mv):

Øvrige finansielle anleggsmidler	-	-
Derivater	-1 334	-1 522
Fordringer	-	-
Kortsiktige finansielle plasseringer	-	-
Bankinnskudd, kontanter og lignende	-	-
Sum	-1 334	-1 522

Netto eksponering kredittisiko		50 845	18 339
--------------------------------	--	--------	--------

For finansielle derivater er kredittrisiko for de fleste motparter og derivater avhjulpet gjennom sikkerheter i form av cash collateral. Motpart uten cash collateral har AAA-rating. Cash collateral gjøres opp ukentlig og er ikke nødvendigvis sammenfallende med 31. desember. Det vil derfor være utestående kredittrisiko ved årsslutt.

Det er vedtatt rammer for eksponering mot enkeltmotparter som benyttes ved kortsiktige plasseringer.

Alle kontanter og bankinnskudd er fordringer på banker.

LIKVIDITETSRISIKO

Statkraft påtar seg likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelse ikke stemmer overens med den kontantstrømmen som eiendelene genererer, og ved variasjon i sikkerhetskrav knyttet til både finansielle kontrakter i terminmarkedet (kraftbørsene) og krav i form av cash collateral. Statkrafts langsiktige kredittrater fra Standard & Poor's og Moody's Investor Service er på henholdsvis BBB+ og Baa1, begge med "stable outlook". Statkraft har tradisjonelt hatt gode lånemuligheter i det norske og europeiske penge- og i bankmarkedet. Den nye situasjonen i markedet medfører større usikkerhet enn tidligere. Trekkfasiliteter er etablert for å sikre tilgang til kortsiktig finansiering. Statkrafts trekkfasiliteter er av en størrelse som til enhver tid vil dekke utestående sertifikatgjeld. Det er etablert en garantiramme for å kunne møte betydelige svingninger i sikkerhetskrav overfor Nord Pool knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet. Statkraft har et mål om at likviditetsevnen skal ligge mellom 1,5 og 4,0. Likviditetsevnen er i denne sammenheng definert som summen av likviditetsbeholdning, kommitterte trekkrettigheter, kassekreditt og prognostiserte innbetalinger de neste seks månedene dividert med prognostiserte utbetalinger de neste seks månedene.

Eksponering for likviditetsrisiko følges opp løpende av avdeling for risikostyring i økonomi. Ansvar for å henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør økonomi og finans hvilken eksponering som eksisterer i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien. I tillegg følges eksponering opp gjennom egne måltall for likviditetsreserve med mer som rapporteres til ledelsen som del av konsernmålekortet.

Finansavdelingen utarbeider likviditetsprognoser som er viktig i den daglige likviditetsstyringen og for planlegging av fremtidige finansieringsbehov. Likviditetsreserven er et verktøy for finansavdelingens risikostyring og fungerer som en buffer i forhold til likviditetsprognosen. Likviditetsreserven består av selskapets likviditetsbeholdning, kommitterte trekkrettigheter og kassekreditt. Likviditetsbeholdningen skal dekke normale svingninger i selskapets kontantstrøm. Kommitterte trekkrettigheter vil være Statkrafts buffer mot uforutsette hendelser med betydelige likviditetsmessige konsekvenser. Et eget måltall for kortsiktig likviditetsevne inngår i konsernets målekort og angir Statkrafts evne til å dekke sine fremtidige forpliktelser.

Forfallsplan eksterne langsiktige forpliktelser

Beløp i mill. kroner	2009	2010	2011	2012	2013	Etter 2013
Avdrag på obligasjonslån i det norske markedet	3 494	5 618	2 672	-	418	11 138
Avdrag på andre lån	206	114	751	162	3 317	6 448
Rentebetalinger	1 627	1 351	1 142	1 031	954	2 935
Sum	5 327	7 083	4 565	1 193	4 689	20 521

Fordeling av udiskontert verdi på tidsperioder

Konsernet har en stor beholdning av finansielle instrumenter, vist som derivater i balansen. For derivater med negativ markedsverdi er de udiskonterte verdiene fordelt på tidsperioder som vist i tabellen under.

Beløp i mill. kroner	2009	2010	2011	2012	2013	Etter 2013
Energiderivater	2 957	2 253	921	624	370	1 812
Rente- og valutaderivater	2 324	312	189	5	3	213
Sum derivater	5 281	2 565	1 110	629	373	2 025

35 STYRING AV KAPITALSTRUKTUR

Hovedmålsettingene ved konsernets styring av kapitalstruktur er å ha en fornuftig balanse mellom soliditet og ekspansjonskraft samt å opprettholde en sterk kredittrating.

Virkemidler ved styring av kapitalstruktur på lang sikt er i hovedsak opptak og nedbetaling av langsiktig gjeld, samt inn- og utbetalinger av innskutt kapital fra/til eier. Konsernet søker å hente fremmedkapital fra ulike delmarkeder. Konsernet er ikke pålagt eksterne krav med hensyn til styring av kapitalstruktur annet enn det som følger av markedets forventninger og eiers krav om utbytte.

Det har ikke skjedd endringer i målsettinger og retningslinjer innenfor styring av kapitalstruktur i konsernet gjennom 2008.

Det viktigste måltallet for konsernets styring av kapitalstruktur er langsiktig kredittrating. Statkraft AS har en langsiktig kredittrating på BBB+ fra Standard & Poor's og Baa1 fra Moody's. På kort og mellomlang sikt ønsker Statkraft et minimumsnivå på sin rating på BBB+/Baa1. På lang sikt har Statkraft et mål om å oppnå A-rating.

Oversikt over kapital som inngår i styring av kapitalstruktur

Beløp i mill. kroner	Note	2008	2007
Rentebærende langsiktig gjeld	27	30 639	30 361
Rentebærende kortsiktig gjeld	28	10 152	6 923
Bankinnskudd og kortsiktige finansielle plasseringer	23, 25	-2 558	-3 497
Netto gjeld		38 233	33 787

36
YTELSER TIL LEDENDE
ANSATTE OG STYRET

Statkraft er organisert i resultatenheter og i støtteenheter. Lederne for disse sitter i Management Team, og rapporterer til Executive Management Team som består av konserndirektører og konsernsjef. Konsernsjefen og konserndirektørene utgjør konsernledelsen.

Lønn og andre ytelser til ledende ansatte

Beløp i hele kroner	Lønn	Bonus ***	Naturalytelser	Lønn og andre ytelser
Bård Mikkelsen, konsernsjef *	3 361 530	-	248 358	3 609 888
Jørgen Kildahl, konserndirektør	2 275 703	189 000	187 293	2 651 996
Jon G. Brandsar, konserndirektør	1 868 993	160 000	154 664	2 183 657
Siri Hatlen, konserndirektør	2 058 436	-	150 688	2 209 124
Eli Skrivset, konserndirektør**	414 750	189 000	38 636	642 386
Stein Dale, konserndirektør	1 912 644	234 000	154 278	2 300 922
Ragnvald Nærø, konserndirektør	1 852 725	224 000	184 387	2 261 112

* Bård Mikkelsen er styremedlem i E.ON AG og har mottatt et honorar på 22 661 kroner i 2008.

** Eli Skrivset fratradte sin stilling ultimo mars 2008. Lønn og andre ytelser gjenspeiler perioden som konserndirektør

*** Bonus er opptjent i 2007 men utbetalt i 2008. Bonusbeløpet gjenspeiler perioden den enkelte konserndirektør har fungert i stillingen i 2007

Hver av medlemmene i konsernledelsen, unntatt konsernsjefen, har en bonusordning som kan gi en årlig utbetaling på inntil 250 000 kroner. Bonusen utbetales basert på oppnåelse av individuelt fastsatte mål. Bonusrammen er fra 2008 økt til 500 000 kroner.

Konsernledelsen har ikke mottatt godtgjørelser eller økonomiske fordeler fra andre foretak i samme konsern enn det som er vist over. Det er ikke gitt tilleggsgodtgjørelse for spesielle tjenester utenfor de normale funksjoner for en leder.

For 2007 var total lønn og andre ytelser til ledende ansatte 15 714 583 kroner.

Godtgjørelse til styret, revisjons- og kompensasjonsutvalg

Beløp i hele kroner	Styregodtgjørelse	Revisjonsutvalg	Kompensasjonsutvalg
Arvid Grundekjøn, styreleder	333 000	-	40 000
Ellen Stensrud, nestleder	277 000	-	-
Halvor Stenstadvold, styremedlem	220 500	72 500	-
Aud Mork, styremedlem	220 500	-	25 000
Astri Botten Larsen, ansattevalgt styremedlem	220 500	52 500	-
Thorbjørn Holøs, ansattevalgt styremedlem	220 500	-	-
Odd Vanvik, ansattevalgt styremedlem	220 500	-	25 000
Egil Nordvik, styremedlem	220 500	-	-
Berit J. Rødseth, styremedlem	220 500	52 500	-

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styrehonorar og vederlag for deltakelse i utvalgsarbeid, og det er heller ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til fordel for medlemmer av styret.

For 2007 var total godtgjørelse til styret, revisjonsutvalg og kompensasjonsutvalg henholdsvis 2 052 000 kroner, 170 000 kroner og 45 000 kroner.

Pensjonsavsetninger til ledende ansatte

Beløp i hele kroner	Pensjoner**
Bård Mikkelsen, konsernsjef	3 757 921
Jørgen Kildahl, konserndirektør	1 297 771
Jon G. Brandsar, konserndirektør	667 889
Eli Skrivset, konserndirektør*	133 212
Stein Dale, konserndirektør	587 767
Ragnvald Nærø, konserndirektør	1 437 283
Siri Hatlen, konserndirektør	911 100

* Eli Skrivset fratradte sin stilling ultimo mars 2008. Pensjonsavsetning gjenspeiler perioden som konserndirektør.

** Årets regnskapsmessige kostnad for pensjonsordning

Konsernsjefen har en pensjonsalder på 65 år med en pensjonsytelse på 66 % av årslønnen. Ved fylte 62 år kan konsernsjefen fratre sin stilling etter eget eller selskapets ønske. Dersom denne retten utøves, tilbys konsernsjefen stilling som rådgiver i selskapet med 66 % lønnsytelse frem til pensjonsalder.

Medlemmene av konsernledelsen har en pensjonsalder på 65 år med rett til 66 % av årslønnen. I perioden mellom 60 og 65 år har medlemmene av konsernledelsen avtaler som innebærer en gjensidig rett til nedtrapping av arbeidsoppgaver og arbeidsvederlag.

Konsernsjefen og konsernledelsen har ikke vederlagsordninger ved opphør utover det som er omtalt ovenfor. Det eksisterer heller ingen lån eller sikkerhetsstillelser.

For 2007 var total pensjonsavsetning til ledende ansatte 8 622 102 kroner.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

37

HONORAR TIL EKSTERN REVISOR

Deloitte AS er revisor for konsernet Statkraft, og reviderer alle datterselskaper.

Totale honorarer til konsernrevisor for revisjon og øvrige tjenester utgjør som følger:

Beløp i hele kroner	2008	2007
Lovpålagt revisjon	9 884 000	7 557 000
Andre attestasjonstjenester	250 000	620 000
Skatterådgivning	1 129 000	391 000
Øvrige tjenester	292 000	1 841 000
Sum	11 555 000	10 409 000

Økningen i lovpålagt revisjon og skatterådgivning fra 2007 til 2008 skyldes hovedsaklig tjenester i tilknytning til byggeavtalen med E.ON AG.

38

NÆRSTÅENDE PARTER

Alle datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter som angitt i note 5 og note 19 er nærstående parter av Statkraft. Mellomværende og transaksjoner mellom konsoliderte selskaper elimineres i konsolideringen og vises ikke i denne note.

Personer som angitt i note 36 inngår i konsernets ledelse eller styre og er også nærstående parter av Statkraft.

Astri Botten Larsen blir i henhold til IAS 24 identifisert med ektefellen, som er daglig leder og har en eierandel på 28 % i Norsk Radiokommunikasjon AS. Norsk Radiokommunikasjon har solgt varer og tjenester til Statkraft Energi AS for 367 000 kroner i 2008 til markedsmessige vilkår.

Alle transaksjoner med nærstående parter skjer til markedsmessige vilkår. Utover de transaksjoner som angis i denne note og note 36, er det ikke transaksjoner eller utestående av betydning med nærstående parter.

Tabellen nedenfor viser transaksjoner med nærstående parter som er tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter som ikke er eliminert i konsernregnskapet.

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Inntekter	205	56
Kostnader	1 422	1 243
Fordringer ved periodens slutt	419	284
Gjeld ved periodens slutt	102	159

39

PANTSTILLELSER, FORPLIKTELSER OG GARANTIANSVAR

PANTSTILLELSER

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper er i visse tilfeller gitt rett til å disponere en andel av kraftproduksjonen i kraftverk som tilhører Statkraft mot å dekke en andel av byggekostnadene. Fylkeskommunene/selskapene har fått anledning til å stille pant i kraftverket for å finansiere slike rettigheter. Pantegjeld som fylkeskommunene har tatt opp under denne ordningen, utgjør til sammen 1916 millioner kroner. Balanseført verdi i Statkraft Energi AS av pantsatte eiendeler utgjør 4730 millioner kroner per 31. desember 2008. I tillegg har andre datterselskaper pantstillelser på til sammen 1351 millioner kroner.

Forpliktelser og garantiansvar

Statkraftkonsernet har følgende garantier og forpliktelser som ikke er balanseført:

Beløp i mill. kroner	2008
Morselskapsgarantier	3 997
Nord Pool garantier	2 536
Finansiell kraftutvekslingsavtale	1 852
Kassekreditt garanti	600
Latent skatteforpliktelse ved konsernintern overførsel av eiendeler	515
Regressgaranti	231
Øvrige	770
Sum	10 501

For 2007 var garantier og forpliktelser som ikke var balanseført totalt 8413 millioner kroner.

KONTRAKTSFORPLIKTELSER

Statkraft har inngått langsiktige avtaler om kjøp av gass fra henholdsvis StatoilHydro og WINGAS.

En tredjedel av produksjonsvolumet ved gasskraftverket i Knapsack er forhåndssolgt til det nederlandske energiselskapet Essent, gjennom en avtale på 15 års varighet.

40

LEIEAVTALER

Totalsummen av framtidig minsteleie i henhold til uopsigelige operasjonelle leieavtaler for hver av de følgende periodene er:

Beløp i mill. kroner	Innen 1 år etter periodens slutt	Mellom 1 og 5 år etter periodens slutt	Mer enn 5 år etter periodens slutt	Sum
Husleieavtaler	81	302	660	1 043
Øvrige leieavtaler	9	8	9	26
Sum	90	310	669	1 069

Leiebeløp knyttet til leieavtaler kostnadsført i perioden og spesifisert på følgende måte:

Beløp i mill. kroner	Minsteleie	Variable leie	Framleiebetalinger
Husleieavtaler	76	-	21
Øvrige leieavtaler	13	-	-
Sum	89	-	21

For øvrig er det ingen vesentlige operasjonelle leieavtaler. Det er ingen leieavtaler som faller inn under bestemmelsene om finansielle leieavtaler.

41

BETINGEDE UTFALL,
TVISTESAKER M.M**MER-/MINDREINNTÉKT**

I den monopolregulerte nettvirksomheten kan det oppstå forskjeller mellom inntektsrammen bestemt av NVE og hva som faktisk utfaktureres i nettleie. Dersom fakturert beløp er lavere enn inntektsrammen oppstår det merinntekt og dersom fakturert beløp er høyere oppstår det mindreinntekt. Mer-/mindreinntekt vil utlignes over tid i tråd med at faktisk fakturering justeres.

Inntektsføringen i regnskapet baseres på faktisk fakturering, og akkumulert mer-/mindreinntekt som vil regnskapsføres i fremtidige perioder vises i tabellen under.

Mer-/mindreinntekt nettvirksomhet, utgående balanse

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Akkumulert merinntekt overført til senere år	137	102
Akkumulert mindreinntekt overført til senere år	-8	-23
Netto mer-/mindreinntekt	129	79

TVISTESAKER

Statkraft har omfattende virksomhet og vil som et resultat av dette til en hver tid være involvert i større eller mindre tvistesaker. Det er ved regnskapsavleggelsen ingen pågående tvistesaker som vil kunne påvirke Statkrafts resultater eller likviditet i vesentlig grad.

42

AKSJER OG
AKSJONÆRFORHOLD

Morselskapets aksjekapital er på 20 milliarder kroner, fordelt på 200 millioner aksjer à 100 kroner. Alle aksjene har samme stemmerett og eies av Statkraft SF som er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet

→ Resultat

Balanse
Kontantsrømpstilling
Regnskapsprinsipper
Noter
Revisors beretning

**Resultat-
regnskap**
STATKRAFT AS

Beløp i mill. kroner	NOTE	2008	2007
Driftsinntekter	1	1 324	350
Lønnskostnader	2	-264	-213
Andre driftskostnader	4	-419	-366
Ordinære avskrivninger	8	-43	-36
Driftskostnader		-726	-615
Driftsresultat		598	-265
Finansinntekter	6	36 591	9 103
Finanskostnader	6	-8 054	-1 884
Netto finansposter		28 537	7 219
Resultat før skatt		29 135	6 954
Skattekostnad	7	586	-1 386
Resultat etter skatt		29 721	5 568
Disponering av årets resultat			
Avsatt utbytte	13	-	3 333
Avsatt konsernbidrag uten skatteeffekt	13	10 000	3 505
Til (+)/fra (-) annen egenkapital	13	19 721	-1 270

Resultat

Balanse ←Kontantstrømoppstilling
Regnskapsprinsipper
Noter
Revisors beretning**Balanse**

STATKRAFT AS

Beløp i mill. kroner	NOTE	31.12.08	31.12.07
EIENDELER			
Utsatt skattefordel	7	670	68
Varige driftsmidler	8	155	92
Investering i datterselskap og tilknyttede selskaper	9	54 386	46 199
Øvrige finansielle anleggsmidler	10	1 344	18 186
Anleggsmidler		56 555	64 545
Fordringer	11	50 516	12 106
Bankinnskudd, kontanter og lignende	12	241	2 624
Omløpsmidler		50 757	14 730
Eiendeler		107 312	79 275
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital	13	31 569	31 569
Opptjent egenkapital	13	20 500	819
Egenkapital		52 069	32 388
Avsetning for forpliktelser	14	532	454
Rentebærende langsiktig gjeld	15	28 043	29 075
Langsiktig gjeld		28 575	29 529
Rentebærende kortsiktig gjeld	16	11 922	8 490
Annen rentefri gjeld	17	14 746	8 868
Kortsiktig gjeld		26 668	17 358
Egenkapital og gjeld		107 312	79 275

Styret i Statkraft AS
Oslo, 18. mars 2009

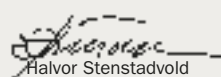
Berit Rødseth

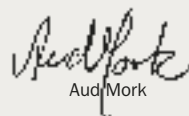
Arvid Gkundefjøn
styreleder

Ellen Stensrud
nestleder

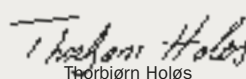
Halvor Stenstadvoid

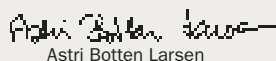
Aud Mork

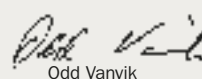
Egil Nordvik

Thorbjørn Holås

Astri Botten Larsen

Odd Vanvik

Bård Mikkelsen
konsernsjef

Resultat
Balanse

→ **Kontantstrømpoppstilling**

Regnskapsprinsipper
Noter
Revisors beretning

**Kontantstrøm
oppstilling**
STATKRAFT AS

Beløp i mill. kroner	NOTE	2008	2007
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN			
Resultat før skatt		29 135	6 954
Ordinære avskrivninger		43	36
Gevinst ved salg av aksjer		-31 816	-
Tilført fra årets virksomhet		-2 638	6 990
Endring i langsiktige poster		77	55
Endring i andre kortsiktige poster		10 684	467
Netto likviditetsendring fra virksomheten	A	8 123	7 512
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER			
Investeringer i varige driftsmidler		-109	-45
Salg av anleggsmidler (salgssum)		1	-
Utbetalinger av utlån		-771	-2 503
Investeringer i andre foretak		-403	-1 610
Netto likviditetsendring fra investeringer	B	-1 282	-4 158
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING			
Opptak av ny langsiktig gjeld		6 525	11 752
Nedbetaling av langsiktig gjeld		-7 551	-6 154
Utdelt utbytte og konsernbidrag		-8 198	-7 478
Netto likviditetsendring fra finansiering	C	-9 224	-1 880
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	-2 383	1 473
Likviditetsbeholdning 01.01		2 624	1 152
Likviditetsbeholdning 31.12		241	2 624

Regnskaps- prinsipper

STATKRAFT AS

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge (GRS).

DATTERSELSKAP, TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Aksjer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er i regnskapet for Statkraft AS behandlet etter kostmetoden. Mottatt konsernbidrag er inkludert i utbytte fra datterselskaper.

VURDERINGS- OG KLASIFISERINGSPRINSIPPER

Usikkerhet i estimater Regnskapet er basert på forutsetninger og estimater som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Beste estimater ved tidspunkt for avleggelse av regnskapet legges til grunn, men faktiske tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Prinsipper for inntekts- og kostnadsføring Inntektsføring ved salg av varer og tjenester foretas ved opptjening, mens kostnadsføring skjer etter sammenstillingsprinsippet. Utbytter og konsernbidrag fra datterselskaper inntektsføres i opptjeningsåret, mens utbytte fra andre selskaper inntektsføres etter kontantprinsippet. Gevinst/tap ved salg av ordinære anleggsmidler behandles som driftsinntekter eller -kostnader.

Pensjonskostnader Pensjonsordningene for Statkraft AS er ytelsesplaner. Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidlene. Virkning av planendringer som gis med tilbakevirkende kraft, det vil si hvor opptjeningen av rettigheten ikke er avhengig av videre tjenestetid, føres mot resultatet direkte. Effekt av planendring som ikke gis med tilbakevirkende kraft periodiseres over gjenværende opptjeningsstid. Estimatavvik føres direkte mot egenkapitalen.

Netto pensjonsmidler for overfinansierte ordninger er balanseført til virkelig verdi, og klassifisert som langsiktig eiendel. Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierte ordninger er klassifisert som avsetning for forpliktelser under langsiktig gjeld.

Skatter Statkraft AS er underlagt overskuddsbeskatning som blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underkudd til fremføring. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig lån er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktige lån balanseføres til pålydende, korrigert for eventuell uamortisert over- eller underkurs. Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktige lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Immaterielle eiendeler Utgifter til immaterielle eiendeler er balanseført til historisk kost i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt.

Varige driftsmidler Varige driftsmidler blir balanseført og avskrevet lineært over antatt økonomisk levetid fra det tidspunktet driftsmidlet blir satt i ordinær drift. Anskaffelseskost består kun

av direkte henførbare kostnader. Indirekte administrasjonskostnader ved balanseføring av egne timer holdes derfor utenfor.

Datterselskap/tilknyttede selskap Selskapene vurderes etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må antas nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Utbytte og andre utdelinger inntektsføres samme år som det er avsatt i datterselskapet. Overstiger utbytte andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital og utdelingene fratrekkes investeringens verdi i balansen.

Anleggsaksjer og andeler Alle langsiktige investeringer behandles til kostmetoden i selskapsregnskapet. Mottatt utbytte behandles som finansinntekt.

Fordringer Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Kortsiktige finansielle plasseringer Aksjer, obligasjoner, sertifikater og lignende klassifisert som omløpsmidler er vurdert til markedsverdi.

Betalingsmidler På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid. Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (cash collateral) balanseføres.

Usikre forpliktelser Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Langsiktig gjeld Opptakskostnader og over- eller underkurs regnskapsføres i henhold til effektiv rente-metoden (amortisert kost) for fastrentelån.

Sikring Regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Ved inngåelse defineres avtalen enten som sikringsforretning eller handelsforretning.

I de tilfeller der de inngåtte avtalene blir regnskapsmessig behandlet som sikringsforretninger, blir inntektene og kostnadene periodisert og klassifisert på samme måte som underliggende posisjoner. I den grad det foretas kontantstrømsikring, balanseføres ikke urealisert gevinst og tap på sikringsinstrumentet.

Valuta Balanseposter i utenlandsk valuta er vurdert til balanse dagens kurs. Valutaeffekter føres som finanskostnad eller -inntekt. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på gjeld som anses som sikring av nettoinvestering i utenlandsk enhet, regnskapsføres i balansen.

Renter Renteinstrumenter periodiseres på tilsvarende måte som renter på rentebærende gjeld og fordringer. Urealisert tap eller gevinst på fastrenteposisjoner som er knyttet til rentebærende balanseposter, regnskapsføres ikke, da de anses å utgjøre en del av sikringsforholdet.

Ved førtidig tilbakebetaling av lån (tilbakekjøp) resultatføres gevinst og tap. Swapper knyttet til lån som er nedbetalt, blir normalt kansellert. Gevinst og tap på disse blir resultatført sammen med underliggende lån.

Prinsipper for kontantstrømoppstilling Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i selskapets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

Noter

STATKRAFT AS

01

DRIFTSINNTEKTER

Driftsinntektene består hovedsakelig av konserninternt salg av tjenester, herunder husleieinntekter, samt en gevinst ved salg av Statkraft Markets GmbH til Statkraft Germany GmbH på 905 millioner kroner.

02LØNN OG ANDRE
PERSONALKOSTNADER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lønn	168	131
Arbeidsgiveravgift	30	23
Pensjonskostnader	53	41
Andre ytelser	13	18
Sum	264	213

Gjennomsnittlig antall årsverk for 2008 var 213 for morselskapet.

Pensjonskostnader er nærmere omtalt i note 3.

For informasjon om lønn og personalkostnader for konsernledelsen og styret henvises det til note 36 i konsernregnskapet.

03

PENSJONER

KOLLEKTIVE PENSJONSORDNINGER

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Statkraft AS har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i Statens Pensjonskasse som oppfyller disse krav. Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Ordningen dekker ytelser av pensjonsgrunnlag opp til 12G og gir en alders- og uførepensjon på 66 % av pensjonsgrunnlag ved full opptjening. Forøvrig har selskapet avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) fra 62 år. Pensjonsbetalingene fra Statens Pensjonskasse er garantert av den norske stat (pensjonsloven §1).

Statkraft betaler inn en årlig premie til Statens Pensjonskasse og er ansvarlig for finansieringen av ordningen. Ordningen i Statens Pensjonskasse er likevel ikke fondsbasert. Det simuleres derfor en forvaltning av fondsmidler ("fiktive fond") som om midlene var plassert i statsobligasjoner. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til forfall.

USIKRE PENSJONSFORPLIKTELSE

Statkraft AS har i tillegg til de ovenfor nevnte ordningene inngått avtaler som gir ansatte med pensjonsgrunnlag over 12G alders- og uførepensjon på 66 % av pensjonsgrunnlag overskytende 12G. For enkelte medlemmer av konsernledelsen er det også inngått avtale om etterlatte- og barnepensjon. I tillegg har Statkraft AS en etterlattepensjonsordning som er en fortsettelse av ordningen i Statkrafts Pensjonskasse (ordningen opphørte i 2003). Pensjonene dekkes over driften.

Sammenstilling av periodens pensjonskostnad

Beløp i 1000 kroner	2008	2007
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	36	33
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	23	15
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-6	-7
Netto pensjonskostnad	53	41

Avstemming av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler

Beløp i 1000 kroner	2008	2007
Pensjonsforpliktelse brutto	499	387
Pensjonsmidler i Statens Pensjonskasse	-166	-138
Arbeidsgiveravgift	44	36
Netto pensjonsforpliktelse	377	285

Bevegelse estimatavik ført direkte mot egenkapital

Beløp i 1000 kroner	2008	2007
Akkumulert beløp ført direkte mot egenkapitalen før skatt 1. januar	103	110
Estimatavik ført mot egenkapital i perioden	56	33
Akkumulert beløp ført direkte mot egenkapitalen før skatt 31. desember	159	143
Ført mot egenkapital	143	103
Ført mot utsatt skatt	16	40

Økonomiske forutsetninger

Beløp i 1000 kroner	31.12.08	01.01.08	31.12.07
Diskonteringsrente	3,70 %	4,60 %	4,60 %
Lønnsregulering	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Regulering av løpende pensjoner	3,75 %	4,00 %	4,00 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,75 %	4,00 %	4,00 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,70 %	4,60 %	4,60 %
Forventet årlig avgang			
– opp til 45 år	2,50 %	2,50 %	2,50 %
– mellom 45 og 60 år	0,50 %	0,50 %	0,50 %
– over 60 år	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Inflasjonsrate	2,00 %	2,25 %	2,25 %
Uttakstilbøyighet AFP	20,00 %	20,00 %	20,00 %

Aktuarberegningene er basert på demografiske forutsetninger som er vanlig å benytte for livsforsikring og pensjon. Utgående pensjonsforpliktelse og estimatavik per 31. desember 2008 er beregnet basert på oppdaterte tariff for dødelighet (K2005) og uførhet (IR73).

Forutsetninger per 31. desember er benyttet til beregning av netto pensjonsforpliktelsen ved utgangen av året, mens forutsetning per 1. januar er benyttet til å beregne pensjonskostnaden for året.

04
 ANDRE
 DRIFTSKOSTNADER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Materialer	55	9
Kjøp av eksterne tjenester	196	164
Øvrige driftskostnader	168	193
Sum	419	366

05
 HONORAR TIL
 EKSTERN REVISOR

Deloitte AS er revisor for Statkraft konsern og Statkraft AS. Totale honorarer for revisjon og øvrige tjenester for Statkraft AS for 2008 utgjør som følger:

Beløp i hele kroner	2008	2007
Lovpålagt revisjon	2 560 000	2 294 000
Andre attestasjonstjenester	121 000	271 000
Skatterådgivning	240 000	-
Øvrige tjenester	125 000	1 313 000
Sum	3 046 000	3 878 000

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

06

FINANSINNTEKTER OG -KOSTNADER

Finansinntekter

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Renteinntekter fra foretak i samme konsern	1 418	1 057
Renteinntekter	243	219
Andre finansinntekter	34 930	7 827
Sum	36 591	9 103

Andre finansinntekter i 2008 består i all hovedsak av realisasjon av eierandelen i Statkraft Invest AB (som igjen eier E.ON Sverige AB) som har medført en gevinst på 31 815 millioner kroner. Videre er utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper på tilsammen 3109 millioner kroner inkludert.

Finanskostnader

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Rentekostnader til foretak i samme konsern	909	923
Rentekostnader	1 542	950
Andre finanskostnader	5 603	11
Sum	8 054	1 884

Økning i andre finanskostnader skyldes hovedsakelig valutatap, sikring av kraftsalgsinntekter og bytting av gjeld i utenlandsk valuta. I tillegg er tap på overføring av lån i form av tingsinnskudd til datterselskaper inkludert.

07

SKATTER

Skattekostnad består av

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Overskuddsskatt	-	1 363
Endring utsatt skatt	-586	23
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	-586	1 386

Betalbar overskuddsskatt

Beregnet overskuddsskatt årets resultat	-	1 363
Skattevirkning av konsernbidrag	-	-1 363
Betalbar overskuddsskatt	-	-

Betalbar skatt i balansen

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Korreksjonsskatt	-	75
Betalbar skatt i balansen	-	75

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Resultat før skattekostnad	29 135	6 954
Forventet skattekostnad etter nominell sats 28 %	8 158	1 947
Skatteeffekter av		
Skattefrie inntekter	-9 036	-701
Andre permanente forskjeller, netto	292	140
Skattekostnad	-586	1 386
Effektiv skattesats	-2 %	20 %

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbart underskudd, samt beregning av utsatt skatt. Estimatavik bokføres direkte mot egenkapital og utsatt skatt. Utsatt skatteeffekten utgjør 16 millioner kroner, og er ført direkte mot balansen.

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-25	79
Driftsmidler	-54	-39
Pensjonsforpliktelser	-379	-285
Fremførbare underskudd	-1 936	-
Sum midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd	-2 394	-245
Total utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-)	-670	-68
Anvendt skattesats	28 %	28 %

08

 VARIGE
 DRIFTSMIDLER

Beløp i mill. kroner	Annet	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.08	258	18	276
Tilgang	39	70	109
Avgang	-13	-	-13
Overført fra anlegg under utførelse	6	-6	-
Anskaffelseskost 31.12.08	290	82	372
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.08	-217	-	-217
Balanseført verdi 31.12.08	73	82	155
Årets ordinære avskrivning	-43	-	-43
Avskrivningstid	3–40 år		

09

 EIERANDELER I
 DATTERSELSKAPER
 OG TILKNYTTETE
 SELSKAPER

Beløp i mill. kroner	Forretnings- kontor	Eier- og stemmeandel	Balanseført verdi
Datterselskaper			
Statkraft Energi AS	Oslo	100 %	10 062
Statkraft Carbon Invest AS	Oslo	100 %	4
Statkraft Germany GmbH	Düsseldorf	100 %	3 608
Statkraft Suomi Oy	Kotka	100 %	911
Statkraft Financial Energy AB	Stockholm	100 %	-
Statkraft Sverige AB	Stockholm	100 %	3 159
Statkraft UK Ltd.	London	100 %	94
Statkraft Development AS	Oslo	100 %	366
Statkraft Industrial Holding AS (tidligere Statkraft Regional Holding AS)	Oslo	100 %	13 951
Statkraft Forsikring AS	Oslo	100 %	80
Småkraft AS ¹	Oslo	20 %	51
Statkraft Western Balkans d.o.o.	Beograd	100 %	34
Renewable Energies and Photovoltaics Spain S.L.	Malaga	70 %	4
Statkraft SCA Vind AB	Stockholm	60 %	5
Statkraft Värme AB	Kungsbacka	100 %	642
Statkraft Treasury Centre SA	Brüssel	100 %	17 900
Wind Power Bulgaria EOOD	Sofia	60 %	6
Statkraft d.o.o.Banja Luka	Banja Luka	100 %	-
Statkraft Agder Energi Vind DA	Kristiansand	66 %	-
Statkraft Albania LLC	Tirania	100 %	-
Statkraft Montenegro	Podgorica	100 %	-
Sum datterselskaper			50 877
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter			
Naturkraft AS	Bærum	50 %	1 089
Statkraft Norfund Power Invest AS	Oslo	50 %	2 253
Hydra Tidal Energy Technology AS	Oslo	28 %	6
Energy Future Invest AS	Oslo	34 %	148
RA 1 s.r.l.	Milano	50 %	6
RA 2 s.r.l.	Milano	50 %	-
Windsea AS	Oslo	49 %	7
HPC Ammerån AB	Stockholm	50 %	-
HPC Byske AB	Stockholm	50 %	-
HPC Edsox AB	Stockholm	50 %	-
HPC Røan AB	Stockholm	50 %	-
Sum tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter			3 509
Sum			54 386

¹ Småkraft AS eies med 20 % hver av Statkraft AS, Skagerak Kraft AS, Trondheim Energi Kraft AS, Agder Energi AS og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS.

10

 ØVRIGE FINANSIELLE
 ANLEGGSMIDLER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lån til konsernselskaper	1 049	18 168
Andre aksjer og lån	295	18
Sum	1 344	18 186

Lån til konsernselskaper reduseres som følge av at låneporteføljen i hovedsak er overført til Statkraft Treasury Centre SA.

11
FORDRINGER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Rentebærende bundne midler	1 910	502
Andre fordringer	3 702	635
Kortsiktige fordringer konsernselskap	44 904	10 969
Sum	50 516	12 106

Det er ikke identifisert behov for avsetning til tap på kundefordringer per 31. desember 2008.

Rentebærende bundne midler består av sikkerhetsstillelse for negativ markedsverdi av derivatkontrakter.

I andre fordringer inngår etteroppgjør med E.ON AG i forbindelse med bytteavtalen med 2827 millioner kroner.

Kortsiktig fordringer konsernselskap består av utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper på tilsammen 3117 millioner kroner, samt konserninternt lån på 41 787 millioner kroner.

12
BANKINNSKUD, KONTANTER OG LIGNENDE

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Sertifikater og gjeldsbrev	-	404
Kontanter og bankinnskudd	241	2 220
Sum	241	2 624

Kontanter og bankinnskudd for 2008 inkluderer -534 millioner kroner vedrørende cash collateral. Cash collateral er innbetalinger til/fra motparter som sikkerhet for netto urealiserte gevinster/tap Statkraft har på rente- og valutabytteavtaler. Siden slike gevinster/tap ikke regnskapsføres, er det som motpost ført 1385 millioner kroner som annen rentefri gjeld og 1910 millioner kroner som fordringer.

Statkraft AS har langsiktige kommitterte kredittlinjer på inntil 8000 millioner kroner og kassekreditt på inntil 400 millioner kroner som per 31. desember 2008 ikke er benyttet.

13
EGENKAPITAL

Beløp i mill. kroner	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
	Aksjekapital	Overkursfond	innskutt kapital		
Egenkapital per 31.12.06	20 000	11 553	16	1 432	33 001
Konsernbidrag tidligere år	-	-	404	-	404
Resultat 2007	-	-	-	5 568	5 568
Innfusjonering datterselskap	-	-	-	275	275
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-23	-23
Avgitt konsernbidrag	-	-	-404	-3 101	-3 505
Utbytte til Statkraft SF	-	-	-	-3 332	-3 332
Egenkapital per 31.12.07	20 000	11 553	16	819	32 388
Resultat 2008	-	-	-	29 721	29 721
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-40	-40
Avgitt konsernbidrag	-	-	-	-10 000	-10 000
Egenkapital per 31.12.08	20 000	11 553	16	20 500	52 069

Selskapets aksjekapital er på 20 milliarder kroner, fordelt på 200 millioner aksjer à 100 kroner. Alle aksjene eies av Statkraft SF.

14
AVSETNING FOR
FORPLIKTELSER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Pensjonsforpliktelser	377	285
Andre avsetninger for forpliktelser	155	169
Sum	532	454

Pensjonsforpliktelser er nærmere omtalt i note 3.

15
RENTEBÆRENDE
LANGSIKTIG GJELD

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lån fra Statkraft SF (back to back-avtale)	5 165	6 034
Obligasjonslån i det norske markedet	14 406	15 311
Annet	14	-
Øvrige lån i utenlandske markeder	8 458	7 730
Sum	28 043	29 075

Valutabytteavtaler er i sin helhet inkludert i Øvrige lån i utenlandske markeder.

Spesifikasjon av valutafordeling for lån

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lån i norske kroner	13 902	11 271
Lån i svenske kroner	5 408	13 863
Lån i euro	8 733	3 941
Sum	28 043	29 075

Valutafordelingen i tabellen over tar hensyn til underliggende valutabytteavtaler.

Nominell gjennomsnittlig rente, norske kroner, inkludert effekt av termineringer	6,65 %	5,60 %
Nominell gjennomsnittlig rente svenske kroner	4,86 %	3,70 %
Nominell gjennomsnittlig rente euro	5,30 %	4,70 %

Rentebinding låneportefølje

	Fremtidige rentereguleringer				
Beløp i mill. kroner	2009	1-3 år	3-5 år	5 år og senere	Sum
Lån i norske kroner	3 634	-	1 826	12 092	17 552
Lån i svenske kroner	5 408	-	-	-	5 408
Lån i euro	4 387	487	-	3 860	8 734
Sum	13 429	487	1 826	15 952	31 694

Oversikten tar hensyn til valuta- og rentebytteavtaler som knytter seg til lånene.

Avdragsplan

Beløp i mill. kroner	2009	2010	2011	2012	2013	Etter 2013	Sum
Lån fra Statkraft SF (back to back-avtale)	2 023	4 112	653	-	-	400	7 188
Obligasjonslån i det norske markedet	1 461	1 538	2 019	-	-	10 754	15 772
Øvrige lån i utenlandske markeder	168	-	660	132	2 915	5 825	9 700
Annet	-	14	-	-	-	-	14
Valutakursregulering valuta- og rentebytteavtaler	-980	-	-	-	-	-	-980
Sum	2 672	5 664	3 332	132	2 915	16 979	31 694

Bokførte effekter av valuta- og rentebytteavtaler som knytter seg til lånene, er fordelt på de respektive forfallstidspunkt.

16
RENTEBÆRENDE
KORTSIKTIG GJELD

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Første års avdrag på gjeld	3 651	4 912
Konsernkontogjeld	2 377	1 965
Sertifikatlån	4 509	900
Cash collateral (se note 12)	1 385	713
Sum	11 922	8 490

Resultat
Balanse
Kontantstrømpstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

17 ANNEN RENTEFRI GJELD

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Øvrig rentefri gjeld	3 707	413
Betalbar skatt (se note 7)	-	75
Avsatt utbytte	-	3 332
Kortsiktig gjeld til foretak i samme konsern	11 039	5 048
Sum	14 746	8 868

Kortsiktig gjeld til foretak i samme konsern består i hovedsak av 10 000 millioner kroner gitt som konsernbidrag uten skatteeffekt til morselskapet Statkraft SF.

18 FORPLIKTELSER OG GARANTIANSVAR

Statkraft AS har garantier og forpliktelser som ikke er balanseført på totalt 4494 millioner kroner. Av dette vedrører 3948 millioner kroner morselskapsgarantier, 515 millioner kroner latent skatteforpliktelse i forbindelse med konsernintern overførsel av eiendeler og 17 millioner kroner skyldig skattetrekk.

Statkrafts leier kontorbygg i Lilleakerveien 6, Oslo, av Mustad Eiendom AS. Avtalen har en gjenværende leieperiode på 13,5 år med opsjon på ytterligere ti år. Årlig leie beløper seg til 59,5 millioner kroner.

19 DERIVATER

Statkraft driver handel med finansielle instrumenter for ulike formål. Regnskapsføringen vil avhenge av formålet slik det er beskrevet i regnskapsprinsippnoten.

VALUTA- OG RENTEAVTALER

Regnskapsført verdi og virkelig verdi av rente- og valutainstrumenter:

Beløp i mill. kroner	31.12.08		31.12.07	
	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi
Rentebytteavtaler	-	469	-	-8
Fremtidig renteavtaler	-	2	-	-
Rente- og valutabytteavtaler	980	1 146	186	310
Valutaterminer	-2 103	-2 103	74	74
Sum	-1 123	-486	260	376

Virkelig verdi er beregnet med utgangspunkt i relevante markedspriser og forwardkurver, ettersom størstedelen av instrumentene ikke er omsatt på organisert markedsplass.

Rentederivatene (inkludert rentedelen av rente- og valutabytteavtaler) fungerer som en del av renterisikostyringen og regnskapsføres som sikring. Disse er ført til anskaffelseskost, som er null, i balansen. Urealisert tap på den del av lånekontraktene som er swappet motsvares av ikke regnskapsført, urealisert gevinst på fastrentelån. Virkelig verdi i tabellen inkluderer ikke påløpte renter.

Valutadelen av rente- og valutabytteavtaler (swapper) er bokført til balansedagens kurs. Resultatført verdiendring motsvares av verdiendring på tilknyttede lån i samme valuta.

20 NÆRSTÅENDE PARTER

Statkraft AS har eierinteresser i flere selskaper. Det vises til note 9 for nærmere spesifikasjon. Transaksjoner med disse selskapene skjer til markedsmessige vilkår.

Revisors beretning

DeloitteDeloitte AS
Karenslystveien 29
Postboks 347 Skøyen
0213 Oslo
Telefon: 22 27 50 00
Telefax: 22 27 50 01
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Statkraft AS

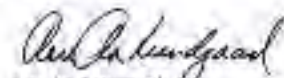
REVISJONSBERETNING FOR 2008

Vi har revidert årsregnskapet for Statkraft AS for regnskapsåret 2008, som viser et overskudd på kr 29,721 millioner kroner for morselskapet og et overskudd på kr 33,262 millioner kroner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til utveksling av overskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og notisopplysninger. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, oppstilling over endringer i egenkapitalen og notisopplysninger. Morselskapets regnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskaps praksis i Norge. International Financial Reporting Standards som fastsett av EU er anvendt ved utarbeidelse av konsernregnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonspraksis i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisjonsforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjonen omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsippene og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonspraksis, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets forretningsforvaltning og regnskap- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at:

- selskapsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapspraksis i Norge
- konsernregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av konsernets økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet, kontantstrømmene og endringene i egenkapital i regnskapsåret i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som fastsett av EU
- innlesten for oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversikkelig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringspraksis i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til utveksling av overskuddet, er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 18. mars 2009
Deloitte ASAnne An. Langgaard
statstesterert revisor

Audit, Tax & Legal/Consulting, Financial Advisory

Bpnr. 06211-01

Medlem av
Deloitte Touche Tohmatsu

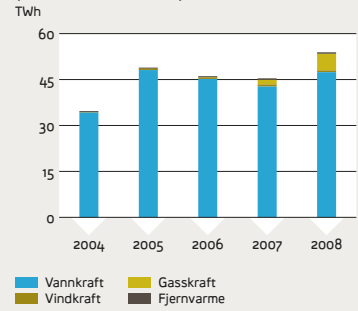
→ Bærekraftregnskap

GRI-indeks
Om bærekraftrapporteringen
Revisors uttalelse

Bærekraftregnskap

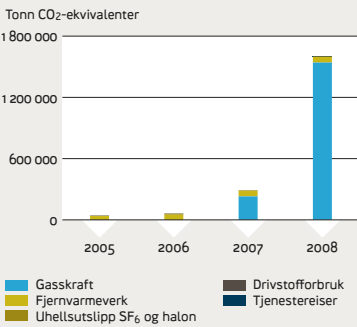
Kraftproduksjon: Kraftproduksjonen i konsernet i 2008 var 53,4 TWh (inkludert Herdecke, Tyskland). Dette er en økning med 19 % i forhold til 2007. I forhold til 2004 er produksjonsøkningen 54 %. Den store kraftproduksjonen i 2008 reflekterer både at 2008 var det første fulle driftsåret med gasskraft i Tyskland, og at produksjonen av vannkraft var høy.

KRAFTPRODUKSJON OG FJERNVARME (STATKRAFTS ANDEL)

De felleskontrollerte kraftverkene Herdecke (Tyskland) og Kårstø (Norge) er inkludert.

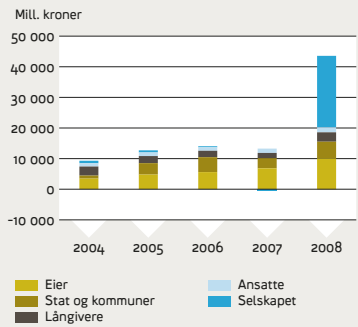
KLIMAGASSUTSLIPP

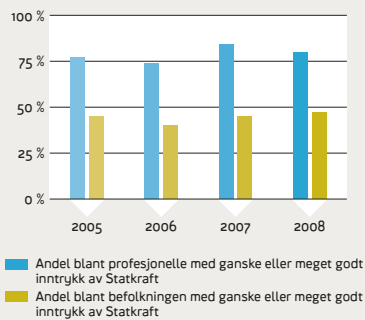
Klimagassutslipp: Konsernets samlede utslipp av CO₂-ekvivalenter var i 2008 1 605 000 tonn. Den store økningen fra 2007 (292 000 tonn) skyldes at 2008 var det første fulle driftsåret for gasskraftverket Knapsack. Utslipet fra Knapsack utgjør 96 % av konsernets totale CO₂-utslipp.

Fordeling av verdiskaping: 2008 er preget av rekordhøy verdiskaping (43 566 millioner kroner) og rekordstort utbytte til eier (10 000 millioner kroner). Den høye verdiskapingen skyldes primært gevinsten i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG (25 591 millioner kroner), samt høy kraftproduksjon og gode kraftpriser.

FORDELING AV VERDISKAPING

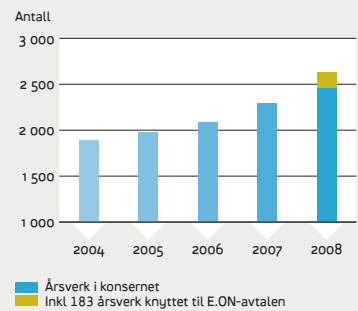
STATKRAFTS OMDØMME

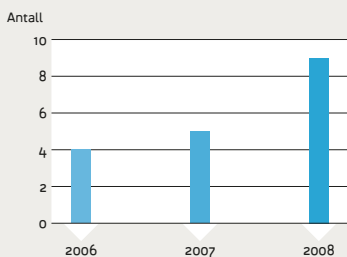
Statkrafts omdømme: Statkraft arbeider for å styrke konsernets omdømme og gjennomførte i 2008 to profilerende reklamekampanjer i Norge. Statkrafts omdømme blant befolkningen er blitt styrket de siste årene og 47 % hadde i 2008 et ganske eller meget godt inntrykk av Statkraft. Statkrafts omdømme i profesjonelle miljøer ligger stadig på et høyt nivå.

Årsverk i Statkraft: Statkraftkonsernet har vokst vesentlig de siste årene, ikke minst internasjonalt. Antall årsverk har økt med 40 % i perioden 2004-2008, det siste året har økningen vært 15 %. I disse tallene er 183 årsverk knyttet til E.ON-avtalen inkludert (overført 31.12.2008). Per 31.12.2008 hadde Statkraft medarbeidere i 15 land, og 15 % hadde sin arbeidsplass utenfor Norge.

ÅRSVERK I STATKRAFT

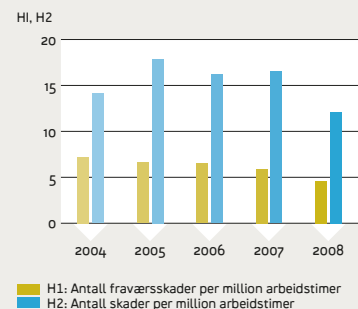
DØDSULYKKER I TILKNYTTET VIRKSOMHET

Dødsulykker i tilknyttet virksomhet: I 2008 var det ni dødsulykker i Statkrafts tilknyttede virksomhet, alle i SN Power. Seks av dødsulykkene inntraff i Allain Duhangan-prosjektet i India og to i prosjektene La Higuera respektive La Confluencia i Chile. I tillegg druknet en ti år gammel gutt i inntakskanalen til et kraftverk i Peru. Statkraft arbeider kontinuerlig for økt forståelse for sikkerhetskrav i alle utviklingsprosjekter. I Allain Duhangan-prosjektet er det i 2008 gjennomført to revisjoner av HMS-forholdene og flere tiltak er iverksatt på bakgrunn av revisjonsresultatene.

Skader og fraværsskader: Statkraft har et uttalt mål om null skader i konsernets virksomhet. Konsernet er inne i en positiv utvikling og H1-verdien i 2008 var 4,6, mens H2-verdien var 12,1. Økt oppmerksomhet på rapportering og analyse av både hendelser og farlige forhold, samt strengere krav til gransking av alvorlige forhold, antas å være grunnen til den positive utviklingen.

SKADER

MILJØVENNLIG
 ENERGI

Installert effekt (Statkrafts andel)	Enhet	2008**	2007	2006
Installert effekt	MW	15 478	12 355	11 213
Herav vannkraft	MW	12 546	10 573	10 676
Herav vindkraft	MW	245	245	245
Herav gasskraft*	MW	2 130	1 210	-
Herav biokraft	MW	16	-	-
Herav fjernvarme	MW	541	327	292
Geografisk fordeling				
Norge	MW	11 070	10 998	10 955
Norden for øvrig	MW	1 544	358	358
Europa for øvrig	MW	2 247	1 000	-
Verden for øvrig	MW	621	-	-

* De felleskontrollerte kraftverkene Herdecke (Tyskland) og Kårstø (Norge) er inkludert.

** Inkluderer kraftverk og fjernvarmeanlegg omfattet av E.ON-transaksjonen, konsolideringen av SN Power og gjelder fra januar 2009.

Kraftproduksjon og fjernvarme

(Statkrafts andel)	Enhet	2008	2007	2006
Kraftproduksjon, virkelig	TWh	53,4	44,9	45,7
Herav vannkraft	TWh	47,4	42,7	45,2
Herav vindkraft	TWh	0,6	0,7	0,5
Herav gasskraft*	TWh	5,4	1,5	-
Fjernvarme	TWh	0,5	0,5	0,4
Andel fornybar produksjon	%	89,7	96,4	99,6

* De felleskontrollerte kraftverkene Herdecke (Tyskland) og Kårstø (Norge) er inkludert.

KLIMA

Utslipp	Enhet	2008	2007	2006
Utslipp av CO ₂ -ekvivalenter	Tonn	1 604 700	291 600	63 700
Herav fra gasskraft	Tonn	1 541 300	229 900	-
Herav fra fjernvarmeverk	Tonn	56 400	55 700	50 300
Herav fra utslipp SF ₆	Tonn	2 000	2 000	9 600
Herav fra utslipp halon	Tonn	150	1 200	-
Herav fra drivstofforbruk*	Tonn	3 200	2 800	3 800
Herav fra tjenestereiser**	Tonn	1 600	-	-
Utslipp av SF ₆	Kg	89	86	400
Utslipp av halon	Kg	20	303	-

* CO₂ fra drivstofforbruk i konsernets egen maskinpark.

** Omfatter flyreiser og km-godtgjørelse for bruk av privatbil i norsk virksomhet. Skagerak Energi og flyreiser i Trondheim Energi er ikke inkludert.

Beholdning av klimagasser

	Enhet	2008	2007	2006
SF ₆	Kg	30 200	23 600	-
Halon	Kg	1 600	2 200	-

Statkraft har midlertidig dispensasjon fra kravet om utfasing av halon som eksplosjonsundertrykkende medium i transformatorrom. I Statkraft Energi AS pågår prøving for å erstatte halon med FE-36. Ny utfasingsplan skal deretter utarbeides.

CO₂-kvoter

	Enhet	2008	2007	2006
Tildelte CO ₂ -kvoter	Tonn	1 840 000*	-	-

* Omfatter gasskraftverket i Knapsack.

→ Bærekraftregnskap

GRI-indeks
Om bærekraftrapporteringen
Revisors uttalelseNATURINNGREP
OG BIOLOGISK
MANGFOLD

Påvirkning av vassdrag	Enhet	2008	2007	2006
Påvirket elvestrekning med anadrom fisk	Km	806	806	806
Tilstedeværelse i nasjonale laksevassdrag	Antall	12	12*	6
Tilstedeværelse i vernede vassdrag	Antall	32	32*	23

* Økning fra 2006 grunnet vedtak om nye nasjonale laksevassdrag og vernede vassdrag.

Fiskeforvaltning	Enhet	2008	2007	2006
Utsetting av settefisk og smolt*	Antall	732 000	593 000	729 000
Planting av rogn	Antall	1 775 000**	1 164 000	850 000

* Omfatter laks, sjøørret, ørret og røye.

** Stor økning grunnet reetablering av laksestammene i Ranaelva og Røssåga.

Linjenett og kabler	Enhet	2008	2007	2006
Luftstrek				
Høyspent (over 1 kv)	Km	3 500	7 500*	-
Lavspenning (opp til 1 kv)	Km	4 600	-	-
Jord- og sjøkabel	Km	14 000	-	-
Fjernvarmenett	Km	170	-	-

* Sum høyspenning og lavspenning linjer.

ENERGI- OG
RESSURSBRUK

Forbruk	Enhet	2008	2007	2006
Elektrisitet*	GWh	828	843	213
Herav pumpekraft	GWh	595	598	-
Herav elektrokjel til fjernvarmeverk	GWh	118	107	-
Herav øvrig drift	GWh	115	-	-
Herav sertifisert fornybar (RECS)	%	100	100	100
Fossile brensler				
Naturgass, gasskraftverk	Mill. Nm ³	767,4	116,1	-
Fyrgass, fjernvarmeverk	Tonn	5 100	5 500	-
Fyringsolje	Tonn	800	2 200	-
Drivstoff**	Tonn	1 000	900	1 300
Annet brensel				
Avfall til fjernvarmeverk	Tonn	163 800	138 500	-
Biobrensel	Tonn	5 700	5 200	-
Trafo-, smøre- og hydraulikkoljer	Liter	4 700	6 800	10 400

* Inkluderer ikke energitap ved trafostasjoner og linjer. Elektrokjel er inkludert fra 2007.

** Omfatter forbruk av drivstoff til egen maskinpark.

Beholdning	Enhet	2008	2007	2006
Trafo-, smøre- og hydraulikkoljer	m ³	5 250	-	-

Energieffektivisering	Enhet	2008	2007	2006
Økt produksjonsevne gjennom effektiviseringsprosjekter	GWh	45	-	-
Energitalp, trafostasjoner og linjer	GWh	638*	-	-

* Trondheim Energi er ikke inkludert.

LOKAL
FORURENSNING

Utslipp til luft	Enhet	2008	2007	2006
SO ₂ fra fjernvarmeverk	Tonn	16	15	21
NO _x	Tonn	1 225	152	141
Herav fra gasskraft	Tonn	1 009	-*	-
Herav fra fjernvarmeverk	Tonn	216	152	141

* Data mangler fra innkjøringsperiode av gasskraftverket i Knapsack.

AVFALLS-
HÅNTERING

Avfall	Enhet	2008	2007	2006
Farlig avfall	Tonn	34 287	26 765	-
Herav fra avfallsforbrenning *	Tonn	33 811	26 393	-
Herav annet farlig avfall	Tonn	476	372	267
Annet avfall	Tonn	1 640	1 268	2 154
Gjenvinningsgrad for annet avfall				
Totalt	%	81**	86	74
Materialgjenvinning	%	67**	-	-
Energigjenvinning	%	14**	-	-

* Består av slagg, filterstøv og filterkake. Rapportert fra 2007.

** Omfatter kun segmentet Produksjon og marked.

MILJØAVVIK

Miljøbrudd og -hendelser	Enhet	2008	2007	2006
Alvorlige miljøbrudd	Antall	1	1	0
Alvorlige miljøhendelser	Antall	0	0	1
Mindre alvorlige miljøbrudd	Antall	27	32	18

Definisjoner:

Alvorlige miljøbrudd: Brudd på konsesjoner, manøvreringsreglementer, lovverk, miljøplaner og selvpålagte krav med alvorlige miljøkonsekvenser og/eller med omdømmekonsekvenser.

Mindre alvorlige miljøbrudd: Brudd mot konsesjoner, manøvreringsreglementer, lovverk, miljøplaner og selvpålagte krav med moderate eller minimale miljøkonsekvenser og uten omdømmemessige konsekvenser.

Alvorlige miljøhendelser: Hendelser med alvorlige og potensielt alvorlige miljøkonsekvenser og/eller omdømmemessige konsekvenser som ikke går inn under definisjonen miljøbrudd.

I 2008 var det ett alvorlig miljøbrudd. 27. juli fikk en strekning i Surna elv sterkt redusert vannføring etter en uforutsett stans av Trollheim kraftverk. Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) har beregnet at omtrent 20 000 yngel av laks og sjørøret kan ha strandet.

I tillegg ble det registrert 27 mindre alvorlige miljøbrudd. De fleste av disse oppsto i forbindelse med kortvarige brudd på kravene til minstevannføring.

Bøter	Enhet	2008	2007	2006
Bøter for brudd mot miljølovgivning				
Antall	Antall	0	1	-
Sum	Mill. kr	0	1,5*	-

* Forelegg grunnet utfall av aggregat ved Trollheim kraftstasjon i 2005. I tillegg inndragning av vinning på 2 millioner kroner.

ØKONOMISK
SAMFUNNSBIDRAG

Verdiskaping	Enhet	2008	2007	2006
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	25 061	17 619	16 200
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	Mill. kr	4 282	-739	1 865
Forbruk av innkjøpte varer og tjenester *	Mill. kr	8 242	5 412	2 666
Brutto verdiskaping	Mill. kr	21 101	11 468	15 399
Ordinære avskrivninger	Mill. kr	1 553	1 639	1 488
Netto verdiskaping	Mill. kr	19 548	9 829	13 911
Finansinntekter	Mill. kr	26 435	400	279
Urealiserte verdiendringer valuta og rente	Mill. kr	-3 102	227	-1 131
Resultatandel i tilknyttede selskap	Mill. kr	935	2 631	1 935
Minoritetsandeler av resultat	Mill. kr	250	166	387
Verdier til fordeling	Mill. kr	43 566	12 903	14 607

* Omfatter energikjøp, overføringskostnader samt andre driftskostnader.

Fordeling av verdiskaping	Enhet	2008	2007	2006
Ansatte				
Brutto lønn og sosiale ytelser	Mill. kr	1 594	1 419	1 146
Långivere/eiere				
Renter	Mill. kr	3 066	1 717	1 422
Utbytte *	Mill. kr	10 000	6 837	5 598
Skatter og avgifter **	Mill. kr	5 524	3 301	4 878
Selskapet				
Endring egenkapital	Mill. kr	23 382	-371	1 566
Fordelte verdier	Mill. kr	43 566	12 903	14 607

* Inkluderer utbytte og konsernbidrag fra Statkraft AS til Statkraft SF, samt minoriteter.

** Omfatter skattekostnad, eiendomsskatt, konsesjonsavgifter og arbeidsgiveravgift.

→ Bærekraftregnskap

GRI-indeks
Om bærekraftrapporteringen
Revisors uttalelse

Skattebidrag til norske kommuner	Enhet	2008	2007	2006
Totalt, samtlige skattekommuner	Mill. kr	1 407,7	1 361,0	1 225,2
Totalt, 10 største skattekommuner	Mill. kr	652,6	630,4	570,5
Vinje kommune	Mill. kr	91,0	91,8	81,0
Hemnes kommune	Mill. kr	84,8	84,4	76,9
Suldal kommune	Mill. kr	81,4	75,8	70,6
Rana kommune	Mill. kr	75,2	73,1	69,4
Sirdal kommune	Mill. kr	60,9	60,2	53,1
Nore og Uvdal kommune	Mill. kr	57,7	55,0	45,5
Meløy kommune	Mill. kr	52,4	46,3	44,7
Eidfjord kommune	Mill. kr	52,2	49,8	42,7
Tokke kommune	Mill. kr	51,4	50,1	44,7
Luster kommune	Mill. kr	45,6	43,9	42,0

Tabellen omfatter eiendomsskatt, naturressursskatt og konsesjonsavgift betalt direkte til kommunene.

Industri- og konsesjonskraft	Enhet	2008	2007	2006
Industrikraft til faste priser				
Solgt mengde	TWh	8,3	10,3	13,1
Mindreverdi av solgt mengde	Mill. kr	-1 438	-587	-3 357
Konsesjonskraft til faste priser				
Solgt mengde	TWh	2,6	2,9	2,5
Mindreverdi av solgt mengde	Mill. kr	-706	-395	-785

Mindreverdi for industri- og konsesjonskraft er definert som estimert tap på politisk bestemte kontrakter i forhold til spotpris.

Støtteordninger	Enhet	2008	2007	2006
Sponsoravtaler, totalt	Mill. kr	18,75	14,65	10,10
Herav under merkevare:				
Statkraft	Mill. kr	8,60	6,10	-
Trondheim Energi	Mill. kr	1,09	0,95	-
Skagerak Energi	Mill. kr	9,06	7,60	-
Gaver, totalt til lag og organisasjoner	Mill. kr	7,00	5,34	1,71
Herav under merkevare:				
Statkraft	Mill. kr	4,60	2,50	1,15
Trondheim Energi	Mill. kr	2,13	2,09	0,36
Skagerak Energi	Mill. kr	0,13	0,65	0,21
Fjordkraft	Mill. kr	0,14	0,10	-
Statkraftfondet, totalt	Mill. kr	5,0	2,0	5,0
Tildelt:				
Ny-Ålesund symposiet på Svalbard	Mill. kr	2,0	-	-
Vitensenteret i Trondheim	Mill. kr	1,5	-	-
Technichus i Härnösand, Sverige	Mill. kr	1,5	-	-

Mottatt økonomisk støtte fra myndigheter	Enhet	2008	2007	2006
Myndighetsstøtte, totalt	Mill. kr	2,2	11,03	-
Herav investeringsstøtte	Mill. kr	1,9	6,08	-
Herav FoU-støtte	Mill. kr	-	4,30	-
Herav annet	Mill. kr	0,3	0,65	-

Innkjøp	Enhet	2008	2007	2006
Innkjøp, totalt*	Mill. kr	3 900	3 000	2 900
Leverandører, totalt	Antall	7 500	-	-
Godkjente leverandører i Sellihca**	Antall	2 012	-	-

* Fjordkraft ikke inkludert.

** Felles pre-kvalifiseringsordning og leverandørregister for den nordiske energibransjen.

Kunder	Enhet	2008	2007	2006
Kraftkunder*	Antall	399 000	401 000	67 000
Nettkunder	Antall	273 000	271 000	268 000
Fjernvarmekunder	Antall	7 000	-	-

* Fjordkraft er konsolidert fra 2007.

MERKEVARE

Omdømme Statkraft	Enhet	Mål	2008	2007	2006
Befolkning *	%	50	47	45	40
Profesjonelle **	%	75	80	84	74

* Prosentandel som har et meget eller ganske godt total inntrykk av selskapet. Kilde: Synovate

** Profesjonelle miljøer omfatter kommuneordførere og rådmenn, rikspolitiske miljøer, offentlig forvaltning, finansmiljøer, fagmiljøer og medier.

Kilde: Synovate

Kundetilfredshet	Enhet	2008	2007	2006
Trondheim Energi Kraftsalg *		64	64	58
Fjordkraft *		64	62	63
Skagerak Energi **	%	89	87	80

* Score for tilfredshet i undersøkelsen Norsk Kundebarometer. Kilde: Handelshøyskolen BI

** Tilfredshet med kundesenteret.

 MEDARBEIDER-
 FORHOLD

Medarbeidere	Enhet	2008	2007	2006
Årsverk pr 31.12	Antall	2 633*	2 287	2 087
Herav i Norge	Antall	2 236	-	-
Herav i Norden for øvrig	Antall	44	-	-
Herav i Europa for øvrig	Antall	163	-	-
Herav i verden for øvrig	Antall	7	-	-
Andel heltidsansatte per 31.12	%	95	93	-
Turnover **	%	4,0	5,0	2,7
Ansiennitet	År	14	15	16
Lærlinger per 31.12	Antall	48	49	47
Traineer per 31.12	Antall	35	23	14

* Inkluderer nye medarbeidere overført 31.12.2008 i forbindelse med E.ON-avtalen, til sammen 183 årsverk.

** Ikke inkludert pensjonering.

Likestilling	Enhet	2008	2007	2006
Kvinneandel				
Totalt	%	24	24	22
I Norge	%	24	-	-
I Norden for øvrig	%	14	-	-
I Europa for øvrig	%	21	-	-
Blant lederstillinger	%	21	22	17
I konsernledelsen	%	17	29	29
I styret	%	44	44	44
Blant nyansatte	%	26	27	-
Blant nye ledere	%	32	33	-
Blant heltidsansatte	%	21	21	-
Blant deltidsansatte	%	64	74	-
Likelønn *				
Totalt		0,93	0,95**	-
Blant ledere		0,97	1**	-

* Gjennomsnittlig lønn for kvinner i forhold til gjennomsnittlig lønn for menn.

** Omfatter ikke Trondheim Energi, Skagerak Energi og Fjordkraft.

Alder	Enhet	2008	2007	2006
Aldersfordeling				
<30	%	9	7	7
30-34	%	10	9	9
35-39	%	13	12	13
40-44	%	17	17	16
45-49	%	16	16	17
50-54	%	14	16	16
55-59	%	14	15	15
>59	%	8	8	8
Gjennomsnittsalder	År	45	46	47

→ Bærekraftregnskap

GRI-indeks
Om bærekraftrapporteringen
Revisors uttalelse

Kompetanse	Enhet	2008	2007	2006
Utdanningsprofil				
Allmennutdanning	%	12	14	15
Teknisk utdanning/ fagbrev	%	31	36	36
Høyskole (1-3 år)	%	18	21	22
Høyere utdanning (>3 år)	%	20	20	20
Uregistrert	%	22*	9*	7*
Medarbeidere på lederutviklingsprogram	Antall	55**	75	69
Medarbeidere på prosjektlederkurs	Antall	301	-	-
Medarbeidere som har gjennomført årlig medarbeidersamtale	%	87	69	-

* Utdanningsprofil er ikke registrert i Fjordkraft, samt for medarbeidere ved Knapsack, SMC og Graninge.

** Omfatter konsernets tre lederutviklingsprogram Just, Next og Reflexion.

Statkraft som arbeidsgiver	Enhet	Mål	2008	2007	2006
Organisasjons- og lederevaluering					
Resultat	Skala 1 til 5, der 5 er best	4,0	4,1	4,1	4,1
Svarprosent	%	-	87	88	89
Rangering* blant:					
Økonomistudenter, totalt	Rangering	-	43	53	33
Økonomistudenter, utvalgte linjer**	Rangering	10	35	-	-
Teknologistudenter, totalt	Rangering	-	15	28	41
Teknologistudenter, utvalgte linjer**	Rangering	10	10	-	-

* Rangering som ønsket arbeidsgiver blant avgangsstudenter. Kilde: Universum Graduate Survey.

** Utdanningslinjer identifisert som spesielt relevante for Statkraft.

INSENTIV-
ORDNINGER

Variabel lønn	Enhet	2008	2007	2006
Kollektiv variabel lønn				
Statkrafts norske virksomhet**	Kr/medarbeider	19 000	24 000	15 000
Trondheim Energi**	Kr/medarbeider	17 000-28 000***	26 800	-
Skagerak Energi****	Kr/medarbeider	5 000	12 000	-
Fjordkraft*****	Kr/medarbeider	14 000	21 600	-
Individuell variabel lønn, totalt				
Statkrafts norske virksomhet*	Mill. kr	21,1	13,4	12,7
Trondheim Energi	Mill. kr	0,8	-	-

* Unntatt Trondheim Energi, Skagerak Energi og Fjordkraft.

** Basert på en operasjonell indeks og en indeks for avviksregistrering og forbedringsforslag. Hver indeks kan gi en utbetaling på inntil 15 000 kroner/medarbeider.

*** Avhengig av datterselskap i Trondheim Energi-konsernet.

**** Basert på en indeks for avviksregistrering og forbedringsforslag som kan gi en utbetaling på inntil 15 000 kroner/medarbeider.

***** Basert på seks indikatorer, maksimal utbetaling er 36 000 kroner/medarbeider.

HELSE OG
SIKKERHET

Dødsulykker	Enhet	2008	2007	2006
Konsolidert virksomhet				
Medarbeidere	Antall	0	0	0
Kontraktører	Antall	0	0	0
Tilknyttet virksomhet*	Antall	9	5	4

* Inklusive kontraktører og tredjepart.

I tilknyttet virksomhet var det ni dødsulykker i 2008 (alle i SN Power). Dødsulykkene var i hovedsak knyttet til transportvirksomhet og stein- og snøskred. Seks av dødsulykkene inntraff i Allain Duhangan-prosjektet i India, mens det var en dødsulykke i hvert av prosjektene La Higuera og La Confluencia i Chile. I tillegg druknet ett barn i inntakskanalen til et kraftverk i Peru.

Skader	Enhet	Mål	2008	2007	2006
Medarbeidere					
Antall fraværsskader	Antall	0	20	25	25
H1	Antall skader med fravær per mill. arbeidstimer	0	4,6	5,9	6,5
Antall skader	Antall	0	53	70	62
H2	Antall skader per mill. arbeidstimer	0	12,1	16,5	16,2
F	Antall fraværskader per mill. arbeidstimer	0	55	45	76
Kontraktører					
Antall fraværsskader	Antall		5	15	17
Tredjepart					
Antall skader*	Antall		1	-	-

* Registrerte skader med legebehandling.

Bøter for brudd på helse- og sikkerhetslovgivning	Enhet	2008	2007	2006
Antall	Antall	1*	-	-
Sum	Kroner	100 000	-	-

* Arbeidsulykke på Smøla i 2006 hvor lærling fikk strømgjennomgang.

Sykefravær	Enhet	2008	2007	2006
Sykefravær, totalt	%	3,9	3,9	4,1
Herav korttidsfravær (til og med 16 dager)	%	1,8	1,9	1,9
Herav langtidsfravær (utover 16 dager)	%	2,1	2,0	2,2

Avvik og forbedringsforslag*	Enhet	2008	2007	2006
Avvik, totalt	Antall	7 686	-	-
Farlige forhold**	Antall	4 524	2 275	-
Forbedringsforslag	Antall	1 989	-	-

* Fjordkraft ikke inkludert.

** Registrerte forhold med sikkerhetsrisiko, omfatter også forhold uten risiko for personskader.

Bærekraftregnskap

→ GRI-indeks

Om bærekraftrapporteringen
Revisors uttalelseGlobal Reporting
Initiative indeks

Global Reporting Initiative (GRI) er en uavhengig sammenslutning av interessenter som siden etableringen i 1997 har vært en sentral drivkraft i utviklingen mot en mer standardisert rapportering om bærekraft. Siste versjon av GRIs retningslinjer (G3) utkom høsten 2006. For mer informasjon om GRI, se www.globalreporting.org.

Denne oversikten viser hvordan Statkraft rapporterer i forhold til retningslinjene fra GRI. Tabellen viser hvor i årsrapporten det finnes informasjon om de forhold som det enkelte element eller hovedindikator i GRI omhandler. Tilleggsindikatorer som er rapportert er merket *. Informasjonen kan være beskrevet flere steder og samlet sett være helt eller delvis dekkende i forhold til GRIs krav.

GRI definerer i tillegg ti rapporteringsprinsipper. Fire av disse gjelder fastsetting av rapportens omfang og innhold, mens de resterende seks omhandler kvaliteten på den informasjonen som blir presentert. Etter Statkrafts oppfatning er konsernets rapporteringspraksis i all hovedsak i samsvar med disse prinsippene.

GRI INDIKATOR	BESKRIVELSE	SIDEHENVISNING	IKKE RAPPORTERT
	PROFIL		
→	Strategi og analyse		
1.1	Erklæring fra selskapets øverste leder	1-3	
1.2	Beskrivelse av hovedvirkninger, -risiko og -muligheter	1-5, 25, 28-29, 36-37, 42-43	
→	Organisasjonsprofil		
2.1	Navn på selskapet	omslag, 4-5	
2.2	Viktige merkevarer, produkter og /eller tjenester	4-7	
2.3	Selskapets driftsstruktur	6-7, 24-25, 44-57, 131	
2.4	Selskapets hovedkontor	131	
2.5	Land hvor selskapet opererer	4-5	
2.6	Selskapsform	44-47	
2.7	Markeder	4-19, 32-35, 48-57	
2.8	Omfang av organisasjonen	omslag, 4-7, 21-24, 38-41, 48-57	
2.9	Vesentlige endringer i størrelse, struktur eller eierskap	1-2, 6-7, 20-21, 75-77	
2.10	Utmerkelser mottatt i rapporteringsperioden	Farmand (2. premie), årsrapport 2007	
→	Rapporteringsparametre		
3.1	Rapporteringsperiode	2008	
3.2	Forrige rapport	årsrapport 2007	
3.3	Rapporteringssyklus	årlig	
3.4	Kontakt for spørsmål om rapporten og dens innhold	131	
3.5	Prosess for å definere rapportens innhold	128	
3.6	Avgrensning av rapporten (organisatorisk)	128	
3.7	Begrensninger i omfanget av rapporten (tema)	128	
3.8	Grunnlaget for rapportering for sameide selskap, datterselskap etc	70-71, 128	
3.9	Måleteknikker	119-125, 128	
3.10	Effekten av endringer i forhold til tidligere rapportert informasjon	119-125, 128	
3.11	Endringer i rapportens omfang, begrensninger eller målemetoder	119-125, 128	
3.12	GRI tabell	126-127	
3.13	Praksis for ekstern bekreftelse av rapporten	128-129	
→	Styring, forpliktelser og interaksjon		
4.1	Styringsstruktur	44-47	
4.2	Om styreleder også er medlem av konsernledelsen	44-47	
4.3	Uavhengige medlemmer av styret	44-47	
4.4	Prosess for forslag til styret fra aksjonærer og ansatte	44-47, 27, 58	
4.5	Kompensasjon til styret og ledelsen	25, 44-47, 102	
4.6	Rutiner for å hindre interessekonflikter i styret	44-47	
4.7	Prosess for å bestemme styrets kvalifikasjoner og kompetanse	44-47	
4.8	Interne verdierklæringer, adferdsregler og prinsipper	4, 26, 44-47, 58	
4.9	Styrets tilsyn med organisasjonen	25-26, 44-47	
4.10	Styrets evaluering av egne prestasjoner	44-47	
4.11	Bruk av føre-var-prinsippet	42-43, 58-63	
4.12	Eksterne prinsipper og initiativ som støttes	25, 45, 59-60	
4.13	Medlemskap i organisasjoner	60	
4.14	Oversikt over interessegrupper	128	
4.15	Utvelgelse av interessegrupper	128	
4.16	Samhandling med interessegrupper	47, 59-60, 62, 123, 128	
4.17	Temaer fremmet av interessegrupper	59-60	

GRI INDIKATOR	BESKRIVELSE	SIDEHENVISNING	IKKE RAPPORTERT
	INDIKATORER OG LEDELSESTILNÆRMING		
→	Økonomi		
	Beskrivelse av ledelsespraksis	58-59	
EC1	Økonomisk verdiskapning og fordeling	omslag, 6-7, 21-24, 27, 38-41, 48-57, 59-60, 66-67, 81, 118, 121-122	
EC2	Økonomiske virkninger, risikoer og muligheter ifm klimaendringer.	1-3, 26, 32-37, 42-43, 49	
EC3	Pensjons- og forsikringsordninger	81-83	
EC4	Økonomisk støtte fra myndighetene	122	
EC6	Utgifter til lokale leverandører		x
EC7	Prosedyre for og andel lokalt tilsatte ledere		x
EC8	Investeringer og støtte til lokalsamfunnet	60, 62, 122	
EC9 *	Indirekte økonomiske virkninger	27, 29, 58, 60-62	
→	Miljø		
	Beskrivelse av ledelsespraksis	26-27, 58, 60-62	
EN1	Råstoff- og materialbruk	120	
EN2	Råstoff og materialer fra resirkulerte materialer		x
EN3	Direkte energiforbruk	27, 62, 120	
EN4	Indirekte energiforbruk		x
EN5 *	Redusert energiforbruk gjennom ENØK og energieffektivisering	60, 62, 120	
EN6 *	Initiativer for ENØK og fornybar energi	60, 62	
EN8	Totalt vannforbruk		x
EN11	Areal i naturvernområder og med høyt biomangfold	120	
EN12	Påvirkninger i naturvernområder og med høyt biomangfold		x
EN14 *	Styring i forhold til påvirkning av biomangold	61-62	
EN16	Direkte og indirekte utslipp av klimagasser	omslag, 27, 61, 118-119	
EN17	Andre indirekte utslipp av klimagasser		x
EN18 *	Initiativer for reduksjon av klimagassutslipp	57, 60-61	
EN19	Ozonedbrytende stoffer	119	
EN20	NOx, SOx og andre luftutslipp	62, 120	
EN21	Utslipp til vann		x
EN22	Avfall	27, 62, 121	
EN23	Akuttutslipp og uhellsutslipp	61, 118-119	
EN26	Redusering av miljøpåvirkninger fra produkter og tjenester		x
EN27	Andel av solgte produkter og dets emballasje som gjenvinnes		x
EN28	Bøter og sanksjoner for brudd på miljølover og regelverk	121	
EN29 *	Miljøvirkninger av transport	61, 118-119	
→	Syssetting og arbeidsforhold		
	Beskrivelse av ledelsespraksis	27-28, 58, 62-64, 118	
LA1	Ansatte	omslag, 27-28, 48-57, 63-64, 118, 123-124	
LA2	Turnover	28, 123	
LA4	Kollektive forhandlingsordninger		x
LA5	Minimum oppsigelsestid ved større omstruktureringer		x
LA7	Skader og sykdom	omslag, 28, 48-57, 62-63, 118, 125	
LA8	Tiltak og programmer for å beskytte mot alvorlig sykdom		x
LA10	Timer opplæring per ansatt og stillingskategori		x
LA11 *	Kompetansestyring og livslang læring	64	
LA12 *	Prestasjons- og karriereutviklingssamtaler	124	
LA13	Diversitet i styrende organer og ansatte kategorier	omslag, 28, 63-64, 123	
LA14	Forhold mellom grunnlønn for menn og kvinner	123	
→	Menneskerettigheter		
	Beskrivelse av ledelsespraksis	26-27, 58	
HR1	Investeringer med klausuler eller vurdert ift. menneskerettigheter	59	
HR2	Leverandører og entreprenører vurdert i forhold til menneskerettigheter		x
HR4	Antall saker knyttet til diskriminering og tiltak gjennomført	ingen registrerte saker	
HR5	Organisasjonsfrihet og kollektive lønnsforhandlinger		x
HR6	Barnearbeid		x
HR7	Tvangsarbeid		x
→	Samfunn		
	Beskrivelse av ledelsespraksis	26-27, 59-60	
SO1	Påvirkning på lokalsamfunn	59-60, 118, 121-122	
SO2	Deier av virksomheten som er risikovurdert ift. korrupsjon		x
SO3	Opplæring av ansatte i politikk og prosedyrer knyttet til korrupsjon	27, 58	
SO4	Tiltak som svar på korrupsjon	ingen registrerte saker	
SO5	Utvikling av grunnleggende rettsprinsipper og lobbyvirksomhet	58-60	
SO8	Bøter og sanksjoner for brudd på korrupsjons- og konkurransereguleringer	ingen registrerte saker	
→	Produktansvar		
	Beskrivelse av ledelsespraksis	42-43, 58, 61	
PR1	Innvirkning på helse og sikkerhet fra produkter og tjenester		x
PR3	Produkter og tjenester omfattet av informasjonskrav		x
PR5 *	Kundetilfredshet	60, 123	
PR6	Tilslutning til lover, standarder og avtaler om markedsføring		x
PR9	Bøter for brudd på regler for levering og bruk av produkter og tjenester	ingen registrerte saker	

Om bærekraft- rapporteringen

Statkraftkonsernets forretningsprinsipper fastslår at konsernet skal være etterrettelig og kommunisere åpent, korrekt og til rett tid med alle sine interessenter. Videre understreker konsernprinsippene at miljø- og samfunnskonsekvensene av virksomheten skal kommuniseres. Rapportering om bærekraft er derfor en viktig og integrert del av selskapets årsrapport.

Statkrafts bærekraftregnskap er utarbeidet på bakgrunn av anbefalingene til Global Reporting Initiative (GRI) for frivillig rapportering av bærekraftig utvikling. I GRI indeks tabell er det gitt tydelige henvisninger til GRIs indikatorsett, og hvor i rapporten informasjon om de enkelte indikatorene er å finne.

Kvantitativ informasjon knyttet til bærekraft er plassert i et eget regnskapskapittel umiddelbart etter det finansielle regnskapet. I bærekraftkapitlet i ledelsens gjennomgang presenteres informasjon og analyser knyttet til bærekraft, og det er lagt vekt på å tegne et riktig og balansert bilde av Statkrafts prinsipper, praksis og resultater innen området bærekraft. For mer detaljert informasjon om enkeltprosjekter, lokale forhold og aktiviteter henvises det til egne publikasjoner og www.statkraft.no. Med denne tilnærmingen dekkes etter Statkrafts oppfatning kravet om vesentlighet, fullstendighet og involvering av interessegrupper som selskaper skal ta hensyn til for å oppfylle standarden AA1000 Assurance Standard (versjon 2003).

AVGRENSING OG DATAINNSAMLING

Bærekraftrapporteringen følger i hovedsak selskapets regnskapsprinsipper for behandling av datterselskaper, deleide kraftverk og tilknyttede selskaper. Hovedregelen er at bærekraftdata er innhentet for alle selskaper hvor Statkraft er majoritetseier, og bærekraftdata er da tatt inn i regnskapet i sin helhet. Som hovedprinsipp skal alle presenterte bærekraftdata være konserndata, men for noen indikatorer har dette foreløpig ikke vært mulig. Disse tilfellene er det gjort tydelig rede for i tilhørende note. Notene tydeliggjør også enkelte begreper, forklarer større, årlige forandringer og beskriver eventuelle endringer i beregningsmåte.

Det er utarbeidet en konserninstruks som beskriver hvordan bærekraftrapporteringen i Statkraft skal gjennomføres. Alle

relevante enheter rapporterer bærekraftprestasjoner i henhold til denne. I tillegg er konsernmålekortet en viktig rapporteringskanal for enkelte bærekraftdata. Generelt er data innhentet og sammenstilt med sikte på å gi en mest mulig enhetlig og hensiktsmessig presentasjon. Selv om det er lagt stor vekt på å sikre at opplysningene er fullstendige og korrekte, kan det være usikkerhet knyttet til deler av materialet.

INTERESSENTDIALOG

GRIs retningslinjer legger opp til at selskaper aktivt og systematisk skal involvere sine interessenter i arbeidet med bærekraft. Statkraft har mange interessenter, for eksempel ansatte, eier, kunder, leverandører, lokale og regionale myndigheter, frivillige organisasjoner, medier og kommuner hvor selskapet har virksomhet. Statkraft fører dialog med disse på ulike plan, blant annet gjennom informasjonsmøter, resultatpresentasjoner og spørreundersøkelser.

VERIFISERING

Statkraft ønsker å sikre at opplysningene om bærekraft er transparente, relevante og pålitelige. Statkrafts eksterne revisor har derfor verifisert selskapets rapportering om bærekraft for 2008 og de ledelsessystemer og prosesser som underbygger denne. Revisors arbeid er basert på AA1000 Assurance Standard (versjon 2003) som er spesielt utviklet for attestasjon på rapportering om bærekraft. Standarden fokuserer ikke bare på selve rapporten, men omfatter også analyse av de ledelsessystemer og prosesser som er sentrale for selskapets håndtering av bærekraft, og som bygger opp under rapporten. Revisors konklusjon fremgår av revisors uttalelse på side 129. Revisor gir i tillegg kommentarer og anbefalinger til selskapets ledelse. Disse er sammenfattet nedenfor.

Kommentar fra revisor

Statkrafts rapportering om bærekraft for 2008 viderefører de siste årenes praksis med en god integrering av informasjonen om bærekraft i selskapets årsrapport. Rapporteringen støtter opp under Statkrafts visjon om å møte verdens behov for renere energi samt selskapets forretningsprinsipper og konsernprinsipper for etikk, HR, helse og sikkerhet, miljø og samfunnsansvarlighet.

Rapporten for 2008 gir et godt bilde av de utfordringer og ikke minst de forretningsmessige muligheter Statkraft ser knyttet til de globale klimautfordringer verden står overfor og de behov for ny teknologi og mer miljøvennlig kraftproduksjon som dette medfører. Rapporten kunne imidlertid vært klarere og mer konkret på egne mål og ambisjoner på klima og andre relevante bærekrafttema, og rapportere resultatene i forhold til dette i kommende rapporteringer.

For Statkraft har 2008 vært preget av en omfattende reorganisering. En slik reorganisering og internasjonal vekst innebærer utfordringer i forhold til styring og rapportering av relevante bærekraftforhold. Å sikre at styrende dokumenter i forhold til

samfunnsansvar er gjort tilgjengelig og forstått i hele organisasjonen, ikke minst i enheter utenfor Norge, bør ha høy prioritet fremover. Vi har merket oss at selskapet styrker ressursene på stabsenhetene for HMS og samfunnsansvar, noe vi mener er viktig for å kunne møte de utfordringene som økt aktivitet internasjonalt medfører.

Bærekraftregnskapet presentert i årsrapporten omfatter flere indikatorer og er i større grad dekkende for konsernets konsoliderte virksomhet sammenlignet med tidligere år. Den betydelige reorganiseringen gjennomført i 2008 har gitt utfordringer i rapporteringsprosessen ved at nye rapporteringsenheter og personer har vært involvert. Vi oppfatter samtidig at Statkraft ser viktigheten av at det etableres gode rutiner for innsamling og konsolidering av bærekraftinformasjon.

Fremtidig rapportering kan med fordel i større grad inkludere informasjon om bærekraftsaspekter innen markedsføring og utvikling av produkter og tjenester mot sluttbrukergrupper for nett, kraft og fjernvarme.

Revisors uttalelse

Deloitte.

Deloitte AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
NO-0213 OSLOTel: +47 23 27 90 00
Fax: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Revisors uttalelse til Statkraft Bærekraftrapport 2008

Til ledelsen i Statkraft AS

Vi har på oppdrag fra ledelsen i Statkraft utført kontroller knyttet til selskapets rapportering om bærekraft for 2008 ("Rapporten") og de systemer og rutiner som underbygger denne. Rapporten er inntatt i Statkraft Årsrapport for 2008, sidene 58 – 64 og 118 – 129. Rapporten er avgitt av selskapets ledelse. Vår oppgave er å uttrykke våre konklusjoner basert på vårt arbeid.

Vi har basert vårt arbeid på gjeldende praksis og standarder for uavhengig bekreftelse på rapportering om bærekraft, herunder standard for attestasjonsoppdrag (SA) 3000, "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk økonomisk informasjon" og etter prinsippene i AA1000 Assurance Standard (versjon 2003), utgitt av AccountAbility. Formål og omfang av vårt arbeid er avtalt med selskapets ledelse og omfatter de forhold som vi har konkludert på nedenfor.

Basert på vurdering av vesentlighet og risiko, har vårt arbeid omfattet analyser og intervjuer, samt en stikkprøvemessig gjennomgang av underliggende dokumentasjon. Vi har utført intervjuer med ansvarlige for oppfølging av bærekraftrelaterte forhold på konsernivå og ved et utvalg enheter representert ved gasskraftverket Knapsack, hovedkontoret for Region Vest og en kraftverksgruppe tilknyttet denne regionen samt hovedkontoret for datterselskapet Fjordkraft AS.

Vi har utført det arbeid vi mener har vært nødvendig for å avgi vår uttalelse med moderat grad av sikkerhet. Ved slik kontroll oppnås lavere sikkerhet enn om vi hadde utført arbeid av samme omfang som ved en revisjon.

Konklusjoner

Vi har gjennom vårt arbeid ikke fått kjennskap til forhold som gir oss grunn til ikke å anta, i all vesentlighet, at:

- Statkraft har etablert systemer for å identifisere, styre og å involvere interessegrupper i vesentlige forhold knyttet til bærekraftig verdiskaping, som beskrevet på sidene 58 – 64, i overensstemmelse med prinsippene i AA1000AS (versjon 2003).
- Statkraft har etablert rutiner for å identifisere, samle inn, sammenstille og kvalitetskontrollere data og informasjon for 2008 til bruk i Rapporten, som beskrevet på side 128, og data presentert for 2008 er i samsvar med data fremkommet som et resultat av disse rutinene og er tilfredsstillende presentert i Rapporten.
- Statkraft har implementert de ovenfor nevnte ledelsessystemer ved de enheter som vi har besøkt og som er nevnt ovenfor. Rapportering av data for 2008 fra disse enhetene er gjort i henhold til rutinene referert ovenfor og data rapportert er i samsvar med underliggende dokumentasjon forelagt oss.
- Statkrafts praksis for bærekraftrapportering samsvarer i all hovedsak med GRIs rapporteringsprinsipper og GRI Indeks presentert på sidene 126 – 127 reflekterer på en tilfredsstillende måte hvor informasjon relevant for de elementer og hovedindikatorer i GRI Sustainability Reporting Guidelines finnes i Statkrafts årsrapport for 2008.

Oslo, 18. mars 2009
Deloitte ASPreben J. Sørensen
Statsautorisert Revisor
Corporate Responsibility Services

Audit • Tax & Legal • Consulting • Financial Advisory.

Member of
Deloitte Touche TohmatsuMedlemmer av Den Norske Revisorforening
org.nr: 980 211 282

Konsernledelsen

FRA VENSTRE:

SIRI HATLEN

FØDT: 1957

STILLING: Konserndirektør

FORRETNINGSSEHETER: Internasjonal, produksjon, innovasjon og vekst, solkraft, HMS, HR og arbeidsgiverforhold

UTDANNELSE: Sivilingeniør og MBA

ERFARING: Lederstillinger i Statoil med styring og ledelse av store prosjekter innen olje og gass, egen virksomhet knyttet til styrearbeid og lederoppdrag
ANSATT I STATKRAFT FRA: 2007. Siri Hatlen slutter i Statkraft 30. juni 2009.

EKSTERNE STYREVERV: Styreleder i AS Vinmonopolet og Samlaget. Styremedlem i Kongsberggruppen ASA og NTNU

JØRGEN KILDAHL

FØDT: 1963

STILLING: Konserndirektør

FORRETNINGSSEHETER: Energidisponering Norden, trading og kontinentale operasjoner, Sørøst Europa, småskala vannkraft, konsernprosjekter
UTDANNELSE: Siviløkonom, MBA med spesialisering i finans

ERFARING: Partner i Geelmuyden.Kiese, portefølje-forvalter i International Formuesforvaltning.

ANSATT I STATKRAFT FRA: 1999

EKSTERNE STYREVERV: Styremedlem i Multiconsult AS

JON G. BRANDSAR

FØDT: 1954

STILLING: Konserndirektør

FORRETNINGSSEHETER: Kunder, vindkraft, industrielt eierskap, Skagerak Energi, IT og prosesser

UTDANNELSE: Ingeniør

ERFARING: Konsernsjef i Trondheim Energiverk, lederstillinger i Statkraft, Statkraft Engineering og ABB

ANSATT I STATKRAFT FRA: 1994

BÅRD MIKKELSEN

FØDT: 1948

STILLING: Administrerende direktør og konsernsjef

i Statkraft AS og Statkraft SF

UTDANNELSE: Hærens krigsskole, bedriftsøkonom, INSEAD executive programme

ERFARING: Konsernsjef i Oslo Energi Gruppen, Ulstein-konsernet og Widerøes Flyveselskap

ANSATT I STATKRAFT FRA: 2001

EKSTERNE STYREVERV: Styreleder i Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, nestleder i styret i Cermaq ASA, styremedlem i E.ON AG, medlem av representantskapet i Fred Olsen-selskapene Ganger Rolf og Bonheur

STEIN DALE

FØDT: 1962

STILLING: Konserndirektør og CFO

FORRETNINGSSEHETER: Strategi og M&A, økonomi, finans, juridisk, konsernrevisjon

UTDANNELSE: Siviløkonom

ERFARING: Lederstillinger i Statkraft og Telia-konsernet

ANSATT I STATKRAFT FRA: 2002

RAGNVALD NÆRØ

FØDT: 1954

STILLING: Konserndirektør

FORRETNINGSSEHETER: Kommunikasjon og samfunnsansvar

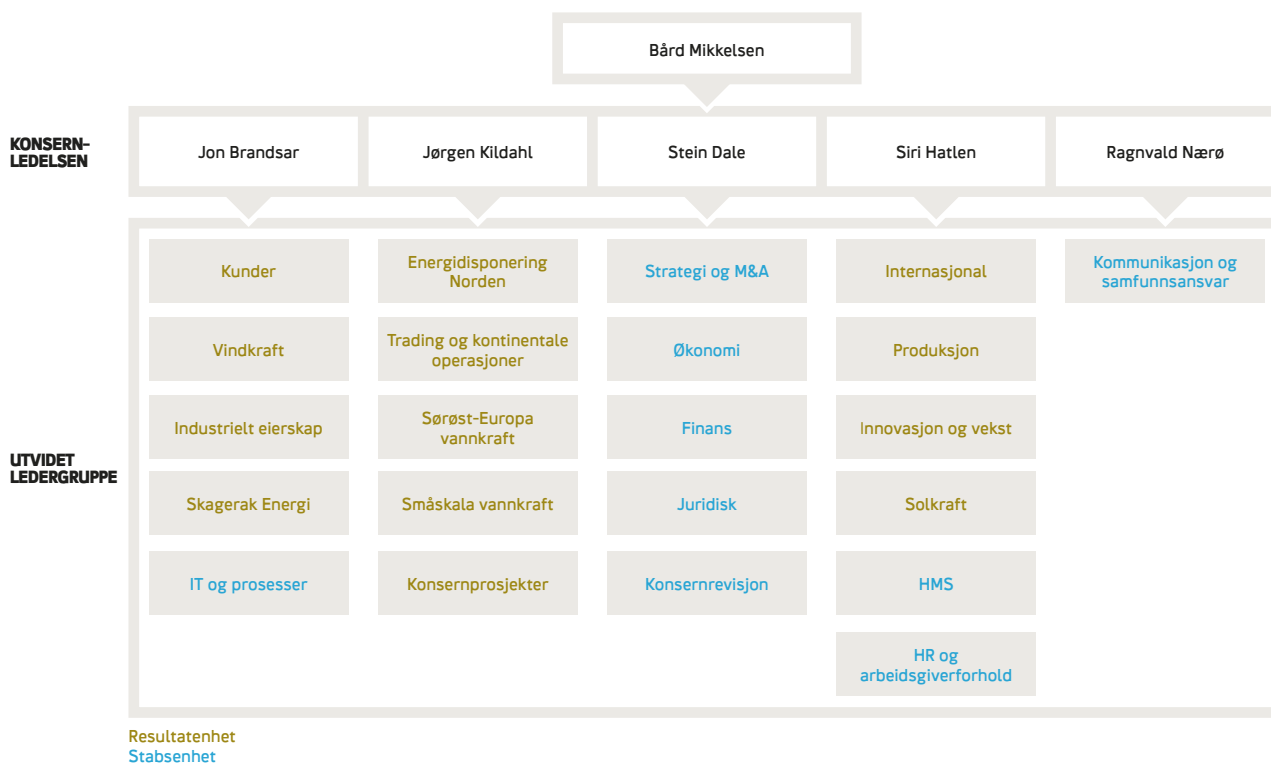
UTDANNELSE: Lærerhøgskole, Cand.philol. historie, Newspaper Management Program

ERFARING: Informasjonsdirektør i E-CO Energi, Widerøes Flyveselskap og Luftfartsverket, partner i Geelmuyden.Kiese, redaktør i Aftenposten

ANSATT I STATKRAFT FRA: 2001

EKSTERNE STYREVERV: Styremedlem i Energibedriftenes Landsforening

Organisasjon

Finansiell kalender

Resultat, 1. kvartal 2009	20. mai 2009
Resultat, 2. kvartal 2009	13. august 2009
Resultat, 3. kvartal 2009	12. november 2009
Resultat, 4. kvartal 2009	medio februar 2010

Design: CREUNA

Google Earth-bilder:
Copyright 2009 TerraMetrics, Inc.
www.truearth.comFoto: Pål Rødahl, Damian Heinish,
Alexander Haugstadius, Christian Houge,
Sabine Grothues, Statkraft, Alan Ruiz,
Fotograf Øygarden, Anders Neuman-Östberg,
SN Power, Apeland informasjon.Rapporten er trykket på ikke-klorbleket papir
Trykk: RK Grafisk AS

HOVEDKONTOR**STATKRAFT**

Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Tlf.: +47 24 06 70 00
Faks: +47 24 06 70 01
Besøksadresse: Lilleakerveien 6

STATKRAFT ENERGI AS

Region Nord-Norge
8512 Narvik
Tlf.: +47 76 96 40 00
Faks: +47 76 96 40 01
Besøksadresse: Stasjonsveien 60

STATKRAFT ENERGI AS

Region Midt-Norge
Gaupnegrandane
6868 Gaupne
Tlf.: +47 57 68 92 00
Faks: +47 57 68 92 01

STATKRAFT ENERGI AS

Region Vest-Norge
Postboks 233
4201 Sauda
Tlf.: +47 52 78 64 00
Faks: +47 52 78 64 01

STATKRAFT ENERGI AS

Region Øst-Norge
3880 Dalen
Tlf.: +47 35 07 95 00
Faks: +47 35 07 72 27

TRONDHEIM ENERGI AS

7005 Trondheim
Tlf.: +47 73 96 10 11
Faks: +47 73 96 11 90
Besøksadresse: Sluppenvegen 6

SKAGERAK ENERGI AS

Postboks 80
3901 Porsgrunn
Tlf.: +47 35 93 50 00
Faks: +47 35 55 97 50
Besøksadresse: Storgata 159 b

FJORDKRAFT AS

Postboks 3507 Fyllingsdalen
5845 Bergen
Tlf.: +47 55 12 70 00
Faks: +47 55 12 70 01
Besøksadresse: Folke Bernadottes vei 38

SMÅKRAFT AS

Kokstadvegen 37
5020 Bergen
Tlf.: +47 55 12 73 20
Faks: +47 55 12 73 21

**STATKRAFT NORFUND
POWER INVEST AS**

Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Tlf.: +47 24 06 86 20
Faks: +47 24 06 86 21
Besøksadresse: Lilleakerveien 2B

STATKRAFT SVERIGE AB

Nipán 51
SE-881 52 Sollefteå
Sverige
Tlf.: +46 620 13080
Faks: +46 620 13605

STATKRAFT FINANCIAL ENERGY AB

Hitechbuilding 92
SE-101 52 Stockholm
Sverige
Tlf.: +46 8 545 11260
Faks: +47 24 06 77 30
Besøksadresse: Sveavägen 9

STATKRAFT SUOMI OY

Kolsintie 230
FI-32800 Kokemäki
Finland
Tlf.: +358 10 77 67 600

STATKRAFT MARKETS GMBH

Niederkasseler Lohweg 175
DE-40547 Düsseldorf
Tyskland
Tlf.: +49 211 60 244 000
Faks: +49 211 60 244 199

STATKRAFT PGG

Regionskontor for Tyskland/UK
Chemiepark Knapsack
Gebäude 6723
DE-50352 Hürth-Knapsack
Tyskland
Tlf.: +47 24 06 70 00

STATKRAFT UK LTD

26-28 Hammersmith Grove
London W6 7BA
Storbritannia
Tlf.: +44 (0) 20 8834 1051
Faks: +44 (0) 20 8834 1159

STATKRAFT MARKETS BV

ITO Building
Gustav Mahlerplein 100
NL-1082 MA Amsterdam
Nederland
Tlf.: +31 20 795 78 00
Faks: +31 20 795 78 99

STATKRAFT TREASURY CENTRE S.A.

Rue Archimède 15-21
1000 Brussels
Belgia
Tlf.: +32 2 280 24 64
Faks: +32 2 280 24 65

**RENEWABLE ENERGIES AND
PHOTOVOLTAICS SPAIN S.L.**

C/ Tales de Mileto s/n, Banana Beach
Port. W2 3DW
29603 Marbella/Málaga
Spania
Tlf.: +34 952 898 808
Faks: +34 952 926 747

STATKRAFT

Southeast Europe EOOD
10 Tri Ushi Str., Office 5
BG-1000 Sofia
Bulgaria
Tlf.: +359 2 400 1380
Faks: +359 2 986 7012

STATKRAFT**WESTERN BALKANS D.O.O**

Francuska 17/05
11000 Belgrade
Serbia
Tlf.: +381 11 3038 688
Faks: +381 11 3038 686

**STATKRAFT REPRESENTATIVE
OFFICE ALBANIA**

Rr "Dëshmorët e 4 Shkurtit"
Sky Tower
Tirana
Albania
Tlf.: +355 (0) 422 1666 Line 145

STATKRAFT ROMANIA SRL

Strada Povernei nr. 15-17
Sector 1
010642 Bucuresti
Romania
Tlf.: +40 31 42 51 764
Faks: +40 31 42 51 767

STATKRAFT MONTENEGRO D.O.O.

I/3 Krusevac Zona A - Trg Vektra
entrance 2 flat No. 3
81000 Podgorica
Montenegro
Tlf.: +382 69 66 77 33

Organisasjonsnummer
Statkraft AS: 987 059 699

www.statkraft.no

Statkraft

Statkraft

STATKRAFT ENERGI AS
ÅRSRAPPORT 2008

energi

Styrets årsberetning

STATKRAFT ENERGIS VIRKSOMHET

Statkraft Energi AS er et selskap i Statkraft-konsernet. Statkraftkonsernet er Nordens tredje største kraftprodusent og den største produsenten av fornybar kraft i Europa. Statkraft Energi AS driver kraftproduksjon og handel med kraft og kraftrelaterede produkter.

Selskapets hovedkontor er lokalisert i Oslo.

Statkraft Energi AS eier 66,7 prosent av Baltic Cable AB, som er lokalisert i Malmö, Sverige. Baltic Cable AB drifter en under-sjøisk kabel mellom Sverige og Tyskland. Resultatene i 2008 i datterselskapet Baltic Cable AB er meget tilfredsstillende.

VIKTIGE HENDELSER

I desember 2008 gjennomførte Statkraft en byttehandel med E.ON AG som innebar at E.ON AG overtok Statkrafts aksjepost i E.ON Sverige og Statkraft overtok kraftverk i Sverige, Tyskland og Storbritannia samt enkelte kontrakter. Som følge av avtalen har Statkraft Energi AS inngått en gasskontrakt og en kraftleveringsavtale, begge over 10 år. De operative enhetene i Statkraft Energi AS har fått utvidet sitt driftsansvar med de nye eiendelene i Sverige, Tyskland og Storbritannia. Forberedelser for å overta har pågått i hele 2008. Den operative overtakelsen ved årsskiftet gikk som planlagt og uten driftsmessige avbrudd. Integrasjonen av nye aktiva i eksisterende virksomhet er forretningsprosesser vil kreve betydelig ressursinnsats også i 2009.

I oktober inngikk Statkraft Energi AS og Boliden Odda to langsiktige, kommersielle industrikraftavtaler for perioden 2009 til 2030. Leveransen på om lag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft Energi AS har inngått siden 1998. Som et ledd i avtalen vil Statkraft Energi AS overta aksjene til Boliden Odda i AS Tyssefaldene

og Statkraft Energis eierandel vil øke til 60,17 %. Avtalen trer i kraft så snart blant annet skattemessige forhold blir avklart.

Det oppstod et alvorlig miljøbrudd 27. juli som følge av en driftsstans i Trollheim kraftverk. Dette medførte at en strekning i Surna elv fikk sterkt redusert vannføring i 3,5 timer. Hendelsen medførte stranding av cirka 20 000 yngel av laks og sjøørret. Statkraft Energi AS har bidratt til etablering av to fond med formål å styrke lakse- og sjøørrestammene i Surna. For å forhindre liknende situasjoner i framtiden, har Statkraft Energi AS besluttet å installere omløpsventil i Trollheim kraftverk. Omløpsventilen er i produksjon og installasjonen i anlegget vil begynne i oktober 2009. Etter planen vil ventilen være ferdig montert og settes i drift våren 2010. Når denne omløpsventilen er på plass, vil sjansen for uønskede utfall og reduksjon i vannføringen i Surna elv bli betydelig redusert.

Statkraft Energi AS har en tollingavtale med eier av gasskraftverket på Kårstø. I desember ble kvotetildelingen for Kårstø vedtatt. Beslutningen innebærer en betydelig reduksjon av tildelte CO₂-kvoter for Kårstø for årene 2008–2012. Årlig tildelte kvoter er 320 000 som tilsvarer 2500 driftstimer. Dette er 40 % av nivået på CO₂-kvoter som europeiske myndigheter tildeler. Som følge av at kvotetildelingen var lavere enn forventet, er det utført en vurdering av avtalen. Resultatet av denne vurderingen har gitt en nedskrivning på 397 millioner kroner for tollingavtalen.

Baltic Cable AB og European Market Coupling Company (EMCC) har undertegnet en avtale om å introdusere markedskobling på kraftkabelen Baltic Cable. Avtalen innebærer blant annet at den variable avgiften for kraftutveksling på svensk side blir fjernet, slik at en optimal flyt på kabelen sikres. EMCC

er et joint venture selskap, som skal bidra til flaskehalshåndtering via markedskobling og dermed bidra til økt integrasjon i det europeiske kraftmarkedet.

Baltic Cable hadde et havari 16. februar 2009. Det har pågått arbeid med å lokalisere feilen. Det ser ut som at feilen er lokalisert i sjøen 87 kilometer fra ilandføringsstedet i Priwall/Tyskland. På dette stedet er kabelen gravd ned i sjøbunnen, noe som kompliserer reparasjonen. Forberedelse for reparasjon har startet, men det er usikkert når kabelen er i drift.

Overføringskapasiteten har vært redusert mellom Norge og Sverige fra april 2008 på grunn av feil på Oslofjordkablene. Full kapasitet er ikke forventet å være tilgjengelig før i juni 2009. Mellom Danmark og Norge var det kun halv kapasitet i første halvår som følge av transformatorfeil. I mai 2008 ble ny kraftkabel mellom Nederland og Norge (NorNed) tilgjengelig for markedet.

Det har vært stabil drift og produksjon i Statkraft Energi AS. I forbindelse med utskifting av generator i Svartisen kraftverk var kraftverket ute i perioden 31. mars til 4. juni. Utetiden var av kortere varighet enn opprinnelig planlagt. Det har ikke vært vesentlige driftsmessige avbrudd i 2008.

ØKONOMISKE RESULTATER

Statkraft Energi AS har et meget godt resultat i 2008. Resultat før skatt er 8 454 millioner kroner. Dette er 2 654 millioner kroner høyere enn i 2007. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak høyere kraftpriser og produksjon. Driftskostnadene økte med 861 millioner kroner hovedsakelig på grunn av nedskrivning av tollingavtalen og økt aktivitet.

Driftsinntekter Gjennomsnittlig systempris i det nordiske markedet var høyere i 2008

enn i 2007, og økte med 16,8 EUR/MWh til 44,7 EUR/MWh, hvilket er 3,8 EUR/MWh lavere enn rekordprisene i 2006. Nedbøren var over normalt i Norge i 2008 og forbruket høyt til tross for relativt varmt vær. Gjennomsnittlig månedspris var høyere i 2008 enn året før i 11 av årets måneder, unntaket var desember. I 2008 har det i perioder vært store differanser mellom prisområdene i det nordiske markedet. Området NO1 (Sør-Norge) har vært et lavprisområde og vært vesentlig under systemprisen.

Brutto driftsinntekter var 3 801 millioner kroner høyere enn 2007. Økningen skyldes i hovedsak høyere kraftpriser og høyere produksjon. Salgbar vannkraftproduksjon i 2008 var 36 TWh, hvilket er 4,2 TWh høyere enn i 2007. Selskapet har en høy magasin-fylling ved inngangen til 2009. Total salgbar gasskraftproduksjon i 2008 var 3,4 TWh gjennom avtalene mellom Statkraft Energi AS og Knapsack Power GmbH og KGH (Kraftwerkgesellschaft Herdecke mbH & Co. KG). Statkraft Energi AS har også solgt gass for til sammen 456 millioner kroner.

Sikringshandelen og trading- og origination porteføljene har også oppnådd meget gode resultater i 2008.

Andre driftsinntekter utgjorde 358 millioner kroner i 2008 (506 millioner kroner). Nedgangen skyldes primært at det i 2007 ble inntektsført forsikringsoppgjør for Svartisen.

Energikjøp utgjorde 596 millioner kroner i 2008 (176 millioner kroner). Økningen skyldes primært kjøp av gass til gasskraftverket på Kårstø.

Kostnadene til overføring av kraft var 888 millioner kroner (630 millioner kroner). Økningen skyldes at de variable delene av overføringstariffen økte som følge av høyere overføringsvolum og priser.

Netto driftsinntekter utgjorde 12 154 millioner kroner (9 031 millioner kroner).

Driftskostnader Driftskostnadene var 3 597 millioner kroner i 2008 (2 736 millioner kroner), en økning på 31,5 % fra 2007.

Lønnskostnadene økte med 62 millioner kroner til 570 millioner kroner. Økningen er primært knyttet til økt aktivitet, ordinær

lønnsutvikling samt økte avsetninger for pensjonsforpliktelser.

Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter økte med 67 millioner kroner hovedsakelig som følge av økt beregningsgrunnlag for eiendomsskatt i Norge. Totalt utgjorde eiendomsskatt og konsesjonsavgifter 835 millioner kroner.

Andre driftskostnader utgjorde 1 535 millioner kroner. Økningen på 727 millioner kroner skyldes primært nedskrivning av tollingavtalen (gasskraftverket på Kårstø) som bidrar med 397 millioner kroner. Resterende økning er knyttet til prosjektutvikling og ny virksomhet, hovedsakelig innenfor gass.

FOU-aktivitetene kostnadsføres fortløpende. Kostnadsført beløp i 2008 er 13 millioner kroner. Selskapets forskningsaktiviteter er rettet mot å oppnå ny kunnskap samt utvikling av nye metoder innenfor hydrologi, energidisponering og vedlikeholdsaktiviteter.

Driftsresultat Driftsresultatet var 8 557 millioner kroner (6 295 millioner kroner), en forbedring på 2 262 millioner kroner fra 2007.

Finansposter Netto finansposter utgjorde -103 millioner kroner i 2008 (-495 millioner kroner). Dette skyldes i hovedsak valutagevinst på tilsammen 324 millioner kroner.

Skatt Regnskapsmessig skattekostnad utgjorde 3 811 millioner kroner i 2008 (1 399 millioner kroner). Dette tilsvarer en effektiv skattesats på 45 %.

I 2008 utgjorde grunnrenteskatten 1 474 millioner kroner, tilsvarende 39 %, av selskapets totale skattekostnad. Økningen i grunnrenteskattens andel av selskapets totale skattekostnad i forhold til 2007 er et resultat av høyere produksjon og områdepriser.

Kontantstrøm og kapitalforhold Den operasjonelle virksomheten ga en kontantstrøm på 8 045 millioner kroner i 2008 (5 051 millioner kroner). Endringer i kortsiktig og langsiktig kapitalbinding ga en negativ likviditetseffekt på 2 823 millioner kroner (+2 837 millioner kroner). Netto kontantstrøm fra virksomheten ble dermed 5 222 millioner kroner (7 888 millioner kroner).

Selskapet har hatt en negativ likviditetsendring fra investeringer på 678 millioner kroner. Det er investert 322 millioner kroner i økt kapasitet, mens øvrige investeringer er i vedlikehold av anleggene. For øvrig er det solgt driftsmidler for til sammen 11 millioner kroner i 2008.

Kontantstrøm fra finansieringen er negativ med 4 395 millioner kroner, som i hovedsak skyldes utbetalinger av utbytte og konsern-bidrag til Statkraft AS.

Selskapets likviditetsbeholdning er 228 millioner kroner pr. 31.12.2008. Selskapets øvrige likvide midler er organisert i en konsernkontoordning, som innebærer at midlene er klassifisert som fordring mot Statkraft AS i regnskapet. Selskapets evne til egenfinansiering av investeringer er god, da det forventes lønnsom drift også i de kommende årene.

Selskapets kortsiktige gjeld pr. 31.12.2008 utgjorde 43,6 prosent av samlet gjeld i selskapet, sammenlignet med 48,2 prosent pr. 31.12.2007. Selskapet har en god finansiell stilling.

Totalkapitalen var ved utgangen av året 29 828 millioner kroner, sammenlignet med 28 250 millioner kroner året før.

Egenkapitalandelen pr. 31.12.2008 var 40,5 prosent, sammenlignet med 35,6 prosent pr. 31.12.2007. Styret har besluttet å disponere årsresultatet til annen egenkapital og konsernbidrag. Pr. 31.12.2008 er regnskapsført egenkapital 12 090 millioner kroner. Markedsverdien av egenkapitalen er imidlertid vesentlig høyere enn regnskapsført verdi. Etter styrets vurdering er egenkapitalen i selskapet tilfredsstillende. Vurderingen er basert på selskapets resultatprognoser og egenkapitalens markedsverdi samt god og forsiktig forretningskikk.

Fortsatt drift I samsvar med regnskapslovens krav, bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

RISIKO OG INTERNKONTROLL

De viktigste risikoene for Statkraft Energi AS er knyttet til markedsoperasjoner, driftsaktiviteter og rammebetingelser. Håndteringen

av risiko er viktig for verdiskapingen og er en integrert del av alle forretningsaktiviteter, og følges opp innenfor den respektive enhet gjennom prosedyrer for overvåking av risiko og tiltak for risikoavlastning.

Det er betydelig volum- og prisrisiko i forbindelse med produksjon og handel med energi. I det nordiske kraftmarkedet har nedbørsforhold og vintertemperaturer stor betydning og medfører betydelige svingninger i både priser og produksjonsvolumer. I tillegg påvirkes kraftprisene av gass, kull- og oljepriser, samt priser på CO₂-kvoter. Gasskraftvirksomheten er i tillegg direkte eksponert mot både gass, olje og CO₂. Statkraft Energi AS håndterer denne markedsrisikoen ved å handle fysiske og finansielle instrumenter i flere markeder. Den økte integreringen av energimarkedene har stor betydning for forretningsmodeller og håndtering av risiko, og det legges stor vekt på å se de ulike markedene i sammenheng. Det er etablert interne fullmakter og rammer for all handelsvirksomhet. Disse følges opp løpende.

Den sentrale finansfunksjonen i konsernet samordner og ivaretar den finansielle risikoen knyttet til valuta, renter og likviditet. De viktigste instrumentene i styringen er terminkontrakter i valuta, rentebytte- og terminavtaler for renter. Valuta- og renterisikoen reguleres gjennom mandater. Det er videre gitt rammer for likviditets- og motpartsrisiko.

Risiko og internkontroll knyttet til driften håndteres i hovedsak ved hjelp av prosedyrer, beredskapsplaner og forsikring. Det er også etablert et omfattende system for å kartlegge, registrere og rapportere farlige forhold, uønskede hendelser og skader, og disse analyseres fortløpende.

Finansuroen i siste halvdel av 2008 har direkte betydning for Statkraft Energis finansielle risiko og indirekte betydning for priser og strukturelle endringer i viktige markeder. Den økte risikoen håndteres innenfor rammeverket for finansiell risiko, men med større oppmerksomhet og tettere oppfølging enn tidligere. Statkraft Energi AS er opptatt av at finansuroen både innebærer trusler og muligheter, og følger spesielt utviklingen av motpartsrisiko nøye.

Det er etablert et styringssystem i konsernet som også dekker Statkraft Energi AS.

Styringssystemet samler alle styrende dokumenter og legger til rette for enhetlig styring av konsernet med tilstrekkelig formalisering, dokumentasjon og etterrettelighet. Status for etterlevelse av styringssystemet inngår som en del av ledelsens gjennomgang i henhold til ISO 9000- og ISO 14000-sertifiseringene.

SIKKER OG SUNN BEDRIFTSKULTUR

Organisasjon Statkraftkonsernet vokser internasjonalt, dette har også betydning for Statkraft Energi AS. Gjennomsnittlig antall årsverk i 2008 var 738, en økning på 64 sammenlignet med 2007.

Sykefraværet i Statkraft Energi AS var 3,6 % (3,3 %), som er lavere enn målet om å ha et sykefravær under 4 %. Selskapet har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (IA) med aktiv fraværsoppfølging og nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Statkraft Energi AS etterstreber en jevn kjønnsfordeling og flere kvinner i ledende stillinger. I 2008 var 18 % av selskapets ansatte kvinner (17 %). Andelen kvinner i lederstillinger var 19 % i 2008 (14 %), mens andelen kvinner i styret er 50 %. Styret følger opp arbeidet for balansert kjønnsfordeling fortløpende.

Sikkerhet Statkraft Energis mål er å unngå skader og helseplager i forbindelse med selskapets virksomhet. Helse- og sikkerhetsaspekter skal identifiseres og vurderes i forkant av alle drifts- og vedlikeholdsaktiviteter. Alle skader, nestenulykker og farlige forhold blir registrert, analysert og fulgt opp på en systematisk måte.

Antall rapporterte skader viser en gledelig nedgang. Det er registrert 2 skader med fravær og 12 skader uten fravær i 2008. Skader med fravær medførte til sammen 6 fraværsdager. Den ene skaden var klemskade av en finger, den andre skaden var forårsaket av et biluhell. Tilsvarende tall i 2007 var 8 fraværsskader og 20 skader uten fravær for egne ansatte. Det er registrert 6 skader hos entreprenører i 2008. I 2007 ble det registrert 19 skader hos entreprenører. Fraværindikatoren H1 var 1,7 i 2008 (8), mens skadeindikatoren H2 var 11,7 (25,7). De ansattes personlig engasjement, samarbeidet med tillitsvalgte, økt oppmerksomhet på rapportering og

analyse av både hendelser, nestenulykker og farlige forhold, samt strengere krav til granskning av alvorlige forhold, antas å være grunnen til den positive utviklingen.

Statkraft Energi AS arbeider kontinuerlig for økt forståelse for sikkerhetskrav i alle prosjekter hvor selskapet er involvert. Helse- og sikkerhetsarbeid og prestasjoner blir fulgt opp direkte i prosjektene og gjennom ledelsen samt rapportering til styret.

Miljøforhold Vannkraft er en ren og fornybar energikilde som utgjør miljøvennlige alternativer til annen kraftproduksjon. All utbygging og drift av kraftanlegg påvirker naturen, men Statkraft Energi AS legger stor vekt på å begrense miljøpåvirkningene av virksomheten.

Selskapet har null alvorlige miljøbrudd som mål. Det ble registrert ett alvorlig miljøbrudd i 2008. 27. juli fikk en strekning i Surna elv sterkt redusert vannføring i 3,5 timer etter en uforutsett stans i Trollheim kraftverk. Hendelsen medførte strandning av cirka 20 000 yngel av laks og sjøørret. Statkraft Energi AS har bidratt til etablering av to fond med formål å styrke lakse- og sjøørrestammene i Surna. For å forhindre liknende situasjoner i framtiden, har Statkraft besluttet å installere omløpsventil i Trollheim kraftverk.

Det ble i tillegg registrert 13 mindre alvorlige miljøbrudd i 2008. De fleste av disse oppstod i forbindelse med kortvarige brudd på kravene til minstevannføring og mindre oljeutslipp.

Statkraft Energi AS er sertifisert i henhold til kravene i miljøstyringssystemet ISO 14001:2004.

FREMTIDSUTSIKTER

Høy magasinbeholdning ved inngangen til 2009 gjør at ressursituasjonen er robust. Den gjennomsnittlige systemprisen var betydelig høyere i 2008 sammenlignet med 2007, men terminprisene indikerer et lavere prisnivå fremover. Det er grunnlag for en relativt høy kraftproduksjon i 2009 og gode inntekter fra det løpende kraftsalget. Det hefter imidlertid stor usikkerhet ved den videre utviklingen i kraftprisene og den hydrologiske ressursituasjonen. Det er forventet at pris og etterspørsel etter kraft kan falle på kort og mellomlang sikt som

følge av den finansielle krisen. De langsiktige konsekvensene er mer usikre.

Konsernet la ved slutten av året frem en videreutviklet strategi for perioden 2009 til 2015. Den nye strategien angir tre hovedretninger for videre utvikling – Industriell utvikler i Norge, europeisk svingprodusent og grønn global utvikler. Førstnevnte innebærer at Statkraft skal være en aktiv pådriver i utviklingen av bransjen i Norge, og gjennom det skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra til å møte behovet for mer ren energi. Som europeisk svingprodusent skal Statkraft vokse innen regulert kraftproduksjon i Vest-Europa og ytterligere videreutvikle markedsoperasjonene. Innenfor rollen som grønn global utvikler ønsker Statkraft å etablere en sterk nisjeoposisjon innen internasjonal vannkraft og fornybare energikilder

i Europa. Statkraft har oppdatert sin visjon: Som ledende i Europa innen fornybar energi, vil Statkraft møte verdens behov for renere energi. Statkraft vil gjennom sin kompetanse og erfaring bidra til å møte verdens klima- og energitutfordringer.

I 2009 og årene fremover vil styret i Statkraft Energi AS arbeide med å videreutvikle selskapet i tråd med konsernets strategiske mål. Statkraft Energi AS vil også legge vekt på å videreutvikle verdiskapingen fra kjernevirksomheten innen kraftproduksjon og markedsoperasjoner. Det vil være et høyt fokus på HMS og stabil og god drift gjennom året. Styret takker de ansatte for en meget god innsats i 2008.

RESULTATDISPONERING

Årets resultat etter skatt er 4 643 millioner kroner. Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet i Statkraft Energi AS:

Annen egenkapital	kr	2 125 millioner
<u>Avgitt konsernbidrag</u>	kr	<u>2 518 millioner</u>
Totalt disponert	kr	4 643 millioner

Forslaget er begrunnet i et ønske om å samordne og optimalisere Statkraft AS konsernets beskatning og finansiering.

Selskapets frie egenkapital pr. 31.12.2008 var:

Annen innskutt egenkapital	kr	1 508 millioner
Opptjent egenkapital	kr	2 029 millioner
<u>Utsatt skattefordel (netto)</u>	kr	<u>- 808 millioner</u>
Fri egenkapital	kr	2 729 millioner

Styret i Statkraft Energi AS
Oslo, 16. mars 2009

Bård Mikkelsen
styreleder

Eli Skrøvset

Kristin Steinfeldt-Foss

Arne Einungbrekke

Olav Rabbe

Anniken Tostrup

Jørgen Kildahl
administrerende direktør

INNHold REGNSKAP:

06	RESULTAT
07	BALANSE
08	KONTANTSTRØMOPPSTILLING
09	REGNSKAPSPRINSIPPER
12	NOTER
25	REVISORS BERETNING

→ Resultat

Balanse
Kontantsrømpstilling
Regnskapsprinsipper
Noter
Revisors beretning

Resultat- regnskap

STATKRAFT ENERGI AS

Beløp i mill. kroner	NOTE	2008	2007
Kraftsalg	3	13 280	9 331
Andre driftsinntekter	5	358	506
Brutto driftsinntekter		13 638	9 837
Energikjøp		-596	-176
Overføringskostnader		-888	-630
Netto driftsinntekter		12 154	9 031
Lønnskostnader	6, 7	570	508
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	13	657	652
Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	8	835	768
Andre driftskostnader	9	1 535	808
Driftskostnader		3 597	2 736
Driftsresultat		8 557	6 295
Finansinntekter	11	673	192
Finanskostnader	11	-776	-687
Netto finansposter		-103	-495
Resultat før skatt		8 454	5 800
Skattekostnad	12	3 811	1 399
Resultat etter skatt		4 643	4 401
Disponering av årets resultat			
Avgitt konsernbidrag		2 518	3 749
Avsatt utbytte		-	646
Til annen egenkapital		2 125	6
Sum disponert		4 643	4 401

Resultat

Balanse ←

Kontantstrømoppstilling

Regnskapsprinsipper

Noter

Revisors beretning

Balanse
STATKRAFT ENERGI AS

Beløp i mill. kroner	NOTE	31.12.08	31.12.07
EIENDELER			
Utsatt skattefordel	12	809	821
Varige driftsmidler	13	23 804	23 781
Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper	14	771	771
Øvrige finansielle anleggsmidler	15	1 488	927
Anleggsmidler		26 872	26 300
Beholdning	16	465	199
Fordringer	17	2 263	1 672
Bankinnskudd, kontanter og lignende	18	228	79
Omløpsmidler		2 956	1 950
Eiendeler		29 828	28 250
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital	19	10 061	10 061
Opptjent egenkapital	19	2 029	3
Egenkapital		12 090	10 064
Avsetning for forpliktelser	20	5 339	4 726
Utsatt skatt	12	1	-
Rentebærende langsiktig gjeld	21	4 671	4 680
Langsiktig gjeld		10 011	9 406
Rentebærende kortsiktig gjeld	22	129	805
Betalbar skatt	12	1 801	1 020
Annen rentefri gjeld	23	5 797	6 955
Kortsiktig gjeld		7 727	8 780
Egenkapital og gjeld		29 828	28 250
Pantstillelser	24	1 762	1 762
Garantiansvar	24	3 250	2 349

Styret i Statkraft Energi AS
Oslo, 16. mars 2009Bård Mikkelsen
styreleder

Eli Skrøvset

Kristin Steinfeldt-Foss

Arne Einungbrekke

Olav Rabbe

Anniken Tostrup

Jørgen Kildahl
administrerende direktør

Resultat
Balanse→ **Kontantstrømpoppstilling**Regnskapsprinsipper
Noter
Revisors beretning**Kontantstrøm-
oppstilling**

STATKRAFT ENERGI AS

Beløp i mill. kroner	2008	2007
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN		
Resultat før skatt	8 454	5 800
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	-2	-5
Avskrivninger og nedskrivninger	657	652
Betalt skatt	-1 064	-1 396
Tilført fra årets virksomhet	8 045	5 051
Endring i langsiktige poster	52	-404
Endring i kortsiktige poster	-2 875	3 241
Netto likviditetsendring fra virksomheten	5 222	7 888
	A	
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER		
Investeringer i varige driftsmidler	-689	-659
Salg av anleggsmidler (salgssum)	11	14
Utbetalinger av utlån	-	-130
Netto likviditetsendring fra investeringer	-678	-775
	B	
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING		
Opptak av ny rentebærende gjeld	-	-
Nedbetaling av langsiktig gjeld og ansvarlige lån	-	-3
Utdelt utbytte og konsernbidrag	-4 395	-7 156
Netto likviditetsendring fra finansiering	-4 395	-7 159
	C	
Netto endring i likvider gjennom året	149	-46
	A+B+C	
Likviditetsbeholdning 01.01	79	125
Likviditetsbeholdning 31.12 *	228	79

* Selskapets likviditet er organisert i en konsernkontoordning. Selskapets likviditetsbeholdning er formelt sett fordring mot morselskapet Statkraft AS.

Regnskaps- prinsipper

STATKRAFT ENERGI AS

REGNSKAPSREGLER

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge (GRS). Statkraft Energi AS utarbeider ikke konsernregnskap da underkonsernet konsolideres i konsernregnskapet til Statkraft AS.

Statkraftkonsernet har fra og med 2007 avlagt regnskapet i tråd med "International Financial Reporting Standards" (IFRS). De fleste av selskapene som inngår i konsernet, vil fortsatt avlegge sine selskapsregnskaper etter GRS. Dette gjelder også for Statkraft Energi AS.

VURDERINGS- OG KLASIFISERINGSPRINSIPPER

Usikkerhet i estimater Regnskapet er basert på forutsetninger og estimater som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Beste estimater ved tidspunkt for avleggelse av regnskapet legges til grunn, men faktiske tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Prinsipper for inntekts- og kostnadsføring Inntektsføring ved salg av varer og tjenester foretas ved opptjening, mens kostnadsføring skjer etter sammenstillingsprinsippet. Inntekter fra krafthandel regnskapsføres netto. Resultater fra datterselskaper inntektsføres i opptjeningsåret, mens utbytte fra andre selskaper inntektsføres etter kontantprinsippet. Gevinst/tap ved salg av ordinære anleggsmidler behandles som driftsinntekter eller driftskostnader.

INNTEKTSFØRING AV KRAFTHANDEL

Kraftproduksjon Kraftproduksjonen inntektsføres med produsert volum multiplisert med salgspris. Statkraft prissikrer kraftproduksjonen ved inngåelse av fysiske og finansielle kontrakter. Finansielle instrumenter i krafthandelen er finansielle bilaterale kontrakter, terminmarkedskontrakter (futures og forwards) og opsjoner. Fysisk og finansiell handel for sikring av fremtidig produksjon regnskapsføres som sikring. Forutsetningen for sikringsvurdering er at sikringsnivået ligger innenfor egen produksjonsevne. Produksjonsevne defineres som den produksjon man med 80 prosent sikkerhet vil oppnå. Tap og gevinst på sikringskontrakter, beregnet som marginen mellom kontraktpriis og spotpris, regnskapsføres ved levering og presenteres som en del av kraftsalgsinntektene.

Betalte og mottatte opsjonspremier for fremtidige kraftleveranser på faste betingelser balanseføres og vurderes etter laveste verdis prinsipp.

Trading og origination Selskapet har separate porteføljer for trading og origination som forvaltes uavhengig av selskapets forventede kraftproduksjon. Tradingporteføljene består av finansielle kraftkontrakter, og det ageres i markedet med tanke på gevinster på korte og lange endringer i markedspriser for elektrisk kraft. Porteføljene består i hovedsak av produkter omsatt på Nord Pool eller bilaterale standardiserte produkter. Porteføljene regnskapsføres til virkelig verdi etter regnskapsloven § 5-8. Originationporteføljene består av skreddersydde bilaterale kraftkontrakter som tilbys kundene etter behov. Siden det ikke eksisterer noe kvotert marked med tilfredsstillende prisfastsettelse for slike ikke-standardiserte kontrakter, oppfyller ikke porteføljen vilkårene for regnskapsføring til virkelig verdi etter GRS, og porteføljen regnskapsføres derfor etter laveste verdis prinsipp på porteføljenivå.

PENSJONER

Ytelsesplaner En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes lønn. Kravet til full pensjonsopptjening vil være mellom 30 og 40 år. Ansatte som ikke har full opptjening vil få sin pensjon redusert forholdsmessig. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene som regnskapsmessig ansees opptjent på balansedagen justert for virkelig verdi av pensjonsmidlene og for ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Nåverdien av fremtidige ytelser opptjent på balansedagen beregnes ved å

diskontere estimerte framtidige utbetalinger med en risikofri rente. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av lineær opptjeningsmetode.

Aktuarielle tap og gevinster som skyldes endringer i aktuariemessige forutsetninger eller grunnlagsdata føres løpende direkte mot egenkapitalen i sin helhet.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner som gis med tilbakevirkende kraft, det vil si hvor opptjening av rettigheten ikke er betinget av videre opptjeningsstid resultatføres direkte. Endring som ikke gis med tilbakevirkende kraft resultatføres over gjenværende opptjeningsstid.

Netto pensjonsmidler for overfinansierte ordninger er balanseført til virkelig verdi, og klassifisert som langsiktig eiendel. Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierte ordninger og ikke fondsbaserte ordninger som dekkes over drift, er klassifisert som langsiktig gjeld.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og beregnet avkastning på pensjonsmidlene.

Innskuddsplaner En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en separat juridisk enhet uten ytterligere forpliktelser etter at innskuddet er betalt. Innskuddene kostnadsføres som lønnskostnad når de forfaller.

FORSKNINGS- OG UTVIKLINGSKOSTNADER

Utgifter til forskning kostnadsføres løpende. Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel.

VEDLIKEHOLDSTUTGIFTER

Periodisk vedlikehold aktiveres og avskrives over perioden frem til neste tilsvarende vedlikehold er forventet gjennomført. Daglig vedlikehold kostnadsføres løpende.

OFFENTLIGE TILSKUDD

Offentlige tilskudd vurderes særskilt, og blir regnskapsmessig behandlet som en korreksjon til den posten tilskuddet er ment å dekke.

ERSTATNINGER

Selskapet betaler erstatninger til grunneiere for å få bruksrett til vannfall og grunn. I tillegg utbetales erstatninger til andre for skade påført skog, grunn, telenett og lignende. Erstatningsutbetalingene er dels engangsutbetalinger og dels løpende i form av utbetalinger eller plikt til å levere erstatningskraft. Nåverdien av forpliktelsene knyttet til årlige erstatninger og frikraft er klassifisert som avsetninger for forpliktelser. Årlige betalinger føres som andre driftskostnader, mens engangsoppgjør regnskapsføres mot forpliktelsen.

KONSESJONSAVGIFTER

Det blir årlig innbetalt konsesjonsavgifter til stat og kommuner for den økning av produksjonsevnen som innvinnes ved regulering og vannoverføringer. Konsesjonsavgifter blir kostnadsført når de påløper. Kapitalisert verdi av fremtidige avgifter er beregnet og vist i note 8.

KONSESJONSKRAFT

Det blir årlig levert konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser fastsatt av Stortinget. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør, der Statkraft faktureres for forskjellen mellom spot- og konsesjonsprisen.

EIENDOMSSKATT

Eiendomsskatt for kraftverk blir beregnet på grunnlag av faktisk produksjon, med fradrag for faktiske driftskostnader og

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling

→ **Regnskapsprinsipper**

Noter
Revisors beretning

betalt grunnrenteskatt i det enkelte kraftverk. Inntektssiden i eiendomsskatten er beregnet på samme grunnlag som i grunnrentebeskatningen, med utgangspunkt i verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft benyttes faktisk kontraktspris.

Eiendomsskattegrunnlaget fremkommer ved å diskontere foregående fem års netto driftsinntekter i kraftverket med fastsatt rente over all fremtid, og til fradrag kommer nåverdien av kraftverkets beregnede kostnader til utskifting av driftsmidler. Av eiendomsskattegrunnlaget beregnes fra 0,2 prosent til 0,7 prosent eiendomsskatt til den enkelte kommune. Eiendomsskatt presenteres som driftskostnad.

SKATTER

Generelt Selskaper i konsernet som driver med kraftproduksjon i Norge, er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Konsernet står derfor overfor både overskuddsskatt, naturressursskatt, grunnrenteskatt og eiendomsskatt. Eiendomsskatt er klassifisert som driftskostnad.

Overskuddsskatt Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Naturressursskatt Naturressursskatt er en overskuddsavhengig skatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre pr. kWh. Overskuddsskatt kan avregnes mot betalt naturressursskatt. Den andelen av naturressursskatten som overstiger overskuddsskatt, kan fremføres med renter til senere år, og blir balanseført som en forskuddsbetalt skatt (rentebærende langsiktig fordring).

Grunnrenteskatt Grunnrenteskatt er overskuddsavhengig og utgjør 30 % av netto grunnrenteinntekt beregnet for hvert enkelt kraftverk. Grunnrenteinntekten blir beregnet på grunnlag av det enkelte verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft og for kraft på langsiktige fysiske kontrakter over syv år brukes faktisk kontraktspris. Den beregnede inntekten reduseres med faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt for å komme frem til skattegrunnlagets netto grunnrenteinntekt. Friinntekten fastsettes årlig på grunnlag av skattemessig verdi av driftsmidlene i kraftverket multiplisert med en normrente fastsatt av Finansdepartementet. Den aktuelle normrenten er for 2008 fastsatt til 5,2 %. Det er innført endringer i reglene for fastsettelse av grunnrenteinntekt med virkning fra inntektsåret 2007. Negativ grunnrenteinntekt pr. kraftverk beregnet fra og med inntektsåret 2007 kan samordnes med positiv grunnrenteinntekt for andre kraftverk skatteyter eier. Negativ grunnrenteinntekt pr. kraftverk fra inntektsåret 2006 eller tidligere år følger de gamle reglene, og kan fremføres med renter mot senere positiv grunnrenteinntekt i samme kraftverk. Utsatt skattefordel knyttet til fremførbare underskudd og utsatt skatt knyttet til andre midlertidige forskjeller er beregnet med basis i kraftverk hvor det er sannsynliggjort at skattefordel vil utnyttes innenfor en tidshorison på ti år. Avsetning til utsatt grunnrenteskatt skjer med nominell skattesats på 30 %. Friinntekt behandles som en permanent forskjell i det året som den beregnes for, og påvirker således ikke beregningen av utsatt skatt knyttet til grunnrente.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til overskuddsskatt presenteres netto så langt de forventes å reversere i samme periode. Tilsvarende gjelder for utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til grunnrenteskatt. Utsatte skatteposisjoner

knyttet til overskuddsskatt kan ikke utlignes mot utsatte skatteposisjoner knyttet til grunnrenteskatt.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV EIENDELER OG GJELD

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig lån er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktige lån balanseføres til pålydende, korrigert for eventuell uamortisert over- eller underkurs. Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktige lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmidler innregnes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivningene starter når eiendelene er klare for tilgjengelig bruk. Anskaffelseskost for varige driftsmidler inkluderer utgifter for å anskaffe eller utvikle eiendelen i stand for bruk. Lånekostnader for større investeringer blir beregnet og balanseført. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Ved tidsbegrensede konsesjoner, avsettes det for fjerningsforpliktelser, med motpost i økt balanseført verdi av den aktuelle anleggsinvesteringen, som avskrives over konsesjonsperioden.

Påløpte kostnader til egne investeringsarbeider balanseføres som anlegg under utførelse. Anskaffelseskost består kun av direkte henførbare kostnader. Indirekte administrasjonskostnader ved balanseføring av egne timer holdes derfor utenfor.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over brukstid. Restverdi hensyntas ved beregning av årlige avskrivninger. Tomter er ikke gjenstand for avskrivning. Vannfallrettigheter er klassifisert under tomter og avskrives ikke, da det ikke foreligger hjemfallsrett og verdiene ansees som evigvarende. Erstatninger til grunneier er balanseført som tomt, se beskrivelse under erstatninger. Investeringer i verk som ikke drives av Statkraft, avskrives tilsvarende etter en gjennomsnittlig avskrivningssats. Periodisk vedlikehold blir balanseført med avskrivning over perioden frem til neste vedlikehold forventes gjennomført. Estimert brukstid, avskrivningsmetode og restverdi vurderes årlig.

Når eiendeler selges eller avhendes, blir balanseført verdi fraregnet og eventuelt tap eller gevinst resultatføres. Reparasjoner og løpende vedlikehold innregnes i resultatet når det påløper. Hvis nye deler innregnes i balansen, fjernes delene som ble skiftet ut og evt. gjenværende balanseført verdi innregnes som tap ved avgang.

Datterselskaper/tilknyttet selskap Selskapene vurderes etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må ansees nødvendig etter god regnskapsmessig. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Utbytte og andre utdelinger inntektsføres samme år som det er avsatt i datterselskapet. Overstiger utbyttet andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital og utdelingene fratrekkes investeringens verdi i balansen.

Deleide kraftverk Kraftverk med delt eierskap, det vil si verk Statkraft driver, men der andre er medeiere, og verk andre driver, men der Statkraft er medeier, er regnskapsført etter bruttomethoden i henhold til Statkrafts eierandel. Produsert

kraft, med unntak av konsesjonskraft, disponeres av medeierne direkte. Uttatt kraft fra deleid selskap organisert som aksjeselskap er inkludert i brutto kraftsalg. Statkrafts andel av øvrige driftsinntekter og driftskostnader er inkludert i henhold til aksjonæravtale. Aksjene regnskapsføres til kostpris.

Anleggsaksjer og andeler Alle langsiktige investeringer behandles til kostmetoden i selskapsregnskapet. Mottatt utbytte behandles som finansinntekt.

Beholdning CO₂-kvoter og elsertifikater holdt for handelsformål ansees som beholdning. Innkjøpte standardvarer og reservedeler knyttet til driften klassifiseres som omløpsmidler. Beholdninger vurderes etter FIFO til laveste verdis prinsipp på porteføljnivå.

Magasinbeholdninger Magasinert vann balanseføres ikke. Opplysninger om mengde vann i magasinene er gitt i note 4.

Fordringer Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Kortsiktige finansielle plasseringer Aksjer, obligasjoner, sertifikater og lignende klassifisert som omløpsmidler er vurdert til markedsverdi.

Betalingsmidler På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid. Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (cash collateral) balanseføres.

Mottatte forskuddsbetalinger er klassifisert som langsiktige forpliktelser. Forskuddet inntektsføres i takt med levering av den leveransen forskuddet er ment å dekke. Det beregnes en årlig rentekostnad som føres som finanskostnad.

Usikre forpliktelser Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Avsetninger til restrukturering Ved vedtak om restruktureringstiltak gjøres en avsetning av forventede utgifter knyttet til gjennomføringen av tiltaket. Avsetningen er basert på beste estimat og revideres ved hver periodeavslutning. Utgifter som påløper under gjennomføring av restruktureringen, føres løpende mot avsetningen.

Langsiktig gjeld Opptakskostnader og over- eller underkurs regnskapsføres i henhold til effektiv rentemetoden (amortisert kost) for fastrentelån.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Sikring Regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Ved inngåelse defineres avtalen enten som sikringsforretning eller handelsforretning. I de tilfeller der de inngåtte avtalene blir regnskapsmessig behandlet som sikringsforretninger, blir inntektene og kostnadene periodisert og klassifisert på samme måte som underliggende posisjoner. I den grad det foretas kontantstrømsikring, balanseføres ikke urealisert gevinst og tap på sikringsinstrumentet.

Valuta Balanseposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens kurs. Valutaeffekter føres som finanskostnad eller -inntekt.

Renter Renteinstrumenter periodiseres på tilsvarende måte som renter på rentebærende gjeld og fordringer. Urealisert tap eller gevinst på fastrenteposisjoner som er knyttet til rentebærende balanseposter, regnskapsføres ikke, da de ansees å utgjøre en del av sikringsforholdet. Ved for tidlig tilbakebetaling av lån (tilbakekjøp) resultatføres gevinst og tap. Swapper knyttet til lån som er nedbetalt, blir normalt kansellert. Gevinst og tap på disse blir resultatført sammen med underliggende lån.

PRINSIPPER FOR KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i foretakets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

Noter**01****VIKTIGE
ENKELTHENDELSER****2008**

Driften Det har vært stabil drift og produksjon i Statkraft Energi AS. I forbindelse med utskifting av generator i Svartisen kraftverk, var kraftverket ute i perioden 31. mars til 4. juni. Utediden var av kortere varighet enn opprinnelig planlagt. Det har ikke vært vesentlige driftsmessige avbrudd i 2008.

Det oppstod et alvorlig miljøbrudd 27. juli som følge av en driftsstans i Trollheim kraftverk. Dette medførte at en strekning i Surna elv fikk sterkt redusert vannføring i 3,5 timer. Hendelsen medførte stranding av cirka 20 000 yngel av laks og sjørørret. Statkraft Energi AS har bidratt til etablering av to fond med formål å styrke lakse- og sjørørrestammene i Surna. Statkraft Energi AS har også bestilt en omløpsventil som vil være et preventivt tiltak for fremtidige miljøhendelser.

Nye avtaler Som følge av avtalen med E.ON AG har Statkraft Energi AS inngått en gasslagerkontrakt og en kraftleveringsavtale, begge over 10 år. De operative enhetene i selskapet har fått utvidet sitt driftsansvar med de nye eiendelene i Sverige, Tyskland og Storbritannia.

I oktober inngikk Statkraft Energi AS og Boliden Odda to langsiktige, kommersielle industrikraftavtaler for perioden 2009 til 2030. Leveransen på om lag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft Energi AS har inngått siden 1998. Som et ledd i avtalen vil Statkraft Energi AS overta aksjene til Boliden Odda i AS Tyssefaldene og Statkraft Energis eierandel vil øke til 60,17 %. Avtalen trer i kraft så snart blant annet skattemessige forhold blir avklart.

Baltic Cable AB og European Market Coupling Company (EMCC) har undertegnet en avtale om å introdusere markedskobling på kraftkabelen Baltic Cable. Avtalen innebærer blant annet at den variable avgiften for kraftutveksling på svensk side blir fjernet, slik at en optimal flyt på kabelen sikres. EMCC er et joint venture selskap, som skal bidra til flaskehalsbehandling via markedskobling og dermed bidra til økt integrasjon i det europeiske kraftmarkedet.

Andre hendelser Statkraft Energi AS har en tollingavtale med eier av gasskraftverket på Kårstø. I desember ble kvotetildelingen for Kårstø vedtatt. Beslutningen innebærer en betydelig reduksjon av tildelte CO₂-kvoter for Kårstø for årene 2008–2012. Årlig tildelte kvoter er 320 000 som tilsvarer 2500 driftstimer. Dette er 40 % av nivået på CO₂-kvoter som europeiske myndigheter tildeler. Som følge av at kvotetildelingen var lavere enn forventet, er det utført en vurdering av avtalen. Resultatet av denne vurderingen har gitt en nedskrivning på 397 mill. kr for tollingavtalen.

2007

Driften Svartisen kraftverk havarerte i 2006 og kom i drift igjen 12. mars 2007. Kraftverket ble kjørt med teknisk restriksjon på 300 MW. Restriksjonen medførte at det ble vanntap i hele perioden frem til stator ble skiftet ut.

Økokrim ila 2. mars Statkraft et forelegg på 1,5 millioner kroner samt inndragning av vinning på 2 millioner kroner som følge av utfallet i Trollheim kraftverk i august 2005. Det arbeides med å få bygget ny omløpsventil i stasjonen for å sikre at vannføringen opprettholdes ved eventuelle fremtidige stanser.

3 nye vannkraftverk er inkludert i porteføljen i løpet av 2007. Pålsbu og Nord-Svorka ble satt i drift og Neverdalsåga er overtatt fra Norsk Hydro. Samlet gir dette en økning i produksjonskapasiteten på 40 GWh.

Statkraft Energi AS overtok 01.01.2007 driftsansvaret for de to kraftverkene Vrangfoss og Eidsfoss. Fem ansatte ble overført fra Norsk Hydro som hadde driftsansvaret for anleggene frem til årsskiftet.

Nye avtaler Statkraft AS inngikk i tredje kvartal en rekke avtaler med det svenske hygiene- og papirselskapet SCA AB. Hovedelementene i avtalen er en langsiktig kraftleveranse, felles utbygging av vindkraft og vannkraft på SCAs eiendommer i Sverige. For Statkraft Energi AS innebærer dette en tiårig kraftleveranse på 500 GWh i året til SCAs svenske virksomhet innen skogindustri.

Statkraft Energi AS overtok 01.01.2007 Trondheim Energis virksomhet innen energidisponering, sikringshandel, trading og tilhørende støttefunksjoner. De nye enhetene er godt integrert i forretningsområdets øvrige virksomhet.

Flom sommeren 2007 Store nedbørsmengder på Østlandet sommeren 2007 medførte oversvømmelser og stedvis flomskader. Verst var situasjonen i Numedals- og Telemarksvassdragene. Det ble gjennomført forhåndstapping for å redusere virkningene av flommen. Det var få problemer med egne anlegg og beredskapsplanene fungerte tilfredsstillende. Gjennom prognoser og informasjon om utviklingen i vannsituasjonen bidro Statkraft Energi AS til å begrense skadene av flommen.

Kraftkjøp fra gasskraftverkene i forretningsområdet Statkraft Energi AS har en tollingavtale med Naturkraft AS som eier gasskraftverket på Kårstø. Tollingavtalen innebærer at Statkraft Energi AS kjøper og leverer gass til gasskraftverket og at man i retur mottar den produserte kraften. Statkraft Energi AS betaler et tolling fee til Naturkraft AS. De første resultatpostene knyttet til gasskraftverket på Kårstø kom inn i regnskapet i andre halvår, og kraftverket var klar til kommersiell drift fra 6. desember 2007.

Statkraft Energi AS har kraftkjøpsavtaler (PPA) med de tyske gasskraftverkene Herdecke GmbH og Knapsack GmbH. Kraftkjøpsavtalen med Herdecke er inkludert i regnskapet i 2007, mens PPAen for Knapsack begynner å løpe i 2008.

02**SEGMENT-
INFORMASJON**

Statkraft Energi AS har sin virksomhet innenfor segmentet Produksjon og Marked.

Selskapets driftsinntekter genereres i all vesentlighet i Norge.

03
KRAFTSALG

Statkraft optimaliserer sin vannkraftproduksjon ut fra en vurdering av verdien av tilgjengelig vann mot faktisk og forventet fremtidig spotpris. Dette gjøres uavhengig av inngåtte kontrakter. Dersom Statkraft har fysiske leveringsforpliktelser som avviker fra den faktiske produksjonen, kjøpes eller selges differansen i spotmarkedet. Nødvendige spotkjøp regnskapsføres som en korleksjon mot kraftsalg. Fysiske og finansielle kontrakter benyttes for å sikre den underliggende produksjonen i form av inngåelse av salgs- eller kjøpsposisjoner. Salgsposisjoner inngås for å sikre prisen på en nærmere fastsatt andel av fremtidig planlagt produksjon. Kjøpsposisjoner inngås for å justere sikringsnivået dersom forutsetningene endres og det viser seg at Statkraft har en for høyt sikret posisjon. Alle kontrakter føres som en justering av den underliggende inntekten fra produksjonen basert på marginen mellom kontraktspris og spotpris (systempris for finansielle kontrakter).

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Netto fysisk kraftsalg	8 002	3 887
Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser	191	179
Industrikraft til myndighetsbestemte priser	1 957	1 713
Langsiktige salgskontrakter	1 747	1 769
Dynamisk sikring	1 205	1 675
Trading og origination	149	147
Annet	28	-39
Sum	13 280	9 331

Statkraft Energi AS har følgende langsiktige fysiske salgskontrakter med kraftkrevende industri og treforedlingsindustrien til priser fastsatt av Stortinget, samt leveringsforpliktelser til kommuner som har rett til å kjøpe kraft til konsesjonspris:

Tall i TWh	2009	2010	2011	2012–2020	2021–
Myndighetsbestemte kontrakter	8,9	8,9	1,1	0,1	0,0
Konsesjonskraft	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Sum faste salgssavtaler	11,2	11,2	3,4	2,4	2,3

Pris og volum for konsesjonskraft og myndighetsbestemte kontrakter

	2008	2007
Myndighetsbestemte kontrakter – Volum (TWh)	8,9	10,3
Myndighetsbestemte kontrakter – Pris (øre/kWh)	19,6	16,6
Konsesjonskraft – Volum (TWh)	2,3	2,3
Konsesjonskraft – Pris (øre/kWh)	9,4	8,5

Industrikontraktene på myndighetsbestemte vilkår løper i all hovedsak ut fortløpende frem til 2011. Etter hvert som de myndighetsbestemte kontraktene har gått ut, er de for en stor del erstattet av langsiktige avtaler.

04
MAGASINBEHOLDNING
OG PRODUKSJON
(IKKE REVIDERT)

Tall i TWh	Magasin- beholdning pr. 31.12		Maksimal kapasitet	Produksjon ¹⁾		Middel
	2008	2007		2008	2007	
Statkraft Energi AS	24	26,1	34	36	31,8	31,7

¹⁾ Etter tap.

Tilsiget har i 2008 vært høyere enn i et normalår. Magasinfyllingen ved årsslutt er høyere enn normalt.

05
ANDRE
DRIFTSINNTEKTER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Inntekter ved utleie av kraftverk	128	120
Øvrige leieinntekter og salg av tjenester	190	111
Gevinst/tap ved salg av driftsmidler	2	6
Forsikringsinntekt	38	269
Sum	358	506

Forsikringsinntekt er hovedsakelig relatert til forsikringsoppgjør fra havari i Svartisen kraftverk i 2006.

06

LØNSKOSTNADER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lønn	412	382
Arbeidsgiveravgift	52	44
Pensjonskostnader	82	81
Andre ytelser	24	1
Sum	570	508

Administrerende direktør er medlem av Statkrafts konsernledelse og har sitt ansettelsesforhold i Statkraft AS. Tjenestene blir kjøpt fra Statkraft AS.

Medlemmene av konsernledelsen i Statkraft AS har pensjonsalder 65 år med rett til 66 % av årslønnen. I perioden mellom 60 og 65 år har medlemmene av konsernledelsen avtaler som innebærer en gjensidig rett til nedtrapping av arbeidsoppgaver og arbeidsvederlag. Medlemmene i konsernledelsen, unntatt konsernsjefen, kan oppnå en årlig bonus på inntil 500 000 kroner. Bonusen utbetales basert på oppnåelse av individuelt fastsatte mål. Konsernledelsen har ikke vederlagsordninger ved opphør utover det som er omtalt ovenfor. Det eksisterer heller ingen lån eller sikkerhetsstillelser.

Styremedlemmer som er valgt av de ansatte, har fått utbetalt 55 000 kroner i honorar. Det er ikke betalt styrehonorar til øvrige medlemmer av styret i 2008. Det er heller ikke ytt lån eller stilt sikkerhet til fordel for medlemmer av styret.

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2008 var 738.

07

PENSJONSFORHOLD

Kollektive pensjonsordninger

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Statkraft Energi AS har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i Statens Pensjonskasse. Pensjonsordningene oppfyller kravene etter loven. Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Ordningen dekker ytelser av pensjonsgrunnlag opp til 12G og gir en alders- og uførepensjon på 66 prosent av pensjonsgrunnlag ved full opptjening. Forøvrig har selskapet avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) fra 62 år. Pensjonsbetalingene fra Statens Pensjonskasse er garantert av den norske stat (pensjonsloven § 1).

Statkraft betaler inn en årlig premie til Statens Pensjonskasse og er ansvarlig for finansieringen av ordningen. Ordningen i Statens Pensjonskasse er likevel ikke fondsbasert. Det simuleres derfor en forvaltning av fondsmidler ("fiktive fond") som om midlene var plassert i statsobligasjoner. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til forfall.

Usikrede pensjonsforpliktelser

Statkraft Energi AS har i tillegg til de ovenfor nevnte ordninger også inngått pensjonsavtaler som gir alle ansatte med lønn over 12G alders- og uførepensjon på 66 % av den delen av lønnen som overstiger 12G.

Det er også etablert en pensjonsordning for drifts- og fagarbeidere. Ordningen vil gi en tilleggsytelse til ordinær AFP fra 62–65 år og er en kompensasjon for tidligere avtale om særaldersgrense i forhold til Statens Pensjonskasse.

Sammenstilling av periodens pensjonskostnad

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	51	48
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	52	48
Avkastning på pensjonsmidler	-32	-29
Resultatført virkning av planendringer	-	4
Arbeidsgiveravgift	11	10
Netto pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	82	81

Avstemming av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Pensjonsforpliktelse brutto	1 332	1 174
Pensjonsmidler i Statens Pensjonskasse	-759	-706
Ikke amortisert estimatavvik	-	-
Ikke resultatført planendring	-	-38
Arbeidsgiveravgift	77	61
Netto pensjonsforpliktelse	650	491

Spesifikasjon økt bokført pensjonsforpliktelse som følge av føring av estimatavvik mot egenkapitalen

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Akkumulert beløp ført direkte mot egenkapitalen før skatt pr. 01.01.	388	377
Innregnet i perioden	136	11
Akkumulert beløp innregnet direkte mot egenkapitalen før skatt pr. 31.12.	524	388
Ført mot egenkapital etter skatt	377	279
Ført mot utsatt skatt	147	109

Resultat
Balanse
Kontantsrømpstilling
Regnskapsprinsipper

[Noter](#) ←

Revisors beretning

Økonomiske forutsetninger

	31.12.08	01.01.08	31.12.07	01.01.07
Årlig diskonteringsrente	3,70 %	4,60 %	4,60 %	4,40 %
Lønnsregulering	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Regulering av løpende pensjoner	3,75 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,75 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Forventet frivillig avgang				
• Opp til 45 år	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
• Mellom 45 og 60 år	0,50 %	0,50 %	0,50 %	0,50 %
• Over 60 år	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Forventet avkastning	3,70 %	3,70 %	4,60 %	4,60 %
Inflasjonsrate	2,00 %	2,25 %	2,25 %	2,25 %
Uttakstilbøyelighet AFP	20,00 %	20,00 %	20,00 %	20,00 %

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Følgende tariffer anvendt:
Dødelighet K 2005
Uførhet IR73

Forutsetninger pr. 01.01.2008 er lagt til grunn for beregning av pensjonsmidler- og forpliktelse pr. 01.01.2008 samt kostnad gjennom året. Økonomiske forutsetninger pr. 31.12.2008 er lagt til grunn for beregning av pensjonsmidler- og forpliktelse pr. 31.12.2008. Forutsetningene er basert på veiledning fra norsk regnskapsstiftelse.

08

EIENDOMSSKATT OG KONSESJONSAVGIFTER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Eiendomsskatt	587	557
Konsesjonsavgifter	248	211
Sum	835	768

Konsesjonsavgifter prisjusteres med konsumprisindeksen ved første årsskifte fem år etter at konsesjonen ble gitt, og deretter hvert femte år. Nåverdien av løpende og varige konsesjonsavgifter knyttet til kraftanleggene er for selskapet beregnet til 6 200 millioner kroner og diskontert med en rente på 4 % i henhold til forskrift om justering av konsesjonsavgifter.

09

ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Materialer	55	70
Fremmedytelser	426	329
Kostnader kraftverk drevet av andre	308	127
Erstatninger	237	82
Øvrige driftskostnader	509	200
Sum	1 535	808

FOU-aktivitene kostnadsføres fortløpende. Kostnadsført beløp i 2008 er 13 millioner kroner. Selskapets forskningsaktiviteter er rettet mot å oppnå ny kunnskap samt utvikling av nye metoder innenfor hydrologi, energidisponering og vedlikeholdsaktiviteter.

Årlige erstatningsforpliktelser er beregnet til 374 millioner kroner, se note 20.

Kostnader kraftverk drevet av andre inkluderer tollingavtalen med Naturkraft AS, mens øvrige driftskostnader inkluderer nedskrivning av tollingavtalen på 397 millioner kroner i 2008.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

10

HONORAR TIL EKSTERN REVISOR

Deloitte AS er revisor for Statkraft Energi AS.
Deloitte reviderer også datterselskapet Baltic Cable AB.

Totale honorarer til konsernrevisor for revisjon og øvrige tjenester utgjør som følger:

Beløp i kroner	2008	2007
Lovpålagt revisjon	1 500 174	1 476 642
Andre attestasjonstjenester	-	79 153
Skatterådgivning	-	-
Øvrige tjenester	-	-
Sum	1 500 174	1 555 795

11

FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER

Finansinntekter

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Renteinntekter fra foretak i samme konsern	137	103
Andre renteinntekter	56	9
Utbytte fra datterselskaper	154	80
Valutagevinst	324	-
Andre finansinntekter	2	-
Sum	673	192

Finanskostnader

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Rentekostnader til foretak i samme konsern	534	682
Valutatap	-	3
Andre finanskostnader	242	2
Sum	776	687

12

SKATTER

Skattekostnad består av

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Overskuddsskatt	1 924	1 458
Grunnrenteskatt	1 814	577
Korreksjon tidligere år	22	1
Endring utsatt skatt	51	-637
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	3 811	1 399

Betalbar overskuddsskatt:

Beregnet overskuddsskatt årets resultat	1924	1458
Skattevirkning av konsernbidrag	-979	-1458
Reduksjon forskuddsbetalt naturressursskatt tidligere år	-945	-
Betalbar overskuddsskatt	0	0

Betalbar skatt i balansen:

Naturressursskatt	461	455
Grunnrenteskatt	1 343	577
Endringer tidligere år	-3	-12
Betalbar skatt i balansen	1 801	1 020

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Resultat før skattekostnad	8 454	5 724
Forventet skattekostnad etter nom. sats 28 %	2 367	1 602
Skatteeffekter av:		
Grunnrenteskatt	1 474	-210
Skattefrie inntekter	-43	-1
Endringer vedr. tidligere år	31	2
Andre permanente forskjeller, netto	-18	6
Skattekostnad	3 811	1 399
Effektiv skattesats	45 %	24 %

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av skatteeffekter av midlertidige forskjeller og fremførbart underskudd. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet. Netto utsatt skattefordel som er presentert som en immateriell eiendel, gjelder selskap som etter skattereglene behandles som en skatteenhet.

For selskapet presenteres utsatt skattefordel og utsatt skatt knyttet til ulike regimer hver for seg. Fra og med 2006 vises utsatt skatt knyttet til grunnrente særskilt.

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	236	24
Driftsmidler	-102	5
Pensjonsforpliktelse	183	137
Andre langsiktige poster	-	31
Skatteeffekt midl. forskj. og fremførbare underskudd	317	197
Total utsatt skattefordel	317	197
Anvendt skattesats	28 %	28 %

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller som ikke kan utlignes

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av skatteeffekter av midlertidige forskjeller og utsatt skatt som ikke er utlignet mot utsatt skattefordel.

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Midlertidige forskjeller grunnrentebeskatning	-458	-302
Fremførbare grunnrenteinntekt	950	926
Total utsatt skatt/skattefordel (30 %)	492	624

13

VARIGE
DRIFTSMIDLER

Beløp i mill. kroner	Regu- lerings- anlegg	Turbiner, genera- torer, mv.	Andeler i kraftverk drevet av andre	Fjellrom, bygg, vei, bru og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet **	Sum
Anskaffelseskost 1.1.2008	16 936	6 697	2 421	6 680	918	1 095	34 747
Tilgang 2008	69	81	26	35	443	35	689
Overført fra anlegg under utførelse	179	311	-	8	-540	42	-
Avgang 2008	-	-1	-	-8	-	-13	-22
Akk. av-/nedskr. 31.12.2008	-4 631	-3 704	-905	-1 708	-	-662	-11 610
Balanseført verdi 31.12.2008	12 553	3 384	1 542	5 007	821	497	23 804
Årets ordinære avskrivninger	-253	-190	-54	-85	-	-75	-657
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-

Avskrivningstid	30–75 år	15–40 år	5–50 år	50–75 år	3–40 år
-----------------	----------	----------	---------	----------	---------

** I posten Annet inngår i hovedsak bygninger, kontor- og datautstyr, elektrotekniske anlegg og kjøretøyer.

Nedenfor følger en nærmere spesifikasjon av levetiden for de ulike driftsmidlene:

	Avskrivningstid i år	Avskrivningstid i år
Damanlegg		Bygninger (adm. mv.) 75
– fyllingsdammer, betongdammer	75	Øvrige faste anlegg
– øvrige dammer	30	– varige 20
Tunnelsystemer	75	– mindre varige 10
Maskintekniske installasjoner		Diverse løsøre 5
– rørgater	40	Tomter evig
– aggregater (turbin, ventil)	40	Kontor- og datautstyr 3
– øvrige maskintekniske anlegg	15	Inventar og utstyr 5
Fjellrom	75	Transportmidler 8
Veier, broer og kaier	75	Anleggsmaskiner 12
Elektrotekniske anlegg		Småbåter 10
– transformator/generator	40	
– apparatanlegg (høyspent)	35	
– kontrollanlegg	15	
– driftssentral	15	
– samband	10	

Kraftverk med delt eierskap, eller hvor andre har rettigheter til å ta ut en andel av kraftproduksjonen mot kostnadsdekning, er ført opp med konsernets relative andel.

Resultat
Balanse
Kontantsstrømpstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper har følgende rettigheter til uttak av kraft i kraftanlegg som drives av Statkraft Energi AS:

Kraftverk	Andres andeler
Eidfjord	35,00 %
Følgefonn	14,94 %
Grytten	12,00 %
Kobbelv	17,50 %
Leirdøla	35,00 %
Svartisen	30,00 %
Svorka	50,00 %
Ulla-Førre	28,00 %
Vikfalli	12,00 %

Statkraft Energi AS har en rett til å kjøpe andres andeler i Grytten i år 2035 og andres andeler i Følgefonn i år 2030.

Statkraft Energi AS har følgende eierandeler i kraftverk som drives av andre:

Beløp i mill. kroner	Eierandel	Andel varige driftsmidler
Aurlandsverkene	7,00 %	326
Mørkfoss-Solbergfoss	33,33 %	26
Røldal-Suldal Kraft AS ¹⁾	8,74 %	-
I/S Sira-Kvina kraftselskap	32,10 %	1 190
Sum		1 542

¹⁾ Statkraft Energi AS eier 8,74 prosent av aksjene i Røldal-Suldal Kraft AS, som igjen eier 54,79 prosent i kraftverket IS Røldal-Suldal Kraft. Statkrafts indirekte eierandel i interessentskapet er dermed 4,79 prosent.

14

EIERANDELER I DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap vurderes etter kostmetoden.

Aksjer i datterselskaper (Beløp i tusen kroner)

Selskapets navn	Forretnings- kontor	Eier- og stemmeandel	Aksje- kapital	Balanseført verdi	Egenkapital	Resultat 2008
Baltic Cable AB	Malmö	66,7 %	2 552	771 333	250 924	235 737

Statkraft Energi AS betaler månedlig leie for utnyttelsen av kabelen. Kostnadsført leie i 2008 var 232 millioner kroner. Statkraft Energi AS har et kortsiktig lån til Baltic Cable AB, se note 22. Alle avtaler er inngått på markedsmessige vilkår.

Aksjer i tilknyttede selskap (Beløp i tusen kroner)

Selskapets navn	Eier- og stemmeandel	Bokført verdi
Aktieselskapet Tyssefaldene	20,3 %	101
Aursjøveien AS	33,0 %	17
Sum		118

15

ØVRIGE FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lån til tilknyttede selskaper	18	-
Langsiktige fordringer	1	920
Langsiktig kraftavtale	1 462	-
Andre aksjer og andeler	7	7
Sum	1 488	927

I 2007 inkluderte langsiktige fordringer balanseført naturressursskatt. Naturressursskatten er avregnet mot betalbar skatt i 2008.

16
BEHOLDNING

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Reservevedeler	37	38
CO ₂ - kvoter holdt for handelsformål	5	-
El-sertifikater holdt for handelsformål	423	157
Gassbeholdning	-	4
Sum	465	199

17
FORDRINGER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Kundefordringer – eksternt	734	940
Kundefordringer – konserninternt	200	47
Periodiserte inntekter mv.	767	421
Andre fordringer	106	107
Kortsiktige fordringer konsernselskap	235	96
Forskuddsbetalte kostnader	221	107
Nedskrivning av kraftporteføljer til markedsverdi	-	-46
Sum	2 263	1 672

Kortsiktig fordringer konsernselskaper knytter seg i all hovedsak til konsernets konsernkontoordning.

18
LIKVIDE MIDLER

Selskapets likviditet er organisert i en konsernkontoordning. Dette innebærer at datterselskapenes kontantbeholdning formelt sett er fordringer på morselskapet, og alle konsernselskaper er solidarisk ansvarlige for de trekk konsernet har gjort.

Skyldige skattetrekksmidler er sikret ved garanti, se note 24.

19
EGENKAPITAL

Beløp i mill. kroner	Innskutt kapital	Opptjent kapital	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 01.01.2007	10 061	-	10 061
Estimatavvik pensjoner		-7	-7
Overdragelse av pensjonsforpliktelse		4	4
Årets resultat		4 401	4 401
Avsatt utbytte for 2007		-646	-646
Avgitt konsernbidrag		-3 749	-3 749
Egenkapital pr. 31.12.2007	10 061	3	10 064
Estimatavvik pensjoner		-99	-99
Årets resultat		4 643	4 643
Avgitt konsernbidrag		-2 518	-2 518
Egenkapital pr. 31.12.2008	10 061	2 029	12 090

Selskapets aksjekapital er på 5,5 milliarder kroner, fordelt på 55 millioner aksjer à 100 kroner. Alle aksjene har samme stemmerett og eies av Statkraft AS. Statkraft AS har forretningskontor i Oslo (Postboks 200, Lilleaker, 0216 Oslo).

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

20

AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Pensjonsforpliktelser	650	491
Avsetninger for årlige erstatninger	374	374
Avsetning tapskontrakter	397	-
Andre avsetninger for forpliktelser	3 918	3 861
Sum	5 339	4 726

Pensjonsforpliktelser er nærmere omtalt i note 7.

Andre avsetninger for forpliktelser inkluderer mottatte forskuddsbetalinger knyttet til fremtidige kraftsalgsavtaler på 3 278 millioner kroner. De største avtalene er avtalen med Elsam og kontrakt knyttet til Rana. I tillegg inkluderer forpliktelser gassavtale som amortiseres frem til forfall. Videre er det balanseført en gevinst på 146 millioner kroner knyttet til terminerte valutakontrakter som amortiseres frem mot 2010.

21

RENTEBÆRENDE LANGSIKTIG GJELD

Beløp i mill. NOK	2008	2007
Lån fra konsernselskap	4671	4671
Annen gjeld		9
Sum	4 671	4 680

Nominell gjennomsnittlig rente NOK	6,93 %	5,16 %
------------------------------------	--------	--------

Lånene er i norske kroner og forfaller i 2018.

22

RENTEBÆRENDE KORTSIKTIG GJELD

Beløp i mill. NOK	2008	2007
Gjeld konsernkontoordning	-	772
Lån fra Baltic Cable AB	129	33
Sum	129	805

23

ANNEN RENTEFRI GJELD

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Leverandørgjeld – eksternt	205	353
Leverandørgjeld – konserninternt	95	89
Skyldige offentlige avgifter	499	504
Periodiserte kostnader	121	102
Øvrig rentefri gjeld	-	12
Avsatt utbytte	-	646
Kortsiktig gjeld til konsernselskap	4 877	5 249
Sum	5 797	6 955

Av kortsiktig gjeld til konsernselskap for 2008 knytter 3 497 millioner kroner seg til avgitt konsernbidrag for 2008. I 2007 var avgitt konsernbidrag 5 207 millioner kroner.

24

PANTSTILLELSER, FORPLIKTELSER OG GARANTIANSVAR

Pantstillelser

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper er i visse tilfeller gitt rett til å disponere en andel av kraftproduksjonen i kraftverk som tilhører Statkraft Energi AS mot å dekke en andel av byggekostnadene, jfr. note 13. Fylkeskommunene/selskapene har fått anledning til å stille pant i kraftverket for å finansiere slike rettigheter. Pantegjeld som fylkeskommunene har tatt opp under denne ordningen, utgjør til sammen 1.762 millioner kroner. Balanseført verdi i Statkraft Energi AS av pantsatte eiendeler utgjør 6 234 millioner kroner pr. 31.12.2008.

Forpliktelser og garantiansvar

Statkraft Energi AS har til sammen garantier og forpliktelser som ikke er balanseført på totalt 3 250 millioner kroner. Av dette vedrører 1 208 millioner kroner finansiell kraftutvekslingsavtale, 2 000 millioner kroner til Nordpool, 23 millioner kroner i garantier til kemneren og 19 million kroner i øvrige garantier.

25
DERIVATER

Statkraft Energi AS driver handel med finansielle instrumenter for ulike formål. Regnskapsføringen vil avhenge av formålet slik det er beskrevet i prinsippnoten.

Valuta- og renteavtaler

Regnskapsført verdi og virkelig verdi av rente- og valutainstrumenter:

	31.12.08		31.12.07	
	Regnskaps- ført verdi	Virkelig verdi	Regnskaps- ført verdi	Virkelig verdi
Valutateterminer	-	60	-	59
Sum	-	60	-	59

Virkelig verdi er beregnet med utgangspunkt i relevante markedspriser og forward kurver, ettersom størstedelen av instrumentene ikke er omsatt på organisert markedsplass.

Krafthandel

Varederivater vurdert til virkelig verdi:

Beløp i mill. kroner	Virkelig verdi		Resultatført verdiendr.	
	2008	2007	2008	2007
Tradingportefølje (eksternt)	32	8	8	24

Innen krafthandel er det tradingporteføljene som vurderes til virkelig verdi etter Regnskapslovens § 5-8. Porteføljene består av kortsiktige finansielle forward og opsjonskontrakter for kraft- og CO₂-kontrakter handlet over Nord Pool. Porteføljene består også av bilaterale finansielle kontrakter med vanligvis likelydende betingelser som standardiserte kontrakter handlet over Nord Pool.

I tradingporteføljene handles det kontrakter innenfor en kort horisont. Pr. 31.12.2008 fordeler virkelig verdi seg slik pr. fremtidsperiode:

Beløp i mill. kroner	
2009	78
2010	-35
2011	-12
2012	-2
2013	3
Sum virkelig verdi 31.12.2008	32

Varederivater ikke vurdert til virkelig verdi:

Statkraft Energi AS har fire porteføljer innen krafthandel hvor de finansielle instrumentene ikke er vurdert til virkelig verdi i regnskapet. Alle disse porteføljene består av både fysiske og finansielle kontrakter. Ved oppfølging av risikoer og porteføljeverdi for hver av porteføljene sees de fysiske og finansielle avtalene under ett. Virkelig verdi på finansielle kraftkontrakter vil således ikke være representativ for porteføljeverdiene.

Portefølje	Regnskapsmessig behandling	
Nordisk vannkraft	Sikring	Regnskapslovens § 4-1, 1. ledd nr. 5
Origination	Laveste verdis prinsipp	Regnskapslovens § 5-2
Statkraft Financial Energy	Laveste verdis prinsipp	Regnskapslovens § 5-2
Continental Asset Hedges	Laveste verdis prinsipp	Regnskapslovens § 5-2

Nedenfor følger en beskrivelse av enkelte hovedtrekk ved porteføljene.

Nordisk vannkraft Den nordiske vannkraftporteføljen har til hensikt å ivareta vannkraftproduksjon i Norden og risiko i tilknytning til dette.

Nettoeksponeringen i denne porteføljen består av de til enhver tid oppdaterte produksjonsprognoser, kjøps- og salgsforpliktelsene under langsiktige fysiske kontrakter, samt kontrakter over kraftbørser og bilaterale finansielle kontrakter. Porteføljen tar sikte på å sikre verdien av fremtidige inntekter.

De fysiske salgsforpliktelsene består av industrikraftkontrakter til myndighetsbestemte priser, langsiktige salgskontrakter, konsesjonskraftforpliktelsene samt diverse frikraft og erstatningskraftavtaler. Industrikraftkontraktene til myndighetsbestemte priser løper i all hovedsak ut fortløpende frem til 2011. De langsiktige avtalene har ulik varighet, men den lengste gjelder til 31. desember 2020. Konsesjonskraftavtaler er evigvarende. For enkelte av disse salgsforpliktelsene er prisen indeksert opp mot annen markedsrisiko som metaller og valuta.

De finansielle kontraktene er både kontrakter handlet over kraftbørser og bilaterale kontrakter. I all hovedsak har de løpetider som ligger innenfor fem år, men enkelte bilaterale finansielle kontrakter har en løpetid frem til og med 2020. I noen grad er de i utgangspunktet evigvarende konsesjonskraftavtalene reforhandlet til finansielt oppgjør for kortere tidsperioder.

I 2000 inngikk Statkraft Energi AS og Elsam en avtale der en fysisk kraftutvekslingsavtale inngått i 1994 ble omgjort til finansiell netto-avregning mellom kontraktspris (indeksert til kull med videre) og en markedsbasert referansepris (område spot). Kontrakten løper inntil 30. juni 2020 og har et årlig volum på 1462,5 GWh. Til grunn for Elsam-avtalen ligger en samarbeidsavtale hvor flere norske energiselskaper deltar. Statkrafts andel av det nevnte volumet er 47,97 %.

Originationporteføljer Statkraft Energi AS har ulike porteføljer som forvaltes uavhengig av selskapets forventede kraftproduksjon. Porteføljene agerer i markedet med tanke på gevinster på korte og lange endringer i markedsverdier for energi samt gevinster på ikke standardkontrakter, og er beskrevet nærmere nedenfor.

Resultat
Balanse
Kontantstrømpstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

Origination Statkraft Energi AS tilbyr kundene skreddersydde bilaterale kontrakter. Ved å tilpasse kontraktsvilkårene til kundenes individuelle behov, genereres merverdier i forhold til standard børsnoterte kontrakter. Som hovedregel brukes noterte likvide kontrakter som systempris, områdepriser og valuta til å redusere risikoen som handel i strukturerte produkter og kontrakter medfører. Majoriteten av kontraktene i porteføljen har løpetider opptil fem år, men enkelte kontrakter har løpetid til og med 2018.

Pr. 31.12.2008 er virkelig verdi høyere enn anskaffelseskost.

Statkraft Financial Energy Denne porteføljen består av fysiske og finansielle bilaterale samt clearede kontrakter i det nordiske markedet og sikringskontrakter i ulike valutaer. Det handles også med CO₂ og el-sertifikater. Som hovedregel søkes det meste av volumeksponeringen lukket ved å inngå motsvarende standardiserte finansielle kontrakter, slik at porteføljens totale netto eksponering til enhver tid er relativt moderat.

Pr. 31.12.2008 er virkelig verdi høyere enn anskaffelseskost.

Continental Asset Hedges Porteføljen består av sikringskontrakter relatert til Baltic Cable AB, gasskraftverkene og kontinentale eiendeler. Porteføljen består av finansielle og fysiske energikontrakter i det nordiske og det europeiske markedet. Formålet er å sikre prisdifferanser i et tidsperspektiv på 0–5 år. Sikring av risiko knyttet til gasskraftverkene er forwardkontrakter for oljeprodukter, kull, CO₂ samt kraftpris.

Pr. 31.12.2008 er virkelig verdi høyere enn anskaffelseskost.

26

MARKEDSRISIKO,
KREDITT RISIKO,
LIKVIDITETSRISIKO OG
ULYKKE RISIKO

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi eller framtidige kontantstrømmer vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Risikostyringen i Statkraft fokuserer på hele porteføljer av kontrakter.

Generelt er det for både sikrings- og tradingformål etablert interne retningslinjer for grad av eksponering i markedet. Ansvaret for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til organisatorisk uavhengige enheter. Rammene for handel med både finansielle og fysiske kontrakter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig. Fullmaktsbrudd følges opp av ledelsen.

Pris

Nordisk vannkraftportefølje: Statkraft Energi AS handler med ulike fysiske og finansielle instrumenter for inntektssikring. Kontraktshandelen bidrar til å stabilisere selskapets inntekter fra år til år, noe som ansees ønskelig med tanke på den store usikkerheten som ellers er knyttet til de samlede kraftsalgsinntektene. Sikringshandelen, som tar hensyn til selskapets nåværende og fremtidige produksjonsevne, har som formål å sikre en optimal kontraktsposisjon i forhold til foretakets risikoholdning. Statkraft er utsatt for både pris- og mengderisiko, fordi både framtidig pris og tilsig er ukjent. Fullmakter for krafthandel er basert på årlige volumgrenser og forholdet til tilgjengelig produksjon. I tillegg er det etablert egne ageringsstrategier på operativt nivå som også ivaretar risikohensyn basert på en PaR (Profit at Risk) metode med ulike utfallsrom. For risikostyringsformål ser en finansielle og fysiske kontrakter under ett.

Flere kraftkontrakter i den nordiske vannkraftporteføljen, både myndighetsbestemte industrikontrakter og langsiktige industrikontrakter, er indeksert mot prisen på ulike råvarer/metaller (produktprisavhengige kontrakter). Dette bidrar til å sikre at kraftkostnadene i den kraftintensive industrien korrelerer med inntektene. Det eksisterer volumfullmakter knyttet til de produktene en handler i terminmarkedet. Produktprisavhengige kraftkontrakter inngår i den samlede risikomålingen for vannkraftporteføljen.

Trading porteføljer: I risikostyringen for denne porteføljen er VaR (Value at Risk – det maksimale tap en vil kunne bli påført med en gitt sannsynlighet over en gitt periode) det viktigste redskap. Omsatt volum er betydelig, men den økonomiske eksponeringen er til enhver tid begrenset i forhold til sikringshandelen. Fullmakter for krafthandel er basert på beløpsgrenser for eventuelle tap. Risikostyringen er på operativt nivå fokusert på å minimere slike eventuelle tap.

Originationporteføljer: Risikoen ved denne virksomheten sikres i stor grad ved handel i standardkontrakter. Gjenværende økonomisk eksponering er liten i forhold til sikringshandelen og kvantifiseres både med VaR og PaR. Interne begrensninger på disse måltallene brukes for å sikre at eksponeringen ligger innenfor vedtatte retningslinjer. Som hovedregel brukes noterte likvide kontrakter (systempris, områdepriser og valuta) til å redusere risikoen som handel i strukturerte produkter medfører. Risiko i porteføljen er knyttet til eksponering i prisområder, profiler, volatilitet (opsjoner og brukstidskontrakter), temperatur, valuta og CO₂.

Continental Asset Hedges Prisutviklingen i spotmarkedet for kraft, gass, de udeliggende råvarer som kull og olje og CO₂ påvirker inntjeningen i gasskraftvirksomheten. Det foretas sikringshandeler i henhold til gjeldende mandater gjennom å låse inn inntjeningen når kraftprisene relativt til gassprisene pluss CO₂ kostnadene, er attraktive.

Valutarisiko Statkraft Energis valutarisiko er i hovedsak knyttet til kraftsalgsinntekter i valuta. Oppgjørsvaleten for kraftomsetningen på Nord Pool er Euro, og alle kontrakter som inngås over Nord Pool nomineres i Euro. Alle inngåtte kontrakter over Nord Pool har således en eksponering mot Euro. Statkraft AS sikrer Euro-eksponeringen knyttet til kontantstrømmer som følge av sikret kraftsalg (fysiske kontrakter og finansiell handel på Nord Pool).

Eksponering for valutarisiko følges opp løpende av Statkraft AS. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen via konserndirektør for økonomi og finans hvilken valutaeksponering som eksisterer pr. valuta i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien.

Renterisiko Hoveddelen av Statkraft Energis renteeksponering er knyttet til lån. Det er etablert rammer for rentestyling med utgangspunkt i en fordeling mellom flytende og fast rente. Målet er at netto låneportefølje i hovedsak skal være renteeksponert mot flytende rente, men det kan inngås eksponering mot faste renter for inntil 50 % av innlånsporteføljen. Den delen av porteføljen som har fast rente, skal som hovedregel være bundet for mer enn fem år. Det er etablert rammer for maksimal eksponering også mot renter i andre valutaer enn NOK. Løpende vurderinger av hvilke posisjoner som skal inntas skjer pr. valuta, gitt de markedsforhold man ser for valutaen og den helhetlige eksponering man har i valutaen.

Eksponering for renterisiko følges opp løpende av avdeling for risikostyring i finans i Statkraft AS. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør for økonomi og finans.

Det benyttes rente- og valutainstrumenter som ledd i styringen av selskapets rente- og valutaeksponering. Rente- og valuta-bytteavtaler, samt fremtidige renteavtaler, brukes for å oppnå ønsket valuta og rentestruktur på selskapets låneportefølje. Terminkontrakter i valuta anvendes for å sikre kontantstrømmer i utenlandsk valuta og i noen tilfeller for å etablere forpliktelser i valuta som ledd i sikring av valutainvesteringer.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre den annen part et finansielt tap ved å ikke innfri sin plikt. Statkraft Energi AS påtar seg motpartsrisiko ved krafthandel og fysisk salg, ved plassering av overskuddslikviditet og ved handel med finansielle instrumenter.

For finansielle kraftkontrakter som cleares gjennom kraftbørs, antar en ingen motpartsrisiko. For alle andre inngåtte kraftkontrakter fastsettes rammene mot den enkelte motpart med utgangspunkt i en intern kredittrating. Motpartene blir her gruppert i fire ulike klasser. Den interne kredittratingen er basert på finansielle nøkkeltall. Bilaterale kontrakter er underlagt rammer for hver motpart både med hensyn til volum, beløp og varighet. Statkraft Energi AS har også en egen klasse for motparter det ikke handles med av etiske hensyn.

For å redusere kredittrisikoen benyttes i noen tilfeller bankgarantier ved inngåelsen av en avtale. Banken som utsteder garantien må være en internasjonalt ratet forretningsbank. Morselskapsgarantier benyttes også. I slike tilfeller vurderes og kategoriseres morselskapet på ordinær måte. Datterselskapet vil naturlig nok aldri kunne plasseres høyere enn morselskapet. Ved bankgarantier og morselskapsgarantier kan motparten oppgraderes til en høyere klasse i den interne kredittratingen.

Statkraft Energi AS har nettingavtaler med flere av sine motparter innenfor energihandelen. Inngående og utgående kontantstrømmer nettes og skyldneren betaler nettobeløpet til kontraktsmotparten. Oppgjøret skjer vanligvis månedlig.

Plassering av overskuddslikviditet utføres av Statkraft AS og er i hovedsak fordelt på institusjoner med BBB-rating eller bedre. For finansielle instrumenter beregnes et tapspotensial ved manglende oppfyllelse av kontrakten fra motpartens side.

Statkraft Energi AS har gode oppfølgingsrutiner for at utestående fordringer innbetales i henhold til avtale. Aldersfordelte kundelister følges opp kontinuerlig. Hvis en kontraktsmotpart får betalingsproblemer følges særskilte prosedyrer. Historisk har Statkraft Energi AS hatt begrensede tap på fordringer.

Rammene for eksponering mot enkeltmotparter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig. I tillegg kvantifiseres motpartsrisikoen ved å kombinere eksponeringen med sannsynligheten for mislighold for de enkelte motpartene. Den samlede motpartsrisikoen beregnes og rapporteres for alle relevante enheter.

LIKVIDITETSRISIKO

Statkraft Energi AS påtar seg likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelser ikke stemmer overens med den kontantstrømmen som eiendelene genererer, og ved variasjon i sikkerhetskrav knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet (Nord Pool). Statkraftkonsernets langsiktige kredittratinger fra Standard & Poor's og Moody's Investor Service er på henholdsvis BBB+ og Baa1, begge med "stable outlook". Statkraftkonsernet har gode lånemuligheter i det norske og europeiske pengemarkedet og i bankmarkedet. Trekkfasiliteter benyttes for å sikre tilgang til kortsiktig finansiering. Statkrafts trekkfasiliteter er av en størrelse som til enhver tid vil dekke utestående sertifikatgjeld. Det er etablert en garantiramme for å kunne møte betydelige svingninger i sikkerhetskrav overfor Nord Pool knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet. Statkraft har et mål om at likviditetsevnen skal ligge mellom 1,5 og 4. Likviditetsevnen er i denne sammenheng definert som summen av likviditetsbeholdning, kommitterte trekkrettigheter, kassekreditt og prognostiserte innbetalinger de neste seks månedene dividert med prognostiserte utbetalinger de neste seks månedene.

Eksponering for likviditetsrisiko følges opp løpende av avdeling for risikostyring i finans i Statkraft AS. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør for økonomi og finans hvilken eksponering som eksisterer i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien. I tillegg følges eksponering opp gjennom egne måltall for likviditetsreserve med mer som rapporteres til ledelsen som del av konsernets rapportering.

ULYKESRISIKO

Statkraft Energi AS har betydelig risikoeksponering i den operative driften gjennom potensiell skade på egne eiendeler og tapt produksjon samt mulig ansvarskrav som følge av skade på tredjemanns person eller eiendom. Det er etablert forsikringsdekninger som begrenser den negative effekten av de vesentlige risikoeksponeringene. Alle eiendeler i Statkraft Energi AS er forsikret i henhold til gjenanskaffelsesverdi med unntak av forsikring av dammer hvor maksimal erstatning pr. skade er 400 millioner kroner og tunneler hvor maksimal erstatning pr. skade er 100 millioner kroner. Statkraft Energi AS har også vanntapsforsikring, maksimal erstatning er 500 millioner kroner pr. skade.

Resultat
Balanse
Kontantstrømpstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

27

NÆRSTÅENDE PARTER

Driften, produksjonsstyringen og energidisponeringen av konsernets kraftverk i Sverige og Finland er samordnet med Statkrafts kraftverk i Norge gjennom en driftsavtale med Statkraft Energi AS. Statkraft Energi AS har i tillegg driftsansvar for konsernets norske vindmøllesekskaper og kraftverkene i Nepal og Laos.

Forvaltningen av SFE porteføljen og Continental Asset Hedges porteføljen utføres av henholdsvis Statkraft Financial Energy AB og Statkraft Markets GmbH.

Statkraft Energi AS kjøper administrasjon, kontorservice og IT-service fra Statkraft AS. Administrasjon av Statkraft Carbon Invest AS utføres av Statkraft Energi AS.

Statkraft Energi AS har et samarbeid med Trondheim Energi Kraft AS innen energidisponering og tilhørende støttefunksjoner. Samarbeidet er regulert gjennom en kraftkjøpsavtale.

Statkraft Energi AS har en tollingavtale med Naturkraft AS. Statkraft AS eier 50 % av Naturkraft AS.

Statkraft Energi AS har inngått avtaler om kraftkjøp fra konsernselskapene Knapsack Power GmbH og Kraftwerkgesellschaft Herdecke mbH & Co. Statkraft Markets GmbH videregir fysisk kraft fra kraftverkene i det tyske markedet.

Avtalene er inngått til markedsmessige vilkår.

Revisors
beretning

Deloitte.

Deloitte AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
0213 Oslo
Telefon: 23 27 90 00
Telefax: 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Statkraft Energi AS

REVISJONSBERETNING FOR 2008

Vi har revidert årsregnskapet for Statkraft Energi AS for regnskapsåret 2008, som viser et overskudd på kr 4,643 millioner. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrøppstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet, er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 16. mars 2009
Deloitte AS

Aase Aa. Lundgaard
statsautorisert revisor

Audit, Tax & Legal, Consulting, Financial Advisory.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu

Org.no.: 980 211 282

Statkraft

STATKRAFT SF
ÅRSRAPPORT

2008

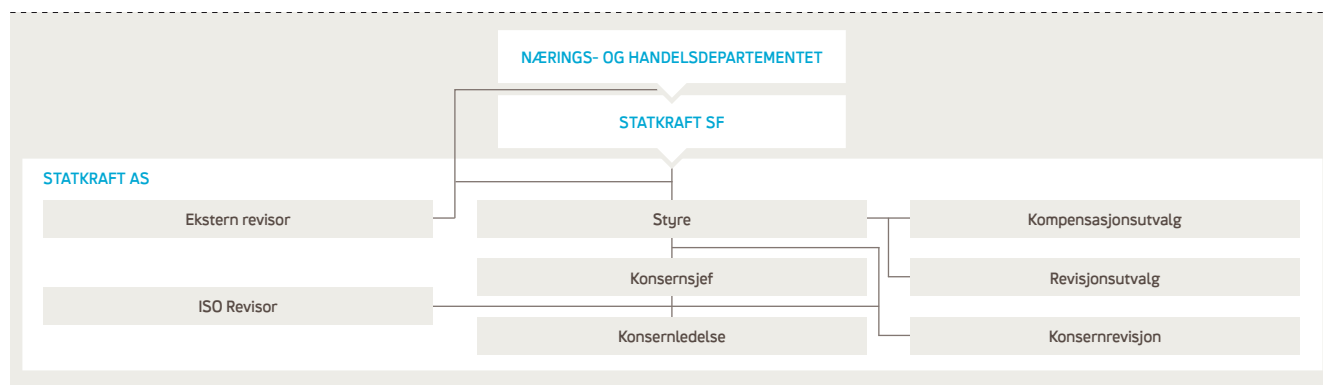
TYSSO II ER ET AV KRAFTVERKENE SOM INNGÅR I
TYSSEFALDENE I SØRFJORDEN I HORDALAND. DET HAR
VÆRT DREVET KRAFTPRODUKSJON I TYSSEDAL SIDEN
1908, NOE SOM HAR DANNET GRUNNLAGET FOR UTVIKLING
AV INDUSTRI SAMFUNNENE INNERST I SØRFJORDEN.

GJENGITT MED TILLATELSE FRA GOOGLE MAPS

Virksomheten i Statkraft SF

Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

Statkraft SFs formål er å eie alle aksjene i og gi lån til Statkraft AS. I tillegg har Statkraft SF enkelte eiendeler som av formelle årsaker ikke kan eies av Statkraft AS. Dette gjelder kraftverk som er hjemfalt og utleid eller som ved hjemfall vil tilfalle Statkraft, samt enkelte utenlandsengasjementer (Asian Power Invest AB og Nordic Hydropower AB).

Konsernregnskapet til Statkraft SF vil, med unntak av de tilbakeholdte eiendelene og enkelte poster på passivasiden, være identisk med konsernregnskapet for underkonsernet Statkraft AS. For øvrig vises det til årsrapporten for Statkraft AS.

Styrets årsberetning

2008 ble et ekstraordinært år for Statkraft. Avtalen med E.ON AG om bytte av Statkrafts aksjer i E.ON Sverige AB mot aktiva og aksjer i E.ON AG ble gjennomført ved utgangen av året og gjør Statkraft til Europas største produsent av fornybar energi. Industrikraftavtalene med Boliden Odda befester Statkrafts rolle som den største og viktigste kraftleverandøren til den kraftkrevende industrien i Norge. Avtalen om økt eierandel i SN Power underbygger Statkrafts ambisjoner om å utvikle rollen som global nisjeaktør innenfor vannkraft og annen fornybar energi. I tillegg til en betydelig bokført gevinst fra byttehandelen med E.ON AG, hadde Statkraft et sterkt resultat fra underliggende drift. Det gode resultatet skyldes høyere kraftpriser, økt produksjon, effektiv drift og gode resultater fra sikringsaktivitetene. Ikke minst skyldes de gode resultatene en betydelig innsats fra de ansatte.

VIKTIGE HENDELSER

Statkraft og E.ON AG gjennomførte 31. desember 2008 en byttehandel som innebar at E.ON AG overtok Statkrafts aksjepost på 44,6 % i E.ON Sverige AB samt et vannkraftverk i Sverige i bytte mot 40 vannkraftverk og fem fjernvarmeanlegg i Sverige, to gasskraftverk og 11 vannkraftverk i Tyskland, tre vannkraftverk i Storbritannia, samt en gasslagerkontrakt og en kraftleveringsavtale. I tillegg fikk Statkraft 4,17 % av aksjene i E.ON AG. Transaksjonen hadde en total verdi på om lag 44 milliarder kroner, og ga Statkraft en bokført gevinst på 25 591 millioner kroner i fjerde kvartal. Transaksjonen hadde begrenset likviditetsmessig effekt.

Statkraft og Norfund ble i november enige om en ny eierstruktur for SN Power. Statkraft økte dermed eierandelen til 60 % med virkning fra 13. januar 2009. I tillegg ble aksjønæravtalen reforhandlet og Statkraft fikk en opsjon på å kjøpe seg opp til 67 % til markedspris senest i 2015. Norfund fikk en opsjon på å selge seg helt eller delvis ut i samme periode. Samtidig ble det etablert et eget selskap for satsing i Afrika og Mellom-Amerika, hvor Norfund går inn som direkte eier sammen med SN Power.

Statkraft og Agder Energi inngikk i august en avtale om å etablere selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA. Selskapsetableringen innebærer at Statkraft og Agder Energi går

sammen om en felles satsing på landbasert vindkraft i Norge.

Statkraft og Boliden Odda inngikk i oktober to langsiktige, kommersielle industrikraftavtaler for perioden 2009 til 2030. Leveransen på om lag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft har inngått siden 1998. Som et ledd i avtalen vil Statkraft overta aksjene til Boliden Odda i AS Tyssefaldene og Statkrafts eierandel vil øke til 60,17 %. Avtalen trer i kraft så snart blant annet skattemessige forhold blir avklart.

Leirfossene kraftverk i Trondheim åpnet ble åpnet i oktober. Det nye vannkraftverket erstatter to gamle kraftverk og øker den årlige produksjonen fra 150 GWh til 193 GWh.

Gasskraftverket i Knapsack i Tyskland med en installert effekt på 800 MW ble satt i kommersiell drift 16. januar 2008.

Statkraft og partneren Catamount Energy Corp. besluttet i mars 2008 å bygge ut vindparken Blaengwen i Wales. Parken vil få en installert effekt på 23 MW. Byggearbeidene startet høsten 2008 og forventes ferdigstilt tidlig i 2010. Statkraft overtok Catamounts eierandel i mars 2009 og ble dermed ene-eier av prosjektet.

Statkraft fikk i juni sammen med en av sine øvrige partnere i Storbritannia konsesjon til

å oppføre 20 vindmøller ved Oban på Skottlands vestkyst. Vindparken Carraig Gheal vil få en installert effekt på mellom 46 og 60 MW.

Statkraft og det østerrikske energikonsernet EVN signerte i desember en konsesjonsavtale for vannkraftutbygging i Albania. Gjennom et felleseid selskap planlegges det å bygge tre kraftverk med en samlet installert effekt på 340 MW, og en forventet årlig produksjon på 1 TWh. Prosjektet ventes gjennomført innen 2016.

For å kunne gjennomføre Statkrafts strategi om fortsatt lønnsom vekst innen miljøvennlig og fleksibel kraftproduksjon fremmet Statkrafts styre i februar 2009 forslag overfor staten som eier om å styrke egenkapitalen med 8 milliarder kroner samt å justere utbyttepolitikken til å ligge mellom 50 og 75 %.

ØKONOMISKE RESULTATER¹

For å sikre en bedre forståelse av Statkrafts underliggende drift er urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter i konsernet og tilknyttede selskaper holdt utenfor i den finansielle gjennomgangen for konsernet og segmentene. Mer informasjon om disse postene finnes i avsnittet "Poster holdt utenfor underliggende resultat".

Årsresultat I 2008 ble resultatet 11 857 millioner kroner før skatt (9349 millioner kroner) og 8365 millioner kroner etter skatt

¹ Tall i parentes viser sammenlignbare tall for 2007.

(7169 millioner kroner). Resultatforbedringen skyldes i hovedsak høyere kraftpriser og produksjon, men dette ble til en viss grad motvirket av betydelig høyere finanskostnader, lavere bidrag fra tilknyttede selskaper og høyere skattekostnad.

Avkastning Målt ved ROACE – driftsresultatet i forhold til gjennomsnittlig sysselsatt kapital – viser konsernet en avkastning på 26,4 % i 2008 (17,8 %). Økningen på 8,6 %-poeng skyldes primært høyere driftsresultat som følge av høyere kraftpriser og produksjon.

Avkastningen på egenkapitalen var 17,3 % etter skatt (15,8 %), og total kapitalavkastningen etter skatt var 10,0 % (8,6 %).

Driftsinntekter Gjennomsnittlig systempris i det nordiske markedet var høyere i 2008 enn i 2007, og økte med 16,8 EUR/MWh til 44,7 EUR/MWh. Det er 3,8 EUR/MWh lavere enn rekordprisene i 2006. Nedbøren var over normalen i Norge i 2008 og forbruket høyt til tross for relativt varmt vær. Gjennomsnittlig månedspris var i 2008 høyere enn året før i alle årets måneder med unntak av desember. Gjennomsnittlig spotpris i Tyskland var også betydelig høyere i 2008 enn i 2007, og økte med 27,8 EUR/MWh til 65,8 EUR/MWh. Med unntak av november var prisen høyere enn året før i alle måneder i 2008.

Konsernet hadde brutto driftsinntekter på 25 465 millioner kroner i 2008 (17 950 millioner kroner). Økningen på 42 % skyldes høyere priser og at produksjonen økte fra 44,9 TWh i 2007 til 53,4 TWh i 2008. Av produksjonsøkningen på 8,5 TWh bidro gasskraft i Tyskland med 4,1 TWh, mens den resterende økningen primært er knyttet til vannkraft i Norge. Høyere priser og produksjon medførte at netto fysisk spotsalg økte med 7199 millioner kroner, tilsvarende 132 %. Høye priser påvirket også inntektene fra sluttbrukervirksomheten som økte med 27 % til 4305 millioner kroner. Inntektene fra sikringsaktivitetene var noe lavere enn de historisk gode resultatene fra 2007, og bidro med 1221 millioner kroner i 2008.

Kraftsalg til industrien på politisk bestemte kontrakter utgjorde 8,3 TWh, som gir en estimert mindreverdi på 1438 millioner kroner i forhold til salg av kraftvolumet til spotpris.

Andre driftsinntekter utgjorde 1260 millioner kroner i 2008 (1406 millioner kroner). Nedgangen skyldes at det i 2007 ble inntektsført forsikringsoppgjør for Svartisen og dagbøter relatert til forsinket ferdigstilling av gasskraftverkene.

Energikjøp utgjorde 4416 millioner kroner i 2008 (2680 millioner kroner). Økningen skyldes primært kjøp av gass til gasskraftverkene.

Kostnadene til overføring av kraft var 1337 millioner kroner (948 millioner kroner). Økningen skyldes at de variable delene av overføringstariffen økte som følge av høyere overføringsvolum og priser.

Netto driftsinntekter utgjorde 19 712 millioner kroner (14 322 millioner kroner).

Driftskostnader Driftskostnadene var 7229 millioner kroner i 2008 (6182 millioner kroner), en økning på 17 % fra 2007.

Lønnskostnadene økte med 250 millioner kroner til 1854 millioner kroner. Økningen er primært knyttet til økt aktivitet, ordinær lønnsutvikling samt økte avsetninger for pensjonsforpliktelse.

Økningen i avskrivningene på 257 millioner kroner er hovedsakelig knyttet til gasskraftverket i Knapsack. Totale avskrivninger i 2008 var 1913 millioner kroner.

Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter økte med 96 millioner kroner hovedsakelig som følge av økt beregningsgrunnlag for eiendomsskatt i Norge og Sverige. Totalt utgjorde eiendomsskatt og konsesjonsavgifter 1130 millioner kroner.

Andre driftskostnader utgjorde 2640 millioner kroner. Økningen på 752 millioner kroner er primært knyttet til gasskraftverkene som bidrar med 350 millioner kroner. Resterende økning er knyttet til øvrig ny virksomhet, prosjektutvikling samt generell økt aktivitet.

Driftsresultat Driftsresultatet var 12 176 millioner kroner (8140 millioner kroner), en forbedring på 50 % fra 2007.

Resultatandeler fra tilknyttede selskaper Resultatandelene fra konsernets tilknyttede selskaper var 2190 millioner kroner i 2008 (2682 millioner kroner), en nedgang på 18 %.

284 millioner kroner av nedgangen relaterer seg til E.ON Sverige og har sammenheng med bytteavtalen med E.ON AG. I perioden fra styret i Statkraft vedtok å gå videre med bytteavtalen, 18. juni 2008, til gjennomføringstidspunktet, 31. desember 2008, ble ikke resultatandeler fra E.ON Sverige resultatført. Ikke resultatført andel inngår som en del av gevinsten som ble resultatført ved gjennomføringen av salget 31. desember 2008.

Resultatene i Telenor Cinclus har vært svakere enn forventet og Skagerak Energi har innarbeidet en resultatandel med et underskudd på 239 millioner kroner for 2008. Som følge av denne svært negative utviklingen pågår et omfattende arbeid med å restrukturere selskapet sammen med majoritetseier Telenor. Styret understreker at det har vist seg utfordrende å engasjere seg i virksomhet som ligger i utkanten av konsernets kjernevirksomhet.

Finansposter Netto finansposter utgjorde -2510 millioner kroner i 2008 (-1472 millioner kroner).

Finanskostnadene økte med 1419 millioner kroner i 2008 sammenlignet året før. I hovedsak skyldes dette realisert netto tap på tidligere inngåtte valutakontrakter i kombinasjon med økte rentekostnader på gjelden som følge av både høyere markedsrenter og økt gjennomsnittlig gjeld.

Finansinntektene økte med 411 millioner kroner i forhold til 2007. Gjennomsnittlig likviditet var lavere i 2008, mens økte markedsrenter medførte økt avkastning på porteføljen.

Konsernet har tre låneporteføljer i henholdsvis norske kroner, svenske kroner og euro. Porteføljene har både flytende og fast rente med en andel på 78 % i flytende rente. I 2008 var gjennomsnittlig løpende rente 6,6 % på lån i norske kroner, 4,9 % på lån i svenske kroner og 5,3 % på lån i euro.

Statkraft hadde i 2008 flere regnskapsmessige valuta- og rentesikringsforhold som reduserte volatiliteten i resultatregnskapet. Investeringen i E.ON Sverige var valutasisikret mot endringer i svenske kroner, eurolån var verdisisikret mot endringer i markedsrentene og en større kontrakt i euro var sikret mot

endringer i valutakursen (kontantstrømsikring).

Kapitaltilgangen er redusert som følge av den finansielle krisen og det er begrenset tilgang på likviditet både i verdipapirmarkedet og gjennom lån fra banker. Statkraft har gjennom krisen hatt god tilgang på kapital gjennom sertifikatmarkedet, men opplever stor usikkerhet i markedet. Gjennom det siste året har Statkraft økt sine trekkfasiliteter med 3 milliarder kroner og har nå til sammen 8,45 milliarder kroner i trekkfasiliteter som ikke har vært brukt.

Statkraft har inngått avtaler med sine finansielle motparter om avregning av verdimessige endringer i rente- og valutakurser slik at motpartsrisiko som følge av derivatkontrakter er begrenset til en ukes verdiendring.

Statkraft plasserer tidvis større beløp i banker, spesielt i forkant av store utbetalinger. Motpartene følges opp kontinuerlig for å redusere risiko for tap.

Poster holdt utenfor underliggende resultat Totalt utgjorde urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter etter skatt 25 165 millioner kroner i 2008 (-398 millioner kroner).

Urealiserte verdiendringer energikontrakter var 4283 millioner kroner i 2008 (-739 millioner kroner). Konsernets kontrakter er blant annet indekstert mot ulike råvarer, valutaer og indekser og ved utgangen av året var det særskilt stigende dollarkurs som påvirker de urealiserte verdiendringene for kontraktene.

Urealiserte verdiendringer for tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet utgjorde totalt -753 millioner kroner i 2008 (279 millioner kroner).

Urealiserte verdiendringer valuta og rente utgjorde -3102 millioner kroner i 2008 (227 millioner kroner). Verdiendringene skyldes både urealiserte valutaeffekter på gjeld i svenske kroner og euro og valutaeffekter på interne lån, samt urealiserte effekter på valutasikring av fremtidige eurokontantstrømmer. Dette er et resultat av at den norske kronen har svekket seg mot den svenske kronen og euro med henholdsvis 6,4 % og 22,5 % i 2008. Endring i verdien på rentederivater bidro imidlertid positivt.

Engangsposter som det er korrigeret for i beregningen av underliggende resultat beløper seg til 25 433 millioner kroner i 2008 (-309 millioner kroner). Hele beløpet i 2007 og -68 millioner kroner i 2008 er relatert til utbedringskostnader i E.ON Sverige i forbindelse med storm i henholdsvis januar 2007 og januar/februar 2008.

I 2005 ble det foretatt nedskrivninger av vindparkene på Smøla og Hitra. Disse ble reversert i fjerde kvartal 2008, og engangsposten beløper seg til 307 millioner kroner. Reverseringen av nedskrivningen skyldes oppdaterte prisforutsetninger, et bredere erfaringsgrunnlag for å estimere produksjonen, samt at levetiden for vindparkene er noe forlenget.

Som følge av en betydelig reduksjon i tildelte CO₂-kvoter for perioden 2008-2012 for gasskraftverket på Kårstø, ble investeringen i Naturkraft nedskrevet med 397 millioner kroner i fjerde kvartal 2008.

I forbindelse med byteavtalen med E.ON AG bokførte Statkraft en gevinst på 25 591 millioner kroner i fjerde kvartal 2008 som er holdt utenfor underliggende resultat.

Skatt Skattekostnad av underliggende resultat utgjorde 3492 millioner kroner (2180 millioner kroner), tilsvarende en effektiv skattesats på 29,5 % (23,3 %). Effekten av urealiserte verdiendringer og engangsposter på skattekostnaden var 696 millioner kroner i 2008 (-144 millioner kroner).

Regnskapsmessig skattekostnad utgjorde 4186 millioner kroner i 2008 (2037 millioner kroner).

I 2008 utgjorde grunnrenteskatten 1883 millioner kroner (758 millioner kroner), tilsvarende 45,0 % av konsernets totale skattekostnad (37,2 %). Økningen i grunnrenteskattens andel av konsernets totale skattekostnad var et resultat av høyere produksjon og områdepriser.

Skattekostnaden for 2007 var påvirket av endringer i regelverket for grunnrentebeskatning. For 2007 ga endringene en positiv nettoeffekt i form av redusert regnskapsmessig skattekostnad på 525 millioner kroner, noe som hovedsakelig skyldes at flere kraftverk enn tidligere kom i skatteposisjon. Kombinert med en økt skattesats ga dette en høyere

negativ fremførbar grunnrenteinntekt og dermed en økning i regnskapsført utsatt skattefordel.

Kontantstrøm og kapitalforhold Den operasjonelle virksomheten ga en kontantstrøm på 8571 millioner kroner i 2008 (4396 millioner kroner). Endringer i kortsiktig og langsiktig kapitalbinding ga en negativ likviditetseffekt på 1432 millioner kroner (327 millioner kroner), mens utbytte fra tilknyttede selskaper beløper seg til 2607 millioner kroner (1448 millioner kroner). Netto kontantstrøm fra virksomheten ble dermed 9746 millioner kroner (6171 millioner kroner).

Investeringene beløper seg til 3046 millioner kroner (4002 millioner kroner), og knytter seg primært til vedlikehold, kapasitetsøkning og investeringer i andre foretak. De største postene er kapitalinnskudd i SN Power og Energy Future Invest AS på henholdsvis 200 millioner kroner og 137 millioner kroner, samt investeringer i Leirfossene kraftverk på 105 millioner kroner og kjøp av aksjer i vind-selskapet Arise AB for 73 millioner kroner.

Opptak av ny gjeld var 6525 millioner kroner, hvorav 5570 millioner kroner i sertifikatlån, mens nedbetaling av gjeld utgjorde 7551 millioner kroner. I tillegg ble det utbetalt utbytte og konsernbidrag på 6757 millioner kroner.

Netto likviditetsendring i 2008 var negativ med 1083 millioner kroner, og konsernets likviditetsbeholdning var 2290 millioner kroner ved utgangen av perioden mot 3344 millioner kroner ved inngangen til året.

Rentebærende gjeld utgjorde 43 541 millioner kroner ved utgangen av 2008, mot 40 034 millioner kroner ved utgangen av året før. Nettoøkningen skyldes en kraftig svekkelse av den norske kronen mot slutten av 2008. Rentebærende gjeldsgrad var 38,3 % mot 49,0 % ved utgangen av 2007. Nedgangen på 10,7 %-poeng skyldes at den regnskapsmessige egenkapitalen økte som en følge av at den betydelige verdøkningen på Statkrafts aksjer i E.ON Sverige ble realisert i forbindelse med byttehandelen med E.ON AG. Andelen gjeld i euro økte i 2008, mens andelen gjeld i svenske kroner ble redusert tilsvarende. Dette ble gjort for å tilpasse gjelden til økte euroinvesteringer i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG. Et overordnet mål for finansiering av

Statkraft er å etablere og vedlikeholde finansiell fleksibilitet, og sikre en jevn fordeling av forfall på gjelden. Låneforfallene har nå en balansert profil. Forfallene i de kommende årene er imidlertid betydelige.

Omløpsmidler, utenom likviditetsbeholdning, var 25 506 millioner kroner og kortsiktig rentefri gjeld var 19 732 millioner kroner ved utgangen av 2008. Herav utgjør derivater henholdsvis 12 806 millioner kroner og 11 299 millioner kroner, mot henholdsvis 8326 millioner kroner og 12 454 millioner kroner ved utgangen av 2007.

Ved utgangen av 2008 hadde Statkraft en egenkapital på 70 221 millioner kroner (41 650 millioner kroner). Dette tilsvarer 48,3 % av totalkapitalen. Økningen på 10,6 %-poeng fra inngangen av året skyldes økning i egenkapitalen som følge av byttehandelen med E.ON AG.

Fortsatt drift I samsvar med regnskapslovens krav bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

STATKRAFTS VIRKSOMHET

Statkraftkonsernet var i 2007 Europas 14. største kraftprodusent, men den største produsenten av fornybar energi i Europa. Konsernet produserer og utvikler vannkraft, vindkraft, gasskraft og fjernvarme, og er en betydelig aktør på de europeiske energibørserne med spisskompetanse innen fysisk og finansiell krafthandel. Statkraft har også en betydelig satsing på innovasjon og utvikling av solkraft, marin energi, saltkraft og andre nye, miljøvennlige energiløsninger. Konsernet leverer strøm og varme til om lag 600 000 kunder og har cirka 270 000 nettkunder, og er den største leverandøren av kraft til norsk prosessindustri. Utenfor Europa er Statkraft engasjert i kraftproduksjon og utvikling av ny produksjon gjennom datterselskapet SN Power. Konsernet har også eierandeler i andre energiselskaper både i Norge og Norden, samt en eierpost på 4,17 % i det tyske energiselskapet E.ON AG.

For å sikre en god struktur for fortsatt vekst og lønnsomhet reorganiserte Statkraft konsernets operative struktur med virkning fra 1. juli 2008. I forbindelse med implementeringen av den nye styringsstrukturen har Statkraft valgt å implementere IFRS 8 tidligere enn 1. januar 2009 som er påkrevd.

IFRS 8 grupperer segmentene i tråd med hvordan virksomheten er organisert for interne styringsformål, og utgangspunktet er at den informasjonen som ledelsen benytter til å ta beslutninger internt også skal reflekteres i segmentrapporteringen. Den nye organisasjonsformen ble valgt for å møte de store endringene som følger av økt vekst og internasjonalisering. Hensikten er å få en mer fleksibel og dynamisk organisasjon der nye prioriteringer og vekstområder kan løftes opp og bli synliggjort som egne forretningsenheter med tydelige resultatansvar. Samtidig legges grunnlaget for en god ledelses- og styringsstruktur.

Statkrafts virksomhet er nå organisert i seks segmenter – Produksjon og marked, Vindkraft, Nye vekstmarkeder, Skagerak Energi, Kunder og Industrielt eierskap. I tillegg kommer Annet, som inkluderer Sørøst-Europa vannkraft, Solkraft, Småskala vannkraft, Innovasjon og vekst, samt investeringen i E.ON Sverige AB, konsernfunksjoner og elimineringer. Aksjeposten i E.ON Sverige ble solgt til E.ON AG 31. desember 2008. Fra 31. desember 2008 inngår aksjeposten på 4,17 % i E.ON AG i Annet.

Produksjon og marked er det største segmentet og består av drift og vedlikehold av vannkraftanlegg i Norden, gasskraftverk i Europa og fysisk og finansiell handel i Europa. Disse forretningsenheterne er organisert i ett segment på grunn av den tette integrasjonen mellom drift, vedlikehold og energidisponering. Satsningen innenfor utvikling, bygging og eieroppfølging av vindkraft, samt utvikling av nye vekstmarkeder i områder utenfor Europa, vil følges opp særskilt av ledelsen og rapporteres og vises som egne segmenter i henholdsvis Vind og Nye vekstområder. Virksomheten i Skagerak Energi følges opp som en samlet aktivitet av ledelsen og rapporteres som et eget segment. I segmentet Kunder inngår nett-, fjernvarme- og kraftsalgsvirksomhet som er eid av Trondheim Energi, mens Industrielt eierskap omfatter eierandelene i BKK. Agder Energi og Fjordkraft.

Strategi og visjon

Visjon Statkraft oppdaterte i 2008 sin visjon:

Som ledende i Europa innen fornybar energi, vil vi møte verdens behov for renere energi.

Selskapet vil gjennom sin kompetanse og erfaring bidra til å møte verdens klima- og energitutfordringer.

Strategi I 2008 utarbeidet Statkraft en ny strategi for årene frem til 2015. Strategien legger opp til fortsatt lønnsom vekst både nasjonalt og internasjonalt innen miljøvennlig og fleksibel kraftproduksjon.

Den nye strategien angir tre hovedretninger for videre utvikling.

Industriell utvikler i Norge Statkraft er den viktigste aktøren i arbeidet med å tilføre ren energi til forbrukere og virksomheter i Norge, og skal være en aktiv pådriver i utviklingen av kraftbransjen i Norge, og gjennom det skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra til å møte behovet for mer ren energi.

De store verdiene knyttet til vannkraftverkene skal forvaltes på en ansvarlig måte. Ambisjonene er å vokse videre gjennom utvikling av ny vann- og vindkraft og møte industriens behov for langsiktige kraftavtaler. Nye vekstområder skal utvikles, i tillegg til å utvikle virksomheten innen nett, kraftsalg og fjernvarme samt eierposisjonene i andre kraftselskaper.

Europeisk svingprodusent Statkraft skal videreutvikle integrerte markedsoperasjoner ved å etablere en sterk posisjon innen regulerbare aktiva i Vest-Europa.

Eksisterende kraftverk skal utvides og rustes opp, og fleksibiliteten i kraftverkene skal utnyttes til å forsyne markedet med miljøvennlig kraft når svingningene i etterspørsel og priser gjør det attraktivt. Spisskompetanse innen markedsanalyse, energidisponering, handel med energiprodukter samt drift og vedlikehold skal utnyttes og videreutvikles.

Grønn global utvikler Det er et stort behov for utvikling av fornybar kraft for å møte verdens energi- og klimautfordringer. Dette gir kommersielle muligheter, og Statkraft etterstreber å etablere en sterk nisjeposisjon innen internasjonal vannkraft og fornybare energikilder i Europa.

Vi skal vokse innen vannkraft i Sørøst-Europa og i utvalgte land i Asia, Sør-Amerika og Afrika, øke satsingen innen land- og havbasert vindkraft og etablere grunnlag for vekst innenfor solkraft og marin energi.

Eierstyring og selskapsledelse Statkrafts prinsipper for eierstyring og selskapsledelse klargjør rollefordelingen mellom eier, styre og daglig ledelse. Statkraft følger "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" så langt den passer selskapets organisasjonsform og eierskap. Anbefalinger knyttet til likebehandling av aksjeeiere, fri omsettelighet av aksjer og generalforsamling er ikke relevante for Statkraft som ikke er børsnotert og har staten som eneste eier.

Statkraft har et revisjonsutvalg som forbereder styrets behandling av oppgaver knyttet til finansiell rapportering, intern kontroll og revisjon. Et kompensasjonsutvalg forbereder styrets behandling av lønn og andre ytelser til konsernsjefen, i tillegg til prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, insentivordninger og pensjonsvilkår for selskapets ansatte.

Styrets arbeid Det var ingen endringer i styrets sammensetning i 2008. Styreleder og styremedlemmene i Statkraft SF er også utnevnt til styreleder og styremedlemmer i Statkraft AS. Styret avholdt gjennom året fire styremøter. Styret foretok i 2008 en ny behandling av konsernets strategi.

Ved siden av å følge den løpende driften var en vesentlig del av styrets arbeid i 2008 knyttet til byttehandelen med E.ON AG og avtalen med Norfund om ny eierstruktur for SN Power.

Risiko og internkontroll De viktigste risikoene for Statkraft er knyttet til markedsoperasjoner, finansforvaltning, driftsaktiviteter og rammebetingelser. Håndteringen av risiko er viktig for verdiskapingen og er en integrert del av alle forretningsaktiviteter. Dette følges opp innenfor den respektive enhet gjennom prosedyrer for overvåking av risiko og tiltak for risikoavlastning.

Det er betydelig volum- og prisrisiko i forbindelse med produksjon og handel med kraft. I det nordiske kraftmarkedet har nedbørsforhold og vintertemperaturer stor betydning og medfører betydelige svingninger i både priser og produksjonsvolumer. I tillegg påvirkes kraftprisene av gass-, kull- og oljepriser, samt priser på CO₂-kvoter. Gasskraftproduksjonen er i tillegg direkte eksponert mot både gass, olje og CO₂. Statkraft håndterer denne markedsrisikoen ved å handle fysiske

og finansielle instrumenter i flere markeder. Den økte integreringen av energimarkedene har stor betydning for forretningsmodeller og håndtering av risiko, og det legges stor vekt på å se de ulike markedene i sammenheng. Det er etablert interne fullmakter og rammer for all handelsvirksomhet som følges opp løpende.

Den sentrale finansfunksjonen samordner og ivaretar den finansielle risikoen knyttet til valuta, renter og likviditet. De viktigste instrumentene i styringen er terminkontrakter i valuta, rentebytteavtaler og terminavtaler for renter. Valuta- og renterisikoen reguleres gjennom mandater. Det er videre gitt rammer for likviditets- og motpartsrisiko. Markedsrisikoen og den øvrige finansielle risikoen, samt eksponering i forhold til mandatene, følges opp av uavhengige middle office-funksjoner og rapporteres jevnlig til konsernledelsen og styret.

Den operasjonelle risikoen håndteres i hovedsak ved hjelp av detaljerte prosedyrer, beredskapsplaner og forsikring. Det er også etablert et omfattende system for å kartlegge, registrere og rapportere farlige forhold, uønskede hendelser og skader, og disse analyseres fortløpende.

Annen risiko er primært knyttet til generelle rammebetingelser og politiske beslutninger. Klimaendringer kan medføre både trusler og muligheter, og har betydning for alle risikoene beskrevet ovenfor. Statkraft er derfor svært opptatt av hvilke konsekvenser klimaendringer kan ha.

Statkrafts styre legger vekt på å ytterligere styrke internkontrollen i konsernet. Det er etablert et styringssystem som samler alle styrende dokumenter og som legger til rette for en mer effektiv, systematisk og enhetlig styring av konsernet med tilstrekkelig formalisering, dokumentasjon og etterrettelighet. Det utarbeides nå et internkontrollsystem som vil bestå av risikovurdering, kontrolltiltak og oppfølging av etterlevelse. Systemet planlegges ferdigstilt innen utgangen av 2009. Status for etterlevelse av styringssystemet inngår som en del av ledelsens gjennomgang i henhold til ISO 9000- og ISO 14000-sertifiseringene.

Finansuroen i siste halvdel av 2008 har direkte betydning for Statkrafts finansielle

risiko og indirekte betydning for priser og strukturelle endringer i viktige markeder. Den økte risikoen håndteres innenfor rammeverket for finansiell risiko, men med større oppmerksomhet og tettere oppfølging enn tidligere.

Forretningsprinsipper Forretningsprinsippene beskriver bærekraftig verdiskaping, etisk forretningsdrift, sikker og sunn bedriftskultur samt kontinuerlig forbedring. Når ulike hensyn må veies mot hverandre gjelder følgende prioriteringer:

1. Sikre liv og helse
2. Sikre miljø
3. Sikre mot tap av tillit i marked og samfunn
4. Sikre mot økonomisk tap
5. Sikre forretningskritiske systemer

Forretningsprinsippene er styrende for Statkraftkonsernets virksomhet og skal gjelde for konsernets medarbeidere på alle nivåer, samt for konsulenter, leverandører og andre som opptrer på vegne av Statkraft eller er forretningspartner til konsernet.

BÆREKRAFTIG VERDISKAPING

Etisk forretningsdrift Konsernet vektlegger betydningen av god forretningsskikk, og selskapets etiske retningslinjer gjelder for medarbeidere og alle som opptrer på vegne av konsernet. Statkraft oppfordrer medarbeidere til å varsle om kritikkverdige forhold. Konsernrevisjonen er uavhengig varslingskanal med rett og plikt til å rapportere til styret. Retningslinjer som beskriver arbeidsgivers plikter ved mottatt varsling ble utarbeidet i 2008.

Som følge av etablering i nye markeder ble innsatsen innenfor etikkområdet styrket i 2008. Økt fokus innebærer blant annet opprettelse av et etikkprogram som omfatter revisjon av prinsipper og retningslinjer for etikk, opplæringsprogram for alle ansatte samt styrking av etikktemaet i konsernets lederutviklingsprogram.

Samfunnsansvar Statkraft har fokus på fornybar energi og klimautfordringer, og arbeider med å utvikle ny produksjonskapasitet som kan bidra til langsiktig og sikker energiforsyning også i fremtiden. Konsernet legger stor vekt på operasjonell sikkerhet og beredskap mot alvorlige uforutsette hendelser.

Statkrafts totale økonomiske verdiskaping utgjorde 43 566 millioner kroner i 2008. Av dette blir 10 000 millioner kroner tilbakeført til eier som utbytte og konsernbidrag. Skatter og avgifter til stat og kommuner utgjorde 5524 millioner kroner. Statkrafts samlede investeringer i 2008 var 2573 millioner kroner, hvorav 1758 millioner kroner i Norge og 815 millioner kroner utenfor Norge. 46 % av investeringene var knyttet til utvidelse av produksjonskapasiteten.

Miljøforhold Det ble registrert ett alvorlig miljøbrudd i konsernet i 2008. 27. juli fikk en strekning i Surna elv sterkt redusert vannføring i 3,5 timer etter en uforutsett stans i Trollheim kraftverk. Hendelsen medførte stranding av cirka 20 000 yngel av laks og sjøørret. Statkraft har bidratt til etablering av to fond med formål å styrke lakse- og sjøørrestammene i Surna. Statkraft har tidligere vedtatt å installere omløpsventil i Trollheim kraftverk. Etter planen vil ventilen være ferdig montert og settes i drift våren 2010. Sjansen for uønskede utfall og reduksjon i vannføringen i Surna elv vil da bli betydelig redusert.

Det ble i tillegg registrert 27 mindre alvorlige miljøbrudd i 2008. De fleste av disse oppsto i forbindelse med kortvarige brudd på kravene til minstevannføring og mindre oljeutslipp.

Statkrafts klimagassutslipp utgjorde 1 605 000 tonn i 2008. Dette er en økning fra 292 000 tonn i 2007, hvilket reflekterer at 2008 var det første hele året hvor CO₂-utslipp fra gasskraftverket i Knapsack i Tyskland er inkludert i regnskapet.

Konsernet vil kjøpe klimakvoter i det frivillige CO₂-kvotemarkedet for å nøytralisere klimagassutslipp fra drivstofforbruk, tjenestereiser og uhellsutslipp i 2008 for den delen av virksomheten som ikke er underlagt pliktige kvoteordninger.

I 2008 var elektrisitetsbruken i Statkraft 828 GWh. All elektrisitetsbruk i konsernet er sertifisert fornybar i henhold til RECS (Renewable Energy Certificate System). Statkraft genererte i 2008 34 300 tonn farlig avfall som ble behandlet i tråd med gjeldende regelverk. Gjenvinningsgraden (material- og varmegjenvinning) av annet produsert avfall i segmentet Produksjon og marked var 82 % i 2008.

Datterselskapene Statkraft Energi AS og Statkraft Development AS er sertifisert i henhold til kravene i miljøstyringssystemet ISO 14001:2004. Et prosjekt med formål å utvikle et konsernfelles miljøstyringssystem er nå i avslutningsfasen, og systemet vil i løpet av 2009 implementeres i hele konsernet.

SIKKER OG SUNN BEDRIFTSKULTUR
Organisasjon Statkraftkonsernet er i kraftig internasjonal vekst, og for bedre å håndtere denne utviklingen ble konsernet omorganisert i 2008. Ved utgangen av 2008 var det 2633 årsverk i konsernet, en økning på 346 sammenlignet med utgangen av 2007. I forbindelse med byttehandelen med E.ON AG ble 217 ansatte, tilsvarende 183 årsverk, overført fra E.ON til Statkraft. Disse er inkludert i bemanningstallene per 31. desember 2008, men ikke i øvrige nøkkeltall. Gjennomsnittsalderen i Statkraft er 45 år, mens gjennomsnittlig ansiennitet er 14 år. I 2008 var turnover i Statkraft 4,0 %, eksklusiv avgang ved pensjonering.

Sykefraværet i Statkraft var 3,9 % i 2008 (3,9 %). Selskapet har et mål om å ha et sykefravær under 4 %. Alle de norske selskapene i konsernet har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (IA) med aktiv fraværsoppfølging og nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Statkraft etterstreber en jevn kjønnsfordeling i konsernet og flere kvinner i ledende stillinger. I 2008 var 24 % av konsernets ansatte kvinner (24 %). Andelen kvinner i lederstillinger var 21 % i 2008 (24 %), mens andelen kvinner i styret er 44 %. Styret følger opp arbeidet for balansert kjønnsfordeling fortløpende, herunder oppfylging av lovbestemte krav om kjønnsfordeling i styrene i datterselskaper og i selskaper der Statkraft har større eierinteresser.

Statkraft etterstreber et mangfoldig arbeidsmiljø, og fremmer likebehandling ved rekruttering og i personalpolitikken. Konsernet har medarbeidere i mer enn 20 land.

Sikkerhet Statkrafts mål er å unngå skader og helseplager i forbindelse med konsernets virksomhet. Helse- og sikkerhetsaspekter skal identifiseres og vurderes i forkant av alle drifts- og vedlikeholdsaktiviteter. Alle skader, nestenulykker og farlige forhold blir registrert, analysert og fulgt opp på en systematisk måte.

Et konsernfelles styringssystem for helse, miljø og sikkerhet er under utarbeidelse. Arbeidet inkluderer etablering av konsernfelles krav til kategorisering, analysering og oppfølging av HMS-avvik, samt revisjon av konsernets HMS-krav overfor partnere og leverandører.

Fraværsindikatoren H1 var 4,6 i 2008 (5,9), mens skadeindikatoren H2 var 12,1 (16,5). Økt oppmerksomhet på rapportering og analyse av både hendelser, nestenulykker og farlige forhold, samt strengere krav til granskning av alvorlige forhold, antas å være grunnen til den positive utviklingen. Konsernet har et uttalt ønske om å lære av samtlige skader, nestenulykker og farlige forhold. I 2008 ble det registrert 4524 farlige forhold i konsernet.

I SN Power var det ni dødsulykker i 2008 og ytterligere tre frem til medio mars 2009. Seks av dødsulykkene inntraff i utbyggingsprosjektet Allain Duhangan i India, hvor SN Power eier 43 %. Per medio mars 2009 har 13 personer omkommet ved Allain Duhangan-prosjektet siden byggestart i 2006. De fleste av dødsulykkene har skjedd i tilknytning til transport og i forbindelse med stein- og snøras. Statkraft og SN Power ser svært alvorlig på situasjonen og har iverksatt en rekke tiltak; herunder engasjement av internasjonale eksperter, ny HMS-ledelse og løpende oppfølging. I forbindelse med økt eierskap i SN Power vil Statkraft ytterligere styrke innsatsen for å bedre sikkerheten.

Statkraft arbeider kontinuerlig for økt forståelse for og etterlevelse av sikkerhetskrav i alle utviklingsprosjekter hvor konsernet er involvert. Helse- og sikkerhetsarbeid og prestasjoner blir fulgt opp direkte i prosjektene og gjennom respektive styre.

RAMMEBETINGELSER

Statkrafts eksisterende virksomhet i Norge er påvirket av rammebetingelser som skattereguleringer, endringer i regime for nettleie, revisjoner knyttet til minstevannføring og andre pålegg fra NVE, i tillegg til begrensninger i overføringsnett, generelle støtteordninger og reguleringer for industrien. Rammebetingelsene kan påvirke Statkrafts produksjon, inntekter og lønnsomhet. På tilsvarende måte er Statkraft eksponert for rammebetingelser og reguleringer gjennom virksomheten innen EU og i vekstmarkeder internasjonalt.

EUs nylig vedtatte fornybardirektiv vil få stor betydning for Statkraft i årene som kommer. Direktivet setter bindende mål om at 20 % av total energibruk skal komme fra fornybar energi i 2020. De europeiske kraftprisene er ikke alene tilstrekkelig til å gi lønnsomhet for nye fornybare teknologier. De fleste land har derfor støttesystemer for å sikre vekst innenfor disse teknologiene. Støttesystemene er nasjonale og varierer mye både i utforming og støttenivå. Det er to hovedtyper av støttesystemer: innmatingstariffer og grønne sertifikater. Statkraft er eksponert mot støtteregimer knyttet til utvikling av ren energi i en rekke markeder. Både kjente teknologier som landbasert vindkraft og nye teknologier som havbasert vind-, bølge- og tidevannskraft er avhengig av økonomisk støtte for å kunne realiseres. Usikkerhet knyttet til fremtidig omfang av og størrelse på ulike lands støttesystemer tillegges stor vekt ved investeringsbeslutninger og vil være avgjørende for på sikt å kunne utvikle nye teknologier.

Finanskrisen kan føre til at enkelte land for en periode stiller seg kritiske til å bruke penger på dyre støttetiltak. Det er imidlertid også indikasjoner på at nedgangskonjunktoren kan føre til økt støtte til fornybar energi. For å skape økt økonomisk aktivitet kan det bli foreslått midler spesifikt til aktivitet innenfor miljøvennlig energi.

RESULTATDISPONERING

I statsbudsjettet for 2009 er utbyttet fra Statkraft til staten satt til 10 milliarder kroner. Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet i Statkraft SF.

BELØP I MILLIONER KRONER	
Årsresultat i selskapsregnskapet til Statkraft SF	10 279
Disponering av årets resultat:	
Utbytte på foretakskapitalen	10 000
Overføres til annen egenkapital	279

Morselskapets frie egenkapital var om lag 774 millioner kroner ved utgangen av året.

FREMTIDSUTSIKTER

Høy magasinbeholdning ved inngangen til 2009 og mer nedbør enn normalt gjør at ressursituasjonen i Norden er robust. Den gjennomsnittlige systemprisen var betydelig høyere i 2008 sammenlignet med 2007, men terminprisene indikerer et lavere prisnivå fremover. Sammen med den økte produksjonskapasiteten fra byttehandelen med E.ON, gir dette grunnlag for en relativt høy kraftproduksjon i 2009 og økte inntekter fra det løpende kraftsalget. Det hefter imidlertid stor usikkerhet ved den videre utviklingen i kraftprisene og den hydrologiske ressursituasjonen. Det er forventet at pris og etterspørsel etter kraft kan falle på kort og mellomlang sikt som følge av den finansielle krisen. De langsiktige konsekvensene er mer usikre.

Konsernet la ved slutten av året frem en videreutviklet strategi for perioden 2009 til 2015. Den nye strategien angir tre hovedretninger for videre utvikling - Industriell utvikler i Norge, europeisk svingprodusent og grønn global utvikler. Førstnevnte innebærer at Statkraft skal være en aktiv pådriver i utviklingen av bransjen i Norge, og gjennom det skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra

til å møte behovet for mer ren energi. Som europeisk svingprodusent skal Statkraft vokse innen regulerbar kraftproduksjon i Vest-Europa og ytterligere utvide markedsposisjonene. Innenfor rollen som grønn global utvikler ønsker Statkraft å etablere en sterk nisjeposisjon innen internasjonal vannkraft og fornybare energikilder i Europa.

I strategien tas det høyde for investeringer i størrelsesorden 80-100 milliarder kroner i denne perioden. Av dette forventes 85 % å være investeringer innen fornybar energi, og resten innen vedlikehold, gass og andre miljøforbedrende tiltak. Noe under halvparten av de samlede investeringene planlegges å komme i Norge. Samlet legger Statkrafts strategi opp til en veksttakt frem til 2015 på nivå med konsernets gjennomsnittlige vekst de siste fem årene. For å kunne gjennomføre Statkrafts strategi om fortsatt lønnsom vekst innen miljøvennlig og fleksibel kraftproduksjon har Statkrafts styre fremmet forslag overfor staten som eier om å styrke egenkapitalen med 8 milliarder kroner samt å justere utbyttepolitikken. Styret anslår at det samlede behovet for egenkapital vil møtes gjennom en kombinasjon av ny egenkapital og et gjennomsnittlig utbyttensnivå i perioden frem til 2015 på mellom 50 og 75 %.

Styret i Statkraft SF
Oslo, 18. mars 2009

Arvid Grundekjøn
styreleder

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth

Halvor Stenstadvold

Aud Mørk

Egil Nordvik

Thorbjørn Holøs

Astri Botten Larsen

Odd Vanvik

Bård Mikkelsen
konsernsjef

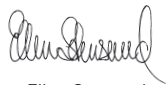
**ERKLÆRING FRA STYRET
OG DAGLIG LEDER**

Vi erklærer etter beste overbevisning at konsernregnskapet for 2008 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven, samt at årsregnskapet for morselskapet for 2008 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge, og at regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

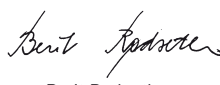
Styret i Statkraft SF
Oslo, 18. mars 2009

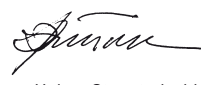
Arvid Grundekjøn
styreleder

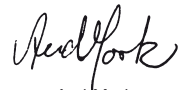
Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth

Halvor Stenstadvold

Aud Mork

Egil Nordvik

Thorbjørn Holøs

Astri Botten Larsen

Odd Vanvik

Bård Mikkelsen
konsernsjef

→ Resultat

Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital
Noter
Revisors beretning

Resultat- regnskap

STATKRAFT SF KONSERN

Beløp i mill. kroner	NOTE	2008	2007
Salgsinntekter	7	24 205	16 544
Andre driftsinntekter	8	1 260	1 406
Brutto driftsinntekter		25 465	17 950
Energikjøp	9	-4 416	-2 680
Overføringskostnader		-1 336	-948
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	10	4 282	-739
Netto driftsinntekter		23 995	13 583
Lønnskostnader	11	-1 853	-1 604
Avskrivninger og nedskrivninger	17,18	-1 606	-1 656
Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	13	-1 130	-1 034
Andre driftskostnader	14	-2 640	-1 889
Driftskostnader		-7 229	-6 183
Driftsresultat		16 766	7 400
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	19	972	2 652
Finansinntekter	15	26 384	411
Finanskostnader	15	-3 303	-1 884
Urealiserte verdiendringer valuta- og rentekontrakter	15	-3 104	230
Netto finansposter		19 977	-1 243
Resultat før skatt		37 715	8 809
Skattekostnad	16	-4 186	-2 037
Resultat etter skatt		33 529	6 772
Herav minoritetens andel		250	166
Herav majoritetens andel		33 279	6 606

Resultat

Balanse ←

Kontantstrømpstilling

Egenkapital

Noter

Revisors beretning

Balanse

STATKRAFT SF KONSERN

Beløp i mill. kroner	NOTE	31.12.08	31.12.07
EIENDELER			
Immaterielle eiendeler	17	2 895	1 657
Varige driftsmidler	18	75 756	56 957
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	19	14 693	32 332
Øvrige finansielle anleggsmidler	20	24 151	1 930
Anleggsmidler		117 495	92 876
Beholdninger	21	699	303
Fordringer	22	11 652	5 096
Kortsiktige finansielle plasseringer	23	349	347
Derivater	24	12 806	8 326
Bankinnskudd, kontanter og lignende	25	2 290	3 344
Omløpsmidler		27 796	17 416
Eiendeler		145 291	110 292
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital		29 250	29 250
Opptjent egenkapital		38 199	9 583
Minoritetsinteresser		2 772	2 817
Egenkapital		70 221	41 650
Avsetning for forpliktelser	26	11 797	9 603
Rentebærende langsiktig gjeld	27	33 389	33 111
Langsiktig gjeld		45 186	42 714
Rentebærende kortsiktig gjeld	28	10 152	6 923
Betalbar skatt	16	2 796	2 901
Annen rentefri gjeld	28	5 637	3 650
Derivater	24	11 299	12 454
Kortsiktig gjeld		29 884	25 928
Egenkapital og gjeld		145 291	110 292

Styret i Statkraft SF
Oslo, 18. mars 2009

Arvid Grundekjøn
styreleder

Ellen Stensrud
nestleder

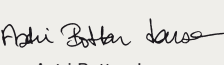

Berit Rødseth

Halvor Stenstadvold

Aud Mørk

Egil Nordvik

Thorbjørn Holøs

Astri Botten Larsen

Odd Vanvik

Bård Mikkelsen
konsernsjef

Resultat
Balanse→ **Kontantstrømpoppstilling**Egenkapital
Noter
Revisors beretning**Kontantstrøm-
oppstilling**

STATKRAFT SF KONSERN

Beløp i mill. kroner	2008	2007
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN		
Resultat før skatt	37 715	8 809
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	-12	-9
Avskrivninger og nedskrivninger	1 606	1 656
Gevinst fra salg av aksjer	-25 591	-
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	-972	-2 652
Urealiserte verdiendringer	-1 178	509
Betalt skatt	-2 996	-3 917
Tilført fra årets virksomhet	8 572	4 396
Endring i langsiktige poster	2 526	-355
Endring i kortsiktige poster	-3 959	682
Utbytte fra tilknyttede selskaper	2 607	1 448
Netto likviditetsendring fra virksomheten	A	9 746
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER		
Investeringer i varige driftsmidler, vedlikehold	-796	-571
Investeringer i varige driftsmidler, kapasitet	-1 196	-1 443
Salg av anleggsmidler (salgssum)	13	25
Utbetalinger av utlån	-486	-212
Investeringer i andre foretak	-581	-1 800
Netto likviditetsendring fra investeringer	B	-3 046
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING		
Opptak av ny gjeld	6 525	11 786
Nedbetaling av gjeld	-7 551	-6 236
Innskudd av kapital	-	24
Utdelt utbytte og konsernbidrag	-6 757	-6 274
Netto likviditetsendring fra finansiering	C	-7 783
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	1 470
Valutakurseffekter på kontantstrøm	29	-6
Likviditetsbeholdning 01.01	3 344	1 880
Likviditetsbeholdning 31.12	2 290	3 344
Ubenyttede kommitterte kredittlinjer	8 450	5 450
Ubenyttet kassekreditt	600	600

Bytteavtale med E.ON AG ble gjort opp uten kontantvederlag i 2008.

Egenkapital
STATKRAFT SF KONSERN

Beløp i mill. kroner	INNSKUTT KAPITAL	OPPTJENT KAPITAL	AKKUMULERTE		MINORITETS- INTERESSE	SUM EGENKAPITAL
			OMREGNINGS DIFFERANSER	SUM MAJORITET		
Egenkapital 01.01.07	29 250	9 429	741	39 420	2 934	42 354
Periodens resultat	-	6 606	-	6 606	166	6 772
Endring i omregningsdifferanser på investeringer	-	-	-1 677	-1 677	-21	-1 698
Endring i verdi på sikringsinstrumenter	-	-	821	821	-	821
Estimatavik pensjoner	-	-118	-	-118	-39	-157
Egenkapitalføringer i tilknyttede selskaper	-	-357	-	-357	-	-357
Utdelt utbytte og konsernbidrag	-	-5 857	-	-5 857	-417	-6 274
Kapitalforhøyelser	-	-	-	-	24	24
Endring som følge av oppkjøp	-	-5	-	-5	170	165
Egenkapital 31.12.07	29 250	9 698	-115	38 833	2 817	41 650
Periodens resultat	-	33 279	-	33 279	250	33 529
Endring i omregningsdifferanser på investeringer	-	-	3 486	3 486	-18	3 468
Endring i verdi på sikringsinstrumenter	-	-	-12	-12	-	-12
Omregningsdifferanser som inngår i gevinstberegning	-	-	-931	-931	-	-931
Estimatavik pensjoner	-	-417	-	-417	-100	-517
Egenkapitalføringer i tilknyttede selskaper	-	-229	-	-229	-	-229
Utdelt utbytte og konsernbidrag	-	-6 560	-	-6 560	-197	-6 757
Kapitalforhøyelser	-	-	-	-	20	20
Egenkapital 31.12.08	29 250	35 771	2 428	67 449	2 772	70 221

Det er i styremøte 18. mars 2009 foreslått å dele ut 10 000 millioner kroner i utbytte.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Noter

KONSERN

OVERSIKT OVER NOTER TIL KONSERN- REGNSKAPET

GENERELT

- Note 1 Regnskapsprinsipper m.v.
- Note 2 Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger
- Note 3 Viktige hendelser og hendelser etter balansedagen
- Note 4 Oppkjøp og virksomhets sammenslutninger
- Note 5 Konsoliderte selskaper
- Note 6 Segmentinformasjon

RESULTATREGNSKAP

- Note 7 Salgsinntekter
- Note 8 Andre driftsinntekter
- Note 9 Energikjøp
- Note 10 Urealiserte verdiendringer energikontrakter
- Note 11 Lønnskostnader og antall årsverk
- Note 12 Pensjoner
- Note 13 Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter
- Note 14 Andre driftskostnader
- Note 15 Finansposter
- Note 16 Skatter

BALANSE

- Note 17 Immaterielle eiendeler
- Note 18 Varige driftsmidler
- Note 19 Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 20 Øvrige finansielle anleggsmidler

- Note 21 Beholdninger
- Note 22 Fordringer
- Note 23 Kortsiktige finansielle plasseringer
- Note 24 Derivater
- Note 25 Bankinskudd, kontanter og lignende
- Note 26 Avsetning for forpliktelser
- Note 27 Rentebærende langsiktig gjeld
- Note 28 Kortsiktig gjeld

FINANSIELLE INSTRUMENTER OG RISIKO

- Note 29 Bruk av finansielle instrumenter
- Note 30 Sikringsbokføring
- Note 31 Virkelig verdi av finansielle instrumenter
- Note 32 Markedsrisiko i konsernet
- Note 33 Analyse av markedsrisiko
- Note 34 Kredittrisiko og likviditetsrisiko
- Note 35 Styring av kapitalstruktur

ANDRE OPPLYSNINGER

- Note 36 Ytelser til ledende ansatte og styret
- Note 37 Honorar til eksterne revisor
- Note 38 Nærstående parter
- Note 39 Pantstillelser, forpliktelser og garantiansvar
- Note 40 Leieavtaler
- Note 41 Betingede utfall, tvistesaker m.m
- Note 42 Aksjer og aksjonærforhold

01

REGNSKAPS- PRINSIPPER

GENERELL INFORMASJON

Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet Statkraft avlegger konsernregnskap for 2008 i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er godkjent av EU.

Endringer i regnskapsprinsipper, nye regnskapsstandarder og fortolkninger Regnskapet er avlagt etter alle pliktige standarder utgitt av International Accounting Standards Board (IASB) og International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC).

Standarder tatt i bruk gjennom året 2008:

- IFRS 8 – Operating Segments. Standarden tilsier at ledelsesrapportering skal legges til grunn ved segmentinndelingen. Standarden trådte i kraft 1. januar 2009, men Statkraft benyttet muligheten til å tidligimplementere denne i forbindelse med intern reorganisering fra og med 1. juli 2008.
- International Accounting Standards (IAS) 23 – Borrowing Costs. Standarden er oppdatert, og fra 1. januar 2009 er det pliktig å balanseføre byggefinansiering. Dette prinsippet anvendes allerede i Statkraft

Relevante standarder og fortolkninger utgitt ved avleggelsen av regnskapet, men ikke tatt i bruk av Statkraft:

- IFRS 3 – Business Combinations. Standarden er oppdatert, og fra 1. juli 2009 får den konsekvenser for hvordan oppkjøp regnskapsføres. Hovedeffektene knytter seg til presentasjon og måling av eiendeler og forpliktelser knyttet til oppkjøps-transaksjoner og behandling av transaksjonskostnader.

Standarden vil dermed påvirke fremtidige oppkjøp for Statkraft.

- IFRIC 12 – Service Concession Arrangements. Fortolkningen gir veiledning til regnskapsføring av private selskapers involvering i offentlig infrastruktur.
- IFRIC 16 – Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation. Fortolkningen er oppdatert og får konsekvenser for hvordan sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet kan sikringsbokføres gjennom at sikringsinstrumentet er et finansielt instrument som holdes av den samme utenlandske virksomheten som er identifisert som sikringsobjekt.
- IFRIC 18 – Transfers of Assets from Customers. Fortolkningen får konsekvenser for regnskapsføring av eiendeler overført fra kunder.
- Amendment to IAS 27 – Consolidated and Separate Financial Statements. Tillegget til standarden omhandler presentasjon av morselskapets finansregnskap sett opp mot konsernregnskapet.

Amendment til IAS 27, IFRIC 12, IFRIC 16 og IFRIC 18 er foreløpig ikke godkjent av EU. Det forventes at disse kan få konsekvenser for Statkraft, men effektene er foreløpig ikke estimert.

Øvrige nye standarder og fortolkninger forventes ikke å gi effekter av betydning for Statkraft.

Sammenligningstall Alle beløpmessige størrelser i resultat, balanse, kontantstrøm og tilleggsopplysninger er angitt med ett års sammenligningstall.

SAMMENDRAG AV VIKTIGE REGNSKAPS- PRINSIPPER

Konsolidering og konsernregnskap Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede

økonomiske stillingen for morselskapet Statkraft SF og dets kontrollerende eierandeler i andre selskaper presentert som én økonomisk enhet. Selskapenes interne omsetning og mellomværende, samt gevinster og tap som er oppstått ved transaksjoner mellom selskapene, er eliminert.

I konsernregnskapet inkluderes de selskapene hvor Statkraft direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse eksisterer normalt der eierskapet direkte eller via andre kontrollerte enheter overstiger 50 %. Datterselskaper kjøpt eller etablert i løpet av året inkluderes fra og med kjøps- eller etableringstidspunktet.

Oppkjøp Ved oppkjøp legges transaksjonstidspunktet til grunn for fastsetting av kostpris og mer- eller mindreverdianalyser. Transaksjonstidspunktet er når risiko og kontroll er overdratt og sammenfaller normalt med gjennomføringstidspunktet. Kostpris på aksjer i datterselskaper elimineres mot egenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser innregnes til deres virkelige verdier. En eventuell forskjell mellom kostpris og virkelig verdi på overtatte eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser føres som goodwill eller inntektsføres dersom kostpris er lavest. Det avsettes ikke til utsatt skatt på goodwill.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter Eierandeler i selskaper hvor Statkraft har betydelig, men ikke bestemmende innflytelse, og eierandeler i selskaper med delt kontroll (ikke deleide kraftverk), er behandlet etter egenkapitalmetoden. Konsernets andel av selskapets resultat etter skatt, korrigerer for merverdiavskrivninger og eventuelle avvik i regnskapsprinsipper, vises på egen linje i konsernets resultatoppstilling. I balansen er investeringen klassifisert som anleggsmiddel og står oppført til kostpris korrigerer for akkumulerte resultatandeler, mottatte utbytter, valutajusteringer samt egenkapitalføringer i selskapet.

Prinsipper for å innarbeide kjøp av tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er de samme som for kjøp av datterselskaper.

Deleide kraftverk Kraftverk med delt eierskap, det vil si verk Statkraft driver, men der andre er medeiere, og verk andre driver, men der Statkraft er medeier, er regnskapsført i henhold til IAS 31. Kraftverkene tas inn som felleskontrollerte eiendeler med Statkrafts andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld.

Utleide kraftverk Kraftverk som er utleid til andre, føres brutto i regnskapet. Brutto leieinntekter inngår i andre driftsinntekter, og driftskostnader regnskapsføres under vedkommende kostnadsart.

Inntekter

Inntektsføring generelt Inntektsføring ved salg av varer og tjenester skjer ved opptjening. Opptjening ved varesalg skjer i det hoveddelen av risiko og kontroll over varen går over til kjøper.

Energiinntekter Inntekter fra kraftsalg regnskapsføres som salgsinntekter ved levering. Realiserte inntekter fra fysisk og finansiell handel i energikontrakter presenteres som salgsinntekter. Der slike fysiske og finansielle kontrakter er omfattet av IAS 39 som finansielle instrumenter (derivater), presenteres endringer i virkelig verdi under urealiserte verdiendringer energikontrakter. Realiserte inntekter fra handelsporteføljer presenteres netto under salgsinntekter.

Nettinntekter Nettvirksomhet er underlagt inntektsrammeregulering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). NVE fastsetter hvert år en maksimal inntektsramme for den enkelte netteier. Denne rammen reduseres årlig med et generelt effektivitetskrav på 1,5 %. I tillegg kan netteier bli pålagt individuelle effektivitetskrav. Inntektsrammens størrelse kan justeres ved endringer i leveringskvaliteten. Inntekter innregnet i resultatregnskapet tilsvarer de faktiske tariffinntektene gjennom året. Forskjellen mellom inntektsrammen og faktiske

tariffinntekter utgjør mer- eller mindreinntekt. Mer- eller mindreinntekt er ikke balanseført. Størrelsen på denne er opplyst i note 41.

Utbytte Mottatt utbytte fra selskaper annet enn datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter inntektsføres i det utdeling av utbytte endelig vedtas i det utdelende selskap.

Salg av varige driftsmidler Ved salg av varige driftsmidler beregnes gevinst/tap ved salget ved å sammenholde salgs- sum med gjenværende innregnet verdi av det solgte driftsmiddelet. Beregnet gevinst/tap presenteres som del av henholdsvis andre driftsinntekter eller driftskostnader.

Offentlige tilskudd Offentlige tilskudd innregnes netto i resultat og balanse. Der tilskudd er knyttet til aktiviteter som innregnes i resultatregnskapet direkte, er tilskudd behandlet som en reduksjon av de kostnader som knytter seg til aktiviteten og som tilskuddet er ment å skulle dekke. Der tilskuddet er knyttet til prosjekter som innregnes i balansen, er tilskudd behandlet som en reduksjon av beløp innregnet i balansen. Senere av- og nedskrivninger på slike investeringer presenteres også netto i det av- eller nedskrivning innregnes i resultatregnskapet.

Utenlandsk valuta Konsernregnskapet er presentert i norske kroner som er morselskapets funksjonelle valuta. Konsernet har datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter med annen funksjonell valuta. Disse regnes om til norske kroner etter dagskursmetoden. Det vil si at balanseposter er omregnet til kurs per 31. desember, og resultatregnskapet er omregnet etter vektet gjennomsnittskurs for året. Omregningsdifferanser føres mot egenkapitalen og innregnes i resultatregnskapet ved salg av enheten.

Balanseposter i utenlandsk valuta er vurdert til balanse- dagens kurs. Valutaeffekter føres under finansposter. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på gjeld som er sikringsinstrumenter av nettoinvestering i utenlandsk enhet, føres direkte mot egenkapitalen.

Finansielle instrumenter

Generelt Finansielle instrumenter henføres ved første gangs innregning til en av klassene av finansielle instrumenter som er beskrevet i IAS 39. De ulike klassene som er aktuelle for Statkraft og behandlingen som følger for instrumenter innregnet i hver av klassene er beskrevet i det følgende.

Vurderingsprinsipper for ulike kategorier av finansielle instrumenter

1) Instrumenter som er vurdert til virkelig verdi over resultat
Pliktig til virkelig verdi over resultat Derivater er finansielle instrumenter som er pliktig vurdert til virkelig verdi i balansen. Også andre finansielle instrumenter holdt for handelsformål er pliktig å vurdere til virkelig verdi over resultat. Utenfor sikringsforhold vil verdiendringer føres over resultat. For derivater som er sikringsinstrumenter i et sikringsforhold, vil ikke verdiendring på disse medføre noen resultatteffekt. I en virkelig verdisikring vil verdiendringen møte motsvarende verdiendring på sikringsobjektet, mens man for kontantstrømsikringer og sikringer av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet vil føre verdiendringer direkte mot egenkapitalen. Derivatet består av både frittstående derivater, samt innebygde derivater som er skilt ut fra vertskontrakten og ført opp til virkelig verdi som om derivatet var en frittstående kontrakt.

Virkelig verdi valgmulighet Finansielle eiendeler og forpliktelser kan i visse tilfeller utpekes som til virkelig verdi over resultat. Bruk av virkelig verdi kan velges der det finansielle instrumentet inngår i en portefølje som måles og følges opp av ledelsen til virkelig verdi, eller der innregning til virkelig verdi over resultat reduserer det som ellers ville bli en innregningsmessig asymmetri som følge av ulike målemetoder for ulike kategorier av finansielle instrumenter.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

- 2) Lån og fordringer** måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles lån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode, slik at effektiv rente blir lik over hele instrumentenes løpetid.
- 3) Holdt til forfall eiendeler** er ikke-derivative eiendeler med betalinger som er faste eller som er mulig å fastsette, og som enheten har evne og intensjon om å holde til forfall. Dette forutsatt at eiendelene ikke oppfyller definisjonen av lån og fordringer, er utpekt som til virkelig verdi over resultat, eller er utpekt som tilgjengelig for salg.
- 4) Tilgjengelig for salg eiendeler** er de som er utpekt som tilgjengelig for salg, eller som ikke er kategorisert i noen av kategoriene ovenfor.
- 5) Finansielle forpliktelser** måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles finansielle forpliktelser til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode, slik at effektiv rente blir lik over hele instrumentets løpetid.

Prinsipper for henføring av finansielle instrumenter til ulike kategorier av instrumenter I det følgende beskrives hvilke retningslinjer Statkraft har for henføring av finansielle instrumenter til ulike kategorier av finansielle instrumenter i de tilfeller at et instrument kan kvalifisere for å innregnes under mer enn en kategori av instrumenter.

Pliktig til virkelig verdi over resultat Derivater vil alltid måtte vurderes i kategorien "til virkelig verdi over resultat". Finansielle kontrakter om kjøp og salg av energi og CO₂-kvoter må alltid anses som finansielle instrumenter som er derivater. Fysiske kontrakter om kjøp og salg av energi og CO₂-kvoter som er inngått i kraft av fullmakter som følger av handelsbøker (trading), eller som gjøres opp finansielt, vil betraktes som om de var finansielle instrumenter og er pliktig vurdert til virkelig verdi. Fysiske kontrakter om kjøp og salg av energi, CO₂-kvoter og gass som er inngått i kraft av fullmakter knyttet til eget behov for bruk eller avsetning for egen produksjon, faller normalt utenfor IAS 39 så lenge kontraktene ikke videreselges eller inneholder skrevne opsjoner i form av volumfleksibilitet. Kontrakter inngått for ulike formål føres i klart atskilte bøker.

Virkelig verdi valgmulighet Frivillig utpeking til klassen "til virkelig verdi over resultat" kan skje ved førstegangs innregning av det finansielle instrumentet når det inngår i en gruppe finansielle eiendeler eller forpliktelser som forvaltes på grunnlag av virkelig verdi. Retningslinjer i Statkraft for frivillig utpeking av finansielle instrumenter som "til virkelig verdi over resultat" er at utpeking automatisk skal skje for alle instrumenter handlet innenfor fullmaktene av kortsiktige finansielle plasseringer, innenfor plassering av likvide midler (eksklusive bankinnskudd) og for egenkapitalinstrumenter knyttet til CO₂-fondsinvesteringer. Statkraft vil normalt ikke peke ut finansielle forpliktelser som "til virkelig verdi over resultat". En eventuell slik utpeking av finansielle forpliktelser må eventuelt skje etter en konkret vurdering av at slik utpeking vil gi en bedre presentasjon av instrumentet.

Holdt til forfall eiendeler Statkraft vil normalt ikke ha investeringer som kvalifiserer for utpeking til klassen holdt til forfall. En utpeking av et instrument til denne klassen må eventuelt skje etter en nærmere vurdering av at man oppfyller kriteriene for slik klassifisering med henblikk på intensjon om å holde eiendelen til forfall.

Finansielle instrumenter som inngår i sikringsbokføring Identifisering av finansielle instrumenter som skal inngå som sikringsinstrument eller sikringsobjekt i en sikringsføring skjer med utgangspunkt i intensjonen ved anskaffelsen av det finansielle instrumentet. Dersom finansielle instrumenter på finanssiden er anskaffet med intensjon om å oppnå en økonomisk sikringseffekt, gjøres det en nærmere vurdering av muligheter for å kunne dokumentere en sikringsføring.

Slike vurderinger gjøres normalt ikke på løpende basis innenfor energihandel selv om intensjonen ved anskaffelsen av instrumentet er av sikringsmessig art. Se ellers nærmere beskrivelse under omtale av sikringsføring i note 30.

Presentasjon av derivater i resultat og balanse Derivater utenfor sikringsforhold er presentert på egne linjer i balansen under henholdsvis eiendeler og gjeld. Derivater med henholdsvis positive og negative virkelige verdier presenteres brutto i balansen så langt det ikke foreligger juridisk rett til motregning av ulike kontrakter, og slik motregningsrett faktisk vil bli benyttet i de løpende kontantoppgjør under kontraktene. I de sistnevnte tilfeller vil de aktuelle kontraktene presenteres netto i balansen. Alle kraftkontrakter handlet over kraftbørsene er presentert netto i balansen. I resultatregnskapet vises endring i virkelig verdi av derivater utenfor sikringsføring på egne linjer. Endring i verdi av energikontrakter presenteres på egen linje under inntekter, mens endring i verdi av rente- og valutakontrakter presenteres på egen linje under finansposter.

Skatt

Generelt Selskaper i konsernet som driver med kraftproduksjon i Norge, er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Konsernet står derfor overfor både overskuddsskatt, naturressursskatt, grunnrenteskatt og eiendomsskatt. Eiendomsskatt er klassifisert som driftskostnad.

Overskuddsskatt Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Naturressursskatt Naturressursskatt er en overskuddsavgiftsskatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Overskuddsskatt kan avregnes mot betalt naturressursskatt. Den andelen av naturressursskatten som overstiger overskuddsskatt, kan fremføres med renter til senere år, og blir balanseført som forskuddsbetalt skatt.

Grunnrenteskatt Grunnrenteskatt er overskuddsavgiftsskatt og utgjør 30 % av netto grunnrenteinntekt beregnet for hvert enkelt kraftverk. Grunnrenteinntekten blir beregnet på grunnlag av det enkelte verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft og for kraft på langsiktige fysiske kontrakter over syv år brukes faktisk kontraktspris. Den beregnede inntekten reduseres med faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt for å komme frem til skattegrunnlagets netto grunnrenteinntekt. Friinntekten fastsettes årlig på grunnlag av skattemessig verdi av driftsmidlene i kraftverket multiplisert med en normrente fastsatt av Finansdepartementet. Den aktuelle normrenten er for 2008 fastsatt til 5,2 %. Det er innført endringer i reglene for fastsettelse av grunnrenteinntekt med virkning fra inntektsåret 2007. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk beregnet fra og med inntektsåret 2007 kan samordnes med positiv grunnrenteinntekt for andre kraftverk skatteyter eier. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk fra inntektsåret 2006 eller tidligere år følger de gamle reglene, og kan fremføres med renter mot senere positiv grunnrenteinntekt i samme kraftverk. Utsatt skattefordel knyttet til fremførbare underskudd og utsatt skatt knyttet til andre midlertidige forskjeller er beregnet med basis i kraftverk hvor det er sannsynliggjort at skattefordel vil utnyttes innenfor en tidshorisont på ti år. Avsetning til utsatt grunnrenteskatt skjer med nominell skattesats på 30 %. Friinntekt behandles som en permanent forskjell i det året som den beregnes for, og påvirker således ikke beregningen av utsatt skatt knyttet til grunnrente.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til overskuddsskatt presenteres netto så langt de forventes å reversere i samme periode. Tilsvarende gjelder for utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til grunnrenteskatt. Utsatte skatteposisjoner knyttet til overskuddsskatt kan ikke utlignes mot utsatte skatteposisjoner knyttet til grunnrenteskatt.

Klassifisering som kortsiktig/langsiktig En post i balansen klassifiseres som kortsiktig når den forventes realisert innen 12 måneder etter balansedagen. Andre poster klassifiseres som langsiktig med de unntak som er nevnt nedenfor.

Presentasjon av finansielle instrumenter i henholdsvis kortsiktige og langsiktige poster skjer i tråd med de generelle retningslinjene for slik klassifisering. For langsiktig gjeld er første års avdrag presentert som kortsiktig post. Alle derivater er presentert som kortsiktige poster, bortsett fra enkelte derivater som er sikringsinstrumenter i en sikringsføring, der derivatene er presentert sammen med sikringsobjektet.

Immaterielle eiendeler Utgifter til immaterielle eiendeler, herunder goodwill, er balanseført til historisk kost i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Goodwill og immaterielle eiendeler med ubegrenset levetid avskrives ikke.

Utgifter til forskning og utvikling Utgifter til forskning kostnadsføres løpende. Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel.

Varige driftsmidler Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmidler innregnes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivningene starter når eiendelene er tilgjengelig for bruk. Anskaffelseskost for varige driftsmidler inkluderer utgifter for å anskaffe eller utvikle eiendelen for bruk. Lånekostnader for større investeringer blir beregnet og balanseført. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Ved tidsbegrensete konsesjoner avsettes det for fjerningsforpliktelser. Det føres en motpost i økt balanseført verdi av den aktuelle anleggsinvesteringen, og denne avskrives over konsesjonsperioden.

Påløpte kostnader til egne investeringsarbeider i konsernet balanseføres som anlegg under utførelse. Anskaffelseskost består kun av direkte henførbare kostnader. Indirekte kostnader balanseføres ikke.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over forventet brukstid. Restverdi hensyntas ved beregning av årlige avskrivninger. Tomter er ikke gjenstand for avskrivning. Vannfallrettigheter er klassifisert under tomter og avskrives ikke, da det ikke foreligger hjemfallsrett og verdiene anses som evigvarende. Periodisk vedlikehold blir balanseført med avskrivning over perioden frem til neste vedlikehold forventes gjennomført. Estimert brukstid, avskrivningsmetode og restverdi vurderes årlig.

Når eiendeler selges eller avhendes, blir balanseført verdi fraregnet og eventuelt tap eller gevinst resultatføres. Reparasjoner og løpende vedlikehold innregnes i resultatet når det påløper. Hvis nye deler innregnes i balansen, fjernes delene som ble skiftet ut og eventuelt gjenværende balanseført verdi innregnes som tap ved avgang.

Investerings eiendommer balanseføres til historisk kost.

Leieavtaler Leieavtaler regnskapsføres som finansiell lease når det vesentlige av risiko og avkastning på eiendelen er overført til Statkraft. I andre tilfeller regnskapsføres leieavtaler løpende ved betaling av leie.

Nedskrivninger Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorene på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført

verdi. Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid avskrives ikke, men vurderes årlig for verdifall. En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler unntatt goodwill.

Beholdninger CO₂-kvoter som er mottatt eller anskaffet i forbindelse med egne utslippsbehov er målt til kostpris og klassifisert som immaterielle eiendeler. Alle andre CO₂-kvoter vurderes som holdt for handelsformål og er innregnet som beholdninger. Beholdninger av CO₂-kvoter og el-sertifikater holdt for handelsformål måles til netto realiserbar verdi. Andre beholdninger måles til det laveste av kostpris og netto realiserbar verdi. I kostpris inngår kjøpspris og andre utgifter som har medgått til å bringe beholdningene til deres nåværende tilstand og plassering. Netto realiserbar verdi måles som salgsverdi fratrukket forventede salgsgiffter.

Kostpris tilordnes beholdninger spesifikt der dette er mulig. Ved ombyttbare varer tilordnes kostpris ved bruk av veid gjennomsnitt eller FIFO-metoden (først inn, først ut).

Kontanter og kontantekvivalenter På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid på anskaffelsestidspunktet. Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (cash collateral) balanseføres.

Egenkapital Foreslått utbytte ved avleggelsen av regnskapet er klassifisert som egenkapital. Utbyttet reklassifiseres til kortsiktig gjeld når det blir vedtatt.

Avsetninger, betingede eiendeler og betingede forpliktelser Det innregnes en avsetning bare når det er en eksisterende plikt som er resultat av en tidligere hendelse og det er sannsynlig at en strøm av ressurser som omfatter økonomiske fordeler ut fra foretaket vil kreves for å gjøre opp forpliktelser. Avsetninger innregnes med det beløp som er uttrykk for beste estimat av de utgifter som kreves for å gjøre opp den eksisterende plikten på balansedagen. Dersom vesentlig, tas det hensyn til tidsverdien av penger ved beregning av avsetningens størrelse.

Det foretas ingen innregning av betingede eiendeler eller betingede forpliktelser.

Konsesjonskraft, konsesjonsavgifter og erstatninger Det blir årlig levert konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser fastsatt av Stortinget. Levering av konsesjonskraft inntektsføres løpende i henhold til fastsatt konsesjonskraftpris. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør, der Statkraft faktureres for forskjellen mellom spot- og konsesjonsprisen. Det er innen bransjen forskjellig praksis for regnskapsmessig behandling av konsesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør. Statkraft har valgt ikke å innarbeide slike konsesjonskontrakter i regnskapet. Kapitalisert verdi av fremtidige konsesjonskraftforpliktelser er estimert og vist i note 2.

Det blir årlig innbetalt konsesjonsavgifter til stat og kommuner for den økning av produksjonsevnen som innvinnes ved regulering og vannoverføringer. Konsesjonsavgifter blir kostnadsført når de påløper. Kapitalisert verdi av fremtidige avgifter er estimert og vist i note 13.

Konsernet betaler erstatninger til grunneiere for å få bruksrett til vannfall og grunn. I tillegg utbetales erstatninger til andre for skade påført skog, grunn, telenett og lignende. Erstatningsutbetalingene er dels engangsutbetalinger og dels løpende i form av utbetalinger eller plikt til å levere erstatningskraft.

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Nåverdien av forpliktelsene knyttet til årlige erstatninger og frikraft er klassifisert som avsetning for forpliktelser. Årlige betalinger føres som andre driftskostnader, mens engangsoppgjør regnskapsføres mot forpliktelsen.

Pensjoner

Ytelsesplaner En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes lønn. Kravet til full pensjonsopptjening vil være mellom 30 og 40 år. Ansatte som ikke har full opptjening vil få sin pensjon redusert forholdsmessig. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene som regnskapsmessig ansees opptjent på balansedagen redusert for virkelig verdi av pensjonsmidlene og for ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Nåverdien av fremtidige ytelselsoptjent på balansedagen beregnes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger med en risikofri rente. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av lineær opptjeningsmetode.

Aktuarielle tap og gevinster som skyldes endringer i aktuariemessige forutsetninger eller grunnlagsdata føres løpende direkte mot egenkapitalen, etter avsetning for utsatt skatt.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner som gis med tilbakevirkende kraft, det vil si hvor opptjening av rettigheten ikke er betinget av videre opptjeningstid, resultatføres direkte. Endring som ikke gis med tilbakevirkende kraft resultatføres over gjenværende opptjeningstid.

Netto pensjonsmidler for overfinansierte ordninger er balanseført til virkelig verdi, og klassifisert som langsiktig eiendel. Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierte ordninger og ikke fondsbaserte ordninger som dekkes over drift er klassifisert som langsiktig gjeld.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens pen-

sjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og beregnet avkastning på pensjonsmidlene.

Innskuddsplaner En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en forvalter uten ytterligere forpliktelser for Statkraft etter at innskuddet er betalt. Innskuddene kostnadsføres som lønnskostnad.

SEGMENTER

Statkraft har gjennomgått en intern reorganisering, og har i den sammenheng valgt å tidligimplementere IFRS 8. Standarden er pliktig fra og med 1. januar 2009. Tall for 2007 er omarbeidet for å vise sammenlignbarhet.

Endringen innebærer at konsernet nå rapporterer i tråd med hvordan konsernledelsen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger, og medfører dermed en ny inndeling i forhold til tidligere rapporterte segmenter. De operative segmentene identifiseres på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og benyttes til ressursallokering og måloppnåelse.

Den nye organisasjonsformen ble valgt for å møte de store endringene som følger av økt vekst og internasjonalisering. Hensikten er å få en mer fleksibel og dynamisk organisasjon der nye prioriteringer og vekstområder kan løftes opp og bli synliggjort som egne forretningsenheter med tydelige resultatansvar. Samtidig legges grunnlaget for en god ledelses- og styringsstruktur.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i konsernets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten. Utbytte betalt til eier og til minoritetsinteresser er presentert under finansieringsaktiviteter.

02**SKJØNNSMESSIGE
VURDERINGER, ESTIMATER
OG FORUTSETNINGER****SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER**

Ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper har selskapets ledelse utøvd skjønn på områder der dette har hatt vesentlig betydning for hvilke beløp som har blitt innregnet i konsernets resultat og balanse. Dette er følgende:

Ikke-finansielle energikontrakter IAS 39 foreskriver at ikke-finansielle energikontrakter som faller innenfor begrepet "netto finansielt oppgjør" skal behandles som om disse kontraktene var finansielle instrumenter. Dette vil typisk gjelde kontrakter om fysisk kjøp og salg av strøm og gass. Det er ikke klare grenser for når slike kontrakter skal anses for å være gjort opp netto finansielt. Ledelsen har, basert på kriteriene i IAS 39, etter beste skjønn vurdert hvilke kontrakter som vil falle inn under definisjonen av finansielt instrument og hvilke kontrakter som faller utenfor, primært som følge av "eget bruk"-unntaket. Kontrakter som defineres som finansielle instrumenter etter IAS 39 regnskapsføres til virkelig verdi i balansen og med verdiendringer over resultatet, mens de som faller utenfor definisjonen regnskapsføres hovedsakelig ved levering.

Konsesjonskraftkontrakter Regnskapsføring av konsesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør etter IAS 39 hadde medført at disse kontraktene hadde blitt ført i balansen til virkelig verdi og at endringer i virkelig verdi hadde blitt ført over resultatet. Ved utgangen av 2008 utgjorde konsesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør et årlig volum på i størrelsesorden

500 GWh og gjennomsnittsprisen var 9,2 øre per kWh. Avtale om finansielt oppgjør gjelder for en begrenset periode, men i beregningen av virkelig verdi legges den underliggende konsesjonskraftkontraktens evige horisont til grunn. Med disse forutsetningene ville estimert virkelig verdi per 31. desember 2008 vært negativ med omlag 6700 millioner kroner og endring i virkelig verdi i 2008 ville vært omlag -2500 millioner kroner.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

De viktigste antagelser vedrørende fremtidige hendelser og andre viktige kilder til usikkerhet i estimater på balansedagen, og som kan ha betydelig risiko for vesentlige endringer i regnskapsførte beløp i fremtidige regnskapsperioder er diskutert nedenfor.

Varige driftsmidler Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid, og dette danner grunnlaget for årlige avskrivninger i resultatregnskapet. Forventet levetid estimeres på bakgrunn av erfaring, historikk og skjønsmessige vurderinger og justeres dersom det oppstår endringer i slike estimater. Det tas hensyn til restverdi ved fastsettelse av avskrivningene, der vurdering av restverdi også er gjenstand for estimater.

Nedskrivninger Det er betydelige investeringer i varige driftsmidler, immaterielle eiendeler, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter. Disse anleggsmidlene testes for nedskrivninger når det foreligger indikatorer på mulige verdifall. Slike indikatorer kan være endringer i markedspriser,

avtalestrukturer, negative hendelser eller andre driftsforhold. Ved beregning av gjenvinnbart beløp må det gjøres en rekke estimater vedrørende fremtidige kontantstrømmer der prisbaner og produksjonsvolum er de viktigste faktorene.

Utsatt skattefordel Det er balanseført utsatte skattefordeler knyttet til negativ grunnrenteinntekt til fremføring. Utsatt skattefordel er balanseført der det forventes at negativ grunnrenteinntekt kommer til anvendelse innenfor en tidshorisont på ti år. Tidspunkt for når negativ grunnrenteinntekt kan komme til fremføring er avhengig av forutsetninger om fremtidige inntekter, og i særdeleshet avhengig av forventninger til fremtidige kraftpriser. Ledelsen har anvendt sitt beste skjønn ved vurderinger knyttet til fremtidige kraftpriser og øvrige forutsetninger som bestemmer fremtidig grunnrenteinntekt.

Pensjoner Beregning av pensjonsforpliktelse innebærer bruk av skjønn og estimater på en rekke parametre. Det henvises til note 12 for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn. I noten er det også vist hvor sensitive beregningene er i forhold til de viktigste forutsetningene.

Utviklingskostnader Utviklingskostnader balanseføres når det er sannsynlighetsovervekt for at det medfører fremtidige økonomiske fordeler. Fastsettelsen av slike sannsynligheter innebærer bruk av estimater for fremtidige kontantstrømmer fra prosjekter og er i sin natur beheftet med usikkerhet. I beregningene legges til grunn tidligere resultater og erfaringer, egne og tredjeparts analyser samt øvrige metoder som anses hensiktsmessige.

03

VIKTIGE
HENDELSER OG
HENDELSER ETTER
BALANSEDAGEN

2008

Bytte av aktiva Statkraft AS og E.ON AG gjennomførte 31. desember et avtalt bytte av aktiva. Bytteavtalen innebar at E.ON AG overtok Statkrafts aksjepost på 44,6 % i E.ON Sverige AB samt ett vannkraftverk i Sverige i bytte mot 40 vannkraftverk og fem fjernvarmeanlegg i Sverige, to gasskraftverk og 11 vannkraftverk i Tyskland, tre vannkraftverk i Storbritannia samt en gasslagerkontrakt og en kraftleveringsavtale. De overtatte produksjonsaktivaene har en installert kapasitet på om lag 2500 MW. I tillegg mottok Statkraft 4,17 % av aksjene i E.ON AG. Transaksjonen hadde en total verdi på om lag 4,5 milliarder euro. Virkelig verdi på overtagelsestidspunktet utgjør 45,3 milliarder kroner og avviker noe fra tidligere opplyst beløp grunnet valutakurser og estimater på pro et contra oppgjør, og ga Statkraft en bokført gevinst på 25,6 milliarder kroner etter skatt.

Økt eierandel i Statkraft Norfund Power Invest AS (SN Power)

I november ble Statkraft AS og Norfund enige om en ny eierstruktur for SN Power. Avtalen fikk virkning fra 13. januar 2009 og Statkraft økte sin eierandel til 60 % gjennom kjøp av 10 % av Norfunds aksjer. Statkraft fikk videre en opsjon på å kjøpe seg opp til 67 % til markedspris senest i 2015. Norfund fikk en opsjon på å selge seg helt eller delvis ut i samme periode. Parallelt ble det etablert et eget selskap for satsing i Afrika og Mellom-Amerika, hvor Norfund går inn som direkte eier sammen med SN Power.

Ny industrikraftavtale I oktober inngikk Statkraft og Boliden Odda to langsiktige, kommersielle industrikraftavtaler for perioden 2009-2030. Kraftleveransen på om lag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft har inngått siden 1998. Som et ledd i avtalen vil Statkraft overta aksjene til Boliden Odda i AS Tyssefaldene og Statkrafts eierandel i selskapet vil øke til 60,17 %. Avtalen trer i kraft så snart blant annet skattemessige forhold er avklart.

Vannkraft I oktober ble Leirfossene kraftverk i Trondheim åpnet. Det nye kraftverket erstatter to gamle kraftverk og årlig produksjon øker fra 150 GWh til 193 GWh.

Småkraft AS idriftsatte fem småskala vannkraftverk i 2008. Ved utgangen av året var 12 småkraftverk i drift med en samlet årlig produksjon på 129 GWh og 13 kraftverk var under bygging. Selskapet mottok ni nye konsesjoner gjennom 2008 og har nå 11 utbyggingskonsesjoner.

I desember signerte Statkraft og det østerrikske energikonsernet Energi Versorgung Niederösterreich (EVN) en konsesjonsavtale for vannkraftutbygging i Albania. Gjennom et felleseid selskap planlegges det å bygge tre kraftverk med en samlet installert effekt på 340 MW og en forventet årlig produksjon på 1 TWh.

I 2008 overtok Statkraft sammen med sin lokale partner Abotiz to vannkraftverk på til sammen 175 MW på Filippinene.

Statkraft har 18. mars 2009 inngått avtale om kjøp av 95 % av selskapet Yesil Enerji fra tyrkiske Global Investment Holdings. Yesil Enerji har en portefølje på til sammen sju vannkraftprosjekter. Hele prosjektporteføljen har en planlagt samlet installasjon på 633 MW og en gjennomsnittlig produksjonskapasitet på 2,1 TWh i året. Overdragelsen av aksjene er planlagt gjennomført i juni i år. Avtalen forutsetter at relevante myndigheter godkjenner transaksjonen.

Landbasert vindkraft I august inngikk Statkraft og Agder Energi en avtale om å etablere selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA. Selskapsetableringen innebærer at Statkraft og Agder Energi går sammen om en felles satsing på landbasert vindkraft i Norge. Samarbeidet omfatter alle nye prosjekter innen utvikling, utbygging, drift og vedlikehold av vindparker i Norge, samt kraftomsetningen fra disse. Vindparkene som er i drift i dag holdes utenfor samarbeidet. Etableringen av selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA forutsetter godkjenning fra konkurransemyndighetene.

I mars vedtok Statkraft å bygge ut vindparken Blaengwen i Wales som vil ha en installert effekt på 23 MW. Byggearbeidene startet høsten 2008 og forventes ferdigstilt tidlig i 2010. Vindparken var opprinnelig et 50/50 samarbeid med det amerikanske selskapet Catamount Energy Corporation, men i mars 2009 overtok Statkraft Catamounts andel og eier etter dette 100 % av vindparken.

I juni ble Statkraft sammen med partneren GreenPower tildelt konsesjon for bygging og drift av en vindpark på vestkysten av Skottland.

I desember leverte Statkraft SCA Vind AB søknad for konsesjon på seks vindparker i Sverige med en total installert effekt på vel 1100 MW og en forventet årlig produksjon på cirka 2,5 TWh. Utbyggingskonsesjonen eies av Statkraft med 60 % og det svenske selskapet SCA med 40 %.

I mai og oktober kjøpte Statkraft eierandeler på til sammen 11,8 % i Arise Windpower AB som utvikler landbaserte vindkraftprosjekter i Sør-Sverige og har en vindpark under bygging.

SN Power vedtok i juni å starte byggingen av selskapets første vindpark. Parken, som vil få en samlet effekt på 46 MW, blir bygget i Chile og er eid sammen med en lokal partner (SN Power 80 %).

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Havbasert vindkraft Statkraft inngår i et konsortium sammen med StatoilHydro samt britiske Airtricity og RWE Npower Renewables som sammen søkte soner for havbasert vindkraft rundt Storbritannia i mars 2009. Søknaden gjelder britiske myndigheters tredje runde av konsesjonstildelinger.

Solkraft I slutten av mars fikk Statkraft og samarbeids-partneren Norsk Solkraft konsesjon på et 3 MW Photovoltaics solcelleanlegg i Italia.

Innovasjon og nye teknologier Et havenergi-program i samarbeid med ledende universitetsmiljøer i Norge, Sverige og Danmark ble videreført med et kommittert beløp på 80 millioner kroner over fire år.

I mars inngikk Statkraft en samarbeidsavtale med NorWind om offshore vindkraft hvor NorWind vil gjennomføre en konseptstudie for et stort bunnfast offshore vindkraftanlegg.

I juni etablerte Statkraft sammen med partnere WindSea AS (49 % eierandel) som utvikler et konsept for offshore vindkraft basert på en flytende konstruksjon.

Statkraft har sammen med to lokale partnere etablert Thetis Energy Ltd (51 % eierandel) for utvikling av tidevannskraft i Nord-Irland.

Statkraft startet byggingen av verdens første prototyp av saltkraftverk i Hurum utenfor Oslo.

Statkraft har innledet samarbeid med flere norske industri-bedrifter for energieffektivisering i industrien. Det er søkt konsesjon for et energigjenvinningsanlegg i samarbeid med Eramet Sauda.

2007

Nye gasskraftverk Tre gasskraftverk som har vært under bygging siden 2005 ble ferdigstilt i fjerde kvartal. Knapsack i Tyskland er heleid av Statkraft og har en kapasitet på 800 MW. Herdecke i Tyskland og Kårstø i Norge er eid 50 % av Statkraft og har en totalkapasitet på ca 400 MW hver. Den samlede utbyggingskostnaden for Statkrafts andeler var 5,2 milliarder kroner.

Bytte av aktiva Statkraft AS og E.ON AG inngikk i oktober en intensjonsavtale om å la E.ON AG overta Statkrafts eierandel i E.ON Sverige AB (44,6 %) i bytte mot aktiva innen fleksibel kraftproduksjon i Sverige, Tyskland og Storbritannia samt aksjer i E.ON AG.

Avtaler om kraftleveranse og samarbeid om utbygging av fornybar energi Statkraft og det svenske hygiene- og papirselskapet SCA inngikk i september en rekke avtaler om kraftleveranser og samarbeid om utbygging av vind- og vannkraft på

SCAs eiendommer i Sverige. Statkraft vil årlig levere 500 GWh kraft til SCAs svenske virksomhet innen skogindustri. Leveransene starter i 2009 og avtalens varighet er 10 år. Videre har SCA og Statkraft etablert et felles selskap for utbygging av syv vindparker i Västernorrland og Jämtland i Sverige. Om anleggene blir bygget vil de årlig kunne produsere omlag 2,8 TWh og investeringskostnaden vil være ca 14 milliarder kroner. Samarbeidet omfatter også utredning av forutsetningene for mulige vannkraftprosjekter med et potensial på 650 GWh.

Småskala vannkraft Pålsbu vannkraftverk, med en forventet årsproduksjon på 22 GWh, ble åpnet i oktober. Statkraft har videre mottatt konsesjon på Kjensvatn vannkraftverk (75 GWh per år) i Nordland. I løpet av 2007 ble åtte nye småskala vannkraftverk utbygget av datterselskapet Småkraft AS (totalt 115 GWh per år).

Vindkraft Statkraft fikk i mars sin første endelige vindkraft-konsesjon i Storbritannia. Vindparken Blaengwen (50 % eierandel) vil ha en total kapasitet på 20-30 GWh per år.

Fjernvarme Det nye forbrenningsanlegget ved Heimdal varmesentral og den nye fjernvarmeledningen til Midtbyen i Trondheim ble åpnet i september. Varmeproduksjonen vil være 200 GWh per år.

Nye teknologier Statkraft besluttet i oktober å bygge verdens første prototyp av et saltkraftverk på Hurum med formål å utvikle fremtidige kommersielle anlegg. Statkraft har videre innledet samarbeid med forskingsmiljøer i Norge, Sverige og Danmark om utvikling på havenergi.

Representasjon på Balkan Statkraft økte sin satsing i Sørøst-Europa gjennom året og etablerte representasjons- og prosjekt-kontorer i Serbia, Romania og Albania (2008).

Internasjonal satsing SN Power, hvor Statkraft har en eierandel på 50 %, kjøpte det peruanske selskapet Electroandes SA som gjør SN Power til en av Perus fem største kraftprodusenter. På Filippinene har SN Power, sammen med lokale partnere, overtatt et vannkraftverk og er i sluttforhandlinger om overtagelse av to andre. I Chile har selskapet besluttet å bygge ut et vannkraftverk på 156 MW, samt en vindpark på omlag 50 MW. Statkrafts kapitalinnskudd i SN Power var 1,2 milliarder kroner i 2007.

Nye obligasjonslån under EMTN programmet Statkraft AS gjennomførte emisjon av fire lån under EMTN programmet. To lån på henholdsvis 300 og 600 millioner euro og løpetider på 6 og 10,5 år er notert på børsen i London. To lån på 1,5 milliarder kroner hver og løpetider på henholdsvis 3 og 15 år er notert på Oslo Børs. Formålet med låneopptakene var å finansiere låneforfall og nye investeringer generelt.

04

OPPKJØP OG
VIRKSOMHETS-
SAMMENSLUTNINGER

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER

Bytteavtalen med E.ON Den 24. juli 2008 signerte Statkraft AS og E.ON AG en bytteavtale. I bytte for aksjene i E.ON Sverige AB mottok Statkraft fornybar og fleksibel kraftproduksjon samt aksjer i E.ON AG. Bytteavtalen har en total verdi på 45 346 millioner kroner. På overdragelsestidspunktet, 31. desember 2008, ble Statkrafts eierandel i E.ON Sverige AB samt ett svensk vannkraftverk byttet mot en tredel av E.ON Sveriges vannkraftproduksjon (40 vannkraftverk), fem svenske fjernvarmeanlegg, to gasskraftverk og 11 vannkraftverk i Tyskland, tre vannkraftverk i Storbritannia og aksjer i E.ON AG. I tillegg fikk Statkraft en strukturert gasslagerkontrakt og en kraftleveringsavtale. Statkraft øker med dette sin totale produksjonskapasitet med om lag 2500 MW og overtar 217 ansatte i hovedsak knyttet til virksomhet i Tyskland og fjernvarmeverksamhet i Sverige.

Statkraft blir etter dette en av de fire største kraftprodusentene i Sverige. Økt fleksibel kraftproduksjon i Tyskland og Storbritannia styrker Statkrafts stilling som en betydelig aktør i Nord-Europa og gir Statkraft en solid plattform for fremtidig vekst i disse kjernemarkedene.

E.ON Sverige AB var før transaksjonen eid med 55,365 % av E.ON AG, 44,631 % av Statkraft AS og 0,004 % av øvrige aksjonærer. Transaksjonen vil frigjøre en stor verdistigning på Statkrafts investering i E.ON Sverige AB, og samtidig omgjøre disse verdiene til 100 % eierskap i strategiske aktiva i kjernemarkeder. Dessuten vil deler av verdien overføres til aksjer i E.ON AG, tilsvarende om lag 2180 millioner euro. Etter transaksjonen blir Statkraft eier av: Statkraft Sverige Vattendel 3 AB (100 %), Harrsele AB (50,57 %), Statkraft Värme AB (100 %), Statkraft Energy Ltd (100 %), Emden Biofuel (30 %), Landesbergen Biofuel (50 %) og E.ON AG (4,17 %).

Stemmeandelen i selskapene som overtas tilsvare eierandelen.

Byttehandelen er gjort til virkelig verdi og det inngår ikke kontanter i oppgjøret med unntak av endelig avregning som skal være gjennomført i løpet av første kvartal 2009 og er estimert til å utgjøre 2300 millioner kroner i Statkrafts favør. Den initiale allokeringen av kjøpesum ble gjennomført av konsernets egne spesialister og ledelse i samarbeid med ekstern ekspertise. Allokeringen knyttet til overtatt virksomhet er vedtatt å være foreløpig i påvente av at den endelige verddivurderingen av overtatte eiendeler og forpliktelser sluttføres. Videre vil kjøpspris for overtatt virksomhet og eiendeler justeres som følge av endelig avregning.

Den samlede verdien av bytteavtalen er 45 346 millioner kroner og foreløpig beregning av virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser som inngår i byttehandelen fordeler seg som følger:

Eiendeler	Balansført verdi på oppkjøpstidspunktet	Mer./mindre verdier	Innregnet virkelig verdi
Beløp i mill. kroner			
Goodwill	274	151	425
Driftsmidler	4 859	12 273	17 132
Investering i tilknyttede selskaper	181	-	181
Finansielle anleggsmidler	21 285	1 840	23 125
Sum anleggsmidler	26 599	14 264	40 863
Kontanter	339	-	339
Fordringer	2 883	-	2 883
Varelager	73	-	73
Derivater	1 350	358	1 708
Sum omløpsmidler	4 645	358	5 003
Oppkjøpte eiendeler	31 244	14 622	45 866
Gjeld	405	-	405
Utsatt skatt	9	106	115
Sum gjeld	414	106	520
Nettverdi oppkjøpte eiendeler	30 830	14 516	45 346

Kostnader knyttet til bytteavtalen utgjør i størrelsesorden 98 millioner kroner hvorav 32 millioner kroner er kostnadsført.

Goodwill fra oppkjøpet utgjør 425 millioner kroner og fordeler seg med 151 millioner kroner på fjernvarmeverksamheten i Sverige og 274 millioner kroner fra vann- og gasskraftverk i Tyskland. I goodwill knyttet til fjernvarmeverksamheten inngår også kundeporteføljer. Når endelig allokering av kjøpesum foreligger vil kundeporteføljer vises som egen post under immaterielle eiendeler. For øvrig er bakgrunn for goodwill synergier og forventet fremtidig inntjeningssevne som er identifisert uten å kunne knytte verdien opp mot andre immaterielle eiendeler, samt oppføring av utsatt skatt forpliktelse til nominell verdi.

Dersom byttehandelen med E.ON AG hadde vært gjennomført per 1. januar 2008, ville salgsinntektene for konsernet vært 30 812 millioner kroner, og resultat etter skatt vært 7681 millioner kroner. Ledelsen har justert for følgende forhold for å komme frem til disse pro forma tallene:

- lagt til salgsinntekter og resultat for enhetene i Sverige, Tyskland og Storbritannia samt estimert avskrivninger på avskrivbare merverdier
- lagt til andel av utbytte fra E.ON AG for 2008
- trukket ut resultatandel fra investeringen i E.ON Sverige AB
- trukket ut gevinst fra salg av aksjer i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG
- justert for kostnader i forbindelse med oppkjøpet

OPPKJØP GJENNOMFØRT ETTER BALANSEDAGEN MEN FØR STYREBEHANDLING AV ÅRSREGNSKAPET

Statkraft Norfund Power Invest AS (SN Power) Den 11. november 2008 ble Statkraft AS og Norfund enige om en ny eierstruktur for SN Power. Statkraft økte sin eierandel fra 50 til 60 % på gjennomføringstidspunktet den 13. januar 2009. Økt eierandel i SN Power underbygger Statkrafts ambisjoner om å utvikle rollen som global nisjeaktør innenfor vannkraft og annen fornybar energi. SN Powers markedsposisjoner i Asia og Sør-Amerika gir et sterkt utgangspunkt for en langsiktig, global satsing. Statkraft kjøpte 10 % av aksjene i SN Power for 1100 millioner kroner. Statkraft får videre en kjøpsopsjon på ytterligere 7 % av aksjene i 2015, eller når investeringsporteføljen i Afrika når 500 MW.

Norfund garanteres samtidig mulighet til å selge seg ut av SN Power gjennom salgsopsjoner på sine resterende aksjer i 2010, 2013, 2014 og 2015. Prisingen av aksjene, og dermed Statkrafts finansielle forpliktelse overfor Norfund, vil på det aktuelle

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

tidspunktet bli basert på retningslinjer i avtalen beregnet i henhold til anerkjente verdsettelsesmodeller. Opsjonene vil løpende bli balanseført til virkelig verdi. Norfund kan selge inntil halvparten av sin resterende aksjepost i SN Power (20 %) til nye investorer, med unntak av internasjonale konkurrenter av Statkraft, innen utgangen av 2010.

SN Power etablerer sammen med Norfund et eget selskap for å investere i Afrika og Mellom-Amerika, der SN Power vil eie 51 % og Norfund vil eie 49 %.

SN Power har over 400 ansatte med kraftproduksjon og utbyggingsprosjekter i India, Nepal, Sri Lanka, Filippinene, Peru og Chile, i tillegg til hovedkontor i Norge og kontorer i Singapore og Brasil. SN Power hadde i 2008 621 MW i drift og 320 MW under bygging fordelt på hel- og deleide anlegg. Ambisjonen er å øke installert effekt til 4000 MW innen 2015 gjennom oppkjøp og utbygginger i eksisterende markeder samt utvalgte nye markeder.

Kjøpesummen inklusive omkostninger for aksjene er 1100 millioner kroner og er oppgjort med 276,4 millioner kroner i kontanter og ved en rettet emisjon der Statkraft innbetaler 2 milliarder kroner.

Stemmeandelen i selskapene som overtas tilsvarer eierandelen. Enkelte beslutninger krever imidlertid tilslutning fra alle aksjonærer.

Oversikt over eiendeler, gjeld og forpliktelse som overtas ved oppkjøpet:

Eiendeler	Balanseført verdi på oppkjøpstidspunktet
Immaterielle eiendeler	213
Vannfallsrettigheter	1 879
Øvrige anleggsmidler	2 173
Investering i tilknyttede selskaper	2 403
Sum anleggsmidler	6 668
Kontanter	1 346
Fordringer	640
Sum omløpsmidler	1 986
Oppkjøpte eiendeler	8 654
Langsiktig gjeld og forpliktelser	2 084
Kortsiktig gjeld	527
Sum gjeld	2 611
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler	6 043

SN Power har før transaksjonen blitt regnskapsført etter egenkapitalmetoden som et tilknyttet selskap. Fra og med 1. kvartal 2009 fullkonsolideres selskapet i Statkrafts konsernregnskap. Oppkjøpet er nylig gjennomført og arbeidet med allokering av kjøpesum er påbegynt. I og med at tilordning av verdier på vesentlige områder gjenstår vises ikke innregnet virkelig verdi.

05

KONSOLIDERTE
SELSKAPER

AKSJER I KONSOLIDERTE DATTERSLSKAPER

Navn	Forretningskontor	Land	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Asian Power Invest AB	Stockholm	Sverige	Statkraft SF	100,00 %
Nordic Hydropower AB ¹	Stockholm	Sverige	Statkraft SF	100,00 %
Statkraft AS	Oslo	Norge	Statkraft SF	100,00 %
Statkraft Energi AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Baltic Cable AS	Malmø	Sverige	Statkraft Energi AS	66,67 %
Statkraft Carbon Invest AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Financial Energy AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Germany GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Markets GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Germany GmbH	100,00 %
Statkraft Markets Hungaria LLC	Budapest	Ungarn	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft South East Europe EOOD	Sofia	Bulgaria	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Romania SRL	Bucuresti	Romania	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Energy Austria GmbH	Wien	Østerrike	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Markets BV	Amsterdam	Nederland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Markets Financial Services GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Holding Knapsack GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Knapsack Power GmbH & Co KG	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Holding Knapsack GmbH	100,00 %
Knapsack Power Verwaltungs GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Knapsack Power GmbH & Co KG	100,00 %
Statkraft Holding Herdecke GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Trading GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Germany Drei GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Germany Vier GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Germany Fünf GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Suomi Oy	Kotka	Finland	Statkraft AS	100,00 %
Ahvisionkoski Oy	Kotka	Finland	Statkraft Suomi Oy	100,00 %
Statkraft Sverige AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Graninge AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Gidekraft AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	91,00 %

(forts.) Navn	Forretnings- kontor	Land	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Statkraft Sverige Vättendel 3 AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Vättendel 2	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Statkraft Agder Energi Vind DA	Kristiansand	Norge	Statkraft AS	66,00 %
Statkraft Development AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Smøla Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Hitra Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Kjøllefjord Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Statkraft UK Ltd	London	Storbritannia	Statkraft AS	100,00 %
Fairwind Statkraft Orkney Ltd	Orknøyene	Storbritannia	Statkraft UK Ltd	75,00 %
Statkraft Energy Limited	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd	100,00 %
Thetis Energy Limited	Belfast	Storbritannia	Statkraft UK Ltd	51,00 %
Statkraft Western Balkans d.o.o.	Beograd	Serbia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft d.o.o. Banja Luka	Banja Luka	Republika Srpska	Statkraft AS	100,00 %
Wind Power Bulgaria OOD	Sofia	Bulgaria	Statkraft AS	60,00 %
Statkraft Albania LLC	Tirania	Albania	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Montenegro	Podgorica	Montenegro	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Treasury Centre SA	Brüssel	Belgia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft SCA Vind AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	60,00 %
Renewable Energies and Photovoltaics Spain S.L.	Malaga	Spania	Statkraft AS	70,00 %
Statkraft Värme AB	Kungsbacka	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Industrial Holding AS (tidligere Statkraft Regional Holding AS)	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Skagerak Energi AS	Porsgrunn	Norge	Statkraft Regional Holding AS	66,62 %
Skagerak Kraft AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Nett AS	Sandefjord	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Metor AS ²	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	60,00 %
Telekraft AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Nett AS	100,00 %
Skagerak Elektro AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Varme AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Fibernett AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Grenland Fibernett AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Energimåling AS	Skien	Norge	Skagerak Energi AS	85,00 %
Skien Fjernvarme AS	Skien	Norge	Skagerak Varme AS	51,00 %
Grunnåi Kraftverk AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	55,00 %
Trondheim Energi AS	Trondheim	Norge	Statkraft Regional Holding AS	100,00 %
Trondheim Energi Fjernvarme AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Kraft AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Kraftsalg AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Nett AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Eiendom AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Sluppen Eiendom AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi Eiendom AS	100,00 %
Statkraft Forsikring AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Fjordkraft AS ³	Bergen	Norge		
Småkraft AS ⁴	Oslo	Norge		

¹ Nordic Hydropower AB eies med 50% av Statkraft SF og Asian Power Invest AB.

² Metor AS eies 60 % av Skagerak Energi AS og 40 % av Trondheim Energi AS

³ Fjordkraft AS eies av Statkraft Regional Holding AS (3,15 %), Skagerak Energi AS (48 %) og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS (48,85 %). Fjordkraft AS er konsolidert fra og med 1. januar 2007.

⁴ Småkraft AS eies med 20 % hver av Statkraft AS, Skagerak Kraft AS, Trondheim Energi Kraft AS, Agder Energi AS og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

06

SEGMENT- INFORMASJON

Etter reorganiseringen av konsernet i 2008 er segmentinndelingen som spesifisert under:

Produksjon og marked Produksjon og marked er det største segmentet og består av drift og vedlikehold av vannkraftanlegg og gasskraftverk i Europa, samt fysisk og finansiell handel med energi og energirelaterte produkter i Europa. Disse forretningsenhetene er organisert i ett segment på grunn av den tette integrasjonen mellom drift, vedlikehold og energidisponering.

Vindkraft Vindkraft er ansvarlig for utvikling, bygging, drift og erieroppfølging av land- og havbaserte vindparker, i Norge og Europa for øvrig, samt utvikling og kommersialisering av offshore vindkraftteknologi.

Nye vekstmarkeder Nye vekstmarkeder er ansvarlig for forvaltning og videreutvikling av eierposisjoner utenfor Europa, og består av eierandelen i SN Power (50 % eierandel frem til 13. januar 2009) som Statkraft eier sammen med Norfund. I tillegg forvaltes Theun Hinboun Power Company (THPC) på vegne av Statkraft SF. THPC inngår ikke i de finansielle tallene for segmentet.

Skagerak Energi Virksomheten i Skagerak Energi følges opp som en samlet aktivitet av ledelsen og rapporteres som et eget segment. Virksomheten er konsentrert om produksjon og omsetning av kraft og fjernvarme, samt nettvirksomhet. Annen virksomhet er fiber og elektroentreprenør- og avregningsvirksomhet.

Kunder Kunder består av nett-, fjernvarme- og kraftsalgsvirksomhet som er eid av Trondheim Energi.

Industrielt eierskap Industrielt eierskap er ansvarlig for forvaltning og videreutvikling av norske eierposisjoner hvor Statkraft har en industriell ambisjon. Selskapene som er inkludert i segmentet er Fjordkraft, BKK og Agder Energi. Fra 31. desember 2008 inngår aksjeposten i E.ON AG i segmentet.

Annet Annet inkluderer forretningsenhetene Sørøst-Europa vannkraft, Solkraft, Småskala vannkraft, Innovasjon og vekst, samt investeringen i E.ON Sverige AB, konsernfunksjoner og elimineringer. Aksjeposten i E.ON Sverige ble solgt til E.ON AG 31. desember 2008.

REGNSKAPSSPESIFIKASJON PER SEGMENT

Segmenter	Statkraft SF	Produksjon		Nye vekst-			Industrielt	
Beløp i mill. kr	Konsern	og marked	Vindkraft	markeder	Skagerak	Kunder	eierskap	Annet
Året 2008								
Driftsinntekter eksterne	25 465	17 447	13	-	2 197	1 684	3 508	616
Driftsinntekter interne	-	804	235	-	1 037	47	2	-2 125
Brutto driftsinntekter	25 465	18 251	248	-	3 234	1 731	3 510	-1 509
Driftsresultat	16 766	15 570	276	-1	1 630	171	-78	-802
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	972	-302	-38	87	-247	9	530	933
Resultat før finans og skatt	17 738	15 268	238	86	1 383	180	452	131
Balanse 31.12.08								
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	14 693	1 224	91	2 737	88	249	9 884	420
Øvrige eiendeler	130 598	74 936	1 512	200	14 955	4 612	24 729	9 654
Totale eiendeler	145 291	76 160	1 603	2 937	15 043	4 861	34 613	10 074
Av- og nedskrivninger	-1 606	-1 069	233	-	-480	-155	-33	-102
Vedlikeholdsinvesteringer	796	490	-	-	202	84	-	20
Investering i økt kapasitet	1 196	567	39	-	214	82	-	294
Investering i eierandeler	581	26	178	200	26	3	-	148
Året 2007								
Driftsinntekter eksterne	17 950	11 432	16	-	1 808	1 335	2 758	601
Driftsinntekter interne	-	608	166	-	402	147	-	-1 323
Brutto driftsinntekter	17 950	12 040	182	-	2 210	1 482	2 758	-722
Driftsresultat	7 400	6 700	-32	-	827	184	77	-356
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	2 652	451	-	158	-108	7	829	1 315
Resultat før finans og skatt	10 052	7 151	-32	158	719	191	906	959
Balanse 31.12.07								
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	32 332	1 318	11	2 173	84	293	10 338	18 115
Øvrige eiendeler	77 960	51 349	1 297	-	14 826	5 934	1 220	3 334
Totale eiendeler	110 292	52 667	1 308	2 173	14 910	6 227	11 558	21 449
Av- og nedskrivninger	-1 656	-917	-68	-	-433	-143	-33	-62
Vedlikeholdsinvesteringer	571	316	-	-	207	48	-	-
Investering i økt kapasitet	1 443	967	16	-	163	221	-	76
Investering i eierandeler	1 800	462	-	1 200	129	8	-	1

SPESIFIKASJON PER PRODUKT

Det henvises til note 7.

SPESIFIKASJON PER GEOGRAFISKE OMRÅDER

Eksterne salgsinntekter fordeles basert på opprinnelsesland til produksjonsapparatet eller virksomheten.

Anleggsmidler ekskluderer finansielle instrumenter, utsatt skatt og pensjonsmidler og fordeles basert på opprinnelsesland til produksjonsapparatet eller virksomheten.

Geografiske områder Beløp i mill. kr	Statkraft SF Konsern	Norge	Tyskland	Sverige	Finland	Øvrige
2008						
Eksterne salgsinntekter	24 205	19 424	4 211	156	4	410
Anleggsmidler per 31.12	76 786	50 075	6 387	18 769	911	644
2007						
Eksterne salgsinntekter	16 544	15 041	1 383	109	5	6
Anleggsmidler per 31.12	57 589	49 024	3 013	4 810	739	3

INFORMASJON OM VIKTIGE KUNDER

Ingen eksterne kunder står for 10 % eller mer av konsernets driftsinntekter.

07 SALGSINNTEKTER

Statkraft optimaliserer sin vannkraftproduksjon ut fra en vurdering av verdien av tilgjengelig vann mot faktisk og forventet fremtidig spotpris. Dette gjøres uavhengig av inngåtte kontrakter. Dersom Statkraft har fysiske leveringsforpliktelser som avviker fra den faktiske produksjonen, kjøpes eller selges differansen i spotmarkedet. Nødvendige spotkjøp regnskapsføres som en korreksjon mot kraftsalg. Fysiske og finansielle kontrakter benyttes for å sikre den underliggende produksjonen i form av inngåelse av salgs- eller kjøpsposisjoner. Salgsposisjoner inngås for å sikre prisen på en nærmere fastsatt andel av planlagt fremtidig produksjon. Kjøpsposisjoner inngås for å justere sikringsnivået dersom forutsetningene endres og det vurderes at Statkraft har en for høyt sikret posisjon. Alle kontrakter føres som en justering av den underliggende inntekten fra produksjonen basert på marginen mellom kontraktspris og spotpris (systempris for finansielle kontrakter).

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Netto fysisk spotsalg, inkludert grønne sertifikater	12 668	5 469
Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser	234	213
Industrikraft til myndighetsbestemte priser	1 624	1 713
Lange kommersielle kontrakter	1 758	1 582
Dynamisk sikring	1 221	1 593
Trading og origination	447	623
Nett	1 426	1 535
Sluttbruker	4 305	3 390
Fjernvarme	370	315
Annet/elimineringer	152	111
Salgsinntekter	24 205	16 544

Statkraft har langsiktige fysiske salgskontrakter med kraftkrevende industri og treforedlingsindustrien til priser fastsatt av Stortinget, samt leveringsforpliktelser til kommuner som har rett til å kjøpe kraft til konsesjonspris.

Årlig leveringsvolum for industri- og konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser

Tall i TWh	Industrikraft	Konsesjonskraft	Sum
2009	9,3	2,8	12,1
2010	9,3	2,8	12,1
2011	1,5	2,8	4,3
2012	0,5	2,8	3,3
2013	0,5	2,8	3,3
2014	0,5	2,8	3,3
2015	0,5	2,8	3,3
2016	0,5	2,8	3,3
2017	0,5	2,8	3,3
2018	0,5	2,8	3,3
Sum	23,6	28,0	51,6

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Pris og volum for for industri- og konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser	2008	2007
Industrikraft – Volum (TWh)	8,7	10,3
Industrikraft – Pris (øre/kWh)	19,1	16,6
Konsesjonskraft – Volum (TWh)	2,5	2,9
Konsesjonskraft – Pris (øre/kWh)	9,4	8,8

Industrikontraktene på myndighetsbestemte vilkår løper i all hovedsak ut fortløpende frem til 2011. Etter hvert som de myndighetsbestemte kontraktene går ut, vil de for en stor del bli erstattet av kommersielle avtaler.

I tillegg har Statkraft andre fysiske kontraktsforpliktelser av varierende varighet både til innen- og utenlandske kunder.

Statkraft har inngått langsiktige avtaler om kjøp av gass fra henholdsvis StatoilHydro og WINGAS. Statkraft har forøvrig ingen langsiktige fysiske kjøpsforpliktelser av vesentlig betydning.

08 ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Inntekter ved utleie av kraftverk	536	450
Øvrige leieinntekter og salg av tjenester	482	427
Øvrige driftsinntekter	242	529
Sum	1 260	1 406

UTLEIE AV KRAFTVERK

Som følge av avtaler om foregrepet hjemfall inngått i perioden 1957 til 1966 har Statkraft SF eierskapet til fallrettene som utnyttet i kraftverkene i Saudefaldene, Tyssefaldene og Svelgen. Kraftverkene og fallene er utleid på stortingsbestemte vilkår.

Kraftverkene Tysso II og Sauda IV, som de respektive leietakere har bygget ut i henhold til avtalene om foregrepet hjemfall, tilfaller Statkraft ved utløpet av konsesjonstiden. Tysso II tilfalt Statkraft i 2007 og Sauda IV tilfaller Statkraft i 2010. De to verkene har en middelproduksjon på til sammen 1,1 TWh, og er/vil bli leid ut til de tidligere eiere fra den dag verkene tilfaller Statkraft og frem til og med 31. desember 2030.

Det hviler restriksjoner på anvendelsen av kraften fra de utleide kraftverk. Kraft fra Tysso II skal anvendes til to industribedrifter i Odda i henhold til en fordeling fastsatt av Olje- og energidepartementet. Kraft fra de utleide verk i Svelgen skal anvendes til industriproduksjon i Elkemkonsernet, mens kraft fra utleide verk i Saudefaldene skal anvendes i Eramets smelteverk i Sauda og til industriproduksjon i Elkemkonsernet.

Eramet Norway AS har i 2006 inngått en kommersiell avtale med Statkraft Energi AS om fremtidige kraftleveranser, og har sagt opp samtlige myndighetsbestemte kraftkontrakter, herunder (med virkning fra 1. januar 2011) en avtale med Saudefaldene om leveranse av 436 GWh/år. Dette medfører at Saudefaldene i henhold til sine avtaler med Statkraft fra 1. januar 2011 skal levere tilbake til Statkraft SF et kraftvolum tilsvarende det volum Eramet skulle tatt ut fra Saudefaldene, det vil si 436 GWh/år.

Saudefaldene har førsteretten til å bygge ut de leide anleggene i henhold til St.prp 52 (1998-99) og tilhørende avtale. Konsesjon for utbygging er gitt, og prosjektet er nå under bygging. Ved utløpet av leieperioden er Statkraft SF forpliktet til å overta de nye anleggene og betale Saudefaldene et beløp tilsvarende anleggenes skattemessig restverdi. Avtalen gir også Saudefaldene en ensidig rett til å si opp avtalen med 3 års varsel, og Statkraft må i så fall overta anleggene og betale skattemessig restverdi.

Neddiskontert verdi av beregnet vederlag som Statkraft skal betale ved overtagelse av de nye anleggene er regnskapsmessig balanseført som varige driftsmidler med motpost i forpliktelser.

AS Saudefaldene og Statkraft SF har hatt en tvistesak gående i forbindelse med utbyggingen av Sauda. Dette var en forlengelse av den tidligere avgjorte tvisten om ansvaret for kostnadene ved utfasing av de smisveiste rørene i de utleide kraftverkene i Sauda. Statkraft vant saken i Oslo tingrett. Ankesak ble behandlet i lagmannsretten i september 2007. Statkraft ble dømt til å dekke ca 2/3 av Saudefaldenes krav. Begge parter anket til Høyesterett, men 6. februar 2008 ble ankene avvist. Lagmannsrettens dom er dermed rettskraftig.

Statkraft har i 2008 foretatt erstatningsutbetaling på 209 millioner kroner inkludert prisjustering og renter. Erstatningsutbetalingen vil delvis komme til fradrag i det vederlag Statkraft skal betale ved overtagelse av nye anlegg og er balanseført som del av vederlaget.

09 ENERGIKJØP

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Gasskjøp	2 053	425
Sluttbrukervirksomhet	2 363	2 255
Sum	4 416	2 680

10

UREALISERTE
VERDIENDRINGER
ENERGIKONTRAKTER

Urealiserte verdiendringer på energikontrakter er spesifisert per portefølje i tabellen nedenfor. Beskrivelse av de enkelte porteføljene ligger i note 32.

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Nordisk vannkraftportefølje eksklusiv industrikraft	382	-1 515
Industrikraftkontrakter i nordisk vannkraftportefølje	2 335	407
Trading & Origination	312	-401
Baltic Cable og kontinentale eiendeler	233	122
Sluttbrukerportefølje	-71	53
Gasskraftvirksomhet	1 091	595
Sum	4 282	-739

Kontrakter indeksert mot ulike råvarer, valutaer og indekser hadde en positiv urealisert verdøkning i 2008. Dette skyldes særskilt økt kull-, gass- og dollarpris, samt endring i volum.

11

LØNSKOSTNADER
OG ANTALL ÅRSVERK

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lønn	1 331	1 178
Arbeidsgiveravgift	200	172
Pensjonskostnader	236	205
Andre ytelser	86	49
Sum	1 853	1 604

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2008 var 2460 for konsernet. I 2007 var tilsvarende tall 2187. I forbindelse med byteavtalen med E.ON AG økte antall årsverk med 183 fra 31. desember 2008.

Pensjonskostnader er nærmere omtalt i note 12.

12

PENSJONER

YTELSESPLANER

Kollektive pensjonsordninger i konsernet Ansatte i konsernets selskaper i Norge deltar i offentlige tjenestepensjonsordninger i henhold til Lov om statens pensjonskasse, overføringsavtalen og regelverket for offentlige tjenestepensjoner. 2475 ansatte og 1201 pensjonister var dekket gjennom ytelsesplaner per 31. desember 2008. Skagerak Energi konsern har sine ordninger i egen pensjonskasse. Fjordkraft AS er medlem av BKKs pensjonskasse. Med unntak av Småkraft AS, har resten av konsernet sine ordninger i Statens Pensjonskasse (SPK). Pensjonsbetalingene fra SPK er garantert av den norske stat (pensjonsloven §1). De kollektive pensjonsordningene omfatter alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Alderspensionen utgjør ved full opptjening 66 % av pensjonsgrunnlaget for lønn opp til 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G).

Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. For øvrig har alle selskapene avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) for ansatte fra 62 år.

Selskapene som har sine ordninger i SPK betaler inn en årlig premie til SPK og er ansvarlig for finansieringen av ordningen. Ordningen i SPK er ikke fondsbasert, men det simuleres en forvaltning av fondsmidler ("fiktive fond") som om midlene var plassert i statsobligasjoner. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til forfall. Pensjonsmidlene er garantert av Staten. Inntil 35 % av pensjonsmidlene kan plasseres i Statens pensjonsfond - utland, som er et reelt fond hvor avkastning er knyttet til markedssituasjonen.

Ansatte som forlater selskapet før pensjonsalder får en oppsatt pensjonsrettighet. For ordningene i SPK hefter ikke selskapene for disse forpliktelsene. Oppsatt rettigheter i Skagerak Pensjonskasse og for Fjordkraft i BKKs pensjonskasse videreføres som en forpliktelse for pensjonskassene.

Usikrede pensjonsforpliktelser Noen konsernselskaper i Norge har i tillegg til de ovennevnte avtalene også inngått pensjonsavtaler som gir alle ansatte med pensjonsgrunnlag over 12G alders- og uførepensjon på 66 % av pensjonsgrunnlag overskytende 12G. For enkelte medlemmer av konsernledelsen er det også inngått avtale om ektefelle- og barnepensjon. I tillegg har Statkraft en etterlattepensjonsordning, som er en fortsettelse av ordningen i Statkrafts Pensjonskasse (ordningen opphørte i 2003). Pensjonene dekkes over driften.

Ansatte som slutter før pensjonsalder vil få en oppsatt pensjonsrettighet for ordningen over 12G.

Aktuarielle beregninger - ytelsesplaner Nåverdien av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og inneværende års pensjonsopptjening blir beregnet ved bruk av påløpte ytelsers metode. Netto nåverdi av pensjonsforpliktelsene opptjent på balansedagen justert for forventet fremtidig lønnsvekst frem til pensjonsalder er basert på beste estimat på forutsetninger per 31. desember 2008. Beregningene tar utgangspunkt i medlemsbestand og lønnsdata ved utgangen av året.

Aktuarielle tap i 2008 skyldes i hovedsak endret pensjonsforpliktelse per 31. desember 2008 grunnet oppdaterte forutsetninger, medlemsbestand og faktisk lønnsøkning. Per 31. desember 2008 er diskonteringsrenten endret fra 4,6 % til 3,7 %.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Pensjonsforpliktelser i forbindelse med overtakelse av ansatte fra E.ON AG Bytteavtalen med E.ON AG medførte at Statkraft overtok pensjonsforpliktelser for 15 ansatte i England og 169 ansatte i Tyskland. Pensjonsforpliktelsene er tatt inn i Statkrafts balanse per 31. desember 2008.

For ansatte i England er det etablert en egen pensjonsordning (Rheidol 2008 Pension Scheme) som ivaretar og viderefører den pensjonsordningen som tidligere var gjeldende for denne gruppen. Pensjonsordningen administreres av Rheidol 2008 Trustee Ltd. Pensjonsrettigheter for ansatte som er overført fra E.ON AG i Tyskland ivaretas av Statkraft.

INNSKUDDSPLANER

Konsernets selskaper i Sverige, Finland og Belgia har innskuddsplaner i samsvar med lokale lover. Øvrige ansatte i England som ikke er underlagt ytelsesordningen nevnt over, har også innskuddspensjonsordning.

Forklaring bakgrunn valgte forutsetninger/risikotabell Diskonteringsrenten er satt til 3,7 % og er beregnet som et veid gjennomsnitt av den risikofrie rente frem til utbetalingene ventes å finne sted. Lønnsreguleringen er beregnet som summen av forventet reallønnsvekst på 1,75 %, inflasjon på 2,0 % og et karrieretillegg på 0,25 %. Regulering av løpende pensjoner følger i henhold til dagens regelverk reguleringen av folketrygdens grunnbeløp (G) og er satt lik forventet lønnsvekst. For de demografiske faktorene er tariffene K2005, GAB 07 og IR73 anvendt for fastsettelse av dødelighet og uførisiko.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn

	31.12.08	01.01.08	31.12.07	01.01.07
Årlig diskonteringsrente	3,7 %	4,6 %	4,6 %	4,4 %
Lønnsregulering	4,0 %	4,0-4,5 %	4,0-4,5 %	4,0 %
Regulering av løpende pensjoner	3,75 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,75 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Forventet frivillig avgang				
· Opp til 45 år	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
· Mellom 45 og 60 år	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %
· Over 60 år	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Forventet avkastning	3,7 %	4,6-6,0 %	4,6-6,0 %	4,4-6,0 %
Inflasjonsrate	2,0 %	2,25 %	2,25 %	2,25 %
Uttakstilbøylighet AFP	20,0 %	20,0 %	20,0 %	20,0 %

Forutsetninger per 31.12. er benyttet til beregning av netto pensjonsforpliktelse ved utgangen av året, mens forutsetninger per 01.01. er benyttet til å beregne pensjonskostnaden for året.

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	4 267	3 558
Virkelig verdi på pensjonsmidler	2 525	-2 463
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	1 742	1 095
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger	267	223
Kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening som ikke er innregnet i balansen	-	-38
Arbeidsgiveravgift	266	181
Netto pensjonsforpliktelse i balansen – se note 26	2 275	1 461

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse gjennom året

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 01.01.	3 743	3 221
Økning i forpliktelser ved nytt datterselskap/nye medlemmer	148	90
Reduksjon i forpliktelse overførsel av ansatte	-12	-
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	180	160
Rentekostnader	169	146
Aktuarielle tap (gevinster) på forpliktelsen	399	224
Kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening	-	4
Utbetalte ytelser	-93	-102
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31.12.	4 534	3 743

Bevegelse i virkelig verdi på pensjonsmidler for ytelsesbaserte pensjonsordninger

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 01.01.	2 463	2 103
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	129	113
Aktuarielle gevinster/(tap) på pensjonsmidlene	-234	78
Totalt tilskudd	187	200
Økning i pensjonsmidlene ved nytt datterselskap	-	54
Reduksjon midler overførsel av ansatte	-4	-
Utbetalte ytelser	-90	-85
Endring klassifisering pensjonsmidler	74	-
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31.12.	2 525	2 463

Pensjonsmidler består av

	31.12.08		31.12.07	
Egenkapitalinstrumenter	248	10 %	310	13 %
Rentebærende instrumenter	2 075	82 %	1 868	76 %
Annnet	202	8 %	285	11 %
Virkelig verdi pensjonsmidler	2 525	100 %	2 463	100 %

For pensjonsordninger i SPK består pensjonsmidlene av et fiktivt fond som er plassert i statsobligasjoner med 1, 3, 5 eller 10-årige norske statsobligasjoner eller en kombinasjon av disse. I 2008 har noen av selskapene reinvestert en liten andel av pensjonsmidlene fra det fiktive fondet og til Statens pensjonsfond - utland.

Skagerak Energi har egen pensjonskasse som har plassert pensjonsmidlene i en diversifisert portefølje av norske og utenlandske rentebærende papirer, pantelån til medlemmer, aksjer (maks 25 %), hedgefond (maks 7 %) og eiendom (maks 10 %) gjennom eksterne forvaltere. Fjordkraft, som er medlem av BKKs Pensjonskasse, har plassert pensjonsmidlene i norske rentebærende papirer og norske og utenlandske aksjer (max 30 %).

Bevegelse i aktuariemessige (gevinst)/tap innregnet direkte i egenkapitalen

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen før skatt 01.01.	1 241	1 038
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen før skatt nytt datterselskap/nye medlemmer	-4	36
Innregnet i perioden	722	168
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen før skatt 31.12.	1 959	1 242
Utsatt skatt releatert til aktuariemessige (gevinst)/tap innregnet direkte i egenkapital	548	348
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen etter skatt 31.12.	1 411	894

Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Ytelsesplaner		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	180	160
Rentekostnad	169	146
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-129	-112
Kostnad ved tidligere perioders pensjonsopptjening	-	4
Tilskudd fra ansatte	-17	-19
Arbeidsgiveravgift	29	24
Pensjonskostnad ytelsesplaner	232	203

Innkuddsplaner

Arbeidsgivers tilskudd	4	2
Totale pensjonskostnader – se note 11	236	205

	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst	
Sensitivitetsanalyse ved endring i forutsetninger	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
Økning (+)/reduksjon (-) periodens netto pensjonskostnad	-53	70	74	-59
Økning (+)/reduksjon (-) netto pensjonsforpliktelse per 31.12.	-773	1 011	526	-420

	Økning i G		Fratredelsesrate	
Sensitivitetsanalyse ved endring i forutsetninger	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
Økning (+)/reduksjon (-) periodens netto pensjonskostnad	29	-30	-17	14
Økning (+)/reduksjon (-) netto pensjonsforpliktelse per 31.12.	440	-382	-84	63

13
 EIENDOMSSKATT OG
 KONSESJONSAVGIFTER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Eiendomsskatt	825	768
Konsesjonsavgifter	305	266
Sum	1 130	1 034

Konsesjonsavgifter prisjusteres med konsumprisindeksen ved første årsskifte fem år etter at konsesjonen ble gitt og deretter hvert femte år. Nåverdien av forpliktelser vedrørende framtidige konsesjonsavgifter, som ikke er avsatt for i regnskapet, er for konsesjonen beregnet til 7600 millioner kroner diskontert med en rente på 4 % i henhold til forskrift om justering av konsesjonsavgifter, årlige erstatninger og fond med videre.

14
 ANDRE
 DRIFTSKOSTNADER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Kjøp av eksterne tjenester	922	637
Materialer	377	217
Kostnader kraftverk drevet av andre	334	199
Erstatninger	53	88
Øvrige driftskostnader	954	748
Sum	2 640	1 889

Økningen i andre driftskostnader fra 2007 til 2008 skyldes generelt økt aktivitet samt bytteavtalen med E.ON AG.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

15 FINANSPOSTER

2008

Beløp i mill. kroner	Vurderingsbasis						Sum
	Frivillig vurdert til virkelig verdi over resultat	Pliktig virkelig verdi over resultat	Amortisert kost	Tilgjengelig for salg	Holdt for salg	Honorar-utgifter	
Finansinntekter							
Gevinst ved salg av aksjer	-	-	-	-	25 591	-	25 591
Renteinntekter likviditet	349	-	-	-	-	-	349
Renteinntekter annet	-	-	60	-	-	-	60
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	70	-	-	-	70
Utbytte	-	-	-	19	-	-	19
Andre finansinntekter	-	-	11	284	-	-	295
Sum	349	-	141	303	25 591	-	26 384
Finanskostnader							
Rentekostnader	-	-	-2 399	-	-	-	-2 399
Garantipremier	-	-	-	-	-	-65	-65
Finansielle derivater, realisert valutagevinst/tap	-	-776	-	-	-	-	-776
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	-36	-	-	-	-36
Verdipapir gjeld, gevinst/tap, realisert	29	-	-	-	-	-	29
Andre finanskostnader	-	-	-32	-24	-	-	-56
Sum	29	-776	-2 467	-24	-	-65	-3 303
Urealiserte verdiendringer valuta- og rentekontrakter							
Finansielle rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	298	-	-	-	-	298
Finansielle valuta- og rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	-229	-	-	-	-	-229
Valutaterminer, urealisert verdiendring	-	-1 241	-	-	-	-	-1 241
Valutalån, urealisert verdiendring	-	-393	-1 550	-	-	-	-1 943
Verdipapir likviditet, gevinst og tap, urealisert	11	-	-	-	-	-	11
Sum	11	-1 565	-1 550	-	-	-	-3 104
Sum finansposter	389	-2 341	-3 876	279	25 591	-65	19 977

2007

Beløp i mill. kroner	Vurderingsbasis						Sum
	Frivillig vurdert til virkelig verdi over resultat	Pliktig virkelig verdi over resultat	Amortisert kost	Tilgjengelig for salg	Honorar-utgifter		
Finansinntekter							
Renteinntekter likviditet	-	293	-	-	-	-	293
Renteinntekter annet	-	-	-	52	-	-	52
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	-	12	-	-	12
Verdipapir likviditet, gevinst og tap, realisert	26	-	-	-	-	-	26
Utbytte	-	-	-	-	4	-	4
Andre finansinntekter	-	-	-	24	-	-	24
Sum	-	319	-	88	4	-	411
Finanskostnader							
Rentekostnader	-	-	-1 727	-	-	-	-1 727
Garantipremier	-	-	-	-	-	-73	-73
Finansielle derivater, realisert valutagevinst/tap	-	-	-81	-	-	-	-81
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	-	31	-	-	31
Verdipapir gjeld, gevinst / tap, realisert	-3	-	-	-	-	-	-3
Andre finanskostnader	-	-	-30	-	-	-	-30
Sum	-3	-81	-1 726	-	-	-73	-1 884
Urealiserte verdiendringer valuta- og rentekontrakter							
Finansielle rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	-410	-	-	-	-	-410
Finansielle valuta- og rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	-263	-	-	-	-	-263
Valutaterminer, urealisert verdiendring	-	372	-	-	-	-	372
Valutalån, urealisert verdiendring	-	-	532	-	-	-	532
Verdipapir likviditet, gevinst og tap, urealisert	-1	-	-	-	-	-	-1
Sum	-1	-301	532	-	-	-	230
Sum finansposter	315	-382	-1 106	4	-73	-	-1 243

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

Noter ←

Revisors beretning

16
SKATTER**Skattekostnad består av**

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Overskuddsskatt	3 242	2 007
Grunnrenteskatt	1 735	805
Korreksjon tidligere års ligning	2	42
Endring utsatt skatt	-793	-816
Skattekostnad i resultatregnskapet	4 186	2 037

Betalbar overskuddsskatt

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Beregnet overskuddsskatt årets resultat	3 147	3 591
Skattevirkning av konsernbidrag	-983	-1 596
Reduksjon forskuddsbetalt naturressursskatt tidligere år	-1 114	-
Betalbar overskuddsskatt før utligning mot årets naturressursskatt	1 050	1 995

Betalbar skatt i balansen

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Naturressursskatt	600	592
Grunnrenteskatt	1 735	805
Overskuddsskatt som overstiger naturressursskatt	450	1 400
Korreksjonsskatt	-	75
Skyldig skatt tidligere inntektsår	11	29
Betalbar skatt i balansen	2 796	2 901

Forskuddsbetalt skatt i balansen

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Forskuddsbetalt naturressursskatt	31	1 073
Forskuddsbetalt korreksjonsskatt	85	75
Forskuddsbetalt skatt i balansen	116	1 148

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Resultat før skattekostnad	37 715	8 809
Forventet skattekostnad etter nominell sats 28 %	10 560	2 467

Skatteeffekter av

Grunnrenteskatt	1 893	609
Satsforskjeller i utlandet	267	260
Endringer i skattesats/skatte regler	-	-576
Resultat tilknyttede selskaper	-272	-742
Skattefrie inntekter	-7 930	-14
Endringer vedrørende tidligere år	2	20
Andre permanente forskjeller, netto	-334	13
Skattekostnad	4 186	2 037
Effektiv skattesats	11,1 %	23,1 %

SPESIFIKASJON AV UTSATT SKATT

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av netto utsatt skatt. I balansen er det utsatt skattefordel og utsatt skatt knyttet til ulike skatte-
subjekter/-regimer presentert hver for seg. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet.

Beløp i mill. kroner	01.01.07	Resultatført i perioden	Ført mot egenkapital	Kjøp og salg av selskaper	Annet	31.12.07
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-777	-601	-4	-	415	-1 006
Driftsmidler	3 778	277	-107	14	-	3 962
Pensjonsforpliktelse	-370	16	-46	-14	-	-414
Andre langsiktige poster	477	63	-	53	-	593
Fremførbare underskudd/godtgjørelse	-193	167	-	-	-	-26
Utsatt skatt grunnrentebeskatning	1 939	72	-	-	-	2 011
Fremførbare negativ grunnrenteinntekt	-307	-810	-	-	-	-1 117
Sum netto utsatt skatt	4 547	-816	-157	53	415	4 003
Herav presentert som utsatt skattefordel – se note 17	1 493					1 025
Herav presentert som utsatt skatt – se note 26	6 040					5 067

Beløp i mill. kroner	01.01.08	Resultatført i perioden	Ført mot egenkapital	Kjøp og salg av selskaper	Annet	31.12.08
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-1 006	99	-138	-	1 540	495
Driftsmidler	3 962	207	-102	32	-	4 099
Pensjonsforpliktelse	-414	-40	-162	-	-	-616
Andre langsiktige poster	593	-206	-	-	-	387
Fremførbare underskudd/godtgjørelse	-26	-999	-	-	-	-1 025
Utsatt skatt grunnrentebeskatning	2 011	-31	-	-	-	1 980
Fremførbare negativ grunnrenteinntekt	-1 117	177	-	-	-	-940
Sum netto utsatt skatt	4 003	-793	-402	32	1 540	4 380
Herav presentert som utsatt skattefordel – se note 17	1 025					1 864
Herav presentert som utsatt skatt – se note 26	5 067					6 244

Annet består hovedsakelig av effekt knyttet til konsernbidrag.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Utsatt skatt ført direkte mot egenkapitalen

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Estimatavik pensjoner	-162	-46
Sikringsinstrumenter	-261	-43
Omregningsdifferanser	21	-68
Sum utsatt skatt ført mot egenkapital	-402	-157

Anvendte skattesatser i beregning av utsatt skatt

26 % – Selskapsskattesats Finland
28 % – Selskapsskattesats i Sverige (26,3 % fra og med 2009)
28 % – Selskapsskattesats i Norge
31,4 % – Selskapsskattesats Tyskland
30 % – Grunnrenteskattesats Norge
58 % – Marginalskattesats Norge (grunnrenteskattesats + selskapsskattesats)

17 IMMATERIELLE EIEDELER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Utsatt skattefordel	1 864	1 025
Goodwill	632	207
Annet	399	425
Sum	2 895	1 657

Utsatt skattefordel er nærmere omtalt i note 16.

Beløp i mill. kroner	Goodwill	Annet
2007		
Anskaffelseskost per 01.01.07	365	498
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 01.01.07	-158	-4
Balanseført verdi per 01.01.07	207	494
Tilgang	-	1
Overført	-	-322
Tilgang ved konsolidering av nye selskaper	-	512
Valutadifferanser	-	-4
Avskrivninger	-	-20
Tilgang akkumulerte avskrivninger	-	-236
Balanseført verdi per 31.12.07	207	425
Anskaffelseskost per 31.12.07	365	685
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.07	-158	-260
Balanseført verdi per 31.12.07	207	425
2008		
Balanseført verdi per 01.01.08	207	425
Tilgang	-	7
Tilgang ved konsolidering av nye selskaper	425	-
Valutadifferanser	-	10
Avskrivninger	-	-43
Balanseført verdi per 31.12.08	632	399
Anskaffelseskost per 31.12.08	757	752
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.08	-125	-353
Balanseført verdi per 31.12.08	632	399

Antatt økonomisk levetid

10–15 år

FORSKNING OG UTVIKLING

Konsernets forsknings- og utviklingsaktiviteter består av aktiviteter knyttet til nye energikilder og videreutvikling av eksisterende anlegg og teknologier. I forskningsaktiviteter knyttet til nye energikilder inngår generelle forskningsprosjekter. Prosjektene har som formål å gi mer viten om teknologi eller annet som kan gi grunnlag for fremtidige aktiviteter/prosjekter.

For å tilegne seg ny kunnskap og utvikle nye metoder innenfor energidisponering og vedlikehold, har konsernet også forsknings- og utviklingsaktiviteter rettet mot eksisterende anlegg/energi kilder. Forsknings- og utviklingsaktiviteter som har pågått i 2008 og 2007 omfatter i det vesentlige forskning som samlet er resultatført med henholdsvis 157 millioner kroner for 2008 og 98 millioner kroner for 2007.

18
 VARIGE
 DRIFTSMIDLER

Beløp i mill. kroner	Regulerings- anlegg	Turbiner, genera- torer, mv.	Nettanlegg	Andeler i kraftverk drevet av andre kaianlegg	Tomt, fjell- rom, bygg, vei, bru og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet ¹	Sum
Anskaffelseskost per 01.01.07	27 603	19 008	9 766	3 146	12 360	4 615	2 895	79 393
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 01.01.07	-5 230	-8 710	-4 410	-873	-2 006	-	-1 411	-22 640
Balanseført verdi per 01.01.07	22 373	10 298	5 356	2 273	10 354	4 615	1 484	56 753
2007								
Balanseført verdi per 01.01.07	22 373	10 298	5 356	2 273	10 354	4 615	1 484	56 753
Tilgang	53	168	196	10	68	1 147	284	1 926
Overført fra anlegg under utførelse	165	2 656	-	-	644	-3 985	842	322
Avgang	-	-20	-74	-	-34	-27	-	-155
Balanseførte låneutgifter	103	7	-	-	-	1	2	113
Valutaeffekter	-53	-24	-74	-	-285	-81	47	-470
Av- og nedskrivninger	-301	-541	-335	-75	-126	-	-257	-1 635
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	-	-	68	-	14	-	21	103
Balanseført verdi per 31.12.07	22 340	12 544	5 137	2 208	10 635	1 670	2 423	56 957
Anskaffelseskost per 31.12.07	27 871	21 795	9 814	3 156	12 753	1 670	4 068	81 127
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.07	-5 531	-9 251	-4 677	-948	-2 118	-	-1 645	-24 170
Balanseført verdi per 31.12.07	22 340	12 544	5 137	2 208	10 635	1 670	2 423	56 957
2008								
Balanseført verdi per 01.01.08	22 340	12 544	5 137	2 208	10 635	1 670	2 423	56 957
Tilgang	157	217	186	29	78	1 488	357	2 512
Tilgang ved kjøp av nye datterselskaper	4 781	5 239	-	-	6 444	63	605	17 132
Overført fra anlegg under utførelse	260	520	87	-	264	-1 131	-	-
Avgang	-3	-25	-1	-	-352	-38	-36	-455
Balanseførte låneutgifter	-	1	-	-	-	8	3	12
Valutaeffekter	44	530	49	-	423	35	4	1 085
Av- og nedskrivninger	-333	-391	-334	-76	-108	-39	-281	-1 562
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	-	10	-	-	-	38	27	75
Balanseført verdi per 31.12.08	27 246	18 645	5 124	2 161	17 384	2 094	3 102	75 756
Anskaffelseskost 31.12.08	33 109	28 329	10 192	3 185	19 641	2 094	5 005	101 555
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.08	-5 863	-9 684	-5 068	-1 024	-2 257	-	-1 903	-25 799
Balanseført verdi per 31.12.08	27 246	18 645	5 124	2 161	17 384	2 094	3 102	75 756
Avskrivningstid (år)	30-75	15-40	25-35	5-50	25-75	-	3-40	-

¹ I posten Annet inngår i hovedsak fjernvarmeanlegg, bygninger, kontor- og datautstyr, elektrotekniske anlegg og kjøretøyer.

Nedenfor følger en nærmere spesifisering av brukstiden for de ulike driftsmidlene. Det er ikke gjort vesentlige endringer i avskrivningsplan fra tidligere:

	Avskrivningstid (år)		Avskrivningstid (år)
Fallrettigheter	evig	Nettanlegg	
Damanlegg		- transformator	35
- fyllingsdammer, betongdammer	75	- apparatanlegg, høyspent	35
- øvrige dammer	30	Bygninger (adm. mv.)	25-50
Tunnelsystemer	75	Øvrige faste anlegg	
Maskintekniske installasjoner		- varige	20
- rørgater	40	- mindre varige	10
- aggregater (turbin, ventil)	40	Diverse løsøre	5
- øvrige maskintekniske anlegg	15	Tomter	evig
Fjellrom	75	Kontor- og datautstyr	3
Veier, broer og kaier	75	Inventar og utstyr	5
Elektrotekniske anlegg		Transportmidler	8
- transformator/generator	40	Anleggsmaskiner	12
- apparatanlegg (høyspent)	35	Småbåter	10
- kontrollanlegg	15	Gass- og dampgenerator	20-25
- driftssentral	15	Kjølevannsystem	20-25
- samband	10	Transformatorer gasskraftverk	20-25

INVESTERINGSEIENDOMMER

Konsernet har eiendommer i Trondheim der hensikten er utvikling med tanke på salg og utleie. Markedsverdien av eiendommene er vurdert til 134 millioner kroner og bokført verdi er 14 millioner kroner. Fastsettelse av markedsverdi er basert på økonomiske betraktninger i form av kontantstrømanalyser foretatt av uavhengig takstmann i 2007. I hovedsak bygger fastsettelsen på lokal markedskunnskap ved å se på den enkelte eiendoms evne til å generere leieinntekter i dag og i fremtiden samt utbyggingspotensial, beliggenhet, beskaffenhet og kunnskap om aktørenes (kjøpernes) krav til avkastning.

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

19

TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

SELSKAP BEHANDLET ETTER EGENKAPITALMETODEN

Aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Dette gjelder følgende selskaper:

Navn	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Felleskontrollerte virksomheter:			
Statkraft Norfund Power Invest AS	Oslo	50,0 %	50,0 %
Naturkraft AS	Bærum	50,0 %	50,0 %
Luster Småkraft AS	Gaupne	50,0 %	50,0 %
Viking Varme AS	Porsgrunn	50,0 %	50,0 %
RA1 S.r.l.	Milano	50,0 %	50,0 %
RA2 S.r.l.	Milano	50,0 %	50,0 %
Kraftwerksgesellschaft Herdecke, GmbH & Co. KG	Hagen	50,0 %	50,0 %
Biomassheizkraftwerk Landesbergen GmbH	Landesbergen	50,0 %	50,0 %
Catamount Cymru Cyf	Cardiff	50,0 %	50,0 %
Catamount Energy Ltd	St. Albans	50,0 %	50,0 %
Greenpower Carraig Gheal Ltd	Sterling	50,0 %	50,0 %
Greenpower Little Law Ltd	Sterling	50,0 %	50,0 %
HPC Ammerån AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
HPC Byske AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
HPC Edsox AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
HPC Røan AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
Tilknyttede selskap:			
Theun Hiboun Power Company Ltd	Laos	20,0 %	20,0 %
Hydra Tidal Energy Technology AS	Oslo	28,3 %	28,3 %
Energy Future Invest AS	Oslo	34,0 %	34,0 %
Windsea AS	Sandvika	49,0 %	49,0 %
Midtnorge Kraft AS	Rissa	40,0 %	40,0 %
Telenor Cinclus AS	Bærum	34,0 %	34,0 %
Censitel AS	Horten	40,0 %	40,0 %
Vestfold Trafo Energi AS	Stokke	34,0 %	34,0 %
Naturgass Grenland AS	Porsgrunn	30,0 %	30,0 %
Larvik Fibernett AS	Larvik	34,0 %	34,0 %
Skagerak Fibernett Vestfold AS	Porsgrunn	49,0 %	49,0 %
Energi og Miljøkapital AS	Skien	35,0 %	35,0 %
Thermokraft AS	Porsgrunn	22,2 %	22,2 %
Biomassheizkraftwerk Emden GmbH	Emden	30,0 %	30,0 %
Rullestad og Skromme Energi AS	Etne	35,0 %	35,0 %
Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS (BKK)	Bergen	49,9 %	49,9 %
Agder Energi AS	Kristiansand	45,5 %	45,5 %
Istad AS	Molde	49,0 %	49,0 %
Ecopro AS	Steinkjer	25,0 %	25,0 %
Baillie Wind Farm Ltd	Thurso	33,0 %	33,0 %

Ingen av selskapene har observerbare markedsverdier i form av børskurs eller lignende.

Beløp i mill. kroner	Telenor				
	BKK	Agder	Cinclus	SN Power	Naturkraft
Inngående balanse	6 193	4 146	1	2 173	1 075
Resultatandel	378	232	-203	87	66
Merverdiavskrivninger	-15	-65	-	-	-
Nedskrivning ³	-	-	-36	-	-397
Investering/salg	-	-	-	200	-
Utbytte	-451	-329	-	-	-
Omregningsdifferanser ¹	-	-	-	296	-
Endring sikkerhetsinstrumenter	-	-	-	-17	-
Direkteføringer i selskapet	-90	-115	-	-	-
Annet ²	-	-	238	-	-
Utgående balanse	6 015	3 869	-	2 739	744
Merverdi 31.12.2008	2 362	2 461	-	-	-
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 818	333	-	-	-

Beløp i mill. kroner	E.ON Sverige					
	Istad	Herdecke	THPC	Andre	Sum	
Inngående balanse	17 914	269	243	200	117	32 331
Resultatandel	988	27	31	45	-54	1 596
Merverdiavskrivninger	-92	-12	-	-7	-	-191
Nedskrivning ³	-	-	-	-	-	-433
Investering/salg	-17 925	-	185	-	265	-17 275
Utbytte	-1 780	-14	-	-28	-5	-2 607
Omregningsdifferanser ¹	1 062	-	21	88	-	1 467
Endring sikkerhetsinstrumenter	-176	-	-	-	-	-193
Direkteføringer i selskapet	-	-24	-	-	-	-229
Annet ²	9	-	-	-	-29	227
Utgående balanse	-	246	480	307	294	14 693
Merverdi 31.12.2008	4 588	110	-	-	-	9 521
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 729	-	-	-	-	3 880

¹ Urealisert gevinst/tap som følge av valutakursendringer på investeringene føres som omregningsdifferanse mot egenkapitalen. Urealisert gevinst/tap på lån i utenlandsk valuta, tatt opp i sammenheng med utenlandske investeringer, føres tilsvarende som omregningsdifferanser mot egenkapitalen da disse anses som sikring av nettoinvestering i utenlandsk valuta. For E.ON Sverige AB ble akkumulerte omregningsdifferanser hentet opp fra egenkapitalen i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG.

² Annet består av ettergivelse av gjeld fra Skagerak Energi AS.

³ Som følge av en betydelig reduksjon i tildelte CO₂-kvoter for perioden 2008-2012 for gasskraftverket på Kårstø, ble investeringen i Naturkraft nedskrevet med 397 millioner kroner.

SELSKAP BEHANDLET ETTER EGENKAPITALMETODEN – 100 PROSENT-BASIS

Oppstillingen nedenfor viser en oversikt over finansiell informasjon knyttet til Statkrafts største investeringer i tilknyttede selskaper på 100 prosent-basis.

Resultatregnskap (ikke revidert)	E.ON Sverige (tall i SEK)		Agder		BKK	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Beløp i mill. kroner	-	-	-	-	-	-
Driftsinntekter	-	30 908	7 211	5 032	4 121	3 818
Driftskostnader	-	-25 363	-5 509	-3 733	-1 742	-2 262
Driftsresultat	-	5 545	1 702	1 299	2 379	1 556
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	-	5 381	1 150	1 141	1 523	1 611
Årets resultat	-	3 972	510	846	762	997

Balanse (ikke revidert)

Beløp i mill. kroner	E.ON Sverige		Agder		BKK	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Anleggsmidler	-	90 852	11 906	11 430	14 813	14 440
Omløpsmidler	-	12 109	3 088	1 570	3 754	2 398
Eiendeler	-	102 961	14 994	13 000	18 567	16 838
Egenkapital	-	35 164	3 007	3 481	7 516	7 835
Minoritetsinteresser	-	634	14	2	19	22
Langsiktig gjeld og forpliktelser	-	48 970	6 616	6 143	3 183	2 558
Kortsiktig gjeld	-	18 193	5 357	3 374	7 849	6 423
Gjeld og egenkapital	-	102 961	14 994	13 000	18 567	16 838

Investeringen i E.ON Sverige AB ble avhendet 31. desember 2008 i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG. Se note 4 for ytterligere informasjon.

Resultat
Balanse
Kontantsrømpstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

FELLESKONTROLLERTE EIENDELER

Statkraft har eierandeler i kraftverk som også har andre eiere. Disse kraftverkene behandles som felleskontrollerte eiendeler og regnskapsføres med Statkrafts andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld. Kraftverk med eierandel under 50 % drives av andre.

Navn	Eierandel
Grytten	88,00 %
Vikfalli	88,00 %
Folgefonn	85,06 %
Kobbelv	82,50 %
Ulla-Førre	73,50 %
Svartisen	70,00 %
Eidfjord	65,00 %
Leirdøla	65,00 %
Harrsele AB	50,57 %
Svorka	50,00 %
Kraftverkene i Orkla	48,60 %
Sira-Kvina Kraftselskap DA	46,70 %
Mørkfoss-Solbergfoss	33,33 %
Tyssefaldene	20,29 %
Røldal-Suldal Kraft AS *	8,74 %
Aurlandsverkene	7,00 %

* Statkraft eier 8,74 % av aksjene i Røldal-Suldal Kraft AS, som igjen eier 54,79 % av Røldal-Suldal anleggene. Statkrafts indirekte eierandel i kraftanleggene er dermed 4,79 %

20

ØVRIGE FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Vurdert til amortisert kost:		
Lån til tilknyttede selskaper	481	284
Forskuddsbetalt naturressursskatt	31	1 073
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	109	243
Sum vurdert til amortisert kost	621	1 600
Frivillig vurdert til virkelig verdi over resultat:		
Egenkapitalinvestering CO ₂ -fond	127	147
Tilgjengelig for salg:		
Andre aksjer og andeler	23 403	183
Sum	24 151	1 930

I posten andre aksjer og andeler inngår aksjene i E.ON AG med 23 125 millioner kroner.

21

BEHOLDNINGER

Beløp i mill. kroner	2008		2007	
	Innregnet verdi	Kostpris	Innregnet verdi	Kostpris
Vurdert til netto realiserbar verdi:				
El-sertifikater	440	423	187	157
CO ₂ kvoter	117	74	42	16
Sum varelager vurdert til netto realiserbar verdi	557	497	229	173
Vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi:				
Reservedeler	83		42	
Annet	59		32	
Sum varelager vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi	142		74	
Sum	699		303	

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

Noter ←

Revisors beretning

22
FORDRINGER

Beløp i mill. kroner		2008	2007
Kundefordringer		2 665	2 264
Periodiserte inntekter mv		3 380	1 310
Rentebærende bundne midler		1 910	502
Andre fordringer		3 697	1 020
Sum		11 652	5 096

Endringen i fordringer fra 2007 til 2008 gjenspeiler konsernets økte aktivitet og omsetning.
I andre fordringer inngår etteroppgjør med E.ON AG i forbindelse med bytteavtale med 2827 millioner kroner.

Forfallsanalyse av fordringer

2008	Beløp i mill. kroner	Ikke forfalt	Ikke nedskrevet fordringer, forfalt med		Forfalte fordringer, nedskrevet	Sum
			Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager		
	Kundefordringer	2 353	253	47	12	2 665
	Andre fordringer	8 957	26	4	-	8 987
	Sum	11 310	279	51	12	11 652

Nedskrivning for året 15

2007	Beløp i mill. kroner	Ikke forfalt	Ikke nedskrevet fordringer, forfalt med		Forfalte fordringer, nedskrevet	Sum
			Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager		
	Kundefordringer	1 933	308	15	8	2 264
	Andre fordringer	2 494	281	57	-	2 832
	Sum	4 427	589	72	8	5 096

Nedskrivning for året 9

23
KORTSIKTIGE
FINANSIELLE
PLASSERINGER

Beløp i mill. kroner		2008	2007
Obligasjoner		175	156
Rentefond		109	126
Aksjer og finansplasseringer		65	65
Sum		349	347

24
DERIVATER

I tabellen nedenfor er derivater med henholdsvis positiv og negativ markedsverdi fordelt på porteføljetilhørighet. Porteføljene er beskrevet i note 32. Tallene for energiderivater i tabellen under er regnskapsførte verdier av kontrakter som etter kriteriene i IAS 39 faller inn under definisjonen av finansielle instrumenter. Det kan være betydelige avvik mellom de regnskapsmessige verdiene og de underliggende realøkonomiske verdiene siden porteføljene inneholder kontrakter som både faller innenfor og utenfor IAS 39.

Derivater - eiendeler

Beløp i mill. kroner		2008	2007
Energiderivater			
Nordisk vannkraftportefølje ekskl industrikraft		586	947
Industrikraftkontrakter i nordisk vannkraftportefølje		1 630	773
Trading & Origination		5 250	5 224
Baltic Cable og kontinentale eiendeler		2 018	-
Sluttbrukerportefølje		261	97
Gasskraftvirksomhet		266	-
Sum		10 011	7 041

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler		627	493
Valutaterminkontrakter		754	216
Rente- og valutabytteavtaler		1 414	576
Sum		2 795	1 285

Sum derivater – eiendeler **12 806** 8 326

Resultat
Balanse
Kontantsstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Derivater – gjeld

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Energiderivater		
Nordisk vannkraftportefølje ekskl. industrikraft	1 611	2 504
Industrikraftkontrakter i nordisk vannkraftportefølje	1 406	2 582
Trading & Origination	4 529	5 344
Baltic Cable og kontinentale eiendeler	311	-
Sluttbrukerportefølje	330	101
Gasskraftvirksomhet	136	955
Sum	8 323	11 486
Valuta- og rentederivater		
Rentebytteavtaler	183	444
Valutaterminkontrakter	2 783	81
Rente- og valutabytteavtaler	10	443
Sum	2 976	968
Sum derivater – gjeld	11 299	12 454

Baltic Cable og kontinentale eiendeler består av en gasslagerkontrakt og en kraftleveringsavtale som ble anskaffet i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG. Valutaterminkontrakter med salg av euro mot norske kroner har falt i verdi fra 2007 til 2008 som følge av en styrking av euro mot norske kroner.

25

BANKINNSKUDD, KONTANTER OG LIGNENDE

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Kontanter og bankinnskudd	2 280	2 930
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	10	414
Sum	2 290	3 344

Bokført verdi av eiendeler som er stilt som garanti for forpliktelser

Av likvide midler er følgende beløp stilt som sikkerhet til/fra motpart:

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Cash collateral for finansielle derivater	-534	174
Depotkonti i forbindelse med kraftomsetning på kraftbørs	494	218
Sum	-40	392

Cash collateral er innbetalinger til/fra motparter som sikkerhet for netto urealiserte gevinster og tap som Statkraft har på rentebytteavtaler, valutabytteavtaler samt valutaterminer.

26

AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Utsatt skatt	6 244	5 067
Pensjonsforpliktelser	2 275	1 461
Andre avsetninger for forpliktelser	3 278	3 075
Sum avsetninger for forpliktelser	11 797	9 603

Pensjonsforpliktelser er nærmere omtalt i note 12, mens utsatt skatt er omtalt i note 16.

Av andre avsetninger for forpliktelser er den vesentligste en mottatt forskuddsbetaling knyttet til kraftsalgsavtale for Rana kraftverk. Forskuddsbetalingen ble mottatt i 2005 og var på 2200 millioner kroner. Den amortiseres over avtalens løpetid på 15 år.

Beløp i mill. kroner	Rana	Annet	Sum
Inngående balanse 01.01.07	1 906	1 218	3 124
Nye avsetninger i perioden	-	225	225
Beløp som er benyttet i perioden	-147	-88	-235
Ubenyttet beløp som er tilbakeført i perioden	-	-39	-39
Utgående balanse 31.12.07	1 759	1 316	3 075
Nye avsetninger i perioden	-	488	488
Beløp som er benyttet i perioden	-147	-164	-311
Valutaeffekter	-	26	26
Utgående balanse 31.12.08	1 612	1 666	3 278

Resultat
Balanse
Kontantstrømpstilling
Egenkapital

Noter ←

Revisors beretning

27
RENTEBÆRENDE
LANGSIKTIG GJELD

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Obligasjonslån i det norske markedet	15 735	18 388
Øvrige lån i utenlandske markeder	14 664	10 846
Trekkefasiliteter	2 750	2 750
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån	240	1 127
Sum	33 389	33 111

Total rentebærende gjeld økte fra 40 milliarder kroner i 2007 til 44 milliarder kroner i 2008 (se note 27 og 28). Dette til tross for at konsernets netto nedbetaling av gjeld i 2008 utgjorde 1 milliard kroner. Økningen forklares i hovedsak av økninger i valutakurs på lån i utenlandsk valuta.

For nærmere detaljer se notene 29–34.

28
KORTSIKTIG
GJELD

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Rentebærende kortsiktig gjeld		
Sertifikatgjeld	6 532	900
Første års avdrag på langsiktig gjeld	1 676	4 958
Gjeld knyttet til cash collateral	1 385	714
Kassekreditt	531	351
Andre kortsiktig lån	28	-
Sum	10 152	6 923

Se kommentarer i note 27.

Annen rentefri gjeld

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Leverandørgjeld	2 302	851
Skyldige offentlige avgifter	825	828
Øvrig rentefri gjeld	2 510	1 971
Sum	5 637	3 650

I øvrige rentefri gjeld inngår estimert etteroppgjør med E.ON AG i forbindelse med bytteavtalen.

29
BRUK AV FINANSIELLE
INSTRUMENTER**FINANSIELLE INSTRUMENTERS PÅVIRKNING PÅ FINANSIELL STILLING OG RESULTATER**

Finansielle instrumenter utgjør en vesentlig del av Statkrafts totale balanse og er av vesentlig betydning for konsernets finansielle stilling og resultat. Det største omfanget av finansielle instrumenter finnes i de to hovedkategoriene finans og energihandel. Finansielle instrumenter innenfor finans består hovedsakelig av lån, rentebytteavtaler, valutabytteavtaler og valutaterminer. Finansielle instrumenter innenfor energihandel består hovedsakelig av finansielle og fysiske avtaler om kjøp og salg av kraft og gass, samt innebygde derivater i fysiske energisalgavtaler. I tillegg til de ovennevnte, eksisterer det finansielle instrumenter i form av kundefordringer, leverandørgjeld, kontanter, kortsiktige likviditetsplasseringer og egenkapitalinvesteringer.

Innenfor finansområdet er en rekke finansielle instrumenter i bruk som del av en økonomisk sikringsstrategi, men uten at de detaljerte og formelle kravene til sikringsbokføring i IAS 39 er oppfylt. Sikringsobjektene er gjerne eiendeler i fremmed valuta, fremtidige kontantstrømmer eller finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost, mens sikringsinstrumentene er vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Det vil i resultatregnskapet komme til uttrykk en betydelig volatilitet som følge av endringer i virkelig verdi, men uten at dette fullt ut reflekterer de økonomiske realiteter. I noen tilfeller er det lagt til grunn sikringsbokføring i tråd med IFRS. Dette gjelder utvalgte låneforhold hvor rente er byttet fra fast til flytende (virkelig verdi sikring), sikring av nettoinvestering i utenlandsk enhet og kontantstrømsikring av kontrakter. For i størst mulig grad å synliggjøre urealiserte effekter av finansielle derivater er slike kontrakter, og verdiendringene på disse, presentert på egne linjer i resultatregnskapet og i balansen.

Innenfor energihandel er det betydelig bruk av finansielle instrumenter i tradingvirksomheten. I tillegg er også en rekke finansielle instrumenter i bruk som del av en økonomisk sikringsstrategi der man sikrer fremtidige inntekter fra deler av forventet produksjonsvolum. Dette sikringsbokføres ikke etter IAS 39 fordi slik sikringsbokføring ikke nødvendigvis vil klare å vise de underliggende økonomiske realitetene. Blant energiderivater finner man også innebygde derivater som er komponenter av fysiske kontrakter der disse som sådan ikke er omfattet av IAS 39. Energiderivater vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Som følge av betydelige volumer knyttet til slike kontrakter, medfører verdiendringene på kontraktene potensielt stor volatilitet i balanse og resultat, uten at dette alltid gjenspeiler den underliggende virksomheten. For i størst mulig grad å synliggjøre urealiserte effekter av energikontrakter, er disse og de tilhørende verdiendringene presentert på egne linjer i resultatregnskapet og i balansen.

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

30

SIKRINGSBOKFØRING

GENERELT OM SIKRINGSBOKFØRING I STATKRAFT

Virkelig verdisikring Det er kun ett låneforhold som er behandlet som virkelig verdisikring. Et utstedt obligasjonslån er utpekt som sikringsobjekt i sikringsforholdet, og en tilhørende rentebytteavtale er pekt ut som sikringsinstrument.

Muligheter for ytterligere sikringsbokføring gjennom virkelig verdisikring vurderes løpende i takt med at nye låneforhold og sikringskontrakter etableres, og gjennom en tilhørende vurdering av sikringseffektivitet i sikringsforholdene. Der det kan dokumenteres sikringseffektivitet vil sikringsbokføring normalt legges til grunn.

Sikring av nettoinvestering i utenlandsk enhet Deler av investeringene i svenske kroner var i 2008 sikringsobjekt i sikringsbokføring av nettoinvestering i utenlandske virksomhet. Et sett av finansielle instrumenter var utpekt som sikringsinstrumenter i denne sikringsrelasjonen. Sikringsforholdet er avsluttet per 31. desember 2008 i forbindelse med gjennomføringen av bytteavtalen med E.ON AG. For andre utenlandske virksomheter har ikke Statkraft anvendt sikringsbokføring.

Kontantstrømsikring Det har i løpet av 2008 vært et kontantstrømsikringsforhold. Muligheter for andre sikringsforhold vurderes løpende på finanssiden. Der det kan dokumenteres sikringseffektivitet vil sikringsbokføring normalt legges til grunn. For kraftproduksjon har Statkraft konkludert at sikringsføring ikke nødvendigvis vil gi den risikodemping i regnskapsmessig resultat som kunne være ønskelig. Det skjer derfor ingen løpende vurdering av mulighetene for å kunne dokumentere sikringsbokføring knyttet til kraftproduksjon.

Nærmere beskrivelse av kontantstrømsikring Sikringsobjektet var kjøpskontrakten i euro på E.ON AG aksjene, som var en del av bytteavtalen med E.ON AG. Sikringsinstrumentene var valutaterminkontrakter om salg av euro og lån i euro som ikke var byttet til andre valutaer. Den sikrede risiko i sikringsforholdet var valutarisiko knyttet til eksponering i euro. De kritiske betingelser i sikringsobjekt og sikringsinstrument var vurdert å være like, og det ble lagt til grunn 100 % sikringseffektivitet. Som følge av 100 % effektivitet i sikringsforholdet ble det ikke innregnet noen effekter av ineffektivitet i resultatregnskapet.

Nærmere beskrivelse av virkelig verdisikring Sikringsobjekt er utstedt fastrenteobligasjon pålydende 600 millioner euro. Sikringsinstrument er en rentebytteavtale pålydende 600 millioner euro inngått med en større bank som motpart. Rentebytteavtale bytter rente fra fast til flytende rente 6 måneders EURIBOR. Den sikrede risiko i sikringsforholdet er renterisiko. Det er full korrelasjon mellom de kritiske betingelser i sikringsobjekt og sikringsinstrument, og det legges til grunn 100 % sikringseffektivitet. Som følge av 100 % effektivitet i sikringsforholdet vil det ikke innregnes noen effekter av ineffektivitet i resultatregnskapet.

Nærmere beskrivelse av sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet Deler av investeringen i svenske kroner i det tilknyttede selskapet E.ON Sverige AB var utpekt som sikringsobjekt i sikringsbokføring av nettoinvestering i utenlandske virksomhet. Det var pekt ut et sett av finansielle instrumenter som var sikringsinstrumenter i denne sikringsrelasjonen. Disse instrumentene bestod av valutabytteavtaler fra svenske kroner til norske kroner, samt valutaterminkontrakter om salg av svenske kroner. Den sikrede risiko i sikringsforholdet var valutarisiko knyttet til eksponering i svenske kroner. De kritiske betingelser i sikringsobjekt og sikringsinstrument var vurdert å være like, og det legges til grunn 100 % sikringseffektivitet. Som følge av 100 % effektivitet i sikringsforholdet ble det ikke innregnet noen effekter av ineffektivitet i resultatregnskapet. Sikringsforholdet ble avsluttet 31. desember 2008 og balanseførte valutagevinster og -tap har blitt resultatført som en del av gevinsten på bytteavtalen med E.ON AG.

Virkelig verdi av sikringsinstrumenter

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Sikringsinstrumenter i virkelig verdisikring	438	-27
Sikringsinstrumenter i nettoinvestering i utenlandsk virksomhet	-	225
Sum virkelig verdi av sikringsinstrumenter	438	198

Andre opplysninger om virkelig verdisikring

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Gevinster og tap på sikringsinstrumenter	438	-27
Gevinster og tap på sikringsobjekter, relatert til den sikrede risiko	-438	27

31

VIRKELIG VERDI AV
FINANSIELLE
INSTRUMENTER**VIRKELIG VERDI AV ENERGIDERIVATER**

I verdsettelsen av virkelig verdi av energiderivater er følgende parametre og forutsetninger anvendt:

Kraftpris Kraftbørskontrakter verdsettes mot offisielle sluttkurser på balansedagen. Sluttkursene blir diskontert.

Andre bilaterale kraftkontrakter vurderes på basis av en markedspriskurve. For kontrakter med løpetid mellom 0 og 5 år benyttes sluttkurser på kraftbørser. For perioden 5–10 år er det en lineær fremskrivning av prisen basert på observert omsetning av 5–10 årskontrakter i markedet, samt meglerkvoteringer for tilsvarende kontrakter. For tidshorisont utover ti år justeres prisen med forventet inflasjon.

Noen kontrakter er referert til områdepriser. Disse kontraktene verdsettes mot offisielle sluttkurser på kraftbørser. For kontrakter som strekker seg ut over den horisonten som kvoteres på kraftbørser, justeres prisen med forventet inflasjon.

Valuta Flere kraftkontrakter har priser i ulike valutaer. For disse er det innhentet aktuelle markedspriser fra ECB (den Europeiske Sentralbank) og større finansinstitusjoner. Dersom det ikke finnes kvoteringer for hele den aktuelle tidshorisonten, legges valutapriskurven for dette området flatt lik siste kvoterter pris.

Råvarer Enkelte kraftkontrakter har en kontraktspris som refereres til prisutviklingen på ulike råvarer inklusiv gass. I verdsettelsen benyttes det forwardpriser fra relevante råvarebørser og større finansinstitusjoner. Dersom det ikke finnes kvoteringer for hele den aktuelle tidshorisonten, inflasjonsjusteres råvareprisene fra siste kvoterter pris i markedet.

CO₂ CO₂-kontrakter prises på grunnlag av forwardprisen på EUA-kvoter og CER-kvoter. Statkraft bruker sluttkurs på råvarebørser for å prisse CO₂-kontraktene.

I enkelte kraftsalgsavtaler som regnskapsføres til virkelig verdi er verdien avhengig av CO₂-kostnader ved konsernets gasskraftverk. I den forbindelse er det antatt at kraftverkene ikke får tildelt CO₂-kvoter kostnadsfritt etter utløpet av Kyoto-avtalen i 2012.

Renter Markedsrentekurven (swaprenten) er lagt til grunn ved diskonteringen av derivater. Denne innhentes fra større finansinstitusjoner. I tilfeller hvor kredittrisiko er relevant, benyttes et påslag lagt til rentekurven.

VIRKELIG VERDI AV VALUTA- OG RENTEDERIVATER

Rentebytteavtaler, valutabytteavtaler og valutaterminer Verdsettelse av rentebytteavtaler skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer diskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og diskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) og observerte valutakurser (hvorav forward valutakurser avledes). Beregnede nåverdier kontrolleres mot tilsvarende beregninger fra motparter i kontraktene.

VIRKELIG VERDI AV KORTSIKTIGE FINANSIELLE PLASSERINGER

Sertifikater og obligasjoner Sertifikater og obligasjoner er vurdert til noterte priser når priser er tilgjengelig og det er likviditet i papirene. For andre papirer er verdsettelse foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

Aksjer Egenkapitalinvesteringer er vurdert til noterte priser når priser er tilgjengelig og det er likviditet i papirene. For andre papirer er verdsettelse foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

Virkelig verdi av egenkapitalinvesteringer i CO₂-fond Egenkapitalinvesteringer i CO₂-fond er frivillig klassifisert som "til virkelig verdi over resultat". Verdsettelse av slike egenkapitalinvesteringer skjer ved bruk av verdsettelsesteknikker og diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Viktigste forutsetninger ved beregning av virkelig verdi er forutsetninger om antall kvoter som deles ut fra fondet, samt fremtidig omsetningspris på slike kvoter.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Beløp i mill. kroner	Note	2008 Innregnet verdi	2008 Virkelig verdi	2007 Innregnet verdi	2007 Virkelig verdi
Finansielle eiendeler pliktig vurdert til virkelig verdi					
Energiderivater	24	10 011	10 011	7 041	7 041
Valuta- og rentederivater	24	2 795	2 795	1 285	1 285
Sum		12 806	12 806	8 326	8 326
Finansielle eiendeler frivillig vurdert til virkelig verdi					
Egenkapitalinvestering CO ₂ -fond	20	127	127	147	147
Obligasjoner	23	175	175	156	156
Aksjer og finansplasseringer	23	65	65	65	65
Rentefond	23	109	109	126	126
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	25	10	10	414	414
Sum		486	486	908	908
Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost					
Lån til tilknyttede selskaper	20	481	480	284	284
Forskuddsbetalt naturressursskatt	20	31	31	1 073	1 073
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	20	109	109	243	243
Kundefordringer	22	2 665	2 665	2 264	2 264
Periodiserte inntekter mv	22	3 380	3 380	1 310	1 310
Rentebærende bundne midler	22	1 910	1 910	502	502
Andre fordringer	22	3 697	3 697	1 020	1 020
Kontanter og bankinnskudd	25	2 280	2 280	2 930	2 930
Sum		14 553	14 552	9 626	9 626
Tilgjengelig for salg finansielle eiendeler					
Andre aksjer og andeler	20	23 403	23 403	183	183
Sum		23 403	23 403	183	183
Finansielle forpliktelser pliktig vurdert til virkelig verdi					
Energiderivater	24	-8 323	-8 323	-11 486	-11 486
Valuta- og rentederivater	24	-2 976	-2 976	-968	-968
Sum		-11 299	-11 299	-12 454	-12 454
Finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost					
Obligasjonslån i det norske markedet	27	-15 735	-16 825	-18 388	-18 764
Øvrige lån i utenlandske markeder	27	-14 664	-14 352	-10 846	-11 152
Trekkfasiliteter	27	-2 750	-2 754	-2 750	-2 816
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån	27	-240	-240	-1 127	-1 223
Gjeld knyttet til cash collateral	28	-1 385	-1 385	-714	-714
Sertifikatgjeld	28	-6 532	-6 607	-900	-914
Kassekreditt	28	-531	-531	-351	-351
Første års avdrag på langsiktig gjeld	28	-1 676	-1 677	-4 958	-4 931
Andre kortsiktig lån	28	-28	-28	-	-
Leverandørgjeld	28	-2 302	-2 302	-851	-851
Skyldige offentlige avgifter	28	-825	-825	-828	-828
Øvrig rentefri gjeld	28	-2 510	-2 510	-1 971	-1 971
Sum		-49 178	-50 036	-43 684	-44 515
Sum		-9 229	-10 088	-37 095	-37 926
Virkelig verdi som er presentert, er beregnet på grunnlag av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer diskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og diskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-kurve) med påslag for kredittrisiko og observerte valutakurser.					
Urealiserte verdiendringer					
Beløp i mill. kroner	Note	2008	2007		
Energikontrakter	10	4 282	-739		
Valuta- og rentekontrakter	15	-3 104	330		
Sum		1 178	-509		

32
MARKEDSRISIKO
I KONSERNET**GENERELT OM RISIKO VED FINANSIELLE INSTRUMENTER**

Statkrafts finansielle instrumenter vil være eksponert for markedsrisiko. Markedsrisiko er risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi eller framtidige kontantstrømmer vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Markedsrisiko vil i hovedsak være knyttet til kraftpriserisiko, CO₂-priser, gasspriserisiko, renterisiko og valutarisiko. Risikostyringen i Statkraft fokuserer på hele porteføljer av kontrakter og ikke spesifikt på kontrakter i henhold til IAS 39. I det følgende vil det redegjøres nærmere for ulike typer av markedsrisiko og hvordan disse styres.

KRAFTRISIKO

Beskrivelse av de ulike porteføljene:

Nordisk vannkraft Den nordiske vannkraftporteføljen har til hensikt å ivareta vannkraftproduksjon i Norden og risiko i tilknytning til dette. Alle finansielle og deler av fysiske kontrakter vurderes til virkelig verdi. De fysiske kontrakter som vurderes til virkelig verdi er kontrakter med volumopsjonalitet og innebygde derivater.

Nettoeksponeringen i denne porteføljen består av de til enhver tid oppdaterte produksjonsprognoser, kjøps- og salgsforpliktelse under langsiktige fysiske kontrakter, samt kontrakter over kraftbørser og bilaterale finansielle kontrakter. Porteføljen tar sikte på å sikre verdien av fremtidige inntekter.

De fysiske salgsforpliktelsene består av industrikraftkontrakter til myndighetsbestemte priser, langsiktige salgskontrakter, konsesjonskraftforpliktelse samt diverse frikraft og erstatningskraftavtaler. Industrikraftkontraktene til myndighetsbestemte priser løper i all hovedsak ut fortløpende frem til 2011. De langsiktige avtalene har ulik varighet, men den lengste gjelder til 31. desember 2020. Konsesjonskraftavtaler er evigvarende. For enkelte av disse salgsforpliktelsene er prisen indeksert opp mot annen markedsrisiko som metaller og valuta (innebygde derivater).

De finansielle kontraktene er både kontrakter handlet over kraftbørser og bilaterale kontrakter. I all hovedsak har de løpetider som ligger innenfor fem år, men enkelte bilaterale finansielle kontrakter har en løpetid frem til og med 2020. I noen grad er de i utgangspunktet evigvarende konsesjonskraftavtalene reforhandlet til finansielt oppgjør for kortere tidsperioder.

I 2000 inngikk Statkraft og Elsam en avtale der en fysisk kraftutvekslingsavtale inngått i 1994 ble omgjort til finansiell nettoavregning mellom kontraktspris (indeksert til kull med videre) og en markedsbasert referansepris (område spot). Kontrakten løper inntil 30. juni 2020 og har et årlig volum på 1462,5 GWh. Til grunn for Elsam-avtalen ligger en samarbeidsavtale hvor flere norske energiselskaper deltar. Statkrafts andel av det nevnte volumet er 53,46 %.

Trading og origination Statkraft har ulike porteføljer for trading og origination som forvaltes uavhengig av selskapets forventede kraftproduksjon. Porteføljene agerer i markedet med tanke på gevinster på korte og lange endringer i markedsverdier for energi samt gevinster på ikke-standard kontrakter, og er beskrevet nærmere nedenfor.

Alle kontrakter i trading og origination vurderes til virkelig verdi i henhold til IAS 39.5 og 39.6.

Trading (Norge) Porteføljen i Norge består av finansielle forward- og opsjonskontrakter for kraft og CO₂ kontrakter handlet over kraftbørser. Porteføljen består også av bilaterale finansielle kontrakter med vanligvis likelydende betingelser som standardiserte kontrakter handlet over kraftbørs.

Trading (kontinentet) Porteføljen består hovedsakelig av kraftkontrakter handlet i det skandinaviske, tyske og nederlandske markedet. Til tross for utviklingen av organiserte finansielle markeds plasser som EEX (Tyskland) og APX (Nederland), er det bilaterale markedet i det kontinentale Europa fremdeles kjennetegnet ved at kontrakter inngås med fysiske leveranser. Porteføljen inkluderer også fysiske gass kontrakter handlet på de mest likvide markeds plassene, slik som NBP (National Balancing Point) i Storbritannia og Zeebrugge i Belgia og TTF (Title Transfer Facility) i Nederland.

Origination (Norge) Statkraft tilbyr kundene skreddersydde bilaterale kontrakter. Ved å tilpasse kontraktsvilkårene til kundenes individuelle behov, genereres merverdier i forhold til standard børsnoterte kontrakter. Som hovedregel brukes noterte likvide kontrakter som systempris, områdepriser og valuta til å redusere risikoen som handel i strukturerte produkter og kontrakter medfører. Majoriteten av kontraktene i porteføljen har løpetider opptil fem år, men enkelte kontrakter har løpetid til og med 2018.

Origination (kontinentet) Porteføljen består av strukturerte kontrakter. I originationporteføljen inngås det også handel med transportkapasitet over grenser, for å kunne profitere på situasjoner hvor det oppstår prisforskjeller mellom land. En separat underportefølje er opprettet for virtuelle kraftverkskontrakter. Den vesentligste av disse kontraktene er en avtale med en sveitsisk vannkraftprodusent med varighet til 2013.

Statkraft Financial Energy Denne porteføljen består av fysiske og finansielle bilaterale samt cleared kontrakter i det nordiske markedet og sikringskontrakter i ulike valutaer. Det handles også med CO₂ og el-sertifikater. Som hovedregel søkes det meste av volumeksponeringen lukket ved å inngå motsvarende standardiserte finansielle kontrakter, slik at porteføljens totale netto-eksponering til enhver tid er relativt moderat.

Continental Asset Hedges Porteføljen består av sikringskontrakter relatert til Baltic Cable AB, gasskraftverkene og kontinentale eiendeler. Porteføljen består av finansielle og fysiske kraftkontrakter mot både det nordiske kraftmarkedet og det europeiske kraftmarkedet. Formålet er å sikre prisdifferanser i et tidsperspektiv på 0–5 år. Sikring av risiko knyttet til gasskraftverkene er forwardkontrakter for oljeprodukter, kull, CO₂ samt kraftpris.

CO₂/grønne sertifikater CO₂/grønne sertifikater inkluderer handel med ulike grønne sertifikater og CO₂-kvoter, samt dokumentasjon av fysisk flyt av miljøvennlig kraft.

Sluttbrukersalg I konsernet inngår to porteføljer knyttet til sluttbrukervirkomhet. Porteføljene inngår i henholdsvis Fjordkraft AS og Trondheim Energi Kraftsalg AS. Med sluttbrukervirkomhet menes her salg til sluttbrukere som er private konsumenter, offentlig virksomhet/etater, private bedrifter og industri, men ikke større industrivirksomheter. Kontrakter med større industrivirksomheter ligger innenfor Nordisk vannkraft. Det inngås ulike typer av kontrakter med sluttbrukere, herunder både fysiske og

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

finansielle kontrakter. Fysiske kontrakter kan ha spotpris, variabel pris, fast pris eller variabel pris med tak. Løpende leveranser av kraft skjer ved innkjøp til spotpris. Mange av de fysiske kontraktene som inngås har en volumfleksibilitet. En del av de finansielle kontrakter som er inngått over kraftbørs har back-to-back avtaler med sluttbrukere.

Beskrivelse av risikostyring for kraftpriserisiko Generelt er det for både sikrings- og tradingformål etablert interne retningslinjer for grad av eksponering i markedet. Ansvar for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til organisatorisk uavhengige enheter i Oslo og Düsseldorf. Rammene for handel med både finansielle og fysiske kontrakter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig. Fullmaktsbrudd rapporteres til konsernsjefen.

Nordisk vannkraft Statkraft handler med ulike fysiske og finansielle instrumenter med formål om inntektssikring. Kontraktshandelen bidrar til å stabilisere selskapets inntekter fra år til år, noe som anses ønskelig med tanke på den store usikkerheten som ellers er knyttet til de samlede kraftsalgsinntektene. Sikringshandelen, som tar hensyn til selskapets nåværende og fremtidige produksjonsevne, har som formål å sikre en optimal kontraktposisjon i forhold til foretakets risikoholdning. Statkraft er utsatt for både pris- og mengderisiko, fordi både framtidig pris og tilsig er ukjent. Fullmakter for krafthandel er basert på årlige volumgrenser og forholdet til tilgjengelig produksjon. I tillegg er det etablert egne ageringsstrategier på operativt nivå som også ivaretar risikohensyn basert på en PaR (Profit at Risk) metode med ulike utfallsrom. For risikostyringsformål ser en finansielle og fysiske kontrakter under ett.

Tradingporteføljer I risikostyringen for denne porteføljen er VaR (Value at Risk – det maksimale tap en vil kunne bli påført med en gitt sannsynlighet over en gitt periode) det viktigste redskapet. Omsatt volum er betydelig, men den økonomiske eksponeringen er til enhver tid begrenset i forhold til sikringshandelen. Fullmakter for krafthandel er basert på beløpsgrenser for eventuelle tap. Risikostyringen er på operativt nivå fokusert på å minimere slike eventuelle tap.

Originationporteføljer Risikoen ved denne virksomheten sikres i stor grad ved handel i standardkontrakter. Gjenværende økonomisk eksponering er liten i forhold til sikringshandelen og kvantifiseres både med VaR og PaR. Interne begrensninger på disse måltallene brukes for å sikre at eksponeringen ligger innenfor vedtatte retningslinjer. Som hovedregel brukes noterte likvide kontrakter (systempris, områdepriser, CO₂ og valuta) til å redusere risikoen som handel i strukturerte produkter medfører. Risiko i porteføljen er knyttet til eksponering i prisområder, profiler, volatilitet i opsjoner og brukstidskontrakter, temperatur, valuta og CO₂.

Sluttbrukervirksomhet Denne virksomheten eksponeres for en kraftpriserisiko der det avtales faste priser med sluttbrukere, samt der endringer i flytende priser må varsles til sluttbrukerne med en viss frist. Der det foreligger slik priserisiko vil man sikre priser ved inngåelse av finansielle sikringskontrakter med kraftbørs. Man vil normalt søke å eliminere det meste av kraftpriserisiko, og det er fastsatt rammer for maksimal eksponering innenfor ulike tidsbånd av leveringsperioder. Det rapporteres til ledelsen hvilken eksponering man har i forhold til de fastsatte rammer. Sluttbrukerporteføljene er også eksponert for en mengderisiko ved at mange fysiske kontrakter har volumfleksibilitet. Basert på erfaring, kunnskap om normale sesongsvingninger og kunnskap om andre spesifikke forhold som påvirker sluttbrukernes strømforbruk, gjøres det beregninger av hvilke volumer som kan forventes brukt og som det derfor må inngås sikringsforretninger for.

RÅVARERISIKO

Flere kraftkontrakter i den nordiske vannkraftporteføljen, både myndighetsbestemte industrikontrakter og langsiktige industrikontrakter, er indeksert mot prisen på ulike råvarer/metaller (produktprisavhengige kontrakter). Dette bidrar til å sikre at kraftkostnadene i den kraftintensive industrien korrelerer med inntektene. Det eksisterer volumfullmakter knyttet til de produktene en handler i terminmarkedet. Produktprisavhengige kraftkontrakter inngår i den samlede risikomålingen for vannkraftporteføljen.

GASSRISIKO

Konsernet har eierandeler i fem gasskraftverk, fire i Tyskland og ett i Norge, og har i den forbindelse inngått leveringskontrakter for naturgass. Kjøpsprisen i disse kontraktene indekseres mot kull og olje. Prisutviklingen i spotmarkedet for kraft, gass, de underliggende råvarer som inngår i indekseringen og CO₂ påvirker derfor gasskraftverkernes inntjening. Statkraft foretar sikringshandler i henhold til gjeldende mandater gjennom å låse inn inntjeningen når kraftprisene relativt til gassprisene pluss CO₂-kostnadene er attraktive. Selskapets avdeling for risikostyring følger opp eksponeringer og sikringshandler løpende. Ansvar for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til organisatorisk uavhengige enheter i Oslo og Düsseldorf.

VALUTA- OG RENTERISIKO

På finanssiden blir Statkraft eksponert for to hovedtyper av markedsrisiko; valutarisiko og renterisiko. I det følgende beskrives hvordan Statkraft håndterer hver av disse risikoene.

Valutarisiko Statkraft har valutarisiko i form av transaksjonsrisiko som i hovedsak er knyttet til kraftsalgsinntekter i valuta, samt balanserisiko som knytter seg til eierandeler i utenlandske datterselskap som i Belgia, Sverige, Tyskland og UK, og i enkelte tilknyttede selskap.

Oppgjørsvalutaen for kraftomsetningen på kraftbørs er euro, og alle kontrakter som inngås over kraftbørs nomineres i euro og har således en eksponering mot euro. Statkraft sikrer euro-eksponeringen knyttet til kontantstrømmer som følge av sikret kraftsalg (fysiske kontrakter og finansiell handel på kraftbørs). Finansielle investeringer i valuta kan sikres. For å sikre eksponeringen benyttes både finansielle derivater og lån i valuta som sikringsinstrumenter for å oppnå en økonomisk sikring. Selv om det foreligger det som i økonomisk forstand er naturlig å betrakte som sikring, så er det få av disse sikringsrelasjonene som kvalifiserer til sikringsføring i henhold til IAS 39.

Eksponering for valutarisiko følges opp løpende av avdeling for risikostyring i økonomi. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør økonomi og finans hvilken valutaeksponering som eksisterer per valuta i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien.

Renterisiko Hoveddelen av Statkrafts renterisikoeksponering er knyttet til låneporteføljen. Det er etablert rammer for rentestyring med utgangspunkt i en fordeling mellom flytende og fast rente. Målet er at netto låneportefølje i hovedsak skal være renteeksponert mot flytende rente, men det kan inngås eksponering mot faste renter for inntil 50 % av innlånsporteføljen. Den delen av porteføljen som har fast rente, skal som hovedregel være bundet for mer enn fem år. Strategi for styring av renterisiko er fastsatt med

utgangspunkt i et formål om mest mulig kostnadseffektiv finansiering, men samtidig med et ønske om en viss stabilitet og forutsigbarhet i finanskostnadene. Det er etablert rammer for maksimal eksponering også mot renter i andre valutaer enn NOK. Løpende vurderinger av hvilke posisjoner som skal inntas skjer per valuta, gitt de markedsforhold man ser for valutaen og den helhetlige eksponering man har i valutaen.

Eksponering for renterisiko følges opp løpende av avdeling for risikostyring i finans. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør økonomi og finans hvilken renteeksponering som eksisterer per valuta i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien.

Bruk av rente- og valutainstrumenter Statkraft benytter rente- og valutainstrumenter som ledd i styringen av selskapets rente- og valutaeksponering. Rentebytteavtaler og valutabytteavtaler, samt fremtidige renteavtaler, brukes for å oppnå ønsket valuta og rentestruktur på selskapets låneportefølje. Terminkontrakter i valuta anvendes for å sikre kontantstrømmer i utenlandsk valuta og i noen tilfeller for å etablere forpliktelser i valuta som ledd i sikring av valutainvesteringer.

33 ANALYSE AV MARKEDSRISIKO

Statkrafts hovedvirksomhet er produksjon og handel med kraft. I et marked med stort innslag av vannkraft, der tilgangen på vann varierer sterkt fra år til år, vil også pris og produksjonsevne variere betydelig. Statkraft benytter i stor grad terminkontrakter og andre finansielle instrumenter til inntektssikring. Markedsrisiko knyttet til energidisponeringen omfatter således volumrisiko, kraftpriserisiko i spotmarkedet og risiko knyttet til posisjoner i finansielle instrumenter. I tillegg tas det markedsposisjoner i forbindelse med porteføljene innenfor Trading og Origination. Statkraft er videre eksponert for markedsrisiko relatert til rente- og valutaposisjoner, fjernvarme- og sluttbrukervirksomheten, samt risiko knyttet til nettdrift gjennom at inntekten er relatert til rentemarkedet.

Statkraftkonsernet kvantifiserer risiko som avvik fra forventet resultat etter skatt med et gitt konfidensnivå. Markedsrisiko inngår i disse beregningene, og beregningene benyttes både i oppfølgingen av virksomhetsområdene/porteføljene og på konsernnivå som del av rapporteringen til konsernledelsen og styret. Risikomålet for markedsrisiko skal med 95 % sannsynlighet dekke alle potensielle tap (avvik fra forventning) knyttet til markedsrisiko på balansedagens posisjoner i løpet av ett år. Statistiske metoder er lagt til grunn for beregningene av usikkerheten i de underliggende instrumentene/prisene og sammenhengen mellom disse.

Tidshorizonten for beregningene er ett år. For kontrakter med eksponering utover ett år, er det bare usikkerheten i dette året som gjenspeiles i beregningene. Eksponeringen kan være faktisk eksponering eller en forventet maksimal utnyttelse av rammer. Modellen tar videre hensyn til samvariasjon, både innen de enkelte områdene og mellom områdene.

Total markedsrisiko er beregnet til 2562 millioner kroner per 31. desember 2008, og denne risikoen er hovedsakelig knyttet til energidisponeringen. Økningen i risikoen for energidisponeringen fra 31. desember 2007 til 31. desember 2008 må ses i sammenheng med at produksjonskapasiteten og prisene ved utgangen av 2008 er høyere enn for 2007, og at nedsiden (risikoen) dermed også er større. Økt volatilitet i energimarkedene bidrar imidlertid også til den økte risikoen. Økningen i risiko innen rente og valutarisiko skyldes i hovedsak økt volatilitet i rente- og valutamarkedene.

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Markedsrisiko i energidisponeringen	2 532	1 548
Markedsrisiko i trading og origination	237	193
Markedsrisiko i rente- og valuta	319	91
Markedsrisiko i nettinntekter	25	15
Markedsrisiko i sluttbrukervirksomhet	30	40
Diversifiseringseffekter	-581	-325
Total markedsrisiko	2 562	1 562
Diversifiseringseffekt i prosent	19 %	17 %

Spesifikasjon av valutafordeling for lån¹

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lån i norske kroner	25 956	18 241
Lån i svenske kroner	5 408	13 882
Lån i euro	8 734	3 941
Sum	40 098	36 064

¹ inkluderer sertifikater, rentebytteavtaler og valutabytteavtaler

Spesifikasjon av renter per valuta¹

	2008	2007
Nominell gjennomsnittlig rente, norske kroner	6,6 %	5,1 %
Nominell gjennomsnittlig rente, svenske kroner	4,9 %	3,7 %
Nominell gjennomsnittlig rente, euro	5,3 %	4,8 %

¹ inkluderer sertifikater, rentebytteavtaler og valutabytteavtaler

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Rentebinding låneportefølje¹

Beløp i mill. kroner	Fremtidige rentereguleringer				Sum
	2009	1–3 år	3–5 år	5 år og senere	
Lån i norske kroner	8 274	2 966	2 624	12 092	25 956
Lån i svenske kroner	5 408	-	-	-	5 408
Lån i euro	4 387	487	-	3 860	8 734
Sum	18 069	3 453	2 624	15 952	40 098

¹ inkluderer sertifikater, rente- og valutabytteavtaler

Likvide midler – obligasjoner per debitorkategori

Beløp i mill. kroner	2008	2007	2008	
			Mod. durasjon	Gj.snitt rente (%)
Forretnings-/sparebanker	67	82	1,04	5,42
Industri	23	32	3,34	4,55
Offentlig sektor	85	42	4,17	5,05
Sum	175	156		

34

KREDITTRISIKO OG LIKVIDITETSRISIKO

Statkrafts finansielle instrumenter vil være eksponert for kredittisiko og likviditetsrisiko.

KREDITTRISIKO

Kredittisiko er risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre den annen part et finansielt tap ved å ikke innfri sin plikt. Statkraft påtar seg motpartsrisiko ved krafthandel og fysisk salg, ved plassering av overskuddslikviditet og ved handel med finansielle instrumenter.

For finansielle kraftkontrakter som cleares gjennom kraftbørs, antar en ingen motpartsrisiko. For alle andre inngåtte kraftkontrakter fastsettes rammene mot den enkelte motpart med utgangspunkt i en intern kreditt-rating. Motpartene blir her gruppert i fire ulike klasser. Den interne kreditt-ratingen er basert på finansielle nøkkeltall. Bilaterale kontrakter er underlagt rammer for hver motpart både med hensyn til volum, beløp og varighet. Statkraft har også en egen klasse for motparter det ikke handles med av etiske hensyn.

For å redusere kredittisikoen benyttes i noen tilfeller bankgarantier ved inngåelsen av en avtale. Banken som utsteder garantien må være en internasjonalt ratet forretningsbank. Morselskapsgarantier benyttes også. I slike tilfeller vurderes og kategoriseres morselskapet på ordinær måte. Datterselskapet vil naturlig nok aldri kunne plasseres høyere enn morselskapet. Ved bankgarantier og morselskapsgarantier kan motparten oppgraderes til en høyere klasse i den interne kreditt-ratingen.

Statkraft har nettingavtaler med flere av sine motparter innenfor energihandelen. Inngående og utgående kontantstrømmer nettes og skyldneren betaler nettobeløpet til kontraktsmotparten. Oppgjøret skjer vanligvis månedlig.

Plassering av overskuddslikviditet er i hovedsak fordelt på institusjoner med BBB-rating eller bedre. For finansielle instrumenter beregnes et tapspotensial ved manglende oppfyllelse av kontrakten fra motpartens side. Statkraft har inngått avtale om løpende kontantoppgjør av markedsverdien på finansielle instrumenter med de fleste av sine motparter (cash collateral), slik at motparts-eksponeringen knyttet til disse avtalene er sterkt redusert.

Statkraft har gode oppfølgingsrutiner for at utestående fordringer innbetales i henhold til avtale. Aldersfordelte kundelister følges opp kontinuerlig. Hvis en kontraktsmotpart får betalingsproblemer følges særskilte prosedyrer.

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses for å være begrenset. Historisk har Statkraft hatt begrensede tap på fordringer.

Maksimal kredittisiko av energiderivater er tilnærmet lik de bokførte verdier innregnet i balansen.

Rammene for eksponering mot enkeltmotparter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig. I tillegg kvantifiseres motpartsrisikoen ved å kombinere eksponeringen med sannsynligheten for mislighold for de enkelte motpartene. Den samlede motpartsrisikoen beregnes og rapporteres for alle relevante enheter, i tillegg til at den konsolideres på konsernnivå og inngår i konsernriskostyringen.

Statkrafts brutto eksponering for kredittisiko tilsvarer innregnede verdier av finansielle eiendeler slik disse gjenfinnes i de ulike notene til balansen. Statkraft har stilt morselskapsgarantier for datterselskap og tilknyttede selskap (note 39). Statkraft har ikke gitt lånetilsagn, eller på annen måte stilt sikkerheter. Maksimal eksponering for kredittisiko overstiger ikke allerede innregnede verdier av finansielle eiendeler. Brutto eksponering for kredittisiko i finansielle eiendeler er til dels redusert gjennom sikkerheter. I den grad det er stilt relevante sikkerheter av vesentlig betydning er dette gjengitt nedenfor.

Beløp i mill. kroner	Note	2008	2007
Brutto eksponering kredittrisiko:			
Øvrige finansielle anleggsmidler	20	24 151	1 930
Derivater	24	12 806	8 326
Fordringer	22	11 652	5 096
Kortsiktige finansielle plasseringer	23	349	347
Bankinnskudd, kontanter og lignende	25	2 290	3 344
Sum		51 248	19 043
Eksponering avdempet av sikkerheter (garantier, cash collateral mv):			
Øvrige finansielle anleggsmidler		-	-
Derivater		-1 334	-1 522
Fordringer		-	-
Kortsiktige finansielle plasseringer		-	-
Bankinnskudd, kontanter og lignende		-	-
Sum		-1 334	-1 522
Netto eksponering kredittrisiko		49 914	17 521

For finansielle derivater er kredittrisiko for de fleste motparter og derivater avhjulpet gjennom sikkerheter i form av cash collateral. Motpart uten cash collateral har AAA-rating. Cash collateral gjøres opp ukentlig og er ikke nødvendigvis sammenfallende med 31. desember. Det vil derfor være utestående kredittrisiko ved årsslutt.

Det er vedtatt rammer for eksponering mot enkeltmotparter som benyttes ved kortsiktige plasseringer.

Alle kontanter og bankinnskudd er fordringer på banker.

LIKVIDITETSRISIKO

Statkraft påtar seg likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelser ikke stemmer overens med den kontantstrømmen som eiendelene genererer, og ved variasjon i sikkerhetskrav knyttet til både finansielle kontrakter i terminmarkedet (Kraftbørsene) og krav i form av cash collateral. Statkrafts langsiktige kredittrateringer fra Standard & Poor's og Moody's Investor Service er på henholdsvis BBB+ og Baa1, begge med "stable outlook". Statkraft har tradisjonelt hatt gode lånemuligheter i det norske og europeiske penge- og i bankmarkedet. Den nye situasjonen i markedet medfører større usikkerhet enn tidligere. Trekkfasiliteter er etablert for å sikre tilgang til kortsiktig finansiering. Statkrafts trekkfasiliteter er av en størrelse som til enhver tid vil dekke utestående sertifikatgjeld. Det er etablert en garantiramme for å kunne møte betydelige svingninger i sikkerhetskrav overfor Nord Pool knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet. Statkraft har et mål om at likviditetsevnen skal ligge mellom 1,5 og 4,0. Likviditetsevnen er i denne sammenheng definert som summen av likviditetsbeholdning, kommitterte trekkrettigheter, kassekreditt og prognostiserte innbetalinger de neste seks månedene dividert med prognostiserte utbetalinger de neste seks månedene.

Eksponering for likviditetsrisiko følges opp løpende av avdeling for risikostyring i økonomi. Ansvar for å henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør økonomi og finans hvilken eksponering som eksisterer i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien. I tillegg følges eksponering opp gjennom egne måltall for likviditetsreserve med mer som rapporteres til ledelsen som del av konsernmålekortet.

Finansavdelingen utarbeider likviditetsprognoser som er viktig i den daglige likviditetsstyringen og for planlegging av fremtidige finansieringsbehov. Likviditetsreserven er et verktøy for finansavdelingens risikostyring og fungerer som en buffer i forhold til likviditetsprognosen. Likviditetsreserven består av selskapets likviditetsbeholdning, kommitterte trekkrettigheter og kassekreditt. Likviditetsbeholdningen skal dekke normale svingninger i selskapets kontantstrøm. Kommitterte trekkrettigheter vil være Statkrafts buffer mot uforutsette hendelser med betydelige likviditetsmessige konsekvenser. Et eget måltall for kortsiktig likviditetsevne inngår i konsernets målekort og angir Statkrafts evne til å dekke sine fremtidige forpliktelser.

Forfallsplan eksterne langsiktige forpliktelser

Beløp i mill. kroner	2009	2010	2011	2012	2013	Etter 2013
Avdrag på obligasjonslån i det norske markedet	3 494	5 618	2 672	-	418	11 138
Avdrag på andre lån	206	2 864	751	162	3 317	6 448
Rentebetalinger	1 823	1 432	1 142	1 031	954	2 935
Sum	5 523	9 914	4 565	1 193	4 689	20 521

Fordeling av udiskontert verdi på tidsperioder

Konsernet har en stor beholdning av finansielle instrumenter, vist som derivater i balansen. For derivater med negativ markedsverdi er de udiskonterte verdiene fordelt på tidsperioder som vist i tabellen under.

Beløp i mill. kroner	2009	2010	2011	2012	2013	Etter 2013
Energiderivater	2 957	2 253	921	624	370	1 812
Rente- og valutaderivater	2 324	312	189	5	3	213
Sum derivater	5 281	2 565	1 110	629	373	2 025

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

35 STYRING AV KAPITALSTRUKTUR

Hovedmålsettingene ved konsernets styring av kapitalstruktur er å ha en fornuftig balanse mellom soliditet og ekspansjonskraft samt å opprettholde en sterk kredittrating.

Virkemidler ved styring av kapitalstruktur på lang sikt er i hovedsak opptak og nedbetaling av langsiktig gjeld, samt inn- og utbetalinger av innskutt kapital fra/til eier. Konsernet søker å hente fremmedkapital fra ulike delmarkeder. Konsernet er ikke pålagt eksterne krav med hensyn til styring av kapitalstruktur annet enn det som følger av markedets forventninger og eiers krav om utbytte.

Det har ikke skjedd endringer i målsettinger og retningslinjer innenfor styring av kapitalstruktur i konsernet gjennom 2008.

Det viktigste måltallet for konsernets styring av kapitalstruktur er langsiktig kredittrating. Statkraft AS har en langsiktig kredittrating på BBB+ fra Standard & Poor's og Baa1 fra Moody's. På kort og mellomlang sikt ønsker Statkraft et minimumsnivå på sin rating på BBB+/Baa1. På lang sikt har Statkraft et mål om å oppnå A-rating.

Oversikt over kapital som inngår i styring av kapitalstruktur

Beløp i mill. kroner	Note	2008	2007
Rentebærende langsiktig gjeld	27	33 389	33 111
Rentebærende kortsiktig gjeld	28	10 152	6 923
Bankinnskudd og kortsiktige finansielle plasseringer	23,25	-2 639	-3 691
Netto gjeld		40 902	36 343

36 YTELSER TIL LEDEDE ANSATTE OG STYRET

Statkraft er organisert i resultatenheter og støtteenheter. Lederne for disse sitter i Management Team, og rapporterer til Executive Management Team som består av konserndirektører og konsernsjef. Konsernsjefen og konserndirektørene utgjør konsernledelsen.

Lønn og andre ytelser til ledende ansatte

Beløp i hele kroner	Lønn	Bonus ***	Naturalytelser	Lønn og andre ytelser
Bård Mikkelsen, konsernsjef*	3 361 530	-	248 358	3 609 888
Jørgen Kildahl, konserndirektør	2 275 703	189 000	187 293	2 651 996
Jon G. Brandsar, konserndirektør	1 868 993	160 000	154 664	2 183 657
Siri Hatlen, konserndirektør	2 058 436	-	150 688	2 209 124
Eli Skrøvset, konserndirektør**	414 750	189 000	38 636	642 386
Stein Dale, konserndirektør	1 912 644	234 000	154 278	2 300 922
Ragnvald Nærø, konserndirektør	1 852 725	224 000	184 387	2 261 112

* Bård Mikkelsen er styremedlem i E.ON AG og har mottatt et honorar på 22 661 kroner i 2008.

** Eli Skrøvset fratrukket sin stilling ultimo mars 2008. Lønn og andre ytelser gjenspeiler perioden som konserndirektør.

*** Bonus er opptjent i 2007 men utbetalt i 2008. Bonusbeløpet gjenspeiler perioden den enkelte konserndirektør har fungert i stillingen i 2007.

Hver av medlemmene i konsernledelsen, unntatt konsernsjefen, har en bonusordning som kan gi en årlig utbetaling på inntil 250 000 kroner. Bonusen utbetales basert på oppnåelse av individuelt fastsatte mål. Bonusrammen er fra 2008 økt til 500 000 kroner.

Konsernledelsen har ikke mottatt godtgjørelser eller økonomiske fordeler fra andre foretak i samme konsern enn det som er vist over. Det er ikke gitt tilleggsgodtgjørelse for spesielle tjenester utenfor de normale funksjoner for en leder.

For 2007 var total lønn og andre ytelser til ledende ansatte 15 714 583 kroner.

Godtgjørelse til styret, revisjons- og kompensasjonsutvalg

Beløp i hele kroner	Styregodtgjørelse	Revisjonsutvalg	Kompensasjonsutvalg
Arvid Grundekjøn, styreleder	333 000	-	40 000
Ellen Stensrud, nestleder	277 000	-	-
Halvor Stenstadvoll, styremedlem	220 500	72 500	-
Aud Mork, styremedlem	220 500	-	25 000
Astri Botten Larsen, ansattevalgt styremedlem	220 500	52 500	-
Thorbjørn Holøs, ansattevalgt styremedlem	220 500	-	-
Odd Vønvik, ansattevalgt styremedlem	220 500	-	25 000
Egil Nordvik, styremedlem	220 500	-	-
Berit J. Rødseth, styremedlem	220 500	52 500	-

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styrehonorar og vederlag for deltakelse i utvalgsarbeid, og det er heller ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til fordel for medlemmer av styret.

For 2007 var total godtgjørelse til styret, revisjonsutvalg og kompensasjonsutvalg henholdsvis 2 052 000 kroner, 170 000 kroner og 45 000 kroner.

Pensjonsavsetninger til ledende ansatte

Beløp i hele kroner	Pensjoner**
Bård Mikkelsen, konsernsjef	3 757 921
Jørgen Kildahl, konserndirektør	1 297 771
Jon G. Brandsar, konserndirektør	667 889
Eli Skrøvset, konserndirektør*	133 212
Stein Dale, konserndirektør	587 767
Ragnvald Nærø, konserndirektør	1 437 283
Siri Hatlen, konserndirektør	911 100

* Eli Skrøvset fratrådte sin stilling ultimo mars 2008. Pensjonsavsetning gjenspeiler perioden som konserndirektør.

** Årets regnskapsmessige kostnad for pensjonsordning

Konsernsjefen har en pensjonsalder på 65 år med en pensjonsytelse på 66 % av årslønnen. Ved fylte 62 år kan konsernsjefen fratre sin stilling etter eget eller selskapets ønske. Dersom denne retten utøves, tilbys konsernsjefen stilling som rådgiver i selskapet med 66 % lønnsytelse frem til pensjonsalder.

Medlemmene av konsernledelsen har en pensjonsalder på 65 år med rett til 66 % av årslønnen. I perioden mellom 60 og 65 år har medlemmene av konsernledelsen avtaler som innebærer en gjensidig rett til nedtrapping av arbeidsoppgaver og arbeidsvederlag.

Konsernsjefen og konsernledelsen har ikke vederlagsordninger ved opphør utover det som er omtalt ovenfor. Det eksisterer heller ingen lån eller sikkerhetsstillelser.

For 2007 var total pensjonsavsetning til ledende ansatte 8 622 102 kroner.

37 HONORAR TIL EKSTERN REVISOR

Deloitte AS er revisor for konsernet Statkraft, og reviderer alle datterselskaper.

Totalt honorarer til konsernrevisor for revisjon og øvrige tjenester utgjør som følger:

Beløp i hele kroner	2008	2007
Løvpålagt revisjon	10 414 000	8 107 000
Andre attestasjonstjenester	250 000	620 000
Skatterådgivning	1 131 000	391 000
Øvrige tjenester	292 000	1 841 000
Sum	12 087 000	10 959 000

Økningen i løvpålagt revisjon og skatterådgivning fra 2007 til 2008 skyldes hovedsaklig tjenester i tilknytning til byteavtalen med E.ON AG.

38 NÆRSTÅENDE PARTER

Alle datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter som angitt i note 5 og note 19 er nærstående parter av Statkraft. Mellomværende og transaksjoner mellom konsoliderte selskaper elimineres i konsolideringen og vises ikke i denne note.

Personer som angitt i note 36 inngår i konsernets ledelse eller styre og er også nærstående parter av Statkraft.

Astri Botten Larsen blir i henhold til IAS 24 identifisert med ektefellen, som er daglig leder og har en eierandel på 28 % i Norsk Radiokommunikasjon AS. Norsk Radiokommunikasjon har solgt varer og tjenester til Statkraft Energi AS for 367 000 kroner i 2008 til markedsmessige vilkår.

Alle transaksjoner med nærstående parter skjer til markedsmessige vilkår. Utover de transaksjoner som angis i denne note og note 36, er det ikke transaksjoner eller utestående av betydning med nærstående parter.

Tabellen nedenfor viser transaksjoner med nærstående parter som er tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter som ikke er eliminert i konsernregnskapet.

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Inntekter	205	56
Kostnader	1 422	1 243
Fordringer ved periodens slutt	419	284
Gjeld ved periodens slutt	102	159

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

39

PANTSTILLELSER, FORPLIKTELSER OG GARANTIANSVAR

PANTSTILLELSER

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper er i visse tilfeller gitt rett til å disponere en andel av kraftproduksjonen i kraftverk som tilhører Statkraft mot å dekke en andel av byggekostnadene. Fylkeskommunene/selskapene har fått anledning til å stille pant i kraftverket for å finansiere slike rettigheter. Pantegjeld som fylkeskommunene har tatt opp under denne ordningen, utgjør til sammen 1916 millioner kroner. Balanseført verdi i Statkraft Energi AS av pantsatte eiendeler utgjør 4730 millioner kroner per 31. desember 2008. I tillegg har andre datterselskaper pantstillelser på til sammen 1351 millioner kroner.

Forpliktelse og garantiansvar

Statkraftkonsernet har følgende garantier og forpliktelser som ikke er balanseført:

Beløp i mill. kroner	2008
Morselskapsgarantier	3 997
Nord Pool garantier	2 536
Finansiell kraftutvekslingsavtale	1 852
Kassekreditt garanti	600
Latent skatteforpliktelse ved konsernintern overførsel av eiendeler	515
Regressgaranti	231
Øvrige	770
Sum	10 501

For 2007 var garantier og forpliktelser som ikke var balanseført totalt 8413 millioner kroner.

KONTRAKTSFORPLIKTELSER

Statkraft har inngått langsiktige avtaler om kjøp av gass fra henholdsvis StatoilHydro og WINGAS.

En tredjedel av produksjonsvolumet ved gasskraftverket i Knapsack er forhåndssolgt til det nederlandske energiselskapet Essent, gjennom en avtale på 15 års varighet.

40

LEIEAVTALER

Totalsummen av framtidig minsteleie i henhold til uoppsigelige operasjonelle leieavtaler for hver av de følgende periodene er:

Beløp i mill. kroner	Innen 1 år etter periodens slutt	Mellom 1 og 5 år etter periodens slutt	Mer enn 5 år etter periodens slutt	Sum
Husleieavtaler	81	302	660	1 043
Øvrige leieavtaler	9	8	9	26
Sum	90	310	669	1 069

Leiebeløp knyttet til leieavtaler kostnadsført i perioden og spesifisert på følgende måte:

Beløp i mill. kroner	Minsteleie	Variable leie	Framleiebetalinger
Husleieavtaler	76	-	21
Øvrige leieavtaler	13	-	-
Sum	89	-	21

For øvrig er det ingen vesentlige operasjonelle leieavtaler. Det er ingen leieavtaler som faller inn under bestemmelsene om finansielle leieavtaler.

41

BETINGEDE UTFALL,
TVISTESAKER M.M**MER-/MINDREINNTTEKT**

I den monopolregulerte nettvirksomheten kan det oppstå forskjeller mellom inntektsrammen bestemt av NVE og hva som faktisk utfaktureres i nettleie. Dersom fakturert beløp er lavere enn inntektsrammen oppstår det merinntekt og dersom fakturert beløp er høyere oppstår det mindreinntekt. Mer-/mindreinntekt vil utlignes over tid i tråd med at faktisk fakturering justeres.

Inntektsføringen i regnskapet baseres på faktisk fakturering, og akkumulert mer-/mindreinntekt som vil regnskapsføres i fremtidige perioder vises i tabellen under.

Mer-/mindreinntekt nettvirksomhet, utgående balanse

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Akkumulert merinntekt overført til senere år	137	102
Akkumulert mindreinntekt overført til senere år	-8	-23
Netto mer-/mindreinntekt	129	79

TVISTESAKER

Statkraft har omfattende virksomhet og vil som et resultat av dette til en hver tid være involvert i større eller mindre tvistesaker. Det er ved regnskapsavleggelsen ingen pågående tvistesaker som vil kunne påvirke Statkrafts resultater eller likviditet i vesentlig grad.

42

AKSJER OG
AKSJONÆRFORHOLD

Morselskapet er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

→ Resultat

Balanse
Kontantsrøpmoppstilling
Regnskapsprinsipper
Noter
Revisors beretning

**Resultat-
regnskap**

STATKRAFT SF

Beløp i mill. kroner	NOTE	2008	2007
Driftsinntekter	1	405	335
Andre driftskostnader	4	-198	-153
Ordinære avskrivninger	8	-53	-16
Driftskostnader		-251	-169
Driftsresultat		154	166
Finansinntekter	6	10 743	9 080
Finanskostnader	6	-989	-979
Netto finansposter		9 754	8 101
Resultat før skatt		9 908	8 267
Skattekostnad	7	371	-1 269
Resultat etter skatt		10 279	6 998
Disponering av årets resultat			
Avsatt utbytte	13	10 000	6 560
Til (+)/fra (-) annen egenkapital	13	279	438

Resultat

Balanse ←

Kontantstrømoppstilling

Regnskapsprinsipper

Noter

Revisors beretning

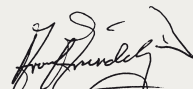
Balanse

STATKRAFT SF

Beløp i mill. kroner	NOTE	31.12.08	31.12.07
EIENDELER			
Utsatt skattefordel	7	246	-
Imaterielle eiendeler	8	68	68
Varige driftsmidler	8	1 203	730
Investering i datterselskaper	9	32 450	32 450
Øvrige finansielle anleggsmidler	10	5 195	6 034
Anleggsmidler		39 162	39 282
Fordringer	11	12 541	13 196
Bankinnskudd, kontanter og lignende	12	33	175
Omløpsmidler		12 574	13 371
Eiendeler		51 736	52 653
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital	13	29 250	29 250
Opptjent egenkapital	13	774	495
Egenkapital		30 024	29 745
Avsetning for forpliktelser	14	371	135
Rentebærende langsiktig gjeld	15	8 964	9 798
Langsiktig gjeld		9 335	9 933
Rentebærende kortsiktig gjeld	16	2 027	4 786
Betalbar skatt	7	62	1 318
Annen rentefri gjeld	17	10 288	6 871
Kortsiktig gjeld		12 377	12 975
Egenkapital og gjeld		51 736	52 653

Styret i Statkraft SF
Oslo, 18. mars 2009

Berit Rødseth

Arvid Gundeckjøn
styreleder

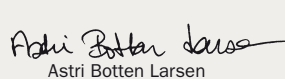

Ellen Stensrud
nestleder

Halvor Stenstadvold

Aud Mork

Egil Nordvik

Thorbjørn Holås

Astri Botten Larsen

Odd Vanvik

Bård Mikkelsen
konsernsjef

Resultat
Balanse→ **Kontantstrømpoppstilling**Regnskapsprinsipper
Noter
Revisors beretning**Kontantstrøm
oppstilling**
STATKRAFT SF

Beløp i mill. kroner	2008	2007
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN		
Resultat før skatt	9 908	8 267
Ordinære avskrivninger	53	16
Betalt skatt	-63	-1 616
Tilført fra årets virksomhet	9 898	6 667
Endring i andre kortsiktige poster	-10 474	-8 205
Mottatt utbytte og konsernbidrag	6 994	7 478
Netto likviditetsendring fra virksomheten	A	5 940
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER		
Investeringer i varige driftsmidler	-	-24
Salg av anleggsmidler (salgssum)	-	19
Innbetalinger av utlån	4 915	3 945
Netto likviditetsendring fra investeringer	B	3 940
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING		
Nedbetaling av langsiktig gjeld	-4 915	-3 950
Utdelt utbytte og konsernbidrag	-6 560	-5 857
Netto likviditetsendring fra finansiering	C	-9 807
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	73
Likviditetsbeholdning 01.01	175	102
Likviditetsbeholdning 31.12	33	175

Regnskaps- prinsipper

STATKRAFT SF

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge (GRS). Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

DATTERSELSKAP, TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLES-KONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Aksjer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er i regnskapet for Statkraft SF behandlet etter kostmetoden. Mottatt konsernbidrag er inkludert i utbytte fra datterselskaper.

VURDERINGS- OG KLASIFISERINGSPRINSIPPER

Usikkerhet i estimater Regnskapet er basert på forutsetninger og estimater som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Beste estimater ved tidspunkt for avleggelse av regnskapet legges til grunn, men faktiske tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Prinsipper for inntekts- og kostnadsføring Inntektsføring ved salg av varer og tjenester foretas ved opptjening, mens kostnadsføring skjer etter sammenstillingsprinsippet. Utbytter og konsernbidrag fra datterselskaper inntektsføres i oppfølgingsåret, mens utbytte fra andre selskaper inntektsføres etter kontantprinsippet. Gevinst/tap ved salg av ordinære anleggsmidler behandles som driftsinntekter eller -kostnader.

Skatter Statkraft SF er underlagt overskuddsbeskatning som blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig lån er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktige lån balanseføres til pålydende, korrigert for eventuell uamortisert over- eller underkurs. Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktige lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Immaterielle eiendeler Utgifter til immaterielle eiendeler er balanseført til historisk kost i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt.

Varige driftsmidler Varige driftsmidler blir balanseført og avskrevet lineært over antatt økonomisk levetid fra det tidspunktet driftsmidlet blir satt i ordinær drift. Anskaffelseskost består kun av direkte henførbare kostnader. Indirekte administrasjonskostnader ved balanseføring av egne timer holdes derfor utenfor.

Datterselskap/tilknyttede selskap Selskapene vurderes etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må antas nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Utbytte og andre utdelinger inntektsføres samme år som det er avsatt i datterselskapet. Overstiger utbytte andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital og utdelingene fratrekkes investeringens verdi i balansen.

Anleggsaksjer og andeler Alle langsiktige investeringer behandles til kostmetoden i selskapsregnskapet. Mottatt utbytte behandles som finansinntekt.

Fordringer Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Kortsiktige finansielle plasseringer Aksjer, obligasjoner, sertifikater og lignende klassifisert som omløpsmidler er vurdert til markedsverdi.

Betalingsmidler På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid. Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (cash collateral) balanseføres.

Usikre forpliktelser Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsværdi.

Langsiktig gjeld Opptakskostnader og over- eller underkurs regnskapsføres i henhold til effektiv rente-metoden (amortisert kost) for fastrentelån.

Sikring Regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Ved inngåelse defineres avtalen enten som sikringsforretning eller handelsforretning.

I de tilfeller der de inngåtte avtalene blir regnskapsmessig behandlet som sikringsforretninger, blir inntektene og kostnadene periodisert og klassifisert på samme måte som underliggende posisjoner. I den grad det foretas kontantstrømsikring, balanseføres ikke urealisert gevinst og tap på sikringsinstrumentet.

Valuta Balanseposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens kurs. Valutaeffekter føres som finanskostnad eller -inntekt. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på gjeld som anses som sikring av nettoinvestering i utenlandsk enhet, regnskapsføres i balansen.

Renter Renteinstrumenter periodiseres på tilsvarende måte som renter på rentebærende gjeld og fordringer. Urealisert tap eller gevinst på fastrenteposisjoner som er knyttet til rentebærende balanseposter, regnskapsføres ikke, da de ansees å utgjøre en del av sikringsforholdet.

Ved førtidig tilbakebetaling av lån (tilbakekjøp) resultatføres gevinst og tap. Swapper knyttet til lån som er nedbetalt, blir normalt kansellert. Gevinst og tap på disse blir resultatført sammen med underliggende lån.

Prinsipper for kontantstrømoppstilling Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i foretakets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmen tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

Noter

STATKRAFT SF

01

DRIFTSINTEKTER

Driftsinntektene består av inntekter fra utleide verk og er nærmere omtalt i note 8 i konsernregnskapet.

02

LØNN OG ANDRE
PERSONALKOSTNADER

Selskapet hadde ingen ansatte i 2008.

For informasjon om lønn og personalkostnader for konsernledelsen og styret henvises til note 36 i konsernregnskapet.

03

NÆRSTÅENDE
PARTER

Statkraft har eierinteresser i flere kraftselskaper. Det vises til note 9 for nærmere spesifikasjon.

Transaksjoner med disse kraftselskapene skjer til markedsmessige vilkår. Statkraft Energi AS har i tillegg driftsansvar for kraftverkene i Laos hvor Statkraft SF indirekte har eierandeler. Avtalene er inngått til markedsmessige vilkår.

04

ANDRE
DRIFTSKOSTNADER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Materialer	-	20
Kjøp av eksterne tjenester	9	18
Øvrige driftskostnader	189	115
Sum	198	153

05

HONORAR TIL
EKSTERN REVISOR

Deloitte AS er revisor for Statkraft konsern og Statkraft SF. Totale honorarer for revisjon og øvrige tjenester for Statkraft SF for 2008 utgjør som følger:

Beløp i hele kroner	2008	2007
Lovpålagt revisjon	505 000	524 000
Skatterådgivning	2 000	-
Sum	507 000	524 000

06

FINANSINNEKTER
OG -KOSTNADER**Finansinntekter**

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Renteinntekter fra foretak i samme konsern	688	790
Renteinntekter	4	33
Andre finansinntekter	10 051	8 257
Sum	10 743	9 080

Andre finansinntekter i 2008 inkluderer i hovedsak konsernbidrag uten skatteeffekt på 10 000 millioner kroner.

Finanskostnader

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Rentekostnader til foretak i samme konsern	64	22
Rentekostnader	902	953
Andre finanskostnader	23	4
Sum	989	979

07

SKATTER

Skattekostnad består av

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Overskuddsskatt	-	1 240
Grunnrenteskatt	28	47
Korreksjon tidligere års ligning	-29	-17
Endring utsatt skatt	-370	-1
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	-371	1 269

Betalbar overskuddsskatt

Skattevirkning av konsernbidrag	-	1 239
Betalbar overskuddsskatt	-	1 239

Betalbar skatt i balansen

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Naturressursskatt	30	30
Grunnrenteskatt	28	47
Overskuddsskatt som overstiger naturressursskatt	-	1 209
Skyldig skatt tidligere inntektsår	4	32
Betalbar skatt i balansen	62	1 318

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Resultat før skattekostnad	9 908	8 267
Forventet skattekostnad etter nominell sats 28 %	2 774	2 315

Skatteeffekter av

Grunnrenteskatt	28	38
Endringer i skatterate/skatte regler	-	11
Skattefrie inntekter	-2 826	-949
Endringer vedr. tidligere år	-29	-17
Andre permanente forskjeller, netto	-318	-129
Skattekostnad	-371	1 269
Effektiv skattesats	-4 %	15 %

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbart underskudd, samt beregning av utsatt skatt.

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-11	-11
Driftsmidler	211	245
Andre langsiktige poster	61	76
Fremførbare underskudd	-1 232	-
Sum midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd	-971	310
Midlertidige forskjeller grunnrenteskatt	229	245
Negativ fremførbart grunnrenteinntekt	-136	-120
Sum midlertidige forskjeller og fremførbart grunnrenteinntekt	-878	435
Total utsatt skatt (+) /utsatt skattefordel (-)	-246	124
Anvendt skattesats	30%/28%	30%/28%

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

08

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i mill. kroner	Regulerings- anlegg	Turbiner gene- ratorer, mv	Andeler i kraftverk drevet av andre	Fjellrom, bygg, tomt, vei, bro og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet	Sum
Anskaffelseskost 01.01.08	704	102	43	362	7	5	1 223
Tilgang 2008	-	-	-	-	526	-	526
Overførsel	-	5	-	-	-5	-	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.08	-412	-76	-43	-16	-	-	-547
Balanseført verdi 31.12.08	292	31	-	346	529	5	1 203
Årets ordinære avskrivning	-39	-14	-	-	-	-	-53
Avskrivningstid	30-75 år	15-40 år	5-50 år	50 år- ubegrenset		3-40 år	

Tilgangen i 2008 vedrører neddiskontert verdi av vederlag Statkraft SF er pliktig til å betale ved overtagelse av anlegg i Saudedalene. Se nærmere omtale i note 8 i konsernregnskapet.

IMMATERIELLE EIENDELER

Konsesjoner, fallrettigheter m.v.

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Anskaffelseskost 01.01.08	68	391
Overførsel	-	-323
Balanseført verdi 31.12.08	68	68

09

EIERANDELER I DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Beløp i mill. kroner	Forretnings- kontor	Eier- og stemmeandel	Balanseført verdi
Datterselskaper			
Statkraft AS	Oslo	100 %	32 284
Asian Power Invest AB	Stockholm	100 %	166
Nordic Hydropower AB ¹	Stockholm	100 %	-
Sum			32 450

¹ Nordic Hydropower AB eies med 50 % hver av Statkraft SF og Asian Power Invest AB.

10

ØVRIGE FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Lån til konsernselskaper	5 165	6 034
Andre anleggsmidler	30	-
Sum	5 195	6 034

11

FORDRINGER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Andre fordringer	19	196
Kortsiktige fordringer konsernselskap	12 522	13 000
Sum	12 541	13 196

Det er ikke identifisert behov for avsetning til tap på kundefordringer per 31. desember 2008.

Kortsiktig fordringer konsernselskap består i hovedsak av utbytte og konsernbidrag fra konsernselskaper på 10 037 millioner kroner, samt første års avdrag konserntermt lån 2023 millioner kroner.

12
BANKINNSKULD,
KONTANTER
OG LIGNEDE

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Kontanter og bankinnskudd	33	175

Statkraft SF har langsiktige kommitterte kredittlinjer på 3200 millioner kroner og kassekreditt på 200 millioner kroner. Per 31. desember 2008 var det trukket 2750 millioner kroner på kommitterte kredittlinjer. Kassekreditten var ikke benyttet.

13
EGENKAPITAL

Beløp i mill. kroner	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.06	29 250	57	29 307
Resultat 2007	-	6 998	6 998
Utbytte	-	-6 560	-6 560
Egenkapital per 31.12.07	29 250	495	29 745
Resultat 2008	-	10 279	10 279
Utbytte	-	-10 000	-10 000
Egenkapital per 31.12.08	29 250	774	30 024

Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

14
AVSETNING FOR
FORPLIKTELSER

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Utsatt skatt	-	124
Andre avsetninger for forpliktelser	371	11
Sum	371	135

Andre avsetninger for forpliktelser gjelder i hovedsak en neddiskontert verdi av vederlaget som Statkraft er pliktig til å betale ved overtagelse av anlegget i Saudefaldene i 2031. Se nærmere omtale i note 8 i konsernregnskapet.

15
RENTEBÆRENDE
LANGSIKTIG GJELD

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Obligasjonslån i det norske markedet	1 055	3 078
Lån i utenlandske markeder	4 110	2 956
Øvrige lån	3 799	3 764
Sum	8 964	9 798

Statkraft SF er debitor for statsgaranterte lån. Lånene består av lån under EMTN program og obligasjonslån i det norske markedet. Statkraft SF har identiske fordringer på Statkraft AS gjennom back-avtaler og har således ingen netto eksponering knyttet til disse lånene. Ettersom Statkraft SF vil fungere som et rent gjennomstrømningselskap er brutto eksponeringen ikke spesifisert.

Avdragsplan

Beløp i mill. kroner	2009	2010	2011	2012	2013	Etter 2013	Sum
Obligasjonslån i det norske markedet	2 023	-	655	-	-	400	3 078
Lån i utenlandske markeder	-	4 110	-	-	-	-	4 110
Øvrige lån	4	2 750	-	-	-	1 049	3 803
Sum	2 027	6 860	655	-	-	1 449	10 991

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

16

RENTEBÆRENDE KORTSIKTIG GJELD

Kortsiktig rentebærende gjeld på 2027 millioner kroner består av første års avdrag på 2023 millioner kroner, samt lån fra Asian Power Invest AB på 4 millioner kroner.

17

ANNEN RENTEFRI GJELD

Beløp i mill. kroner	2008	2007
Avsatt utbytte til eier	10 000	6 560
Øvrig rentefri gjeld	277	290
Kortsiktig gjeld til foretak i samme konsern	11	21
Sum	10 288	6 871

18

FORPLIKTELSER OG GARANTIANSVAR

Statkraft SF har ingen garantier og forpliktelser som ikke er balanseført.

Revisors beretning

Deloitte.

Deloitte AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
0213 Oslo
Telefon: 23 27 90 00
Telefax: 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til foretaksmøtet i Statkraft SF

REVISJONSBERETNING FOR 2008

Vi har revidert årsregnskapet for Statkraft SF for regnskapsåret 2008, som viser et overskudd på kr 10.279 millioner kroner for morselskapet og et overskudd på kr 33.529 millioner kroner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, oppstilling over endringer i egenkapitalen og noteopplysninger. Morselskapets regnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelse av konsernregnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, berunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- selskapsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- konsernregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av konsernets økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet, kontantstrømmene og endringene i egenkapital i regnskapsåret i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet, er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 18. mars 2009
Deloitte AS

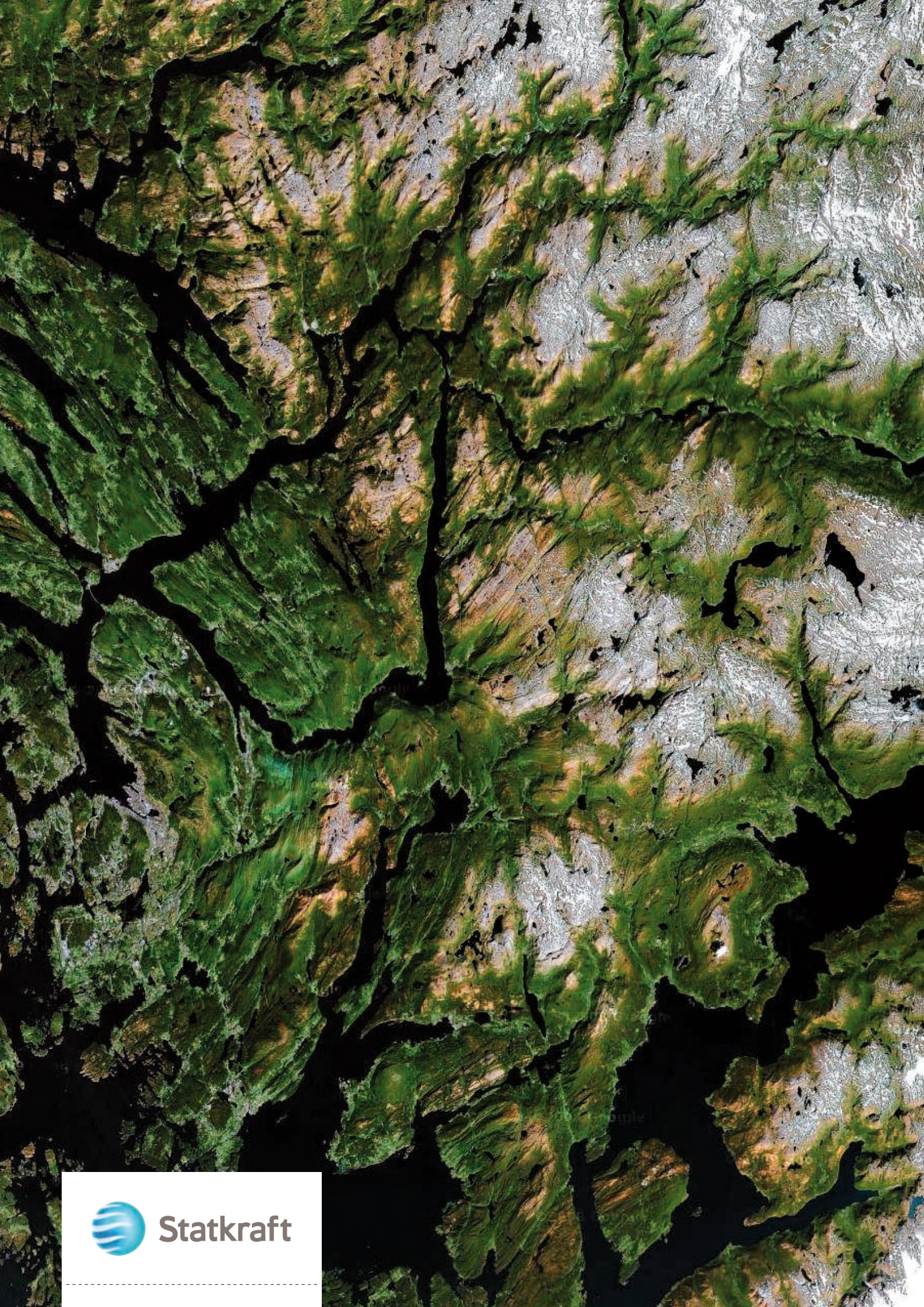

Aase Aa. Lundgaard
statsautorisert revisor

Audit, Tax & Legal, Consulting, Financial Advisory.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu

Org.no: 980 211 282

Statkraft